Programul Național de Aderare al Republicii Moldova la Uniunea Europeană (2025-2029)

Cluster 4: Agenda verde și conectivitatea sustenabilă

Capitolul 14 "Politica de transport"

INTRODUCERE

*Conform Raportului Comisiei Europene privind Extinderea din 2025, Republica Moldova are între **un anumit nivel** și **un nivel moderat** de pregătire în domeniul politicii de transport. Pe parcursul perioadei de raportare au fost înregistrate progrese notabile, în special prin intrarea în vigoare a noului Cod feroviar și adoptarea legislației privind echipamentele vehiculelor și drepturile pasagerilor din transportul aerian.*

Politica de transport reprezintă un pilon esențial în cadrul procesului de negociere pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană, fiind reglementată prin Titlul VI (articolele 90–100) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE). Aceasta constituie una dintre cele mai importante politici comune ale Uniunii, având ca obiectiv principal crearea unui sistem de transport sigur, durabil, interoperabil și eficient, capabil să susțină mobilitatea pasagerilor și a mărfurilor, să contribuie la competitivitatea economică și la dezvoltarea echilibrată a societății. Politica europeană de transport este implementată printr-un cadru extins de directive, regulamente și decizii, orientate spre promovarea unei mobilități inteligente, sporirea siguranței și securității în transporturi și îmbunătățirea calității vieții cetățenilor.

În acest context, Republica Moldova a continuat procesul de armonizare a legislației naționale cu acquis-ul Uniunii Europene în domeniul transporturilor, consolidându-și capacitatea de a integra principiile și standardele europene. Un pas important în acest proces îl constituie adoptarea Strategiei de Mobilitate 2030, care oferă o viziune strategică pe termen lung pentru dezvoltarea unui sistem de transport modern, accesibil, sustenabil, interoperabil și sigur. Strategia reprezintă documentul cadru de orientare a politicilor sectoriale și de coordonare a investițiilor în infrastructură, atât la nivel național, cât și în colaborare cu partenerii externi.

În transportul feroviar un progres major a fost înregistrat prin adoptarea noului Cod al transportului feroviar nr. 19/2022, care marchează o reformă structurală profundă a sectorului feroviar, orientată spre modernizarea guvernanței, separarea clară a funcțiilor de gestionare a infrastructurii și de operare, precum și promovarea interoperabilității sistemului feroviar național. În vederea asigurării unei gestionări sustenabile a infrastructurii, Republica Moldova a instituit un plan multianual de investiții, destinat întreținerii, modernizării și administrării rețelei feroviare, în concordanță cu practicile statelor membre ale Uniunii Europene.

În domeniul transportului rutier, prin Codul transportului rutier nr. 150/2014, au fost operate modificări legislative menite să asigure alinierea la acquis-ul european privind accesul la profesie, timpul de lucru al conducătorilor auto și condițiile de siguranță rutieră, contribuind la creșterea eficienței și competitivității sectorului.

În aviația civilă, Republica Moldova continuă să manifeste un angajament ferm față de implementarea Acordului privind Spațiul Aerian Comun European (ASAC). Astfel, au fost înregistrate progrese considerabile în alinierea la acquis-ul UE, în special în domenii esențiale precum accesul la piață, siguranța și securitatea aviației, protecția mediului, aspectele sociale și drepturile consumatorilor.

În sectorul transportului maritim, au fost întreprinse măsuri pentru simplificarea procedurilor de raportare a navelor și dezvoltarea unui Sistem Maritim de Informare Unic, compatibil cu standardele internaționale. În vederea îmbunătățirii performanței pavilionului național și a excluderii Republicii Moldova de pe lista neagră, a fost aprobată Foaia de parcurs pentru îmbunătățirea statutului pavilionului Republicii Moldova în raport cu Memorandumul de la Paris privind controlul statului portului pentru perioada 2025–2027.

Un progres instituțional semnificativ îl constituie înființarea Biroului de Investigare a Accidentelor și Incidentelor de Transport în anul 2023. Această instituție independentă de minister și de alte autorități, contribuie la creșterea imparțialității și transparenței în procesul de investigare a accidentelor și incidentelor, în conformitate cu cerințele europene privind siguranța în transporturi.

Totodată, începând cu noiembrie 2022, Republica Moldova a aderat, în calitate de membru observator, la Tratatul Comunității Transporturilor, confirmându-și angajamentul de a participa activ la inițiativele și forumurile europene de cooperare în domeniul transporturilor. Participarea activă în cadrul Comunității Transporturilor oferă Moldovei oportunitatea de a contribui la armonizarea politicilor și legislației, la implementarea obiectivelor de transport ecologic și inteligent.

Capitolul 14: Politica de transport acoperă principalele domenii sectoriale ale sistemului de transport, inclusiv transportul rutier și siguranța rutieră, vehiculele nepoluante și sistemele inteligente de transport, transportul feroviar și combinat, drepturile pasagerilor, aviația civilă, transportul maritim și securitatea maritimă, precum și căile navigabile interioare.

Capitolul este organizat în șase subcapitole tematice, care reflectă principalele ramuri ale politicii de transport ale Uniunii Europene și domeniile prioritare pentru alinierea Republicii Moldova la acquis-ul UE, după cum urmează:

1. Transport rutier;
2. Transport feroviar;
3. Transport maritim;
4. Transport pe căi navigabile interioare;
5. Transport aerian;
6. Transport intermodal și combinat.

Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale este autoritatea responsabilă de coordonarea grupului de lucru aferent Capitolului 14: Politica de transport. Complementar, elaborarea și implementarea politicilor pe domeniile prevăzute în capitolului 14 sunt realizate de următoarele instituții:

- Ministerul Afacerilor Interne;
- Ministerul Energiei
- Ministerul Finanțelor;
- Ministerul Mediului;
- Ministerul Educației și Cercetării;
- Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării;
- Biroul de Investigare a Accidentelor și Incidentelor în Transporturi;
- Agenția Servicii Publice;
- Agenția Națională Transport Auto;
- Agenția Navală
- Agenția Feroviară;
- Autoritatea Aeronautica Civilă;
- S.A. Administrația Națională a Drumurilor;
- Î.S. Calea Ferată din Moldova.

În perioada următoare, prioritățile Republicii Moldova în domeniul transporturilor se vor concentra asupra finalizării alinierii cadrului juridic național la actele UE din Pachetul de Mobilitate Rutieră, dezvoltării sistemelor de transport inteligente, transpunerii integrale a celui de-al Patrulea Pachet Feroviar, cu accent pe interoperabilitate și guvernanță instituțională, precum și adoptării unui nou Cod Naval conform reglementărilor europene privind Ghișeul Unic Maritim European, siguranța navigației, gestionarea porturilor și protecția mediului marin. De asemenea, va fi prioritară realizarea alinierii complete la acquis-ul UE privind Cerul Unic European și adoptarea unui nou Cod aerian.

Având în vedere particularitățile naționale și constrângerile sistemice identificate în procesul de analiză, Republica Moldova va propune perioade de tranziție și derogări specifice, menite să asigure o implementare graduală, sustenabilă și realistă a acquis-ului Uniunii Europene în domeniul transporturilor, fără a afecta stabilitatea, funcționalitatea și competitivitatea sistemului național de transpunere.

Nivelul de aliniere a actelor UE (capitolul 14)

31999L0062	*32023D2698*	*32020R0203*	*32019L0520*	*32020R0204*	*32016R0480*	*32009D0992*	*32024D2164*	*32016R0799*
32024R1886	*32020L1057*	*C(2011)3759 /F1*	*32002L0015*	*32006L0022*	*32021L1716*	*32019R1213*	*32019R1916*	*31990R3916*
32006L0001	*32024R1109*	*32008R0324*	*32015R0758*	*32017D1013*	*32019R0621*	*32020R1056*	*32016R0068*	*32017R0548*
32022R1012	*32022R0695*	*32021R2179*	*32007D0230*	*32020R0474*	*32007L0038*	*32025L2205*	*32004L0054*	*31991L0671*
32009L0033	*32012D0226*	*32010L0040*	*32022R0670*	*32025D0264*	*32023H0550*	*32013R0886*	*32017R1926*	*C(2024)7744*
32014D0585	*32013R0305*	*32010H0159*	*32018R1139*	*32008R1008*	*32013R0885*	*32011D0765*	*32017R2205*	*32024R1107*
32016D1945	*32014L0047*	*32000L0084*	*32009H0060*	*32010H0378*	*32018R1795*	*32015R1100*	*32015R0909*	*32015R0010*
32010R0913	*32010D0017*	*32017D1474*	*32018R0545*	*32011D0665*	*32018D1614*	*52024XC05997*	*32004D0446*	*32002D0735*
32013R0402	*32020R0424*	*32009D0965*	*32011D0155*	*32018R0761*	*32023R1804*	*32020R0572*	*32019R0779*	*32014R1302*
32009D0460	*32016R0796*	*32018R0867*	*32018R0764*	*31992L0106*	*32024R0949*	*31960R0011*	*32011H0766*	*32025R1533*
32017R0352	*32005L0035*	*32003R0782*	*32008R0536*	*32019L0883*	*32022R0091*	*32013R1257*	*32016D2325*	*32016D2322*
32024R2803	*32003L0025*	*32017L2110*	*31998L0041*	*32010R0428*	*32010R0801*	*32010R0802*	*31996L0040*	*32021R0664*
32013L0054	*32014R0788*	*32020L0012*	*32020R0473*	*32019R0777*	*32013R0409*	*32014R1305*	*32009D0491*	*32004R0789*
32022L0993	*32025R0023*	*32009L0020*	*32002D0762*	*32002D0971*	*32004D0246*	*32014L0090*	*32025R0020*	*32018R0414*
32013D0638	*32001L0096*	*32014D0195*	*31997L0070*	*32002R1406*	*32002R2099*	*32009R0169*	*31999R0718*	*31987L0540*
32019H0780	*31996R1356*	*31991R3921*	*32009L0100*	*32017L2397*	*32020R0182*	*32019R0838*	*32024R1942*	*32009R0392*
32023R1805	*32013R0909*	*32007R0416*	*32019R1744*	*32007R0414*	*32024R2024*	*32024D2103*	*31986R4058*	*32023R2790*
32024R2027	*32024R2031*	*31992R3577*	*32009R0080*	*32023R2405*	*31986R4055*	*31986R4057*	*32014H0881*	*32015R1998*
32013D0753	*32019R0776*	*32016L0797*	*32010R0996*	*32016L0798*	*32010D0713*	*32016R0545*	*32009R1254*	*32007L0059*

32023R02033	*32018R0763*	*32005L0044*	*32010R1177*	*32009L0016*	*32009L0021*	*32019R1239*	*31996L0075*	*32021R0782*
32018R1976	*32023R0205*	*32005L0065*	*32004R0725*	*52015XC0519(01)*	*32009L0015*	*31996L0075*	*32004R0785*	*32006L0093*
32012R0965	*32015R0757*	*32015R0340*	*32019R0945*	*32019R0947*	*32015L0413*	*32007R1370*	*32019R0250*	*32008L0068*
32017R2177	*32023R0204*	*32014R0361*	*31996L0053*	*32016R0403*	*32009L0018*	*32014R0165*	*32014L0045*	*32011R0181*
32016L1629	*31989R4058*	*32009R1073*	*31989L0459*	*31992L0006*	*32022L2561*	*32006R0561*	*32014R0139*	*32008L0096*
32009R1071	*32009R1072*	*31993R0095*	*32015R0171*	*31993D0704*	*32015R0640*	*31999L0037*	*32012L0034*	*32012R0748*
32011R1178	*32006R1107*	*32002L0059*	*32006R0474*	*32009L0012*	*32008R0300*	*32009R0272*	*32014R0598*	*31996L0067*
32009L0045	*32019R0317*	*32009R0391*	*32006R0336*	*32012R0530*	*32012R0923*	*32010R0581*	*22009A0515(02)*	*22001A0718(01)*
32023R1770	*32023R0660*	*32020R2034*	*32017R0373*	*32023D2584*	*32012D0022*	*31999L0095*	*32013D0103*	*32011R1286*
32004R0261	*32012D0023*	*32023R1695*	*32014R1299*	*32014R1300*	*32013R0321*	*32019R0773*	*32011R0454*	*32014R1301*
32010L0035	*32010R0036*	*32011R1332*	*32014R1303*	*32014R1304*	*32004R0549*	*32004R0550*	*32020R0723*	*32023R1768*
32023R1769	*32014R1321*	*32019R0123*	*31997R2027*	*32021R2082*	*32021R0116*	*32014R0376*	*32018R0395*	*2022L1999*
31976R3237	*52020DC0789*	*32005R2111*	*32012R1078*	*32013R0628*	*32010R0255*	*32018R1048*	*32005R2150*	*32000L0079*
32018R0762	*32022R1645*	*32015R1018*	*32024D1663*					

verde - (transpus total), galben (transpus parțial), alb (netranspus)

14.1. Subcapitolul: TRANSPORT RUTIER

14.1.1 Prezentare generală a situației

14.1.1.1. Cadrul legislativ

Republica Moldova a înregistrat progrese semnificative în procesul de armonizare a legislației naționale cu acquis-ul Uniunii Europene în domeniul transportului rutier, deși nivelul general de conformitate rămâne parțial, fiind necesare eforturi suplimentare pentru asigurarea unei alinieri depline. În baza Acordului dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană privind transportul rutier de mărfuri, a fost adoptată decizia de prelungire a aplicării acestuia până la 31 martie 2027, fapt care permite

operatorilor moldoveni să beneficieze în continuare de regim liberalizat pentru transporturile bilaterale și de tranzit pe teritoriul statelor membre ale Uniunii Europene, cu respectarea prevederilor acordului.

Cadrul juridic de bază al sectorului este reglementat prin Codul transportului rutier nr. 150/2014, care asigură alinierea parțială la prevederile Regulamentului (CE) 1071/2009 privind accesul la profesia de operator de transport rutier, Regulamentului (CE) 1072/2009 privind accesul la piața transportului rutier internațional de mărfuri și Regulamentului (CE) 1073/2009 privind accesul la piața internațională a serviciilor de transport de persoane prin autocare și autobuze. Codul stabilește cadrul general pentru organizarea și efectuarea transporturilor rutiere de mărfuri și persoane, precum și a activităților conexe, în condiții de siguranță, calitate și competitivitate, promovând principiile liberei concurențe, protecției mediului și respectării drepturilor utilizatorilor.

În ceea ce privește *reglementările sociale*, prevederile referitoare la timpul de muncă, perioadele de odihnă și utilizarea tahografelor sunt parțial transpuse în legislația națională. Hotărârea Guvernului nr. 437/2016 transpune parțial Regulamentul (UE) 165/2014 privind tahografele în transportul rutier, Regulamentul (UE) 581/2010 privind termenele maxime pentru descărcarea datelor din unitățile vehiculului și din cardurile conducătorilor auto, precum și Regulamentul (CE) 561/2006 privind armonizarea anumitor dispoziții ale legislației sociale în domeniul transporturilor rutiere. De asemenea, Hotărârea Guvernului nr. 475/2016 transpune parțial Directiva 92/6/CEE privind instalarea și utilizarea dispozitivelor limitatoare de viteză pentru anumite categorii de vehicule. Cu toate acestea, Directiva 2002/15/CE privind organizarea timpului de lucru al lucrătorilor mobili, Directiva 2006/22/CE privind aplicarea legislației sociale și Directiva (UE) 2020/1057 privind detașarea conducătorilor auto nu au fost încă transpuse în legislația națională, ceea ce impune continuarea eforturilor de armonizare legislativă.

Cadrul național privind *formarea și calificarea conducătorilor auto* este în mare parte reglementat de Codul transporturilor rutiere nr. 150/2014, completat de Hotărârea Guvernului nr. 170/2023, care aprobă regulamentele privind organizarea și funcționarea centrelor de formare și a unităților de instruire a personalului din transportul rutier, precum și de Ordinul comun MIDR și MEC nr. 126/2023, care stabilește programele de formare pentru conducătorii auto de vehicule destinate transportului de mărfuri și pasageri, atât în trafic național, cât și internațional.

Reglementarea dimensiunilor și greutăților maxime autorizate ale vehiculelor rutiere este stabilită prin Legea nr. 509/1995 privind drumurile publice și Hotărârea Guvernului nr. 326/2022, care aprobă Regulamentul privind transporturile rutiere ce depășesc masa totală, sarcina pe osie și/sau dimensiunile maxime admise. Legislația națională este parțial armonizată cu Directiva 96/53/CE, permițând în general circulația vehiculelor grele cu o masă maximă de până la 40 de tone, în funcție de categoria drumului, iar pentru transporturile intermodale – până la 44 de tone.

În domeniul *transportului ecologic*, este în curs de promovare proiectul de lege privind vehiculele nepoluante și eficiente din punct de vedere energetic, care va transpune Directiva 2009/33/CE privind promovarea vehiculelor curate.

Totodată, prin Hotărârea Guvernului nr. 840/2024, a fost aprobat Regulamentul privind inspecția tehnică periodică a vehiculelor rutiere, care transpune Directiva 2014/45/UE și instituie un cadru transparent pentru organizarea inspecțiilor tehnice, definind cerințele de verificare, condițiile de efectuare, precum și proceduri simplificate pentru vehiculele noi și interzicerea circulației vehiculelor neconforme. În completare, Hotărârea Guvernului nr. 249/2025 reglementează activitatea de autoservice, stabilind cerințe tehnice, de calitate și siguranță pentru prestarea serviciilor, iar noua Metodologie de calculare a tarifelor pentru transportul rutier de persoane asigură un echilibru între sustenabilitatea financiară a operatorilor și necesitatea înnoirii treptate a parcului de autobuze.

Dezvoltarea Sistemelor Inteligente de Transport (ITS) se află într-o fază incipientă, cadrul normativ nefiind încă armonizat cu legislația Uniunii Europene. Cu toate acestea, au fost întreprinși pași importanți, printre care aprobarea Conceptului Tehnic al Sistemului Integrat de Management în Transportul Rutier (IMS), care contribuie la digitalizarea proceselor, monitorizarea transporturilor și creșterea siguranței rutiere. La moment, este în proces de elaborare Strategia Națională și Programul de implementare a Sistemului Inteligent de Transport, ce vor constitui documente strategice pentru coordonarea implementării ITS în toate modurile de transport.

Cadrul legislativ național privind *transportul mărfurilor periculoase* este parțial armonizat cu acquis-ul Uniunii Europene. Hotărârea Guvernului nr. 143/2016 transpune parțial Directiva 2008/68/CE, stabilind obligația respectării acordurilor internaționale ADR, RID și ADN, care reglementează transportul rutier, feroviar și pe căile navigabile interioare al mărfurilor periculoase.

Implementarea Acordului ADR este reglementată prin Hotărârea Guvernului nr. 589/2017, care transpune parțial Directiva (UE) 2022/1999. La moment, este în proces de promovare un proiect de

hotărâre ce vizează transpunerea integrală a Directivei (UE) 2022/1999, pentru a asigura o conformitate deplină cu cerințele europene privind siguranța transportului rutier al mărfurilor periculoase.
În domeniul echipamentelor sub presiune transportabile, Hotărârea Guvernului nr. 1094/2017 a asigurat transpunerea parțială a Directivei 2010/35/UE, stabilind cerințe esențiale privind siguranța și conformitatea acestora. Ulterior, Hotărârea Guvernului nr. 668/2025 a asigurat avansarea nivelului de transpunere prin introducerea procedurilor de evaluare a conformității, recunoașterea organismelor notificate și aplicarea marcajului „π" conform standardelor europene.

În *domeniul siguranței rutiere*, Republica Moldova a transpus parțial Directiva 2008/96/CE prin Legea nr. 350/2023 privind gestionarea siguranței rutiere. Ulterior, prin Legea nr. 173/2025 pentru modificarea unor acte normative (adaptarea cadrului de reglementare în domeniul managementului siguranței infrastructurii rutiere), Agenția Națională Transport Auto a fost desemnată oficial ca autoritate administrativă de specialitate responsabilă de supravegherea și managementul siguranței infrastructurii rutiere. În acest context, prin Hotărârea Guvernului nr. 482/2025 pentru modificarea unor hotărâri ale Guvernului, a fost asigurată atribuirea responsabilității privind gestionarea siguranței infrastructurii rutiere Agenției Naţionale Transport Auto. Pentru consolidarea abordării strategice în domeniu, a fost aprobat Programul Național de Siguranță Rutieră 2025–2030, care stabilește obiectivele și direcțiile de acțiune pentru reducerea accidentelor și creșterea nivelului de protecție a participanților la trafic. Totodată, prin Hotărârea Guvernului nr. 622/2025, a fost aprobat Regulamentul privind evaluarea de impact asupra siguranței rutiere și auditul de siguranță rutieră, care prevede integrarea sistematică a rapoartelor de audit în toate proiectele de reabilitare, modernizare și construcție a drumurilor, contribuind astfel la îmbunătățirea continuă a calității și siguranței infrastructurii rutiere la nivel național.

14.1.1.2. Cadrul administrativ

Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale este autoritatea centrală de specialitate responsabilă de elaborarea, coordonarea și monitorizarea politicilor publice în domeniul transportului rutier, având un rol esențial în asigurarea dezvoltării durabile și a modernizării sistemului național de transport.

Elaborarea acestor politici este coordonată prin Direcția politici în domeniul transportului rutier, structură specializată în cadrul ministerului, care are un efectiv aprobat de șase unități de personal, dintre care patru posturi sunt ocupate. Domeniul siguranței rutiere este gestionat de Serviciul siguranță rutieră, care dispune de două unități de personal, având atribuții privind elaborarea, coordonarea și monitorizarea programelor naționale de siguranță rutieră, precum și armonizarea legislației în conformitate cu actele UE în domeniu. În ceea ce privește dezvoltarea sistemelor inteligente de transport (ITS), competențele revin Direcției politici în domeniul dezvoltării drumurilor, structură care are cinci unități de personal, dintre care patru sunt ocupate, și care coordonează procesul de elaborare a Strategiei Naționale și a Programului de implementare a Sistemului Inteligent de Transport.

La nivel operațional, Agenția Națională Transport Auto (ANTA) este autoritatea administrativă subordonată MIDR, responsabilă de implementarea politicilor publice și strategiilor naționale de dezvoltare în domeniul transporturilor rutiere, precum și de controlul și supravegherea respectării legislației naționale și internaționale de către operatorii de transport și întreprinderile care desfășoară activități conexe. ANTA are un efectiv total de 113 funcții, dintre care 97 sunt ocupate, asigurând un nivel funcțional ridicat de monitorizare și aplicare a reglementărilor. În conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 482/2025, Agenției i-au fost atribuite, suplimentar, responsabilități privind gestionarea siguranței infrastructurii rutiere, consolidând astfel rolul instituțional în implementarea cadrului național de siguranță rutieră.

În exercitarea atribuțiilor sale, MIDR colaborează cu alte instituții implicate în procesul de dezvoltare și reglementare a sectorului. Ministerul Educației și Cercetării, și Agenția Națională pentru Asigurarea Calității în Educație și Cercetare (ANACEC), asigură formarea profesională în domeniul transporturilor rutiere, prin acreditarea centrelor de instruire pentru conducători auto, manageri de transport și specialiști ADR, responsabili de eliberarea certificatelor de competență profesională.
De asemenea, Administrația Națională a Drumurilor (AND) are atribuții esențiale în întreținerea, repararea și dezvoltarea rețelei rutiere naționale, contribuind la asigurarea condițiilor tehnice optime pentru siguranța și eficiența circulației. La solicitarea ANTA, AND eliberează avize tehnice și preliminare care stabilesc itinerariile și restricțiile aplicabile transporturilor rutiere de mărfuri ce depășesc limitele de greutate sau dimensiuni autorizate, facilitând astfel o gestionare coordonată și sigură a traficului pe drumurile publice.

14.1.2. Planuri de viitor

14.1.2.1. Planuri legislative

Pentru perioada următoare, prioritățile strategice ale Republicii Moldova în domeniul transportului rutier vizează continuarea procesului de armonizare a cadrului național cu acquis-ul Uniunii Europene.

O acțiune prioritară este modificarea *Codului transporturilor rutiere nr. 150/2014* până la finele anului 2026, în vederea ajustării reglementărilor naționale la standardele europene privind accesul la profesie, transportul rutier de mărfuri și persoane, condițiile sociale aplicabile lucrătorilor mobili, precum și regulile de control și inspecție în trafic. Scopul principal al revizuirii Codului constă în transpunerea a 14 acte legislative europene din domeniul transporturilor rutiere, ceea ce va contribui la îmbunătățirea condițiilor de muncă și siguranță pentru operatori, la creșterea eficienței și competitivității sectorului, precum și la protecția sporită a drepturilor pasagerilor și angajaților din domeniu.

O altă direcție majoră de acțiune o constituie *accelerarea digitalizării sistemului de transport rutier* prin implementarea Sistemului de Transport Inteligent (STI), în conformitate cu standardele Uniunii Europene. Această reformă va genera beneficii multiple, printre care o mai bună gestionare a traficului, sporirea siguranței rutiere, optimizarea serviciilor de transport public, reducerea timpilor de călătorie și diminuarea impactului asupra mediului. Totodată, digitalizarea va contribui la transparența și acuratețea datelor operaționale, la eficientizarea proceselor administrative și la creșterea calității serviciilor pentru utilizatori. Pe termen lung, implementarea ITS va facilita integrarea Republicii Moldova în rețeaua europeană de transport și va sprijini dezvoltarea economică și conectivitatea regională. Ca prim pas, va fi elaborată Strategia Națională privind Sistemele de Transport Inteligente (ITS), care va defini cadrul instituțional, normativ și tehnologic pentru implementarea acestora, în paralel cu elaborarea Programului Național ITS, ce va include măsuri concrete pe termen scurt și mediu, aliniate cerințelor Uniunii Europene. În același timp, va fi asigurată transpunerea actelor legislative europene care reglementează implementarea și interoperabilitatea sistemelor ITS.

Un alt obiectiv prioritar este *dezvoltarea infrastructurii pentru combustibili alternativi*, prin aprobarea Strategiei Naționale de e-Mobilitate și transpunerea Regulamentului (UE) 2023/1804 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 septembrie 2023 privind instalarea infrastructurii pentru combustibili alternativi. Această măsură va sprijini tranziția către o mobilitate curată și sustenabilă, stimulând investițiile în stații de încărcare pentru vehicule electrice, alimentare cu hidrogen și alte surse alternative.

Totodată, urmează adoptarea proiectului de lege privind promovarea vehiculelor de transport rutier nepoluante și eficiente din punct de vedere energetic, prin care se va transpune Directiva 2009/33/CE, consolidând astfel cadrul legal pentru promovarea achizițiilor publice verzi și reducerea emisiilor din transporturi.

Un alt obiectiv important îl reprezintă transpunerea Regulamentului (CE) 1370/2007 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 octombrie 2007 privind serviciile publice de transport feroviar și rutier de călători, care va permite crearea unui sistem modern și echitabil *de compensare a serviciilor publice* și de garantare a drepturilor pasagerilor.

De asemenea, vor fi elaborate și aprobate aspectele metodologice și normele tehnice pentru elaborarea Planurilor de Mobilitate Urbană Durabilă (PMUD), care vor constitui instrumente-cheie pentru planificarea strategică a mobilității în orașe și pentru integrarea transportului urban cu rețelele regionale și naționale, în concordanță cu principiile mobilității inteligente, sigure și verzi promovate de Uniunea Europeană.

14.1.2.2. Acțiuni de implementare a acquis-ului UE și consolidarea capacităților administrare

Pentru punerea în aplicare a acquis-ului Uniunii Europene în domeniul transporturilor rutiere, Republica Moldova va implementa un set cuprinzător de acțiuni orientate spre consolidarea capacității administrative, modernizarea infrastructurii digitale și asigurarea interoperabilității sistemelor informaționale, în conformitate cu cerințele și standardele europene.

Un obiectiv prioritar îl reprezintă consolidarea capacității administrative a Agenției Naționale Transport Auto (ANTA), pentru a asigura îndeplinirea eficientă a responsabilităților sale în conformitate cu cerințele acquis-ului UE. În vederea creșterii eficienței și transparenței proceselor administrative, va fi dezvoltat în continuare Sistemul de Management Integrat al Transporturilor Rutiere, care va permite monitorizarea în timp real a serviciilor de transport public, optimizarea rutelor și furnizarea de informații actualizate pasagerilor.

Totodată, vor fi întreprinse măsuri pentru dezvoltarea, implementarea și asigurarea interoperabilității registrelor integrate în cadrul sistemului informațional „e-Autorizatie Transport". În acest sens, este planificată și ajustarea Registrului Național al Operatorilor de Transport Rutier, pentru a-l alinia la cerințele Regulamentului (CE) 1071/2009 și a facilita, ulterior, interconectarea cu Registrul European al Întreprinderilor de Transport Rutier (ERRU).

Pentru creşterea nivelului de profesionalizare în sector, se prevede dezvoltarea și implementarea Platformei de atestare profesională în cadrul ANTA, care va permite gestionarea digitalizată a certificatelor de competență profesională pentru conducători auto, manageri de transport și alte categorii de personal.

În vederea îmbunătățirii siguranței și fluidității traficului rutier, va fi dezvoltată și implementată Platforma de coordonare a traseelor de navigare, bazată pe date geospațiale și parametri de gabarit, care va facilita planificarea transporturilor agabaritice și emiterea rapidă a autorizațiilor aferente. Complementar, va fi pus în aplicare un sistem de control al cântăririi în mișcare a vehiculelor aflate în circulație pe drumurile publice, destinat prevenirii suprasolicitării infrastructurii rutiere și reducerii riscului de accidente.

Pentru consolidarea bazei de date statistice și a capacității analitice, va fi realizată actualizarea bazei de date privind accidentele rutiere, în conformitate cu setul comun de date CADaS (*Common Accident Data Set*), ceea ce va permite integrarea informațiilor la nivel european și va facilita elaborarea de politici bazate pe dovezi privind siguranța rutieră.

În paralel, se va continua digitalizarea serviciilor publice din domeniul transporturilor, inclusiv digitalizarea proceselor de înmatriculare a vehiculelor, pentru a asigura eficiență, transparență și acces rapid la servicii pentru cetățeni și operatori economici.

De asemenea, va fi asigurată operaționalizarea Punctului Național de Acces (NAP) desemnat, care va funcționa ca hub central de integrare și schimb de date pentru Sistemul de Transport Inteligent (ITS), în conformitate cu Directiva 2010/40/UE privind implementarea sistemelor inteligente de transport.

14.1.3. Aspecte financiare ale implementării acțiunilor

Reieșind din gradul complex și specific al obiectivelor și măsurilor cuprinse în Anexa A și B, implementarea acestora într-un mod eficient necesită o abordare bazată pe sinergia și complementaritatea resurselor financiare, atât cele publice, cât și cele atrase din surse externe.

Astfel, costurile estimative pentru transpunerea actelor din Anexa A este de 9673.3 mii lei, dintre care din bugetul de stat sunt acoperite 7078.8 mii lei și vor fi incluse în programul bugetar 64 „Dezvoltarea transporturilor. Totodată, 2594.5 mii lei vor fi alocate sub formă de asistență tehnică din partea partenerilor de dezvoltare, pentru elaborarea actelor normative.

Pentru asigurarea realizării acțiunilor de implementare a măsurilor de transpunere și de consolidare a capacităților administrative prevăzute în Anexa B au fost estimate un total de 480822.05 mii lei, dintre care doar 62652.05 mii sunt acoperite din bugetul de stat, 23342.30 mii sunt acoperite de partenerii de dezvoltare, astfel se estimează un necesar de resurse financiare în sumă de 394827.70 mii lei.

14.2. Subcapitolul TRANSPORT FEROVIAR

14.2.1. Prezentarea generală a situației

14.2.1.1.Cadrul legislativ

În domeniul transportului feroviar, Codul transportului feroviar nr. 19/2022, intrat în vigoare la 18 februarie 2024, marchează un pas esențial în procesul de transpunere a acquis-ul Uniunii Europene. Actul legislativ stabilește bazele unui management independent al infrastructurii și al operațiunilor feroviare, precum și instituirea unor organisme independente de reglementare a pieței și de siguranță feroviară, menite să asigure un tratament transparent, echitabil și nediscriminatoriu pentru piața de servicii feroviare din Republica Moldova.

În acest context, este în proces de reorganizare Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Republica Moldova", cu scopul de a separa funcțiile de gestionare a infrastructurii de activitățile operaționale, în conformitate cu principiile spațiului feroviar unic european. Totodată, Codul introduce noi norme de guvernanță a pieței, prin crearea Agenției Feroviare, desemnată prin Hotărârea Guvernului nr. 759/2022 drept autoritate națională de siguranță feroviară, iar pentru garantarea unei piețe concurențiale și corecte, delegarea atribuțiilor de reglementare a pieţei către Consiliul Concurenței.

Pentru consolidarea bazei financiare şi a managementului infrastructurii, Hotărârea Guvernului nr. 264/2025 a aprobat contractul multianual pentru gestionarea infrastructurii feroviare, elaborat în conformitate cu Anexa V la Directiva (UE) 2012/34/UE. Acest instrument asigură o planificare predictibilă a finanțării şi întreținerii infrastructurii, inclusiv pentru lucrările de reparație majoră. În același sens, Hotărârea Guvernului nr. 665/2025 a aprobat contractul-model pentru serviciile publice de transport feroviar de călători, contribuind la creşterea transparenței şi la standardizarea serviciilor publice.

Pe componenta de *siguranță şi competențe profesionale*, Hotărârea Guvernului nr. 792/2023 a transpus parțial Directiva 2007/59/CE privind certificarea mecanicilor de locomotivă, stabilind cerințele de formare şi atestare profesională a acestora.

De asemenea, au fost înregistrate progrese semnificative privind *drepturile pasagerilor*, prin Hotărârea Guvernului nr. 593/2023, care asigură transpunerea parțială a Regulamentului (UE) 2021/782. Aceasta garantează drepturile fundamentale ale pasagerilor feroviari, precum rambursarea, asistența în caz de întârzieri şi accesibilitatea pentru persoanele cu mobilitate redusă, stabilind totodată reguli uniforme de furnizare a serviciilor.

În ceea ce privește *interoperabilitatea sistemului feroviar*, dispozițiile Directivei (UE) 2016/797 au fost transpuse parțial prin Codul transporturilor feroviare nr. 19/2022 şi Hotărârea Guvernului nr. 725/2024, care aprobă Regulamentul privind interoperabilitatea sistemului feroviar. În completare, au fost aprobate 9 specificații tehnice de interoperabilitate (STI), prin acte normative ce asigură conformitatea cu cerințele UE pentru subsistemele: „energie", „material rulant", „siguranță în tuneluri", „control-comandă şi semnalizare", „aplicații telematice pentru servicii de călători" şi „accesibilitate pentru persoanele cu dizabilități".

În paralel, Republica Moldova a continuat transpunerea Directivei (UE) 2016/798 privind *siguranța feroviară* prin adoptarea unui set coerent de acte secundare menite să consolideze cadrul național în domeniul siguranței. Astfel, Hotărârea Guvernului nr. 725/2024 a instituit Regulamentul privind siguranța feroviară, împreună cu alte reglementări conexe, stabilind cerințele generale de organizare şi supraveghere a siguranței în sistemul feroviar. De asemenea, Hotărârea Guvernului nr. 896/2024 a reglementat procedura de eliberare a certificatelor de siguranță pentru întreprinderile feroviare, iar Hotărârea Guvernului nr. 230/2025 a stabilit condițiile şi cerințele pentru acordarea autorizațiilor de transport feroviar. În completare, Hotărârea Guvernului nr. 378/2025 a asigurat transpunerea Regulamentului delegat (UE) 2018/762 privind metodele comune de siguranță şi a Regulamentului (UE) 1078/2012 referitor la monitorizarea siguranței de către operatori, administratori de infrastructură şi entitățile responsabile cu întreținerea, consolidând astfel mecanismele naționale de gestionare şi supraveghere a siguranței feroviare.

În pofida acestor progrese, sectorul feroviar din Republica Moldova continuă să se confrunte cu provocări majore de ordin tehnic, financiar şi operațional. Infrastructura feroviară rămâne semnificativ degradată, cu numeroase restricții de viteză, ceea ce afectează competitivitatea transportului feroviar, creşte costurile de operare şi reduce atractivitatea serviciilor. În plus, materialul rulant învechit şi insuficient şi lipsa unui mecanism sustenabil de finanțare limitează capacitatea de modernizare.

14.2.1.2. Capacități administrative

Potrivit Codului transportului feroviar nr. 19/2022, Ministerul Infrastructurii şi Dezvoltării Regionale are rolul de autoritate centrală de specialitate responsabilă pentru elaborarea şi promovarea politicii de stat în domeniul transportului feroviar. Misiunea sa constă în asigurarea dezvoltării durabile a sectorului feroviar, prin elaborarea, implementarea, monitorizarea, evaluarea şi raportarea politicilor publice orientate spre siguranța traficului, eficiența economică şi îmbunătățirea calității serviciilor furnizate de transportul feroviar.

În cadrul ministerului, Direcția politici în domeniul transportului feroviar şi naval este responsabilă de elaborarea şi coordonarea cadrului normativ, precum şi în monitorizarea implementării acquis-ului Uniunii Europene în domeniu. Direcția dispune de şase unități, dintre care patru sunt ocupate, ceea ce denotă necesitatea consolidării capacității sale instituționale.

Agenția Feroviară, creată în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 759/2022, are ca obiectiv principal implementarea şi realizarea politicilor în domeniul transportului feroviar şi al siguranței feroviare. În calitate de autoritate națională de siguranță feroviară, Agenția exercită funcții de control, certificare şi autorizare, eliberând autorizații de transport feroviar, autorizații şi certificate de siguranță, precum şi permise pentru mecanicii de locomotivă. Instituția are un efectiv limită de 27 de posturi, însă, la moment, doar 9 funcții sunt ocupate, ceea ce afectează capacitatea operațională şi limitează posibilitatea exercitării depline a atribuțiilor sale.

Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” rămâne operatorul feroviar național, responsabil de întreținerea și exploatarea infrastructurii feroviare, precum și de prestarea serviciilor de transport de mărfuri și pasageri la nivel național și internațional. În prezent, CFM se află într-un amplu proces de reorganizare structurală, pentru separarea activităților de infrastructură și operaționale, prin constituirea a două entități distincte. Reorganizarea are drept scop alinierea modelului de guvernanță la principiile Uniunii Europene, promovarea transparenței financiare, creșterea eficienței operaționale și pregătirea pentru liberalizarea pieței feroviare, inclusiv prin atragerea de investiții private.

De asemenea, Biroul de Investigare a Accidentelor și Incidentelor în Transporturi, instituție aflată în subordinea directă a Guvernului, este autoritatea administrativă centrală specializată în investigarea evenimentelor de transport. Rolul său principal este determinarea cauzelor și circumstanțelor accidentelor și incidentelor feroviare, precum și formularea de recomandări de siguranță menite să prevină repetarea acestora.

În același timp, Consiliul Concurenței îndeplinește rolul de organism național de reglementare a pieței feroviare.

14.2.2. Planuri de viitor

14.2.2.1. Planuri legislative

Prioritățile strategice pentru dezvoltarea sectorului feroviar vizează finalizarea procesului de reformă structurală, consolidarea cadrului instituțional și pregătirea sectorului pentru deschiderea pieței către întreprinderi feroviare naționale, în conformitate cu obiectivele celui de-al patrulea pachet feroviar al Uniunii Europene.

Pentru următoarea perioadă, o prioritate o constituie finalizarea reformei sectorului feroviar prin separarea clară a funcțiilor de administrare a infrastructurii de cele de operare, asigurând un cadru competitiv, transparent și eficient pentru accesul liber al operatorilor feroviari la piață. Această reformă va permite liberalizarea treptată a pieței serviciilor feroviare și integrarea Republicii Moldova în spațiul feroviar unic european (SERA).

În paralel, Republica Moldova va continua transpunerea Directivei (UE) 2016/798 privind siguranța feroviară, prin consolidarea cadrului legislativ și instituțional, precum și prin consolidarea capacităților Agenției Feroviare, pentru a asigura o supraveghere eficientă și aliniată la cerințele europene.

Un alt obiectiv esențial îl constituie stabilirea unor criterii clare, obiective și transparente pentru alocarea capacităților de infrastructură feroviară, care să garanteze accesul echitabil la rețea, să optimizeze utilizarea acesteia și să prevină orice formă de discriminare între operatori.

De asemenea, va fi asigurată avansarea transpunerii Directivei 2007/59/CE privind certificarea mecanicilor de locomotivă, pentru armonizarea sistemului de instruire, evaluare și atestare profesională cu standardele de formare și certificare aplicate la nivelul Uniunii Europene.

Suplimentar, va continua transpunerea completă a specificațiilor tehnice de interoperabilitate (STI) pentru toate subsistemele feroviare în scopul asigurării compatibilității tehnice și operaționale între rețeaua feroviară națională și cea europeană.

14.2.2.2. Implementarea acquis-ului și consolidarea capacităților administrative

Pentru consolidarea și modernizarea sectorului feroviar, Republica Moldova își propune implementarea unui set de măsuri prioritare menite să asigure alinierea completă la cerințele acquis-ului Uniunii Europene, creșterea eficienței instituționale și integrarea progresivă în spațiul feroviar unic european.

În acest sens, vor fi puse în aplicare instrumentele contractuale esențiale pentru sustenabilitatea sectorului: Contractul multianual pentru întreținerea și dezvoltarea infrastructurii feroviare, care va asigura planificarea predictibilă a finanțării lucrărilor de reabilitare și modernizare, și Contractul de servicii publice pentru transportul feroviar de pasageri, menit să asigure furnizarea unor servicii de calitate, la standarde europene, și să consolideze rolul transportului feroviar în mobilitatea durabilă.

Un obiectiv prioritar îl constituie atragerea investițiilor pentru reabilitarea și modernizarea infrastructurii feroviare. Aceste investiții vor contribui la îmbunătățirea performanței rețelei, la creșterea siguranței și la reducerea impactului asupra mediului prin orientarea către transportul alternativ.

Pentru asigurarea unui cadru instituțional eficient, se va urmări consolidarea capacităților instituționale și funcționale ale Agenției Feroviare, astfel încât aceasta să poată îndeplini în mod eficient atribuțiile care îi revin în implementare prevederilor actelor UE în domeniu. În paralel, se vor întreprinde măsuri pentru dezvoltarea și interoperabilitatea sistemelor operaționale și a bazelor de date ale Agenției

Feroviare cu cele ale Agenției Uniunii Europene pentru Căile Ferate (ERA), în vederea schimbului eficient de informații și a integrării în rețelele europene de siguranță și interoperabilitate.

De asemenea, vor fi inițiate consultări strategice privind aderarea Republicii Moldova la coridoarele feroviare de transport de marfă europene, în scopul integrării logistice și comerciale a rețelei naționale în fluxurile internaționale de transport.

14.2.3. Aspecte financiare ale implementării acțiunilor

Costurile estimative pentru transpunerea actelor din Anexa A este de 6929.75 mii lei, dintre care din bugetul de stat sunt acoperite 5279.75 mii lei și vor fi incluse în programul bugetar 64 „Dezvoltarea transporturilor". Totodată, 1650 mii lei vor fi alocate sub formă de asistență tehnică din partea partenerilor de dezvoltare, pentru elaborarea actelor normative.

Pentru asigurarea implementării acțiunilor de implementare a măsurilor de transpunere și de consolidare a capacităților administrative prevăzute în Anexa B au fost estimate un total de 671707.90 mii lei, dintre care doar 650771.80 mii sunt acoperite din bugetul de stat, astfel se estimează un necesar de resurse financiare în sumă de 20936.10 mii lei.

14.3. Subcapitolul TRANSPORT MARITIM

14.3.1. Prezentarea generală a situației

14.3.1.1.Cadrul legislativ

Cadrul juridic național în domeniul transportului maritim este în prezent parțial aliniat la acquis-ul Uniunii Europene, fiind realizate progrese semnificative în armonizarea legislației și instituțiilor relevante.

Un progres notabil în direcția alinierii la Regulamentul (UE) 2019/1239 privind instituirea unui mediu de ghișeu unic maritim european a fost realizat prin Hotărârea Guvernului nr. 862/2023, care aprobă Regulamentul de instituire a Sistemului de informare și monitorizare a traficului navelor maritime, și Hotărârea Guvernului nr. 1078/2023, care aprobă Conceptul Sistemului informațional „Ghișeu unic în domeniul maritim". Aceste acte normative stabilesc baza pentru crearea unui sistem național integrat de gestionare a informațiilor maritime, menit să simplifice și armonizeze formalitățile de raportare ale navelor, în conformitate cu cerințele Uniunii Europene privind digitalizarea și interoperabilitatea fluxurilor de date maritime.

În domeniul protecției mediului maritim, Legea nr. 74/2024 privind acțiunile climatice, completată de Hotărârea Guvernului nr. 544/2024, instituie cadrul pentru monitorizarea, raportarea și verificarea (MRV) a emisiilor de gaze cu efect de seră provenite din transportul maritim. Aceste acte transpun parțial Regulamentul (UE) 2015/757, Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2023/2449 privind formularele și procedurile standardizate pentru raportarea emisiilor, precum și Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2016/1928 referitor la determinarea încărcăturii transportate de diferite tipuri de nave. Prin aceste măsuri, Republica Moldova contribuie la reducerea impactului climatic al transportului maritim și la alinierea la politicile europene privind decarbonizarea sectorului transporturilor.

În ceea ce privește responsabilitățile statului port, Directiva 2009/16/CE privind controlul statului port a fost transpusă parțial prin Hotărârea Guvernului nr. 183/2024, care aprobă Regulamentul-cadru privind respectarea obligațiilor statului port. Acesta stabilește procedurile de inspecție și control al navelor în porturile Republicii Moldova, consolidând capacitățile instituționale în domeniul siguranței maritime.

Republica Moldova a depus eforturi substanțiale pentru eliminarea de pe Lista Neagră a Memorandumului de Înțelegere de la Paris (Paris MoU). În acest scop, au fost adoptate Regulile de înregistrare de stat a navelor prin Hotărârea Guvernului nr. 1035/2023, care stabilesc criterii clare de eligibilitate și operare sub pavilionul național. În septembrie 2025, a fost aprobată o Foaie de Parcurs detaliată pentru excluderea de pe Lista Neagră a Paris MoU, document strategic care include măsuri legislative, administrative și tehnice menite să îmbunătățească performanța statului de pavilion, să întărească controlul tehnic asupra navelor și să asigure alinierea deplină la standardele Uniunii Europene.

În ceea ce privește responsabilitățile statului de pavilion, Hotărârea Guvernului nr. 414/2020 a aprobat Regulamentul-cadru privind respectarea obligațiilor statului de pavilion, asigurând transpunerea parțială a Directivei 2009/21/CE. Actul stabilește mecanisme clare de control, supraveghere și conformitate pentru navele care arborează pavilionul Republicii Moldova, contribuind la îmbunătățirea standardelor de siguranță și a reputației internaționale a pavilionului moldovenesc.

Pe dimensiunea formării profesionale și a calificării personalului navigant, Hotărârea Guvernului nr. 298/2024 transpune parțial Directiva (UE) 2022/993 privind nivelul minim de pregătire a navigatorilor, prin aprobarea Regulamentului privind determinarea echipajului minim de siguranță al navelor maritime și mixte. Măsura contribuie la armonizarea cerințelor de formare și certificare profesională cu standardele stabilite de Organizația Maritimă Internațională (OMI) și Uniunea Europeană, consolidând profesionalismul și siguranța personalului din sector.

În ceea ce privește investigarea accidentelor maritime, Legea nr. 213/2021 oferă cadrul general de investigare a accidentelor și incidentelor maritime produse în apele teritoriale și pe căile navigabile interioare, transpunând parțial Directiva 2009/18/CE. În completare, Hotărârea Guvernului nr. 511/2024 a aprobat Metodologia comună pentru investigarea accidentelor și incidentelor maritime, conform Regulamentului (UE) 1286/2011, introducând proceduri armonizate de analiză, raportare și comunicare a rezultatelor investigațiilor, în scopul îmbunătățirii siguranței maritime și prevenirii incidentelor.

În domeniul siguranței și securității maritime, Republica Moldova a aliniat parțial legislația națională la Regulamentul (UE) 530/2012 privind navele petroliere cu cocă dublă, prin Hotărârea Guvernului nr. 733/2016, și la Regulamentul (CE) 336/2006 privind implementarea Codului Internațional de Management al Siguranței (ISM), prin Hotărârea Guvernului nr. 76/2020. În ceea ce privește securitatea portuară, Hotărârea Guvernului nr. 23/2024 privind consolidarea securității portuare și a navelor reprezintă un pas important spre alinierea la Regulamentul (CE) 725/2004 privind securitatea navelor și a instalațiilor portuare, precum și la Directiva 2005/65/CE privind securitatea porturilor.

În plus, prin Hotărârea Guvernului nr. 413/2021, Republica Moldova a instituit Sistemul de informare și monitorizare a traficului navelor maritime (VTMIS), transpunând parțial Directiva 2002/59/CE.

14.3.1.2. Capacități administrative

Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale este responsabil de elaborarea, promovarea și coordonarea politicii Guvernului în domeniul transportului maritim, contribuind la dezvoltarea durabilă, sigură și eficientă a transportului maritim al Republicii Moldova. Funcțiile sale principale vizează elaborarea, implementarea, monitorizarea, evaluarea și raportarea politicilor publice privind dezvoltarea transportului maritim în condiții de siguranță a navigației, securitate a navelor și a facilităților portuare, precum și îmbunătățirea calității și competitivității serviciilor maritime. În cadrul ministerului, Direcția politici în domeniul transportului feroviar și naval este responsabilă de elaborarea și coordonarea cadrului normativ, precum și de monitorizarea procesului de transpunere și implementare a acquis-ului Uniunii Europene în domeniul transportului maritim. Direcția dispune de șase posturi, dintre care patru sunt ocupate, fapt ce evidențiază necesitatea consolidării capacităților instituționale și de personal, pentru a asigura o coordonare eficientă a procesului de armonizare legislativă și de integrare europeană.

Agenția Navală a Republicii Moldova, instituție administrativă subordonată ministerului, are ca obiectiv principal implementarea politicii de stat în domeniul transportului maritim și asigurarea respectării cadrului legislativ național și internațional de către operatorii maritimi. Agenția are rolul de a garanta siguranța navigației, securitatea navelor și a infrastructurii portuare, precum și de a aplica standardele și recomandările Organizației Maritime Internaționale (OMI). Agenția dispune de un efectiv total de 45 de posturi, dintre care doar 30 sunt ocupate în prezent, ceea ce limitează capacitatea sa operațională. În acest context, se impune consolidarea capacităților instituționale și a resurselor umane ale Agenției Navale, prin recrutarea și formarea de personal specializat, modernizarea instrumentelor de lucru și intensificarea cooperării internaționale, astfel încât aceasta să poată asigura implementarea deplină a cerințelor acquis-ului Uniunii Europene și a standardelor Organizației Maritime Internaționale, contribuind la dezvoltarea unui sistem maritim sigur, eficient și conform cu practicile europene.

14.3.2. Planuri de viitor

14.3.2.1. Planuri legislative

Pentru următoarea perioadă, Republica Moldova va continua procesul de armonizare a cadrului legislativ național cu acquis-ul Uniunii Europene în domeniul transportului maritim, printr-un set amplu de acțiuni legislative menite să consolideze guvernanța sectorului, siguranța navigației și responsabilitatea de mediu.

O prioritate esențială o reprezintă transpunerea Regulamentului (UE) 2017/352 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 februarie 2017, care stabilește un cadru comun pentru furnizarea serviciilor portuare și normele privind transparența financiară a porturilor. Implementarea acestui

regulament va asigura un regim unitar de funcționare a porturilor, va îmbunătăți eficiența operațională și concurențială a serviciilor portuare.

În paralel, sunt planificate mai multe inițiative legislative privind aderarea Republicii Moldova la convențiile internaționale maritime fundamentale, care vor consolida poziția țării ca stat de pavilion responsabil și vor asigura conformitatea cu standardele Organizației Maritime Internaționale (OMI) și ale Uniunii Europene. Printre acestea se numără:

- Proiectul de lege privind aderarea la Convenția internațională de la Hong Kong din 2009 privind reciclarea sigură și ecologică a navelor.
- Proiectul de lege privind aderarea la Convenția privind munca în sectorul maritim (MLC 2006).
- Proiectul de lege privind aderarea la Convenția din 1976 privind limitarea răspunderii pentru creanțe maritime.
- Proiectul de lege privind aderarea la Convenția internațională de la Nairobi din 2007 privind ridicarea epavelor.
- Proiectul de lege privind aderarea la Convenția internațională din 2001 privind răspunderea civilă pentru daunele provocate de poluarea cu hidrocarburi utilizate pentru propulsia navei.
- Proiectul de lege privind aderarea la Convenția internațională din 1996 privind răspunderea și despăgubirile pentru prejudicii cauzate de transportul pe mare al substanțelor periculoase și nocive (Convenția HNS).
- Proiectul de lege privind aderarea la Protocolul din 2003 la Convenția internațională din 1992 privind crearea unui fond internațional pentru compensarea prejudiciilor cauzate de poluarea cu hidrocarburi.
- Proiectul de lege privind aderarea la Acordul de la Cape Town din 2012 privind punerea în aplicare a dispozițiilor Protocolului de la Torremolinos referitor la siguranța navelor de pescuit.

14.3.2.2. Implementarea acquis-ului și consolidarea capacităților administrative

O direcție prioritară o constituie consolidarea capacității autorităților de control la frontierele portuare în aplicarea prevederilor Convenției FAL, cu un accent deosebit pe instruirea în utilizarea sistemului de ghișeu unic maritim pentru procedurile de trecere a frontierei, inclusiv prelucrarea formularelor FAL și executarea funcțiilor conexe.

În vederea dezvoltării infrastructurii digitale a sectorului maritim, este planificată realizarea unui studiu de fezabilitate pentru definirea specificațiilor tehnice necesare dezvoltării Sistemului Informațional „Ghișeul Unic Maritim", urmată de implementarea propriu-zisă a acestui sistem informatic național. Acesta va permite integrarea și digitalizarea procedurilor portuare, reducerea timpilor de procesare, simplificarea formalităților administrative și interoperabilitatea cu sistemele electronice europene.

Un alt obiectiv important îl reprezintă realizarea unui studiu de fezabilitate privind sistemul de monitorizare portuară a traficului navelor și a comunicațiilor costiere (VCC), în scopul extinderii capacităților de supraveghere și al îmbunătățirii siguranței navigației, inclusiv prin utilizarea tehnologiilor moderne de comunicație și management al traficului maritim.

În același timp, se urmărește consolidarea capacităților instituționale și funcționale ale Agenției Navale a Republicii Moldova, astfel încât aceasta să poată îndeplini eficient responsabilitățile care îi revin în conformitate cu cerințele acquis-ului Uniunii Europene.

O altă prioritate strategică o constituie consolidarea cooperării cu Agenția Europeană pentru Siguranță Maritimă (EMSA), prin alinierea procedurilor naționale de conectivitate și interoperabilitate cu sistemele digitale ale EMSA, pentru a asigura un schimb rapid, securizat și eficient de informații privind siguranța navigației, monitorizarea traficului și protecția mediului marin.

Totodată, vor continua acțiunile de implementare a Foii de Parcurs privind excluderea Republicii Moldova de pe Lista Neagră a Memorandumului de Înțelegere de la Paris (Paris MoU), prin consolidarea cadrului normativ și instituțional, optimizarea procedurilor de inspecție a navelor, creșterea competenței tehnice a inspectorilor și alinierea la bunele practici europene în domeniul controlului statului portului.

14.3.3. Aspecte financiare ale implementării acțiunilor

Costurile estimative pentru transpunerea actelor din Anexa A este de 3588.1 mii lei, dintre care din bugetul de stat sunt acoperite 2388.1mii lei și vor fi incluse în programul bugetar 64 „Dezvoltarea transporturilor". Totodată, 1200 mii lei vor fi alocate sub formă de asistență tehnică din partea partenerilor de dezvoltare, pentru elaborarea actelor normative.

Pentru asigurarea realizării acțiunilor de implementare a măsurilor de transpunere și de consolidare a capacităților administrative prevăzute în Anexa B au fost estimate un total de 62790.77 mii lei, dintre

care doar 1799.77 mii sunt acoperite din bugetul de stat, 620 mii sunt acoperite de partenerii de dezvoltare, astfel se estimează un necesar de resurse financiare în sumă de 60371.00 mii lei.

14.4. Subcapitolul TRANSPORT PE CĂI NAVIGABILE INTERIOARE

14.4.1. Prezentarea generală a situației

14.4.1.1.Cadrul legislativ

Cadrul normativ național al Republicii Moldova este parțial aliniat cu acquis-ul Uniunii Europene privind transportul pe căile navigabile interioare, fiind necesare în continuare ajustări legislative pentru a asigura conformitatea deplină cu standardele europene în materie de siguranță, eficiență și interoperabilitate.

Legea nr. 176/2013 privind transportul pe căi navigabile interioare garantează libertatea desfășurării activităților de transport, fără a impune interdicții sau restricții privind accesul la piață. Totuși, cadrul normativ general necesită consolidare și actualizare pentru a corespunde cerințelor Uniunii Europene referitoare la certificarea tehnică a navelor, mecanismele de supraveghere a autorităților competente și digitalizarea proceselor de monitorizare și control.

În domeniul cerințelor tehnice pentru navele de navigație interioară, prin Hotărârea Guvernului nr. 723/2023 privind regulile și standardele pentru inspecția tehnică a navelor și recunoașterea societăților de clasificare în domeniul navigației interioare, au fost transpuse parțial prevederile Directivei (UE) 2016/1629 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 septembrie 2016, care stabilește standardele tehnice uniforme pentru navele de navigație interioară în spațiul european.

De asemenea, prin Hotărârea Guvernului nr. 377/2025, Republica Moldova a transpus parțial prevederile Directivei 2005/44/CE privind Serviciile de Informații Fluviale (RIS) armonizate pentru căile navigabile interioare din Uniunea Europeană. Această hotărâre stabilește baza juridică pentru implementarea sistemului RIS la nivel național, având ca obiectiv sporirea siguranței navigației, creșterea eficienței operaționale și a protecției mediului, precum și integrarea transportului fluvial în rețeaua europeană de transport multimodal.

14.4.1.2. Capacități administrative

Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale este responsabil de elaborarea, promovarea și coordonarea politicii Guvernului în domeniul transportului pe căile navigabile interioare, contribuind la dezvoltarea durabilă, sigură și eficientă a acestui sector în Republica Moldova. În cadrul ministerului, Direcția politici în domeniul transportului feroviar și naval este responsabilă de elaborarea și coordonarea cadrului normativ, precum și de monitorizarea procesului de transpunere și implementare a acquis-ului Uniunii Europene în domeniul transportului pe căile navigabile interioare. Direcția dispune de șase posturi, dintre care patru sunt ocupate, fapt ce evidențiază necesitatea consolidării capacităților instituționale și de personal, în vederea asigurării unei coordonări eficiente a procesului de armonizare legislativă, de integrare europeană și de dezvoltare sustenabilă a transportului fluvial.

Agenția Navală a Republicii Moldova, instituție administrativă subordonată ministerului, are ca obiectiv principal implementarea politicii de stat în domeniul transportului pe căile navigabile interioare și asigurarea respectării cadrului legislativ național și internațional. Agenția dispune de un efectiv total de 45 de posturi, dintre care doar 30 sunt ocupate în prezent, ceea ce limitează capacitatea sa operațională și afectează eficiența activităților de supraveghere și control.

14.4.2. Planuri de viitor

14.4.2.1. Planuri legislative

Pentru perioada următoare, este prevăzută elaborarea unui nou Cod Naval, în conformitate cu reglementările și standardele Uniunii Europene, care va consolida baza juridică pentru dezvoltarea unui sector al transportului pe căile navigabile interioare sigur, modern și competitiv.

Totodată, va fi asigurată transpunerea cadrului legislativ al Uniunii Europene privind calificările profesionale și accesul la ocupațiile din domeniul navigației interioare, având ca obiectiv armonizarea standardelor de formare, certificare și recunoaștere a competențelor personalului navigant cu cele aplicabile în statele membre ale Uniunii Europene.

De asemenea, va continua transpunerea Directivei 2005/44/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind Serviciile de Informații Fluviale (RIS) armonizate pe căile navigabile interioare din Uniunea Europeană. Avansarea transpunerii va permite dezvoltarea și integrarea sistemului național RIS în rețeaua europeană, contribuind la creșterea siguranței navigației, optimizarea gestionării traficului fluvial și sporirea eficienței și durabilității transportului pe căile navigabile interioare.

14.4.2.2. Implementarea acquis-ului și consolidarea capacităților administrative

Pentru perioada următoare, sunt planificate acțiuni orientate spre consolidarea cadrului instituțional și tehnic necesar modernizării navigației interioare și alinierii acesteia la standardele europene. Printre acestea se numără participarea la programe de formare, licențiere și schimb de experiență cu statele UE, având ca scop armonizarea procedurilor și a standardelor privind certificarea personalului navigant.

De asemenea, vor fi întreprinse măsuri pentru identificarea, evaluarea și recunoașterea centrelor de formare a navigatorilor, în vederea creării unui sistem acreditat de instruire profesională conform cerințelor Uniunii Europene. În paralel, va fi promovată semnarea unui acord de cooperare internațională care să permită recunoașterea reciprocă a certificatelor de calificare în navigația interioară de către statele membre ale Uniunii Europene.

Un alt obiectiv prioritar îl reprezintă dezvoltarea și implementarea Sistemului Informațional „Servicii Informaționale Fluviale" (RIS), care va contribui la digitalizarea, monitorizarea și optimizarea traficului pe căile navigabile interioare, sporind siguranța, eficiența operațională și integrarea în rețeaua europeană de transport multimodal.

14.4.3. Aspecte financiare ale implementării acțiunilor

Costurile estimative pentru transpunerea actelor din Anexa A este de 15846.03 mii lei, dintre care din bugetul de stat sunt acoperite 10696.03 mii lei și vor fi incluse în programul bugetar 64 „Dezvoltarea transporturilor". Totodată, 5150 mii lei vor fi alocate sub formă de asistență tehnică din partea partenerilor de dezvoltare, pentru elaborarea actelor normative.

Pentru asigurarea implementării acțiunilor de implementare a măsurilor de transpunere și de consolidare a capacităților administrative prevăzute în Anexa B au fost estimate un total de 60885.00 mii lei, dintre care doar 485.00 mii sunt acoperite din bugetul de stat, iar 60400.00 mii lei rămîn neacoperite.

14.5. Subcapitolul TRANSPORT AERIAN

14.5.1. Prezentarea generală a situației

14.5.1.1.Cadrul legislativ

Cadrul juridic național în domeniul aviației civile este fundamentat pe Codul aerian al Republicii Moldova nr. 301/2017, care constituie baza armonizării continue a legislației interne cu acquis-ul Uniunii Europene. În ultimii ani, Republica Moldova a înregistrat progrese semnificative în procesul de aliniere a cadrului normativ la standardele europene, prin adoptarea și actualizarea unui set complex de acte normative ce reglementează principalele domenii ale aviației civile, implementând în legislația națională mai mult de jumătate dintre actele juridice prevăzute în Acordul privind Spațiul Aerian Comun între Uniunea Europeană și Republica Moldova.

Siguranța și operațiunile aeriene sunt reglementate prin Hotărârea Guvernului nr. 612/2022 privind aprobarea Regulamentului de stabilire a cerințelor tehnice și a procedurilor administrative aferente operațiunilor aeriene, care asigură o aliniere parțială la Regulamentul (UE) 965/2012. Prin intermediul acestui act, au fost consolidate competențele Autorității Aeronautice Civile (AAC) în domeniul certificării și supravegherii operatorilor aerieni. În ceea ce privește formarea personalului aeronautic, cadrul legal este reglementat prin Hotărârea Guvernului nr. 204/2020 privind aprobarea Regulamentului de stabilire a cerințelor tehnice și a procedurilor administrative referitoare la personalul de zbor al aviației civile, care transpune parțial prevederile Regulamentului (UE) 1178/2011 și ale Regulamentului delegat (UE) 2020/723. Acest act definește mecanismele de instruire și certificare a organizațiilor de instruire aprobate, contribuind la creșterea nivelului de profesionalism și competență a personalului de zbor.

Domeniul navigabilității inițiale și continue este reglementat prin Hotărârea Guvernului nr. 91/2024 și Hotărârea Guvernului nr. 465/2025, care asigură o aliniere parțială la Regulamentele (UE) 748/2012 și 1321/2014, incluzând modificările ulterioare. Aceste acte stabilesc cerințele privind certificarea și menținerea navigabilității aeronavelor, produselor, pieselor și echipamentelor, precum și autorizarea

organizațiilor de proiectare, producție și întreținere. Totodată, raportarea și analiza evenimentelor de siguranță sunt reglementate printr-un cadru legislativ parțial transpus cu Regulamentul (UE) 376/2014, care instituie procedurile de raportare, analiză și monitorizare a evenimentelor din aviația civilă, consolidând cultura siguranței și prevenției în sector.

Răspunderea civilă și cerințele de asigurare pentru operatorii aerieni și operatorii de aeronave sunt stabilite prin Legea nr. 118/2020, care transpune prevederile Regulamentelor (CE) 785/2004 și 2027/97 și reflectă principiile Convenției de la Montreal (1999) privind transportul aerian internațional.

În ceea ce privește alocarea sloturilor orare pe aeroporturi, cadrul normativ este reglementat prin Hotărârea Guvernului nr. 462/2018, care asigură o aliniere parțială cu Regulamentul (CEE) 95/93 al Consiliului, stabilind reguli transparente, neutre și nediscriminatorii pentru distribuirea capacităților aeroportuare și facilitarea accesului noilor operatori.

Reglementarea tarifelor aeroportuare se realizează în temeiul Hotărârii Guvernului nr. 476/2016 privind aprobarea Metodologiei de calcul și aprobare a tarifelor pentru serviciile aeroportuare și de navigație aeriană, modificată prin Hotărârea Guvernului nr. 378/2024, care transpune parțial Directiva 2009/12/CE.

Accesul la piața serviciilor de handling la sol este asigurat prin Hotărârea Guvernului nr. 971/2017, care transpune parțial Directiva 96/67/CE, stabilind condițiile de acces la piață, categoriile de servicii și procedura de certificare a furnizorilor, garantând totodată un nivel înalt de siguranță și supraveghere operațională.

În domeniul protecției mediului și reducerii poluării fonice, Hotărârea Guvernului nr. 246/2019 asigură o aliniere parțială cu Regulamentul (UE) 598/2014 și Directiva 2006/93/CE, stabilind regulile și procedurile pentru introducerea restricțiilor de operare legate de zgomot în cadrul unei abordări echilibrate promovate la nivelul Uniunii Europene.

Cadrul național de reglementare al Republicii Moldova asigură, de asemenea, protecția drepturilor pasagerilor în conformitate cu legislația UE, în special cu prevederile Regulamentului (CE) 1107/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iulie 2006 privind drepturile persoanelor cu dizabilități și ale persoanelor cu mobilitate redusă atunci când călătoresc pe calea aerului. Transpunerea acestui regulament a fost realizată prin intermediul Programului național de facilitare a transportului aerian, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 147/2022, care stabilește măsuri menite să asigure accesul egal și tratamentul nediscriminatoriu al tuturor pasagerilor, consolidând astfel protecția drepturilor acestora în raport cu operatorii aerieni și infrastructura aeroportuară.

De asemenea, Hotărârea Guvernului nr. 612/2022 transpune Directiva 2000/79/CE privind organizarea timpului de lucru al personalului mobil din aviația civilă. Cadrul instituțional existent permite monitorizarea permanentă a respectării limitărilor privind timpul de zbor și odihnă prin raportări periodice și supravegherea continuă exercitată de Autoritatea Aeronautică Civilă.

14.5.1.2. Capacități administrative

Potrivit Codului aerian al Republicii Moldova nr. 301/2017, responsabilitatea elaborării și promovării politicii de stat în domeniul aviației civile revine Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale. Ministerul exercită această competență prin elaborarea, implementarea, monitorizarea, evaluarea și raportarea politicilor publice orientate spre dezvoltarea durabilă a sectorului aviației civile, în condițiile garantării siguranței zborurilor, securității aeronautice și calității serviciilor furnizate. În cadrul Serviciului politici în domeniul transportului aerian sunt prevăzute trei unități de personal, toate fiind ocupate, ceea ce asigură funcționalitatea integrală a structurii de specialitate.

Implementarea politicilor de stat și supravegherea aplicării cadrului normativ în domeniul aviației civile sunt asigurate de Autoritatea Aeronautică Civilă (AAC), instituție administrativă aflată în subordinea Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale. Misiunea AAC constă în aplicarea și respectarea cadrului legal național, precum și în supravegherea conformității activităților persoanelor fizice și juridice din domeniul aviației civile cu cerințele de siguranță și securitate aeronautică. AAC asigură aplicarea cadrului normativ prin activități de certificare, supraveghere continuă și control al operatorilor, personalului aeronautic, organizațiilor de instruire, contribuind astfel la menținerea unui nivel înalt al siguranței aeriene și la consolidarea încrederii publice în sistemul aviației civile. Autoritatea dispune de un efectiv-limită de 93 de posturi, dintre care 81 sunt ocupate.

Totodată, Întreprinderea de Stat pentru Utilizarea Spațiului Aerian și Deservirea Traficului Aerian „MOLDATSA” are ca obiectiv principal furnizarea serviciilor de navigație aeriană (ANS) pentru aeronavele care efectuează zboruri în spațiul aerian al Republicii Moldova. Activitatea întreprinderii se

desfășoară în conformitate cu procedurile, standardele și practicile naționale și internaționale, având drept scop asigurarea siguranței, regularității și eficienței navigației aeriene.

14.5.2. Planuri de viitor

14.5.2.1. Planuri legislative

În vederea consolidării cadrului normativ și instituțional în domeniul aviației civile și al realizării alinierii depline la acquis-ul Uniunii Europene, Republica Moldova își propune implementarea următoarelor acțiuni strategice.

Adoptarea noului Cod aerian al Republicii Moldova, care va asigura armonizarea integrală a legislației naționale cu standardele Uniunii Europene, inclusiv cu dispozițiile relevante ale Regulamentului (UE) 2018/1139 privind normele comune în domeniul aviației civile și ale Regulamentelor Agenției Uniunii Europene pentru Siguranța Aviației (EASA). Adoptarea noului Cod va permite crearea unui cadru legislativ modern, coerent și complet aliniat principiilor Uniunii Europene privind siguranța, securitatea și sustenabilitatea aviației.

Se va urmări realizarea alinierii complete cu acquis-ul Uniunii Europene privind Cerul Unic European (*Single European Sky*), inclusiv integrarea cerințelor referitoare la managementul traficului aerian, interoperabilitatea sistemelor, performanța operațională și protecția mediului, în conformitate cu Regulamentul de punere în aplicare (UE) 409/2013 al Comisiei din 3 mai 2013 privind definirea proiectelor comune, instituirea guvernanței și identificarea stimulentelor pentru sprijinirea implementării Planului general european de management al traficului aerian.

Va fi aprobat Regulamentul privind stabilirea regulilor și procedurilor pentru operațiunile cu sisteme de aeronave fără pilot la bord (UAS) în spațiul aerian național, inclusiv în spațiul U-space, în conformitate cu cadrul normativ european aplicabil. Această acțiune va asigura integrarea treptată a operațiunilor UAS în spațiul aerian, prin aplicarea standardelor europene de siguranță, navigabilitate și supraveghere.

De asemenea, va fi asigurată transpunerea în legislația națională a Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2024/1109 al Comisiei din 10 aprilie 2024, care stabilește normele de aplicare a Regulamentului (UE) 2018/1139 în ceea ce privește cerințele pentru autoritățile competente, procedurile administrative și cerințele privind continuitatea navigabilității sistemelor certificate de aeronave fără pilot la bord. În completare, va fi transpus și Regulamentul delegat (UE) 2024/1107 al Comisiei din 13 martie 2024, care stabilește norme detaliate privind continuitatea navigabilității sistemelor certificate de aeronave fără pilot și autorizarea organizațiilor și a personalului cu atribuții în domeniu.

Totodată, va fi inițiat procesul de transpunere și implementare a Regulamentului (UE) 2023/2405 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 octombrie 2023 privind asigurarea unor condiții de concurență echitabile pentru un transport aerian durabil (ReFuelEU Aviation). Acesta va contribui la promovarea utilizării combustibililor sustenabili pentru aviație (SAF), reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și integrarea sectorului aviației Republicii Moldova în obiectivele climatice și de mediu ale Uniunii Europene.

14.5.2.2. Implementarea acquis-ului și consolidarea capacităților administrative

În vederea consolidării cadrului legislativ și instituțional în domeniul aviației civile și a asigurării alinierii depline la standardele și cerințele Uniunii Europene, Republica Moldova va continua procesul de modernizare a sectorului prin implementarea unui set complex de măsuri coordonate, orientate spre creșterea siguranței, accesibilității și performanței operaționale.

Inițial, vor fi întreprinse acțiuni menite să sporească gradul de informare și incluziune a pasagerilor. Astfel, se va asigura extinderea materialelor de informare în formate accesibile, adaptate nevoilor persoanelor cu dizabilități și persoanelor cu mobilitate redusă, concomitent cu desfășurarea campaniilor tematice de informare și conștientizare privind drepturile pasagerilor și condițiile de accesibilitate în transportul aerian. Totodată, se va îmbunătăți sistemul de informare și semnalizare pe paginile web ale instituțiilor din domeniu și în terminalele aeroportuare, în conformitate cu cele mai bune practici internaționale și cu cerințele Regulamentului (CE) 1107/2006 al Parlamentului European și al Consiliului.

Totodată, vor fi desfășurate campanii de informare și conștientizare destinate părților interesate relevante, vizând noul cadru normativ aferent implementării inițiativei „Cerul Unic European” (*Single European Sky*). Aceste acțiuni vor contribui la creșterea gradului de înțelegere a noilor reguli, la consolidarea cooperării interinstituționale și la aplicarea uniformă a standardelor europene privind managementul traficului aerian.

Pentru modernizarea infrastructurii tehnice și digitale a sectorului, se va realiza achiziționarea și implementarea unei platforme digitale integrate pentru autorizarea, operarea și monitorizarea zborurilor UAS (sisteme de aeronave fără pilot la bord). Aceasta va facilita integrarea zborurilor UAS în spațiul aerian național, în conformitate cu cerințele privind gestionarea spațiului U-space, contribuind la implementarea standardelor europene de siguranță, supraveghere și interoperabilitate.

În continuarea procesului de digitalizare a managementului traficului aerian, se va implementa sistemul de comunicații prin legătura de date controlor–pilot (Controller–Pilot Data Link Communications – CPDLC), în scopul modernizării infrastructurii de comunicații aeronautice și al alinierii acesteia la cerințele Planului general european de management al traficului aerian (ATM Master Plan). Complementar, se va efectua achiziționarea a cinci stații pentru echipamente de măsurare a distanței (Distance Measuring Equipment – DME), necesare pentru îmbunătățirea preciziei navigației aeriene și creșterea capacității infrastructurii de navigație, în conformitate cu cerințele EUROCONTROL și EASA.

În vederea asigurării unei implementări eficiente a acestor măsuri, va fi consolidată capacitatea instituțională și funcțională a Autorității Aeronautice Civile, prin dezvoltarea competențelor profesionale ale personalului, optimizarea structurilor de supraveghere și îmbunătățirea resurselor tehnice și logistice. Această acțiune va permite instituției să exercite în mod eficient responsabilitățile care îi revin, în conformitate cu cerințele acquis-ului Uniunii Europene și cu standardele internaționale privind siguranța și securitatea aeronautică.

14.5.3. Aspecte financiare ale implementării acțiunilor

Costurile estimative pentru transpunerea actelor din Anexa A este de 4468.22 mii lei, dintre care din bugetul de stat sunt acoperite 4468.22 mii lei și vor fi incluse în programul bugetar 64 „Dezvoltarea transporturilor”.

Pentru asigurarea implementării acțiunilor de implementare a măsurilor de transpunere și de consolidare a capacităților administrative prevăzute în Anexa B au fost estimate un total de 86055.58 mii lei, dintre care doar 1067.98 mii sunt acoperite din bugetul de stat, 2497 mii lei sunt acoperite de partenerii de dezvoltare, astfel se estimează un necesar de resurse financiare în sumă de 82490.60 mii lei.

14.6. Subcapitolul TRANSPORT INTERMODAL ȘI COMBINAT

14.6.1. Prezentarea generală a situației

14.6.1.1.Cadrul legislativ

Cadrul normativ național nu transpune prevederile Directivei 92/106/CEE a Consiliului privind stabilirea unor norme comune pentru anumite tipuri de transport combinat de mărfuri între statele membre.

Deși, din punct de vedere tehnic, există posibilități pentru desfășurarea operațiunilor intermodale în anumite noduri logistice, precum Portul Internațional Liber Giurgiulești și principalele puncte de conexiune feroviar-rutier, absența unui cadru strategic integrat și a măsurilor de sprijin financiar împiedică valorificarea deplină a potențialului transportului combinat și tranziția efectivă către moduri de transport mai sustenabile. Infrastructura națională aferentă transportului intermodal se confruntă, de asemenea, cu limitări de capacitate în terminalele de transfer, cu un nivel redus de interoperabilitate digitală între modurile de transport și cu lipsa unei documentații unificate de transport conforme standardelor europene.

Promovarea transportului intermodal este prevăzută ca direcție prioritară în cadrul Strategiei de Mobilitate 2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 589/2024. În acest context, la moment, sunt în proces de dezvoltare trei proiecte majore: Centrul Logistic Multimodal Chișinău, Centrul Logistic Multimodal Bereşti, pentru care studiul de fezabilitate a fost finalizat, și Centrul Logistic Multimodal Giurgiulești, pentru care se află în derulare elaborarea studiului de fezabilitate. Implementarea acestor investiții va contribui la îmbunătățirea conectivității intermodale, la reducerea costurilor de transport și la creșterea competitivității economiei naționale în raport cu rețelele de transport transeuropene.

În ceea ce privește Regulamentul (UE) 2020/1056 privind informațiile electronice referitoare la transportul de mărfuri (eFTI), cadrul normativ național nu este încă aliniat, fapt care limitează digitalizarea proceselor logistice și interoperabilitatea sistemelor naționale de schimb de date cu cele europene.

14.6.1.2. Capacități administrative

Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale este autoritatea centrală de specialitate responsabilă de elaborarea, coordonarea și monitorizarea politicilor publice în domeniul transportului intermodal și combinat, având un rol esențial în asigurarea dezvoltării durabile și a modernizării sistemului național de transport.

Elaborarea acestor politici este coordonată prin Direcția politici în domeniul transportului rutier, structură specializată în cadrul ministerului, care are un efectiv aprobat de șase unități de personal, dintre care patru posturi sunt ocupate, și Direcția politici în domeniul transportului feroviar și naval, care dispune de șase posturi, dintre care patru sunt ocupate.

14.6.2. Planuri de viitor

14.6.2.1. Planuri legislative

Conform angajamentelor asumate, va fi asigurată transpunerea Regulamentului (UE) 2020/1056 privind informațiile electronice referitoare la transportul de mărfuri (eFTI), care va institui cadrul necesar pentru digitalizarea și interoperabilitatea schimbului de date între operatorii economici, autoritățile competente și instituțiile de control. Implementarea acestui regulament va contribui la simplificarea procedurilor administrative, reducerea birocrației și creșterea eficienței operaționale în sectorul transporturilor, prin promovarea utilizării soluțiilor electronice standardizate la nivel european.

De asemenea, va fi elaborat proiectul de lege privind transporturile combinate, care va transpune Directiva 92/106/CEE a Consiliului din 7 decembrie 1992 privind stabilirea unor norme comune pentru anumite tipuri de transporturi combinate de mărfuri între statele membre.

14.6.2.2. Implementarea acquis-ului și consolidarea capacităților administrative

Pentru implementarea acquis-ului aferent transportului intermodal și combinat, va fi asigurată dezvoltarea unui sistem informațional integrat destinat schimbului electronic de informații de reglementare privind transportul de mărfuri (eFTI), care va deveni pe deplin operațional la momentul aderării, asigurând interoperabilitatea cu platformele europene, digitalizarea completă a fluxurilor de date între operatori și autoritățile de control, precum și creșterea transparenței și eficienței proceselor logistice.

14.6.3. Aspecte financiare ale implementării acțiunilor

Costurile estimative pentru transpunerea actelor din Anexa A este de 1244.14 mii lei, dintre care din bugetul de stat sunt acoperite 794.14 mii lei și vor fi incluse în programul bugetar 64 „Dezvoltarea transporturilor”. Totodată, 450 mii lei vor fi alocate sub formă de asistență tehnică din partea partenerilor de dezvoltare, pentru elaborarea actelor normative.

Pentru asigurarea implementării acțiunilor de implementare a măsurilor de transpunere și de consolidare a capacităților administrative prevăzute în Anexa B au fost estimate un total de 60211.10 mii dintre care 275.00 mii lei vor fi acoperiți din bugetul de stat, iar 59936.10 mii lei nu au acoperire financiară.

Capitolul 15: Energie

Introducere

Conform Raportului Comisiei Europene din 2025, Republica Moldova se află între un nivel moderat și unul bun de pregătire, înregistrând progrese foarte bune în sectorul energetic, inclusiv prin alinierea completă la Pachetul European privind Integrarea Pieței de Energie Electrică și prin adoptarea Planului Național Integrat privind Energia și Clima (PNIEC). În pofida necesității de a gestiona crizele de aprovizionare din sectorul energiei, Republica Moldova a accelerat reformele în sectoarele energiei electrice și gazelor naturale. Tot în vederea creșterii siguranței în aprovizionarea cu energie și a dezvoltării unui sector energetic sustenabil, Guvernul a organizat și organizează licitații pentru noi capacități de producere a energiei din surse regenerabile și pentru capacități de echilibrare și a dezvoltat proiecte de creștere a eficienței energetice mai ales în clădiri publice și rezidențiale.

Capitolul 15 „Energie", fiind unul integrat în Clusterul IV *„Agenda verde și conectivitatea sustenabilă"*, este organizat în mai multe blocuri tematice, la rândul lor fiind împărțite în sub blocuri, fiecare abordând domenii esențiale ale sectorului energetic, reflectând complexitatea reglementărilor europene privind guvernanța energetică (ce se axează pe regulamentul UE de creare a cadrului unitar, coerent și integrat pentru planificarea, raportarea și monitorizarea politicilor energetice și climatice), eficiența energetică, performanța energetică a clădirilor (care includ directivele și regulamentele legate de îmbunătățirea performanței energetice a clădirilor), reglementările care se referă la cerințele pentru proiectarea și etichetarea produselor cu consum redus de energie, rețelele transeuropene (care se axează pe reglementările privind dezvoltarea infrastructurii energetice transfrontaliere), codurile de rețea, reglementările privind piața de energie electrică și armonizarea tarifelor pentru gaze naturale, depozitarea gazelor naturale și stocurile de produse petroliere (care presupun inclusiv obligațiile de constituire a stocurilor de produse petroliere), reglementările europene care vizează reducerea emisiilor de metan în sectorul energetic, directivele și inițiativele legislative care promovează utilizarea surselor regenerabile de energie, precum și reglementările de securitate și de gestionare a activităților în domeniul energiei nucleare, în conformitate cu prevederile Euratom.

Fiecare bloc este asociat unor directive și regulamente specifice, iar responsabilitățile sunt repartizate între instituții - cheie, precum Ministerul Energiei (MEn), Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (ANRE), ÎS „Moldelectrica", Ministerul Mediului (MM), Agenția Națională de Reglementare a Activităților Nucleare și Radiologice (ANRANR), Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (MIDR), precum și alte autorități relevante, inclusiv Instituția Publică Centrul Național pentru Energie Durabilă (I.P. CNED) și Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorului (ISSPNPC).

Abordarea strategică pentru alinierea totală a Republicii Moldova la acquis-ul Uniunii Europene, vizează modernizarea cadrului legislativ și instituțional, consolidarea guvernanței energetice și creșterea transparenței în planificarea și monitorizarea politicilor energetice și climatice. Accentul este pus pe promovarea eficienței energetice și reducerea consumului de energie prin măsuri de eficiență energetică, prin trecerea treptată de la cerințele NZEB la cele pentru clădiri cu emisii zero, extinderea utilizării energiei din surse regenerabile și instituirea unor mecanisme robuste privind durabilitatea și reducerea emisiilor. Totodată, se urmărește creșterea securității energetice, diversificarea aprovizionării cu gaze, energie electrică și produse petroliere, precum și adoptarea

standardelor europene privind funcționarea piețelor de energie electrică și gaze, operarea în siguranță a sistemelor energetice, gestionarea congestiilor și protecția împotriva manipulării pieței. Aceste acțiuni vor permite construirea unui sector energetic competitiv, sigur și sustenabil, aliniat pe deplin la cerințele pieței interne europene.

Totodată, drept obiective prioritare sunt:

- implementarea *Planului Național Integrat privind Energia și Clima,* ce va asigura o planificare coerentă a tranziției verzi și va orienta investițiile spre sectoarele cu cel mai mare potențial de decarbonizare;

- avansarea reformei pieței energiei electrice, operaționalizarea pieței pe parcursul zilei și pieței pentru ziua următoare și pregătirea pentru cuplarea pieței cu cele similare din UE în 2027, ce va asigura competitivitatea și transparența pieței, creșterea eficienței acesteia, optimizarea fluxurilor transfrontaliere de energie electrică și va contribui la formarea costurilor la energie electrică competitive pentru consumatori finali.

- dezvoltarea pieței energiei electrice de echilibrare și a serviciilor de sistem prin atragerea investițiilor în noi capacități de echilibrare, permițând dezvoltarea acestor piețe ca element esențial pentru stabilitatea sistemului electroenergetic în condițiile creșterii ponderii energiei din surse regenerabile;

- dezvoltarea infrastructurii energetice prin interconexiuni strategice, precum finalizarea liniei 400 kV **Vulcănești–Chișinău** („linia independenței energetice”), ce va consolida securitatea energetică. În paralel, realizarea interconectorului 400 kV **Bălți–Suceava**, cu finalizarea estimată în 2027, va permite creșterea capacității de import/export, în special a energiei electrice produse din surse regenerabile, contribuind la flexibilitatea și decarbonizarea sistemului. Totodată, proiectele 400 kV **Strășeni–Gutinaș** și circuitul secundar 330 kV **Bălți–Centrala hidroelectrică Dnestrovsk** cu Ucraina, planificate pentru implementare în perioada 2030-2035, vor extinde integrarea regională și, pe termen mediu, vor accelera apropierea operatorului sistemului de transport a energiei electrice din Republica Moldova de statutul de membru deplin ENTSO-E.

- atragerea investițiilor în surse de energie regenerabilă și extinderea programelor de eficiență energetică, ce vor reduce costurile pentru consumatori (gospodării și întreprinderi), va diminua dependența de combustibili fosili și va contribui la atingerea obiectivelor climatice asumate. Deși combustibilii fosili vor rămâne necesari pentru acoperirea vârfurilor de consum și echilibrarea sistemului, accelerarea tranziției către energiile regenerabile - în conformitate cu PNIEC, va asigura un mix energetic mai curat, mai sigur și mai rezilient pe termen lung.

Pentru a asigura implementarea treptată a legislației europene în domeniul energiei, Republica Moldova solicită perioade de tranziție pentru mai multe directive, în contextul constrângerilor tehnice, financiare și instituționale actuale, după cum urmează:

1. **Directiva 2024/1275 privind performanța energetică a clădirilor (reformare),** ce vizează reducerea emisiilor de carbon și îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor. Respectiv, începând cu **1 ianuarie 2028**, toate clădirile noi deținute de instituțiile publice vor trebui să

fie clădiri cu emisii zero. Aceste clădiri trebuie să fie proiectate astfel încât să nu producă emisii de gaze cu efect de seră, ceea ce înseamnă că vor trebui să utilizeze surse de energie regenerabilă, să aibă un consum redus de energie și să fie eficiente din punct de vedere energetic. Mai mult, începând cu **1 ianuarie 2030**, această cerință de clădiri cu emisii zero se va aplica pentru toate clădirile noi, nu doar pentru cele deținute de instituțiile publice. Aceste cerințe implică efort financiar considerabil precum și existența unor competențe dificil de creat într-o perioadă relativ scurtă, drept pentru care ar fi de preferat ca cerințele să se aplice în Republica Moldova cu câțiva ani de întârziere.

2. **Directiva 2023/1791 privind eficiența energetică,** ce impune economii semnificative de energie în fiecare an. Republica Moldova trebuie să economisească anual 388 milioane euro (echivalentul a 21,6 ktoe de energie finală), iar în sectorul rezidențial, pentru economisirea a 1 ktoe, se estimează un cost de 18 milioane euro. Având în vedere că bugetul național și resursele financiare sunt limitate, Republica Moldova va trebui să aloce sume considerabile pentru a finanța aceste economii de energie, pentru modernizarea infrastructurii energetice, inclusiv în sectorul rezidențial, industrial și public. Renovarea clădirilor vechi, implementarea de măsuri de eficiență energetică, modernizarea echipamentelor energetice și implementarea unor tehnologii mai eficiente vor necesita investiții inițiale semnificative, ceea ce poate pune presiune pe sectorul public și privat.

   Totodată, implementarea unor măsuri de economisire a energiei la nivelul gospodăriilor și al consumatorilor rezidentiali presupune nu doar investiții financiare, dar și o schimbare de comportament și mentalitate. Educația și informarea cetățenilor, stimularea unui comportament responsabil față de consumul de energie și încurajarea utilizării de echipamente eficiente energetic vor fi esențiale, însă acestea necesită timp și resurse.

   Și pentru aceste cerințe sunt solicitate perioade tranziție, perioade în care economiile de energie realizate în Republica Moldova vor fi semnificative, dar sub cele prevăzute de Directivă.

3. **Directiva (UE) 2018/2001 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile (reformare),** ce prevede rate de creștere a ponderii surselor regenerabile dificil de atins de către Republica Moldova datorită potențialului limitat, restricțiilor de rețea, consumului final de energie relativ mic și a posibilităților de finanțare/suportabilitate. În sectorul industrial, creșterea anuală de cel puțin 1,6 puncte procentuale a ponderii energiei regenerabile este dificil de realizat, având în vedere potențialul limitat și consumul relativ redus. În sectorul încălzirii și răcirii, integrarea pe scară largă a surselor regenerabile, cu o creștere anuală de 0,8–2,2 puncte procentuale, este restricționată de infrastructura existentă și de limitările tehnice ale SACET. În sectorul transporturilor, atingerea unei ponderi de 29% a energiei regenerabile sau reducerea intensității emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 14,5% până în 2030 impune provocări suplimentare, determinate de infrastructura limitată, precum și de capacitatea financiară restrânsă pentru investiții.

   Pentru aceste cerințe sunt solicitate perioade tranziție, perioade în care ponderea energiei din surse regenerabile va crește semnificativ în Republica Moldova, dar sub valorile prevăzute de Directivă.

4. **Directiva 2009/119/CE de impunere a obligației statelor membre de a menține stocuri minime de țiței și/sau produse petroliere** - se planifică a fi transpusă în legislația națională prin Legea privind securitatea aprovizionării cu produse petroliere **în anul 2026 (Trim. III)**. În perioada 2027-2028 se planifică a fi elaborată legislația secundară pentru a crea premisele în vederea implementării prevederilor Legii menționate. Ținând cont de starea actuală și disponibilitatea de utilizare a instalațiilor de stocare a produselor petroliere din Moldova pentru executarea obligației de asigurare a nivelului minim de stocuri de urgență, precum și de impactul major asupra economiei odată cu creșterea prețurilor produselor petroliere, implementarea prevederilor legislației ce transpune Directiva se planifică a fi realizate treptat, fiind necesare crearea sau extinderea unor instalații suplimentare de stocare pentru a satisface cerințele Directivei, ce presupune investiții majore în infrastructură. De asemenea, operatorii de pe piața petrolieră vor trebui să se conformeze noilor cerințe de securitate reglementate prin lege, ceea ce poate implica atât costuri de conformare, cât și ajustări ale operațiunilor lor, costuri ce vor fi transferate consumatorilor finali.

   Pentru a reduce impactul asupra prețurilor la consumatorii finali prin distribuirea acestuia pe un interval mai mare de timp, este solicitată o perioadă de tranziție până la implementare deplină a Directivei 2009/119/EC.

5. **Regulamentul (UE) 2019/943 privind piața internă de energie electrică -** piața de echilibrare a Republicii Moldova este la început de dezvoltare, fără furnizori calificați și fără istoric operațional, iar capacitățile existente sunt insuficiente. Implementarea imediată a cerințelor ar putea descuraja investițiile private din cauza incertitudinii privind recuperarea capitalului. O perioadă de tranziție ar permite atragerea investițiilor, dezvoltarea capacităților de echilibrare, integrarea graduală a surselor regenerabile și consolidarea capacităților instituționale, asigurând o tranziție predictibilă și sustenabilă către piața internă europeană. Această abordare este similară cu cea aplicată Țărilor Baltice prin Regulamentul (UE) 2024/1747 punctul (16).

Nivelul de aliniere al actelor UE (capitolul 15)

32018L2001	32017R0460	32010L0031	32012R0244	32021R0340
32024R1106	32022R1032	32023R2104	32021R0341	32020R0740
32024R1747	32015R0703	32015R2402	32017R1369	32019R0807
32024R1366	32017R0459	32013R0543	32023R1184	32022R0759
32010R0838		32016R0631	32016R1388	32016R1447
32024R1787	32024L1405	32020R2156	32014R0312	32008D0952
32012L0027	32010D0335	32016R0052	32023R0826	31993R1493
32017R1938	32018R0732	32023L2413	32024R1834	32023R2533
32008R0106	32009L0119	32022R0996	32023R2534	32024R1103
32006D1005	32024L1788	32014R1307	32019R2018	32024R0994
32022D0599	32024R1789	32023R1185	32024R1781	32023L1791
32022D0600	32013L0059	32022R2448	32023R0807	32024R1364
32022D0601	32013L0030	32023R1640	32024L1275	32020R2155
32022D0602	32014R1112	32018R1999	12010A/TXT	32009L0071
32022D0604	32005R0302	32011L0070	32006L0117	32025R1328

32022D0605	32022D0607	32022D0609	32017R2196	32019D1133
32022D0606	32022D0608	32022D0610	32022D0611	32022D1656
32024D0861	32023D1760	32022D1655	32022D2461	32022D1657
32024D2624	32024D2626	32024D2630	32024D2666	32020R1294
32022R0342	32022R2202	32025R1176	32019L0944	32019R0943
32019R0942	32019R0941	32011R1227	32015R1222	32016R1719
32012H0148	32017D0684	32025D1486	32017R1485	32017R2195
32014R1348				

verde - (transpus total), galben (transpus parțial), alb (netranspus)

sur (aplicabile în momentul aderării)

BLOC 1: GUVERNANȚA

1. Prezentarea generală a situației în domeniul guvernanței energetice

Republica Moldova se află într-un proces avansat de aliniere a cadrului său legislativ și instituțional în domeniul guvernanței energetice la standardele Uniunii Europene, ca parte a angajamentelor asumate prin Acordul de Asociere cu UE. În acest context, țara a transpus parțial Regulamentul (UE) 2018/1999 privind guvernanța uniunii energetice și a acțiunilor climatice, vizând crearea unui mecanism de planificare și raportare integrată a politicilor energetice și climatice, consolidarea rolului instituțiilor publice în coordonarea și monitorizarea obiectivelor energetice și climatice, promovarea transparenței și a implicării părților interesate, precum și asigurarea unei planificări pe termen mediu și lung pentru dezvoltarea durabilă a sectorului energetic.

1.1. Cadrul legislativ

Sub aspectul cadrului normativ primar, situația Republicii Moldova în domeniul guvernanței energetice și climatice se conturează printr-un cadru legal care transpune parțial cerințele Regulamentului (UE) 2018/1999, după cum urmează:

- **Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile**, care sprijină energia regenerabilă prin investiții în tehnologii curate și asigurarea accesului pe piață;
- **Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică**, care instituie agenția de reglementare, reglementează sectoarele de electricitate, gaze și încălzire, promovând eficiența, concurența și decarbonizarea;
- **Legea nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică**, care stabilește obiective naționale de eficiență energetică și obligații privind audituri, renovarea clădirilor publice și sprijinirea consumatorilor vulnerabili;
- **Legea nr. 74/2024 privind acțiunile climatice**, care conturează calea Republicii Moldova către neutralitatea climatică până în 2050, prin măsuri de reducere a emisiilor de GES și integrarea politicilor climatice în diverse sectoare.

Ca parte a legislației secundare, **H.G. nr. 10/2024 pentru aprobarea Regulamentului privind mecanismul de guvernanță energetică și a acțiunilor climatice,** stabilește mecanismul de

Guvernanță Energetică și Acțiune Climatică, definind procedurile pentru elaborarea Planului Național Integrat Energie și Climă (PNIEC), stabilirea obiectivelor, monitorizarea progresului și implicarea publicului. Totodată, **H.G. nr. 1277/2018 cu privire la instituirea și funcționarea Sistemului național de monitorizare și raportare a emisiilor de gaze cu efect de seră și altor informații relevante pentru schimbările climatice,** creează sistemul național de monitorizare și raportare a emisiilor de GES, aliniind Republica Moldova la angajamentele internaționale în domeniul climei.

Aceste măsuri contribuie la consolidarea guvernanței în domeniul energiei și climei în Republica Moldova, facilitează alinierea la politicile Uniunii Europene și sprijină tranziția către un sistem energetic sustenabil, sigur și competitiv. Deși transpunerea Regulamentului (UE) nr. 2018/1999 este în prezent parțială, cadrul existent oferă o bază solidă pentru integrarea ulterioară a legislației și practicilor europene în politicile naționale.

1.2 Cadrul administrativ

Capacitățile administrative în domeniul guvernanței energetice și climatice sunt susținute de un set de instituții cheie, cu responsabilități și specializări clare în dezvoltarea, implementarea și monitorizarea politicilor relevante.

Ministerul Energiei este autoritatea centrală responsabilă de elaborarea și implementarea politicilor energetice ale Republicii Moldova, acționând în baza cadrului constituțional și legal în vigoare. Instituția asigură gestionarea coerentă a sectorului energetic prin analiza situației curente, identificarea problemelor și promovarea intervențiilor necesare pentru consolidarea securității energetice, dezvoltarea unei piețe integrate conforme standardelor europene și sprijinirea tranziției verzi și digitale. În acest sens, Ministerul promovează producerea energiei din surse regenerabile, eficiența energetică și modernizarea infrastructurii energetice, exercitându-și atribuțiile în domeniile: securitate energetică, eficiență energetică, energie regenerabilă, energie electrică, energie termică și cogenerare de înaltă eficiență, gaze naturale și produse petroliere, precum și tranziție energetică.

Conform structurii Ministerului, **Direcția abilitarea consumatorilor, analiză, modelări, prognoze, inovare și securitate cibernetică** dispune de un efectiv de 6 funcționari, dintre care 5 angajați și 1 loc vacant. Direcția are misiunea de a asigura eficiența procesului de analiză, prognozare și modelare a datelor aferente domeniului energetic, precum și elaborarea și promovarea politicilor de atragere și dezvoltare a tehnologiilor și investițiilor care să contribuie la eficientizarea și decarbonizarea sectorului energetic, să asigure protecția infrastructurii energetice împotriva atacurilor cibernetice, creșterea rezilienței rețelelor de energie electrică și gaze naturale.

Centrul Național pentru Energie Durabilă implementează politici în domeniul eficienței energetice și surselor regenerabile și asistă autoritățile locale în planificarea energetică și climatică. **Ministerul Mediului** elaborează și promovează documente de politici și acte normative în domeniul reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră și al adaptării la schimbările climatice, în timp ce **Agenția pentru Mediu** asigură implementarea documentelor de politici și a actelor normative în domeniul reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră și al adaptării la schimbările climatice.

2. Planuri de viitor
2.1 Planuri legislative

Adoptarea modificărilor la ***H.G. nr. 10/2024 pentru aprobarea Regulamentului privind mecanismul de guvernanță energetică și a acțiunilor climatice,*** în vederea transpunerii Regulamentului (UE) 2018/1999 privind guvernanța uniunii energetice și a acțiunilor climatice.

2.2 Implementarea acquis-ului și consolidarea capacităților administrative

Pentru implementarea acquis-ului în domeniul energiei și climei, Republica Moldova va urma o abordare etapizată, structurată în conformitate cu cerințele aferente guvernanței energetice și climatice. Începând cu anul 2027, **prima** etapă va viza pregătirea cadrului instituțional și strategic, prin dezvoltarea procedurilor administrative și instruirea personalului. Din 2028 va fi lansată a **doua** etapă, axată pe instituirea sistemelor de monitorizare și definirea obiectivelor necesare urmăririi progreselor în sectoarele energiei și climei. Începând cu 2029, etapa a **treia** se va concentra pe implementare și implicarea părților interesate, incluzând campanii de sensibilizare privind tranziția energetică, programe de creștere a eficienței energetice în clădiri, industrie, transport și administrația publică, precum și măsuri de stimulare a investițiilor în tehnologii curate și inovare. Din 2030 va fi inițiată etapa a **patra**, dedicată evaluării și adaptării continue, prin monitorizarea periodică și raportarea implementării PNIEC către Comisia Europeană.

3. Aspecte financiare (estimarea costurilor)

În rezultatul estimării costurilor necesare pentru măsurile indicate în paragraful 2.1 *(Anexa A)*, s-a constatat că 189,1 mii lei vor fi acoperiți din bugetul de stat.

BLOC 2: ENERGIA NUCLEARĂ

1. Prezentarea generală a situației în domeniul energiei nucleare.

Republica Moldova nu are reactoare nucleare sau de cercetare. Cu toate acestea, realizările științei și tehnologiei nucleare sunt utilizate într-un număr de ramuri de producție, în medicină, agricultură, industrie și sectoare de cercetare. Total, în Registrul Național de evidență a surselor de radiații ionizante sunt incluse peste 1020 surse radioactive; 1436 generatoare; 1318 echipamente asociate și 621 unități radiologice autorizate. În țările vecine (Bulgaria, România, Ucraina) există șapte centrale nucleare, situate la 125-400 km de granițele sale cu Republica Moldova.

1.1.Cadrul legislativ
1.1.1 Cadrul legislativ internațional

Republica Moldova a aderat la toate instrumentele de securitate nucleară, siguranță nucleară și garanții nucleare sub auspiciile Agenției Internaționale pentru Energie Atomică (IAEA). Referitor la sistemul de răspundere civilă, Moldova este parte la Convenția de la Viena din 1963 privind răspunderea civilă pentru daune nucleare, dar nu și la Protocolul său de amendare din 1997. De asemenea, Republica Moldova nu a aderat la Protocolul comun privind aplicarea Convenției de la Viena și a Convenției de la Paris sau la Convenția privind compensarea suplimentară a daunelor nucleare.

1.1.2 Cadrul legislativ național

Cadrul juridic nuclear în Republica Moldova este cuprins, în principal, în ***Legea nr.132/2012 privind desfășurarea în siguranță a activităților nucleare și radiologice***, Legea nr. 289/2022 cu privire la cerințele de bază în securitatea radiologică şi alte legi relevante, cum ar fi Legea nr. 68/2017 pentru aprobarea Strategiei naționale privind managementul deșeurilor radioactive pentru anii 2017-2026 şi a Planului de acțiuni pentru implementarea acesteia; Legea nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător; Legea nr. 213/2024 privind controlul comerțului cu mărfuri strategice; Legea nr. 10/2009 cu privire la supravegherea de stat a sănătății publice; Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat și Legea nr. 271/1994 cu privire la protecția civilă

În scopul implementării prevederilor legislației menționate, au fost aprobate prin Hotărâri de Guvern Regulamente normative pentru majoritatea domeniilor reglementate.

1.2 Cadrul administrativ

Din punct de vedere istoric, pe baza legislației în domeniul radiologic şi nuclear, care a avut loc în primul deceniu al anilor 2000, pe lângă Ministerul Mediului, în anul 2007, a fost instituită Agenţia Naţională de Reglementare a Activităţi Nucleare şi Radiologice (ANRANR), precum şi au fost abilitate cu funcţii şi atribuţii relevante alte autorități centrale. Printre principalele responsabilităţi ale ANRANR se numără autorizarea, evidența surselor de radiații ionizante, controlul și supravegherea de stat/inspecția activităților și instalațiilor nucleare și radiologice, cu aplicarea sancțiunilor, elaborarea și revizuirea reglementărilor și actelor normative, controlul neproliferării nucleare și respectarea tratatelor internaționale.

Responsabilitățile diferitelor autorități cu atribuții în domeniul nuclear/radiologic sunt alocate în Legea nr. 132/2012. Ministerul Sănătății operează spitalele și clinicile guvernamentale și în același timp (prin Agenția Națională de Sănătate Publică (ANSP)) inspectează și eliberează autorizațiile sanitare pentru aceste unități. În plus, ANSP oferă servicii persoanelor abilitate în domeniul monitorizării individuale și a locurilor de muncă.

2. Planuri de viitor

2.1 Planuri legislative

În vederea ratificării versiunii consolidate a **Tratatului de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice**, se prevede elaborarea unui **Proiectul de Lege în acest sens.**

Pentru transpunerea **Directivei 2009/71/EURATOM a Consiliului din 25 iunie 2009**, privind instituirea unui cadru comunitar pentru securitatea nucleară a instalațiilor nucleare, se prevede elaborarea **Proiectului de Lege privind siguranța nucleară a instalațiilor nucleare**.

Pentru transpunerea **Directivei 2013/59/EURATOM a Consiliului din 5 decembrie 2013**, de stabilire a normelor de securitate de bază privind protecția împotriva pericolelor generate de expunerea la radiațiile ionizante și de abrogare a Directivelor 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom și 2003/122/Euratom, se planifică elaborarea următoarelor acte normative:

1. **Proiect de Hotărâre de Guvern privind nivelele naționale de referință în domeniul securității radiologice și nucleare**;

2. **Proiect de Lege pentru modificarea Legii nr. 289/2022 cu privire la cerințele de bază în securitatea radiologică**;

3. **Proiect de Lege pentru modificarea Legii nr. 132/2012 privind desfăşurarea în siguranță a activităților nucleare şi radiologice**.

Pentru transpunerea **Directivei 2006/117/EURATOM a Consiliului din 20 noiembrie 2006**, privind supravegherea și controlul transferurilor de deșeuri radioactive și combustibil uzat între statele membre, către și dinspre Comunitate, și de abrogare a Directivei 92/3/Euratom, se prevede elaborarea **Proiectului de Lege privind supravegherea și controlul transferurilor de deșeuri radioactive și combustibil uzat**.

Pentru transpunerea **Directivei 2011/70/EURATOM a Consiliului din 19 iulie 2011**, de instituire a unui cadru comunitar pentru gestionarea responsabilă și în condiții de siguranță a combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive, se planifică:

1. **Proiectul de Lege privind gestionarea responsabilă și în condiții de siguranță a combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive**;

2. **Proiectul de Hotărâre de Guvern privind aprobarea Programului național de gestionare a deșeurilor radioactive pentru perioada 2027–2031 și a Planului de acțiune pentru implementarea acestuia**.

De menționat că Legea nr. 68/2017 pentru aprobarea Strategiei naţionale privind managementul deşeurilor radioactive pentru anii 2017-2026 şi a Planului de acţiuni pentru implementarea acesteia, reprezintă o realizare a unor prevederi ale Directivei 2011/70/Euratom.

Pentru alinierea la **Regulamentul (Euratom) nr. 302/2005 al Comisiei din 8 februarie 2005**, privind aplicarea garanțiilor Euratom, se planifică adoptarea **Ordinului ANRANR privind aplicarea garanțiilor Euratom**.

Pentru alinierea la **Regulamentul (Euratom) 2016/52 al Consiliului din 15 ianuarie 2016**, privind stabilirea nivelurilor maxime admise de contaminare radioactivă a alimentelor și furajelor în urma unui accident nuclear sau a unei situații de urgență radiologică, se prevede elaborarea **Proiectului de Hotărâre de Guvern privind stabilirea nivelurilor maxime permise de contaminare radioactivă a alimentelor și furajelor**.

Pentru alinierea la **Regulamentul (Euratom) nr. 1493/93 al Consiliului din 8 iunie 1993**, privind transferurile de substanțe radioactive între statele membre, se prevede elaborarea **Proiectului de Hotărâre de Guvern privind transferurile de substanțe radioactive între statele membre**.

2.2 Implementarea acquis-ului şi consolidarea capacităţilor administrative

Participarea la ateliere și seminarii pentru a îmbunătăți cunoștințele și capacitățile de aplicare a legislației legate de cooperarea internațională în domeniul securității nucleare.
Furnizarea de programe de formare și de îmbunătățire a competențelor organismului de reglementare (ANRANR) cu privire la implementarea și raportarea în conformitate cu convențiile nucleare internaționale și acordurile nucleare semnate.

3. Aspecte financiare (estimarea costurilor)

Costurile necesare pentru măsurile indicate mai sus, vor fi acoperite din bugetul de stat, în valoare de 2100,2 mii lei.

BLOCUL 3: PIAȚA ENERGIEI ELECTRICE/ CODURI DE REȚEA

1. Prezentarea generală a situației în domeniul pieței energiei electrice.

În anul 2023, Republica Moldova a finalizat implementarea Pachetului Energetic III în sectorul electroenergetic, realizând separarea activităților de distribuție, producere și furnizare a energiei electrice (unbundling). Această reformă garantează investitorilor acces liber la rețelele electrice de transport și distribuție a energiei electrice, facilitând vânzarea energiei atât pe piața internă, cât și la export. Totodată, ca ultim pas în implementarea Pachetului Energetic III, procesul de certificare a operatorului sistemului de transport al energiei electrice a fost finalizat, reprezentând un angajament asumat prin transpunerea legislației comunitare în dreptul național. Acest progres constituie o condiționalitate esențială a Acordului de Asociere cu Uniunea Europeană și a obținerii statutului de țară candidat pentru aderare.

Liberalizarea pieței energiei electrice a fost impulsionată de reformele realizate, facilitând apariția mai multor participanți care furnizează energie la prețuri negociate. Pentru a face posibilă instituirea unor piețe organizate în anul 2024, prin H.G. nr. 125/2024 a fost desemnat în calitate de operator al pieței energiei electrice SRL „Operatorul Pieței de Energie M" (OPEM) filială a Operatorul Pieței de Energie Electrică și de Gaze Naturale SA „OPCOM" din România, cu sediul în Republica Moldova. Totodată, pentru operaționalizarea Pieței pentru ziua următoare și pieței pe parcursul zilei, au fost modificate Regulile pieței energiei electrice aprobate prin hotărârea ANRE nr. 283/2020, iar procedurile operaționale a OPEM au fost consultate public, aprobate și publicate pe pagina web oficială a acestuia. Totodată, în data de 30 septembrie 2025 a fost semnat Contractul privind achiziția serviciilor bancare pentru Contul Central pentru piața pentru ziua următoare și pentru contul central pentru piața pe parcursul zilei, de către OPEM și BC „Moldova Agroindbank" SA.

Următorii pași vizează implementarea mecanismului bancar care va permite decontarea eficientă și transparentă a tranzacțiilor realizate de participanți, precum și gestionarea în timp real a garanțiilor financiare necesare acoperirii riscurilor de neplată cu ulterioară testare a platformei de tranzacționare și asigurarea funcționalității tehnice a operatorului și a pieței pentru ziua următoare (PZU) și a pieței intrazilnice (PPZ).

După lansarea piețelor organizate, următorul obiectiv strategic este integrarea Republicii Moldova în piața unică energetică europeană/cuplarea pieței energiei electrice cu cele similare din UE. Pentru a realiza această obligație, este necesară armonizarea legislației fiscale naționale cu cea a

Uniunii Europene și transpunerea Pachetului de Integrare a Energie Electrice (EIP) în varianta adaptată și aprobată prin Decizia Consiliului ministerial al Comunității Energetice.

În acest sens, cu suportul Ministerului Finanțelor prin adoptarea Legii nr. 139/2025 pentru modificarea unor acte normative (Codul fiscal și Legea nr. 1417/1997 pentru punerea în aplicare a titlului III din Codul fiscal) au fost transpuse în legislația națională prevederile Directivei 2006/112/CE a Consiliului privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată, precum și Directiva 86/560/CEE referitoare la armonizarea sistemelor de restituire a TVA către persoanele impozabile care nu sunt stabilite pe teritoriul Comunității Energetice. Aceste măsuri au fost esențiale pentru asigurarea compatibilității cadrului legislativ al Republicii Moldova cu cel al UE și pentru facilitarea cuplării pieței naționale cu cea europeană și a facilita tranzacționarea transfrontalieră cu energie electrică.

Aceste reforme au fost apreciate pozitiv de către Uniunea Europeană, sectorul energetic fiind evidențiat în rapoartele de extindere ca având un nivel înalt de pregătire pentru inițierea negocierilor de aderare. În cadrul Comunității Energetice, Republica Moldova se situează pe locul al doilea în procesul de transpunere și implementare a noului cadru juridic european privind piața energiei electrice. Această performanță constituie una dintre realizările majore ale anului 2025 și evidențiază progresele substanțiale înregistrate în domeniul energetic.

În anul 2025 Republica Moldova a asigurat transpunerea deplină a Pachetului de Integrare a Energie Electrice care este compus din 9 acte ale Uniunii Europene (UE), care au fost transpuse în legislația/cadrul normativ național a Republicii Moldova.

Astfel, 3 acte (**Directiva (UE) 2019/944** privind normele comune pentru piața internă de energie electrică, **Regulamentul (UE) 2019/943** privind piața internă de energie electrică și **Regulamentul (UE) 2019/942** de instituire a Agenției Uniunii Europene pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei) au fost transpuse prin **noua Lege nr. 164/2025 cu privire la energia electrică**, iar alte 5 acte (**Regulamentul 2015/1222** de stabilire a unor linii directoare privind alocarea capacităților și gestionarea congestiilor, **Regulamentul (UE) 2017/1485** de stabilire a unei linii directoare privind operarea sistemului de transport al energiei electrice, **Regulamentul (UE) 2017/2196** de stabilire a unui cod de rețea privind starea de urgență și restaurarea sistemului electroenergetic, **Regulamentul (UE) 2016/1719** de stabilire a unei orientări privind alocarea capacităților pe piața pe termen lung, **Regulamentul (UE) 2017/2195** de stabilire a unei linii directoare privind echilibrarea sistemului de energie electrică) au fost transpuse în cadrul normativ secundar prin acte normative secundare ale ANRE.

Suplimentar, prin aprobarea hotărârii Guvernului nr. 820/2024 pentru aprobarea Regulamentului privind situațiile excepționale în sectorul electroenergetic și a Planului de acțiuni pentru situații excepționale în sectorul electroenergetic a fost asigurată transpunerea **Regulamentului (UE) 2019/941** al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iunie 2019 privind pregătirea pentru riscuri în sectorul energiei electrice.

Cele 5 hotărâri ale ANRE care transpun 5 Regulamente ale UE au fost finalizate în urma propunerilor Secretariatului Comunității Energetice și, la data de 4 noiembrie 2025, au fost aprobate, **ceea ce confirmă transpunerea integrală a Pachetului de Integrare a Energiei Electrice de către Republica Moldova.**

În următoarea etapă, Republica Moldova va transmite, actele naționale de transpunere a Electricity integration package (EIP) și a tabelelor de concordanță aferente, în vederea desfășurării Procesului de Verificare a Conformității, astfel cum a fost solicitat de către Secretariatul Comunității Energetice. Procesul de verificare reprezentând ultima etapă de parcurs pentru inițierea procesului de cuplare unică a piețelor energiei electrice.

1.1.Cadrul legislativ

- ***Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică***, adoptarea prezentei legi reprezintă atât angajament asumat în calitate de parte contractantă la Tratatul de constituire a Comunității Energetice cât și un element fundamental al EIP aprobat prin Decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energetice 2022/03/MC-EnC.
- ***H.G. nr.125/2024 cu privire la desemnarea operatorului pieței energiei electrice***, adoptarea prezentei hotărâri reprezintă atât angajament asumat în calitate de parte contractantă la Tratatul de constituire a Comunității Energetice cât și un element fundamental al Pachetului privind integrarea energiei electrice (Electricity integration package) aprobat prin Decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energetice 2022/03/MC-EnC. Respectiv, Societatea cu Răspundere Limitată „Operatorul Pieței de Energie M", în calitate de operator al pieței de energie electrică va deține și va îndeplini drepturile, obligațiile și atribuțiile stipulate în Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică și va contribui la: **i)** funcționarea eficientă a pieței energie electrice, prin gestionarea și facilitarea tranzacțiilor și operațiunilor pe piața de energie electrică, **ii)** transparență și concurență, prin stabilirea și aplicarea regulilor corecte și echitabile, în care toți participanții au șanse egale de a concura, ceea ce poate duce la prețuri mai competitive pentru consumatori, **iii)** gestionarea riscurilor legate de furnizarea și tranzacționarea energiei electrice, pentru a preveni fluctuațiile semnificative ale prețurilor și pentru a asigura stabilitatea aprovizionării cu energie electrică, **iv)** creșterea încrederii investitorilor în scopul dezvoltării infrastructurii și a capacităților de producție a energiei.
- ***H.G. nr. 517/2024 cu privire la aprobarea Regulamentului privind construcția/ reconstrucția centralelor electrice și abrogarea unor hotărâri ale Guvernului*** - în contextul armonizării legislației Republicii Moldova cu acquis-ul Uniunii Europene în domeniul energetic, adoptarea hotărârii actualizează cadrul normativ pentru a reflecta noile cerințe legislative, înlocuind un regulament învechit care nu corespunde rigorilor actuale. Regulamentul nou introduce principii moderne de autorizare, în conformitate cu Directiva 2019/944 și stabilește criterii obiective, transparente și nediscriminatorii pentru aprobarea construcției și majorării capacităților centralelor electrice. Printre acestea se numără siguranța sistemului electroenergetic, protecția mediului, eficiența energetică, utilizarea surselor regenerabile și conformitatea cu obiectivele de politică publică. Totodată, adoptarea acestui regulament este crucială pentru a răspunde solicitărilor din partea investitorilor privind construcția centralelor electrice de mare capacitate și va accelera procesul de emitere a actelor permisive necesare, eliminând interpretările și neconcordanțele existente, ceea ce va crea premise favorabile pentru investiții în infrastructura energetică modernă.
- ***H.G. nr. 820/2024 pentru aprobarea Regulamentului privind situațiile excepționale în sectorul electroenergetic și a Planului de acțiuni pentru situații excepționale în sectorul***

electroenergetic, transpune Regulamentul(UE) 2019/941 privind pregătirea pentru riscuri în sectorul energiei electrice, adaptat conform Deciziei Consiliului Ministerial al Comunității Energetice 2021/13/Mc-EnC din 30 noiembrie 2021. Regulamentul creează cadrul juridic necesar pentru asigurarea securității aprovizionării cu energie electrică prin organizarea funcționării normale și continue a pieței energiei electrice și prin realizarea unor măsuri menite să contribuie la realizarea obiectivelor Comunității Energetice cu privire la securitatea energetică, solidaritatea, încrederea și asigurarea gestionării situațiilor de criză de energie electrică și stabilește normele pentru cooperarea între Părțile contractante ale Comunității Energiei în vederea prevenirii crizelor de energie electrică, a pregătirii pentru astfel de crize și a gestionării acestora, în spiritul solidarității și al transparenței și luând în considerare pe deplin cerințele unei piețe interne competitive a energiei electrice.
În timp ce Planul de acțiuni pentru situații excepționale în sectorul electroenergetic, are drept scop stabilirea măsurilor preventive vizând asigurarea securității aprovizionării cu energie electrică prin crearea premiselor necesare pentru funcționarea fiabilă și continuă a sistemului electroenergetic în condiții optime și de piață a energiei electrice; stabilirea unor măsuri de urgență care urmează să fie puse în aplicare în cazul în care pe piața energiei electrice nu sunt disponibile cantitățile necesare de energie electrică pentru acoperirea necesităților consumatorilor finali, precum și stabilirea clară și neechivocă a responsabilităților și coordonarea activităților întreprinderilor electroenergetice atât la nivel de acțiuni preventive, cât și în cazul apariției situațiilor de criză în sectorul electroenergetic.

- ***HANRE nr. 447/2023 cu privire la certificarea operatorului sistemului de transport al energiei electrice Î.S. „Moldelectrica”,*** în vederea executării art. 3 alin. (1) din Regulamentul (CE) nr. 714/2009 și art. 10 alin. (6) din Directiva 2009/72/CE, a fost aprobată certificarea operatorului sistemului de transport al energiei electrice Î.S. „Moldelectrica”, pentru activitatea de transport a energiei electrice, valabilă până la data de 20.04.2026, conform modelului „operatorului de sistem independent”.
- ***HANRE nr. 283/2020 cu privire la aprobarea Regulilor pieței energiei electrice,*** odată cu intrarea în vigoare a Regulilor pieței energiei electrice, întru avansarea dezvoltării pieței energiei electrice, pentru Republica Moldova devine imperativă crearea/desemnarea unui Operator al pieței de energie electrică care să organizeze piețele locale pe termen scurt, Piața pentru ziua următoare și Piața pe Parcursul Zilei și să asigure o viitoare cuplare a acestora cu alte piețe centralizate din Europa, (Single Day-Ahead Coupling și Single Intraday Coupling, or, în lipsa unui asemenea operator nu se poate crea o piață concurențială și funcțională, obligație asumată în calitate de parte contractantă la Tratatul de constituire a Comunității Energetice și urmare a semnării Acordului de Asociere dintre Uniunea Europeană și Republica Moldova.
- ***HANRE nr. 423/2019 cu privire la aprobarea Codului rețelelor electrice,*** transpune Regulamentul (UE) 2016/631 de instituire a unui cod de rețea privind cerințele pentru racordarea la rețea a instalațiilor de generare, adaptat prin Decizia Nr. 2018/03/PHLG - EnC, Regulamentul (UE) 2016/1447 de instituire a unui cod de rețea privind cerințele pentru racordarea la rețea a sistemelor de înaltă tensiune în curent continuu și a modulelor generatoare din centrală conectate în curent continuu, adaptat prin Decizia Nr.

2018/04/PHLG - EnC şi Regulamentul (UE) 2016/1388 de stabilire a unui cod de reţea privind racordarea consumatorilor, adaptat prin Decizia Nr. 2018/05/PHLG - EnC. Prezentul Cod instituie cadrul normativ pentru asigurarea şi gestionarea unui acces eficient şi transparent la reţelele electrice reglementând procedurile de racordare, dezvoltare şi exploatare a reţelelor electrice, în legătură cu fluxurile transfrontaliere şi exploatarea reţelelor electrice şi stabileşte procedurile aplicate de operatorul sistemului de transport în scopul îndeplinirii în mod eficient a atribuţiilor aferente cerinţelor tehnice pentru funcţionarea centralelor electrice, echilibrul în sistemul electroenergetic, accesul şi racordarea la reţelele electrice, securitatea operaţională, planificarea operaţională şi programarea, frecvenţa şi rezervele, gestionarea situaţiilor de urgenţă şi restabilirea livrării, inclusiv măsuri de limitare a consumului în caz de necesitate.

- ***HANRE nr. 424/2019*** ***cu privire la aprobarea Regulamentului privind accesul la reţelele electrice de transport pentru schimburile transfrontaliere şi gestionarea congestiilor în sistemul electroenergetic,*** transpune parţial Regulamentul (CE) nr. 714/2009 privind condiţiile de acces la reţea pentru schimburile transfrontaliere de energie electrică, încorporat şi adaptat prin Decizia 2011/02/MC-Ene şi are ca scop stabilirea normelor şi criteriilor pentru alocarea pe termen lung a capacităţilor interconexiunilor dintre sistemul electroenergetic al Republicii Moldova şi al ţărilor vecine. Acesta urmăreşte facilitarea schimburilor transfrontaliere de energie electrică în condiţii transparente, echitabile şi nediscriminatorii, gestionarea eficientă a congestiilor şi sporirea concurenţei pe piaţa naţională a energiei electrice. Totodată, promovează concurenţei la generarea, comercializarea şi furnizarea energiei electrice, asigură utilizarea optimă a infrastructurii de transport a energiei electrice, a securităţii alimentării cu energie electrică, a unui tratament echitabil şi nediscriminatoriu pentru participanţii la piaţa energiei electrice, optimizează alocarea capacităţilor interconexiunilor, creează premise pentru formarea unei pieţe echitabile şi ordonate, şi a unei modalităţi de formare a preţurilor echitabile şi ordonate, etc.
- ***HANRE nr. 299/2017*** ***cu privire la prezentarea către ENTSO-E a informaţiilor despre piaţa energiei electrice a Republicii Moldova şi publicarea acestora,*** obligaţie asumată în cadrul Tratatului Comunităţii Energetice, pentru asigurarea executării Deciziei nr. 2015/01/PHLG-EnC din 24 iunie 2015 cu privire la implementarea Regulamentului UE nr. 543/2013 privind transmiterea şi publicarea datelor pe pieţele energiei electrice şi de modificare a anexei Regulamentului (CE) nr. 714/2009, prin care operatorul sistemului de transport se obligă să iniţieze procedura de cooperare cu ENTSO-E în vederea prezentării, pentru publicare pe platforma centrală pentru transparenţa informaţiei a ENTSO-E, a informaţiei disponibile despre piaţa energiei electrice din Republica Moldova, cu privire la sarcina totală, indisponibilitatea unităţilor de consum, marja de prognoză pentru anul următor, infrastructura de transport, indisponibilitatea infrastructurii de transport, estimarea şi oferirea capacităţilor intrazonale.
- ***HANRE nr. 299/2017*** ***cu privire la prezentarea către ENTSO-E a informaţiilor despre piaţa energiei electrice a Republicii Moldova şi publicarea acestora,*** obligaţie asumată în cadrul Tratatului Comunităţii Energetice, pentru asigurarea executării Deciziei nr. 2015/01/PHLG-EnC din 24 iunie 2015 cu privire la implementarea Regulamentului UE nr.

543/2013 privind transmiterea şi publicarea datelor pe pieţele energiei electrice şi de modificare a anexei Regulamentului (CE) nr. 714/2009, prin care operatorul sistemului de transport se obligă să iniţieze procedura de cooperare cu ENTSO-E în vederea prezentării, pentru publicare pe platforma centrală pentru transparența informației a ENTSO-E, a informației disponibile despre piața energiei electrice din Republica Moldova, cu privire la sarcina totală, indisponibilitatea unităților de consum, marja de prognoză pentru anul următor, infrastructura de transport, indisponibilitatea infrastructurii de transport, estimarea și oferirea capacităților intrazonale.

- ***Hotărârea ANRE nr. 644/2025 cu privire la aprobarea Liniilor directoare privind operarea sistemului de transport al energiei electrice***. Actul transpune Regulamentul (UE) 2017/1485 și stabilesc norme pentru conducerea centralizată, coordonată și securizată a sistemului electroenergetic național.
- ***Hotărârea ANRE nr. 645/2025 cu privire la aprobarea Codului rețelelor electrice privind starea de urgență și restaurarea sistemului electroenergetic***. Actul transpune Regulamentul (UE) 2017/2196, asigurând proceduri armonizate pentru prevenirea, gestionarea și remedierea situațiilor de urgență în sistemul electroenergetic.
- ***Hotărârea ANRE nr. 643/2025 cu privire la aprobarea Liniilor directoare privind alocarea capacităților pe piața pe termen lung***. Actul transpune Regulamentul (UE) 2016/1719 și creează cadrul pentru accesul transparent și eficient la capacitățile transfrontaliere de transport al energiei electrice.
- ***Hotărârea ANRE nr. 641/2025 cu privire la aprobarea Liniilor directoare privind alocarea capacităților și gestionarea congestiilor***. Actul transpune Regulamentul (UE) 2015/1222, stabilind normele pentru cuplarea piețelor pentru ziua următoare și a piețelor intra zilnice, facilitând comerțul transfrontalier de energie electrică.
- ***Hotărârea ANRE nr. 642/2025 cu privire la aprobarea Liniilor directoare privind echilibrarea sistemului electroenergetic***. Actul transpune Regulamentul (UE) 2017/2195, armonizând procedurile de achiziție, activare și decontare a serviciilor de echilibrare, esențiale pentru menținerea stabilității sistemului.

1.2 Cadrul administrativ

Conform structurii Ministerului, **Direcția Energie Electrică** este formată din 5 funcționari și are drept misiune contribuirea la implementarea politicii guvernamentale în sectorul energiei electrice. Activitatea acestei direcții include dezvoltarea infrastructurii și asigurarea unei aprovizionări fiabile cu energie electrică, într-un mod eficient, durabil și competitiv, care să sprijine securitatea energetică a țării. În acest sens, Direcția elaborează și promovează documente de politici și proiecte de acte normative, aliniind legislația națională la standardele Uniunii Europene și Comunității Energetice, creând astfel premisele pentru dezvoltarea și funcționarea durabilă a sectorului energetic.

Î.S. „Moldelectrica”, conform structurii organizatorice a întreprinderii prevede un personal de 1349 de unități. Angajații fiind 1267, care include aproximativ 800 de muncitori/ specialiști tehnici.

Misiunea sa este de a sprijini dezvoltarea durabilă a sectorului energetic, de a contribui la implementarea soluțiilor inovatoare în eficiența energetică, economisirea energiei și sustenabilitate, precum și de a asigura o aprovizionare sigură și eficientă cu energie electrică pentru populație, sectorul economic și instituțiile statului. În procesul de aliniere la acquis-ul Uniunii Europene, Î.S. „Moldelectrica" își propune să implementeze cadrul instituțional necesar și să dezvolte capacitățile administrative aferente. Pe termen lung, întreprinderea își propune să devină un actor cheie pe piața regională a energiei electrice. Începând cu 22 noiembrie 2023, Î.S. „Moldelectrica" a devenit membru observator în cadrul ENTSO-E, contribuind la consolidarea relațiilor cu operatorii de transport de energie electrică din UE, în contextul sincronizării sistemului electroenergetic al Republicii Moldova la sistemul electroenergetic continental.

Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (cu un personal de 179, în prezent fiind angajați 158), prin intermediul Departamentului energie electrică și regenerabile, în special subdiviziunilor conform competențelor specifice **i)** asigură elaborarea proiectelor tarifelor și prețurilor aplicabile activităților reglementate în domeniul energiei electrice și regenerabile, conform legislației și actelor normative în vigoare, în baza analizelor și monitorizărilor efectuate în procesul activității curente a Departamentului și a solicitărilor parvenite (Secția tarife și analize), **ii)** examinează proiectele planurilor de investiții în aspectul tehnic al acestora, examinarea pe teren a investițiilor planificate pentru a stabili necesitatea efectuării, verificarea selectivă pe teren a investițiilor efectuate de către titularii de licențe conform planurilor aprobate și înaintarea propunerilor către Consiliul de Administrație (Secția investiții) și **iii)** elaborează proiectele de acte normative în domeniul energiei electrice și regenerabile, consultă opinia tuturor părților interesate și examinează recomandările experților pe marginea proiectelor de acte normative, acordă asistență metodologică titularilor de licențe în procesul de armonizare a reglementărilor proprii cu actele normative adoptate de Agenție (Secția reglementări).

2. Planuri de viitor

2.1 Planuri legislative

1. Proiect de lege cu privire la modificarea Legii nr. 164/2025 cu privire la energia electrică, prin care vor fi transpuse Regulamentul (UE) 2024/1106 de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1227/2011 și (UE) 2019/942 în ceea ce privește îmbunătățirea protecției Uniunii împotriva manipulării pieței în cadrul pieței angro de energie, Regulamentul (UE) 2024/1747 de modificare a Regulamentelor (UE) 2019/942 și (UE) 2019/943 în ceea ce privește îmbunătățirea organizării pieței energiei electrice a Uniunii.

2. Transpunerea prin aprobare a hotărârii ANRE a actelor UE, după cum urmează:
- Regulamentul delegat (UE) 2024/1366 de completare a Regulamentului (UE) 2019/943 prin stabilirea unui cod de rețea privind normele sectoriale pentru aspectele legate de securitatea cibernetică a fluxurilor transfrontaliere de energie electrică;

- Regulamentul (UE) nr. 838/2010 privind stabilirea orientărilor referitoare la mecanismul compensărilor între operatorii de sisteme de transport și abordarea comună de reglementare în domeniul stabilirii taxelor de transport.

2.2 Implementarea acquis-ului și consolidarea capacităților administrative

În acest paragraf nu sunt incluse activități care presupun crearea de instituții noi, reorganizarea instituțiilor existente, acordarea atribuțiilor suplimentare instituțiilor existente, consolidarea efectivului de personal în instituțiile existente, instruirea personalului, achiziționarea echipamentelor/licențelor necesare pentru procesul de aderare, elaborarea de sisteme informaționale sau alte activități de consolidare a capacităților.

3. Aspecte financiare (estimarea costurilor)

În rezultatul estimării costurilor necesare pentru măsurile indicate în paragraful 2.1 (Anexa A), s-a constatat că 839,7 mii lei vor fi acoperiți din bugetul de stat. Cu referire la implementarea proiectelor investiționale de interconectare (Anexa B) Proiectului de dezvoltare a sistemului electroenergetic (PDSE) și Construcției LEA 400 kV Bălți-Suceava, a stației electrice Bălți 400 kV și reabilitarea rețelelor electrice de transport au fost estimate cheltuieli totale în valoare de 2 836 332,3 mii lei. Din această sumă, contribuția Guvernului constituie 129 231,5 mii lei, iar 2 707 100,8 mii lei provin din surse externe, oferite de partenerii de dezvoltare, precum Banca Mondială, BERD, BEI și componenta de grant a Uniunii Europene prin NIP

BLOCUL 4: PIAȚA GAZELOR NATURALE

1. Prezentarea generală a situației

Republica Moldova a întreprins reforme legislative esențiale pentru alinierea pieței gazelor naturale la standardele și normele Uniunii Europene. Acest proces se bazează pe două acte legislative principale: Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale și Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică, ce transpun o parte semnificativă a Directivei 2009/73/CE, care reglementează normele comune pentru piața internă a gazelor naturale.

De asemenea, Republica Moldova monitorizează îndeaproape evoluțiile legislative la nivelul Uniunii Europene. În 2024 la nivel de UE a fost adoptat un nou pachet legislativ ce vizează piața gazelor naturale, integrarea gazelor regenerabile și dezvoltarea pieței hidrogenului, în ceea ce privește Directiva (UE) 2024/1788 și Regulamentul (UE) 2024/1789, care încă nu au fost transpuse în legislația națională. Autoritățile analizează în prezent impactul acestora, urmând ca deciziile privind transpunerea și calendarul aferent să fie stabilite ulterior.

Începând cu 2021 în Republica Moldova activează Bursa Română de Mărfuri care în mod evolutiv a lansat o platformă de tranzacționare care include piața la termen și piața OTC (contracte bilaterale). Concomitent, anul 2023, operatorul sistemului de transport lansează măsurile de echilibrare, instituind punctul virtual de tranzacționare. Totodată, numărul furnizorilor activi a crescut, iar ponderea SA „Moldovagaz” în segmentul de furnizare cu amănuntul s-a redus semnificativ, de la 97,7% în 2022 la aproximativ 90% în 2024.

Modificarea Legii nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale, prin adoptarea Legii nr. 152/2025 a introdus prevederi cheie pentru liberalizarea treptată a pieței gazelor naturale din Republica Moldova. În acest context, ANRE în octombrie 2025 a aprobat un calendar etapizat de deschidere a pieței, stabilind termene clare pentru trecerea consumatorilor la achiziția de gaze pe piața liberă. Astfel, începând cu 1 aprilie 2026, marii consumatori din sectoarele industrial și energetic vor achiziționa gaze exclusiv de pe piața liberă, iar începând cu 1 aprilie 2027, această

obligație va fi extinsă și asupra consumatorilor medii, marcând un pas important spre liberalizarea deplină a pieței și alinierea la principiile concurențiale europene.

Totodată, ca urmare a neîndeplinirii condițiilor privind separarea activităților de furnizare, transport și distribuție, în conformitate cu Pachetul 3 Energetic, ANRE a decis retragerea licenței de furnizare a SA „Moldovagaz", ceea ce a permis transpunerea integrală a prevederilor Pachetului Energetic III în Republica Moldova. În consecință, SA „Energocom" a fost desemnată furnizor de ultimă opțiune și furnizor cu obligație de serviciu public, pentru a asigura continuitatea furnizării gazelor naturale. Începând cu 1 septembrie 2025, SA „Energocom" a preluat peste 800.000 de consumatori la nivel național, garantând stabilitatea și securitatea aprovizionării.

Printre alte obiective majore în sectorul gazelor naturale se numără: proiectul de inventariere a rețelei naționale de gaze naturale, dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de transport al gazelor naturale, evaluarea stării tehnice a infrastructurii pentru integrarea hidrogenului, îmbunătățirea atractivității comerciale a cadrului de utilizare a conductei Transbalcanice în regim revers, implementarea noului Produs de Capacitate Condiționată (CCP), oferirea produselor de capacitate transfrontalieră pichetate de către operatorii de transport adiacenți și creșterea capacităților bidirecționale în punctele de interconectare.

1.1.Cadrul legislativ

În scopul integrării pieței naționale de gaze naturale în piața internă europeană și asigurării conformității cu standardele și normele UE, **Republica Moldova a asigurat transpunerea în legislația primară și secundară a tuturor actelor aferente Pachetului Energetic III**.

Principalele acte normative care reglementează organizarea, funcționarea, monitorizarea pieței gazelor naturale, accesului la piața gazelor naturale, precum și asigurarea integrității și transparenței pieței gazelor naturale sunt: *Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică, Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale, Regulile pieței gazelor naturale aprobate prin Hotărârea ANRE nr. 534/2019, Codul rețelelor de gaze naturale, aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 420/2019, Regulamentul privind furnizarea gazelor naturale aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 113/2019, Raportul privind punerea în aplicare a măsurilor provizorii de echilibrare aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 516/2024.*

Codul rețelelor de gaze naturale aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 420/2019, a transpus următoarele Regulamente UE:

1. Regulamentul (UE) 2015/703 de stabilire a unui cod de rețea pentru normele privind interoperabilitatea și schimbul de date;
2. Regulamentul (UE) 312/2014 de stabilire a unui cod de rețea privind echilibrarea rețelelor de transport de gaz;
3. Regulamentul (UE) 2017/459 de stabilire a unui cod de rețea privind mecanismele de alocare a capacității în sistemele de transport al gazelor;
4. Regulamentul (UE) 2017/460 de stabilire a unui cod de rețea privind structurile tarifare armonizate pentru transportul gazelor.

Adoptarea ***Hotărârii ANRE nr. 513/2024*** ***cu privire la certificarea operatorului sistemului de transport al gazelor naturale SRL „Vestmoldtransgaz",*** marchează încheierea procesului de separare a operatorului de transport de activitățile de furnizare și producere a gazelor naturale,

conform Directivei 2009/73/CE privind normele comune pentru piața internă în sectorul gazelor naturale, consolidând astfel securitatea energetică și reducerea dependenței externe a Republicii Moldova. Totodată, prin această decizie, țara își aliniază cadrul instituțional și de reglementare la standardele europene, deschizând calea pentru integrarea deplină în piața energetică a Uniunii Europene, participarea la comerțul transfrontalier și dezvoltarea unei piețe concurențiale, sigure și durabile.

1.2 Cadrul administrativ

Direcția gaze naturale și produse combustibile cu un efectiv de 6 funcționari, dintre care 5 angajați și 1 loc vacant, are misiunea de realizare a politicii guvernamentale în domeniul gazelor naturale și produselor combustibile prin dezvoltarea și menținerea unui sector al aprovizionării cu gaze naturale și produse combustibile eficient, durabil și competitiv, care să garanteze securitatea energetică a țării, prin elaborarea și promovarea documentelor de politici și a proiectelor de acte normative în sectorul gaze naturale și produse combustibile, inclusiv prin alinierea acestora la legislația Uniunii Europene și Comunității Energetice.

Agenția Națională pentru Reglementare în *Energetică* *(cu un personal de 177, în prezent fiind angajați 149)*, prin intermediul *Departamentului gaze naturale și energie termică* își desfășoară activitatea în conformitate cu Planul de activitate aprobat de către Consiliul de administrație al ANRE, precum și de actele administrative aprobate de Consiliul de administrație. Totodată, Departamentul elaborează acte normative de reglementare în sectorul gazelor naturale, examinează costurile reglementate aferente serviciului de transport, distribuție și furnizare a gazelor naturale, examinează aplicarea corectă a prețurilor și tarifelor reglementate pentru transportul, distribuția și furnizarea gazelor naturale de către furnizorul de ultimă opțiune și/sau de furnizorul căruia i-a fost impusă îndeplinirea obligației de serviciu public de furnizare a gazelor naturale anumitor categorii de consumatori, precum și aplicarea tarifelor reglementate pentru serviciile auxiliare prestate de operatorii de sistem din sectorul gazelor naturale, examinează și aprobă Planurile de dezvoltare ale operatorilor de sistem (pentru 10 ani a operatorului sistemului de transport al gazelor naturale și pentru 3 ani ai operatorilor sistemelor de distribuție a gazelor naturale). La fel, examinează și aprobă Planurile anuale de investiții prezentate de operatorii de sistem- titularii de licențe.

Potrivit structurii organizatorice, Departamentul gaze naturale și energie termică are în componența sa următoarele subdiviziuni: Secția tarife și analize, Secția investiții energie termică și cogenerare, Secția investiții gaze naturale, Secția reglementări.

2. Planuri de viitor

2.1 Planuri legislative

- Pentru anul 2027 se planifică transpunerea Directivei 2013/30/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 iunie 2013 privind siguranța operațiunilor petroliere și gaziere offshore și de modificare a Directivei 2004/35/CE, prin modificarea Legii nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale.
- Pentru 2028 se planifică transpunerea Directivei (UE) 2024/1788 a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iunie 2024 privind normele comune pentru piețele interne în sectorul gazelor din surse regenerabile, al gazelor naturale și al hidrogenului și a Regulamentului (UE) 2024/1789 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iunie 2024 privind piețele

interne ale gazelor din surse regenerabile, gazelor naturale și hidrogenului, prin adoptarea Legii privind includerea gazelor din surse regenerabile, al gazelor naturale și al hidrogenului.

2.2 Implementarea acquis-ului și consolidarea capacităților administrative

Transpunerea și implementarea Directivei (UE) 2024/1788 și a Regulamentului (UE) 2024/1789 implică extinderea atribuțiilor direcției responsabile de acest domeniu, precum și necesitatea instruirii personalului, valorificând experiența altor state. De asemenea, aplicarea acestor acte UE va defini responsabilități clare atât pentru ministerul de resort, cât și pentru ANRE, asigurând armonizarea cerințelor privind organizarea și funcționarea pieței.

3. Aspecte financiare (estimarea costurilor)

În rezultatul estimării costurilor necesare pentru măsurile indicate în paragraful 2.1 (Anexa A), s-a constatat că 722,4 mii lei vor fi acoperiți din bugetul de stat. Totodată, este prevăzută implementarea proiectului „Inventarierea și evaluarea rețelelor de gaze naturale aflate în proprietate publică, în proprietatea terților sau fără proprietar", cu o valoare totală de 50 000,0 mii lei. La această etapă nu a fost identificat un partener de dezvoltare, astfel că suma necesară rămâne neacoperită.

BLOCUL 5: SECURITATEA APROVIZIONĂRII

5.1 Sub bloc: Stocarea gazelor naturale

1. Prezentarea generală a situației în domeniul stocării gazelor naturale.

Începând cu vara anului 2022, pentru prima dată în istoria țării au fost create stocuri de gaze naturale, înainte de începerea sezonului de încălzire. Astăzi, țara noastră, în continuare, deține stocuri de gaze naturale și este pregătită să răspundă tuturor provocărilor aferente securității și siguranței furnizării gazelor naturale pentru consumatori.

Urmare a transpunerii prevederilor Regulamentului UE nr. 2022/1032 în ceea ce privește stocarea gazelor naturale, a fost asigurată stocarea unei cantități de 149,5 milioane m^3 de gaze naturale începând cu 1 octombrie 2024 (din care 47,1 milioane m^3 (suficient pentru 10 zile de consum) au reprezentat stocurile de securitate), care să corespundă unui nivel de cel puțin 15% din consumul mediu anual de gaze naturale al consumatorilor finali din Republica Moldova, racordați la rețelele de gaze naturale ale operatorilor de sistem licențiați, determinat pentru ultimii 5 ani calendaristici. Obligația de stocare a fost impusă S.A. „Energocom" prin *H.G. nr. 365/2024 cu privire la aprobarea obligației de stocare a gazelor naturale* și *H.G. nr. 668/2022 cu privire la crearea și menținerea stocurilor de securitate de gaze naturale.*

În conformitate cu angajamentul asumat prin Scrisoarea de Intenție semnată între Guvernul Republicii Moldova și Comisia Europeană la 4 februarie 2025, prevederile privind obligația de constituire a stocurilor de gaze în volum de 15% au fost extinsă pentru perioada post 2025 și redistribuite între participanții la piața gazelor naturale prin mecanisme bazate pe piață. În acest sens, au fost operate modificări la Legea nr. 108/2016 privind gazele naturale prin Legea nr. 152/2025, adoptată de Parlament la 19 iunie 2025.

Prin aceste modificări la Legea nr. 108/2016, Republica Moldova a majorat obligația de constituire a stocurilor de gaze naturale (15%) de la 102,4 milioane m^3 la 145,3 milioane m^3.

Totodată, volumul stocurilor de securitate a fost majorat de la 47,1 milioane m³ la 50 milioane m³, acestea urmând să fie în continuare constituite și menținute de compania de stat SA „Energocom". Astfel, începând cu acest an, până la 1 noiembrie, în conformitate cu obligațiile de stocare, Republica Moldova va dispune de aproximativ 195,3 milioane m³ de gaze în stoc, ceea ce reprezintă circa 20% din consumul anual mediu al consumatorilor finali.

Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (ANRE) va fi responsabilă anual de stabilirea și aprobarea cantității totale de gaze naturale ce urmează a fi stocate, a listei furnizorilor de gaze naturale supuși obligației, precum și a cantităților corespunzătoare fiecărui furnizor. În acest sens, prin *Decizia ANRE nr.426/2025* *privind obligația de stocare a gazelor naturale pentru perioada rece a anului 2025-2026*, a fost aprobată lista furnizorilor de gaze naturale obligați și cantitățile de gaze naturale care fac obiectul obligației de stocare.

De asemenea, Legea nr. 152/2025 de modificare a Legii nr. 108/2016 include prevederi orientate spre asigurarea securității aprovizionării cu gaze naturale pe malul stâng al Nistrului, unde livrările de gaze naturale au fost sistate de către PAO „Gazprom" în baza contractului existent.

Prin *Decizia ANRE nr. 490/2025* *privind desemnarea entității de aprovizionare cu gaze naturale a regiunii transnistrene*, SA „Moldovagaz" a fost desemnată, în calitatea de *Entitate de aprovizionare cu gaze naturale a regiunii transnistrene*, pentru perioada 01.09.2025-31.03.2026. În același timp, începând cu 01.09.2025, compania este obligată să constituie treptat și să mențină stocuri de gaze naturale suficiente pentru acoperirea a cel puțin 15% din consumul anual mediu al consumatorilor casnici, precum și al întreprinderilor și instituțiilor care prestează servicii sociale esențiale din regiunea transnistreană. Volumul total al gazelor naturale ce urmează a fi stocat constituie 57 milioane m³.

1.1. Cadrul legislativ

Legea nr. 429/2023 ***pentru modificarea unor acte normative,*** ce transpune parțial Regulamentul (CE) nr. 2017/1938 privind măsurile de garantare a securității aprovizionării cu gaze naturale, în varianta adaptată și adoptată prin Decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energetice nr. 2022/01/MC-EnC din 30 septembrie 2022 și Regulamentul (CE) nr.715/2009 privind condițiile de acces la rețelele pentru transportul gazelor naturale, în varianta adaptată și adoptată prin Decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energetice nr. 2011/02/MCEnC, și modificat prin Regulamentul (CE) nr. 2022/1032, în varianta adaptată și adoptată prin decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energetice nr. 2022/01/MC-EnC din 30 septembrie 2022. Conform prevederilor se stipulează crearea și menținerea stocurilor de gaze naturale, pentru a se asigura utilizarea, până la 1 noiembrie a fiecărui an calendaristic, a capacității de stocare a gazelor naturale în instalațiile de stocare din alte țări părți ale Comunității Energetice și din statele membre ale Uniunii Europene, care să corespundă unui nivel de cel puțin 15% din consumul mediu anual de gaze naturale al consumatorilor finali din Republica Moldova, racordați la rețelele de gaze naturale ale operatorilor de sistem licențiați, determinat pentru ultimii 5 ani calendaristici.

Lege Nr. 152/2025 ***pentru modificarea unor acte normative (securitatea aprovizionării cu gaze naturale și alte aspecte ce țin de sectorul gazelor naturale),*** importanța acestei legi este una strategică și structurală pentru sectorul gazelor naturale din Republica Moldova, având un rol esențial în consolidarea securității energetice, liberalizarea pieței și alinierea la acquis-ul comunitar al Uniunii

Europene. În acest sens, obligativitatea creării de stocuri strategice de gaze naturale de către furnizori și entitatea desemnată de ANRE contribuie la garantarea continuității livrărilor către consumatorii casnici și instituțiile sociale esențiale, în spiritul solidarității energetice cu statele membre ale UE și ale Comunității Energetice. Totodată, legea creează premisele pentru transparență și concurență loială pe piața gazelor naturale, prin implementarea prevederilor Regulamentului (UE) nr. 1227/2011 (REMIT) privind integritatea și transparența pieței angro de energie. Introducerea mecanismului de tarifare uniformă pentru distribuția gazelor naturale are rolul de a elimina dezechilibrele teritoriale și de a asigura acces echitabil la infrastructură pentru toți consumatorii din țară.

***H.G. nr. 728/2024* cu privire la aprobarea Regulamentului privind situațiile excepționale în sectorul gazelor naturale și a Planului de acțiuni pentru situații excepționale în sectorul gazelor naturale**, transpune parțial prevederile Regulamentul (UE) 2017/1938 privind măsurile de garantare a siguranței aprovizionării cu gaze naturale devenit obligatoriu pentru Părțile Contractante ale Comunității Energetice în anul 2021 așa cum a fost adaptat și adoptat prin Decizia Consiliului Ministerial nr. 2021/15/MC-EnC și Decizia Consiliului Ministerial nr. 2022/01/MC-EnC care a fost încorporat în aquis-ul comunitar devenind obligatoriu pentru țările părți ale Comunității Energetice, inclusiv Republica Moldova. Regulamentul (UE) 2017/1938 stabilește regulile de cooperare între țările Părți Contractante ale Comunității Energetice în scopul prevenirii, atenuării și gestionării crizelor de gaze naturale. Regulamentul definește în mod clar responsabilitățile pentru securitatea aprovizionării la nivel național și vizează consumatorii protejați, stabilește standardele de aprovizionare și infrastructură, obligă autoritățile să identifice scenarii de risc și să atenueze eficient astfel de riscuri, îmbunătățește transparența în pregătirea măsurilor preventive și de urgență, planuri de acțiuni preventive și de urgență, obligă țările vecine să coopereze în cazurile de urgență și în procesul de elaborare a planurilor de urgență.

***H.G. nr. 365/2024* cu privire la aprobarea obligației de stocare a gazelor naturale,** adoptată în vederea asigurării continuității și securității aprovizionării cu gaze naturale a Republicii Moldova, precum și în scopul implementării prevederilor Regulamentului UE nr. 2022/1032 în ceea ce privește stocarea gazelor naturale transpuse în Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale.

Totodată, prezenta hotărâre prevede desemnarea SA „Energocom", în calitate de titular al obligației de stocare și măsurile ce urmează să le întreprindă, pentru asigurarea realizării sarcinilor ce rezultă din obligația de stocare a gazelor naturale atribuită, stabilirea cantității exacte de gaze naturale care face obiectul obligației de stocare, ce corespunde unui nivel de 15% din consumul mediu anual de gaze naturale al consumatorilor finali din Republica Moldova, racordați la rețelele de gaze naturale ale operatorilor de sistem licențiați, determinat pentru ultimii 5 ani calendaristici 2019-2023, precum și impunerea SA „Energocom" obligației de stocare, în termen de până la 1 octombrie 2024, a unei cantități de gaze naturale de 102,4 milioane m^3 în instalațiile de stocare din țări părți ale Comunității Energetice și/sau din statele membre ale Uniunii Europene, urmare a deducerii din cantitatea totală de gaze naturale care face obiectul obligației de stocare, a cantității de gaze naturale de 47,1 milioane m^3, ce urmează a fi stocată în calitate de stocuri de securitate începând cu 1 octombrie 2024.

***H.G. nr. 668/2022* cu privire la crearea și menținerea stocurilor de securitate de gaze naturale,** conform căreia S.A „Energocom" a fost desemnată în calitate de entitate pentru crearea și menținerea stocurilor de securitate, prin încheierea acordurilor și contractelor necesare cu operatorii

depozitelor de stocare, inclusiv din țările vecine, din țările părți ale Comunității Energetice și din statele membre ale Uniunii Europene, precum și cu operatorii de sistem prin ale căror rețele urmează să fie transportate gazele naturale care fac obiectul stocurilor de securitate. Totodată, cantitatea minimă de gaze naturale ce urmează a fi stocată în calitate de stocuri de securitate se stabilește la nivelul de 22,8 milioane m^3, conform calculelor efectuate de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică.

Ulterior, prin modificări parvenite la prezenta hotărâre (H.G. nr. 331/2023 și H.G. nr. 364/2024) cantitatea de gaze naturale ce urma a fi stocată în calitate de stocuri de securitate a fost stabilită la nivelul de 45,6 milioane m^3 până la 1 octombrie 2023 și, respectiv 47,1 milioane m^3 până la 1 octombrie 2024.

HANRE nr. 277/2023 ***privind aprobarea Metodei de determinare a mărimii contribuțiilor financiare achitate de furnizorii de pe piața cu amănuntul a gazelor naturale pentru acoperirea costurilor stocurilor de securitate de gaze naturale,*** ce reglementează modul de calculare a cuantumului contribuțiilor financiare și periodicitatea achitării acestora de către furnizorii de pe piața cu amănuntul a gazelor naturale pentru acoperirea costurilor de creare și menținere a stocurilor de securitate.

HANRE nr. 539/2024 ***cu privire la aprobarea Metodologiei de determinare a prețului reglementat al stocurilor de gaze naturale care fac obiectul obligației de stocare,*** ce stabilește modul de calculare și aprobare a prețului reglementat al stocurilor de gaze naturale care fac obiectul obligației de stocare. Respectiv, până la data de 1 octombrie a fiecărui an, titularul obligației de stocare prezintă Agenției cererea privind aprobarea prețului reglementat la care urmează a fi vândute gazele naturale care fac obiectul obligației de stocare și calculul motivat și documentat al costurilor aferente. Agenția, până la 20 octombrie aprobă prețul reglementat al stocurilor de gaze naturale care fac obiectul obligației de stocare.

1.2 Cadrul administrativ

Direcția gaze naturale și produse combustibile cu un efectiv de 6 funcționari, dintre care 5 angajați și 1 loc vacant, are misiunea de realizare a politicii guvernamentale în domeniul gazelor naturale și produselor combustibile prin dezvoltarea și menținerea unui sector al aprovizionării cu gaze naturale și produse combustibile eficient, durabil și competitiv, care să garanteze securitatea energetică a țării, prin elaborarea și promovarea documentelor de politici și a proiectelor de acte normative în sectorul gaze naturale și produse combustibile, inclusiv prin alinierea acestora la legislația Uniunii Europene și Comunității Energetice.

Agenția Națională pentru Reglementare în *Energetică* *(cu un personal de 177 unități, în prezent fiind angajați 158)*, prin intermediul *Departamentului gaze naturale și energie termică* își desfășoară activitatea în conformitate cu Planul de activitate aprobat de către Consiliul de Administrație al ANRE, precum și de actele administrative aprobate de Consiliul de Administrație. Totodată, Departamentul elaborează acte normative de reglementare în sectorul gazelor naturale, examinează costurile reglementate aferente serviciului de transport, distribuție și furnizare a gazelor naturale, examinează aplicarea corectă a prețurilor și tarifelor reglementate pentru transportul, distribuția și furnizarea gazelor naturale de către furnizorul de ultimă opțiune și/sau de furnizorul căruia i-a fost impusă îndeplinirea obligației de serviciu public, precum și aplicarea tarifelor

reglementate pentru serviciile auxiliare prestate de operatorii de sistem din sectorul gazelor naturale, examinează și aprobă Planurile de dezvoltare ale operatorilor de sistem (pentru 10 ani a operatorului sistemului de transport al gazelor naturale și pentru 3 ani ai operatorilor sistemelor de distribuție a gazelor naturale). La fel, examinează și aprobă Planurile anuale de investiții prezentate de operatorii de sistem- titularii de licențe.

Potrivit structurii organizatorice, Departamentul gaze naturale şi energie termică are în componența sa următoarele subdiviziuni: Secția tarife şi analize, Secția investiții energie termică şi cogenerare, Secția investiții gaze naturale, Secția reglementări.

S.A. „Energocom", începând cu 1 iulie 2014, a obținut licență pentru genul de activitate furnizarea gazelor naturale la tarife nereglementate. În baza acestei decizii, societatea pe acțiuni gestionează contracte de import a gazelor naturale pentru necesitățile pieței interne și încheie contracte directe din surse de import. În prezent, prin intermediul Direcției Tranzacționare gaze naturale, gestionează comercial şi financiar contractele de import a gazelor naturale pentru necesitățile pieței interne, ce include asigurarea continuității şi siguranței furnizării gazelor naturale, respectarea standardelor de calitate impuse de legislație, încheierea contractelor cu companii de furnizare (piața en-gros) şi consumatorii finali (piaţa retail), asigurând condiții echitabile şi transparente, implementarea măsurilor necesare pentru a asigura securitatea aprovizionării cu gaze naturale, inclusiv menținerea unor stocuri de rezervă şi diversificarea surselor de import.

2. Planuri de viitor

2.1 Planuri legislative

Pentru anul 2028 se planifică modificarea Legii nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale și a Hotărârii Guvernului nr. 728/2024 cu privire la aprobarea Regulamentului privind situațiile excepționale în sectorul gazelor naturale și a Planului de acțiuni pentru situații excepționale în sectorul gazelor naturale, în scopul transpunerii Regulamentului(UE) 2017/1938 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2017 privind măsurile de garantare a siguranței furnizării de gaze și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 994/2010.

2.2 Implementarea acquis-ului şi consolidarea capacităților administrative

În acest paragraf nu sunt incluse activități care presupun crearea de instituții noi, reorganizarea instituțiilor existente, acordarea atribuțiilor suplimentare instituțiilor existente, consolidarea efectivului de personal în instituțiile existente, instruirea personalului, achiziționarea echipamentelor/licențelor necesare pentru procesul de aderare, elaborarea de sisteme informaționale sau alte activități de consolidare a capacităților.

3. Aspecte financiare (estimarea costurilor)

În rezultatul estimării costurilor necesare pentru măsurile indicate în paragraful 2.1 (Anexa A), s-a constatat că 722,4 mii lei vor fi acoperiți din bugetul de stat.

5.2 Sub bloc: Stocuri de produse petroliere

1. Prezentarea generală a situației în domeniul stocării produselor petroliere

Republica Moldova este dependentă în totalitate de importuri, aproape întreaga cantitate de motorină și benzină este importată prin intermediul companiilor petroliere, care sunt subsidiare ale rafinăriilor din România, dar și prin intermediul porturilor maritime și fluviale din România.

Produsele petroliere rămân sursa de energie dominantă în Republica Moldova, cu un consum anual de 1 051 ktep (conform Balanței energetice pentru anul 2024). De asemenea, potrivit Balanței energetice, produsele petroliere dețin cea mai mare cotă din consumul intern brut de energie sau 40%, urmate de gaze naturale cu 27%, biocombustibili și deșeuri – 13% și energie electrică – 12%.

Totodată, conform *Raportului ANRE privind rezultatul monitorizării pieței produselor petroliere a Republicii Moldova pentru semestrul I al anului 2025*, cantitatea totală importată de produse petroliere a constituit 453 122,30 tone, din care cea mai mare pondere a revenit motorinei – 328 975,68 tone, urmată de benzină – 96 997,24 tone și gaz petrolier lichefiat – 27 149,39 tone.

Se menționează că principalul furnizor de benzină pentru Republica Moldova a fost România, cu o pondere de 98,8%, urmată de Bulgaria. Tot România a rămas, în semestrul I al anului 2025, principalul furnizor de motorină, asigurând peste 83,1% din volumul total importat. În aceeași perioadă, motorina a fost importată și din Turcia (11,8%), Bulgaria (2,5%) și Azerbaidjan (1,7%), iar alte țări furnizoare au însumat 0,9% din totalul importurilor. În ceea ce privește gazul lichefiat, importurile au provenit preponderent din România (70,5%), urmată de Egipt (13,0%), Algeria (6,4%), Statele Unite ale Americii (5,6%) și Kazahstan (3,6%), în timp ce alte state au deținut, cumulat, o cotă de 0,9%.

În contextul celor menționate, se planifică promovarea proiectului de Lege privind securitatea aprovizionării cu produse petroliere, care va stabili introducerea graduală, până în 2030, a obligației de stocare a produselor petroliere care ar urma să corespundă unei cantități egale cu 90 de zile de importuri medii zilnice nete sau mediei zilnice a consumului intern de produse petroliere pentru 61 de zile în cursul anului calendaristic precedent, oricare dintre cele două cantități este mai mare. Astfel, gestionarea stocării produselor petroliere va fi realizată conform unui model hibrid, prin care 50% din obligația de stocare va reveni unei instituții publice aflate în subordinea Ministerului Energiei, iar celelalte 50% vor fi atribuite importatorilor. Conform proiectului de lege, până la 60% din stocurile de produse petroliere vor fi păstrate pe teritoriul Republicii Moldova, restul putând fi depozitat în țările de import.

1.1. Cadrul legislativ

Legea nr. 461/2001 ***privind piața produselor petroliere*****, ce are drept scop crearea** unui cadru organizatoric, juridic şi economic pentru asigurarea securităţii economice a ţării şi reglementarea importului, transportului, depozitării şi comercializării produselor petroliere pe piaţa internă, ca produse strategice, cu un regim special de activitate.

H.G. nr. 1116/2002 ***despre aprobarea Regulamentului cu privire la depozitarea şi comercializarea cu ridicata, prin sistem automatizat, a produselor petroliere identificate,*** transpune parţial Directiva 98/70/CE privind calitatea benzinei şi a motorinei, reglementând depozitarea şi comercializarea cu ridicata a produselor petroliere identificate: benzinei, motorinei, gazului lampant, petrolului turboreactor, combustibilului pentru cuptoare, gazului lichefiat, păcurei, uleiurilor şi lubrifianţilor (în continuare - produse petroliere), în urma cărui fapt importatorii organizează livrarea produselor petroliere menţionate vânzătorilor cu amănuntul şi cumpărătorilor cu ridicata.

H.G. nr. 476/2002 ***pentru aprobarea Regulamentului privind modul de transportare a produselor petroliere importate***, stabilește regulile generale și principiile organizatorice de transportare a produselor petroliere, pe care importatorii le vor comercializa ulterior de la producător la consumator.

1.2 Cadrul administrativ

Direcția gaze naturale și produse combustibile cu un efectiv de 6 funcționari, dintre care 5 angajați și 1 loc vacant, are misiunea de realizare a politicii guvernamentale în domeniul gazelor naturale și produselor combustibile prin dezvoltarea și menținerea unui sector al aprovizionării cu gaze naturale și produse combustibile eficient, durabil și competitiv, care să garanteze securitatea energetică a țării, prin elaborarea și promovarea documentelor de politici și a proiectelor de acte normative în sectorul gaze naturale și produse combustibile, inclusiv prin alinierea acestora la legislația Uniunii Europene și Comunității Energetice.

Agenția Națională pentru Reglementare în *Energetică* *(cu un personal de 177 unități, în prezent fiind angajați 158)*, prin intermediul *Departamentului licențiere, monitorizare și control* este reglementat piața produselor petroliere, în special prin stabilirea zilnică a prețurilor maxime de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere, stabilirea semestrială a marjei comerciale specifice și procesul de monitorizare a corectitudinii aplicării prevederilor Metodologiei de calcul și de aplicare a prețurilor pe piața produselor petroliere de către titularii de licențe. Departamentul este responsabil și de alte procese de reglementare a activității de întreprinzător din sectorul energetic, precum eliberarea autorizațiilor pentru importul motorinei pentru consum propriu.

2. Planuri de viitor

2.1 Planuri legislative

Transpunerea Directivei 2009/119/CE privind obligația statelor membre de a menține un nivel minim de rezerve de țiței și/sau de produse petroliere, prin adoptarea ***proiectului de lege privind securitatea aprovizionării cu produse petroliere***, ce are drept scop garantarea unui nivel ridicat de securitate în aprovizionarea cu produse petroliere, asigurând o mai bună rezistență în fața crizelor și alinierea la standardele Uniunii Europene.

2.2 Implementarea acquis-ului și consolidarea capacităților administrative

Transpunerea Directivei 2009/119/CE, presupune crearea unei entități noi, creată de Guvern și împuternicită să acționeze în scopul achiziționării, menținerii și vânzării stocurilor de urgență, a stocurilor specifice, pentru prevenirea și gestionarea cazurilor de disfuncționalitate majoră în aprovizionare cu produse petroliere. În acest sens, pentru noua entitate vor fi necesare activități ce țin de instruire a personalului, sediu și echipament de lucru. Cât privește asistență logistică, va fi necesar un sistem informațional de măsurare și transmitere de la distanță a datelor (ex. SCADA).
De asemenea, se planifică angajarea experților pe termen scurt care să ofere consultanță de specialitate pentru identificarea și propunerea de modele legislative și instituționale eficiente, adaptate specificului Republicii Moldova în domeniul gazelor naturale și al produselor petroliere, în special prin implementarea eficientă a legislației secundare privind stocurile de securitate și transpunerea în legislația națională a cerințelor specifice și detaliate privind menținerea rezervelor minime de produse petroliere. În cazul în care vor fi aplicate cerințe de creare a stocurilor în afara

țării, este necesar suport de consultanță în vederea stabilirii Parteneriatelor între ministerele de ramură /Guverne pentru a facilita crearea și monitorizarea stocurilor.

3. Aspecte financiare (estimarea costurilor)

În rezultatul estimării costurilor necesare pentru măsurile indicate în paragraful 2.1 (Anexa A), s-a constatat că 489,5 mii lei vor fi acoperiți din bugetul de stat.

5.3 Sub bloc: Emisii de Metan

1. Prezentarea generală a situației în domeniul emisiilor de metan

1.1.Cadrul legislativ

Legea nr.74/2024, privind acțiunile climatice, care transpune parțial Directiva 2003/87/CE; Regulamentul (UE) 2018/1999 privind guvernanța uniunii energetice și a acțiunilor climatice; Regulamentul (UE) 2021/1119 de instituire a cadrului pentru realizarea neutralității climatice; Regulamentul (UE) 2015/757 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2015 privind monitorizarea, raportarea și verificarea emisiilor de dioxid de carbon generate de transportul maritime și Directiva 1999/94/CE privind disponibilitatea informațiilor cu privire la consumul de carburant și emisiile de CO_2 destinate consumatorilor la comercializarea autoturismelor noi.
Prezenta lege stabilește cadrul normativ în domeniul acțiunilor climatice orientate spre realizarea obiectivului de atingere a neutralității climatice până în anul 2050, în vederea îndeplinirii obiectivului pe termen lung privind temperatura globală prevăzut în Acordul de la Paris, ratificat prin Legea nr. 78/2017, precum și cadrul normativ pentru realizarea de progrese în vederea îndeplinirii obiectivului global în materie de adaptare la schimbările climatice.

Legea nr. 1515/1993, privind protecția mediului înconjurător constituie cadrul juridic de bază pentru elaborarea actelor normative speciale și instrucțiunilor în probleme aparte din domeniul protecției mediului în scopul: asigurării fiecărui om a dreptului la un mediu sănătos și estetic plăcut; realizării supremei responsabilități a fiecărei generații pentru protecția mediului în fața generațiilor viitoare; obținerii unui diapazon cât mai larg de folosire a resurselor naturale fără a depăși limitele admisibile, evitându-se epuizarea și degradarea lor, riscul pentru sănătatea oamenilor și alte consecințe nedorite și imprevizibile; protecției solului și subsolului, apelor și aerului de poluare chimică, fizică și biologică, de alte acțiuni care dereglează echilibrul ecologic; păstrării biodiversității și genofondului, integrității sistemelor naturale, valorilor naționale istorice și culturale; restabilirii ecosistemelor și componentelor lor, afectate prin activitatea antropică sau calamități naturale.

Legea nr. 108/2016, cu privire la gazele naturale care are drept scop instituirea unui cadru juridic general pentru organizarea, reglementarea, asigurarea funcționării eficiente și monitorizarea sectorului gazelor naturale menit să aprovizioneze consumatorii cu gaze naturale în condiții de accesibilitate, disponibilitate, fiabilitate, continuitate, calitate și transparență, asigurarea respectării drepturilor consumatorilor, precum și a normelor privind protecția mediului.

Legea nr. 592/1995 privind transportul prin conducte magistrale, care stabilește bazele juridice și organizatorice de funcționare a transportului prin conducte magistrale (denumit în continuare transport prin conducte), reglementează relațiile în acest domeniu în vederea asigurării

fiabilității și securității conductelor magistrale (denumite în continuare conducte) la toate etapele de construire și funcționare a lor, precum și în scopul protecției vieții și ocrotirii sănătății populației, mediului înconjurător împotriva acțiunii negative posibile a transportului prin conducte.

Legea nr.1102/1997 ***cu privire la resursele naturale*** care reglementează relațiile din domeniul folosirii, protecției și reproducerii resurselor naturale în scopul asigurării securității ecologice și dezvoltării durabile a țării.

COD nr. 246 /2024 ***Codul Subsolului*** ce are drept scop instituirea cadrului normativ menit să asigure folosirea rațională și complexă a subsolului pentru satisfacerea necesarului de materie primă minerală și a altor necesități ale economiei naționale, să asigure securitatea lucrărilor la folosirea subsolului, precum și apărarea drepturilor persoanelor fizice și ale persoanelor juridice, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, de asemenea să asigure prevenirea sau reducerea oricăror efecte negative asupra mediului, în special asupra apei, aerului, solului, faunei, florei și peisajului, precum și a oricăror riscuri pentru sănătatea umană, rezultate din gestionarea deșeurilor din industriile extractive.

H.G. nr. 1277/2018 ***cu privire la instituirea și funcționarea sistemului național de monitorizare și raportare a emisiilor de gaze cu efect de seră și altor informații relevante pentru schimbările climatice***. Scopul prezentului Regulament constă în instituirea și funcționarea unui mecanism de reglementare a Sistemului național de monitorizare și raportare a emisiilor antropice de gaze cu efect de seră și altor informații relevante pentru schimbările climatice (în continuare – *SNMR*).

SNMR cuprinde, ca părți integrante, următoarele două sisteme:

1) Sistemul național de inventariere, care asigură cadrul instituțional, juridic și procedural stabilit în vederea estimării emisiilor antropice din surse și a reținerilor prin sechestrare de către absorbanți a tuturor gazelor cu efect de seră, compilate în inventarul național al emisiilor antropice de gaze cu efect de seră (în continuare – *inventar național*), precum și în vederea raportării și arhivării informațiilor privind inventarierea, în conformitate cu deciziile adoptate în temeiul Convenției-cadru a Organizației Națiunilor Unite cu privire la schimbarea climei (în continuare - *CONUSC*), al Acordului de la Paris, precum și în scopul executării prevederilor Tratatului de constituire a Comunității Energetice;

2) Sistemul național pentru politici, măsuri și prognoze, care asigură cadrul instituțional, juridic și procedural pentru evaluarea progresului în implementarea politicilor de atenuare a schimbărilor climatice, pentru elaborarea prognozelor referitoare la emisiile antropice din surse sau la reținerile prin sechestrare a gazelor cu efect de seră.

H.G. nr.373/2018**, cu privire la Registrul național al emisiilor și al transferului de poluanți**. Sistemul informațional automatizat „Registrul național al emisiilor și al transferului de poluanți” reprezintă date sistematizate despre emisiile de poluanți în aer, apă, sol și sursele difuze, precum și despre transferurile de deșeuri și poluanți din apele reziduale în afara amplasamentului, raportate de către operatorii care desfășoară una sau mai multe dintre activitățile menționate în anexa nr. 1 la Regulamentul privind Registrul național al emisiilor și al transferului de poluanți.

H.G. nr. 659/2024**, cu privire la aprobarea Programului de dezvoltare cu emisii reduse al Republicii Moldova până în anul 2030**. Scopul Programului constă în atingerea obiectivelor de

reducere a emisiilor de GES expuse în Contribuția Națională Determinată actualizată raportată către CONUSC. Programul identifică acțiunile - cheie pentru diferite sectoare ale economiei în vederea reducerii emisiilor de GES în comparație cu nivelul înregistrat în anul de referință 1990. Aceste sectoare sunt: (1) energia, (2) transporturile, (3) clădirile, (4) procesele industriale, (5) agricultura, (6) folosința terenurilor, schimbarea destinației terenurilor și silvicultura (FTSCFTS), (7) deșeurile. Accentul este pus pe măsurile și principiile economiei verzi: eficiența energetică, dezvoltarea surselor regenerabile, aplicarea tehnologiilor performante de producere a cimentului și sticlei, agricultura conservativă, împăduriri, management eficient al deșeurilor etc. Acțiunile respective reflectă politicile și măsurile sectoriale ale statului exprimate în actele normative ale țării.

1.2 Cadrul administrativ

Ministerul Mediului are misiunea de a analiza situația și problemele din domeniile de activitate gestionate, de a elabora politici publice eficiente în domeniul protecției mediului, schimbărilor climatice și gestionarea durabilă a resurselor naturale. Ministerul deține Secția politici în domeniul schimbării climei cu un efectiv de 4 persoane dintre care la moment doar 3 sunt angajați. În domeniul schimbării climei ministerul are atribuțiile de elaborare și promovare a documentelor de politici și actelor normative privind reducerea emisiilor de GES și adaptarea la schimbările climatice, conform Acordului de la Paris; deține calitatea de punct oficial de contact pentru tratatele internaționale în domeniile de aplicare ale legii la care Republica Moldova este parte; asigură elaborarea, actualizarea și aprobarea CND și a inventarului național al emisiilor de gaze cu efect de seră, precum și a instrumentelor de raportare ale acestora.

Ministerul Energiei este responsabil de a elabora politici publice eficiente în domeniile: securitate energetică; eficiență energetică; surse de energie regenerabilă; energie electrică; energie termică și promovarea cogenerării de înaltă eficiență; gaze naturale și produse petroliere; tranziție energetică.

Agenția de Mediu, instituție subordonată Ministerului Mediului are misiunea de a implementa politicile în domeniul schimbării climei, și anume: asigură implementarea actelor normative în domeniul reducerii emisiilor de GES și al adaptării la schimbările climatice, monitorizează nivelul realizării acestora și raportează, periodic, Ministerului Mediului despre aceasta; eliberează autorizația integrată de mediu, care acordă dreptul de a degaja emisiile de GES din întreaga instalație staționară sau dintr-o parte a acesteia, controlată de același operator, cu respectarea cerințelor de evaluare a planului de monitorizare a emisiilor de gaze cu efect de seră; coordonează planul de monitorizare a emisiilor de gaze cu efect de seră, prezentat de către operator și monitorizează realizarea acestuia; ține Registrul național al emisiilor și al transferului de poluanți și recepționează raportul anual privind emisiile de gaze cu efect de seră depus prin intermediul acestuia; asigură monitorizarea și raportarea emisiilor de GES incluse în inventarul național; elaborează informații și rapoarte; participă la elaborarea rapoartelor cu privire la emisiile de GES și le prezintă Ministerului Mediului.

Inspectoratul pentru Protecția Mediului, instituție subordonată Ministerului Mediului asigură controlul privind respectarea legislației de mediu, a actelor normative din domeniul reducerii emisiilor de GES și al adaptării la schimbările climatice; efectuează controlul privind respectarea de către operatori a cerințelor în domeniul raportării în RETP; constată cazurile de încălcare a legislației în domeniul reducerii emisiilor de GES și al adaptării la schimbările climatice și aplică sancțiuni

conform Codului contravențional; calculează prejudiciul cauzat mediului, ca urmare a încălcării prevederilor actelor normative și ale actelor permisive.

2. Planuri de viitor

2.1 Planuri legislative

- Alinierea Regulamentului (UE) 2024/1787 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iunie 2024 privind reducerea emisiilor de metan în sectorul energetic și de modificare a Regulamentului prin aprobarea unui proiect de regulament la nivel național până la 31 decembrie 2026.
- Elaborarea cadrului de reglementare privind acreditarea și cerințele aplicabile verificatorilor de emisii de gaze cu efect de seră, aprobate de Guvern până la 31 decembrie 2025.
- Elaborarea programului privind reducerea metanului până la 31 decembrie 2026, care stabilește politicile și măsurile pentru realizarea obiectivelor de reducere a impactului pe termen scurt și mediu al emisiilor de metan asupra emisiilor totale de GES, luându-se în considerare potențialul de încălzire globală și durata de viață, relativ scurtă, a metanului în atmosferă, precum și obiectivele economiei circulare, după caz.

2.2 Implementarea acquis-ului și consolidarea capacităților administrative

Dezvoltarea și îmbunătățirea Sistemului Informațional PRTR pentru a gestiona rapoartele operațiunilor până la 31 decembrie 2026.

3. Aspecte financiare (estimarea costurilor)

În rezultatul estimării costurilor necesare pentru măsurile indicate în paragraful 2.1 (Anexa A), s-a constatat că 189,1 mii lei vor fi acoperiți din bugetul de stat.

BLOC 6: EFICIENȚA ENERGETICĂ

1. Prezentarea generală a situației în domeniul eficienței energetice

Politica în domeniul eficienței energetice reprezintă un set de măsuri, reglementări și strategii implementate la nivel național sau regional pentru a reduce consumul de energie, îmbunătăți eficiența utilizării resurselor energetice și sprijini tranziția către o economie sustenabilă și cu emisii reduse de carbon.

Republica Moldova, ca stat cu resurse energetice limitate și o dependență semnificativă de importurile de energie, a recunoscut importanța eficienței energetice pentru asigurarea securității energetice, reducerea costurilor energetice, precum și diminuarea impactului asupra mediului. Respectiv, în decembrie 2023, a fost instituit **I.P. Centrul Național pentru Energie Durabilă (IP CNED),** transformată prin reorganizarea Agenției pentru Eficiență Energetică (H.G. nr. 1060/2023), ce are rol de pilot a tranziției energetice către neutralitate climatică și decarbonizarea sectorului energetic din țara noastră, prin lansarea programelor pentru finanțarea proiectelor în domeniul eficienței energetice și valorificării surselor de energie regenerabilă în sectorul rezidențial și ulterior în sectorul public. Totodată, IP CNED este responsabil de gestionarea Fondului pentru eficiență energetică în sectorul rezidențial (FEERM), care oferă granturi de până la 70% din valoarea

investițiilor. Peste 1.500 de case și 100 de blocuri vor fi reabilitate, cu un buget de peste 1,4 miliarde lei.

IP CNED a lansat în cadrul programului de finanțare FEERM, trei produse de finanțare destinate sectorului rezidențial, ce vor contribui semnificativ la reducerea consumului de energie, promovarea energiei regenerabile, sprijinirea gospodăriilor vulnerabile și tranziția Republicii Moldova către un model sustenabil și eficient energetic, după cum urmează:

- ***Produsul de finanțare*** *Eficiența Energetică a caselor individuale din gospodăriile rurale cu grad de vulnerabilitate energetică extremă* - este destinat pentru accesarea și acordarea stimulentelor financiare din mijloacele financiare ale Programului de finanțare FEERM, pentru finanțarea măsurilor de eficiență energetică și valorificare a surselor regenerabile de energie în casele individuale din gospodării cu grad de vulnerabilitate energetică extremă, din Republica Moldova. Produsul are ca obiectiv renovarea unei suprafețe încălzite de minimum 20 mii m² în astfel de locuințe la nivel național și obținerea unor economii de energie de cel puțin 0,214 ktep pentru consumatorii finali.
- ***Produsul de finanțare*** *Eficiența Energetică a blocurilor locative* - vizează acordarea de sprijin financiar pentru măsuri de eficiență energetică și utilizarea surselor regenerabile în blocurile locative din Republica Moldova. Acesta urmărește renovarea unei suprafețe încălzite de cel puțin 373 mii m² în blocuri locative la nivel național și obținerea unor economii de energie de cel puțin 4,32 ktep pentru consumatorii finali.
- ***Produsul de finanțare*** *Casa Verde* - finanțat din bugetul de stat, acest produs facilitează accesul populației la resurse pentru îmbunătățirea performanței energetice a locuințelor. Programul sprijină investiții în case durabile, reducând consumul de energie, costurile pentru încălzire și impactul asupra mediului. Beneficiarii pot primi până la 200.000 lei finanțare nerambursabilă pentru lucrări precum termoizolarea pereților, acoperișului și podelelor, modernizarea sistemelor de încălzire și ventilație, inclusiv instalarea centralelor eficiente sau a sistemelor cu recuperare de căldură. Obiectivul programului este reabilitarea energetică (inclusiv construcția de case eficiente energetic) a unei suprafețe încălzite de minimum 97 mii m² la nivel național și obținerea unor economii de energie de cel puțin 1,1 ktep.

Programul de vouchere pentru electrocasnice (Eco-Vouchere), finanțat de UE și implementat de PNUD, fiind conceput pentru a sprijini consumatorii vulnerabili, oferindu-le posibilitatea de a achiziționa electrocasnice moderne care consumă mai puțină energie, contribuind astfel la reducerea facturilor la utilități și la protejarea mediului. Prin intermediul Programului, beneficiarii primesc vouchere care pot acoperi până la 70% din costul noilor electrocasnice. În cadrul sesiunilor lansate de IP CNED, au fost valorificate 31.423 de vouchere, la care se adaugă 7.246 de vouchere din sesiunile pilot UNPD. Echipamentele achiziționate prin Program au generat, pe parcursul anului 2025, până la 15.10.2025, economii totale de energie de aproximativ 4,1 GWh.

Pe parcursul anului 2025, până pe data de 31 octombrie, au fost valorificate **21 801** vouchere (pe întreg teritoriul Republicii Moldova), în cadrul a 7 sesiuni. Echipamentele eligibile au inclus frigiderele din clasele de eficiență energetică A, B, C și D și mașinile de spălat rufe din clasa de eficiență energetică A.

Până la data de 31 octombrie 2025, în cadrul sesiunilor PNUD, desfășurate în anul 2024 și anul 2025, au fost valorificate în total 39 235 de vouchere. Prin înlocuirea echipamentelor achiziționate de beneficiari s-au generat economii de energie de circa **4,2 GWh** în perioada 01.01.2025–31.10.2025. Economiile anuale estimate, care vor fi generate de aceste echipamente, sunt de aproximativ **6,42 GWh.**

1.1. Cadrul legislativ

Bazele cadrului legislativ necesar pentru crearea premiselor îmbunătățirii eficienței energetice și reglementarea activităților menite să reducă intensitatea energetică în economia națională și diminuarea impactului negativ al sectorului energetic asupra mediului, a fost stabilit prin adoptarea *Legii nr. 142/2010 cu privire la eficiența energetică (abrogată ulterior prin **Legea nr. 139/2018 privind eficiența energetică**)*, ce a transpus Directiva 2006/32/CE privind eficiența energetică la consumatorii finali și serviciile energetice. Totodată, prin adoptarea Legii menționate a fost instituită Agenția pentru Eficiență Energetică, organ administrativ în domeniul eficienței energetice, ce avea rolul de implementare a politicii statului în domeniul eficienței energetice și al surselor regenerabile de energie.

Ulterior, în vederea consolidării cadrului juridic necesar promovării eficienței energetice și eliminării barierelor în calea eficienței energetice, promovării echipamentelor eficiente, mobilizării investițiilor în renovarea clădirilor, precum și reglementării activităților specifice sistemelor centralizate de alimentare cu energie termică, menite să îmbunătățească eficiența energetică a întregii economii și diminuării impactului negativ al sectorului termoenergetic asupra mediului, a fost transpusă Directiva 2012/27/UE, prin adoptarea *Legii nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării* și a *Legii nr. 139/2018 privind eficiența energetică*. Totodată, pentru anul 2020, obiectivele naționale de eficiență energetică au fost stabilite, astfel încât consumul de energie finală să nu depășească 2796 mii tone echivalent petrol și în scopul implementării schemei de obligații, Guvernul, la calcularea cantității totale cumulate a economiilor de energie pentru perioada 1 ianuarie-31 decembrie 2020, va utiliza valoarea procentuală în mărime de 0,7% anual și împreună cu Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică vor întreprinde acțiunile necesare pentru punerea în aplicare a schemei de obligații începând cu 1 ianuarie 2019.

Republica Moldova își consolidează cadrul juridic național în domeniul eficienței energetice prin transpunerea Directivei (UE) 2018/2002, ce face parte din pachetul legislativ *„Energie curată pentru toți europenii”* al Comisiei Europene, prin **adoptarea *Legii nr. 113/2023 pentru modificarea Legii nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică***. Prin urmare, scopul prezentei legi constă în crearea premiselor pentru stabilirea obiectivelor naționale de eficiență energetică pentru diferite orizonturi de timp, în corespundere cu angajamentele Republicii Moldova, crearea cadrului juridic necesar pentru promovarea principiului *„eficiența energetică înainte de toate”*, îmbunătățirea eficienței energetice prin realizarea măsurilor incluse în Planul național integrat privind energia și clima, dezvoltarea pieței serviciilor energetice, precum și depășirea deficiențelor pieței energiei care împiedică creșterea eficienței în aprovizionarea cu energie și utilizarea acesteia. Legea prevede utilizarea unei părți din plățile consumatorilor și contribuțiile operatorilor din sectorul energetic pentru finanțarea programelor de eficiență energetică, instituirea unui sistem informațional național

pentru clădiri publice și monitorizarea economiilor de energie, precum și dezvoltarea unui Registru electronic al auditorilor energetici. De asemenea, în vederea implementării obligațiilor privind economiile de energie, conform art.7^1 din Legea nr.139/2018, Republica Moldova și-a asumat obligația realizării, în fiecare an, a noi economii de energie echivalente cu minimum 0,8% din valoarea medie a consumului de energie finală înregistrat între 1 ianuarie 2019 și 1 ianuarie 2022. Perioada pentru care se efectuează calculul cantității totale cumulate a economiilor de energie, în sensul art.7^1 alin.(1), este 1 ianuarie 2024 – 31 decembrie 2030.

Pentru implementarea cadrului legislativ primar, au fost emise următoarele hotărâri de Guvern:

- **H.G. nr. 297/2016** cu privire la aprobarea valorilor de referință armonizate ale eficienței pentru producerea separată de energie electrică și termică, ce transpune Decizia 2011/877/UE de stabilire a valorilor de referință armonizate ale randamentului pentru producția separată de energie electrică și căldură. Prevederile prezentei hotărâri se aplică de către producătorii de energie electrică și termică în regim de cogenerare care dispun de centrale electrice de termoficare, precum și în cazul proiectelor de construcție a unităților de cogenerare de înaltă eficiență și aceste valori vor fi revizuite din patru în patru ani.
- **H.G. nr. 676/2020** pentru aprobarea Regulamentului cu privire la auditorii energetici și auditul energetic, ce stabilește cadrul juridic necesar pentru calificarea auditorilor energetici, condițiile și cerințele obligatorii pentru efectuarea auditurilor energetice necesare identificării soluțiilor pentru îmbunătățirea eficienței energetice și promovarea utilizării energiei din surse regenerabile și mecanismul de asigurare și verificare a calității auditurilor energetice efectuate.
- **H.G. nr. 372/2020** pentru aprobarea Programului cu privire la implementarea obligației privind renovarea clădirilor autorităților administrației publice centrale de specialitate pentru anii 2020-2022, ce are drept scop implementarea obligației de renovare anuală, pentru perioada 2019-2020, a unei rate de 1% din suprafața totală a clădirilor din domeniul public al statului, cu o suprafață totală utilă de peste 250 m^2, în care își desfășoară activitatea autoritățile administrației publice centrale de specialitate.
- **H.G. nr. 1060/2023** cu privire la organizarea și funcționarea Instituției Publice Centrul Național pentru Energie Durabilă, ce are misiunea de a coordona și de a organiza activitățile orientate spre asigurarea implementării politicii de stat în domeniile eficiența energetică, valorificarea surselor de energie regenerabilă, inclusiv prin atragerea și gestionarea resurselor financiare pentru finanțarea și promovarea proiectelor și programelor în domeniile respective într-un mod durabil din punctul de vedere al mediului, al schimbărilor climatice, și care să contribuie la creșterea gradului de securitate energetică a țării.
- **H.G. nr. 1064/2023** cu privire la aprobarea Programului privind implementarea schemei de obligații în domeniul eficienței energetice pentru perioada 2024-2026. Cu accent pe acumularea de contribuții din partea părților obligate (operatorii sistemelor

de distribuție a energiei electrice și gazelor naturale, importatorii de produse petroliere, furnizorii de energie termică), inițiativele includ mecanisme de eficiență energetică și investiții în renovarea clădirilor. Totodată, beneficiarii acestei hotărâri sunt consumatorii din sectorul rezidențial, care urmează de beneficieze de proiecte de eficiență energetică și/sau valorificare a surselor regenerabile de energie în cadrul blocurilor locative și a caselor individuale.

- **H.G. nr. 1068/2023** cu privire la aprobarea Metodologiei pentru determinarea contribuțiilor ce urmează a fi achitate de părțile obligate, ce are drept scop crearea unui mecanism unic de determinare a contribuțiilor anuale care urmează a fi achitate de părțile obligate pentru implementarea măsurilor de eficiență energetică și de valorificare a surselor regenerabile de energie în scopul realizării în fiecare an a noi economii de energie pe durata Programului privind implementarea schemei de obligații în domeniul eficienței energetice, în cadrul schemei de obligații în domeniul eficienței energetice.
- **H.G. nr. 163/2024** pentru aprobarea Programului cu privire la implementarea obligației privind renovarea clădirilor autorităților administrației publice centrale de specialitate pentru anii 2024-2026, ce vizează renovarea anuală a 3% din suprafața totală a clădirilor publice cu o suprafață utilă de peste 250 m², ceea ce reprezintă 87.099 m² în perioada 2024-2026, precum și recuperarea suprafeței restante din perioada 2019-2024, estimată la 106.095 m². Prin urmare, se urmărește asigurarea unei clase de performanță energetică „B" sau superioare pentru clădirile renovate, promovarea rolului exemplar al clădirilor publice prin selectarea a 10 edificii incluse în program și mobilizarea resurselor financiare necesare. Aceste obiective vor fi realizate prin două proiecte principale: „Eficiența energetică în Republica Moldova", finanțat prin acorduri de împrumut cu BERD, BEI și granturi cu UE și „Producerea de energie ecologică și eficiența energetică", implementat cu sprijinul financiar al Guvernului Germaniei.
- **H.G. nr. 829/2024** privind aprobarea Regulamentului cu privire la efectuarea auditului energetic de către întreprinderile mari. Regulamentul prevede: stabilirea criteriilor pentru identificarea întreprinderilor mari care au obligația de efectuare a auditurilor energetice cu o periodicitate de 4 ani, stabilirea cerințelor față de întreprinderile mari pentru implementarea sistemului de management energetic sau de mediu și crearea mecanismelor de suport pentru întreprinderile mari în vederea identificării potențialului de economisire a energiei, cu atragerea după caz, a mijloacelor financiare sub formă de grant în vederea implementării măsurilor de eficiență energetică.
- **H.G. nr. 144/2025** cu privire la aprobarea Conceptului Sistemului informațional național în domeniul eficienței energetice, fiind destinat să asigure suportul informatic necesar subiecților implicați în implementarea politicii de stat în domeniul eficienței energetice, performanței energetice a clădirilor, monitorizării și verificării economiilor de energie, precum și al valorificării surselor de energie regenerabilă.

1.2 Cadrul administrativ

Conform structurii Ministerului, **Direcția Eficiență Energetică**, dispune de un efectiv de 5 funcționari, dintre care 4 angajați și 1 loc vacant. Direcția are misiunea de realizare a politicii guvernamentale în sectorul eficiență energetică, prin elaborarea actelor normative aliniate legislației UE, având ca obiective îmbunătățirea siguranței alimentării cu energie și a competitivității, dezvoltarea durabilă, economisirea resurselor energetice primare și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră. Totodată, atribuțiile includ, dezvoltarea mecanismelor de sprijin și gestionarea programelor naționale, precum Fondul pentru Eficiență Energetică, EcoVoucher și SuperEsco.

Direcția energie termică și cogenerare dispune de un efectiv de 5 funcționari, dintre care 3 angajați și 2 locuri vacante. Direcția are misiunea de a contribui la realizarea politicii guvernamentale în domeniul energiei termice şi cogenerare prin crearea, dezvoltarea şi asigurarea funcționării eficiente a sistemelor centralizate de alimentare cu energie termică şi utilizarea tehnologiilor de cogenerare în scopul asigurării competitivității sectorului termoenergetic şi garantării securității energetice a țării. Totodată, asigură elaborarea şi promovarea documentelor de politici și a proiectelor de acte normative în domeniul energiei termice şi cogenerare, asigurând alinierea acestora la legislația Uniunii Europene și Comunității Energetice.

Totodată, în vederea implementării politicii statului în domeniul eficienței energetice, a fost instituit **I.P. Centrul Național pentru Energie Durabilă**, care prin intermediul *Direcției conformitate politici în domeniul eficienței energetice și valorificare a surselor de energie regenerabilă*, are misiunea de a acorda asistență la elaborarea proiectelor de acte normative, la monitorizarea implementării acestora, precum și la elaborarea documentelor normativ-tehnice, inclusiv a standardelor în domeniul eficienței energetice, crearea condițiilor pentru promovarea producerii energiei termice în regim de cogenerare de înaltă eficiență și din surse regenerabile. Structura organizatorică a centrului prevede un personal de 50 de unități, angajați fiind 44 unități de personal, 6 locuri vacante.

2. Planuri de viitor

2.1 Planuri legislative

- Republica Moldova își propune să integreze prevederile **Directivei (UE) 2023/1791 privind eficiența energetică** în cadrul său legislativ și politic, în contextul angajamentelor internaționale asumate și al obiectivelor europene privind neutralitatea climatică. Această directivă, parte a eforturilor Uniunii Europene de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 55% până în 2030, subliniază importanța îmbunătățirii eficienței energetice în atingerea acestor ținte. Pentru Republica Moldova, transpunerea directivei reprezintă o oportunitate de a adopta măsuri avansate de eficiență energetică, de a sprijini utilizarea energiei curate și de a contribui la reducerea impactului climatic, aliniindu-se la Pactul verde european și la obiectivele Acordului de la Paris;
- Transpunerea R**egulamentului delegat (UE) 2024/1364 privind prima etapă a instituirii unui sistem comun al Uniunii de evaluare a centrelor de date**, presupune pentru Republica Moldova crearea unui cadru național de monitorizare și raportare a performanței energetice a centrelor de date, aliniat metodologiilor și indicatorilor UE. Aceasta implică introducerea obligațiilor de raportare pentru operatori, dezvoltarea unei platforme naționale compatibile cu

sistemul european și consolidarea capacităților instituționale pentru verificarea și supravegherea datelor. Pentru operatorii de centre de date, transpunerea va necesita investiții în monitorizare energetică și modernizări pentru creșterea eficienței, contribuind totodată la competitivitate, transparență și reducerea consumului de energie.

- **Regulamentul delegat (UE) 2023/807 privind revizuirea factorului de energie primară pentru energia electrică în aplicarea Directivei 2012/27/UE** stabilește noul factor de energie primară, revizuit pe baza datelor actualizate privind mixul energetic și eficiența sistemelor de producere a electricității în UE, este utilizat la calculul economiilor de energie, la evaluarea performanței energetice a clădirilor și la alte obligații legate de eficiența energetică. Pentru Republica Moldova, transpunerea acestui regulament ar însemna armonizarea metodologiei naționale de calcul cu standardele UE și recalibrarea indicatorilor naționali, ceea ce poate influența modul de raportare a economiilor de energie și performanța energetică a clădirilor.

- Proiect de Hotărâre de Guvern pentru aprobarea ***Programului de dezvoltare a sectorului serviciilor energetice pentru perioada 2026-2030***, pentru dezvoltarea sustenabilă a pieței serviciilor energetice prin eliminarea barierelor, promovarea contractelor de performanță energetică și implementarea proiectelor ESCO, ce are drept scop instituționalizarea și asigurarea dezvoltării sustenabile a pieței serviciilor energetice, eliminarea barierelor regulatorii în sectorul serviciilor energetice, prin crearea cadrului normativ și metodologic de aplicare a contractelor de performanță energetică, promovarea contractelor de performanță energetică și consolidarea capacităților prestatorilor de servicii energetice (ESCO), pilotarea și implementarea proiectelor ESCO în clădiri.

2.2 Implementarea acquis-ului și consolidarea capacităților administrative

În contextul adoptării H.G. nr. 144/2025 cu privire la aprobarea Conceptului Sistemului informațional național în domeniul eficienței energetice „SINEE”, va a fi dezvoltat sistemul informațional, ce va contribui la sporirea productivității implementării politicilor din domeniul eficienței energetice și al valorificării surselor de energie regenerabilă. Valorificarea potențialului tehnologiei informației și implementarea conceptelor moderne de schimb de date implementate în „SINEE” vor îmbunătăți calitativ activitatea IP CNED și va facilita accesul la date în domeniul eficienței energetice și al valorificării surselor de energie regenerabilă. SINEE constituie o soluție din categoria Guvern către Guvern (G2G), Guvern către Business (G2B) și Guvern către Cetățeni (G2C), îndreptată spre eficientizarea utilizării resurselor informaționale în domeniul eficienței energetice, creșterii transparenței și asigurării accesului la date și servicii online pentru instituții ale statului, agenți economici și specialiștii care lucrează în domeniul respectiv. Scopul „SINEE” constă în asigurarea IP CNED cu o soluție informatică performantă scalabilă, configurabilă și compatibilă cu ulterioare dezvoltări și integrări, care să asigure funcționalități de realizare a activităților în domeniile de competență ale IP CNED.

3. Aspecte financiare (estimarea costurilor)

În rezultatul estimării costurilor necesare pentru măsurile indicate în paragraful 2.1 *(Anexa A)*, s-a constatat că 397,1 mii lei vor fi acoperiți din bugetul de stat. De asemenea, costurile totale

pentru dezvoltarea și operaționalizarea Sistemului Informațional Național în Domeniul Eficienței Energetice *(Anexa B)* sunt estimate la 31 081,7 mii lei, din care 16 403,7 mii lei sunt acoperiți prin asistență externă (GIZ și BM). În costurile neacoperite, în valoare de 14 678,0 mii lei se includ și resursele în valoare de 2 900 mii lei care au fost solicitate pentru a fi reflectate începând cu anul 2026 în CBTM. La fel, sunt reflectate și resursele în valoare de cca. 11 778,0 mii lei de la partenerii de dezvoltare care au fost aprobate de principiu pentru a fi alocate, însă acestea urmează a fi reconfirmate.

Se menționează că, potrivit costurilor estimate și priorităților stabilite pentru dezvoltarea acestor subsisteme, până în anul 2027 vor fi finalizate integral 4 dintre cele 10 subsisteme, și anume ***i)*** subsistemul informațional „Managementul programelor și proiectelor", ***ii)*** subsistemul informațional „Eficiența energetică a clădirilor", ***iii)*** subsistemul informațional „Monitorizarea și verificarea economiilor de energie", ***iv)*** subsistemul informațional „Registrul specialiștilor în domeniul eficienței energetice".

BLOC 7: PERFORMANȚA ENERGETICĂ A CLĂDIRILOR

1. Prezentarea generală a situației în domeniul performanței energetice a clădirilor

În Republica Moldova, performanța energetică a clădirilor se confruntă cu provocări majore, cauzate în mare parte de vechimea fondului locativ. Potrivit datelor existente, 75% dintre locuințe au fost construite înainte de 1990, majoritatea fiind situate în mediul rural. Această vechime afectează negativ eficiența energetică, întrucât multe dintre clădiri nu dispun de tehnologii moderne menite să reducă consumul de energie.

Sectorul clădirilor reprezintă peste 50% din consumul final de energie al țării, iar clădirile publice se remarcă printr-o eficiență scăzută. Cele mai multe dintre acestea, construite în perioada sovietică, consumă de două ori mai multă energie comparativ cu media Uniunii Europene și nu asigură confort termic pe tot parcursul anului.

Astfel, adoptarea de măsuri pentru îmbunătățirea performanței energetice devine esențială. Implementarea politicilor și proiectelor de renovare a clădirilor și de creștere a eficienței energetice reprezintă un pas important. Aceste măsuri includ stabilirea obiectivelor naționale de renovare și introducerea certificării energetice a clădirilor, cu scopul de a reduce consumul de energie și de a sprijini protecția mediului – obiective deja abordate de guvern prin reglementări și proiecte de modernizare.

În acest sens, în decembrie 2021, a fost demarat ***Proiectul „Eficiența Energetică în Republica Moldova" (PEEM)***, care este orientat spre îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor publice și cele rezidențiale din întreaga țară (10 instituții medicale din Republica Moldova (203,4 mii m^2) și 20 clădiri rezidențiale (42,5 mii m^2)), având ca rezultat beneficii semnificative de mediu prin economii de energie și reducerea emisiilor de carbon.

Totodată, în următorii 5 ani, Republica Moldova va implementa proiecte majore de eficiență energetică, precum ***Proiectul Tranziție Durabilă prin Eficiență Energetică în Moldova (STEEM)***, cu obiectivul de a spori eficiența energetică în 46 instituții de învățământ primar (suprafața totală de peste 250 mii m^2 / beneficiari peste 46 mii elevi, profesori și alt personal al școlilor) și instalarea a cel puțin 300 de puncte termice individuale în clădirile publice din municipiul Chișinău, și ***Inițiativa pentru dezvoltarea infrastructurii publice durabile prin renovări de eficiență energetică***

(INSPIREE) ce va include modernizarea a 16 clădiri ale instituțiilor de învățământ superior și profesional tehnic (dintre care 3 blocuri de studii și 13 cămine), totalizând aproximativ 58.000 m² și 14 clădiri ale spitalelor raionale (34.000 m²), contribuind la dezvoltarea unei infrastructuri publice durabile.

De asemenea, va fi lansat ***Programul Eficiența Energetică în Clădiri (PEEB)***, care vizează sprijinirea finanțării proiectelor de eficiență energetică în sectorul public și rezidențial prin elaborarea studiilor de fezabilitate, asistență tehnică în faza de proiectare, acoperirea lacunelor de finanțare și creșterea viabilității economice a renovărilor. Programul prevede renovarea energetică a până la 40 de clădiri publice, cu o suprafață totală de peste 160.000 m², inclusiv școli, universități și spitale și circa 1400 de case individuale. Lucrările vor include termoizolare, modernizarea sistemelor de încălzire și răcire, instalarea iluminatului eficient, integrarea surselor regenerabile, îmbunătățirea rezistenței structurale, consolidarea clădirilor și eliminarea azbestului. Implementarea PEEB este estimată să genereze economii de aproximativ 25 GWh/an, să reducă anual emisiile de CO_2 cu circa 6.446 tone, să consolideze instituțiile și să stimuleze ocuparea forței de muncă în sectorul construcțiilor.

1.1. Cadrul legislativ

Prin adoptarea ***Legii nr. 282/2023*** ***privind performanța energetică a clădirilor*** au fost transpuse parțial Directiva 2010/31/UE privind performanța energetică a clădirilor (reformare), în varianta adaptată și aprobată prin Decizia Consiliului ministerial al Comunității Energetice nr. 2010/02/MC-EnC din 24 septembrie 2010, astfel cum a fost modificată ultima dată prin Directiva (UE) 2018/844 privind performanța energetică a clădirilor, Regulamentul (UE) 244/2012 de completare a Directivei 2010/31/UE prin stabilirea unui cadru metodologic comparativ de calcul al nivelurilor optime, din punctul de vedere al costurilor, a cerințelor minime de performanță energetică a clădirilor și a elementelor acestora, precum și Regulamentul (UE) 2018/1999 privind guvernanța uniunii energetice și a acțiunilor climatice. Aceasta stabilește cadrul legal necesar pentru îmbunătățirea performanței energetice a clădirilor, luând în considerare condițiile climatice, cerințele de confort interior și raportul cost-eficiență. Măsurile includ implementarea politicilor publice pentru creșterea eficienței energetice, stabilirea cerințelor minime de performanță energetică și certificarea acestora, precum și informarea proprietarilor și potențialilor cumpărători sau locatari despre performanța energetică a clădirilor.

În plus, prezenta lege instituie un subsistem informațional în domeniul performanței energetice a clădirilor în vederea realizării strategii pentru renovarea fondului imobiliar și a planului național pentru creșterea numărului de clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero. Prin implementarea acesteia se reiterează interesul sporit al statului pentru reducerea consumului final de energie, în situația în care clădirile reprezintă cel mai mare consumator de energie, circa 50% din consumul total național de energie, iar efectele crizei energetice în care ne aflăm impun măsuri țintite în acest sens.

Pentru implementarea cadrului legislativ primar, au fost emise următoarele hotărâri de Guvern:

- **H.G. 621/2024** pentru aprobarea Regulamentului privind procedura de certificare a performanței energetice a clădirilor și a unităților de clădire. Actul normativ conține

prevederi referitoare la modul de întocmire a certificatelor de performanță energetică, stabilește cerințele specifice privind ținerea Registrului electronic al certificatelor de performanță energetică și modul de înregistrare a certificatelor de performanță energetică.

- **H.G. 622/2024** pentru aprobarea Regulamentului cu privire la calificarea și înregistrarea evaluatorilor energetici, a inspectorilor sistemelor de încălzire și a inspectorilor sistemelor de ventilare și condiționare, care stabilește cadrul juridic necesar pentru calificarea evaluatorilor energetici, a inspectorilor sistemelor de încălzire și a inspectorilor sistemelor de ventilare și condiționare, precum și înregistrarea acestora în Registrul electronic al evaluatorilor energetici, în Registrul electronic al inspectorilor sistemelor de încălzire și în Registrul electronic al inspectorilor sistemelor de ventilare și condiționare.
- **H.G. nr. 436/2025** cu privire la aprobarea Planului național pentru creșterea numărului de clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero (NZEB) până în anul 2030, stabilește măsurile de promovare a clădirilor NZEB, atât pentru construcții noi, cât și pentru renovarea celor existente.
- **H.G. nr. 595/2025** cu privire la aprobarea Strategiei sectoriale pentru renovarea fondului imobiliar național pe termen lung pentru perioada 2025-2050, ce identifică investițiile necesare pentru renovarea fondului imobiliar național, oferind soluții economice și prognoze pe termen lung bazate pe date și economii de energie estimate.

1.2 Cadrul administrativ

Conform structurii Ministerului, **Direcția Eficiență Energetică**, dispune de un efectiv de 5 funcționari, dintre care 4 angajați și 1 loc vacant. Direcția are misiunea de realizare a politicii guvernamentale în sectorul eficiență energetică, prin elaborarea actelor normative aliniate legislației UE, având ca obiective îmbunătățirea siguranței alimentării cu energie și a competitivității, dezvoltarea durabilă, economisirea resurselor energetice primare și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră.

I.P. Centrul Național pentru Energie Durabilă (IP CNED), ce are misiunea de a acordă asistență la elaborarea proiectelor de acte normative, la monitorizarea implementării acestora, precum și la elaborarea documentelor normativ-tehnice, inclusiv a standardelor în domeniul performanței energetice. Structura organizatorică a centrului prevede un personal de 50 de unități, angajați fiind 44 unități de personal, 6 locuri vacante.

Unitatea Consolidată pentru Implementarea și Monitorizarea Proiectelor în domeniul Energeticii (UCIPE), este o instituție publică, creată în baza Hotărârii Guvernului nr. 1276 din 21 decembrie 2000, în scopul asigurării implementării eficiente a proiectelor în domeniul energeticii prin administrarea, monitorizarea și coordonarea acestora în conformitate cu cerințele organismelor financiare internaționale donatoare.

La situația din 31 octombrie 2025 structura organizatorică UCIPE prevede 44 unități de personal, iar numărul de angajați este de 27, specialiști angajați în implementarea a cinci proiecte în derulare. În cadrul UCIPE sunt create și funcționează subunități de implementare pentru fiecare

proiect, iar necesarul de funcții/posturi este stabilit pentru fiecare proiect în parte, reieșind din specificul proiectului și complexitatea acestuia, precum și de perioada de implementare - fie că este vorba de etapa inițială sau de una mai avansată a proiectului. Până la sfârșitul anului 2025 sunt în derulare procedurile de selectare a personalului pentru funcțiile vacante, proces care urmează să asigure completarea treptată a staff-ului în vederea acoperirii necesităților de resurse umane pentru implementarea proiectelor.

La moment, UCIPE implementează proiecte importante de îmbunătățire a eficienței energetice a clădirilor dezvoltare, precum: *„Eficiența Energetică în Republica Moldova" (2022-2027), „Inițiativa pentru dezvoltarea infrastructurii publice durabile prin renovări de eficiență energetică (2025-2031)"*, *„Tranziție Durabilă prin Eficiență Energetică în Moldova (2025-2029)"* și *„Al doilea proiect de îmbunătățire a eficienței sistemului de alimentare centralizată cu energie termică din Chișinău (2021-2026).*

Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale este autoritatea responsabilă de elaborarea și aprobarea cerințelor minime de performanță energetică a clădirilor, în temeiul prevederilor art. 7 și 16 din Legea nr. 282/2023 privind performanța energetică a clădirilor. **Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică** – este instituția responsabilă de mecanismul de control a certificatelor de performanță energetică în temeiul Legii nr. 282/2023, care urmează să se reorganizeze pentru a asigura capacitatea mecanismului de control în domeniul performanței energetice a clădirilor.

2. Planuri de viitor

2.1 Planuri legislative

- Transpunerea ***Directivei 2024/1275 privind performanța energetică a clădirilor (reformare)***, ce are drept obiectiv atingerea unui parc imobiliar cu emisii zero până în 2050, prin stabilirea cerințelor pentru calculul performanței energetice, renovării clădirilor existente, utilizării energiei regenerabile, implementării soluțiilor inteligente și certificării performanței energetice. Directiva încurajează renovările profunde și certificarea performanței energetice pentru reducerea consumului energetic și a emisiilor.
  Pentru Republica Moldova, această directivă are o importanță strategică, oferind un cadru pentru renovarea fondului imobiliar învechit și promovând utilizarea surselor regenerabile și a soluțiilor inteligente. Implementarea directivei poate contribui la reducerea emisiilor și la creșterea eficienței energetice, aliniind Moldova la obiectivele internaționale de sustenabilitate. Cu toate acestea, țara noastră se confruntă cu provocări semnificative în transpunerea și implementarea directivei, manifestându-se prin capacități instituționale limitate, finanțare insuficientă pentru renovări profunde, lipsa unui cadru tehnologic avansat și a personalului calificat, precum și conștientizarea redusă a populației cu privire la beneficiile renovărilor energetice.
- ***Regulamentul delegat (UE) 2020/2155*** de completare a Directivei 2010/31/UE prin instituirea unui sistem comun opțional al Uniunii Europene privind evaluarea gradului de pregătire pentru soluții inteligente a clădirilor - stabilește un sistem comun opțional al Uniunii pentru evaluarea gradului de pregătire pentru soluții inteligente a clădirilor, o metodologie comună ce constă în calcularea punctajului privind gradul de pregătire pentru soluții

inteligente a clădirilor sau a unităților de clădire și obținerea unei evaluări a gradului de pregătire pentru soluții inteligente a clădirilor sau a unităților de clădire.

- ***Regulamentul (UE) 2020/2156*** care detaliază modalitățile tehnice de implementare efectivă a unui sistem comun opțional al Uniunii pentru evaluarea indicatorului gradului de pregătire pentru soluții inteligente a clădirilor ce detaliază modalitățile tehnice de punere în aplicare efectivă a unui sistem comun opțional al Uniunii privind evaluarea gradului de pregătire pentru soluții inteligente a clădirilor, stabilit în Regulamentul delegat (UE) 2020/ 2155.

2.2 Implementarea acquis-ului și consolidarea capacităților administrative

Începând cu anul **2028**, în vederea implementării acquis-ului UE, Republica Moldova va demara procesul de certificare a performanței energetice a clădirilor, cu perspectiva extinderii ulterioare către introducerea pașapoartelor de renovare. Totodată, va fi inițiată certificarea performanței energetice care va include și aplicarea indicatorului de pregătire inteligentă (Smart Readiness Indicator).

Implementarea procesului de certificare a performanței energetice a clădirilor, va reprezenta pentru Republica Moldova un pas esențial în alinierea la standardele europene din domeniul eficienței energetice. Aceasta va permite evaluarea transparentă a consumului energetic al clădirilor, creșterea calității lucrărilor de renovare, dezvoltarea unui cadru tehnic și instituțional modern și stimularea investițiilor în clădiri performante.

3. Aspecte financiare (estimarea costurilor)

În rezultatul estimării costurilor necesare pentru măsurile indicate în paragraful 2.1 *(Anexa A)*, s-a constatat că 325,3 mii lei vor fi acoperiți din bugetul de stat.

În contextul implementării proiectelor investiționale în domeniul eficienței energetice, Ministerul Energiei, cu sprijinul financiar al partenerilor de dezvoltare (sub formă de împrumuturi și granturi), inclusiv Uniunea Europeană, BERD, BEI, Banca Mondială, Societatea Germană pentru Cooperare Internațională (GIZ), Banca de Credit pentru Reconstrucție (KfW), Agenția franceză pentru dezvoltare și Guvernul Norvegiei, desfășoară multiple proiecte de dezvoltare. Valoarea totală a acestor proiecte este de 7 527 306,1 mii lei, din care 1 646 185,4 mii lei provin din bugetul de stat, 2 722 505,0 mii lei din surse externe, iar suma de 1 835 615,7 mii lei rămâne neacoperită.

BLOC 8: ETICHETAREA ENERGETICĂ ȘI ECO DESIGN

8.1. Sub bloc: Etichetarea energetică

1. Prezentarea generală a situației în domeniul energiei regenerabile.

Situația etichetării energetice și a ecodesignului în Republica Moldova se află într-un proces avansat de aliniere la standardele europene. Au fost introduse etichetele energetice de tip nou, aplicate deja pe majoritatea produselor electrocasnice. În paralel, se lucrează la actualizarea cerințelor de proiectare ecologică pentru produsele cu impact energetic, astfel încât acestea să corespundă treptat standardelor UE.

Noile reguli sprijină reducerea consumului de energie în gospodăriile casnice și instituții publice, încurajează producătorii și comercianții să promoveze tehnologii eficiente și pregătesc piața pentru viitoarele obligații europene. Deși cadrul legal este în plină modernizare, rămân necesare

consolidarea supravegherii pieței și extinderea cerințelor ecodesign către categorii suplimentare de produse. În ansamblu, Republica Moldova a înregistrat progrese importante, fiind printre cei mai avansați implementatori ai acquis-ului în domeniul etichetării energetice în cadrul Comunității Energetice.

1.1.Cadrul legislativ

Legea nr. 306/2023 ***privind etichetarea produselor cu impact energetic****,* transpune Regulamentul (UE) 2017/1369 de stabilire a unui cadru pentru etichetarea energetică, în varianta adaptată și aprobată prin Decizia Consiliului ministerial al Comunității Energetice nr. 2018/03/MC-EnC din 29 noiembrie 2018, stabilește cadrul juridic de reglementare care se aplică produselor cu impact energetic introduse pe piață sau puse în funcțiune și care asigură etichetarea produselor respective și furnizarea unor informații standard privind eficiența lor energetică, privind consumul de energie și de alte resurse la utilizarea acestora, a informațiilor suplimentare privind produsele, astfel încât utilizatorii finali să poată alege produse mai eficiente pentru reducerea consumului lor de energie.

Implementarea Legii nr. 306/2023 este asigurată prin intermediul modificării a două hotărâri distincte ale Guvernului, și anume:

- H.G. nr. 693/2024 pentru aprobarea Reglementării tehnice cu privire la etichetarea pneurilor, transpune parțial Regulamentul (UE) 2020/740 privind etichetarea pneurilor în ceea ce privește eficiența consumului de combustibil și alți parametri, în scopul obținerii anuale a economiilor de carburanți, reducerea anuală a emisiilor de CO_2, informarea continuă a proprietarilor de autovehicule cu privire la performanța energetică a pneurilor existente pe piață, în scopul îmbunătățirii siguranței, protecției sănătății și eficienței economice și ecologice a sectorului transportului rutier, prin promovarea pneurilor eficiente din punctul de vedere al consumului de combustibil, durabile, sigure și cu niveluri scăzute de zgomot.

- H.G. nr. 1003/2014 pentru aprobarea regulamentelor privind cerințele de etichetare energetică a unor produse cu impact energetic, cu modificările ulterioare, transpune:

- Regulamentul delegat (UE) nr. 392/2012 cu privire la cerințele de etichetare energetică a uscătoarelor de rufe de uz casnic cu tambur;
- Regulamentul delegat (UE) nr. 626/2011 în ceea ce privește etichetarea energetică a aparatelor de climatizare;
- Regulamentul delegat (UE) nr. 65/2014 în ceea ce privește etichetarea energetică a cuptoarelor şi a hotelor de bucătărie de uz casnic;
- Regulamentul delegat (UE) nr. 812/2013 în ceea ce privește etichetarea energetică a instalațiilor pentru încălzirea apei, a rezervoarelor pentru apă caldă și a pachetelor de instalație pentru încălzirea apei și dispozitiv solar, versiunea consolidată care inserează modificările introduse prin Regulamentul delegat (UE) 2017/254 al Comisiei din 30 noiembrie 2016;
- Regulamentul delegat (UE) nr. 811/2013 în ceea ce privește etichetarea energetică a instalațiilor pentru încălzirea incintelor, a instalațiilor de încălzire cu funcție dublă, a

pachetelor de instalație pentru încălzirea incintelor, regulator de temperatură și dispozitiv solar și a pachetelor de instalație de încălzire cu funcție dublă, regulator de temperatură și dispozitiv solar, versiunea consolidată care inserează modificările introduse prin Regulamentul delegat (UE) 2017/254 al Comisiei din 30 noiembrie 2016.

- ***H.G. nr. 189/2024*** ***cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 1003/2014 pentru aprobarea regulamentelor privind cerințele de etichetare energetică a unor produse cu impact energetic***, având în vedere Decizia 2022/04/MC-EnC a Consiliului Ministerial al Comunității Energetice, au fost transpuse setul de regulamente UE revizuite, după cum urmează:

- Regulamentul Delegat (UE) 2019/2013 în ceea ce privește etichetarea energetică a afisajelor electronice;
- Regulamentul Delegat (UE) 2019/2014 în ceea ce privește etichetarea energetică a mașinilor de spălat rufe de uz casnic și a mașinilor de spălat și uscat rufe de uz casnic;
- Regulamentul Delegat (UE) 2019/2015 în ceea ce privește etichetarea energetică a surselor de lumină;
- Regulamentul Delegat (UE) 2019/2016 în ceea ce privește etichetarea energetică a aparatelor frigorifice;
- Regulamentul delegat (UE) 2019/2017 în ceea ce privește etichetarea energetică a mașinilor de spălat vase de uz casnic.

- ***H.G. nr. 180/2025*** ***cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 1003/2014 pentru aprobarea regulamentelor privind cerințele de etichetare energetică a unor produse cu impact energetic***, au fost transpuse setul de regulamente UE revizuite, după cum urmează:

- Regulamentul delegat (UE) 2015/1094 al Comisiei din 5 mai 2015 de completare a Directivei 2010/30/UE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește etichetarea energetică a dulapurilor frigorifice de depozitare profesionale (în continuare - Regulamentul 2015/1094);
- Regulamentul delegat (UE) 2015/1186 al Comisiei din 24 aprilie 2015 de completare a Directivei 2010/30/UE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește etichetarea energetică a aparatelor pentru încălzire locală (în continuare - Regulamentul 2015/1186);
- Regulamentul delegat (UE) 1254/2014 al Comisiei din 11 iulie 2014 de completare a Directivei 2010/30/UE a Parlamentului European și a Consiliului cu privire la cerințele de etichetare energetică aplicabile unităților de ventilație rezidențiale (în continuare - Regulamentul 1254/2014);
- Regulamentul delegat (UE) 2015/1187 al Comisiei din 27 aprilie 2015 de completare a Directivei 2010/30/UE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește etichetarea energetică a cazanelor cu combustibil solid și a pachetelor de cazan cu combustibil solid, instalații de încălzire suplimentare, regulatoare de temperatură și dispozitive solare (în continuare - Regulamentul 2015/1187);

- Regulamentul delegat (UE) nr. 2023/1669 al Comisiei din 16 iunie 2023 de completare a Regulamentului (UE) 2017/1369 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește etichetarea energetică a telefoanelor inteligente și a tabletelor de tip „slate” (în continuare - Regulamentul 2023/1669).

1.2 Cadrul administrativ

Conform structurii Ministerului, Direcția Eficiență Energetică, dispune de un efectiv de 5 funcționari, dintre care 4 angajați și 1 loc vacant. Direcția are misiunea de realizare a politicii guvernamentale în sectorul eficiență energetică, prin elaborarea actelor normative aliniate legislației UE, având ca obiective îmbunătățirea siguranței alimentării cu energie și a competitivității, dezvoltarea durabilă, economisirea resurselor energetice primare și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră.

Totodată, în vederea implementării politicii statului în domeniul eficienței energetice, a fost instituit **I.P. Centrul Național pentru Energie Durabilă**, care prin intermediul *Direcției conformitate politici în domeniul eficienței energetice și valorificare a surselor de energie regenerabilă*, are misiunea de a acordă asistență la elaborarea proiectelor de acte normative, la monitorizarea implementării acestora, precum și la elaborarea documentelor normativ-tehnice, inclusiv a standardelor în domeniul eficienței energetice. Structura organizatorică a centrului prevede un personal de 50 de unități, angajați fiind 44 unități de personal, 6 locuri vacante.

Inspectorul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorului, prin intermediul *Direcției supravegherea metrologică*, asigură supravegherea pieţei privind produsele nealimentare pentru a asigura că respectivele produse îndeplinesc cerinţele esenţiale care oferă un nivel înalt de protecţie a intereselor publice, precum sănătatea şi siguranţa în general, sănătatea şi siguranţa la locul de muncă, protecţia consumatorilor, protecţia mediului şi securitatea. Numărul inspectorilor implicați în activități de supraveghere metrologică din 10 unități, sunt angajați doar 8 unități.

2. Planuri de viitor

2.1 Planuri legislative

Proiectul de Lege pentru modificarea Legii nr. 306/2023 privind etichetarea produselor cu impact energetic, ce urmează transpunerea Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2024/994 de stabilire a detaliilor operaționale ale bazei de date cu produse instituite în temeiul Regulamentului (UE) 2017/1369 al Parlamentului European și al Consiliului.

Cu referire la cadrul secundar, urmează adoptarea proiectului de hotărâre a Guvernului pentru modificarea ***H.G. nr. 1003/2014*** ***pentru aprobarea regulamentelor privind cerințele de etichetare energetică a unor produse cu impact energetic***, ce va transpune următoarele regulamente delegate noi:

- Regulamentul delegat (UE) 2023/2534 de completare a Regulamentului (UE) 2017/1369 în ceea ce privește etichetarea energetică a uscătoarelor de rufe de uz casnic cu tambur;
- Regulamentul delegat (UE) 2019/2018 de completare a Regulamentului (UE) 2017/1369 în ceea ce privește etichetarea energetică a aparatelor frigorifice cu funcție de vânzare directă.

- Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2024/994 al Comisiei din 2 aprilie 2024 de stabilire a detaliilor operaționale ale bazei de date cu produse instituite în temeiul Regulamentului (UE) 2017/1369 al Parlamentului European și al Consiliului

2.2 Implementarea acquis-ului și consolidarea capacităților administrative

În contextul implementării acquis-ului european, până în decembrie 2026 Republica Moldova va crea infrastructura digitală necesară prin înființarea unui punct de contact național pentru EPREL (European Product Database for Energy Labelling), inclusiv instruirea autorităților și a operatorilor economici privind utilizarea platformei. Vor fi organizate sesiuni de informare și instruire pentru operatorii economici, vor fi elaborate ghiduri privind înregistrarea produselor în EPREL și cerințele tehnice aferente, iar mecanismele de supraveghere a pieței vor fi puse în aplicare, în colaborare cu autoritățile europene, pentru verificarea conformității produselor înregistrate.

Începând cu 2027, vor fi lansate acțiuni concrete de implementare a acquis-ului: crearea pașaportului digital al produselor, facilitarea accesului la informații tehnice, asigurarea supravegherii pieței și aplicarea sancțiunilor, precum și gestionarea produselor neutilizate prin distrugere sau reutilizare.

3. Aspecte financiare (estimarea costurilor)

În rezultatul estimării costurilor necesare pentru măsurile sus menționate, s-a constatat că 117,3 mii lei vor fi acoperiți din bugetul de stat.

8.2. Sub bloc: Eco-design

1. Prezentarea generală a situației în domeniul energiei regenerabile.

1.1.Cadrul legislativ

Legea nr. 151/2014 ***privind cerințele în materie de proiectare ecologică aplicabile produselor cu impact energetic***, ce transpune Directiva 2009/125/CE de instituire a unui cadru pentru stabilirea cerințelor în materie de proiectare ecologică aplicabile produselor cu impact energetic, se aplică tuturor produselor cu impact energetic și creează cadrul legislativ privind cerințele în materie de proiectare ecologică aplicabile produselor cu impact energetic în scop de asigurare a liberei circulații a acestor produse pe piaţa internă și stabilește cerințe pentru produsele cu impact energetic introduse pe piaţă şi/sau puse în funcțiune, contribuind astfel la dezvoltarea durabilă, creșterea eficienței energetice şi a nivelului de protecție a mediului, precum şi la sporirea securității furnizării energiei.

H.G. nr.768/2024 pentru modificarea ***H.G. nr. 750/2016 pentru aprobarea regulamentelor privind cerințele în materie de proiectare ecologică aplicabile produselor cu impact energetic,*** transpune integral următoarele acte ale UE:

- Regulamentul (UE) 2019/2020 de stabilire a cerințelor în materie de proiectare ecologică aplicabile surselor de lumină și dispozitivelor de comandă separate;
- Regulamentul (UE) 2019/1781 de stabilire a cerințelor în materie de proiectare ecologică aplicabile motoarelor electrice și variatoarelor de viteză;

- Regulamentul (UE) 2019/2022 de stabilire a cerințelor în materie de proiectare ecologică aplicabile mașinilor de spălat vase de uz casnic;
- Regulamentul (UE) 2019/2023 de stabilire a cerințelor în materie de proiectare ecologică aplicabile mașinilor de spălat rufe de uz casnic și mașinilor de spălat și uscat rufe de uz casnic;
- Regulamentul (UE) 2019/1782 de stabilire cerințelor în materie de proiectare ecologică aplicabile surselor de alimentare externe;
- Regulamentul (UE) 2019/2021 de stabilire a cerințelor în materie de proiectare ecologică aplicabile afisajelor electronice;
- Regulamentul (UE) 2015/1185 de punere în aplicare a Directivei 2009/125/CE în ceea ce privește cerințele în materie de proiectare ecologică aplicabile aparatelor pentru încălzire locală cu combustibil solid;
- Regulamentul (UE) 2015/1095 de punere în aplicare a Directivei 2009/125/CE în ceea ce privește cerințele în materie de proiectare ecologică aplicabile dulapurilor frigorifice de depozitare profesionale, dulapurilor frigorifice de răcire și congelare rapidă, unităților de condensare și răcitoarelor pentru procese;
- Regulamentul (UE) nr. 548/2014 privind punerea în aplicare a Directivei 2009/125/CE în ceea ce privește transformatoarele de putere mici, medii și mari;
- Regulamentul (UE) nr. 1253/2014 de punere în aplicare a Directivei 2009/125/CE în ceea ce privește cerințele de proiectare ecologică pentru unitățile de ventilație;
- Regulamentul (UE) 2015/1189 de punere în aplicare a Directivei 2009/125/CE în ceea ce privește cerințele de proiectare ecologică aplicabile cazanelor cu combustibil solid;
- Regulamentul (UE) 2016/2281 de punere în aplicare a Directivei 2009/125/CE a de instituire a unui cadru pentru stabilirea cerințelor în materie de proiectare ecologică aplicabile produselor cu impact energetic, în ceea ce privește cerințele de proiectare ecologică aplicabile produselor pentru încălzirea aerului, produselor pentru răcire, răcitoarelor industriale cu temperaturi înalte și ventiloconvectoarelor;
- Regulamentul (UE) 2019/424 de stabilire a unor cerințe de proiectare ecologică pentru servere și produse pentru stocarea datelor;
- Regulamentul (UE) 2023/1670 de stabilire a cerințelor în materie de proiectare ecologică pentru telefoane inteligente, alte telefoane mobile decât cele inteligente, telefoane fără fir și tablete de tip „slate”;
- Regulamentul (UE) 2019/2019 de stabilire a cerințelor în materie de proiectare ecologică aplicabile aparatelor frigorifice;
- Regulamentul (UE) nr. 66/2014 de punere în aplicare a Directivei 2009/125/CE în ceea ce privește cerințele de proiectare ecologică aplicabile cuptoarelor, plitelor de gătit și hotelor de bucătărie de uz casnic;

- Regulamentul (UE) 2015/1188 de punere în aplicare a Directivei 2009/125/CE în ceea ce privește cerințele în materie de proiectare ecologică aplicabile aparatelor pentru încălzire locală;
- Regulamentul (UE) 2019/1784 pentru stabilirea cerințelor în materie de proiectare ecologică aplicabile echipamentelor de sudură;
- Regulamentul (UE) 2019/2024 de stabilire a cerințelor în materie de proiectare ecologică aplicabile aparatelor frigorifice cu funcție de vânzare directă;
- Regulamentul (UE) nr. 617/2013 de punere în aplicare a Directivei 2009/125/CE în ceea ce privește cerințele de proiectare ecologică aplicabile computerelor și serverelor informatice;
- Regulamentul (UE) nr. 814/2013 de punere în aplicare a Directivei 2009/125/CE în ceea ce privește cerințele în materie de proiectare ecologică pentru instalațiile pentru încălzirea apei și rezervoarele de apă caldă;
- Regulamentul (CE) nr. 641/2009 de punere în aplicare a Directivei 2005/32/CE cu privire la cerințele de proiectare ecologică aplicabile pompelor de circulație fără etanșare independente și pompelor de circulație fără etanșare integrate în produse;
- Regulamentul (UE) nr. 547/2012 de punere în aplicare a Directivei 2009/125/CE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește cerințele de proiectare ecologică pentru pompele de apă;
- Regulamentul (UE) nr. 932/2012 de punere în aplicare a Directivei 2009/125/CE cu privire la cerințele de proiectare ecologică aplicabile uscătoarelor de rufe de uz casnic cu tambur;
- Regulamentul (UE) nr. 666/2013 de punere în aplicare a Directivei 2009/125/CE în ceea ce privește cerințele în materie de proiectare ecologică pentru aspiratoare;
- Regulamentul (UE) nr. 206/2012 de punere în aplicare a Directivei 2009/125/CE în ceea ce privește cerințele în materie de proiectare ecologică pentru aparatele de climatizare și ventilatoarele de confort;
- Regulamentul (UE) nr. 327/2011 de implementare a Directivei 2009/125/CE în ceea ce privește cerințele de proiectare ecologică pentru ventilatoarele acționate de motoare cu o putere la intrare între 125 W și 500 kW;
- Regulamentul (CE) nr. 1275/2008 de implementare a Directivei 2005/32/CE în ceea ce privește cerințele în materie de ecoproiectare pentru consumul de energie electrică în modul standby și oprit al echipamentelor electrice și electronice de uz casnic și de birou;
- Regulamentul (CE) nr. 107/2009 de implementare a Directivei 2005/32/CE în ceea ce privește cerințele de proiectare ecologică pentru unitățile simple de conversie semnal;
- Regulamentul (UE) nr. 813/2013 de punere în aplicare a Directivei 2009/125/CE cu privire la cerințele de proiectare ecologică aplicabile încălzitoarelor de spații și încălzitoarelor combinate.

1.2 Cadrul administrativ

Conform structurii Ministerului, Direcția Eficiență Energetică, dispune de un efectiv de 5 funcționari, dintre care 4 angajați și 1 loc vacant. Direcția are misiunea de realizare a politicii guvernamentale în sectorul eficiență energetică, prin elaborarea actelor normative aliniate legislației UE, având ca obiective îmbunătățirea siguranței alimentării cu energie și a competitivității, dezvoltarea durabilă, economisirea resurselor energetice primare și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră.

Totodată, în vederea implementării politicii statului în domeniul eficienței energetice, a fost instituit **I.P. Centrul Național pentru Energie Durabilă**, care prin intermediul *Direcției conformitate politici în domeniul eficienței energetice și valorificare a surselor de energie regenerabilă*, are misiunea de a acordă asistență la elaborarea proiectelor de acte normative, la monitorizarea implementării acestora, precum și la elaborarea documentelor normativ-tehnice, inclusiv a standardelor în domeniul eficienței energetice. Structura organizatorică a centrului prevede un personal de 50 de unități, angajați fiind 44 unități de personal, 6 locuri vacante.

Inspectorul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorului, prin intermediul *Direcției supravegherea metrologică*, asigură supravegherea pieţei privind produsele nealimentare pentru a asigura că respectivele produse îndeplinesc cerinţele esenţiale care oferă un nivel înalt de protecţie a intereselor publice, precum sănătatea şi siguranţa în general, sănătatea şi siguranţa la locul de muncă, protecţia consumatorilor, protecţia mediului şi securitatea. Numărul inspectorilor implicați în activități de supraveghere metrologică din 10 unități, sunt angajați doar 8 unități.

2. Planuri de viitor

2.1 Planuri legislative

În anul 2026, prin adoptarea Legii privind instituirea unui cadru pentru stabilirea cerințelor în materie de proiectare ecologică pentru produsele sustenabile, urmează a fi transpus Regulamentul (UE) 2024/1781 de instituire a unui cadru pentru stabilirea cerințelor în materie de proiectare ecologică pentru produsele sustenabile, de modificare a Directivei (UE) 2020/1828 și a Regulamentului (UE) 2023/1542.

Totodată, prin adoptarea proiectului de hotărâre de Guvern cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr.750/2016 pentru aprobarea regulamentelor privind cerințele în materie de proiectare ecologică aplicabile produselor cu impact energetic, urmează transpunerea a 4 Regulamente UE, după cum urmează:

1. Regulamentul (UE) 2023/826 de stabilire a cerințelor în materie de proiectare ecologică pentru consumul de energie în modurile oprit, standby și standby în rețea al echipamentelor electrice și electronice de uz casnic și de birou în temeiul Directivei 2009/125/CE a Parlamentului European și a Consiliului;
2. Regulamentul (UE) 2024/1834 de punere în aplicare a Directivei 2009/125/CE în ceea ce privește cerințele de proiectare ecologică pentru ventilatoarele acționate de motoare cu o putere electrică de intrare între 125W și 500 kW;

3. Regulamentul (UE) 2023/2533 de punere în aplicare a Directivei 2009/125/CE în ceea ce privește cerințele în materie de proiectare ecologică aplicabile uscătoarelor de rufe de uz casnic cu tambur, de modificare a Regulamentului (UE) 2023/826 al Comisiei;
4. Regulamentul (UE) 2024/1103 de punere în aplicare a Directivei 2009/125/CE în ceea ce privește cerințele în materie de proiectare ecologică aplicabile aparatelor pentru încălzire locală și dispozitivelor de control conexe separate.

2.2 Implementarea acquis-ului şi consolidarea capacităţilor administrative

Implementarea va fi asigurată de instituțiile nemijlocit responsabile: Inspectoratul de Stat pentru supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor care va asigura schimbul de informații cu alte state privind supravegherea pieței și IP Centrul Național pentru Energie Durabilă.

3. Aspecte financiare (estimarea costurilor)

În rezultatul estimării costurilor necesare pentru măsurile indicate în paragraful 2.1 *(Anexa A)*, s-a constatat că valoare totală constituie 1 053,5 mii lei, dintre care 703,5 mii lei vor fi acoperiți din bugetul de stat și 308,0 mii lei din asistența tehnică oferită de Expertise France.

BLOC 9: ENERGIE REGENERABILĂ

1. Prezentarea generală a situației în domeniul energiei regenerabile.

Republica Moldova face pași importanți în tranziția energetică, înregistrând creșteri lunare constante ale capacităților instalate de surse de energie regenerabilă (E-SER). La sfârșitul lunii octombrie 2025, capacitatea totală instalată a atins 932.81 MW, marcând o creștere de 35.31 MW în luna septembrie, precum și o creștere cu 353,41 MW față de sfârșitul anului 2024. Este de remarcat faptul că, în ultimii cinci ani, s-a înregistrat o creștere de 12 ori a capacităților instalate, ceea ce corespunde unei creșteri de 855,44 MW față de anul 2020, când erau instalate capacități totale de 77,37 MW.

Capacitățile de producere a energiei din surse regenerabile includ 243,52 MW din energie eoliană, 665,38 MW din energie solară fotovoltaică, 16,75 MW din energie hidroelectrică și 7,16 MW din biogaz. Din cei 665,38 MW de energie solară fotovoltaică, beneficiază de mecanisme de sprijin precum: „preț fix” – 60 MW, „tarif fix”-147,38 MW, contorizare netă -115,31 MW și facturare netă – 67,60 MW.

Acțiunile întreprinse de Ministerul Energiei, în colaborare cu instituțiile subordonate și cu partenerii de dezvoltare, au vizat accelerarea procesului de aliniere la acquis-ul Uniunii Europene și atingerea obiectivelor de energie și climă asumate în contextul Tratatului Comunității Energetice. Astfel, pentru a simplifica și accelera procedurile administrative și a sprijini dezvoltarea proiectelor de energie regenerabilă, au fost elaborate, promovate și adoptate două legi distincte: **una** care permite instalarea infrastructurii pentru producerea și stocarea energiei electrice pe terenuri agricole fără a fi necesară schimbarea destinației acestora, și **alta** care introduce mecanismul de garanții financiare pentru eliberarea avizelor de racordare, precum și îmbunătățiri ale regulilor privind toleranțele aplicabile dezechilibrelor de energie electrică.

De asemenea, în anul 2025, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (ANRE) a aprobat Regulamentul privind garanțiile de origine, un instrument esențial pentru asigurarea transparenței și trasabilității energiei regenerabile furnizate consumatorilor. Prin instituirea unui sistem electronic de certificare interoperabil cu registrul european, Republica Moldova face un pas important spre aderarea la piața comunitară a garanțiilor de origine, în conformitate cu cerințele acquis-ului Uniunii Europene. Această inițiativă contribuie la consolidarea cadrului de sprijin pentru producătorii de energie verde, oferindu-le oportunitatea de a obține venituri suplimentare și de a accelera recuperarea investițiilor în proiectele de energie regenerabilă, cât și oferă consumatorilor de energie o metodă simplă și transparentă de a demonstra că energia consumată provine din surse regenerabile, în conformitate cu standardele mediu social și guvernare (ESG).

Prin semnarea Scrisorii de intenție cu Comisia Europeană la 4 februarie 2025, Guvernul Republicii Moldova s-a angajat să organizeze, până la sfârșitul anului 2025, o nouă rundă de licitație cu componenta de stocare a energiei pentru producători eligibili mari.

Pe parcursul anului 2025, Ministerul Energiei în colaborare cu partenerii de dezvoltare a desfășurat o serie de activități dedicate promovării conceptului de comunitate de energie din surse regenerabile, precum organizarea ședințelor de lucru în teritoriu, ateliere tematice și elaborarea de materiale informative. De asemenea, au fost identificați beneficiarii primelor proiecte dedicate Comunităților Energetice din surse regenerabile. Aceste inițiative sunt sprijinite de PNUD Moldova și urmăresc înființarea a trei comunități - pilot ce urmează să devină pe deplin operaționale până în anul 2026. De asemenea, sunt planificate activități de consolidare a capacităților actorilor locali și ai autorităților publice locale, cu sprijinul Agenției Germane pentru Energie (DENA) și al Convenției Primarilor. Aceste inițiative vizează încurajarea implementării proiectelor energetice coordonate la nivel comunitar în întreaga țară.

De asemenea, beneficiind de suportul experților PNUD Moldova, a fost demarată elaborarea unui studiu privind dezvoltarea plantațiilor energetice.

La data de 3 decembrie 2025 a fost elaborat Ghidul Agrivoltaic pentru Moldova, cu sprijinul Agenției Germane pentru Energie (DENA), care va oferi recomandări tehnice și bune practici pentru integrarea sistemelor fotovoltaice în agricultura Moldovei, contribuind astfel la dezvoltarea unor soluții energetice sustenabile și adaptate contextului local.

Republica Moldova va colabora cu Suedia pentru dezvoltarea de proiecte de transformare a deșeurilor în energie, prin realizarea studiilor de fezabilitate pentru instalațiile de transformare a deșeurilor în energie în două locații din Moldova. Semnarea acestui acord reprezintă un pas important în promovarea soluțiilor energetice durabile și în îmbunătățirea impactului pozitiv pe termen lung asupra mediului. Impactul acestor măsuri se reflectă în creșterea ponderii energiei regenerabile în consumul total de energie electrică: de la 3% în 2020, la 10,5% în 2023 și o estimare de 22% în 2025. Aceste progrese contribuie la reducerea dependenței de resurse externe și la consolidarea sustenabilității energetice a țării.

1.1.Cadrul legislativ

Legea nr. 331/2023 ***pentru modificarea Legii nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile,*** care transpune parțial Directiva (UE) 2018/2001 privind

promovarea utilizării energiei din surse regenerabile (reformare), în varianta adaptată și aprobată prin Decizia Consiliului ministerial al Comunității Energetice nr. 2021/14/MC-EnC.

De menționat că mecanismul de contorizare netă, deși atractiv, a generat tendințe de supradimensionare a instalațiilor de către unii consumatori finali, afectând echitatea socială și accesul altor consumatori la opțiunea de autogenerare a energiei electrice din surse regenerabile. Puterea medie instalată a beneficiarilor acestui mecanism depășea de peste patru ori necesarul unei gospodării casnice. Prin urmare, pentru a corecta aceste inechități, a fost adoptată prezenta Lege pentru modificarea Legii nr. 10/2016, care a introdus mecanismul de **facturare netă** începând cu 1 ianuarie 2024. Acesta permite prosumatorilor să contabilizeze surplusul de energie produsă sub formă monetară, utilizând un preț mediu de procurare a energiei. Beneficiarii mecanismului de contorizare netă își păstrează drepturile până la 31 decembrie 2027, după care vor tranzita la facturarea netă. Noul mecanism permite, de asemenea, producerea energiei în locații diferite de cele de consum, cu condiția conectării la aceeași rețea de distribuție.

Totodată, pe parcursul anului 2024, au fost elaborate și promovate două amendamente (Legea nr. 37/2024 pentru modificarea unor acte normative (facilitarea activității mediului de afaceri IV), care vizează unele aspecte privind aplicarea schemei de sprijin „Facturare netă" și Legea Nr. 229/ 2024, care are ca scop îmbunătățirea aplicării și eficientizarea utilizării energiei din surse regenerabile, clarificarea responsabilităților de monitorizare a îndeplinirii obligațiilor de către producătorii eligibili mari, de către Ministerul Energiei, precum și extinderea schemei de suport „facturare netă", pentru centralele electrice amplasate în afara locurilor lor de consum, cu condiția conectării la aceeași rețea de distribuție. În timp ce pe parcursul anului 2025, au fost elaborate și promovate alte 2 amendamente la Legea nr. 10/2016 și anume: (Legea nr. 63/2025, care prevede o derogare de la obligativitatea conectării la sistemul centralizat de încălzire, dacă este asigurată producerea de energie termică din surse regenerabile pentru acoperirea integrală a consumului propriu; Legea nr. 152/2025, care vizează unele aspecte privind aplicarea schemei de sprijin „Facturare netă", precum și excluderea posibilității de a participa la licitațiile pentru oferirea statutului de producător eligibil mare cu centrale electrice din surse regenerabile puse deja în funcțiune).

H.G. nr. 401/2021 ***cu privire la aprobarea limitelor de capacitate, a cotelor maxime și a categoriilor de capacitate în domeniul energiei electrice din surse regenerabile valabile până la data de 31 decembrie 2025,*** cu modificările ulterioare exprimate de interesul sporit al investitorilor în tehnologiile de generare a energiei electrice prin intermediul instalațiilor de panouri fotovoltaice amplasate pe terenuri și implementării mecanismului de facturare netă, fiind stabilite cotele de capacitate, pe categorii de beneficiari finali, pentru care pot fi stabilite și plafoane de capacitate individuală per centrală electrică. Urmare a unor modificări operate, prin H.G nr. 329/2025, plafonul de capacitate minim fix a fost stabilit până la 10 kW pentru consumatorii casnici.

H.G. nr 300/2024 ***pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 690/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil,*** ce are drept scop îmbunătățirea și simplificarea procedurii de licitație pentru obținerea statutului de producător eligibil mare, asigurarea unei concurențe efective în cadrul procesului de licitație pentru obținerea statutului de producător eligibil prin atragerea mai multor participanți la licitație și prin stabilirea unor condiții transparente și avantajoase pentru potențialii investitori în sectorul energiei

regenerabile și obținerea, în urma procedurii de licitație, a unor prețuri fixe, care să fie reciproc avantajoase atât pentru producătorii desemnați câștigători în cadrul procedurii de licitație, cât și pentru consumatorii finali, care vor suporta, în cele din urmă, costurile de punere în aplicare a schemei de sprijin.

***H.G. nr. 778/2024* pentru aprobarea Regulamentului cu privire la biocombustibilul solid,** are drept scop promovarea utilizării biomasei, contribuind la îndeplinirea angajamentelor privind schimbările climatice și la promovarea utilizării surselor regenerabile de energie. Totodată, prezentul Regulament reprezintă o etapă în transpunerea în legislația tehnică națională a prevederilor ediției consolidate a Directivei 2009/28/CE privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile. Implementarea sa va contribui semnificativ la dezvoltarea economică și la protejarea mediului, oferind un cadru clar și predictibil pentru toți actorii implicați în domeniul biocombustibililor solizi.

***Legea nr. 45/2025* privind modificarea unor acte normative (responsabilizarea titularilor avizelor de racordare și îmbunătățirea toleranțelor pentru dezechilibre) -** depunerea garanțiilor de bună execuție de către titularii de aviz de racordare către operatorul sistemului de transport și operatorul sistemului de distribuție, reprezintă un instrument de asigurare a realizării construcției și punerii în funcțiune a instalației, ulterior eliberării avizului de racordare, precum și la prelungirea acestuia, în contextul în care capacitatea existentă a sistemului electroenergetic disponibilă pentru capacități noi este redusă, luând în considerare un număr mare de avize de racordare eliberate și un grad redus de realizare a lor.

Condiționarea depunerii garanției financiare de bună execuție după obținerea avizului de racordare va conduce la reducerea riscului de rezervare a capacității, dar fără a fi construită într-un final instalația electrică.

Totodată, legea are drept scop îmbunătățirea prevederilor actuale privind marjele de toleranță pentru dezechilibrele cauzate de producătorii eligibili, în vederea oferirii unui suport pentru investitorii în surse de energie regenerabilă care se angajează în contracte pe termen lung cu Furnizorul central de energie și care va conduce la execuția în termen a centralelor respective, precum și consolidarea puterii interne de generare.

***Legea Nr. 30/2025* pentru modificarea Codului funciar nr. 22/2024,** a permis ca instalațiile eoliene, de biogaz și cele pentru sistemele de stocare a energiei în baterii să fie construite pe terenurile cu destinație agricolă, fără a fi necesară schimbarea destinației acestora, fapt ce va duce la accelerarea investițiilor în surse de energie regenerabilă.

***H.G. nr. 26/2025* privind impunerea obligației de serviciu public operatorilor de sistem în scopul acordării accesului la rețea pentru producătorii de energie din surse regenerabile care beneficiază de schema de sprijin „preț fix" și pentru câștigătorii licitațiilor pentru construcția de capacități de echilibrare,** a introdus obligații de serviciu public pentru operatorii de sistem, asigurând accesul prioritar la rețea inițial doar pentru producătorii care beneficiază de schema de sprijin „preț fix" . Ulterior prin modificările operate prin H.G. nr. 596/2025 obligația de serviciu public a fost extinsă și pentru câștigătorii licitațiilor destinate construcției de capacități de echilibrare, aspect esențial pentru integrarea surselor regenerabile variabile.

***H.G. nr. 53/2025* privind aprobarea Regulamentului cu privire la criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru biocarburanți, biolichide și combustibili din**

biomasă și a Metodologiei de calcul al impactului biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă asupra emisiilor de gaze cu efect de seră, acest regulament definește criteriile ce urmează a fi respectate de către importatorii de produse petroliere în a căror compoziție se regăsesc biocarburanți sau producătorii locali de biocarburanți, stabilind praguri de reducere a emisiilor între 50% și 80%, în funcție de tipul de combustibil și de anul în care sunt puse în funcțiune instalațiile de fabricare a biocarburanților. De asemenea, sunt prevăzute măsuri pentru integrarea energiei regenerabile în sectorul transporturilor și pentru reducerea riscurilor asociate utilizării biomasei forestiere provenite din surse nesustenabile.

H.G. nr. 74/2025 cu privire la aprobarea Regulamentului privind calculul consumului de energie din surse regenerabile prin stabilirea unui mecanism transparent, clar și neechivoc de calcul a consumului de energie din surse regenerabile, precum și de stabilire a ponderii energiei din surse regenerabile în consumul final brut de energie și care contribuie la îmbunătățirea sistemului național de monitorizare și raportare a indicatorilor privind ponderea energiei din surse regenerabile.

Pentru facilitarea cooperării regionale și a mecanismelor flexibile prevăzute de acquis-ul UE în domeniul surselor regenerabile de energie, au fost adoptate **H.G. nr. 58/2025** și **H.G. nr. 253/2025**, care reglementează transferul statistic al energiei regenerabile și respectiv implementarea de proiecte comune cu alte părți contractante ale Comunității Energetice, state membre ale Uniunii Europene sau țări terțe. Aceste acte creează premise pentru participarea Republicii Moldova la inițiative transfrontaliere de integrare a piețelor de energie și de dezvoltare comună de noi investiții în capacități de producere a energiei din surse regenerabile.

H.G. nr. 86/2025, prin care a fost adoptat Planul Național Integrat privind Energia și Clima pentru perioada 2025–2030 (PNIEC), document strategic de referință care stabilește direcțiile de acțiune în domeniile decarbonizării, eficienței energetice, securității energetice, pieței interne a energiei și cercetării-inovării. Acesta oferă o bază unitară pentru planificarea politicilor energetice și climatice, în concordanță cu obiectivele Pactului Verde European.

H.G. nr. 494/2025, care reglementează oferirea statutului de producător eligibil mare câștigătorilor primei licitații pentru proiecte investiționale mari ce a fost organizată pentru 105 MW parcuri eoliene și 60 MW parcuri solare.

H.G. nr. 599/2025, vine să înlocuiască H.G. nr. 401/2025, având în vedere valabilitatea acestuia și stabilește noi limite și cote maxime valabile până la 31 decembrie 2030, în vederea creșterii planificate a capacităților regenerabile ce beneficiază de mecanisme de sprijin.

Experiența primelor licitații a demonstrat necesitatea ajustării Regulamentului privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil mare. Astfel, modificările operate prin **H.G. nr. 648/2025** la Regulamentul privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil mare, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 690/2018, întăresc caracterul obiectiv și predictibil al licitațiilor, creând condiții mai favorabile pentru atragerea investițiilor în sectorul energiei din surse regenerabile și pentru funcționarea sigură și eficientă a sistemului electroenergetic.

Dispoziția Guvernului nr. 64/2025 pentru aprobarea Planului de acțiuni privind organizarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil mare în perioada

2025-2026**,** a demonstrat intențiile reale ale Guvernului să organizeze noi licitații pentru oferirea statutului de producător eligibil mare.

Ordinul Ministrului Energiei nr. 50/2025 ***privind metodologia de amplasare și demontare a instalațiilor eoliene***, ce prevede condiții inițiale de amplasare, distanțele minime de la marginea localităților și obiecte de infrastructură, dar și cerințe față de demontarea turbinelor și refacerea terenurilor agricole.

Dispoziția Guvernului nr. 176/2025 cu privire la instituirea Comisiei de licitații pentru organizarea și desfășurarea licitației pentru oferirea statutului de producător eligibil mare în perioada 2025-2026, care va fi responsabilă de desfășurarea licitației pentru ofertarea a 170 MW centrale eoliene cu obligația de instalare a unei capacități de stocare de minim 20MW/44MWh.

1.2 Cadrul administrativ

Conform structurii Ministerului, **Direcția surse de energie regenerabilă și mobilitate verde**, dispune de un efectiv de 7 funcționari, dintre care 6 angajați și 1 loc vacant. Direcția este responsabilă de elaborarea și implementarea politicilor guvernamentale în domeniul surselor de energie regenerabilă și al mobilității verzi, asigurând alinierea acestora cu legislația Uniunii Europene și a Comunității Energetice. Aceasta monitorizează calitatea documentelor de politici și implementarea programelor naționale de finanțare, dezvoltând mecanisme de sprijin pentru atingerea obiectivelor naționale privind ponderea energiei regenerabile în consumul final de energie.

Totodată, în vederea implementării politicii statului în domeniul surselor de energie regenerabilă, a fost instituit **I.P. Centrul Național pentru Energie Durabilă**, care prin intermediul Direcției conformitate politici în domeniul eficienței energetice și valorificare a surselor de energie regenerabilă, are misiunea de a acorda asistență la elaborarea proiectelor de acte normative, la monitorizarea implementării acestora. Structura organizatorică a Centrului prevede un personal de 50 de unități, la moment angajați fiind 44 unități de personal, 6 locuri vacante.

Agenția Națională pentru Reglementare în *Energetică* *(cu un personal de 179 unități, în prezent fiind angajați 158)*, prin intermediul *Departamentului energie electrică și regenerabile*, în special *Secția energie regenerabilă* asigură exercitarea atribuțiilor ANRE în domeniul energiei regenerabile, inclusiv prin elaborarea și promovarea proiectelor de hotărâri privind acordarea sau retragerea statutului de producător eligibil mic, instituirea și actualizarea listelor producătorilor eligibili mici, ținerea registrului garanțiilor de origine, înregistrarea comunităților de energie regenerabilă în registrul administrat de Agenție. De asemenea stabilește valoarea garanției financiare pentru avizele de racordare a centralelor electrice cu o capacitate mai mare de 200 kW.

Ministerul Mediului *(cu un personal de 96 unități, în prezent fiind angajați 72),* are misiunea de a analiza situația și problemele din domeniile de activitate, precum protecția mediului, schimbări climatice și gestionarea durabilă a resurselor naturale, de a elabora politici publice eficiente în domeniile menționate, de a monitoriza calitatea politicilor și actelor normative și de a propune intervenții justificate ale statului care urmează să ofere soluții eficiente în domeniile de competență, asigurând cel mai bun raport dintre rezultatele scontate și costurile preconizate.

2. Planuri de viitor

2.1 Planuri legislative

- Modificarea Legii nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile în vederea stabilirii zonelor de accelerare a implementării energiei din surse regenerabile;
- Proiect de hotărâre a Guvernului privind oferirea statutului de producător eligibil mare, urmare a desfășurării unei noi runde de licitații pentru centralele eoliene cu instalații de stocare;
- Proiect de hotărâre de Guvern cu privire la aprobarea Regulamentului privind normele de verificare a biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă, recunoașterea schemelor voluntare, precum și modificarea unor acte normative, care va institui reguli clare și uniforme pentru verificarea și certificarea biocarburanților și biogazului, extinderea materiei prime admise și transpunerea cerințelor UE privind utilizarea sustenabilă a acestora, inclusiv metodologia de calcul a ponderii obținute prin co-procesare.
- Proiect de hotărâre a Guvernului privind modificarea Hotărârii Guvernului nr.1051/2018 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la calificarea și înregistrarea instalatorilor de cazane, furnale sau sobe pe bază de biomasă, de sisteme fotovoltaice și termice solare, de sisteme geotermale de mică adâncime și pompe de căldură, în vederea alinierii la cerințele Directivei (UE) 2018/2001, ce solicită standarde de calificare și certificare pentru instalatorii de echipamente utilizând energie regenerabilă.
- Proiect de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea Strategiei Energetice a Republicii Moldova 2050, în scopul modernizării sectorului energetic al Republicii Moldova pentru securitate, decarbonizare, dezvoltare durabilă și integrarea în infrastructura și piețele energetice Uniunii Europene;
- Elaborarea Ghid tehnic privind eligibilitatea și trasabilitatea noilor materii prime pentru biocombustibili și biogaz.
- Ghid tehnic național privind aplicarea metodologiei de calcul al stocurilor de carbon din sol.

2.2 Implementarea acquis-ului și consolidarea capacităților administrative

În vederea asigurării conformității cu legislația europeană și a îmbunătățirii capacităților administrative, următoarele măsuri urmează a fi implementate:

- Actualizarea sistemului de calificare și înregistrare a instalatorilor de cazane, furnale sau sobe pe bază de biomasă, de sisteme fotovoltaice și termice solare, de sisteme geotermale de mică adâncime și de pompe de căldură, în conformitate cu noile standarde ale Uniunii Europene.
- Crearea și consolidarea Centrului Unic Informațional al instituției publice de suport, sprijinind astfel promovarea energiei din surse regenerabile, cât și protecția mediului.
- Elaborarea unei scheme voluntare de certificare a biocarburanților produși local și de recunoaștere a documentelor care confirmă calitatea biocarburanților importați.

- Stabilirea cerințelor pentru amplasarea centralelor fotovoltaice și eoliene, pentru a asigura o dezvoltare durabilă.
- Implementarea proiectelor demonstrative pentru comunități energetice din surse regenerabile, cu scopul de promovare a conceptului precum și a utilizării energiei din surse regenerabile la nivel comunitar, contribuind la creșterea participării locale în tranziția energetică.

3. Aspecte financiare (estimarea costurilor)

În urma estimării costurilor necesare pentru măsurile prevăzute la punctul 2.1 (Anexa A), s-a constatat că 1 470,0 mii lei vor fi acoperiți din bugetul de stat. Totodată, urmează a fi implementată construcția centralelor electrice din surse regenerabile, ca rezultat al licitațiilor pentru proiecte de investiții în capacități regenerabile, respectiv 170 MW eolian cu o capacitate de stocare de 22 MW/44 MWh. Valoarea totală a investiției este de 4 234 370,00 mii lei, fiind finanțată integral din surse private.

Totodată, urmează implementarea a 2 proiecte pilot demonstrative privind comunitățile de energie regenerabile, în valoare totală de 10 202,5 mii lei, implementate de către PNUD și cu suportul consultativ al DENA.

Capitolul 21 “Rețele transeuropene”

Introducere

*Conform Raportului Comisiei Europene privind Extinderea din 2025, Republica Moldova are un **anumit nivel de pregătire** în domeniul rețelelor transeuropene de transport. S-au înregistrat **unele progrese** în cursul perioadei de raportare.*

Politica Uniunii Europene privind rețelele transeuropene (TEN) reprezintă un pilon strategic al integrării economice, sociale și teritoriale. Aceasta urmărește dezvoltarea unei infrastructuri interconectate, interoperabile și durabile, care să faciliteze libera circulație a persoanelor, mărfurilor, serviciilor, capitalului și informației în cadrul pieței unice europene.

Rețelele transeuropene contribuie la coeziunea teritorială și la competitivitatea economiei europene, prin reducerea disparităților regionale și îmbunătățirea conectivității între state și regiuni. În același timp, acestea sprijină tranziția către o economie verde și digitală, prin promovarea soluțiilor sustenabile de transport și energie, integrarea surselor regenerabile, digitalizarea proceselor și utilizarea tehnologiilor inovatoare.

Importanța rețelelor TEN se reflectă totodată în consolidarea rezilienței și securității infrastructurilor europene, atât în domeniul transporturilor, cât și al energiei și comunicațiilor. Dezvoltarea coridoarelor strategice de infrastructură contribuie la asigurarea continuității serviciilor esențiale, diversificarea surselor de aprovizionare, facilitarea schimburilor economice și creșterea capacității de reacție la crize regionale sau globale.

În acest context, ca parte a angajamentelor strategice, Republica Moldova a adoptat Strategia de Mobilitate 2030, care stabilește o viziune pe termen lung pentru dezvoltarea unui sistem de transport multimodal modern și durabil, orientat spre integrarea treptată în Rețeaua Transeuropeană de Transport (TEN-T). Strategia planifică modernizarea infrastructurii prioritare și promovarea soluțiilor de mobilitate inteligente, sigure și ecologice, în deplină concordanță cu obiectivele Uniunii Europene privind tranziția verde și digitală.

Un alt pas major în direcția integrării europene îl constituie asocierea Republicii Moldova la Mecanismul pentru Interconectarea Europei (*Connecting Europe Facility* – CEF), formalizată prin semnarea Acordului în mai 2023 și ratificată prin Legea nr. 161/2023. Această asociere oferă Republicii Moldova acces extins la instrumentele financiare ale Uniunii Europene, facilitând implementarea proiectelor de infrastructură transfrontaliere și intersectoriale în domeniile transportului, energiei și digitalizării.

În sectorul energetic, Republica Moldova a realizat progrese importante în direcția diversificării surselor de aprovizionare, consolidării securității energetice și alinierii cadrului normativ la legislația Uniunii Europene, prin modernizarea infrastructurii de transport al energiei electrice și gazelor naturale și prin promovarea proiectelor de interconectare.

În domeniul comunicațiilor electronice, Republica Moldova a avansat considerabil în implementarea tehnologiilor de ultimă generație. Rețelele mobile 5G sunt deja operaționale în mai multe orașe, inclusiv Chișinău, Bălți, Cahul, Ungheni, Orhei și Soroca, contribuind la creșterea conectivității digitale și la dezvoltarea economiei bazate pe inovație. În același timp, în vederea alinierii la noul cadru juridic european, a fost adoptată Legea nr. 72/2025 privind comunicațiile electronice, care transpune Codul European al Comunicațiilor Electronice, marcând un pas esențial în modernizarea pieței telecomunicațiilor și integrarea Republicii Moldova în spațiul digital european.

Capitolul 21 este structurat în trei subcapitole tematice, care reflectă principalele direcții de acțiune ale politicii Uniunii Europene privind rețelele transeuropene și domeniile prioritare pentru alinierea Republicii Moldova la acquis-ul european:

1.Rețelele transeuropene de transport (TEN-T) – vizează proiecte de interes comun pentru crearea și modernizarea infrastructurii de transporturi, eliminarea blocajelor, reducerea barierelor tehnice și asigurarea interoperabilității între statele membre;

2.Rețelele transeuropene de energie (TEN-E) – reprezintă cadrul european care reglementează dezvoltarea și interconectarea infrastructurilor energetice majore – inclusiv în domeniul energiei electrice, gazelor naturale, hidrogenului, rețelelor inteligente și proiectelor offshore. TEN-E urmărește crearea unei rețele energetice europene moderne, sigure și integrate, care să consolideze securitatea aprovizionării, să permită funcționarea pieței unice a energiei și să sprijine obiectivele UE de decarbonizare și tranziție energetică;

3.Rețelele transeuropene de comunicații electronice (eTEN) – au ca scop eliminarea barierelor digitale, extinderea conectivității de bandă largă și sprijinirea tranziției către o economie digitală integrată la nivel european.

Coordonarea generală a acțiunilor aferente Capitolului 21: Rețele Transeuropene este asigurată de Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, în calitate de autoritate principală responsabilă. Complementar, elaborarea și implementarea politicilor publice în domeniile corespunzătoare sunt realizate de următoarele instituții:

- Ministerul Energiei, pentru domeniul infrastructurii energetice și interconectărilor TEN-E;
- Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, în domeniul comunicațiilor electronice;
- Ministerul Finanțelor, întru coordonarea instrumentelor financiare și bugetare aferente proiectelor TEN;
- Ministerul Afacerilor Externe, pentru cooperarea internațională și relațiile cu instituțiile UE;
- S.A. Administrația Națională a Drumurilor și Î.S. Calea Ferată din Moldova, pentru implementarea și gestionarea proiectelor de infrastructură de transport.

În perioada următoare, va fi asigurată alinierea cadrului legislativ și instituțional la acquis-ul Uniunii Europene în domeniile rețelelor transeuropene de transport, energie și comunicații. Moldova va continua să consolideze procesul de integrare europeană printr-o abordare coordonată, orientată spre rezultate concrete și conforme standardelor europene.

Eforturile vor fi concentrate pe modernizarea și dezvoltarea infrastructurii naționale strategice, cu accent deosebit pe extinderea și optimizarea coridoarelor TEN-T centrale și a celor extinse. Aceste procese vor fi susținute prin asistență financiară din partea Uniunii Europene, prin cooperare cu instituțiile financiare internaționale, în vederea creării unui sistem de transport eficient, durabil și pe deplin interoperabil cu rețeaua transeuropeană.

Dezvoltarea și modernizarea centrelor strategice de transport, precum Aeroportul Internațional Chișinău și Portul de Stat Giurgiulesti, reprezintă priorități naționale esențiale pentru creșterea conectivității, îmbunătățirea performanței logistice și stimularea fluxurilor comerciale regionale. În sectorul energetic, Republica Moldova va continua să acorde prioritate extinderii interconectărilor de înaltă tensiune cu România și Ucraina, precum și dezvoltării infrastructurii de gaze naturale, consolidând securitatea energetică și integrarea în piața europeană a energiei.

Nivelul de aliniere a actelor UE (capitolul 21)

32024R1679	*32022R0869*
32021L1187	

verde - (transpus total), galben (transpus parțial), alb (netranspus)

21.1. Rețelele Transeuropene de Transport (TEN-T)
21.1.1. Prezentare generală
21.1.1. Cadrul legislativ

Cadrul juridic național al Republicii Moldova în domeniul rețelelor transeuropene de transport nu este încă pe deplin aliniat la Regulamentul (UE) 2024/1679 privind orientările pentru dezvoltarea rețelei transeuropene de transport (TEN-T) și la Directiva (UE) 2021/1187 privind măsurile de accelerare a implementării rețelei TEN-T. Deși legislația națională oferă o bază generală pentru dezvoltarea infrastructurii de transport, aceasta nu include încă definițiile armonizate, standardele tehnice și procedurile de implementare prevăzute în cadrul juridic european.

În vederea consolidării cadrul strategic, a fost aprobată Strategia de Mobilitate 2030, care urmărește modernizarea infrastructurii de transport și integrarea graduală a țării în piața internă a Uniunii Europene. Strategia abordează principalele provocări legate de conectivitatea rețelelor de transport cu statele vecine, eliminarea barierelor administrative și tehnice, precum și crearea unei baze solide pentru un sector al transporturilor sigur, durabil și eficient.

Totodată, în vederea creșterii siguranței rutiere, a fost aprobat Programul Național pentru Siguranța Rutieră 2025–2030, prin Hotărârea Guvernului nr. 328/2025, care stabilește un cadru coerent pentru reducerea vulnerabilităților participanților la trafic, scăderea numărului de accidente și îmbunătățirea standardelor de siguranță la nivel național. Programul prevede măsuri concrete pentru consolidarea capacităților instituționale, integrarea inspecțiilor și auditelor de siguranță rutieră, modernizarea parcului auto și alinierea sistemului de colectare a datelor privind accidentele la metodologia Common Accident Data Set (CADaS).

În sprijinul acestor măsuri, prin Legea nr.173/2025 privind modificarea unor acte normative, Agenția Națională Transport Auto a fost desemnată drept autoritate administrativă specializată responsabilă de supravegherea și managementul siguranței infrastructurii rutiere.

Un pas esențial în consolidarea integrării Republicii Moldova în rețeaua europeană de transport îl constituie participarea țării la Mecanismul pentru Interconectarea Europei (*Connecting Europe Facility* – CEF). Aderarea a fost formalizată prin Acordul dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană privind participarea Republicii Moldova la CEF în calitate de țară asociată, ratificat prin Legea nr. 161/2023. Acest acord oferă acces la finanțare nerambursabilă din fonduri europene pentru proiecte de infrastructură în domeniile transporturilor, energiei și digitalizării.

În cadrul apelului CEF 2022, Republica Moldova a semnat trei acorduri de grant în valoare totală de 45 milioane EUR, dintre care 18,6 milioane EUR reprezintă componenta nerambursabilă. Aceste proiecte vizează modernizarea infrastructurii de transport și a punctelor de trecere a frontierei Ungheni–Ungheni, Albița–Leușeni și Giurgiulești–Galați, situate de-a lungul coridoarelor rețelei TEN-T. Proiectul Ungheni (MD) – Ungheni (RO) a ajuns la un stadiu avansat, cu studiul de fezabilitate finalizat și aprobat, iar lucrările de construcție sunt planificate să înceapă în martie 2026. Pentru Albița–Leușeni și

Giurgiulești–Galați, documentațiile tehnice au fost finalizate și aprobate, iar începerea lucrărilor este prevăzută pentru decembrie 2025.

În continuare, în cadrul apelului CEF 2023, Republica Moldova implementează un proiect complex de optimizare a fluxurilor de transport și de îmbunătățire a capacității și eficienței operațiunilor la punctul comun de frontieră Galați (RO) – Giurgiulești (MD) – Reni (UA). Sunt în curs de finalizare studiile de fezabilitate pentru secțiunea de drum dintre punctele de trecere a frontierei și construcția drumului de ocolire a satului Giurgiulești. Studiul de fezabilitate pentru dotarea unei parcări pentru camioane a fost finalizat, iar la moment este în proces de elaborare documentația de proiectare. Totodată, este în proces de elaborarea studiul de fezabilitate pentru infrastructura punctului de trecere a frontierei.

În 2025, a fost obținută finanțare pentru un nou proiect strategic în domeniul feroviar, și anume construcția unei linii de cale ferată electrificate între Iași (România) și Ungheni (Republica Moldova). Proiectul, cu o valoare totală de 7,2 milioane EUR, dintre care 3,5 milioane EUR grant UE, include modernizarea podului peste Prut și va reprezenta prima secțiune feroviară electrificată din Republica Moldova și prima conexiune feroviară transfrontaliere electrificată cu România.

Modernizarea infrastructurii de transport din Republica Moldova este ghidată de Planul Național de Dezvoltare 2025–2027 (PND), care acordă prioritate reabilitării și extinderii rețelelor rutiere și feroviare. În acest context, proiectul „Construcția, reabilitarea și modernizarea drumurilor naționale incluse în rețeaua TEN-T” prevede modernizarea a aproximativ 358 km de drumuri, ceea ce va duce la o creștere cu 20% a rețelei conforme standardelor TEN-T până în 2027. În paralel, programele „Moldova Drumuri III, IV, V, Conectivitatea rurală și Programului în sectorul drumurilor” vizează reabilitarea a peste 460 km de drumuri naționale, cu o rată de implementare estimată de 75% până în 2027.

Pentru a alinia sectorul feroviar la standardele Uniunii Europene, Republica Moldova va acorda prioritate tranziției către ecartamentul european de 1435 mm, care va facilita interoperabilitatea cu rețeaua feroviară a Uniunii și va îmbunătăți mobilitatea transfrontalieră. În acest sens, sunt în derulare studiul de prefezabilitate și lucrări conceptuale de proiectare pentru linia feroviară Ungheni–Chișinău, sprijinite de inițiativa JASPERS,

În același timp, este în curs de elaborare studiul de prefezabilitate pentru autostrada Iași–Ungheni–Chișinău–Odesa, un proiect de importanță regională majoră care va asigura conectivitatea Republicii Moldova cu rețelele europene. De asemenea, pentru centura municipiului Chișinău, o investiție esențială pentru decongestionarea traficului urban, au fost finalizat studiul de prefezabilitate pentru sectoarele 4, 5 și 6, fiind lansat studiul de fezabilitate.

Implementarea acestor proiecte va permite eliminarea obstacolelor care afectează eficiența transportului și va facilita integrarea economică și comercială a Republicii Moldova în rețeaua europeană de transport. În același timp, acestea vor genera beneficii economice sustenabile, prin atragerea de investiții, creșterea competitivității și consolidarea conectivității externe.

21.1.1.2. Cadrul administrativ

Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale are misiunea de a elabora și promova politici consistente, complementare, efective pentru o dezvoltare durabilă și incluzivă în domeniile încredințate, inclusiv domeniul de transport și infrastructura de transport, în conformitate cu Regulamentul de organizare și funcționare a acestuia, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.690/2017, pentru a spori în mod vizibil calitatea vieții oamenilor, urmând imperativul integrării europene.

Potrivit pct.2 din Hotărârea Guvernului nr.690/2017 cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, efectivul-limită al ministerului este de 105 unități.

În structura ministerului activează mai multe subdiviziuni specializate, cu responsabilități sectoriale bine definite. Direcția politici în domeniul dezvoltării drumurilor este responsabilă de elaborarea și aplicarea politicilor naționale privind infrastructura rutieră, precum și de gestionarea proiectelor de construcție, reabilitare și întreținere a drumurilor. Direcția dispune de cinci unități de personal, dintre care patru sunt ocupate.

Direcția politici în domeniul transportului feroviar și naval are atribuții în elaborarea și implementarea politicilor din domeniile transportului feroviar și naval, asigurând totodată coordonarea proiectelor de modernizare a infrastructurii feroviare și de dezvoltare a transportului intermodal. Subdiviziunea dispune de șase unități de personal, dintre care patru sunt ocupate.

Serviciul politici în domeniul transportului aerian este responsabil de dezvoltarea și promovarea politicilor naționale privind aviația civilă, siguranța zborurilor și conectivitatea internațională. Serviciul are trei unități de personal, toate ocupate integral, ceea ce asigură o capacitate deplină de exercitare a atribuțiilor sale funcționale.

Implementarea efectivă a politicilor de infrastructură rutieră este asigurată de Societatea pe Acțiuni „Administrația Națională a Drumurilor”, reorganizată în anul 2024 prin Hotărârea Guvernului nr. 413/2024. Reorganizarea instituției, din întreprindere de stat în societate pe acțiuni cu capital integral de stat, a avut drept scop creșterea eficienței utilizării resurselor financiare din Fondul Rutier și consolidarea capacității administrative de gestionare a proiectelor complexe, inclusiv a celor finanțate prin asistență financiară externă.

În sectorul feroviar, rolul de autoritate de reglementare și supraveghere revine Agenției Feroviare, creată în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 759/2022. Aceasta are ca principal obiectiv implementarea și monitorizarea politicilor de stat în domeniul transportului feroviar, inclusiv al siguranței infrastructurii și serviciilor feroviare. În același timp, Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” rămâne operatorul feroviar național, având atribuții legate de exploatarea, întreținerea și dezvoltarea infrastructurii feroviare, precum și de asigurarea serviciilor de transport de mărfuri și pasageri.

În domeniul aviației civile, atribuțiile de reglementare și supraveghere sunt exercitate de Autoritatea Aeronautică Civilă (AAC), înființată în baza Codului Aviației Civile nr. 301/2017. Autoritatea este responsabilă de implementarea politicii de stat în aviația civilă, certificarea operatorilor aerieni, supravegherea siguranței zborurilor și asigurarea conformității cu standardele internaționale.

21.1.2. Planuri de viitor

21.1.2.1. Planuri legislative

Până la sfârșitul anului 2026, va fi implementat un set amplu de măsuri legislative, strategice și instituționale menite să accelereze alinierea cadrului național la acquis-ul Uniunii Europene privind dezvoltarea Rețelei Transeuropene de Transport (TEN-T). Aceste acțiuni urmăresc crearea unei infrastructuri moderne, sustenabile și interoperabile, care să conecteze eficient Republica Moldova la coridoarele europene de transport și să faciliteze integrarea deplină în piața unică a Uniunii Europene.

În acest sens, vor fi adoptate o serie de acte normative și documente strategice esențiale. Printre acestea se numără Hotărârea Guvernului privind crearea și dezvoltarea rețelei naționale de coridoare internaționale de transport, care va defini cadrul juridic pentru dezvoltarea, modernizarea și întreținerea infrastructurii rutiere și feroviare de importanță strategică. Totodată, vor fi aprobate normele metodologice și tehnice pentru

elaborarea planurilor de mobilitate urbană durabilă, în conformitate cu principiile europene de dezvoltare urbană integrată și de tranziție către o mobilitate verde.

Totodată, va fi adoptată Legea privind măsurile de accelerare a implementării rețelei TEN-T, prin care vor fi transpuse prevederile Directivei (UE) 2021/1187, introducând proceduri simplificate pentru aprobarea proiectelor de infrastructură și consolidând cooperarea interinstituțională în domeniul transporturilor. Complementar, va fi aprobat Programul de implementare a Strategiei de Mobilitate 2030, documente care vor operaționaliza prioritățile stabilite la nivel strategic, definind obiectivele anuale, termenele de realizare, sursele de finanțare și responsabilitățile instituționale pentru fiecare componentă sectorială.

21.1.2.2. Implementarea acquis-ului și consolidarea capacităților administrative

Implementarea acquis-ului UE va fi susținută de un cadru financiar solid și diversificat, ce combină resursele interne cu sprijinul financiar extern acordat de Uniunea Europeană și de partenerii internaționali de dezvoltare. În perioada 2025–2030, Republica Moldova va direcționa investiții semnificative către modernizarea infrastructurii rutiere, feroviare și multimodale, cu accent pe coridoarele prioritare ale rețelei TEN-T.

Printre principalele proiecte de infrastructură planificate sunt reabilitarea a 297 km din coridorul Central–Sud Tighina–Giurgiulești până în 2027, precum și modernizarea a 440 km de drumuri din rețeaua centrală TEN-T și 560 km din rețeaua globală până în 2050, în conformitate cu standardele europene de calitate și siguranță rutieră. În sectorul feroviar, vor fi modernizate 210 km de linii din rețeaua centrală și 920 km din rețeaua globală, măsură care va contribui la reducerea emisiilor de carbon, la creșterea eficienței energetice și la facilitarea interoperabilității cu rețeaua feroviară europeană.

21.2.3. Aspecte financiare ale implementării acțiunilor

Costurile estimative pentru transpunerea actelor din Anexa A sunt de 586 mii lei, care sunt acoperiți din bugetul de stat și vor fi incluse în programul bugetar 64 „Dezvoltarea transporturilor.

Pentru asigurarea implementării acțiunilor de transpunere și de consolidare a capacităților administrative prevăzute în Anexa B, au fost estimate un total de 14202803 mii lei.

21.2. Rețelele Transeuropene pentru Energie (TEN-E)

21.2.1. Prezentare generală

21.2.1.1 Cadrul legislativ

În sectorul energetic, Republica Moldova a realizat progrese importante în direcția diversificării surselor de aprovizionare, consolidării securității energetice și alinierii cadrului normativ la legislația Uniunii Europene.

Prin Legea nr.281/2023, au fost introduse amendamente la mai multe acte legislative, inclusiv la Legea cu privire la energetică nr.174/2017, pentru instituirea mecanismului de guvernanță energetică, sprijinirea acțiunilor climatice și facilitarea dezvoltării proiectelor de infrastructură energetică. Aceste modificări au asigurat o aliniere parțială la Regulamentul (UE) 347/2013 privind orientările pentru infrastructurile energetice transeuropene, abrogat prin Regulamentul (UE) 2022/869 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2022 privind liniile directoare pentru infrastructurile energetice transeuropene.

Din martie 2022, sistemul electroenergetic al Republicii Moldova este sincronizat cu rețeaua europeană ENTSO-E, fapt ce a îmbunătățit stabilitatea tehnică, a diversificat

sursele de energie electrică și a consolidat securitatea energetică. În 2023, S.A. Energocom a devenit participant la piața de energie electrică din România, realizând tranzacții directe pe piața europeană.

Începând cu ianuarie 2025, malul drept al râului Nistru nu mai procură energia electrică produsă de Centrala Termoelectrică Moldovenească (MGRES) situată în regiunea transnistreană a Republicii Moldova. Respectiv, până în noiembrie 2025, importurile de energie electrică din România au acoperit între 50% și 70% din volumul de energie electrică necesară pentru acoperirea consumul malului drept al râului Nistru.

Suplimentar la acesta, în anul 2025, Republica Moldova a realizat pași importanți în tranziția energetică, înregistrând creșteri constante ale capacităților instalate de surse de energie regenerabilă (SER). La sfârșitul lunii septembrie 2025, capacitatea totală instalată a atins 897,50 MW, marcând o creștere de 38,98 MW în ultima lună, și o creștere cu 318,10 MW față de finele anului 2024. Este de remarcat faptul că, în ultimii cinci ani, s-a înregistrat o creștere de 11,6 ori a capacităților instalate, ceea ce corespunde unei creșteri de 820,13 MW față de finele anului 2020, când erau instalate capacități totale de 77,37 MW sau aproximativ 960%.

În sectorul gazelor naturale, Republica Moldova a făcut progrese semnificative în direcția diversificării surselor de aprovizionare și creșterii rezilienței energetice. Conducta de interconectare Iași–Ungheni–Chișinău, devenită complet operațională în 2021, asigură o capacitate anuală de 2,2 miliarde m³, putând acoperi până la 75% din necesarul național. În ianuarie 2024, Moldova a aderat la Coridorul Vertical de Gaze, iar în 2024 a fost lansată piața SPOT de gaze naturale la Bursa Română de Mărfuri Est (BRM Est – Chișinău).

În același an, SA „Energocom” a importat gaze naturale lichefiate din SUA prin portul elen Alexandroupolis, consolidând cooperarea energetică regională.

Integrarea regională s-a intensificat prin participarea activă a Republicii Moldova la Coridorul Vertical de Gaze (Grecia–Bulgaria–România–Moldova–Ucraina), prin lansarea în anul 2025 a unui produs de capacitate transfrontalieră agregată (bundled) și prin reducerea cu 50% de către Transgaz (România) a tarifelor de transport pentru fluxurile de gaze naturale care tranzitează Republica Moldova către Ucraina, consolidând astfel conectivitatea transfrontalieră, competitivitatea și securitatea aprovizionării cu energie.

Operatorii sistemelor de transport al gazelor naturale din Republica Moldova și Ucraina au convenit majorarea capacităților de transport în regim revers, pentru a asigura volume suplimentare la punctele de interconectare și pentru a valorifica pe deplin potențialul Coridorului Transbalcanic de gaze naturale.

În acest context, capacitatea tehnică de transport a conductei Transbalcanice la punctele de interconectare transfrontaliere Căușeni și Grebenyky, dintre Republica Moldova și Ucraina, a fost majorată până la 11,5 milioane m³ pe zi.

Totodată, părțile au implementat mecanismele de transport Backhaul, care permit utilizarea eficientă a infrastructurii existente și accesul bidirecțional la rețelele de transport, contribuind astfel la consolidarea integrării pieței regionale de gaze naturale și la sporirea flexibilității în aprovizionare.

21.2.1.2. Cadrul administrativ

Ministerul Energiei reprezintă organul central de specialitate al administrației publice, responsabil de elaborarea și implementarea politicii guvernamentale în domeniile securității energetice, eficienței energetice, surselor de energie regenerabilă, energiei electrice, energiei termice, cogenerării de înaltă eficiență, gazelor naturale, produselor petroliere și tranziției energetice. Potrivit Hotărârii Guvernului nr. 118/2023, efectivul-limită al ministerului este stabilit la 73 de posturi, dintre care 61 sunt ocupate.

În cadrul instituției funcționează Direcția Energie Electrică, alcătuită din cinci funcționari publici, care are ca principală misiune implementarea politicii guvernamentale

în sectorul energiei electrice. Activitatea acestei direcții include dezvoltarea infrastructurii și asigurarea unei aprovizionări fiabile cu energie electrică, într-un mod eficient, durabil și competitiv, care să sprijine securitatea energetică a țării. În acest sens, Direcția elaborează și promovează documente de politici și proiecte de acte normative, aliniind legislația națională la standardele Uniunii Europene și Comunității Energetice, creând astfel premisele pentru dezvoltarea și funcționarea durabilă a sectorului energetic.

De asemenea, în structura ministerului activează Direcția gaze naturale și produse combustibile cu un efectiv de 6 funcționari, (dintre care 4 sunt angajați, iar 2 poziții rămân vacante) și are misiunea de realizare a politicii guvernamentale în domeniul gazelor naturale și produselor combustibile prin dezvoltarea şi menținerea unui sector al aprovizionării cu gaze naturale şi produse combustibile eficient, durabil şi competitiv, care să garanteze securitatea energetică a țării, prin elaborarea şi promovarea documentelor de politici și a proiectelor de acte normative în sectorul gaze naturale şi produse combustibile, inclusiv prin alinierea acestora la legislația Uniunii Europene şi Comunității Energetice.

Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (ANRE) (cu un personal de 177 unități, în prezent fiind angajați 149) exercită funcția de reglementare, supraveghere și protecție a consumatorilor. Ca funcții de bază a ANRE se urmărește implementarea politicii statului privind reglementarea în sectoarele energetice, asigură reglementarea și monitorizarea funcționării eficiente a pieței de energie și desfășurarea activităților în sectoarele energetice în condiții de accesibilitate, disponibilitate, fiabilitate, continuitate, competitivitate și transparență, cu respectarea normelor de calitate, de securitate și de protecție a mediului.

Î.S. „Moldelectrica", operatorul sistemului de transport (OST) al energiei electrice din Republica Moldova, a fost certificat de ANRE ca Operator Independent de Sistem la 11 iulie 2023, reprezentând acțiune definitivă de implementare a Pachetul Energetic III în sectorul electroenergetic. Structura organizatorică a OST prevede un personal de 1357 de unități, angajați fiind 1291, care include aproximativ 800 de muncitori/ specialiști tehnici. Misiunea sa este de a sprijini dezvoltarea durabilă a sectorului energetic și pe termen lung își propune să devină un actor cheie pe piața regională a energiei electrice. Începând cu 22 noiembrie 2023, Î.S. „Moldelectrica" a devenit membru observator în cadrul ENTSO-E, contribuind la consolidarea relațiilor cu operatorii de transport de energie electrică din UE, în contextul sincronizării sistemului electroenergetic al Republicii Moldova la sistemul electroenergetic continental.

Unitatea Consolidată pentru Implementarea și Monitorizarea Proiectelor în domeniul Energeticii (UCIPE), prevede 44 unități de personal, iar numărul de angajați este de 25 și este o instituție publică, creată în baza Hotărârii Guvernului nr. 1276/2000, în scopul asigurării implementării eficiente a proiectelor în domeniul energeticii prin administrarea, monitorizarea și coordonarea acestora în conformitate cu cerințele organismelor financiare internaționale donatoare. În prezent, UCIPE implementează proiecte ce țin de îmbunătățirea sistemului de alimentare centralizată cu energie termică, diversificarea surselor de aprovizionare cu gaze naturale și interconectarea sistemului electroenergetic din Republica Moldova cu sistemul electroenergetic din România.

21.2.2. Planuri de viitor

21.2.2.1. Planuri legislative

Eforturile vor fi orientate spre continuarea procesului de armonizare a cadrului juridic național cu Regulamentul (UE) 2022/869 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2022 privind orientările pentru dezvoltarea infrastructurii energetice transeuropene (TEN-E). Până la sfârșitul anului 2026, vor fi adoptate modificări la Legea nr. 174/2017 privind energia, care vor introduce prevederi actualizate privind planificarea, autorizarea și

implementarea proiectelor energetice strategice, în conformitate cu standardele Uniunii Europene.

21.2.2.2. Implementarea acquis-ului și consolidarea capacităților administrative

În prezent, Republica Moldova continuă procesul de aliniere completă la acquis-ul Uniunii Europene în domeniul infrastructurii energetice transfrontaliere, în special prin transpunerea progresivă a prevederilor Regulamentului (UE) 2022/869 privind rețelele transeuropene de energie. În acest context, autoritatea națională competentă responsabilă pentru coordonarea și facilitarea procesului de autorizare a proiectelor Ministerul Energiei, desemnat în conformitate cu Legea nr. 174/2017, îndeplinește rolul de one-stop-shop pentru proiectele din Lista Comunității Energetice.

Deși cadrul național rămâne, la această etapă, adaptat versiunii anterioare a Regulamentului (UE) nr. 347/2013, Ministerul a inițiat actualizarea legislației interne, conform planificării pentru anul 2026, astfel încât procedurile de autorizare, coordonare instituțională și guvernanță să corespundă integral standardelor europene aplicabile Părților Contractante ale Comunității Energetice.

Implementarea acquis-ului urmărește consolidarea procedurilor de autorizare, creșterea transparenței și clarificarea fluxurilor instituționale aferente proiectelor PECI/PMI, asigurând un proces coerent, previzibil și conforme standardelor europene. Prin aceste acțiuni, Republica Moldova avansează modernizarea cadrului de reglementare și facilitează integrarea progresivă a infrastructurii energetice strategice în piața internă a energiei a Uniunii Europene.

Totodată, Republica Moldova beneficiază deja de includerea unui proiect major de interconectare în lista PECI, respectiv *Proiectul celui de-al doilea circuit al liniei aeriene de înaltă tensiune de 330 kV Bălți (MD) – Centrala Hidroelectrica Dnestrovsk (UA)*. Ca urmare a inițiativelor comune și a procesului de consultare derulat în 2022, Moldelectrica (TSO) a propus și promovat acest proiect în cadrul apelului lansat de Secretariatul Comunității Energetice, iar proiectul a fost ulterior selectat și inclus în noua listă PECI, confirmând relevanța sa strategică pentru integrarea regională și creșterea securității energetice.

Începând cu anul 2027, autoritățile competente vor emite autorizații pentru proiectele de interes al Comunității Energetice (PECI) și pentru proiectele de interes mutual (PMI), evaluate în baza metodologiilor elaborate de ENTSO-E, ENTSO-G și Comisia Europeană. Aceste acțiuni vor fi completate prin măsuri de consolidare a capacităților instituționale, inclusiv prin organizarea de programe de formare profesională și instruire tehnică destinate personalului din instituțiile relevante.

În acest context, sunt în derulare și proiecte majore care contribuie direct la dezvoltarea și modernizarea infrastructurii electroenergetice naționale, printre acestea se numără Proiectul de Dezvoltare a Sistemului Electroenergetic (PDSE) și vizează modernizarea infrastructurii de transport al energiei electrice și consolidarea stabilității rețelei naționale, având termen de finalizare în iunie 2026, cu finalizarea componentei sale de bază - construcția liniei electrice aeriene (LEA) de înaltă tensiune cu un singur circuit (400 kV) pe direcția Vulcănești – Chișinău - în decembrie 2025.

Un alt proiect strategic, aflat în faza de implementare, este *Proiectul „Interconectarea rețelelor de energie electrică dintre Republica Moldova și România, faza II”* cu termenul de finalizare stabilit pentru decembrie 2028. Finalizarea componentei sale de bază, construcția de 400 kV Bălți–Suceava, împreună cu stația electrică Bălți 400 kV, este stabilită pentru decembrie 2027.

Proiectul are ca scop îmbunătățirea interconectării cu sistemul energetic european și creșterea capacității de transport transfrontalier, contribuind astfel la integrarea pieței de

energie și la diversificarea surselor de alimentare, iar finanțarea este asigurată prin BERD, BEI și fonduri ale Uniunii Europene (NIP).

Rezultatele preconizate includ construcția stației electrice Bălți 400 kV, edificarea a 52 km de linie electrică aeriană pe tronsonul Bălți–Suceava, precum și reabilitarea a 135 de stații electrice de 110 kV. Aceste investiții vor consolida reziliența sistemului energetic, vor facilita integrarea în rețeaua energetică europeană (ENTSO-E) și vor sprijini tranziția către o piață energetică sigură, sustenabilă și interconectată la nivel regional.

Pe partea de infrastructură de gaze naturale, dezvoltarea sistemului de transport al gazelor naturale se realizează în conformitate cu Planul de dezvoltare a sistemului național de transport al gazelor naturale al SRL „Vestmoldtransgaz".

Printre proiectele prioritare se numără:

● Construcția conductei de gaze naturale pe direcția Ungheni – Bălți – Drochia, cu conectare la Stația de comprimare gaze (SCG) Drochia. Proiectul va spori securitatea aprovizionării pentru nordul țării și va facilita tranzitul de gaze naturale către depozitele subterane din Ucraina.

● Extinderea interconectorului Iași–Ungheni–Chișinău prin construcția unui gazoduct–Centura municipiului Chișinău, pentru a îmbunătăți flexibilitatea și capacitatea rețelei naționale.

● Construcția conductei magistrale pentru racordarea conductei de branșament Cimișlia–Hâncești, prevăzută pentru conectarea la centura municipiului Chișinău.

● Construcția rețelei de transport al gazelor naturale pe ruta Râul Prut – Stația de Măsurare Gaze Ungheni – Punctul de Măsurare Gaze Todirești, având drept obiectiv consolidarea interconectării cu sistemul de transport al gazelor naturale din România.

Pentru susținerea implementării acestor proiecte, în aprilie 2024, Guvernul a aprobat un proiect de lege privind declararea utilității publice de interes național, facilitând astfel derularea lucrărilor și accelerarea proceselor administrative aferente.

Republica Moldova avansează în procesul de armonizare a legislației naționale cu acquis-ul Uniunii Europene în domeniul gazelor naturale, hidrogenului și gazelor din surse regenerabile. În perioada următoare, autoritățile vor transpune integral Directiva (UE) 2024/1788 și Regulamentul (UE) 2024/1789, prin adoptarea unei noi legi-cadru care va reglementa unitar piețele gazelor naturale, hidrogenului și gazelor regenerabile.

În paralel, Legea nr. 174/2017, care transpune Regulamentul (UE) 2022/869 privind Rețelele Transeuropene de Energie (TEN-E), stabilește deja temeiul juridic pentru dezvoltarea infrastructurii dedicate hidrogenului. Aceasta include:

- conducte noi și conducte de gaze naturale reconfigurate pentru transport de hidrogen,
- instalații de stocare și regazificare,
- echipamente care permit operarea în regim bidirecțional,
- proiecte transfrontaliere în cooperare cu statele vecine și operatorii de sistem.

Documentele strategice naționale — în special **Strategia Energetică a Republicii Moldova 2050** — acordă o importanță majoră dezvoltării hidrogenului verde, identificându-l ca tehnologie-cheie pentru decarbonizarea sectoarelor greu de electrificat și pentru integrarea eficientă a energiei regenerabile. Strategia prevede:

- evaluarea producției de hidrogen verde până în 2030,
- analiza viabilității utilizării hidrogenului amestecat sau pur în rețelele existente,
- adaptarea infrastructurii pentru dezvoltarea viitoarelor rețele dedicate hidrogenului,
- integrarea Republicii Moldova în inițiative regionale, inclusiv **Coridorul de Hidrogen din Europa Centrală**, precum și rolul potențial al Ucrainei ca furnizor regional.

În ansamblu, tranziția către hidrogen și gaze regenerabile reprezintă o direcție strategică pe termen lung, iar Republica Moldova își consolidează treptat poziția pentru a se alinia la tendințele europene și la noile piețe emergente din regiune.

21.2.3. Aspecte financiare ale implementării acțiunilor

Costurile estimative pentru transpunerea actelor din Anexa A sunt de 207.99 mii lei, care sunt acoperite din bugetul de stat.

Pentru asigurarea realizării acțiunilor de implementare a măsurilor de transpunere și de consolidare a capacităților administrative prevăzute în Anexa B au fost estimate un total de 2836085.30 mii lei.

21.2. Rețelele Transeuropene pentru de Comunicații electronice (eTEN)

21.2.1. Prezentare generală

21.2.1.1 Cadrul legislativ

Cadrul legislativ în domeniul comunicațiilor electronice a fost modernizat și aliniat progresiv la standardele și reglementările Uniunii Europene, în conformitate cu angajamentele asumate prin Acordul de Asociere. Actualizarea legislației naționale urmărește armonizarea deplină cu acquis-ul comunitar și sprijinirea dezvoltării infrastructurii digitale de ultimă generație.

Un pas esențial în acest proces îl constituie adoptarea Legii nr. 72 din 10 aprilie 2025 privind comunicațiile electronice, care transpune Codul European al Comunicațiilor Electronice. Noul act normativ stabilește principiile de reglementare, cadrul instituțional și mecanismele necesare pentru consolidarea pieței comunicațiilor electronice.

În plan operațional, implementarea rețelelor mobile 5G a demarat deja, acestea fiind funcționale în principalele centre urbane – Chișinău, Bălți, Cahul, Ungheni, Orhei și Soroca, contribuind la creșterea gradului de conectivitate și la extinderea accesului la servicii digitale performante. Conform Strategiei de Transformare Digitală 2023–2030, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 650/2023, ponderea populației acoperite cu servicii 5G trebuie să atingă 5% până în 2026 și 25% până în 2030, obiectiv ce reflectă angajamentul pentru o transformare digitală durabilă și incluzivă.

În ceea ce privește interconectarea transfrontalieră, toate cele patru rețele de comunicații electronice de bază ale furnizorilor naționali sunt conectate cu rețelele furnizorilor din Uniunea Europeană prin cabluri de fibră optică, dintre care trei sunt incluse pe harta globală a infrastructurii digitale a Uniunii Internaționale a Telecomunicațiilor (UIT). Capacitatea totală a canalelor de acces la rețeaua globală de internet a crescut de la 755,9 Gbps în 2020 la 1.721,2 Gbps în 2024, evidențiind o creștere substanțială a performanței infrastructurii digitale.

21.2.1.2. Cadrul administrativ

Organul central de specialitate al administrației publice, care asigură realizarea politicii guvernamentale în domeniul comunicațiilor electronice potrivit Hotărârii Guvernului nr.143/2021 este **Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării.**

Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, prin Direcția politici în domeniul comunicațiilor electronice și poștale, este responsabil de elaborarea și asigurarea implementării documentelor de politici privind dezvoltarea comunicațiilor electronice, inclusiv de transpunerea acquis-ului Uniunii Europene pe domeniul comunicațiilor electronice. În cadrul Direcției activează șase funcționari (dintr-un total de șapte posturi prevăzute), ceea ce asigură o capacitate administrativă funcțională pentru realizarea atribuțiilor de politică și reglementare.

Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației (ANRCETI) este instituția de reglementare autonomă, cu personalitate juridică și buget propriu, care funcționează independent de furnizorii de comunicații electronice și de servicii poștale. Agenția are rolul de a promova concurența loială pe piața comunicațiilor electronice, de a proteja drepturile utilizatorilor finali. La începutul anului 2024, ANRCETI dispunea de 41 de angajați, iar după finalizarea procesului de integrare a Instituției Publice „Serviciul Național pentru Managementul Frecvențelor Radio" în structura sa, numărul de angajați a crescut la 102 persoane. La începutul anului 2025, Agenția înregistra 111 angajați, dintre care 69 sunt implicați direct în activități legate de reglementarea și monitorizarea sectorului comunicațiilor electronice. Această extindere instituțională a consolidat capacitatea tehnică și administrativă a ANRCETI, permițând o gestionare mai eficientă a resurselor spectrale și o supraveghere sporită a implementării tehnologiilor emergente, inclusiv rețelele 5G și infrastructura digitală de mare viteză.

CAPITOLUL 27

MEDIUL ÎNCONJURĂTOR ȘI SCHIMBĂRILE CLIMATICE

Introducere

Politica de mediu a UE reprezintă totalitatea obiectivelor şi priorităţilor de mediu, a metodelor de reglementare şi a instrumentelor de implementare a acestora, concepute pentru asigurarea utilizării durabile a resurselor naturale, prevenirea degradării calităţii mediului și pentru încurajarea întreprinderilor să „ecologizeze” economia și să contribuie la protejarea patrimoniului natural european, a sănătății și bunăstării cetățenilor UE.

Uniunea Europeană aplică unele dintre cele mai avansate standarde de protecție a mediului din lume, care se bazează pe principiile precauţiei, prevenirii, corectării poluării la sursă şi „poluatorul plăteşte”. Acestea se cuprind în mare parte în Capitolul 27 al acquis-ului Uniunii Europene și constituie 199 acte UE esențiale, dintre care 101 Regulamente, 51 Directive, 35 Decizii, 12 acte UE neobligatorii (recomandări, avize, comunicări, ghiduri și alte tipuri de acte) și peste 900 de acte complementare acestora, care reglementează domenii variate, toate ape fiind critice pentru garantarea unui mediu sănătos și echilibrat. De la legislaţia orizontală de mediu care cuprinde acele reglementări ce au în vedere evaluarea impactului de mediu, transparenţa şi circulaţia informaţiei, facilitarea procesului de luare a deciziei, dezvoltarea activităţii şi implicării societăţii civile în procesul decizional și până la legislaţia sectorială de mediu ce se referă la gestiunea deşeurilor, poluarea fonică, calitatea apei, calitatea aerului, controlul poluării industriale, protecţia naturii, protecţia solului, substanţe chimice periculoase, organisme modificate genetic şi protecţia civilă, legislația europeană în domeniul mediului oferă un ghid de bune practici care trebuie transpus și implementat cu rigurozitate.

Deși pe parcursul ultimilor ani au fost depuse eforturi mari pentru armonizarea legislației de mediu la cerințele UE în conformitate cu angajamentele Acordului de Asociere RM-UE, pentru a sprijini procesul de integrare a Republicii Moldova în Uniunea Europeană, este esențial ca legislația națională să fie aliniată total la aceste standarde înalte încă înainte de aderare, cu scopul de a pregăti sectorul de mediu de a le aplica după aderare și de a răspunde provocărilor globale în materie de protecție a mediului și schimbări climatice.

Capitolul 27 „Mediu” este organizat în 10 subcapitole tematice, fiecare abordând domenii specifice de protecție a mediu și anume:

- Subcapitolul 1. Legislația Orizontală - cuprinde circa 8 acte UE de bază care reglementează aspectele de evaluarea a impactului asupra mediului ale activităților economice planificate, de evaluare strategică de mediu a proiectelor de documente de politici și planificare, de asigurare a accesului la informația de mediu și de participare la procesul decizional în materie de mediu, de răspundere pentru daunele aduse mediului și pentru crimele ecologice, de gestionare a datelor spațiale, de asigurare a implementării programelor pentru mediu și acțiuni climatice (programe LIFE) ș.a.

- Subcapitolul 2. Managementul Deșeurilor - cuprinde circa 20 acte UE de bază care reglementează aspectele de gestionare a deșeurilor (autorizare, colectare, comercializare, valorificare, transportare, depozitare, control, raportare a datelor etc), de implementare a mecanismului de responsabilitate extinsă a producătorului pentru mai multe produse, cum ar fi deșeurile de echipamente electrice și electronice, deșeurile de ambalaje, de uleiuri uzate, deșeurile de baterii și acumulatori, vehicule scoase din uz și anvelope, precum și aspecte de management pentru anumite fluxuri de deșeuri (deșeuri de plastic de unică folosință, deșeuri de poluanți organici persistenți, deșeuri medicale, deșeuri miniere, deșeuri biodegradabile) și de promovare a economiei circulare ș.a.

- Subcapitolul 3. Calitatea Apelor - cuprinde circa 14 acte UE de bază care reglementează aspectele de gestionare şi protecţie a apelor de suprafaţă, a celor subterane, a terenurilor fondului apelor și a zonelor de protecție, inclusiv măsurile de prevenire şi de combatere a inundaţiilor, a eroziunii şi măsurile de contracarare a secetei şi a deşertificării, activităţile de captare şi folosinţă a apei, inclusiv de reutilizare a apei, activitățile de asigurare a standardelor de calitate a apelor , inclusiv a apei potabile și de îmbăiere, de deversare a apelor uzate şi a poluanţilor, alte activităţi care pot afecta semnificativ starea corpurilor de apă, inclusiv de monitoring a calității solurilor.

- Subcapitolul 4. Protecția Naturii și Conservarea Biodiversității - cuprinde circa 19 acte UE de bază care stabilesc reglementări pentru protecția și conservarea habitatelor naturale și a speciilor de floră și faună pe cale de dispariție, precum și pentru restaurarea naturii și conservarea ecosistemelor naturale, conservarea păsărilor sălbatice, protecția animalelor utilizate în cercetări științifice, a celor din grădinile zoologice, comerțul cu specii de floră și faună sălbatică, utilizarea capcanelor, defrișările de păduri și comerțul cu produsele de lemn.

- Subcapitolul 5. Calitatea Aerului - cuprinde circa 10 acte UE de bază care reglementează aspectele de monitorizare și evaluare a calității aerului, de raportare și de schimb de informații cu privire la calitatea aerului, de reducere a emisiilor de poluanți atmosferici proveniți din surse industriale, transporturi și alte sectoare economice, de dezvoltare și implementare a programelor de control al calității aerului, de reducere a conținutului de sulf din anumiți combustibili lichizi, ș,a.

- Subcapitolul 6. Substanțele Chimice - cuprinde circa 7 acte UE de bază care stabilesc reglementări cu privire la înregistrarea, evaluarea, autorizarea și restricționarea substanțelor chimice, clasificarea, etichetarea și ambalarea substanțelor chimice și a amestecurilor, exportul și importul substanțelor chimice periculoase, precum și gestionarea unor anumite categorii de substanțe chimice periculoase precum: biocidele, bifenilii și terfenilii policlorurați, poluanții organici persistenți.

- Subcapitolul 7. Zgomotul - cuprinde 1 act UE de bază care stabilește reglementări pentru monitorizarea și controlul poluării fonice, limitele acceptabile de zgomot în mediile urbane și în apropierea infrastructurilor de transport în vederea protejării sănătății publice și îmbunătățirii calității vieții.

- Subcapitolul 8. Emisiile industriale - cuprinde circa 12 acte UE de bază care stabilesc reglementări cu privire la autorizarea emisiilor industriale, cu privire la raportarea datelor privind emisiile de poluanți de la instalațiile industriale, prevenirea și controlul accidentelor industriale care implică substanțe periculoase, prevenirea și reducerea emisiilor de azbest, de compuși organici volatili, de mercur, reglementări cu privire la eco-etichetare și schemele de management și audit de mediu.

- Subcapitolul 9. Schimbările Climatice - cuprinde circa 98 de acte UE de bază care stabilesc un set de reglementări ambițioase pentru combaterea schimbărilor climatice și consolidarea rezilienței și adaptării la acestea, concentrându-se pe reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și tranziția către o economie verde, sustenabilă. Aceste reglementări sunt conforme cu angajamentele internaționale ale Uniunii Europene și contribuie la realizarea obiectivelor globale de limitare a încălzirii globale.

- Subcapitolul 10. Protecția Civilă - cuprinde circa 4 acte UE de bază și 13 amendamente la acestea, care stabilesc mecanismele de protecție civilă aplicate la nivelul UE, infrastructura și capacitățile comune de gestionare a riscurilor de mediu.

La transpunerea și implementarea legislației UE în cadrul acestor 10 subcapitole sunt implicate în mare parte autoritățile de mediu din Republica Moldova, dar pe anumite segmente responsabilitatea este pusă și pe alte autorități precum cele din domeniul sănătății, transportului, economiei, energiei, agriculturii ș.a. Astfel că:

Ministerul Mediului în comun cu autoritățile administrative din subordine (Agenția de Mediu, Inspectoratul pentru Protecția Mediului, Agenția „Moldsilva", Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale, Agenția Națională pentru Reglementarea Activităților Nucleare și Radiologice) și instituțiile publice fondate (IP Serviciul Hidrometeorologic de Stat, IP „Oficiul Național de Implementare a Proiectelor în domeniul Mediului, IP „Administrația Națională „Apele Moldovei") sunt responsabile de elaborarea și implementarea legislației în toate cele 10 subcapitole ale capitolului 27 „Mediu",

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare are responsabilități în ceea ce vizează reglementare utilizării pesticidelor ca poluanți organici persistenți, prevenirii formării deșeurilor alimentare,

Ministerul Sănătății - cu responsabilități în elaborarea și implementarea legislației cu privire la calitatea apei destinate consumului uman și a apelor pentru scăldat, cu privire la utilizarea produselor biocide,

Ministerul Energiei - cu responsabilități în domeniul reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră din sectorul energetic,

Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale - are responsabilități în domeniul elaborării și implementări legislației în domeniul aprovizionării cu apă și sanitație, tratării apelor reziduale urbane, administrării companiilor de transport maritim, stabilire a standardelor de performanță privind emisiile de CO2 pentru autoturismele noi, vehicule utilitare ușoare și grele, condițiile de plasare a acestora pe piață,

Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General pentru Situații de Urgență) - are responsabilități privind implementarea mecanismelor de protecție civilă, protecția contra inundațiilor,

Agenția de Geodezie, Cartografie și Cadastru - are misiunea de a elabora politici publice și reglementări specifice în domeniul infrastructurii de date spațiale, de a monitoriza calitatea

politicilor și a actelor normative, precum și de a le ajusta la standardele și normele europene, de a propune intervenții justificate ale statului care urmează să ofere soluții eficiente în domeniile de competență atribuite.

Republica Moldova urmează să adopte o abordare strategică și incrementală, ce va include mai multe etape esențiale pentru alinierea completă a legislației naționale cu acquis-ul Uniunii Europene. Această abordare va avea un caracter sistematic și va implica evaluarea continuă a progresului, a deficiențelor și a resurselor necesare pentru implementare.

Aderarea la Uniunea Europeană presupune un proces de integrare complex, ce implică nu doar alinierea legislației menționată la cele 10 subcapitole, dar și construirea unor mecanisme administrative eficiente, capabile să aplice reglementările europene în mod corespunzător. Prin urmare, în procesul de implementare a legislației Uniunii Europene în domeniul mediului Republica Moldova urmează să se confrunte cu o serie de **provocări semnificative,** mai ales în sectoare sensibile legate de protecția mediului, schimbările climatice și gestionarea resurselor naturale. Aceste provocări sunt determinate nu doar de specificitatea contextului național, dar și de complexitatea și gradul avansat de reglementare al legislației europene, care impune standarde de protecție a mediului extrem de riguroase.

Una dintre principalele provocări cu care deja se confruntă Republica Moldova ține de **capacitatea administrativă.** Deși există instituții dedicate protecției mediului, aceste entități necesită o întărire substanțială a resurselor și competențelor pentru a face față cerințelor complexe ale acquis-ului UE de mediu. Este necesar să se investească în consolidarea unui cadru instituțional mai eficient, care să asigure aplicarea riguroasă a reglementărilor și să monitorizeze impactul acestora asupra mediului. Aceasta va presupune crearea unor structuri noi de mediu pe anumite segmente neacoperite, dezvoltarea și operaționalizarea unor sisteme de evaluare și monitorizare a legislației de mediu, precum și formarea și specializarea personalului în domenii cheie. Un aspect crucial al procesului va fi distribuirea responsabilităților între instituțiile implicate, asigurându-se astfel că toate instituțiile de resort vor coopera într-un cadru unitar și coordonat. De asemenea, va fi necesar ca fiecare instituție să își definească rolurile și atribuțiile clar, pentru a evita suprapunerea sau disfuncționalitățile administrative. Acest lucru presupune un proces de consolidare a capacităților instituționale, prin formarea unor echipe dedicate și alocarea de resurse financiare suficiente.

O altă provocare ține de **infrastructură inadecvată de mediu și resurse financiare insuficiente**. Dezvoltarea cadrului normativ în conformitate cu cerințele UE va impune implementarea unor măsuri costisitoare și complexe, care să asigure atenuarea și adaptarea la schimbările climatice, implementarea principiilor economiei circulare, bazate pe reducerea, reutilizarea și reciclarea materialelor, dezvoltarea infrastructurii de apă și sanitație, de gestionare a deșeurilor, implementarea soluțiilor de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră și a tehnologiilor verzi, soluții de gestionare sustenabilă a apelor, prin integrarea celor mai bune practici europene în acest domeniu, protecția și conservarea speciilor de flora și fauna rare și vulnerabile, extinderea suprafețelor de arii naturale protejate, extindere și reabilitare a pădurilor. Lipsa infrastructurii necesare pentru gestionarea deșeurilor, a apelor uzate, de mobilitate urbană ecologică, de monitorizare a calității mediului și a resurselor naturale sau a altor aspecte legate de mediu, lipsa resurselor financiare necesare pentru implementarea măsurilor menționate și pentru

dezvoltarea acestei infrastructuri poate îngreuna implementarea efectivă a legislației. Vor fi necesare măsuri de atragere a investițiilor în infrastructură de mediu și un dialog permanent cu partenerii de dezvoltare în acest sens. Valorificarea eficientă și integrală a acestor resurse la fel va prezenta o provocare.

O altă provocare ține de **interesele economice**. Punerea în aplicare a legislației de mediu și a celei din domeniul schimbărilor climatice va necesita o transformare profundă a mai multor sectoare ale economiei naționale, în special a sectorului agricol, energetic și industrial, cu scopul de a sprijini tranziția către o economie verde cu emisii scăzute de carbon. Prin urmare implementarea reglementărilor de mediu este percepută ca o povară pentru mediul de afaceri care activează în aceste sectoare, necesitând eforturi și resurse enorme, ceea ce duce la opoziție din partea sectorului privat.

Educația publicului și conștientizarea ecologică este esențială pentru succesul implementării legislației de mediu. **Lipsa conștientizării și educației** în legătură cu riscurile de mediu, cu impactul poluării asupra sănătății, cu problemele de mediu și impactul activității umane asupra ecosistemelor naturale reprezintă o provocare semnificativă, care duce la inacțiune și care necesită soluții integrate, colaborarea și implicarea tuturor sectoarelor societății pentru a promova un viitor mai sustenabil.

Aceste provocări necesită soluții complexe care implică nu doar legislație, ci și educație, investiții în infrastructură și, în multe cazuri, o schimbare de mentalitate în rândul societății.

Pentru a asigura o tranziție lină și pentru a respecta angajamentele asumate în cadrul procesului de pregătire pentru aderare, în perioada de după finalizarea negocierilor de aderare la Uniunea Europeană, pe capitolul 27 „Mediul înconjurător și schimbările climatice", Republica Moldova trebuie să asigure transpunerea totală a actelor UE de bază stabilite la acest capitol, prin revizuirea legislației naționale, modificarea și aprobarea legislației naționale relevante. Îmbunătățirea capacității administrative și asigurarea faptului că instituțiile naționale sunt pregătite să implementeze și să aplice legislația UE, inclusiv formarea personalului și crearea de structuri administrative adecvate la fel sunt aspecte foarte esențiale a fi realizate în această perioadă. Identificarea și implementarea proiectelor de dezvoltare a infrastructurii de mediu necesare conform standardelor UE și a programelor de asistență și cooperare oferite de UE, stabilirea unor parteneriate cu alte state membre ale UE pentru a învăța din experiențele lor și a beneficia de asistență tehnică trebuie să se regăsească pe agenda autorităților de mediu. La fel de important pentru procesul de implementare a politicilor de mediu și a reformelor ce urmează a fi puse în aplicare în conformitate cu noile prevederi legale, vor fi și acțiunile de sprijin a sectoarelor economice vulnerabile, a mediului de afaceri care ar putea fi afectate de impunerea noilor standarde legate de protecția mediului, dialogul permanent cu societatea civilă și campaniile de informare despre beneficiile aderării și despre schimbările care vor avea loc în urma integrării în UE.

Cu referire la gradul de transpunere în legislația națională a actelor UE obligatorii (187 - Regulamente, Directive, Decizii), menționăm că:

1. **Sunt transpuse în legislația națională următoarele 16 acte UE:**

aferent domeniului schimbări climatice - 5 acte UE:

- în partea ce ține de regulamentul de guvernanță: Regulamentul (UE) 2018/1999[1]; Regulamentul delegat (UE) 2020/1044[2]; Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2020/1208;
- în partea ce ține de sistemul de comercializare a emisiilor în aviație: Regulamentul (UE) nr. 606/2010[3];
- în partea ce ține de substanțele care diminuează stratul de ozon: Regulamentul (UE) 291/2011[4] al Comisiei.

aferent domeniului protecției naturii – 8 acte UE:

- în partea ce ține de deținerea animalelor sălbatice în grădinile zoologice: Directiva 1999/22/CE[5];
- în partea ce ține de comerțul internațional cu specii ale faunei și florei sălbatice pe cale de dispariție - CITES: Regulamentul (CE) nr. 338/97[6];
- în partea ce ține de comerțul de produse derivate din focă: Regulamentul (CE) nr. 1007/2009[7]; Regulamentul (UE) nr. 737/2010[8]; Directiva 83/129/CEE[9];
- în partea ce ține de capcanele cu pedală: Regulamentul (CEE) nr. 3254/91[10]; Regulamentul (CE) nr. 35/97[11]; Decizia Consiliului nr. 97/602/CE[12].

aferent domeniului substanțe chimice - 3 acte UE:

- în partea ce ține de poluanții organici persistenți (POPS) & bifenilii policlorurați (PCB) și terfenili policlorurați (PCT): Directiva 96/59/CE[14]
- în partea ce ține de controlul emisiilor de compuși organici volatili: Directiva 94/63/CE[15].

- în partea ce ține de exportul și importul substanțelor chimice periculoase: Regulamentul (UE) nr. 649/2012

aferent domeniului deșeuri - 1 act UE:

- în partea ce ține de restricțiile de utilizare a anumitor substanțe periculoase în echipamentele electrice și electronice: Directiva 2011/65/UE

2. Sunt transpuse parțial în legislația națională următoarele 65 de acte UE:

aferent domeniului schimbări climatice - 15 acte UE:

- în partea ce ține de legislația europeană privind clima: Regulamentul (UE) 2021/1119[16];
- în partea ce ține de regulamentul de guvernanță: Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2022/2299[17];
- în partea ce ține de sistemul de comercializare a certificatelor de emisii - ETS: Directiva 2003/87/CE[18];
- în partea ce ține de sistemul de comercializare a certificatelor de emisii în aviație: Directiva 2003/87/CE[19]; Directiva 2018/2066[20];
- în partea ce ține de sistemul de comercializare a certificatelor de emisii pentru transportul maritim: Regulamentul (UE) 2015/757[21]; Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2016/1928[22]; Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2023/2449[23];

- în partea ce ține de gazele fluorurate cu efect de seră: Regulamentul (UE) 2024/573[24]; Regulamentul (CE) nr. 306/2008[25]; Regulamentul (CE) nr. 307/2008[26]; Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2024/2215[27];
- în partea ce ține de substanțe care diminuează stratul de ozon: Regulamentul (UE) 2024/590[28];
- în partea ce ține de etichetarea mașinilor: Directiva 1999/94/CE[29];
- în partea ce ține de calitatea combustibilului: Directiva 98/70/CE[30].

aferent domeniului legislației orizontale - 8 acte UE:

- în partea ce ține de evaluarea impactului asupra mediului: Directiva 2011/92/UE[31]; Directiva 2001/42/CE[32];
- în partea ce ține de accesul la informație, participarea publicului și accesul la justiție: Directiva 2003/4/CE[33]; Directiva 2003/35/CE[34];
- în partea ce ține de răspunderea de mediu: Directiva 2004/35/CE[35];
- în partea ce ține de infracțiunile asupra mediului:Directiva 2024/1203[36];
- în partea ce ține de infrastructură pentru informații spațiale în comunitatea europeană (INSPIRE): Directiva 2007/2/CE[37];
- în partea ce ține de programul pentru mediu și acțiuni climatice (LIFE): Regulamentul (UE) 2021/783[38].

aferent domeniului calității aerului - 5 acte UE:

- în partea ce ține de calitatea aerului ambiant:Directiva 2008/50/CE[39]; Directiva 2004/107/CE[40];
- în partea ce ține de plafoanele naționale de emisii: Directiva (UE) 2016/2284[41]; Decizia de punere în aplicare (UE) 2018/1522[42];
- în partea ce ține de conținutul de sulf din combustibilii lichizi: Directiva (UE) 2016/802[43].

aferent domeniului de management al deșeurilor - 13 acte UE :

- în partea ce ține de directiva-cadru privind deșeurile: Directiva 2008/98/CE[44];
- în partea ce ține de transportarea deșeurilor: Regulamentul (CE) nr. 1013/2006[45]; Regulamentul (CE) nr. 1418/2007[46]; Regulamentul (UE) 2024/1157[47];
- în partea ce ține de economie circulară: Directiva (UE) 2019/904[48];
- în partea ce ține de ambalaje: Directiva 94/62/CE[49];
- în partea ce ține de vehiculele scoase din uz: Directiva 2000/53/CE[50];
- în partea ce ține de deșeurile miniere: Directiva 2006/21/CE[51];
- în partea ce ține de nămolul de canalizare: Directiva 86/278/CEE[52];
- în partea ce ține de baterii: Directiva 2006/66/CE[53];
- în partea ce ține de depozitarea deșeurilor: Directiva 1999/31/CE[54];
- în partea ce ține de deșeurile de echipamente electrice și electronice: Directiva 2012/19/UE[55]

aferent domeniului calitatea apelor - 9 acte UE:

- în partea ce ține de politicile privind mediul marin: Directiva 2008/56/CE[56];

- în partea ce ține de cadrul pentru acțiunea comunitară în domeniul politicii apei: Directiva 2000/60/CE[57];
- în partea ce ține de reutilizarea apei: Regulamentul (UE) 2020/741[58];
- în partea ce ține de apă potabilă: Directiva 2020/2184[59];
- în partea ce ține de tratarea apelor uzate:Directiva 91/271/CEE[60] ;
- în partea ce ține de standardele de calitate a mediului: Directiva 2008/105/CE[61];
- în partea ce ține de apele subterane: Directiva 2006/118/CE[62];
- în partea ce ține de evaluarea și gestionarea riscurilor de inundații: Directiva 2007/60/CE[63];
- în partea ce ține de protecția apelor împotriva poluării cauzate de nitrații din surse agricole: Directiva 91/676/CEE[64];

aferent domeniului protecția naturii - 5 acte UE:

- în partea ce ține de experimentele cu animale: Directiva 2010/63/EU[65];
- în partea ce ține de păsările sălbatice și habitate: Directiva 2009/147/CE[66]; Directiva 92/43/CEE[67];
- în partea ce ține de comerțul internațional cu specii pe cale de dispariție - CITES: Regulamentul (CE) nr. 865/2006[68]; Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 792/2012[69].

aferent domeniului protecției civile - 1 act UE: Decizia nr. 1313/2013/UE[70]

aferent domeniului substanțelor chimice - 4 acte UE:

- în partea ce ține de biocide: Regulamentul (UE) nr. 528/2012[71];
- în partea ce ține de înregistrarea, evaluarea, autorizarea și restricționarea substanțelor chimice: Regulamentul (UE) nr. 1907/2006[72];
- în partea ce ține de clasificarea, etichetarea și ambalarea substanțelor: Regulamentul (UE) nr. 1272/2008[73];
- în partea ce ține de poluanții organici persistenți (POPS) & bifenilii policlorurați (PCB) și terfenili policlorurați (PCT): Regulamentul (UE) nr. 2019/1021

aferent domeniului emisii industriale - 5 acte UE:

- în partea ce ține de emisii industriale: Directiva 2010/75/UE[75]; Regulamentul (UE) 2024/1244[76];
- în partea ce ține de compușii organici volatili din vopsele: Directiva 2004/42/CE[77];
- în partea ce ține de mercur: Regulamentul (UE) 2017/852[78];
- în partea ce ține de eticheta ecologică: Regulamentul (CE) nr. 66/2010[79]
- în partea ce ține de controlul pericolelor de accidente majore ce implică substanțe periculoase: Directiva 2012/18/UE[80]

3. **Nu au fost transpuse încă în cadrul juridic național următoarele 99 de acte UE:**

aferent domeniului schimbări climatice - 67 de acte UE :

- în partea ce ține de sistemul de comercializare a certificatelor de emisii: Decizia (UE) 2015/1814[81]; Decizia (UE) 2010/634[82]; Decizia (UE) 2013/448[83];

Regulamentul (UE) 2019/856[84]; Regulamentul (UE) 2019/331[85]; Decizia (UE) 2019/708[86]; Regulamentul Regulamentul (UE) 2021/447[87]; Regulamentul (UE) 2023/2830[88]; Decizia (UE) 2021/927[89]; Decizia (UE) 2020/2166[90]; Regulamentul (UE) 2023/2441[91]; Regulamentul (UE) nr. 389/2013[92]; Regulamentul delegat (UE) 2019/1122[93]; Decizia 2006/780/CE[94]; Decizia 2011/389/UE[95];Regulamentul (UE) 2018/2067[96]; Regulamentul (UE) 2019/1842[97]; Regulamentul (UE) 2020/1001[98]; Decizia 2013/447/UE[99]; Regulamentul (UE) 2024/2620[100]; Decizia 2005/381[101]. (UE) 2021/447[102]

- în partea ce ține de sistemul de comercializare a certificatelor de emisii în aviație: Decizia 2009/450/CE[103]; Regulamentul (CE) nr. 748/2009[104]; Regulamentul (UE) nr. 606/2010[105]; Regulamentul (UE) 2018/2067[106]; Regulamentul delegat (UE) 2025/927[107]; Decizia (UE) 2023/2440[108]; Regulamentul (UE) 2024/622[109]; Regulamentul (UE) 2024/1030[110]; Decizia Comisiei din 5 iulie 2024[111]; Regulamentul (UE) 2024/1879[112].
- în partea ce ține de sistemul de comercializare a certificatelor de emisii al navelor: Regulamentul (UE) 2023/2917[113]; Regulamentul(UE) 2023/2849[114]; Regulamentul (UE) 2023/2776[115]; Regulamentul (UE) 2023/2297[116]; Regulamentul (UE) 2023/2599[117];Decizia (UE) 2023/2895[118]; Decizia (UE) 2024/1113[119];
- în partea ce ține de fondul social de climă: Regulamentul (UE) 2023/955[120];
- în partea ce ține de reducerea emisiilor: Regulamentul (UE) 2018/842[121]; Decizia (UE) 2020/2126[122]; Decizia (UE) 2023/863[123]; Regulamentul (UE) 2019/1122[124];
- în partea ce ține de utilizarea terenurilor, schimbarea utilizării terenurilor și silvicultura: Regulamentul (UE) 2018/841[125];
- în partea ce ține de certificare pentru eliminarea carbonului: Regulamentul (UE) 2024/3012[126];
- în partea ce ține de captarea și stocarea carbonului:Directiva 2009/31/CE[127]; Decizia 2011/92/UE[128]; Decizia 2010/670/UE[129];
- în partea ce ține de gazele fluorurate cu efect de seră:Regulamentul (CE) nr. 1497/2007[130]; Regulamentul (CE) nr. 1516/2007[131]; Regulamentul (CE) nr. 304/2008[132]; Regulamentul (UE) 2015/2066[133]; Regulamentul (UE) 2016/879[134]; Regulamentul (UE) 2024/2174[135]; Regulamentul (UE) 2024/2195[136]; Regulamentul (UE) 2015/2065[137];Regulamentul (UE) 2024/2473[138]; Regulamentul (UE) 2024/2174[139];
- în partea ce ține de substanțe care diminuează stratul de ozon: Regulamentul (UE) nr. 537/2011[140];
- în partea ce ține de standarde de performanță privind emisiile de CO2 pentru vehiculele grele: Regulamentul (UE) 2019/1242[141]; Regulamentul (UE) 2020/1079[142]; Regulamentul (UE) 2021/1430[143]; Regulamentul (UE) 2024/1127[144]; Regulamentul (UE) 2022/1362[145]; Regulamentul (UE) 2017/2400[146]; Regulamentul (UE) 2021/941[147];
- în partea ce ține de standarde de performanță în emisii de CO_2 pentru autoturisme și autovehicule utilitare: Regulament (UE) 2019/631[148]; Regulament (UE) 2021/392[149]; Regulament (UE) 63/2011[150]; Regulament (UE) 114/2013[151];

Regulament (UE) 2023/2767[152]; Decizia 2012/100/UE[153]; Decizia 2012/99/UE[154]; Regulamentul (UE) 2023/2867[155]; Regulamentul (UE) 2023/2866[156];

- în partea ce ține de calitatea carburanților: Decizia 2002/159/CE[157]

aferent domeniului calității aerului - 2 acte UE:

- în partea ce ține de zgomot: Directiva 2002/49/C[158];
- în partea ce ține de calitatea aerului: Directiva (UE) 2024/2881[159];Decizia 2011/850/UE[160]

aferent domeniului managementului deșeurilor - 6 acte UE:

- în partea ce ține de transporturi de deșeuri: Regulamentul (UE) nr. 1257/2013[162];
- în partea ce ține de ambalaje: Regulamentul (UE) 2025/40[163];
- în partea ce ține de baterii: Regulamentul (UE) 2023/1542[164];
- în partea ce ține de depozit de deșeuri: Decizia 2003/33/CE[165];

aferent domeniului calitatea apei - 5 acte UE

- în partea ce ține de ape pentru scăldat: Directiva 2006/7/CE[167];
- în partea ce ține de epurarea apelor uzate urbane: Decizia 2014/431/UE[168]; Directiva (UE) 2024/3019[169];
- în partea ce ține de standarde de calitate a mediului:Propunerea de directivă[170];
- în partea ce ține de monitorizarea solului:Propunerea de directivă[171]

aferent domeniului protecția naturii - 8 acte UE:

- în partea ce ține de restaurarea naturii:Regulamentul (UE) 2024/1991[172];
- în partea ce ține de acces și partajarea beneficiilor:Regulamentul (UE) nr. 511/2014[173];
- în partea ce ține de comerțul cu lemn:Regulamentul (UE) nr. 995/2010[174];Regulamentul (UE) nr. 607/2012[175];Regulamentul (UE) nr. 363/2012[176];Regulamentul (UE) 2023/1115[177];
- în partea ce ține de sistem de licențiere pentru importurile de lemn:Regulamentul (CE) nr. 2173/2005[178], Regulamentul (CE) nr. 1024/2008[179];

aferent domeniului protecției civile - 3 acte UE: Decizia 2014/762/UE[180]; Decizia (UE) 2019/1310[181]; Decizia (UE) 2019/570[182]

aferent domeniului substanțe chimice - 2 acte UE: Asbestos: Directiva 87/217/CEE[183]; Regulamentul (CE) nr. 440/2008

aferent domeniului emisii industriale - 4 acte UE

- în partea ce ține de controlul emisiilor de compuși organici volatili: Directiva 2009/126/CE[184];
- în partea ce ține de sistemul de management de mediu și audit: Regulamentul (CE) nr. 1221/2009[185];Decizia (UE) 2023/2463[186].

32004L0035	31986L0278	32011L0065	32008L0056	31999L0022	31983L0129	32009R1007	31991R3254
31997R0035	31997D0602	31996L0059	32012R0649	32021R1119	32018R1999	32022R2299	32018R2066
32015R0757	32024R0573	32024R0590	31998L0070	32003L0087	32014L0052	31992L0043	32001L0042
32003L0004	32003L0035	32024L1203	32007L0002	32021R0783	31992L0043	32004L0107	32008L0050
32016L2284	32016L0802	32008L0098	31994L0062	32006L0066	32012L0019	32000L0053	32006R1013
32019L0904	32006R1013	32006L0021	32024R1157	31999L0031	32012L0019	31994L0062	32006L0021
32000L0060	32008L0105	32007L0060	31991L0676	32006L0118	32020R0741	32020L2184	31991L0271
32024L3019	31997R0338	32015R1850	31992L0043	32009L0147	32006R0865	32012R0792	32012R0792
32024R1991	32014R1143	32006R1907	32008R1272	31999L0094	32019R1021	32012R0528	32010L0075
32011L0092	32010L0063	32015L2193	32012L0018	32004L0042	31994L0063	32017R0852	31987L0217
32010R0066	32013D1313	32024R1244	32019R1122	32023R2441	32023R2830	32019D0708	32019R1842
32019R0331	32018R0841	32009L0031	32023R0955	32024R3012	32018R0842	32019R1242	32019R0631
32018R2067	32023R1542	32013R1257	32006L0007	32025R0006	32014R0511	32015R1866	32018R0968
32016R1141	32005R2173	32010R0995	32023R1115	32009L0126	32009R1221	32002L0049	32024R2620

32009D0450	32010R0606	32025R0927	32023R2917	32016R1928	32023R2449	2023/2849	32023R2776
32023R2297	32025R0625	32008R0307	32025R0627	32024R2215	32016R0879	32024R2174	32024R2195
32015R2065	32020R1079	32024R1127	32022R1362	32017R2400	32021R0941	32021R0392	32023R2767
32023R2867	32023R2866	32002D0159	32023R0956	32023R2599	32023D2895	32024D0411	32007R1497
32007R1516	32024L2881	32018D1522	32025R0040	32003D0033	32011D0321	32008R1024	32012R0607
32012R0363							

SUBCAPITOLUL 27.1. LEGISLAȚIE ORIZONTALĂ

27.1.1. Prezentarea generală a situației

27.1.1.1. Cadrul legislativ

Legislația orizontală din cadrul acquis-ului UE constituie baza procedurală esențială pentru asigurarea coerenței și eficienței reglementărilor de mediu. Aceste acte nu se limitează la un sector specific, ci se referă la procese și mecanisme fundamentale care susțin întregul cadru legislativ. Ele vizează îmbunătățirea procesului decizional și armonizarea normativelor, contribuind astfel la o implementare uniformă și eficientă a legislației de mediu în toate domeniile. La acest subcapitol se integrează legislația cu privire la evaluarea impactului de mediu, evaluarea strategică de mediu, accesul la informații de mediu și participarea publică la luarea deciziilor de mediu, răspunderea de mediu și crimele ecologice, cu privire la infrastructura pentru informații spațiale (INSPIRE) și programul pentru mediu și acțiunile climatice LIFE.

În domeniul evaluării de mediu, Republica Moldova a dezvoltat un cadru normativ robust care reglementează evaluarea impactului asupra mediului, evaluarea strategică de mediu și evaluarea biodiversității. Aceste reglementări permit autorităților de resort să gestioneze și să monitorizeze efectele potențiale ale activităților planificate asupra mediului înconjurător.

Republica Moldova a devenit parte la **Convenția privind evaluarea impactului asupra mediului în context transfrontalier** (Convenția Espoo, 25.02.1991) prin Hotărârea Parlamentului

nr. 1546/1993 pentru aderarea Republicii Moldova la unele convenții în domeniul protecției mediului și ratificarea Convenției privind diversitatea biologică. Ca urmare a aderării la Convenția Espoo, la nivel național a fost adoptată Legea nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului, care transpune Directiva 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului, modificată prin Directiva 2014/52/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 aprilie 2014, precum și prevederile art. 6 alin. (3) și (4) din Directiva 92/43/CEE a Consiliului din 21 mai 1992 privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică modificată prin Directiva 2013/17/UE din 13 mai 2013.

Ulterior, Republica Moldova a semnat **Protocolul privind evaluarea strategică de mediu** la Convenția privind evaluarea impactului asupra mediului în context transfrontalier în cadrul reuniunii extraordinare a părților la Convenția Espoo de la Kiev (Ucraina) din 21 mai 2003 și l-a ratificat prin Legea nr. 156/2018 pentru ratificarea Protocolului privind evaluarea strategică de mediu la Convenția privind evaluarea impactului asupra mediului în context transfrontalier. Ca urmare, la nivel național a fost adoptată Legea nr. 11/2017 privind evaluarea strategică de mediu, care transpune prevederile Directivei 2001/42/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 27 iunie 2001 privind evaluarea efectelor anumitor planuri și programe asupra mediului.

Cadrul normativ secundar, care completează legislația primară, reglementează procedurile de evaluare a impactului asupra mediului și stabilește pașii necesari pentru realizarea unei evaluări complete și corecte a activităților planificate, care pot avea efecte semnificative asupra mediului. Printre acestea se numără:

- Ghidul privind executarea procedurilor de evaluare a impactului asupra mediului (Ordinul ministrului mediului Nr. 53 din 23.04.2025);
- Ghidul privind evaluarea biodiversității (Ordinul ministrului mediului Nr. 105/2024);
- Ghidul privind evaluarea calității raportului de evaluare a impactului asupra mediului (Ordinul ministrului mediului Nr. 150/2024);
- Regulamentul privind organizarea și funcționarea comisiei tehnice de analiză a calității raportului privind evaluarea impactului asupra mediului (Ordinul ministrului mediului Nr. 34/2024);

- Ghidul cu privire la integrarea cerințelor schimbărilor climatice în procedura de evaluare a impactului asupra mediului, ordin MM nr. 162/2025.

În ceea ce privește evaluarea strategică de mediu, actele normative secundare care reglementează acest domeniu sunt următoarele:

- Ghidul privind efectuarea procedurilor de evaluare strategică de mediu (Ordinul ministrului mediului, dezvoltării regionale și agriculturii Nr. 219/2018);
- Ghidul privind evaluarea calității raportului privind evaluarea strategică de mediu (Ordinul ministrului mediului Nr. 83/2024);

- Regulamentul privind organizarea și funcționarea Comisiei de Experți pentru analiza calității raportului privind evaluarea strategică de mediu (Ordinul ministrului mediului Nr. 71/2024).

În vederea asigurării unui proces de evaluare de mediu complet și eficient, în procesul de implementare a instrumentelor de evaluare de mediu se aplică și alte acte normative fundamentale care guvernează domeniul protecției mediului, inclusiv:

- Legea Nr. 1515/1993 privind protecția mediului înconjurător, care definește principiile fundamentale de protecție a mediului și stabilește mecanismele pentru evaluarea și gestionarea impacturilor asupra mediului,
- Legea Nr. 94/2007 privind rețeaua ecologică, care reglementează constituirea și dezvoltarea rețelei ecologice naționale, ca parte integrantă a reţelei ecologice pan-europene, şi reţelelor ecologice locale pentru stabilirea unui regim de gestiune şi de protecţie a reţelei ecologice naţionale şi a reţelelor ecologice locale, esențiale în evaluarea activităților ce pot afecta biodiversitatea,
- Legea Nr. 227/2022 privind emisiile industriale, care reglementează emisiile de poluanți provenite din activitățile industriale, având un impact direct asupra evaluării efectelor acestora asupra mediului,
- Legea apelor Nr. 272/2011, care reglementează protecția și gestionarea resurselor de apă, un domeniu de importanță majoră, având în vedere impactul activităților economice asupra calității și disponibilității acestora,
- Legea Nr. 209/2016 privind deșeurile care reglementează managementul deșeurilor, un sector esențial în protecția mediului, având un rol crucial în evaluarea activităților care implică gestionarea acestora. Esențial pentru evaluarea impactului asupra mediului, Legea nr.108/2020 privind controlul pericolelor de accidente majore care implică substanțe periculoase, care reglementează măsurile de prevenire a accidentelor majore care implică substanțe periculoase, precum și de limitare a consecințelor acestora asupra sănătății umane și asupra mediului, în vederea asigurării unui nivel ridicat de protecție pe întreg teritoriul Republicii Moldova, este și Codul urbanismului și construcțiilor Nr. 434/2023, care guvernează planificarea și realizarea lucrărilor de construcție, integrând procedura de evaluare a impactului asupra mediului ca parte a procesului decizional, ș.a.

În domeniul asigurării accesului la informația despre mediu, participarea publicului și accesul la justiție este de menționat faptul că Republica Moldova este parte la Convenția privind accesul la informație, justiție și participarea publicului la adoptarea deciziilor în domeniul mediului, cunoscută sub denumirea de Convenția Aarhus, fiind ratificată prin Hotărârea Parlamentului nr. 346/1999. Întru punerea în aplicare a acesteia la nivel național, a fost aprobat și implementat un Plan Național de Acțiuni pentru implementarea Convenției Aarhus în Republica Moldova (2011-2015) și un Regulament privind accesul publicului la informația de mediu (H.G. nr. 1467/2016).

În cadrul obiectivului general 1 al Strategiei de mediu pentru perioada 2024-2030, aprobată prin H.G. nr. 409/2024, care vizează dezvoltarea unui sistem de guvernanță de mediu transparent, eficient, incluziv și durabil, în conformitate cu cerințele de protecție a mediului

sunt planificate următoarele direcții de acțiuni pentru implementarea prevederilor Convenției Aarhus:

1. Dezvoltarea eficienței, responsabilității și transparenței instituțiilor publice la toate nivelurile de guvernanță;
2. Asigurarea unui proces decizional inclusiv, participativ și reprezentativ, accesibil tuturor cetățenilor, la toate nivelurile autorităților publice;
3. Asigurarea accesului egal la informații de mediu pentru toți cetățenii Republicii Moldova.

Legislația națională care este aliniată parțial la prevederile Directivei 2003/35/CE a Parlamentului European și a Consiliului, din 26 mai 2003, privind instituirea participării publicului în elaborarea anumitor planuri și programe în domeniul mediului și modificarea Directivelor 85/337/CEE ale Consiliului, ale Directivei 2003/4/CE a Parlamentului European și a Consiliului, din 28 ianuarie 2003, privind accesul publicului la informațiile de mediu și abrogarea Directivei 90/313/CEE a Consiliului și ale Regulamentului CE nr. 1376/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 6 septembrie 2006 privind aplicarea pentru instituțiile și organismele comunitare a dispozițiilor Convenției de la Aarhus privind accesul la informație, participarea publicului la luarea deciziilor și accesul la justiție în domeniul mediului cuprinde următoarele acte normative:

- Codul Administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018 reglementează statutul participanților în raporturile administrative, atribuțiile autorităților publice și ale instanțelor competente în domeniul contenciosului administrativ, precum și drepturile și obligațiile participanților în procedurile administrative și de contencios administrativ, stabilind cerințele de transparență și notificare/comunicare a participanților în cadrul acestora.

- Legea nr. 148/2023 privind accesul la informațiile de interes public reglementează modalitatea de exercitare și protecție a dreptului de acces la informațiile de interes public, stabilind obligațiile furnizorilor de informații în asigurarea accesului, precum și mecanismele de monitorizare și control pentru implementarea acestor prevederi, incluzând reglementarea răspunderii juridice în caz de încălcare a dreptului de acces.

- Regulamentul privind accesul publicului la informațiile de mediu, aprobat prin H.G. nr. 1467/2016, reglementează detaliat dreptul de acces la informațiile de mediu deținute de autoritățile publice, stabilind condițiile și procedurile prin care cetățenii pot accesa aceste informații, inclusiv obligațiile autorităților publice de a crea și menține un registru electronic unic al informațiilor de mediu și de a asigura diseminarea proactivă a acestora.

- Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional reglementează cerințele și obligațiile autorităţilor administraţiei publice centrale şi locale, altor autorități de asigurare a transparenţei în procesul decizional și a participării cetăţenilor, asociaţiilor constituite în corespundere cu legea, altor părţi interesate în procesul decizional;

- H.G. nr. 967/2016 cu privire la mecanismul de consultare publică cu societatea civilă în procesul decizional - stabilește mecanismele de consultare aplicabile în procesul de transparență decizională.

- Legea nr. 11/2017 privind evaluarea strategică de mediu reglementează procedurile de consultare publică și participare a publicului la procedurile de evaluare strategică de mediu a proiectelor de documente de politici și planificare;

- Legea nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului reglementează procedurile de consultare publică și participare a publicului la procedurile de evaluare a impactului asupra mediului asupra unor genuri de activitate planificate publice și private.

Cu referire la răspunderea de mediu, în conformitate cu angajamentele internaționale asumate prin Acordul de Asociere între Uniunea Europeană și Republica Moldova, țara noastră s-a angajat să alinieze legislația națională la standardele europene în domeniul protecției mediului și răspunderii pentru daunele aduse mediului. Unul dintre principalele obiective ale Acordului de Asociere este implementarea Directivei 2004/35/CE a Parlamentului European și a Consiliului, care reglementează răspunderea pentru mediul înconjurător, în ceea ce privește prevenirea și repararea daunelor aduse mediului. Transpunerea totală a Directivei a fost realizată prin Legea privind răspunderea de mediu cu referire la prevenirea și repararea daunelor aduse mediului (proiect examinat în Parlament), care stabilește reglementările generale cu privire la mecanismele de răspundere și procedurile de reparare a daunelor aduse mediului.

Republica Moldova și-a asumat implementarea aspectelor cu privire la răspunderea pentru daunele aduse mediului, odată cu ratificarea mai multor tratate internaționale de mediu, inclusiv:

- Convenția privind diversitatea biologică (CBD), ratificată prin Legea nr. 8/1979, care are ca scop protejarea biodiversității și utilizarea durabilă a resurselor naturale ale planetei;
- Convenția privind conservarea speciilor migratoare de animale sălbatice (CMS), ratificată prin Legea nr. 168/1979, care reglementează protecția speciilor migratoare și habitatelor acestora pe întreg parcursul migrației;
- Convenția de la Aarhus, ratificată prin Decizia Parlamentului nr. 346/1999, care garantează drepturi fundamentale ale cetățenilor în ceea ce privește accesul la informații, participarea publicului în procesul decizional și accesul la justiție în materie de mediu;
- Convenția-cadru a ONU privind schimbările climatice (UNFCCC), ratificată prin Decizia Parlamentului nr. 404/1995, care vizează limitarea schimbărilor climatice prin reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră;
- Tratatul privind Comunitatea Energetică, ratificat prin Legea nr. 117/2009, care reglementează integrarea energetică în regiunea sud-est europeană, promovând sursele de energie regenerabilă;
- Protocolul Cartagena privind biosecuritatea, ratificat prin Legea nr. 1381/2002, care reglementează manipularea și utilizarea organismelor modificate genetic;
- Convenția de la Basel privind controlul mișcărilor transfrontaliere ale deșeurilor periculoase și eliminarea acestora, ratificată prin Legea nr. 1599/1998, care reglementează gestionarea transfrontalieră a deșeurilor periculoase.

Aceste angajamente internaționale se regăsesc în unele documente strategice aprobate la nivel național (Strategia Națională de Dezvoltare „Moldova Europeană 2030”, aprobată prin Legea nr. 315/2022, Strategia de mediu pentru perioada 2024-2030, aprobată prin H.G. nr. 409/2024) și în actele normative precum:

- Legea nr. 1515/1993 privind protecția mediului, care reglementează cerințele generale de protecție a mediului;
- Legea nr. 1107/2002 privind Codul Civil, care reglementează inclusiv și răspunderea civilă pentru prejudiciile ecologice.

Mai mult, printr-o serie de acte normative departamentale, autoritățile de mediu au stabilit proceduri de evaluare și cuantificare și mecanisme pentru compensarea daunelor și repararea prejudiciilor de mediu cauzate resurselor de sol, aerului, apei și biodiversității. Printre reglementările specifice aplicate de autoritățile de mediu la moment se numără:

1. Ordinul nr. 383/2004 privind evaluarea daunelor produse resurselor solului;
2. Ordinul nr. 381/2004 privind evaluarea daunelor cauzate de poluarea aerului din surse staționare;
3. Ordinul nr. 206/2003 privind evaluarea prejudiciilor aduse resurselor piscicole;
4. Ordinul nr. 34/2008 privind evaluarea daunelor cauzate spațiilor verzi ale localităților urbane și rurale;
5. Ordinul nr. 163/2003 privind evaluarea daunelor produse mediului ca urmare a încălcării legislației apelor.

În ceea ce privește investigarea încălcărilor și crimelor de mediu, legislația națională reglementează proceduri specifice de răspundere, care pot fi de natură penală, contravențională sau civilă, în funcție de gravitatea faptei comise. De asemenea, legislația prevede mecanisme pentru recuperarea prejudiciilor aduse mediului ca urmare a activităților economice sau a altor acțiuni dăunătoare. În acest cadru, sunt reglementate și plățile pentru poluarea mediului, precum și taxele pentru utilizarea resurselor naturale în cazul activităților autorizate, ca măsuri preventive și compensatorii pentru impactul asupra mediului.

Strategia națională de dezvoltare „Moldova Europeană 2030” stabilește obiective clare pentru dezvoltarea durabilă a Republicii Moldova, aliniate cu Obiectivele de Dezvoltare Durabilă (ODD) ale Organizației Națiunilor Unite. Printre acestea, Obiectivul general 8 vizează „edificarea unui sistem de justiție echitabil, incoruptibil și independent”, iar Obiectivul general 10 urmărește „asigurarea unui mediu sănătos și sigur”. Aceste obiective contribuie semnificativ la îmbunătățirea calității mediului în Republica Moldova, fiind strâns corelate cu promovarea activă a principiului „poluatorul plătește”, care reprezintă un pilon fundamental al strategiei de protecție a mediului.

În conformitate cu angajamentele internaționale, Republica Moldova are obligația de a transpune și implementa Directiva (UE) 2024/1203 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 aprilie 2024 privind protecția mediului prin intermediul dreptului penal, care înlocuiește Directiva 2008/99/CE și Directiva 2009/123/CE.

În prezent, legislația națională reglementează infracțiunile de mediu și răspunderea penală, precum și mecanismele de protecție a mediului, printr-o serie de acte normative care stabilesc proceduri clare pentru investigarea și sancționarea încălcărilor de mediu. Astfel:

- Codul Penal al Republicii Moldova nr. 985/2002, în Capitolul 9 - Infracțiuni de mediu, prevede sancțiuni pentru faptele care aduc atingere resurselor naturale și mediului, incluzând gestionarea resurselor de sol, apă, aer, subsol, flora și fauna, precum și încălcarea

reglementărilor privind arii protejate, fondul forestier și managementul deșeurilor. Infracțiunile de mediu reglementate de Codul Penal vizează și nerespectarea legislației privind protecția mediului.

- Codul de Procedură Penală nr. 122/2002, stabilește procedurile pentru desfășurarea urmăririi penale și pentru tragerea la răspundere a persoanelor vinovate de comiterea infracțiunilor de mediu, inclusiv termenele pentru desfășurarea urmăririi penale.
- Codul Contravențional al Republicii Moldova (nr. 218/2008) reglementează contravențiile legate de încălcarea legislației de mediu, inclusiv în domeniul gestionării resurselor naturale, protecției biodiversității, securității ecologice și neîndeplinirii obligațiilor de protecție a mediului. Contravențiile sunt sancționate mai ușor decât infracțiunile, reflectând gravitatea redusă a faptei.
- Legea nr. 1540/1998 privind plata pentru poluarea mediului reglementează mecanismul de colectare a plăților pentru poluarea mediului, în contextul activităților economice care au un impact asupra mediului, stabilind obligații financiare pentru agenții economici responsabili de poluare.
- Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător reglementează inclusiv activitatea autorităților de inspecție a mediului și stabilește responsabilitățile acestora în supravegherea și controlul respectării legislației de mediu.
- Legea privind răspunderea pentru mediu detaliază măsurile de prevenire și remediere a daunelor cauzate mediului, oferind un cadru juridic pentru răspunderea civilă, precum și pentru remedierea daunelor aduse mediului, prin măsuri de restaurare a mediului afectat.
- Ghidul pentru apărătorii dreptului la un mediu sănătos este un document esențial pentru promovarea și protejarea dreptului la un mediu sănătos, destinat tuturor celor implicați în protecția mediului, inclusiv avocaților, organizațiilor non-guvernamentale și altor promotori ai unui mediu curat și sănătos.

În ceea ce privește Programul pentru mediu și acțiuni climatice (LIFE), acesta reprezintă un mecanism financiar al Uniunii Europene destinat să susțină proiectele de mediu și politici climatice, cu scopul de a proteja biodiversitatea, de a combate schimbările climatice și de a promova o dezvoltare economică sustenabilă. Programul LIFE sprijină implementarea unor inițiative inovative în domeniul protecției mediului și gestionării eficiente a resurselor naturale și are un buget de 5 432 000 000 EURO pentru perioada 2021-2027.

Deși Republica Moldova încă nu a aliniat Regulamentul (UE) 2021/783 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2021 de instituire a unui program pentru mediu și acțiuni climatice (LIFE) și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1293/2013 care stabilește obiectivele programului LIFE, bugetul acestuia pentru perioada 2021-2027, formele de finanțare din partea Uniunii și normele privind acordarea finanțării, potrivit prevederilor art.6, alin (1) țara noastră poate fi eligibilă pentru finanțare ca țară candidată la aderare. Prin urmare, în iulie 2022, Comisia Europeană a lansat negocierile privind asocierea la LIFE cu mai multe țări din afara UE, inclusiv cu Republica Moldova, care permit acestor țări să se alăture programului prin acorduri bilaterale de asociere. Astfel, prin Legea nr. 347/2022 a fost ratificat Acordul de Asociere dintre Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană, pe de altă parte, privind participarea Republicii Moldova la Programul Uniunii Europene pentru mediu și politici climatice – „LIFE”, semnat la Chișinău la 26 noiembrie 2022, care permite entităților juridice din Republica Moldova să participe la acțiunile programului LIFE, în condiții echivalente cu entitățile juridice din UE. De

asemenea, Republica Moldova a desemnat un punct național de contact pentru Programul LIFE, care participă la ședințele Comitetului pentru Programul LIFE în calitate de observator. Circa un milion de euro sunt oferiți Republicii Moldova și partenerilor din Grecia din Programul LIFE pentru implementarea proiectului privind păsările și habitatele rețelei Natura 2000 în Ucraina și Republica Moldova, în baza rețelei actuale comune de situri Emerald, în conformitate cu Convenția de la Berna.

Astfel, Republica Moldova își propune să creeze cadrul juridic necesar pentru a participa la programele și inițiativele UE în domeniul ecologic, inclusiv la Programul LIFE. În acest context, Programul LIFE se prezintă ca un instrument valoros pentru susținerea implementării acțiunilor de mediu la nivel național, oferind oportunități de finanțare pentru proiectele care vizează protecția mediului, eficiența energetică și adaptarea la schimbările climatice.

În ceea ce privește infrastructura pentru informații spațiale în comunitatea europeană (INSPIRE), obiectivul principal este asigurarea unui cadru coerent și interoperabil pentru gestionarea și schimbul de date spațiale între statele membre ale Uniunii Europene. Implementarea Directivei 2007/2/EC are scopul de a facilita accesul la date spațiale, promovând transparența și eficiența în utilizarea datelor spațiale pentru planificarea și luarea deciziilor în domenii esențiale precum protecția mediului, gestionarea resurselor naturale, dezvoltarea durabilă și gestionarea riscurilor. Acest cadru european contribuie la consolidarea unui sistem global de date spațiale, oferind instrumentele necesare pentru integrarea, partajarea și reutilizarea datelor spațiale, în conformitate cu principiul interoperabilității.

Pentru alinierea la cerințele Directivei 2007/2/EC (INSPIRE), care reglementează infrastructura de date spațiale la nivel național, au fost adoptate o serie de acte normative esențiale, care stabilesc cadrul legal și instituțional necesar pentru implementarea și dezvoltarea infrastructurii naționale de date spațiale în Republica Moldova. Printre actele normative relevante se numără:

- **Legea nr. 254/2016** cu privire la infrastructura națională de date spațiale, care reglementează cadrul legal general al INSPIRE;
- **H.G. nr. 738/2017**, care aprobă regulamentul privind normele de creare și actualizare a metadatelor pentru seturile și serviciile de date spațiale;
- **H.G. nr. 737/2017**, care reglementează normele de creare a serviciilor de rețea și termenul de implementare al acestora;
- **H.G. nr. 458/2017**, care stabilește responsabilitățile entităților publice privind seturile de date spațiale;
- **H.G. nr. 254/2018**, care reglementează normele de partajare a seturilor de date și serviciilor între entitățile publice și terți;
- **H.G. nr. 683/2018** pentru aprobarea Regulamentului cu privire la normele de aplicare care stabilesc modalităţile tehnice de interoperabilitate şi armonizare a seturilor şi serviciilor de date spaţiale, precum şi termenul de implementare.

Aceste acte normative sunt esențiale pentru integrarea infrastructurii naționale de date spațiale în cadrul european și pentru a asigura interoperabilitatea datelor spațiale la nivel național și european.

La nivel național în domeniul infrastructurii de date spațiale, sunt dezvoltate mai multe geoportale tematice, care facilitează accesul publicului și al autorităților la date spațiale esențiale. Printre aceste platforme se numără Geoportalul tematic pentru seturile de date spațiale ale Agenției Geodezie, Cartografie și Cadastru „GEODATA" (https://geodata.gov.md/?locale=ro#/), Sistemul Informațional Geografic de Stat la Nivel Local pentru Autoritățile Administrației Publice Locale (https://sigsnl.gov.md/?locale=ro#/) și altele. Un element-cheie al infrastructurii naționale de date spațiale, îl constituie Geoportalul Infrastructurii Naționale de Date Spațiale (INDS) (https://geoportalinds.gov.md/geonetwork/srv/eng/catalog.search#/search?from=1&to=20) care este platforma tehnică ce asigură accesul la datele spațiale, oferă informații despre datele spațiale și despre serviciile de rețea ale uneia sau mai multor entități publice sau terți, precum și asigură posibilitatea căutării, vizualizării și descărcării datelor spațiale din diferite surse (geoportaluri tematice). Începând cu anul 2024, geoportalul național al infrastructurii naționale de date spațiale este integrat în Geoportalul INSPIRE (https://inspiregeoportal.ec.europa.eu/srv/eng/catalog.search#/overview?view=priorityOverview&theme=none), un pas semnificativ în alinierea infrastructurii naționale de date spațiale la standardele și normele europene, promovând transparența și accesibilitatea datelor spațiale.

27.1.1.2. Cadrul administrativ

Cu referire la legislația orizontală din cadrul acquis-ului european de mediu, cadrul administrativ joacă un rol fundamental, fiind structurat pe un sistem instituțional complex, în care **Ministerul Mediului** are un rol central ca autoritate responsabilă pentru elaborarea și promovarea politicilor de protecție a mediului, iar instituțiile subordonate acestuia au rol de implementare și control.

În ceea ce privește evaluarea impactului asupra mediului, evaluarea strategică de mediu și evaluarea biodiversității, Ministerul Mediului, prin **Direcția Politici de Prevenire a Poluării**, este responsabil de dezvoltarea și promovarea politicii și legislației în domeniile respective și de implementarea procedurii de evaluare strategică de mediu a documentelor de politici și planificare elaborate de autoritățile publice centrale, în activitatea dată fiind antrenată 1 unitate de personal.

Implementarea procedurilor de evaluarea impactului asupra mediului, evaluarea strategică de mediu și evaluare a biodiversității sunt asigurate de **Agenția de Mediu**, autoritate administrativă subordonată Ministerului Mediului, care prin intermediul **Direcției Evaluare de Mediu și Expertiză Ecologică**, asigură evaluarea impactului asupra mediului al activităților planificate la nivel național și transfrontalier și evaluarea strategică de mediu a documentelor de politici și planificare urbană și rurală, aprobate de autoritățile publice locale. Direcția dispune de un personal de 5 angajați antrenați în activitatea respectivă. La implementarea procedurilor de evaluare a impactului asupra mediului, evaluare strategică de mediu și evaluare a biodiversității sunt implicate și autoritățile publice locale, pe teritoriul cărora se planifică desfășurarea activității, dar și alte autorități publice centrale interesate implicate în procesul de consultare.

Cu referire la asigurarea accesului la informația despre mediu, participarea publicului și accesul la justiție, Ministerul Mediului este responsabil de elaborarea și promovarea politicilor în domeniul respectiv, fiind și punct focal național pentru Convenția Aarhus. Cu referire la implementare, toate autoritățile publice sunt responsabile de asigurare a accesului la informațiile despre mediu deținute, de implementarea procedurilor de asigurare a transparenței în procesul decizional și de participare a publicului la luarea deciziilor de mediu, conform Legii nr. 100/2017 privind actele normative și Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional,

implicarea activă a societății civile și a altor părți interesate în elaborarea actelor normative. Ministerul Mediului în comun cu autoritățile administrative din subordine (Agenția de Mediu, Inspectoratul pentru Protecția Mediului, Agenția „Moldsilva", Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale, Agenția Națională pentru Reglementarea Activităților Nucleare și Radiologice) și instituțiile publice fondate (IP Serviciul Hidrometeorologic de Stat, IP „Oficiul Național de Implementare a Proiectelor în domeniul Mediului, IP „Administrația Națională „Apele Moldovei") furnizează informații de mediu pe cale proactivă, prin publicarea acestora pe site-ul său oficial și prin răspunsuri la cererile de acces la informații de mediu. De asemenea, Agenția de Mediu asigură administrarea sistemelor informatice utilizate în activitatea sa și publică, pe site-ul oficial, rapoarte statistice și analize privind starea mediului, la intervale de 3, 6 sau 12 luni. În același context, Agenția de Mediu elaborează și publică, la fiecare patru ani, Raportul privind starea mediului în Republica Moldova. Serviciul Hidrometeorologic de Stat colectează, prelucrează și analizează date referitoare la condițiile meteorologice, hidrologice, agrometeorologice și climatice. Un aspect important al monitorizării îl reprezintă monitorizarea și analiza datelor hidrologice pentru corpurile de apă. Inspectoratul pentru Protecția Mediului furnizează anual date referitoare la dezvoltarea și desfășurarea controalelor planificate și la elaborarea rapoartelor săptămânale, lunare și anuale.

În ceea ce privește răspunderea pentru mediu, instituția implicată în elaborarea politicilor de răspundere pentru mediu este Ministerul Mediului, care prin intermediul **Direcției Politici de Prevenire a Poluării** are responsabilitatea de a elabora și promova acte normative privind prevenirea poluării, controlul integrat al poluării, incluzând emisiile industriale și riscurile de accidente industriale. Scopul principal al politicilor elaborate de direcție este prevenirea sau minimizarea poluării apelor, aerului și solului, pentru protejarea mediului și sănătății populației. Direcția dispune de 7 poziții, dintre care 5 sunt ocupate și doar o singură poziție e responsabilă de domeniul respectiv. Agenția de Mediu și Inspectoratul pentru Protecția Mediului sunt instituțiile cu funcții de implementare și control a legislației cu privire la răspunderea de mediu. Direcția Monitorizarea Calității Mediului din cadrul Agenției de Mediu se ocupă cu monitorizarea calității factorilor de mediu, cum ar fi apa, aerul, solul. Direcția are 5 poziții, dintre care doar 2 sunt ocupate. Inspectoratul pentru Protecția Mediului are responsabilități în domeniul evaluării riscurilor și realizării controalelor de mediu. Inspectoratul deține 273 unități de personal dintre care doar 195 sunt ocupate.

În ceea ce privește prevenirea și combaterea infracțiunilor de mediu, Ministerul Mediului, prin Secția Juridică (care are 4 angajați), elaborează propunerile legislative cu privire la penalitățile pentru infracțiunile de mediu, gestionează și soluționează litigiile de mediu, reprezentând Ministerul în fața instanțelor de judecată. Inspectoratul pentru Protecția Mediului asigură controlul și supravegherea respectării legislației de mediu, întocmește procese verbale și, în funcție de gravitatea încălcărilor, poate aplica sancțiuni contravenționale sau poate transmite materialele către organele de urmărire penală pentru investigarea infracțiunilor de mediu. Procuratura Generală și Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate, contribuie la respectarea statului de drept și apără drepturile și interesele legitime ale persoanei și societății. Aceste instituții pot iniția urmărirea penală în cazurile de infracțiuni de mediu, fie la sesizarea Inspectoratului pentru Protecția Mediului, fie din oficiu.

Un rol esențial în combaterea infracțiunilor de mediu îl joacă și Inspectoratul General al Poliției, subordonat Ministerului Afacerilor Interne, care protejează drepturile fundamentale ale

persoanei și asigură ordinea publică. Inspectoratul are 9.156 angajați, dintre care 9.000 sunt ocupați, și desfășoară activități de prevenire și descoperire a infracțiunilor, inclusiv a celor de mediu. Inspectoratul General al Poliției furnizează anual date cu privire la măsurile speciale de investigare și la efectuarea urmăririi penale în cauzele de mediu, contribuind activ la depistarea încălcărilor legislației de mediu.

Autoritatea competentă pentru elaborarea și implementarea politicilor în domeniul infrastructurii naționale de date spațiale în Republica Moldova este **Agenția de Geodezie, Cartografie și Cadastru** (46 unități), prin Direcția Infrastructura de Date Spațiale (direcția dispune de 5 unități, 4 fiind asigurate). Aceasta are rolul de a coordona și gestiona infrastructura națională de date spațiale, aliniindu-se la cerințele europene impuse de Directiva INSPIRE (2007/2/EC), pentru a asigura interoperabilitatea și accesibilitatea datelor [1] spațiale la nivel național și european. Agenția este responsabilă de menținerea și dezvoltarea geoportalelor tematice care facilitează accesul publicului și al autorităților la datele spațiale esențiale.

În contextul implementării Programului LIFE, Ministerul Mediului joacă un rol crucial în crearea cadrului instituțional în domeniu. Instituția Publică „Oficiul Național de Implementare a Proiectelor în Domeniul Mediului (ONIPM)", fondată de Ministerul Mediului prin H.G. nr. 1249/2018, este responsabilă de implementarea Programului LIFE, având ca scop susținerea proiectelor de mediu și politici climatice în concordanță cu standardele internaționale.

ONIPM are misiunea de a sprijini Ministerul Mediului și instituțiile subordonate prin implementarea eficientă a proiectelor de asistență financiară și tehnică, atât externe, cât și interne. De asemenea, ONIPM se ocupă cu administrarea **Fondului Național pentru Mediu**, asigurându-se că procedurile de identificare, evaluare, selecție, finanțare și monitorizare a proiectelor sunt conforme cu reglementările naționale și internaționale. În ceea ce privește Programul LIFE, ONIPM are atribuții esențiale în gestionarea acestuia, desemnând 1 colaborator - punct național de contact pentru Programul LIFE, care participă la ședințele Comitetului pentru Programul LIFE în calitate de observator. În prezent, personalul dedicat gestionării Totuși, se preconizează extinderea echipei pe măsură ce programul LIFE și alte inițiative de mediu vor câștiga importanță în politica de mediu națională.

În concluzie, în pofida atribuțiilor extinse ale instituțiilor menționate, există un deficit de personal care ar putea afecta eficiența implementării politicilor de protecție a mediului. Direcțiile din cadrul Ministerului Mediului, Agenției de Mediu și Inspectoratului pentru Protecția Mediului dispun de un număr limitat de angajați, ceea ce poate îngreuna procesul de monitorizare, control și implementare a legislației de mediu.

27.1.2. Planuri de viitor

27.1.2.1. Planuri legislative

În contextul elaborării unui cadru legislativ național coerent și bine structurat în domeniul evaluării de mediu, este necesar de menționat faptul că legislația națională în mare parte este armonizată cu acquis-ul Uniunii Europene (UE) în materie de evaluare de mediu. Aceste reglementări constituie un fundament solid care garantează continuitatea și eficiența proceselor de evaluare și monitorizare a impactului asupra mediului și biodiversității, elemente esențiale pentru

dezvoltarea sustenabilă. Această modificare va contribui la protecția mediului și va asigura conformitatea cu reglementările existente.

În ceea ce privește acquis-ul UE referitor la accesul publicului la informații, participarea acestuia la procesul decizional și accesul la justiție în domeniul protecției mediului, Strategia de mediu pentru perioada 2024-2030 prevede măsuri specifice pentru implementarea integrală a Convenției Aarhus. Astfel, autoritățile competente urmează să elaboreze un raport de implementare a Convenției Aarhus pentru perioada 2021-2024, document care va reflecta stadiul actual al transpunerii acestui instrument internațional, va identifica măsurile deja implementate și va evidenția eventualele lacune ce necesită măsuri suplimentare.

În scopul asigurării unei transpuneri complete și corecte a Directivei 2003/4/CE, a Directivei 2003/35/CE și a Regulamentului 1367/2006 este imperativ ca autoritățile naționale să adopte un cadru legislativ adecvat, care să reglementeze în mod detaliat accesul publicului la informații, justiție și participarea în procesul decizional în domeniul mediului. Acest cadru legislativ, sub forma unui regulament dedicat, va contribui la integrarea completă a celor trei acte europene, fiind așteptat să fie finalizat și pus în aplicare până la 31 decembrie 2026. Această acțiune va garanta conformitatea legislației naționale cu standardele europene în domeniu, în special în ceea ce privește transparența și participarea publicului la luarea deciziilor de mediu.

În vederea alinierii legislației naționale la standardele europene și internaționale în domeniul răspunderii pentru daunele ecologice, sunt prevăzute următoarele măsuri legislative fundamentale:

1. Modificarea actelor normative existente printr-un proiect de lege care vizează ajustarea legislației naționale la prevederile Legii răspunderii pentru mediu, cu scopul de a preveni și remedia eficient daunele aduse mediului.
2. Aprobarea unei Hotărâri a Guvernului pentru stabilirea regulamentului privind stabilirea și aplicarea formelor de garanție financiară în cazul daunelor de mediu asigurând astfel compensarea adecvată în caz de daune de mediu;
3. Aprobarea unei Hotărâri a Guvernului pentru adoptarea unei metodologii de calculare a daunelor aduse mediului având ca scop repararea daunelor ireversibile aduse mediului.

Pentru optimizarea mecanismelor de investigare a încălcărilor legislației de mediu, autoritățile naționale vor implementa măsuri suplimentare, inclusiv:

1. Crearea unui cadru de transpunere și implementare a Directivei 2024/1203, prin elaborarea unui act normativ care să vizeze combaterea infracțiunilor de mediu. Acesta va include reglementări pentru prevenirea, identificarea și sancționarea acestora;
2. Înființarea unui Grup de Lucru format din reprezentanți ai autorităților publice, ai organelor de urmărire penală și experți din domeniu, pentru a coordona implementarea eficientă a Directivei Europene de Mediu (DCE), conform dispozițiilor articolului 19 din DCE. Acest grup va asigura o cooperare interinstituțională consolidată în detectarea și urmărirea infracțiunilor de mediu.

În ceea ce privește implementarea infrastructurii naționale de date spațiale și alinierea la standardele europene, sunt planificate următoarele acțiuni strategice:

1. Armonizarea datelor spațiale și a serviciilor de rețea, pentru a asigura conformitatea cu standardele tehnice naționale și europene;
2. Actualizarea standardelor EN ISO referitoare la datele spațiale, precum și a standardelor OGC, prin procedura de adoptare ca standard național (SM), pentru a sprijini alinierea cu reglementările internaționale;
3. Alinierea cadrului normativ național la prevederile Deciziei UE 2019/1372, având în vedere implementarea Directivei 2007/2/EC privind infrastructura națională de date spațiale și raportarea aferentă acestora;
4. Transpunerea Regulamentului UE 2023/138 în cadrul normativ național, cu scopul de a reglementa procedurile de publicare și reutilizare a seturilor de date spațiale de mare valoare, în conformitate cu standardele europene, asigurând astfel transparența și accesibilitatea datelor de mediu.

Aceste măsuri vor contribui la dezvoltarea infrastructurii naționale de date spațiale, la asigurarea interoperabilității și transparenței acestora, precum și la consolidarea capacității administrative și tehnice a instituțiilor competente.

În ceea ce privește implementarea Programului LIFE și aplicarea Regulamentului (UE) 2021/783 al Parlamentului European și al Consiliului, Republica Moldova va putea implementa integral acest cadru european o dată cu aderarea la Uniunea Europeană. În acest sens, autoritățile naționale vor întocmi un Ghid național care va detalia prevederile acestui regulament și va stabili condițiile de finanțare și aplicare a acestuia. Ghidul va oferi îndrumări clare instituțiilor publice și altor entități responsabile de gestionarea fondurilor pentru mediu, în vederea asigurării respectării normelor europene. Se estimează că acest ghid va fi disponibil în anul 2026.

În concluzie, autoritățile naționale din Republica Moldova vor construi treptat un cadru legislativ robust și eficient în domeniul legislației orizontale în conformitate cu standardele Uniunii Europene, care va sprijini procesul de aderare.

27.1.2.2. Implementarea acquis-ului și consolidarea capacităților administrative

Pentru a susține procesul de implementare eficientă a legislației privind evaluarea de mediu, sunt planificate mai multe măsuri pentru consolidarea capacităților administrative și operaționale. În acest sens, se va implementa o reformă internă a Agenției pentru Mediu, care va include creșterea numărului de angajați implicați direct în procedurile de evaluare a impactului asupra mediului și evaluarea strategică de mediu. Scopul acestei reforme este de a îmbunătăți capacitatea de gestionare a proceselor de evaluare și de a asigura respectarea standardelor internaționale. În paralel, se vor organiza sesiuni de formare continuă pentru personalul implicat în aplicarea evaluărilor de mediu, cu scopul de a le îmbunătăți competențele și abilitățile în domeniul evaluării impactului asupra mediului și evaluării strategice de mediu. Două sesiuni de formare anual vor fi dedicate acestui proces.

Pentru o gestionare mai eficientă a ariilor naturale protejate și a siturilor Emerald, va fi dezvoltat un sistem GIS dedicat monitorizării și gestionării acestora, care va permite identificarea riscurilor și sprijinirea evaluării biodiversității. Acest sistem va facilita luarea unor decizii informate și rapide, contribuind astfel la protecția mediului. În vederea alinierii legislației naționale la standardele europene și internaționale în domeniul evaluării de mediu, sunt prevăzute următoarele măsuri legislative fundamentale:

1. Amendament la Legea nr. 86/2014 pentru a asigura transpunerea articolului 2 alineatul (5) și a articolului 12 din Directiva 2011/92/UE a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului (codificată) modificată prin Directiva 2014/52/UE.
2. Amendament la Legea nr. 11/2017 pentru a asigura transpunerea art. 3(9), 11, 12, 13 din Directiva 2001/42/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 27 iunie 2001 privind evaluarea efectelor anumitor planuri și programe asupra mediului.
3. Aprobarea prin ordinul ministrului mediului a Ghidului privind integrarea cerințelor privind schimbările climatice în procedura de evaluare a impactului asupra mediului.
4. Aprobarea prin ordinul ministrului mediului a Ghidului pentru integrarea cerințelor privind schimbările climatice în procedura de evaluare strategică de mediu.

În ceea ce privește implementarea Convenției Aarhus în Republica Moldova, deși au fost realizate progrese semnificative, continuarea reformelor legislative și administrative este esențială pentru a asigura un acces efectiv al cetățenilor la informațiile de mediu, pentru a facilita participarea activă la luarea deciziilor și pentru a le garanta dreptul de a apăra interesele de mediu în fața instanței. În acest context, autoritățile pot implementa măsuri pentru îmbunătățirea educației ecologice prin campanii de informare și educare a cetățenilor despre drepturile lor în domeniul protecției mediului. Totodată, se vor consolida capacitățile instituționale prin investiții în formarea personalului din instituțiile de mediu și prin alocarea unor resurse suplimentare pentru implementarea procedurilor de consultare publică și acces la justiție. Crearea unor platforme digitale eficiente și accesibile pentru publicarea informațiilor de mediu și pentru facilitarea participării cetățenilor în procesul decizional va sprijini promovarea unei culturi de transparență și responsabilitate.

Pentru eficientizarea mecanismului de investigare a încălcărilor legislației de mediu, autoritățile vor înființa un grup de lucru interinstituțional, format din reprezentanți ai autorităților publice, ai organelor de urmărire penală și experți, care va coordona implementarea măsurilor de conformitate cu Directiva (EU) 2024/1203. Grupul va dezvolta un mecanism de detectare, investigare și urmărire a infracțiunilor de mediu, în conformitate cu cerințele Directivei. În paralel, Institutul Național al Justiției va organiza cursuri de formare pentru inspectorii și personalul implicat în investigarea infracțiunilor de mediu, pentru a asigura aplicarea corespunzătoare a legislației de transpunere a Directivei.

În ceea ce privește infrastructura națională de date spațiale, autoritățile vor întreprinde măsuri pentru alinierea la standardele europene și pentru asigurarea interoperabilității datelor spațiale, conform reglementărilor INSPIRE. Aceste măsuri vor include crearea și actualizarea periodică a seturilor de date, conform anexelor din Legea nr. 254/2016, și menținerea unei infrastructuri tehnice moderne în cadrul AGCC și instituțiilor publice responsabile de gestionarea datelor spațiale. În acest sens, va fi asigurată dotarea fiecărei instituții cu cel puțin 5 stații de lucru și vor fi pregătiți specialiști în utilizarea programului Hale Studio, necesar pentru armonizarea datelor spațiale în conformitate cu specificațiile tehnice INSPIRE.

Pentru a sprijini procesul de integrare a acquis-ului european și al programului LIFE, autoritățile vor crea un mecanism de coordonare interinstituțională eficient, care va facilita

colaborarea între ministere, agenții guvernamentale, autorități locale și organizații non-guvernamentale, promovând sinergia și evitând duplicarea eforturilor. Reforma Oficiului Național de Implementare a Proiectelor în Domeniul Mediului (ONIPM) va include crearea unui departament specializat, dedicat implementării programului LIFE, care va coordona proiectele LIFE, va oferi asistență tehnică și consultanță pentru pregătirea aplicațiilor și va asigura monitorizarea implementării acestora. În paralel, ONIPM va trebui să își consolideze capacitățile administrative și tehnice prin formarea personalului în domenii precum managementul proiectelor și consultanța părților terțe implicate. Extinderea finanțării Fondului Național pentru Mediu va fi esențială pentru susținerea proiectelor LIFE, asigurând cofinanțarea acestora și facilitând accesul la fonduri europene pentru protecția mediului și combaterea schimbărilor climatice. Aceste măsuri vor contribui la mobilizarea resurselor necesare pentru implementarea proiectelor de mediu de anvergură națională și internațională.

27.1.3.Aspecte financiare

Pentru implementarea măsurilor necesare alinierii legislației și proceselor naționale la standardele europene în domeniul legislației orizontale, se estimează o sumă totală de **5,060,573 MDL**. Aceste resurse financiare vor fi asigurate atât din surse externe, prin intermediul proiectelor internaționale, cât și din bugetul de stat. Investițiile propuse vor sprijini consolidarea unui cadru legislativ coerent, dezvoltarea capacităților instituționale și instruirea personalului competent, facilitând, astfel, implementarea eficientă a măsurilor menite să asigure conformitatea cu reglementările europene în acest domeniu.

SUBCAPITOLUL 27.2. MANAGEMENTUL DEȘEURILOR

27.2.1. Prezentarea generală a situației

27.2.1.1. Cadrul legislativ

Gestionarea deșeurilor este o prioritate a politicii de mediu în Republica Moldova, având drept reper Directivele UE din domeniul gestionării deșeurilor, precum și promovarea economiei circulare, transformând provocările în posibilități și contribuind la dezvoltarea durabilă a societății. Economia circulară reprezintă o oportunitate esențială pentru Republica Moldova de a îmbunătăți utilizarea resurselor și de a reduce impactul asupra mediului. În prezent, rata reciclării deșeurilor este scăzută și constituie în mediu de la 5 % la 15 % per flux de deșeu reciclabil, iar gestionarea deșeurilor rămâne o provocare majoră, cu o dependență semnificativă de depozitele de deșeuri. Totuși, Moldova are un potențial ridicat de a valorifica principiile economiei circulare prin investiții în tehnologii moderne, crearea de locuri de muncă verzi și reducerea pierderilor economice cauzate de risipa resurselor.

Republica Moldova este parte la mai multe tratate de mediu în domeniului gestionării deșeurilor. Astfel, Ministerul Mediului, în calitate de autoritate competentă, asigură dezvoltarea cadrului legal, instituțional și de politici pentru următoarele acorduri: Convenția de la Stockholm privind poluanții organici persistenți (art. 7), ratificată prin Legea nr. 40/2004, precum și

Convenția de la Minamata cu privire la mercur (art. 20), ratificată prin Legea nr. 51/2017. Totodată, Republica Moldova a ratificat și anual depune rapoarte către Convenția de la Basel privind controlul transportului peste frontiere al deșeurilor periculoase și al eliminării acestora (art. 4 alin. 4), semnată prin Hotărârea Parlamentului nr. 1599/1998, care abordează problema gestionării deșeurilor de substanțe chimice periculoase, precum și Amendamentul la anexa VII ratificat prin Legea nr. 205/2008.

Pe lângă aceste angajamente internaționale, Republica Moldova a adoptat și o serie de reglementări naționale pentru implementarea acestora, detaliind procedurile și mecanismele de aplicare a acestor angajamente. În acest context, conform Comunicării Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor, Spre o economie circulară: un program „deșeuri zero" pentru Europa, unul dintre obiectivele specifice ale **Strategiei Naționale de Dezvoltare „Moldova Europeană 2030"** este **OS 10.4. Tranziția activă spre economia verde și circulară**. Acest obiectiv vizează integrarea măsurilor și principiilor economiei circulare în procesele de producție din diverse sectoare economice, contribuind astfel la îmbunătățirea calității mediului și a nivelului de trai al populației din Republica Moldova.

Pentru atingerea acestui obiectiv, vor fi sprijinite ideile, soluțiile și proiectele inovatoare care promovează gestionarea integrată a deșeurilor. Implementarea acestor inițiative va facilita **decuplarea creșterii economice de degradarea mediului**, contribuind la o dezvoltare sustenabilă. Obiectivul dezvoltării economiei circulare în Republica Moldova este reflectat în mai multe documente strategice, printre care:

1. Strategia de mediu pentru anii 2024–2030, aprobată prin H.G. nr. 409/2024;
2. Strategia de gestionare a deșeurilor în Republica Moldova pentru anii 2013 –2027, aprobată prin H.G. nr. 248/2013;
3. Strategia Națională de Dezvoltare Economică 2030, aprobată prin H.G. nr. 393/2024.

Pentru realizarea obiectivelor de economie circulară stabilite în aceste strategii, au fost dezvoltate următoarele programe:

1. Programul național pentru gestionarea deșeurilor pe anii 2023–2027, aprobat prin H.G. nr. 972/2023;
2. Programul de promovare a economiei verzi și circulare în Republica Moldova pentru perioada 2024–2028, aprobat prin H.G. nr. 495/2024;
1. Programul național pentru promovarea antreprenoriatului și creșterea competitivității în anii 2023–2027, aprobat prin H.G. nr. 653/2023;
2. Programul național de dezvoltare industrială pentru anii 2024–2028, aprobat prin H.G. nr. 280/2024.

Cadrul legislativ actual în domeniul gestionării deșeurilor a fost aliniat în mare parte la directivele europene, cum ar fi Directiva-cadru privind deșeurile și alte directive specifice domeniului, find implementate noi reglementări precum responsabilitatea extinsă a producătorilor, obiective de reciclare și norme pentru prevenirea generării de deșeuri. Principii ale economiei circulare sunt prevăzute în:

1. Legea nr. 1515/1993 privind protecția mediului înconjurător;
2. Legea nr. 231/2010 cu privire la comerțul interior;
3. Legea nr. 151/2014 privind cerințele în materie de proiectare ecologică aplicabile produselor cu impact energetic.

Dar Legea fundamentală care sprijină tranziția la economia circulară este Legea nr. 209/2016 privind deșeurile, care introduce mecanisme și instrumente-cheie, precum responsabilitatea extinsă a producătorului (REP), inclusiv sistemul depozit. Aceasta este implementată prin următoarele regulamente:

1. Regulamentul privind deșeurile de echipamente electrice și electronice, aprobat prin HG nr. 212/2018;
1. Regulamentul privind ambalajele și deșeurile de ambalaje, aprobat prin HG nr. 561/2020;
2. Regulamentul privind gestionarea bateriilor, acumulatorilor și deșeurilor de baterii și acumulatori, aprobat prin H.G. nr. 586/2020;
3. Regulamentul privind gestionarea anvelopelor uzate, aprobat prin H.G. nr. 610/2022;
4. Regulamentul privind gestionarea uleiurilor uzate, aprobat prin H.G. nr. 731/2022;
5. Regulamentul privind gestionarea vehiculelor scoase din uz, aprobat prin H.G. nr. 93/2023.

Pentru a facilita implementarea responsabilității extinse a producătorului și pentru a stimula agenții economici să atingă obiectivele de reciclare, Legea nr. 1540/1998 privind plata pentru poluarea mediului prevede taxe specifice pentru poluarea mediului, inclusiv pentru ambalajele nereciclate puse pe piață.

Ce ține de infrastructură de gestionare a deșeurilor acesta este reglementată, suplimentar prin următoarele acte normative:

- Regulamentul privind depozitarea deșeurilor, aprobat prin H.G. nr. 939/2023;
- Regulamentul privind incinerarea și coincinerarea deșeurilor, aprobat prin H.G. nr. 205/2023.

Directiva cadru privind deșeurile

În conformitate cu angajamentele asumate prin anexa nr. XI, capitolul 16, din Acordul de Asociere (AA) dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană (RM-UE), Republica Moldova a transpus parțial (art. 1-8, 10-26; 28-32, 34, 35, 36, 38, Anexele nr. 1-4) Directiva 2008/98/CE privind deșeurile. Astfel prin Legea nr. 209/2016 privind deșeurile au fost aprobate temeiurile legale, politica statului și măsurile necesare pentru protecția mediului și a sănătății populației prin prevenirea sau reducerea efectelor determinate de generarea și gestionarea deșeurilor. Legea stabilește noi cerințe privind gestionarea deșeurilor, promovând responsabilitatea extinsă a producătorului pentru mai multe produse, cum ar fi deșeurile de echipamente electrice și electronice (DEEE), deșeurile de ambalaje, uleiurile uzate, deșeurile de baterii și acumulatori, vehicule scoase din uz (VSU) și anvelope). Legea deșeurilor a instituit o nouă reglementare de management pentru anumite fluxuri de deșeuri (deșeuri POP, deșeuri medicale, anvelope, deșeuri biodegradabile etc.). Conform ultimelor modificări operate în mai 2024 la Legea nr. 209/2016 privind deșeurile au fost transpuse noile reglementări ale Directivei 2008/98/CE privind deșeurile introduse prin Directiva (UE) 2015/1127 și Directiva (UE) 2018/851 care țin de detalierea reglementărilor în gestionarea deșeurilor, în contextul promovării colectării separate, noțiuni noi de ambalaj de unică folosință, ambalaj reciclabil și nereciclabil, precum și dezvoltarea mecanismului de implementarea responsabilității extinse a producătorului. Suplimentar, a fost actualizată procedura de eliberare a autorizațiilor de gestionare a deșeurilor și a fost detaliat mecanismul de implementare a sistemului de depozit aplicabil ambalajelor și produsele ambalate, reglementate prin art. 54^1-54^4.

Economie circulară - Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor „Spre o economie circulară: un program „deşeuri zero" pentru Europa"

Economia circulară reprezintă o strategie de dezvoltare care implică o creștere economică fără a spori consumul de resurse, o transformare profundă a lanțurilor de producție și a obiceiurilor de consum și reproiectarea sistemelor industriale la nivel de sistem ce va implica și transformare a deșeurilor în resurse. Transformarea deșeurilor într-o resursă face parte din „închiderea buclei" în cadrul sistemelor bazate pe economia circulară. Obiectivele și țintele stabilite în legislația europeană au fost factori primordiali în ceea ce privește o mai bună gestionare a deșeurilor; ele stimulează inovarea în domeniul reciclării și al reutilizării, limitează depozitarea deșeurilor, reduc pierderile de resurse și creează stimulente pentru schimbarea comportamentelor.

Strategia „Spre o economie circulară: un program „deşeuri zero" pentru Europa" prevede stabilirea unor obiective clare de reciclare pentru perioada până în anul 2030. Colectarea separată la sursă și metodologiile riguroase de calculare a ratelor de reciclare vor asigura reciclarea de înaltă calitate și vor contribui la dezvoltarea pieţelor pentru aprovizionarea cu materii prime secundare de înaltă calitate. Aceste obiective au fost doar parțial incluse în politicile sectoriale precum **Programul național pentru gestionarea deșeurilor pe anii 2023–2027**, aprobat prin H.G. nr. 972/2023; și **Programul de promovare a economiei verzi și circulare în Republica Moldova pentru perioada 2024–2028**, aprobat prin H.G. nr. 495/2024; inclusiv în Legea nr. 209/2016 privind deșeurile și Legea nr. 299/2022 privind prevenirea pierderii și risipei de alimente.

Strategia UE privind plasticul - Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor „Spre o economie circulară: un program „deşeuri zero" pentru Europa". Plasticul este un material important și omniprezent în economie și în viața noastră de zi cu zi, având multiple funcții care contribuie la soluționarea unor provocări cu care se confruntă societatea noastră. Materialele ușoare și inovatoare din autoturisme sau avioane contribuie la economisirea de combustibil și la reducerea emisiilor de CO2. Materialele izolatoare de înaltă performanță ne ajută să facem economii la facturile de energie. În ambalaje, materialele plastice contribuie la asigurarea siguranței alimentare și la reducerea risipei de alimente. Cu toate acestea, mult prea adesea modul în care materialele plastice sunt în prezent produse, utilizate și eliminate nu reflectă beneficiile economice ale unei abordări mai „circulare" și dăunează mediului înconjurător. Fenomenul este exacerbat de creșterea cantității de deșeuri produse în fiecare an și este întreținut de creșterea consumului de articole din plastic de „unică folosință", respectiv ambalaje sau alte produse de consum care sunt aruncate după o foarte scurtă utilizare și care sunt rareori reciclate, fiind regăsite apoi în natură. Este nevoie urgent să se găsească soluții la problemele de mediu care denotă că mii de tone de deșeuri de plastic ajung să fie abandonate la gropile de gunoi, iar gradul de reciclare a deșeurilor de mase plastice constituie doar 6-8%. În special urmează a fi reglementate ambalaje, pungile, paharele de unică folosință, capacele, paiele și tacâmurile, pentru care se utilizează pe scară largă materialul plastic datorită faptului că este ușor, ieftin și practic.

Obiectivele Strategiei Europene pentru materialele plastice într-o economie circulară prevăd schimbări în producție și design care să permită rate mai mari de reciclare a materialelor plastice pentru toate aplicațiile cheie. Până în 2030, mai mult de jumătate din deșeurile de plastic generate în Europa vor fi reciclate, iar colectarea separată a deșeurilor din plastic va atinge niveluri foarte ridicate 60-80%. Ambalajele din materiale plastice reprezintă un domeniu prioritar atunci când este vorba de proiectare având în vedere potențialul de reciclare. Astăzi, acestea reprezintă

aproximativ 65 % din deșeurile de plastic „post-consum” conform studiului compoziției morfologice a deșeurilor municipale, realizat cu suportul proiectului „Securitatea Energetică a Republicii Moldova” (Moldova Energy Security Activity – MESA), finanțat de Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională, iar proiectarea produsului este unul dintre elementele cheie pentru îmbunătățirea nivelurilor de reciclare. Astfel, îmbunătățirile în materie de proiectare ar putea reduce la jumătate costurile de reciclare a deșeurilor de ambalaje.

Unele prevederi ale Strategie Europene au fost preluate parțial la nivel național prin **Programul național pentru gestionarea deșeurilor pe anii 2023–2027**, aprobat prin H.G. nr. 972/2023 și **Programul de promovare a economiei verzi și circulare în Republica Moldova pentru perioada 2024–2028**, aprobat prin H.G. nr. 495/2024.

Produse din plastic de unică folosință

Deși joacă un rol util în economie și oferă aplicații esențiale în numeroase sectoare, utilizarea crescândă a plasticului cu durată scurtă de viață, care nu sunt proiectate pentru reutilizare sau pentru o reciclare eficientă din punctul de vedere al costurilor, înseamnă că modelele de producție și de consum aferente au devenit din ce în ce mai ineficiente și liniare. Prevenirea generării de deșeuri se află în vârful ierarhiei deșeurilor, astfel cum este definit în Legea nr. 209/2016 privind deșeurile și va contribui la îndeplinirea obiectivului de dezvoltare durabilă nr. 12 al Organizației Națiunilor Unite (ONU) de asigurare a unor modele de consum și de producție durabile, care este parte a Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă.

Directiva (UE) 2019/904 privind reducerea impactului anumitor produse din plastic asupra mediului promovează abordările circulare și acordă prioritate produselor reutilizabile durabile și netoxice, precum și sistemelor de reutilizare, decât produselor de unică folosință, vizând în principal o reducere a cantității de deșeuri generate. Legea nr. 209/2016 privind deșeurile transpune parțial unele reglementări ale Directivei (UE) 2019/904, în particular vis-a-vis de responsabilitatea extinsă a producătorului (art.12) și dezvoltarea sistemului de depozit pentru ambalaje (art.54^1-54^4). Legea nu prevede reglementări care ar contribui la o reducere ambițioasă și susținută a consumului de produse din plastic de unică folosință enumerate în partea A a anexei din Directiva 2019/904, în special de prevenire a generării de deșeuri, care să conducă la o inversare semnificativă a tendințelor de creștere a consumului. Recent, în mai 2024 au fost introduse în art. 54^4 la Legea nr. 209/2016 privind deșeurile ținte pentru colectarea ambalajelor din plastic care vor varia între 60 -80% în perioada 2027-2029. Au fost introduse măsuri care să asigure că la punctul de vânzare către consumatorul final sunt puse la dispoziție alternative reutilizabile pentru pungile din plastic de unică folosință. Instrumentele economice prin care să se asigure că produsele din plastic de unică folosință nu sunt furnizate gratuit la punctul de vânzare către consumatorul final, sunt aplicabile doar în cazul pungilor din plastic în scopul prevenirii generării de deșeuri din astfel de produse pentru a se asigura că acestea sunt înlocuite cu alternative care sunt reutilizabile sau nu conțin plastic.

O lacună importantă constituie și lipsa reglementărilor privind conținutului de plastic reciclat în ambalaje. Implementare noilor reglementări în economie circulară de asemenea necesită investiții în formarea profesională prin organizarea programelor de instruire pentru personalul și administrației publice centrale, inclusiv a subdiviziunilor Ministerului Mediului și a administrației publice locale cu privire la noile cerințe legislative și bunelor practici europene menționate deja la în secțiunea Directiva Cadru privind deșeurile.

Transferurile de deșeuri

În Republica Moldova, sectorul de gestionare a deșeurilor, în special al celor periculoase se efectuează doar parțial și cu capacități reduse de tratare/eliminare, iar din lipsa capacităților de valorificare a unor categorii de deșeuri (de exemplu, echipamente electrice și electronice, baterii și acumulatori, deșeuri de produse chimice, etc.), acestea sunt exportate spre valorificare/eliminare în alte țări, care dispun de astfel de capacități și care acceptă transferul de deșeuri. Astfel, producătorii și deținătorii de deșeuri pot exporta aceste deșeuri pentru eliminare și valorificare în țările care au ratificat Convenția de la Basel privind controlul transportului peste frontiere al deșeurilor periculoase și al eliminării acestora, și care dispun de tehnologie adecvată și acceptă să efectueze asemenea operațiuni.Conform art. 63 al Legii nr. 209/2016 privind deșeurile, este interzis importul în Republica Moldova al deșeurilor şi reziduurilor de orice natură, în stare brută şi prelucrată în scopul acumulării temporare, valorificări sau eliminării prin orice metodă, cu excepția categoriilor de deşeuri prezentate în anexa nr. 7, destinate utilizării în calitate de materie primă secundară la întreprinderile autohtone existente. Totodată, exportul de deșeuri din Republica Moldova în alte țări se realizează cu respectarea procedurii de notificare prealabilă scrisă și de consimțământ prealabil scris sau cu respectarea cerințelor generale de informare, în conformitate cu Regulamentul privind transferurile de deșeuri, aprobat prin H.G. nr. 411/2022, care este aliniat parțial cu Regulamentul (CE) nr. 1013/2006 privind transferurile de deșeuri. Regulament se aplică transferurilor de deșeuri:

- importate în Republica Moldova, fiind destinate operațiunilor de valorificare;
- exportate din Republica Moldova, fiind destinate operațiunilor de valorificare și eliminare;
- aflate în tranzit pe teritoriul Republicii Moldova; efectuate exclusiv pe teritoriul Republicii Moldova.

Transferurile transfrontaliere de deșeuri se efectuează în baza următoarelor proceduri: notificarea prealabilă scrisă și consimțământul prealabil scris pentru deșeurilor periculoase destinate operațiunilor de valorificare și eliminare și pentru deșeurile nepericuloase destinate operațiunilor de eliminare; cerințe generale de informare pentru deșeurile nepericuloase destinate operațiunilor de valorificare. Republica Moldova nu este membru al OECD, iar Decizia C(2001)107/Final a Consiliului OCDE privind revizuirea Deciziei C(92)39/Final privind circulația transfrontalieră a deșeurilor destinate operațiunilor de recuperare reglementează transferurile internaționale de deșeuri destinate operațiunilor de recuperare. În ceea ce privește Regulamentul (CE) nr. 1418/2007, acesta vizează exporturile destinate recuperării deșeurilor enumerate în anexele III și IIIA la Regulamentul (CE) nr. 1013/2006, care nu sunt interzise conform articolului 36 din regulament, către anumite țări cărora nu li se aplică Decizia C(2001)107/Final a Consiliului OCDE și pentru care se aplică procedurile prevăzute în anexa la Regulamentul (CE) nr. 1418/2007. Astfel, în temeiul art. 36 din regulamentul 1013/2006, în cazul deșeurilor enumerate la anexa III sau IIIA (deșeuri nepericuloase) al căror export nu este interzis, Republica Moldova transmite la solicitarea Comisiei o confirmarea scrisă despre deșeurile care pot fi importate din Comunitate pentru a fi valorificate în țara conform art. 63 al Legii nr. 209/2016 privind deșeurile. Prin urmare, Regulamentul (CE) nr. 1418/2007 nu necesită act normativ dedicat aprobat la nivel național.

În ceea ce privește Regulamentul (UE) nr. 1257/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 noiembrie 2013 privind reciclarea navelor și de modificare a Regulamentului

(CE) nr. 1013/2006 și a Directivei 2009/16/CE, acesta urmează a fi aliniat printr-un act normativ separat. Ce ține de Regulamentul (UE) 2024/1157 privind transferurile de deșeuri, de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1257/2013 și (UE) 2020/1056 și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1013/2006, prevederile aplicabile ale acestuia au fost aliniate prin H.G. nr. 411/2022 iar suplimentar pentru aliniere totală este planificat pentru anul 2026. Suplimentar necesită a fi menționat că noul regulament se va aplica de la 21 mai 2026, cu unele excepții.

Vehiculele scoase din uz

Actul normativ care reglementează gestionarea vehiculelor scoase din uz este H.G. nr. 93/2023 pentru aprobarea Regulamentului privind gestionarea vehiculelor scoase din uz, care transpune parțial Directiva 2000/53/CE privind vehiculele scoase din uz, așa cum a fost modificată ultima dată prin Directiva (UE) 2018/849 a Parlamentului European și a Consiliului din 30 mai 2018 de modificare a Directivei 2000/53/CE privind vehiculele scoase din uz, a Directivei 2006/66/CE privind bateriile și acumulatorii și deșeurile de baterii și acumulatori și a Directivei 2012/19/UE privind deșeurile de echipamente electrice și electronice (text cu relevanță pentru SEE) și Directiva delegată (UE) 2020/363 a Comisiei din 17 decembrie 2019 de modificare a anexei II la Directiva 2000/53/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind vehiculele scoase din uz în ceea ce privește anumite exceptări pentru plumbul și compușii plumbului din componente.

În temeiul Regulamentului, producătorii, importatorii și distribuitorii de vehicule sunt obligați să creeze sisteme de colectare și tratare a vehiculelor scoase din uz (VSU) și să asigure că vehiculele sunt proiectate astfel încât să permită demontarea, reutilizarea și reciclarea pieselor. Costurile pentru gestionarea VSU sunt acoperite de producători în baza principiului de responsabilitate extinsă a producătorului.

Propunerea de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind cerințele de circularitate pentru proiectarea vehiculelor și gestionarea vehiculelor scoase din uz, de modificare a Regulamentelor (UE) 2018/858 și 2019/1020 și de abrogare a Directivelor 2000/53/CE și 2005/64/CE stabilește cerințe de circularitate privind proiectarea și producția vehiculelor în ceea ce privește posibilitățile de reutilizare, reciclare și recuperare și utilizarea conținutului reciclat, care trebuie verificate la omologarea de tip a vehiculelor, precum și cerințe de informare și etichetare a pieselor, a componentelor și a materialelor din vehicule. Regulamentul stabilește, de asemenea, cerințe privind răspunderea extinsă a producătorilor, colectarea și tratarea vehiculelor scoase din uz, precum și privind exportul de vehicule rulate din Uniune către țări terțe. Alinierea integrală la regulament este planificată pentru anul 2026.

Nămolurile

H.G. nr. 950/2013 privind aprobarea Regulamentului privind cerinţele de colectare, epurare şi deversare a apelor uzate în sistemul de canalizare şi/sau în corpuri de apă pentru localităţile urbane şi rurale și H.G. nr.1157/2008 cu privire la aprobarea Reglementării tehnice „Măsurile de protecţie a solului în cadrul practicilor agricole” transpun Directiva Consiliului Comunităţilor Europene din 12 iunie 1986 privind protecţia mediului, în special a solului, atunci cînd se utilizează nămoluri de epurare în agricultură (86/278/CEE). Reglementarea tehnică stabileşte măsuri de prevenire a proceselor de degradare a solului, ce survin natural şi pot fi cauzate de lucrările agricole ce subminează capacitatea solului de a-şi îndeplini funcţiile sale, precum şi cerinţe faţă de utilizatorii de terenuri agricole de a aplica măsuri preventive de ordin organizatoric,

agrotehnic, fitoameliorativ şi hidrotehnic, în cazul în care, ca rezultat al folosirii terenurilor, pot apărea degradarea şi impedimente în realizarea funcţiilor naturale ale solului (ambiante, economice, sociale şi culturale).

Deșeuri din industriile extractive

Directiva nr. 2006/21/CE din 15 martie 2006 privind gestionarea deșeurilor din industriile extractive, a fost transpusă parțial prin Codul Subsolului nr. 246 din 08.11.2024 (în redacție nouă), care va intra în vigoare la expirarea a 18 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova (la 29.05.2026). Articolele 18, 21, 22, 23, 24, 25, 26 și 27, care nu au fost încă transpuse, vor fi aplicate integral atunci când Republica Moldova va deveni membră a Uniunii Europene. Republica Moldova are obligația de a lua măsuri în vederea asigurării gestionării raționale a subsolului, din punct de vedere economic și social, a tuturor tipurilor de resurse ale subsolului în baza folosirii tehnologiilor avansate și respectării standardelor, limitelor, normelor și regulilor de folosire a subsolului. În acest context, se stabilesc măsuri stricte pentru gestionarea în siguranță a deșeurilor rezultate din industriile extractive, prevenind impactul negativ asupra mediului și sănătății. Aceasta impune operatorilor obligația de a obține autorizații, de a implementa planuri de gestionare a deșeurilor și de a asigura garanții financiare pentru reabilitarea amplasamentelor după închidere. Totodată, autoritățile sunt responsabile de monitorizarea și inspectarea instalațiilor pentru a preveni accidentele și poluarea.

În contextul acestui cadru legislativ, se aplică următoarele acte normative:

- Legea nr. 209/2016 privind deșeurile.
- H.G. nr. 99/2018 pentru aprobarea Listei deșeurilor.

Pentru implementarea eficientă a Codului Subsolului nr. 246/2024, sunt prevăzute elaborarea următoarelor acte normative:

- Elaborarea Proiectul hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Regulamentului cu privire la garanția financiară pentru refacerea mediului*;*
- Elaborarea Proiectului de Ordin privind aprobarea planului de gestionare a deșeurilor din industriile extractive și a normativului de conținut al acestuia;
- Elaborarea Proiectului de Ordin pentru stabilirea unor orientări tehnice pentru inspecțiile instalațiilor de gestionare a deșeurilor.

Baterii și acumulatori

Directiva 2006/66/CE privind bateriile și acumulatorii și deșeurile de baterii și acumulatori este transpusă parțial prin Legea nr. 209/2016 privind deșeurile și Hotărîrea Guvernului nr. 586/2020 pentru aprobarea Regulamentului privind gestionarea bateriilor și acumulatorilor și deșeurilor de baterii și acumulatori, care stabilesc cerințele privind plasarea pe piață a bateriilor și acumulatorilor și unele reguli specifice privind colectarea, tratarea, reciclarea și eliminarea deșeurilor de baterii și acumulatori, în special interzicerea plasării pe piață a bateriilor și acumulatorilor ce conțin substanțe chimice periculoase.

În temeiul regulamentului, producătorii, importatorii, distribuitorii, consumatorii și agenții economici întreprind măsurile necesare pentru optimizarea colectării separate a deșeurilor de baterii și acumulatori, minimizarea eliminării bateriilor și acumulatorilor ca deșeuri municipale mixte, inclusiv realizarea nivelului ridicat de reciclare pentru toate deșeurile de baterii și acumulatori, contribuind astfel la implementarea principiului responsabilității extinse a producătorului.

Necesită a fi menționat faptul că Directiva 2006/66/CE se abrogă de la 18 august 2025, fiind înlocuită de Regulamentul (UE) 2023/1542 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 iulie 2023 privind bateriile și deșeurile de baterii, de modificare a Directivei 2008/98/CE și a Regulamentului (UE) 2019/1020 și de abrogare a Directivei 2006/66/CE. Cu toate acestea, dispozițiile următoare continuă să se aplice după cum urmează:

- articolul 11 până la 18 februarie 2027 (Îndepărtarea deșeurilor de baterii și acumulatori);
- articolul 12 alineatele (4) și (5) până la 31 decembrie 2025, cu excepția dispoziției privind transmiterea de date către Comisie, care continuă să se aplice până la 30 iunie 2027;
- articolul 21 alineatul (2) până la 18 august 2026.

Alinierea la noul regulament este planificată pentru anul 2026.

Ambalajele

Directiva 94/62/CE privind ambalajele și deșeurile de ambalaje este parțial transpusă prin Legea nr. 209/2016 privind deșeurile și H.G. nr. 561/2020 pentru aprobarea Regulamentului privind ambalajele și deșeurile de ambalaje, care reglementează gestionarea ambalajelor și deșeurilor de ambalaje în scopul prevenirii sau reducerii impactului asupra mediului, asigurând un grad ridicat de protecție a mediului, funcționarea pieței și evitarea obstacolelor în calea comerțului. Regulamentul stabilește măsurile prioritare destinate prevenirii producerii deșeurilor de ambalaje și principiile privind reducerea eliminării finale a deșeurilor de ambalaje prin reutilizare, reciclare și valorificarea acestora, prin intermediul sistemelor individuale sau colective de implementare a responsabilității extinse a producătorului.

Propunerea de Regulament privind ambalajele și deșeurile de ambalaje stabilește cerințe pentru întregul ciclu de viață al ambalajelor în ceea ce privește durabilitatea mediului și etichetarea, pentru a permite introducerea pe piață a acestora, precum și cerințe privind răspunderea extinsă a producătorilor, colectarea, tratarea și reciclarea deșeurilor de ambalaje, și contribuie la tranziția către o economie circulară, prin stabilirea de măsuri în conformitate cu ierarhia deșeurilor.

În prezent este în proces de avizare proiectul Hotărîre de Guvern privind stabilirea Sistemului de depozit pentru ambalaje, care stabilește mecanismul de creare și funcționare la nivel național a Sistemului de depozit pentru ambalaje, unic și aplicabil pentru ambalajele reutilizabile și ambalajele de unică folosință pentru care s-a constituit un depozit, în conformitate cu prevederile art. 54^1 al Legii nr. 209/2016 privind deșeurile. Sistemul de depozit se va pune în funcțiune pe întreg teritoriul Republicii Moldova în termen de un an de la desemnarea administratorului sistemului de depozit, conform art. 54^3 din Legea nr. 209/2016 privind deșeurile, dar nu mai târziu de 25 ianuarie 2027.

Depozitarea deșeurilor

Directiva 1999/31/CE privind depozitele de deșeuri este transpusă prin Legea nr. 209/2016 privind deșeurile și H.G. nr.nr. 939/2023 privind aprobarea Regulamentului privind depozitarea deșeurilor, care stabilește cadrul legal pentru desfășurarea activităţilor de depozitare a deșeurilor, proiectarea, construcția, exploatarea, monitorizarea, închiderea și urmărirea postînchidere a depozitelor noi și a celor existente în condiţii de protecţie a mediului și sănătății populaţiei prin intermediul unor cerințe tehnice și de exploatare stricte privind deșeurile și depozitele de deșeuri. Regulamentul introduce măsuri și linii directoare pentru prevenirea și

reducerea efectelor negative asupra componentelor de mediu (apelor de suprafață, apelor subterane, solului, aerului, inclusiv efectul de seră) și sănătății populației provocate de depozitele de deșeuri pe durata întregului lor ciclu de viață.

Ține de menționat că conform Directivei, depozitele de deșeuri autorizate sau care funcționau deja la data punerii în aplicare a directivei urmau să fie supuse unei proceduri de autorizare și conformare la prevederile Directivei, în cel mai scurt timp posibil și în termen de **maximum opt ani de la data intrării în vigoare.**

Nu au fost transpuse unele prevederi ale Directivei precum elaborarea Strategia privind reducerea deșeurilor biodegradabile destinate depozitelor de deșeuri:

(a) în termen de maximum cinci ani de la data stabilită la articolul 18 alineatul (1), deșeurile biodegradabile municipal destinate depozitelor de deșeuri trebuie reduse cu 75 % din totalul (în greutate) al deșeurilor biodegradabile municipal produse în anul 1995 sau în ultimul an înainte de 1995, pentru care sunt disponibile date Eurostat standardizate;

(b) în termen de maximum opt ani de la data stabilită la articolul 18 alineatul (1), deșeurile biodegradabile municipal destinate depozitelor de deșeuri trebuie reduse cu 50 % din totalul (în greutate) al deșeurilor biodegradabile municipal produse în anul 1995 sau în ultimul an înainte de 1995, pentru care sunt disponibile date Eurostat standardizate;

(c) în termen de maximum 15 ani de la data stabilită la articolul 18 alineatul (1), deșeurile biodegradabile municipale destinate depozitelor de deșeuri trebuie reduse cu 35 % din totalul (în greutate) al deșeurilor biodegradabile municipal produse în anul 1995 sau în ultimul an înainte de 1995, pentru care sunt disponibile date Eurostat standardizate.

În acest context, Republica Moldova va solicita o perioadă de tranziție de 15 ani, în scopul implementării prevederilor și creării infrastructurii de gestionare a deșeurilor.

Deșeuri de echipamente electrice și electronice

Directiva 2012/19/UE privind deșeurile de echipamente electrice și electronice (DEEE) este transpusă parțial prin Legea nr. 209/2016 privind deșeurile și H.G. nr. 212/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind deșeurile de echipamente electrice și electronice, care stabilesc condițiile de protecție a sănătății tuturor celor implicați în ciclul de viață al echipamentelor electrice și electronice, precum producătorii, importatorii, distribuitorii, consumatorii și agenții economici direct implicați în colectarea, tratarea, reciclarea, valorificarea și eliminarea nepoluantă a DEEE, contribuind astfel la implementarea principiului responsabilității extinse a producătorului. Directiva 2011/65/UE privind restricțiile de utilizare a anumitor substanțe periculoase în echipamentele electrice și electronice (RoHS) este transpusă prin HG nr. 643/2025 pentru aprobarea Reglementării tehnice privind restricționarea utilizării anumitor substanțe periculoase în echipamentele electrice și electronice.

27.2.1.2. Cadrul administrativ

Responsabilitatea principală în ce privește elaborarea și promovarea politicilor de gestionare a deșeurilor și implementarea economiei circulare o are **Ministerul Mediului**, în cadrul căruia activează Direcția politici de gestionarea a deșeurilor și siturilor contaminate (3 angajați din

5 unități disponibile) și Secția Politici în domeniul economiei circulare și instrumente economice (2 angajați din 4 unități), fiind responsabile de elaborarea proiectelor de acte normative și documente de politici în acest domeniu. Totodată, ministerul este coordonator naţional al Convenţiei la Basel 22 martie 1989 privind controlul circulației transfrontaliere a deșeurilor periculoase și eliminarea acestora, la care Republica Moldova a aderat prin Hotărârea Parlamentului nr. 1599/1998.

Agenția de Mediu asigură implementarea politicii de stat în domeniul gestionării deşeurilor prin eliberarea, suspendarea, prelungirea sau retragerea a autorizaţiei de mediu pentru gestionarea deşeurilor, eliberarea documentelor de notificare la transportarea peste frontieră a deşeurilor, inclusiv a consimțământului prealabil scris pentru transferurile de deșeuri, monitorizarea implementării reglementărilor de responsabilitate extinsă a producătorului, colectarea, verificare și validarea datelor raportate prin sistemul informațional automatizat „Managementul deșeurilor” (SIAMD). Aceste activități sunt asigurate de Direcția reglementare și acte permisive de mediu (personal: 2 unități), Secția instrumente economice de mediu (personal: 4 unități, 2 completate), Direcția monitoringul calității mediului (personal: 2 unități).

Inspectoratul pentru Protecția Mediului prin intermediul Direcției controlul gestionării deșeurilor și substanțelor chimice (personal: 4 unități, 4 completate), a Direcției control geologic și resurse funciare (personal: 4 unități, 4 completate) și a subdiviziunilor teritoriale (personal: 219 unități, 209 completate) exercită controlul privind gestionarea deșeurilor și implementarea responsabilității extinse a producătorului. Inspectoratul pentru Protecția Mediului exercită controlul și supravegherea de stat, prevenirea și contracararea încălcărilor în domeniile de competență, pentru a asigura un nivel înalt de supraveghere și protecţie mediului, a intereselor publice, siguranța ecologică a statului și altor valori ocrotite de legislație.

Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale prin intermediul Direcției Geologie **asigură** cercetarea geologică a subsolului, în scopul extinderii bazei de materii prime minerale și monitorizarea stării subsolului, asigurând realizarea acestora (personal: 3 unități, 3 completate).Atribuții vis-a-vis de implementarea cadrului legal în domeniul gestionării deșeurilor le revin autorităților publice locale și altor autorități ale administrației publice centrale precum:
Serviciul Vamal, care este organul administrației publice responsabil de implementarea politicii vamale şi conduce nemijlocit activitatea vamală în Republica Moldova care asigură schimbul de date cu Agenția de Mediu și Inspectoratul pentru Protecția Mediului (Ordinul nr. 337-0/nr. 32/nr. 62 din 15.09.2023) cu privire la schimbul de informații privind transferurile transfrontaliere de deșeuri, care stabilește punctele de trecere a frontierei prin care se admite introducerea/scoaterea în/din Republica Moldova pe cale ferată, rutieră, navală, precum și procedurile de notificare reciprocă privind circulația/transferurile de deșeuri.

Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, Serviciul dezvoltarea economiei verzi, incluzive și de bună guvernanță (1 angajat din 2 unități).

Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, Direcția protecția plantelor și siguranța alimentelor de origine vegetală (4 angajați din 5) și Departamentul Îmbunătățiri Funciare și Fond Funciar (7 angajați).

În pofida atribuțiilor extinse ale acestor instituții, există un deficit de personal care ar putea afecta eficiența implementării politicilor de protecție a mediului. **Direcțiile** din cadrul **Ministerului Mediului**, **Agenției de Mediu** și **Inspectoratului pentru Protecția Mediului**

dispun un număr limitat de angajați, ceea ce poate îngreuna procesul de monitorizare, control și implementare a legislației de mediu.

27.2.2. Planuri de viitor

27.2.2.1. Planuri legislative

Avînd în vedere evaluarea cadrului legislativ în domeniului gestionării deșeurilor, descrisă mai sus și care a fost elaborat în perioada 2016-2020, se constată că acquis-ul Uniunii Europene (UE) a fost transpus parțial, asigurându-se astfel alinierea graduală la abordările și principiile politicii Europene în materie de gestionare a deșeurilor. În ceea ce privește noile modificări ale acquis-ului UE inclusiv adoptarea actelor delegate și deciziilor de punere în aplicare a Directivelor UE, este imperativ ca autoritățile de mediu să continue procesul de transpunere a acquis-ului UE și de aliniere la acesta. Avînd în vigoare lacunele actuale ale cadrului legal, necesită a fi elaborate următoarele documente de politici și acte normative:

1. Modificarea Legii nr. 209/2016 privind deșeurile pentru a prelua mai multe prevederi precum obiective de reducere a deșeurilor biodegradabile, eliminate prin depozitare, obiective calitative sau cantitative privind punerea în aplicare a măsurilor de prevenire a generării de deșeuri, reglementări pentru gestionarea deșeurilor de textile și cele alimentare, reglementări noi pentru procedura de autorizare a unui depozit de deșeuri existent, inclusiv prin aliniere la:

- Directiva (UE) 2018/851 a Parlamentului European și a Consiliului din 30 mai 2018 de modificare a Directivei 2008/98/CE privind deșeurile și Regulamentul (UE) 2023/1542 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 iulie 2023 privind bateriile și deșeurile de baterii, de modificare a Directivei 2008/98/CE și a Regulamentului (UE) 2019/1020 și de abrogare a Directivei 2006/66/CE.etc.;
- Directiva 2019/904 privind reducerea impactului anumitor produse din plastic asupra mediului, ș.a.;
- Directiva 94/62/CE privind ambalajele și deșeurile din ambalaje.

2. Modificarea H.G.nr. 939/2023 de aprobare a Regulamentului privind depozitarea deșeurilor pentru aliniere cu cea mai recentă versiune a actului UE, inclusiv stabilirea normelor pentru calculul, verificarea și raportarea datelor referitoare la depozitele de deșeuri municipale, stabilirea unor criterii și proceduri de admitere a deșeurilor în depozitele de deșeuri, în conformitate cu articolul 16 și cu anexa II la Directiva 1999/31/CE. Se va elabora și o metodă de măsurare și evaluare datelor deșeurilor colectate și a deșeurilor reciclate, depuse eforturi pentru a elimina practic depozitarea deșeurilor până în 2030.
3. Modificarea H.G.nr. 561/2020 privind aprobarea Regulamentului privind ambalajele și deșeurile de ambalaje, în special pentru a asigura alinierea la:

- Regulamentul (UE) 2025/40 privind ambalajele și deșeurile din ambalaje
- Decizia Comisiei din 22 martie 2005 de stabilire a tabelelor corespunzătoare sistemului de baze de date în conformitate cu Directiva 94/62/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind ambalajele și deșeurile de ambalaje [notificată cu numărul C(2005) 854]

- Decizia Comisiei din 19 februarie 2001 de stabilire a condițiilor derogatorii pentru ambalajele din sticlă de la nivelul concentrației de metale grele stabilit prin Directiva 94/62/CE privind ambalajele și deșeurile din ambalaje [notificată cu numărul C(2001) 398]
- 2009/292/CE: Decizia Comisiei din 24 martie 2009 de stabilire a condițiilor derogatorii pentru lăzile din plastic și paleții din plastic de la nivelurile de concentrație în metale grele stabilite prin Directiva 94/62/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind ambalajele și deșeurile din ambalaje [notificată cu numărul C(2009) 1959]

4. Modificarea H.G.nr. 212/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind deșeurile de echipamente electrice și electronice pentru a alinia cu cea mai recentă versiune a Directivei 2012/19/UE privind deșeurile de echipamente electrice și electronice (DEEE) .

5. În vederea alinierii unor prevederi din Propunerea de Regulament privind cerințele de circularitate pentru proiectarea vehiculelor și gestionarea vehiculelor scoase din uz de, se constată necesitatea:

- Modificarea H.G.nr. 93/2023 pentru aprobarea Regulamentului privind gestionarea vehiculelor scoase din uz.

6. Modificarea Regulamentului cu privire la transferul deșeurilor aprobat prin H.G. nr. 411/2022 în vederea alinierii la Regulamentul (UE) 2024/1157 privind transferurile de deșeuri

- Elaborarea proiectului de H.G. nr.privind reciclarea navelor.

7. Modificarea H.G.nr. 1157/2008 cu privire la aprobarea Reglementării tehnice "Măsurile de protecţie a solului în cadrul practicilor agricole" (în baza Regulamentul (UE) 2019/1010 privind alinierea obligațiilor de raportare în domeniul legislației legate de mediu și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 166/2006 și (UE) nr. 995/2010 și ale Directivelor 2002/49/CE, 2004/35/CE, 2007/2/CE, 2009/147/CE și 2010/63/UE ale Parlamentului European și ale Consiliului, a Regulamentelor (CE) nr. 338/97 și (CE) nr. 2173/2005 ale Consiliului și a Directivei 86/278/CEE a Consiliului).

8. Modificarea hotărârii de Guvern nr. 586/2020 privind aprobarea Regulamentului privind gestionarea bateriilor și acumulatorilor și a deșeurilor de baterii și acumulatori, pentru a alinia cu Regulamentul (UE) 2023/1542 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 iulie 2023 privind bateriile și deșeurile de baterii.

9. Un alt aspect important constă în revizuirea și modificarea Codului Contravențional în scopul măririi amenzilor pentru încălcarea Art. 154 și 154[1].

27.2.2.2. Implementarea Acquis-ului și consolidarea capacităților administrative

Implementare cadrului legal în domeniul gestionării deșeurilor rămâne a fi o necesitate stringentă care necesită investiții în formarea profesională prin organizarea programelor de instruire pentru personalul și administrației publice centrale, inclusiv a subdiviziunilor Ministerului Mediului și a administrației publice locale cu privire la noile cerințe legislative și bunelor practici europene. În particular urmează a fi:

1. Consolidate capacitățile Agenției de Mediu și ale Inspectoratului pentru Protecția Mediului care asigură cadrul administrativ pentru implementarea Legii nr. 209/2016 privind deșeurile și actelor normative ce rezultă din lege în materie de răspundere extinsă a producătorilor vis-a-vis de verificarea corectitudinii raportări atingerii țintelor de colectare

și valorificare a deșeurilor, trasabilității datelor și informațiilor furnizate. Este nevoie de crearea unei structuri de implementare și monitorizare a REP, precum și de creșterea competențelor profesionale ale personalului implicat. În lipsa capacităților administrative ale autorităților publice, drept alternativă poate servi desemnarea unui organism care este independent de interesele private care să supravegheze punerea în aplicare a obligațiilor în materie de răspundere extinsă a producătorilor (art.8a (5) al Directivei 2008/98/CE privind deșeurile).

2. Alt aspect important al asigurării implementării Legii nr.209/2016 privind deșeurile și actelor normative ce rezultă din lege constă în elaborarea rapoartelor privind punerea în aplicare:

- Directivei 2008/98/CE privind deșeurile) (articolului 10) al în ceea ce privește deșeurile municipale și bio-deșeurile, inclusiv privind acoperirea materială și teritorială a colectării separate și eventualele derogări în temeiul alineatului (3) (până la 31 decembrie 2021).
- Implementarea măsurilor pentru a demonstra reducerea consumului produselor din plastic, în termen de 18 luni de la sfârșitul anului de raportare pentru care acestea au fost colectate. (art.13). Prima perioadă de raportare este anul calendaristic 2022, cu excepția literelor (e) și (f) de la primul paragraf, pentru care prima perioadă de raportare este anul calendaristic 2023. Rapoartele vor fi însoțite de un raport privind verificarea calității.

3. Instituirea sistemului de control al calității și de trasabilitate a datelor privind gestionarea deșeurilor (progresele înregistrate în ceea ce privește îndeplinirea obiectivelor de colectare și reciclare a deșeurilor, inclusiv a deșeurilor municipale).
4. Un element crucial îl reprezintă dezvoltarea infrastructurii de gestionare a deșeurilor și implementarea economiei circulare, care necesită investiții semnificative de rînd cu închiderea depozitelor de deșeuri neconforme, după punerea în funcțiune a site-urile noi, conform standardele UE și crearea sistemului integrat de gestionare a deșeurilor conform H.G. nr. 248/2013 și H.G. nr. 972/2023. Moldova va atrage finanțare din fonduri internaționale, cum ar fi programele UE pentru țările partenere, și va încuraja parteneriate public-private. Totodată, vor fi introduse mecanisme financiare, cum ar fi stimulente pentru companiile care adoptă practici circulare și taxe pentru poluare.
5. Urmează a fi îmbunătățită colectarea separată a deșeurilor și asigurate investițiile în inovare, abilitățile și extinderea capacității, iar exportul de deșeuri de plastic prost sortate să fie eliminat treptat. Colectarea separată a deșeurilor din plastic urmează să atingă niveluri foarte ridicate de pînă la 60-80%. Reciclarea deșeurilor de ambalaje din plastic trebuie să atingă niveluri comparabile cu cele ale altor materiale de ambalare, fiind extinsă capacitatea de reciclare a materialelor plastice. Autoritățile publice centrale și locale trebuie să investească în colectarea separată extinsă și îmbunătățită pentru produsele din plastic de unică folosință. Schemele de responsabilitate extinsă a producătorului (REP) joacă un rol cheie pentru a oferi finanțarea necesară pentru dezvoltarea acestei infrastructuri.

Dezvoltarea infrastructurii de gestionare a deșeurilor presupune eforturi financiare și administrative enorme, de aceea vor fi necesare perioade de tranziție și termenelor de vacatio legis pentru implementarea deplină a acțiunilor planificate.

27.2.3. Aspecte financiare

Implementarea Directivei 2008/98/CE privind deșeurile, dezvoltare a infrastructurii de gestionarea deșeurilor de rând cu implementarea economiei circulare necesită investiții semnificative. Moldova va atrage finanțare din fonduri internaționale, cum ar fi programele UE pentru țările partenere, și va încuraja parteneriate public-private. Totodată, vor fi introduse mecanisme financiare, cum ar fi stimulente pentru companiile care adoptă practici circulare și taxe pentru poluare.

- Dezvoltarea direcției dedicate în cadrul Agenției de Mediu și a Inspectoratului pentru Protecția Mediului pentru coordonarea activității sistemelor de implementare a Responsabilității Extinse a Producătorului, implică instruirea personalului, vizite de studii TAIEX, etc.), iar costul acestor activități variază în funcție de amploarea și durata instruirilor (500 - 2000 mii lei)
- Costul total pentru implementarea Programul național pentru gestionarea deșeurilor pe anii 2023-2027 constituie 4 402 303,8 mii de lei, inclusiv pentru anul 2024 costul total estimat este de 121 491,0 mii de lei. Din costul total estimat, 4 131 857,2 mii de lei constituie costul total pentru modernizarea infrastructurii de management integrat al deșeurilor municipale, iar pentru anii 2024-2026 sunt necesare, estimativ, 2 793 858 mii de lei, finanțate din împrumutul BEI/ BERD. O parte din prevederile Programului sunt acoperite din contul Cadrului bugetar pe termen mediu (2024-2026), aprobat prin H.G. nr. 408/2023, sectorul Protecția mediului. Pentru compartimentul: Managementul integrat al deșeurilor și substanțelor chimice, limita de cheltuieli de la bugetul de stat, pentru perioada 2024-2026, este aprobată în valoare de 961 787,9 mii de lei.
- Transpunerea Directivelor UE necesită investiții în tehnologii avansate de reciclare care îmbunătățesc calitatea și puritatea materialelor reciclate, făcându-le comparabile cu materialele virgine.
- Organizarea și derularea campaniilor de informare privind gestionarea corectă a deșeurilor.

SUBCAPITOLUL 27.3. CALITATEA APEI

27.3.1. Prezentarea generală a situației

În domeniul gestionării resurselor de apă Republica Moldova a înregistrat progrese semnificative pe dimensiunea de elaborare și dezvoltare a cadrului normativ. Armonizarea cadrului național cu Directivele Uniunii Europene a început încă în 2011, odată cu adoptarea Legii apelor nr. 272/2011, treptat fiind elaborat și pus în aplicare cadrul normativ secundar. Aprobarea Legii apelor nr. 272/2011 a marcat introducerea în Republica Moldova a *principiului bazinal* de gestionare a resurselor de apă, contribuind la preluarea practicilor implementate cu succes în țările europene și asigurând armonizarea parțială a legislației naționale cu Directiva nr. 2000/60/CEE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2000 de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei (DCA). Gestionarea resurselor de apă se realizează în bază de districte ale bazinelor hidrografice (DBH), pe teritoriul Republicii Moldova fiind delimitate hotarele a 2 bazine hidrografice: 1) Nistru și 2) Dunărea-Prut și Marea Neagră, precum și 39 sub-bazine hidrografice.

Acestea sunt gestionate în baza unui plan de gestionare, aprobat de Guvern și revizuit la fiecare 6 ani, care include măsuri de implementare a documentelor de politici naționale în domeniul resurselor de apă. În prezent țara noastră este în proces de elaborare (pentru DBH Nistru)

și implementare (pentru DBH Dunărea-Prut și Marea Neagră) a ciclului II al Planurilor de management a DBH, pentru a asigura gestionarea eficientă și durabilă a resurselor de apă și prevenirea deteriorării ulterioare, conservarea și îmbunătățirea stării ecosistemelor acvatice, reducerea riscului de poluare, și atenuarea efectelor inundațiilor și ale perioadelor de secetă, etc.

Pentru fiecare district al bazinului hidrografic, este format cîte un Comitet al districtului bazinului hidrografic, constituit din reprezentanți ai autorităților administrației publice centrale și locale, ai comitetelor sub-bazinelor, asociațiilor utilizatorilor de apă, societății civile și comunității științifice. Scopul Comitetului este de a asigura o colaborare eficientă între instituțiile reprezentate privind problemele de gestionare, utilizare și protecție a resurselor de apă de pe teritoriul districtului bazinului hidrografic respectiv.

Legea apelor nr. 272/2011 asigură de asemenea și transpunerea Directivei nr. 2007/60/CE din 23 octombrie 2007 privind evaluarea și gestionarea riscului de inundații, reglementând gestionarea riscului de inundații. În acest sens, pentru ambele DBH au fost elaborate Planuri de gestionare a riscului de inundații care conțin câte un set de măsuri pe un termen de 6 ani, implementarea cărora contribuie la reducerea și prevenirea riscului de inundații, sporirea rezilienței populației la situațiile de risc, precum și la consolidarea capacității instituționale a autorităților publice centrale de resort și ale autorităților publice locale. Pentru perioada următoare este planificată actualizarea Planurilor de gestionare a riscului la inundații, precum și implementarea unor măsuri importante, susținute inclusiv de către partenerii de dezvoltare ce țin de inventarierea barajelor și repararea celor cu risc sporit de inundații, dezvoltarea sistemelor de alertă timpurie, precum și consolidarea rețelei de monitorizare hidrometeorologică pentru gestionarea eficientă a bazinelor hidrografice și detectarea inundațiilor rapide.

Referitor la Directiva nr. 91/676/CEE privind protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole, prevederile acesteia sunt parțial transpuse în Legea apelor nr. 272/2011, care conține norme privind prevenirea poluării din activități agricole. Pentru a asigura implementarea acestora, la nivel național a fost elaborat Regulamentul privind prevenirea poluării apelor din activități agricole, care include proceduri de identificare a apelor poluate din activități agricole, precum și identificarea și delimitarea a zonelor vulnerabile. În baza acestuia, zonele vulnerabile la nitrați proveniți din surse agricole au fost identificate și cartate și incluse în Planurile de management al DNH. Iar pentru a diminua efectul negativ al nitraților asupra mediului ambiant, și în special, asupra resurselor acvatice, a fost elaborat un Cod de bune practici agricole privind protecția apelor împotriva poluării cu nitrați din surse agricole, care include metode alternative de aplicare a îngrășămintelor chimice utilizate de producătorii agricoli. În scopul activităților de implementare se planifică organizarea de instruirii și seminare în vederea aplicării Codului menționat. Conform Recomandărilor Comisiei UE, menționate în RE 2023 este planificată elaborarea Programului de protecție a apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole, în vederea progresării implementării Directivei menționate.

Pentru a asigura implementarea prevederilor Directivei 2008/105/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 decembrie 2008 privind standardele de calitate a mediului în domeniul apei, transpusă în legislația națională, inclusiv prin Legea apelor nr. 272/2011, calitatea apelor de suprafață, în Republica Moldova se monitorizează sistematic, în baza programelor de monitorizare a calității apelor aprobate anual și implementate de către Agenția de Mediu (prin intermediul Laboratorului de Referință de Mediu).

Rețeaua de monitorizare a calității apelor de suprafață în Republica Moldova cuprinde 49 secţiuni de monitoring amplasate pe 34 râuri mari şi mici, 6 bazine de acumulare şi 2 lacuri naturale. Totodată, în baza Acordurilor bilaterale cu România și Ucraina, precum și baza calității de membru al ICPDR, sunt stabilite secțiuni transfrontaliere suplimentare de monitorizare. De asemenea, țara noastră beneficiază de *sistemul de alertă AEWS* (Accident Emergency Warning System) din bazinul fluviului Dunărea, eficient în cazul unui risc de poluare a cursurilor de apă transfrontaliere din districtul hidrografic al fluviului Dunărea, precum şi atunci cînd sunt depăşite nivelurile de pericol sau concentraţia maximă admisibilă pentru substanţe periculoase.

În baza rezultatelor monitorizării calităţii apelor de suprafață Agenția de Mediu atribuie corpurilor de apă clasa corespunzătoare de calitate după sistemul de 5 clase: *clasa I* (foarte bună), - *clasa a V-a* (foarte poluată).

Rețeaua națională de monitoring al apelor subterane este alcătuită din 182 puncte de monitorizare (sonde), dintre care 5 puncte de monitorizare din bazinul rîului Prut și 37 puncte de monitorizare din bazinul rîului Nistru sunt dotate cu senzori de înregistrare automată a datelor. În dependență de tipul de monitorizare, aceasta se realizează în baza parametrilor cantitativi și/sau calitativi, conform Programului de monitorizare elaborat de către Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale, consultat în prealabil cu organul de specialitate al administraţiei publice centrale în domeniul sănătăţii şi cu instituţiile ştiinţifice și aprobat de Ministerul Mediului.

Sistemul de monitoring hidrologic este format din structurile centrale și rețeaua de monitoring hidrologic și asigură monitorizarea stării și evoluției regimului hidrologic al apelor de suprafață din rețeaua hidrografică a țării. Pe lângă monitorizarea regimului hidrologic al apelor de suprafață, acesta are drept scop elaborarea prognozelor hidrologice, emiterea de avertismente privind declanșarea unor fenomene hidrologice periculoase, publicarea datelor de sinteză anuale și multianuale, precum și organizarea și desfășurarea cercetărilor hidrografice și schimbul de informații în cadrul sistemului mondial de observații hidrologice. În prezent în Republica Moldova există 53 de stații hidrologice, dintre care 22 sunt stații clasice, 14 stații automate și 17 mixte. Autoritatea responsabilă de monitoringul hidrologic este Serviciul Hidrometeorologic de Stat.

Având la bază principiile gestionării integrate a bazinelor hidrografice, Republica Moldova colaborează cu Ucraina în baza Acordului între Guvernul Republicii Moldova şi Cabinetul de Miniştri al Ucrainei privind colaborarea în domeniul protecţiei şi dezvoltării durabile a bazinului rîului Nistru, semnat la 29 noiembrie 2012 la Roma (Italia), iar cu România în baza Acordului între Guvernul Republicii Moldova şi Guvernul României privind cooperarea pentru protecţia şi utilizarea durabilă a apelor Prutului şi Dunării, semnat la Chișinău, la 28 iunie 2010.

În baza Acordurilor menționate sunt create *Comisiile bilaterale*, pentru Nistru - Comisia privind utilizarea stabilă și protecția bazinului râului Nistru, iar pentru râul Prut - Comisia hidrotehnică interguvernamentală pentru implementarea Acordului nominalizat supra. În cadrul Comisiei Nistrene sunt create Grupuri de lucru tematice, care anual elaborează planuri de acțiuni, și colaborează în baza acestora, iar în cadrul Comisiei hidrotehnice interguvernamentale pe râul Prut sunt create 4 subcomisii cu scopul identificării și soluționării problemelor existente.

Ce ține de Directiva 2008/56/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 17 iunie 2008 de instituire a unui cadru de acțiune comunitară în domeniul politicii privind mediul marin

(Directiva-cadru Strategia pentru mediul marin), chiar dacă Republica Moldova nu are ieșire la mare și nu toate prevederile sunt aplicabile pentru, țara noastră manifestă un interes sporit și o atitudine pro-activă în contextul asigurării protecției mediului marin și colaborării cu statele riverane Mării Negre. Prin aderarea la Agenda Maritimă Comună la Marea Neagră, Republica Moldova a optat pentru o abordare integrată, coerentă, în vederea dezvoltării economiei albastre simultan cu protecția resursei de apă.

De asemenea, țara noastră promovează relații strânse în cadrul Organizației Cooperării Economice a Mării Negre (OCEMN), fiind una dintre țările fondatoare ale acesteia și având un rol esențial pentru consolidarea dialogului politic și dezvoltarea proiectelor regionale în regiunea Mării Negre. Ministerul Mediului al Republicii Moldova este membru al *Grupului de lucru privind protecția mediului înconjurător din cadrul OCEMN*, scopul principal al căruia este să promoveze integritatea protecției mediului în politicile economice și sociale ale statelor membre OCEMN, să protejeze mediul ambiant, inclusiv în domeniu conservării și gestionării durabile a resurselor naturale în conformitate cu principiile Dezvoltării Durabile.

Referitor la Directiva Consiliului nr. 91/271/CEE din 21 mai 1991 privind tratarea apelor urbane reziduale**,** acesteia îi revine un rol important în avansarea către obiectivul de reducere a poluării la zero, afirmat în cadrul „Pactului Verde European". Directiva contribuie semnificativ la îmbunătățirea stării corpurilor de apă, îmbunătățirea rezilienței ecosistemelor și protejarea biodiversității. Având în vedere provocarea majoră de asigurare a stării bune a corpurilor de apă, colectarea și tratarea eficientă a apelor uzate urbane sunt deosebit de importante. Totodată, sectorul apelor uzate poate contribui și la economia circulară prin reutilizarea apelor uzate tratate și a nămolului de epurare, producția de energie regenerabilă și reciclarea nutrienților. Recent, în vederea facilitării implementării prevederilor Directivei, Guvernul a aprobat Foaia de parcurs pentru implementarea Directivei, care va contribui la:

- identificarea opțiunilor tehnice pentru construcția și extinderea infrastructurii de colectare și epurare a apelor uzate la nivel național, incluzând construcția și modernizarea stațiilor de epurare necesare, iar după caz, identificarea soluțiilor individuale de epurare în gospodării;
- prioritizarea investițiilor și elaborarea unor strategii financiare eficiente pentru dezvoltarea infrastructurii de canalizare conform principiilor de calcul al aglomerărilor și a nivelurilor de epurarea ce se impun;
- protejarea resurselor de apă și a mediului înconjurător de poluarea cauzată de deversările necontrolate;
- crearea un mediu sănătos pentru toți cetățenii prin reducerea riscurilor legate de poluarea apei.

Așa cum este menționat în Raportul de Extindere 2024, Republica Moldova trebuie să continue implementarea proiectelor de infrastructură, în special în zona rurală pentru a asigura acces cetățenilor la apă de calitate, precum și asigurarea colectării și epurării eficiente a apelor uzate. În acest sens, sunt în desfășurare mai multe Programe din bugetul de stat, așa ca „Satul European", proiecte de dezvoltare regională, finanțate din Fondul Național pentru Dezvoltare Regională și Locală, precum și implementate proiecte de infrastructură susținute de partenerii de dezvoltare.

Totodată, pentru sinergizarea eforturilor de dezvoltarea a infrastructurii de canalizare, Republica Moldova este în proces de dezvoltarea a Secțiunii specializate „Apă și sanitație" a

Planului de Amenajare a Teritoriului Național, care urmează a fi aprobat prin Lege și care va deveni un act de reglementare care va coordona eforturile autorităților centrale și locale în identificarea priorităților investiționale și asigurarea calității proceselor de epurare a apelor uzate în conformitate cu prevederile acquis-ului comunitar.

Prevederile Directivei (UE) 2020/2184 a Parlamentului European și a Consiliului Europei din 16 decembrie 2020 privind calitatea apei destinate consumului uman au fost parțial transpuse prin Legea nr. 182/2019 privind calitatea apei potabile și H.G. nr. 651/2023 pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind supravegherea și monitorizarea calității apei potabile. În continuare, este planificată elaborarea proiectului de Hotărâre a Guvernului pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind materialele și substanțele care vin în contact cu apa potabilă, precum și a metodologiilor de testare 307 aferente. La fel și Directiva 2013/51/Euratom a Consiliului din 22 octombrie 2013 de stabilire a unor cerințe de protecție a sănătății populației în ceea ce privește substanțele radioactive din apa destinată consumului uman este transpusă prin Legea nr. 182/2019. Pentru protejarea sănătăţii populaţiei şi prevenirea bolilor asociate factorilor de risc, este esențială asigurarea unui nivel ridicat de protecţie a apei de îmbăiere prin evaluarea calităţii acesteia. Realizarea acestui obiectiv necesită transpunerea Directivei 2006/7/CE a Parlamentului European și a consiliului din 15 februarie 2006 privind gestionarea calității apei pentru scăldat și de abrogare a Directivei 76/160/CEE.

27.3.1.1. Cadrul legislativ

Aprobarea Legii apelor nr. 272/2011, a lansat în Republica Moldova un nou principiu de gestionare a resurselor de apă preluând practicile implementate cu succes în țările europene și aplicând cerințele expuse în directivele cadru ale Uniunii Europene, legea fiind parțial armonizată cu directivele caracteristice domeniului reglementat. Astfel, legea transpune parțial Directiva Consiliului nr. 91/271/CEE din 21 mai 1991 privind tratarea apelor urbane reziduale și Directiva nr. 91/676 CEE din 12 decembrie 1991 privind protecţia apelor împotriva poluării cu nitraţi proveniţi din surse agricole, directivele Parlamentului European şi ale Consiliului nr. 2000/60/CE din 23 octombrie 2000 privind stabilirea unui cadru de politică comunitară în domeniul resurselor de apă; nr. 2006/7/CE din 15 februarie 2006 privind gestionarea calităţii apei pentru scăldat; nr. 2007/60/CE din 23 octombrie 2007 privind evaluarea şi gestionarea riscurilor de inundaţii; nr. 2008/105/CE din 16 decembrie 2008 privind standardele de calitate a mediului în domeniul apei, și asigură cadrul legal necesar gestionării, protecției și folosinței apelor. Scopul legii îl constituie stabilirea mecanismelor de protecţie a stării apelor, prevenirea oricărei degradări ulterioare a acestora, protecţia şi restabilirea mediului acvatic, convergenţa treptată şi sistematică a protecţiei şi a gestionării resurselor de apă cu cerinţele europene, stabilirea drepturilor de folosinţă a apei şi promovarea investiţiilor în domeniu, precum și asigurarea unei aprovizionări suficiente cu apă de suprafaţă şi cu apă subterană de calitate bună, în scopul utilizării durabile, echilibrate şi echitabile a apei.

Pentru a asigura concordanța Legii apelor 272/2011 cu cadrul strategic și normativ european, pe parcursul anilor au fost operate modificări pentru a introduce noțiuni și concepte noi, ultimele fiind realizate în 2023. Resursele de apă sunt obiect de protecție generală, dar există reglementări specifice și pentru anumite categorii. De exemplu, aspectele privind apa potabilă sunt reglementate prin lege specială Legea nr.182/2019 privind calitatea apei potabile care are ca

obiectiv protecția sănătății umane împotriva efectelor nefaste ale contaminării apei potabile prin asigurarea inofensivității și purității acesteia. Particularități specifice privind exploatarea apelor subterane se regăsesc în Codul subsolului, fiind reglementate particularitățile exploatării zăcămintelor de ape subterane. Cadrul legal privind reglementarea domeniului epurarea apelor uzate urbane este asigurat de către Legea nr. 303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare (art. 22), care stabilește crearea cadrului legal pentru înființarea, organizarea, gestionarea, reglementarea şi monitorizarea funcţionării serviciului public de alimentare cu apă potabilă, tehnologică, de canalizare şi de epurare a apelor uzate menajere şi industriale în condiţii de accesibilitate, disponibilitate, fiabilitate, continuitate, competitivitate, transparență, cu respectarea normelor de calitate, de securitate şi de protecţie a mediului.

Legea nr. 368/2023 privind activitatea meteorologică și hidrologică asigură instituirea unui cadru juridic pentru activitatea meteorologică și hidrologică, necesar pentru prevenirea și minimizarea impactului fenomenelor meteorologice și hidrologice periculoase asupra vieții umane, proprietății și securității statului. Legea nr. 119/2004 cu privire la produsele de uz fitosanitar și la fertilizanți, care stabileşte bazele juridice şi politica de stat în domeniul utilizării produselor de uz fitosanitar şi fertilizanţi, reglementând condiţiile lor de cercetare, testare, import, comercializare şi utilizare inofensivă pentru om, animale şi mediu.

Pentru punerea în aplicare a prevederilor legii a fost elaborat și aprobat cadrul normativ secundar, relevant domeniilor reglementate, precum și Directivelor UE menționate.

Lista actelor normative care asigură transpunerea în legislația națională a Directivei nr. 2000/60/CEE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2000 de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei:

- H.G. nr. 775/2013 cu privire la hotarele districtelor bazinelor și sub-bazinelor hidrografice și hărțile speciale în care sunt determinate.
- H.G. nr. 867/2013 pentru aprobarea Regulamentului-tip privind modul de constituire și de funcționare a Comitetului districtului bazinului hidrografic.
- H.G. nr. 866/2013 pentru aprobarea Regulamentului privind procedura de elaborare şi de revizuire a Planului de gestionare a districtului bazinului hidrografic.
- H.G. nr. 890/2013 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la cerinţele de calitate a mediului pentru apele de suprafață.
- H.G. nr. 932/2013 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la monitorizarea şi evidenţa sistematică a stării apelor de suprafaţă şi a apelor subterane.
- H.G. nr. 931/ 2013 privind aprobarea Regulamentului cu privire la cerințele de calitate a apelor subterane.
- H.G. nr. 779/2013 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la planificarea gestionării secetei.
- H.G. nr. 802 / 2013 pentru aprobarea Regulamentului privind condițiile de deversare a apelor uzate în corpurile de apă.
- H.G. nr. 881/2013 pentru aprobarea Metodologiei privind identificarea, delimitarea și clasificarea corpurilor de apă.

- H.G. nr. 950/2013 pentru aprobarea Regulamentului privind cerințele de colectare, epurare și deversare a apelor uzate în sistemul de canalizare și/sau corpuri de apă pentru localitățile urbane și rurale.
- H.G. nr. 728/2014 privind aprobarea Listei corpurilor de apă de suprafață, a zonelor și a fîșiilor de protecție, precum și a Listei construcțiilor hidrotehnice gestionate de autoritatea administrativă de gestionare a apei.
- H.G. nr. 814/2017 cu privire la aprobarea Planului de gestionare a districtului bazinului hidrografic Nistru.
- H.G. nr. 444/2022 cu privire la aprobarea Planului de gestionare a districtului bazinului hidrografic Dunărea-Prut și Marea Neagră.
- H.G. nr. 590/2016 privind Concepția reformei sistemului național de gestionare, prevenire și reducere a consecințelor inundațiilor asupra mediului.
- H.G. nr. 736/2020 cu privire la aprobarea Metodologiilor de identificare și desemnare a zonelor vulnerabile la nitrați și zonelor sensibile la nutrienți.
- H.G. nr. 491/2019 cu privire la aprobarea Conceptului Sistemul informațional automatizat „Cadastrul de stat al apelor”.
- H.G. nr. 183/2022 cu privire la aprobarea Regulamentului Cadastrului de stat al apelor format de Sistemul informațional automatizat „Cadastrul de stat al apelor”.
- H.G. nr. 836 din 29 octombrie 2013 pentru aprobarea Regulamentului privind prevenirea poluării apelor din activități agricole.
- H.G. nr. 657/2024 pentru aprobarea Metodologiei privind analiza presiunilor și evaluarea riscurilor antropice în cadrul districtelor bazinelor hidrografice.
- H.G. nr. 648/2024 pentru aprobarea Metodologiei privind identificarea și desemnarea corpurilor de apă de suprafață ca fiind artificiale sau puternic modificate.
- H.G. nr. 709/2024 pentru aprobarea Metodologiei privind identificarea modificărilor hidromorfologice și monitorizarea și evaluarea corpurilor de apă.
- H.G. nr. 949/2013 pentru aprobarea Regulamentului privind zonele de protecție sanitară a prizelor de apă.
- H.G. nr. 562/2020 cu privire la aprobarea Planurilor de gestionare a riscului la inundații.
- H.G. nr.227/2025 cu privire la aprobarea Metodologiei de clasificare și evaluare a stării corpurilor de apă subterană.
- HG nr. 70/2025 cu privire la aprobarea Planului de gestionare a districtului bazinului hidrografic Nistru, ciclul II (2025-2030).

Prevederile ce țin de raportare în adresa Comisiei UE vor fi transpuse în anul 2026, operînd modificări la Legea apelor 272/2011. Referitor la transpunerea prevederilor Directivei 2008/105/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 decembrie 2008 privind standardele de calitate a mediului în domeniul apei, menționăm actele normative:

- H.G. nr. 890 din 12 noiembrie 2013 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la cerinţele de calitate a mediului pentru apele de suprafață.
- H.G. nr. 932 din 20 noiembrie 2013 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la monitorizarea şi evidenţa sistematică a stării apelor de suprafaţă şi a apelor subterane.
- H.G. nr. 802 din 9 octombrie 2013 pentru aprobarea Regulamentului privind condițiile de deversare a apelor uzate în corpurile de apă.

- H.G. nr. 950 din 25 noiembrie 2013 pentru aprobarea Regulamentului privind cerințele de colectare, epurare și deversare a apelor uzate în sistemul de canalizare și/sau corpuri de apă pentru localitățile urbane și rurale.
- H.G. nr. 651/2023 pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind supravegherea și monitorizarea calității apei potabile.

Directiva nr. 2007/60/CE din 23 octombrie 2007 privind evaluarea și gestionarea riscului de inundații a fost transpusă prin Legea apelor nr. 272/2011 și Regulamentul cu privire la gestionarea riscurilor de inundații, Planurile de gestionare a riscului la inundații precum și o serie de acte departamentale relevante. Cadrul normativ relevant managementului riscului de inundații:

- H.G. nr. 887 din 11 noiembrie 2013 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la gestionarea riscurilor de inundații.
- H.G. nr. 590 din 21 iunie 2018 cu privire la aprobarea Concepției reformei sistemului național de gestionare, prevenire și reducere a consecințelor inundațiilor.
- H.G. nr. 562/2020 cu privire la aprobarea Planurilor de gestionare a riscului la inundații.
- H.G. nr. 433/2012 pentru aprobarea Regulamentului privind digurile de protecție contra inundațiilor.
- H.G. nr. 1030/2000 cu privire la aprobarea Schemei de protecţie a localităţilor din Republica Moldova împotriva inundaţiilor.

Directiva 2006/118/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind protecția apelor subterane împotriva poluării și a deteriorării este parțial transpusă în legislația națională. Pe lângă Legea apelor nr. 272/2011, o mare parte din prevederi sunt transpuse în Regulamentul privind cerințele de calitate a apelor subterane, elaborat în 2013. Reglementări suplimentare sunt incluse și în Regulamentul cu privire la monitorizarea şi evidența sistematică a stării apelor de suprafață şi a apelor subterane, sau în Regulamentul privind condițiile de deversare a apelor uzate în corpurile de apă. Cadrul normativ relevant prevenirii poluării apelor subterane:

- H.G. nr. 932 din 20 noiembrie 2013 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la monitorizarea şi evidența sistematică a stării apelor de suprafață şi a apelor subterane.
- H.G. nr. 931 din 20 noiembrie 2013 privind aprobarea Regulamentului cu privire la cerințele de calitate a apelor subterane.
- H.G. nr. 802 din 9 octombrie 2013 pentru aprobarea Regulamentului privind condițiile de deversare a apelor uzate în corpurile de apă.
- H.G. nr. 736/2020 cu privire la aprobarea Metodologiilor de identificare și desemnare a zonelor vulnerabile la nitrați și zonelor sensibile la nutrienți.
- H.G. nr. 836 din 29 octombrie 2013 pentru aprobarea Regulamentului privind prevenirea poluării apelor din activități agricole

Ce ține de Directiva nr. 91/676/CEE privind protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole, întrucât agricultura reprezintă una dintre ramurile majore ale economiei Republicii Moldova, unde terenurile agricole reprezintă aproximativ 74% din suprafața totală a țării, aplicarea îngrășămintelor (în special a nitraților) în cantități excesive și fără măsurile de precauție necesare, duce la poluarea apelor de suprafață și subterane cu nitrați și la dezvoltarea eutrofizării în corpurile de apă de suprafață - râuri, lacuri, precum și ape subterane. Pentru a preveni deteriorarea calității apei, în baza condițiilor naturale ale solului, terenului, climei și

hidrogeologiei, au fost identificate și desemnate zonele vulnerabile la nitrați din Republica Moldova. De asemenea a fost elaborat cadrul normativ aferent, care asigură transpunerea parțială a Directivei la nivel național.

- H.G. nr. 836 din 29 octombrie 2013 pentru aprobarea Regulamentului privind prevenirea poluării apelor din activități agricole.
- H.G. nr. 736/2020 cu privire la aprobarea Metodologiilor de identificare și desemnare a zonelor vulnerabile la nitrați și zonelor sensibile la nutrienți.
- Ordinul ministrului agriculturii, dezvoltării regionale și mediului nr. 160 din 27.07.2020 cu privire la aprobarea Codului de bune practici agricole pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați din surse agricole.
- H.G. nr. 115/2013 privind controlul nitraților în produsele alimentare de origine vegetală.
- H.G. nr. 268/2012 cu privire la aprobarea Reglementării tehnice „Fertilizanți minerali. Cerințe esențiale".

Directiva Consiliului nr. 91/271/CEE din 21 mai 1991 privind tratarea apelor urbane reziduale, este transpusă prin Regulamentul privind cerințele de colectare, epurare și deversare a apelor uzate în sistemul de canalizare și/sau emisare pentru localitățile urbane și rurale, Hotărîrea Guvernului nr.950/2013 și parțial în următoarele acte:

- H.G. nr. 199/2014 cu privire la aprobarea Strategiei de alimentare cu apă şi sanitaţie (2014 – 2030).
- H.G. nr. 802 din 9 octombrie 2013 pentru aprobarea Regulamentului privind condițiile de deversare a apelor uzate în corpurile de apă.
- H.G. nr. 890 din 12 noiembrie 2013 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la cerinţele de calitate a mediului pentru apele de suprafață.
- H.G. nr. 949 din 25 noiembrie 2013 pentru aprobarea Regulamentului privind zonele de protecție sanitară a prizelor de apă.
- H.G. nr. 651/2023 pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind supravegherea și monitorizarea calității apei potabile.
- Dispoziția Guvernului nr. 200 /13 noiembrie 2024 pentru aprobarea Foii de parcurs pentru implementarea Directivei Consiliului 91/271/CEE din 21 mai 1991 privind tratarea apelor urbane reziduale.

Regulamentul (UE) 2020/741 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 mai 2020 privind cerințele minime pentru reutilizarea apei. Legislația națională nu este aliniată la prevederile Regulamentului, dar sunt în proces de implementare măsuri, care vor facilita luarea deciziilor argumentate. În acest sens, cu suportul Institutului de Mediu din Stockholm, în perioada 2024-2025 este elaborat *Studiul privind potențialul de reutilizare a apelor uzate în agricultură*, care va investiga utilizarea apelor uzate epurate ca sursă alternativă pentru irigație, se vor analiza metodele optime de utilizare a acestor ape, având în vedere calitatea și cantitatea lor disponibilă, compatibilitatea cu solul, precum și avantajele și riscurile asociate. În plus, studiul va estima costurile pentru implementarea sistemelor de tratare a apei. Ulterior va fi elaborat Regulamentul național de reutilizare a apelor, în vederea alinierii la Regulamentul UE, activitate planificată pentru anul 2026, în baza concluziilor Studiului realizat.

27.3.1.2. Cadrul administrativ

Pornind de la ideea că apa nu este un produs comercial oarecare, ci un patrimoniu natural, o resursă strategică de siguranță și securitate națională, apele de suprafață și subterane fac parte din domeniul public al statului, iar Guvernul coordonează activitatea tuturor autorităţilor publice cu atribuţii în domeniul apelor și aprobă cadrul normativ necesar gestionării domeniului.

Ministerul Mediului (MM) este autoritatea administrației publice centrale responsabilă de gestionarea și protecția resurselor de apă, de administrarea terenurilor fondului apelor și a construcțiilor hidrotehnice proprietate a statului, cu excepția terenurilor din afara fâșiei riverane de protecție a apelor și a construcțiilor hidrotehnice proprietate a statului, identificate ca părți componente ale sistemelor de irigare și/sau de desecare, precum și a terenurilor din afara fâșiei riverane de protecție a apelor aferente altor obiective de infrastructură tehnico-edilitară, necesare pentru a exploata, a întreține și a repara sistemele de irigare și/sau de desecare proprietate publică a statului, gestionate de Agenția Națională de Îmbunătățiri Funciare și administrate de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare. MM elaborează politicile, actele normative, planurile ce trebuie aprobate de Guvern, precum şi modificările necesare pentru aducerea legislaţiei în conformitate cu cerinţele europene; asigură, în comun cu Ministerul Sănătăţii, respectarea legislaţiei privind calitatea şi protecţia apelor; încurajează şi promovează participarea societăţii civile şi a tuturor părţilor interesate la consultarea și dezbaterea unor anumite proiecte în domeniul apelor de interes naţional; asigură cooperarea internaţională şi coordonarea desfăşurării activităţilor ce rezultă din tratate internaţionale. În cadrul MM activează Direcția politici de management integrat al resurselor de apă, constituită din 7 state de personal. La moment în cadrul Direcției activează 5 persoane.

Instituția Publică Administrația Națională „Apele Moldovei”, reformată în decembrie 2024 pe baza Agenției „Apele Moldovei”, prin comasarea cu alte 3 întreprinderi de stat, în scopul de a crea o instituție capabilă să gestioneze resursele de apă și să implementeze politicile statului în acest domeniu. Autoritatea întreprinde măsuri de implementare a legislaţiei în domeniul gestionării și protecției resurselor de apă şi participă la elaborarea şi la implementarea de programe, de planuri şi de măsuri în gestionarea apelor. Aceasta gestionează terenurile fondului apelor și construcțiile hidrotehnice proprietate a statului. De asemenea, IP Administrația Națională „Apele Moldovei” coordonează și monitorizează crearea și funcționarea comitetelor districtelor bazinelor hidrografice și a comitetelor subbazinelor.

Efectivul-limită al Instituției Publice Administrația Națională „Apele Moldovei” este stabilit în număr de 84 de unități de personal. (la moment instituția se află în proces de disponibilizări/angajări în contextul noii structuri aprobate).

Ce ține de monitorizarea şi evidenţa sistematică a stării apelor de suprafaţă şi a apelor subterane, instituțiile responsabile de monitoringul resurselor de apă sunt Agenția de Mediu, Serviciul Hidrometeorologic de Stat și Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale.

Agenția de Mediu creează și asigură funcționarea sistemului de monitoring al calității apelor de suprafață, administrând rețeaua națională de monitoring al calității apelor de suprafață. Aceasta asigură funcționarea Laboratorului pentru calitatea apei și efectuează măsurări, analize și investigații privind calitatea apelor de suprafață și subterane în conformitate cu programele de monitoring al calității apelor de suprafață.

În cadrul Agenției de Mediu activează Laboratorul de referință de mediu, care include și Laboratorul pentru calitatea apei, în care din cele 12 funcții disponibile, sunt ocupate 9.

Serviciul Hidrometeorologic de Stat este instituția competentă care monitorizează starea și evoluția condițiilor meteorologice și hidrologice de pe teritoriul țării în scopul protejării

populației împotriva fenomenelor meteorologice și hidrologice periculoase, pentru prevenirea sau diminuarea pagubelor ce pot fi cauzate de acestea. De asemenea acesta colectează, prelucrează, analizează, evaluează și sintetizează sistematic datele privind condițiile meteorologice, hidrologice, agrometeorologice și climatice colectate și prelucrate pe teritoriul țării etc. Astfel, SHS este instituția responsabilă și cu monitorizarea, colectarea, analizarea și prelucrarea datelor hidrologice ale corpurilor de apă. În cadrul SHS activează Centrul Hidrologic care include 50 poziții (toată țara), ocupate 48.

Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale este responsabilă de cercetarea, înregistrarea și reglementarea utilizării resurselor minerale, inclusiv exploatarea și monitorizarea stării apelor subterane. În cadrul Agenției pentru Geologie și Resurse Minerale activează Direcția Geologică, responsabilă de monitorizarea și cercetarea apelor subterane. Direcția este constituită din 5 funcții, la moment fiind vacante 2. Gestionarea resurselor de apă subterană este asigurată de către Direcția folosirea subsolului, constituită din 5 funcții, la moment fiind vacante 3 funcții.

Inspectoratul pentru Protecția Mediului (IPM) este autoritatea administrativă în subordinea Ministerului Mediului, împuternicită să efectueze supravegherea și controlul de stat în domeniul protecției mediului și utilizării resurselor naturale. În domeniul protecției resurselor de apă, acesta efectuează controlul privind conformitatea utilizării resurselor de apă, respectarea normelor de consum, utilizarea rațională și deținerea actelor permisive în domeniul gestionării apelor. Totodată, acesta controlează modul de funcționare a stațiilor de epurare şi respectarea condiţiilor de calitate a apelor uzate evacuate, potrivit reglementărilor în vigoare precum și exercită controlul privind respectarea condiţiilor de utilizare a resurselor de apă și de deversare a apelor uzate potrivit actelor permisive deținute.

În cadrul IPM, aparatul central, activează Direcția control gestionare resurse de apă și aer atmosferic, constituită din 5 persoane. La moment în cadrul Direcției activează o singură persoană cu atribuții în domeniul resurselor de apă. Este de menționat că domeniul alimentare cu apă și sanitație este în responsabilitatea **Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale,** politicile în domeniul irigației **– Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare. Agenția Națională pentru Sănătate Publică** este o instituție administrativă subordonată Ministerului Sănătății, responsabilă de calitatea apei potabile, zonele de îmbăiere și calitatea apelor de suprafață adiacente punctelor de captare a apei potabile. De asemenea, asigură elaborarea și implementarea reglementărilor sanitare și analizează riscurile pentru sănătatea publică.

Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale prin intermediul Direcției politici în domeniul aprovizionării cu apă și sanitație (personal 5 unități, 3 unități completate) este responsabil de elaborarea proiectelor de acte normative și documente de politici în domeniul dezvoltării sectorului de alimentare cu apă și sanitație, inclusiv reglementarea serviciilor, regionalizarea serviciilor, dezvoltarea infrastructurii și atragerea investițiilor în domeniul alimentării cu apă și sanitației.

Concomitent este de remarcat, că pentru fiecare district al bazinului hidrografic, Ministerul Mediului a format câte un **comitet al districtului bazinului hidrografic**, care este o structură consultativă ce are competența de a participa la activitățile de gestionare eficientă a resurselor de apă în limitele districtului bazinului hidrografic respectiv. Scopul Comitetului este de a asigura o colaborare eficientă între autoritățile administrației publice centrale și teritoriale de gestionare și protecție a apelor și autoritățile administrației publice locale, utilizatorii de apă din districtul

bazinului hidrografic respectiv, beneficiarii serviciilor de gestionare a apelor, reprezentanții instituțiilor de cercetări științifice, organizațiile societății civile privind problemele de gestionare, utilizare și protecție a resurselor de apă de pe teritoriul districtului bazinului hidrografic respectiv. Printre sarcinile de bază ale acestora se numără consultarea Ministerului Mediului la elaborarea, modificarea şi completarea Planului de gestionare a districtului bazinului hidrografic, inclusiv la determinarea priorităţilor folosinţei apei în cadrul districtului bazinului hidrografic, la elaborarea măsurilor şi determinarea termenelor de implementare a acestora şi a rezultatelor planificate, precum și recomandarea priorităţilor de finanţare.

27.3.2. Planuri de viitor

Conform recomandărilor din cadrul RE 2023 și 2024 este necesară continuarea eforturilor de armonizare a cadrului normativ, precum și accelerarea activităților de implementare a politicilor în domeniu. Este necesară consolidarea capacităților de monitorizare a resurselor de apă, precum și realizarea proiectelor de infrastructură care să asigure accesul populației la surse sigure de apă, precum și asigurarea colectării și epurării apelor uzate în mod eficient, cu evaluarea posibilității de reutilizare a acestora.

27.3.2.1. Planuri legislative

Pe partea ce ține de Planuri legislative sunt planificate:

- Proiect de modificare a Legii apelor 272/2011, în vederea asigurării transpunerii aspectelor ce țin de raportare în adresa Comisiei UE.
-
- Proiect de lege pentru aprobarea Secțiunii specializate „Apă și sanitație” a Planului de amenajare a teritoriului național;
- Proiect de lege pentru modificarea Legii nr. 303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare;
- Proiect de Hotărîre de Guvern privind modificarea H.G. nr. 950/2013 pentru aprobarea Regulamentului privind cerinţele de colectare, epurare şi deversare a apelor uzate în sistemul de canalizare şi/sau în emisare pentru localităţile urbane şi rurale;
- Proiect de Hotărîre de Guvern privind modificarea H.G. nr. 931/2013 privind aprobarea Regulamentului cu privire la cerințele de calitate a apelor subterane;
- Proiect de Hotărîre de Guvern privind modificarea H.G. nr. 562/2020 cu privire la aprobarea Planurilor de gestionare a riscului de inundații;
- Proiect de Hotărîre de Guvern privind aprobarea Programului privind protecția apelor împotriva poluării cu nitrați din surse agricole;
- Proiect de Hotărîre de Guvern cu privire la aprobarea Regulamentului privind cerințele minime pentru reutilizarea apei.
- Proiect de Hotărîre de Guvern cu privire la aprobarea H.G. privind Regulamentul calității apei pentru îmbăiere.

Precum și alte acte normative (identificate ca necesare pe parcurs) care să contribuie la îmbunătățirea situației în domeniul gestionării resurselor de apă. Având în vedere că de la 1 ianuarie 2025, la nivelul UE au intrat în vigoare noi cerințe față de colectarea și epurarea apelor

uzate, vor fi inițiate activitățile necesare de modificare și completare a cadrului normativ național, astfel încît să fie armonizat cu cerințele UE.

27.3.2.2. Acțiuni de implementare a aquis-ului UE și consolidarea capacităților administrative

- Activități și măsuri de consolidare a instituției nou create Instituția Publică „Administrația Națională „Apele Moldovei";
- Dotarea Laboratorului de Referinta al Agenției de mediu cu echipament și consumabile pentru implementarea Metodologiei de determinare a conținutului de grăsimi și uleiuri în apă;
- Realizarea programului de cercetare/monitorizare pentru apele de suprafață în vederea identificării substanțelor poluante prioritare;
- Activități de instruire -interpretarea datelor de monitoring;
- Studiu privind potențialul de reutilizare a apelor uzate în agricultură;
- Activități de instruire pentru fermieri/ asociații referitor la aplicarea Codului de bune practici agricole pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați din surse agricole;
- Implementarea proiectelor de infrastructură -alimentare cu apă, canalizare, stații de epurare a apelor uzate;
- Consolidarea rețelei de monitorizare hidrometeorologică pentru gestionarea eficientă a bazinelor hidrografice și detectarea inundațiilor rapide;
- Sistemul de prognoză și avertizare timpurie privind inundațiile rapide și inundațiile stabilit și operațional;
- Modelarea hidrologică și hidraulică pentru evaluarea siguranței barajelor la diferite scenarii de inundații;
- Realizarea unui studiu privind siguranța barajelor cu evaluarea riscurilor și organizarea instruirii în domeniul evaluării siguranței barajelor pentru inginerii local;
- Elaborarea Ghidurilor privind evaluarea riscurilor pentru bazinele hidrografice folosite ca sursă de apă potabilă și pentru sistemele casnice de distribuire a apei potabile.
- Elaborarea Raportului național anual privind calitatea apei potabile, și elaborarea Registrului.

27.3.3. Aspecte financiare

Majoritatea activităților planificate este prevăzută a fi realizată cu suportul partenerilor de dezvoltare, prin intermediul proiectelor:

- „Sprijin autorităților din RM în gestionarea durabilă a Nistrului", susținut de Ambasada Suediei, implementat de PNUD Moldova,
- „Reabilitarea infrastructurii hidrotehnice pentru atenuarea vulnerabilității la fenomenele extreme cauzate de schimbările climatice în Republica Moldova, finanțat de Agenția de Dezvoltare a Austriei.
- „Securitatea aprovizionării cu apă și sanitație în Moldova", susținut de Banca Mondială.

Costurile estimate pentru măsurile planificate constituie cca 2166303,44 mii MDL, inclusiv costul de implementare a proiectelor de infrastructură - alimentare cu apă, canalizare, stații de epurare a

apelor uzate, care de fapt sunt cele mai costisitoare și urgente acțiuni. Dintre aceștia, 24391,27 mii MDL revin asigurării implementării acțiunilor normative de aliniere la aquis-ul UE (Anexa A) și 2141912,17 mii MDL revin acțiunilor de implementare a aquis-ului UE și acțiunilor de dezvoltare a capacităților administrative (Anexa B).

SUBCAPITOLUL 27.4. PROTECȚIA NATURII

27.4.1. Prezentarea general a situației

27.4.1.1. Cadrul legislativ

Legislația națională de bază care reglementează subcapitolele Restaurarea naturii, Păsări sălbatice (Wild Birds), Habitat (Habitats), Grădini zoologice (Zoo), Utilizarea animalelor în experimente (Animal Experiments), Accesul și împărțirea beneficiilor (Access and Benefit Sharing (ABS)), CITES, Comerțul cu produse derivate din focă (Trade in Seal Products), Capcane cu pedală (Leghold Traps), este următoarea:

Tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte

- Convenția privind conservarea vieții sălbatice și a habitatelor naturale din Europa (Berna, 19 septembrie 1979), ratificată prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 1546/1993;
- Carta Mondială a Naturii (New York, 28 octombrie 1982), ratificată prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 1546/1993;
- Convenția asupra zonelor umede de importanță internațională în special ca habitat al păsărilor acvatice (Ramsar, 2 februarie 1971), ratificată prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova Nr. 504/1999;
- Convenția privind comerțul internațional cu specii sălbatice de faună și floră pe cale de dispariție (Washington, 3 martie 1973) ratificată prin Legea nr. 1246/2000;
- Protocolul de la Kyoto la Convenţia-cadru a Organizaţiei Naţiunilor Unite cu privire la schimbarea climei (Kyoto 11 decembrie 1997), ratificată prin Legea nr. 29/2003;
- Convenția privind conservarea speciilor migratoare de animale sălbatice (Bonn,23 iunie 1979), ratificată prin Legea rr. 1244/2000;
- Acordul privind conservarea păsărilor migratoare de apă african-eurasiatice (Haga, 16 iunie 1995), ratificată prin Legea rr. 1244/2000;
- Acordul privind conservarea Liliecilor în Europa (Londra, 04 decembrie 1991) ratificată prin Legea nr. 1244/2000;
- Convenția privind Diversitatea Biologică (Rio de Janeiro, 5 iunie 1992) ratificată prin Hotărîrea Parlamentului nr. 1546/1993
- Protocolul de la Cartagena cu privire la Biosecuritate (Montreal, 29 ianuarie 2000), ratificată prin Legea 1381/2002;
- Protocolul de la Nagoya privind accesul la resursele genetice și distribuirea corectă și echitabilă a beneficiilor care rezultă din utilizarea acestora (Nagoya, 29 octombrie 2010), ratificată prin Legea nr. 117/2016;

- Protocolul suplimentar Nagoya Kuala Lumpur privind răspunderea și repararea prejudiciului (Montreal, 29 ianuarie 2000), ratificată prin Legea nr. 96/2018;
- Convenția privind peisajul european (Florența, 20 octombrie 2000), ratificată prin Legea nr. 536/2001;
- Convenția privind evaluarea impactului asupra mediului în context transfrontalier (Convenția de la Espoo), ratificată prin Hotărîrea Parlamentului Republicii Moldova nr. 1546/1993;
- Protocolul privind evaluarea strategică de mediu la Convenția privind evaluarea impactului asupra mediului în context transfrontalier ratificată prin Legea nr. 156/ 2018;
- Convenției privind accesul la informație, justiție și participarea publicului la adoptarea deciziilor în domeniul mediului, ratificată prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 346/1999;
- Convenția pentru combaterea deșertificării în țările afectate grav de secetă și\sau de deșertificare, ratificată prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 257/1998;
- Tratatul internațional privind resursele genetice vegetale pentru alimentație și agricultură ratificată prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. nr. 257/1998.

Republica Moldova este membră la următoarele Organizații internaționale

- Uniunea Internațională privind Conservarea Naturii (Comisia pentru managementul ecosistemelor, Comisia pentru educație și comunicare, Comisia pentru politici de mediu, economice și sociale, Comisia pentru legislația mediului, Comisia pentru supraviețuirea speciilor, Comisia mondială pentru zonele protejate);
- Organizația Mondială a Sănătății - Procesul „Mediul și Sănătatea”;
- Strategia Uniunii Europene pentru Regiunea Dundrii (Aria prioritară nr. 6 „Conservarea biodiversității, a peisajelor şi a calităţii aerului şi solurilor ”);
- Comisia consultativă europeană pentru pescuit în apele interioare și acvacultură;
- Platforma Științifico-Politică Interguvernamentală privind Biodiversitatea și Serviciile Ecosistemelor;
- Fondul Global de Mediu;
- Programul LIFE;
- Agenda maritimă comună pentru Marea Neagră.

În ceea ce privește **alinierea legislației naționale la cea a Uniunii Europene** menționăm că:

- Directiva 2009/147/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind conservarea păsărilor sălbatice este transpusă parțial în Legea nr. 439/1995 regnului animal, care reglementează protecția și utilizarea animalelor sălbatice (mamifere, păsări, reptile, amfibii, pești, insecte, crustacee, moluște etc.) care viețuiesc în mod natural pe uscat, în apă, în atmosferă sau în sol și populează permanent sau temporar teritoriul Republicii Moldova, în Legea Nr. 55/2024 vânătorii și a protecției fondului cinegetic și în Legea nr. 94/2007 privind rețeaua ecologică. Cu toate acestea, anumite articole și anexe din Directivă, inclusiv articolele 9 (3), 10 (2), 11, 12 (1), 14 și Anexa V nu sunt încă transpuse în legislația națională. Articolele 12 (2), 13, 15, 16, 16a, 18, 19, 20 și Anexa VI, Anexa VII nu sunt transpozabile.

- Directiva nr. 92/43/CEE a Consiliului din 21 mai 1992 privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră este transpusă parțial în Legea nr. 239/2007 regnului vegetal, Legea nr. 439/1995 regnului animal, în Legea nr. 94/2007 privind rețeaua ecologică și în Legea Nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului. În aceste acte sunt reglementate aspecte legate de conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră, constituirea și dezvoltarea rețelei ecologice naționale, precum și integrarea acesteia în rețeaua Emerald, inclusiv, procedurile şi modalităţile aplicate în procesul de evaluare a impactului asupra mediului al unor genuri de activitate planificate publice și private care pot avea un impact semnificativ asupra mediului din Republica Moldova sau din alte state. Articolele din Directivă care sunt transpuse parțial includ 1, 16, precum și anexe (I, II partea a, b; IV partea a, b; V a), b)), iar articolul 17 (1) nu este transpus. Articolele 5, 7, 8, 9, 17 (2), 19, 20, 21, 23, 24 nu sunt transpozabile.
- Regulamentul (CE) nr. 338/97 al Consiliului din 9 decembrie 1996 privind protecția speciilor faunei și florei sălbatice prin controlul comerțului cu acestea este aliniat prin Legea nr. 239/2007 regnului vegetal și Legea nr. 439/1995 regnului animal. Articolele 7, 15, 18, 19, 20, 21 și 22 nu sunt relevante pentru aliniere.
- Regulamentul (CE) nr. 865/2006 al Comisiei din 4 mai 2006 de stabilire a normelor de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 338/97 al Consiliului privind protecția speciilor faunei și florei sălbatice prin controlul comerțului cu acestea este parțial aliniat prin Legea nr. 239/2007 regnului vegetal, Legea nr. 439/1995 regnului animal și prin H.G. nr. 866/2018 cu privire la aprobarea formularelor-tip ale actelor permisive.
- Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 792/2012 al Comisiei din 23 august 2012 de stabilire a modelelor pentru permisele, certificatele și alte documente prevăzute în Regulamentul (CE) nr. 338/97 al Consiliului privind protecția speciilor faunei și florei sălbatice prin controlul comerțului cu acestea și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 865/2006 al Comisiei este parțial aliniat prin Legea nr. 239/2007 regnului vegetal, Legea nr. 439/1995 regnului animal și prin H.G. nr. 866/2018 cu privire la aprobarea formularelor-tip ale actelor permisive. Articolele 1, 2 și Anexa I sunt parțial aliniate. Articolul 3 și anexele (II, III, IV, V și VI) nu sunt aliniate, iar articolele 4 și 5 nu sunt relevante pentru aliniere.
- Directiva nr. 1999/22/CE privind deținerea animalelor sălbatice în grădini zoologice este transpusă prin Legea nr. 136/2007 privind grădinile zoologice, care reglementează protejarea faunei sălbatice și conservarea biodiversității în grădinile zoologice, precum și mecanismele de autorizare și control al acestora.
- Directiva nr. 2010/63/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 septembrie 2010 privind protecția animalelor utilizate în scopuri științifice este transpusă parțial în Legea nr. 211/2017 privind protecția animalelor folosite în scopuri experimentale sau în alte scopuri științifice. Această lege reglementează autorizarea utilizării animalelor în scopuri experimentale și stabilește cerințele generale pentru utilizarea animalelor, condițiile privind efectuarea experimentelor, cerințele pentru metodele folosite și pentru crescători, furnizori și utilizatori, precum și procedurile de autorizare și evaluare a proiectelor.
- Directiva nr. 83/129/CEE a Consiliului din 28 martie 1983 privind importul în statele membre de piei de anumiți pui de focă și de produse derivate din acestea este transpusă și Regulamentul (CE) nr. 1007/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 16

septembrie 2009 privind comerțul cu produse derivate din focă, Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 2015/1850 al Comisiei din 13 octombrie 2015 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1007/2009 al Parlamentului European și al Consiliului privind comerțul cu produse derivate din focă sunt aliniate în Hotărîrea de Guvern nr. 763/2024 privind aprobarea Cerințelor la importul produselor derivate din focă.

- Regulamentul (CEE) nr. 3254/91 al Consiliului din 4 noiembrie 1991 de interzicere a utilizării capcanei cu pedală în Comunitate și de introducere în Comunitate a blănurilor și a produselor prelucrate de la anumite specii de animale sălbatice originare din țări care le capturează folosind capcana cu pedală sau alte metode în dezacord cu standardele internaționale de vânătoare cu capcane cu suferință minimă, Regulamentul (CE) nr. 35/97 al Comisiei din 10 ianuarie 1997 de stabilire a dispozițiilor cu privire la autorizarea blănurilor și a bunurilor care intră sub incidența Regulamentului (CEE) nr. 3254/91 al Consiliului, Decizia Consiliului nr. 97/602/CE din 22 iulie 1997 privind lista menționată la articolul 3 alineatul (1) al doilea paragraf din Regulamentul (CEE) nr. 3254/91 și la articolul 1 alineatul (1) litera a) din Regulamentul (CE) nr. 35/97 al Comisiei sunt aliniate prin Hotărîrea de Guvern nr. 37/2025 privind interzicerea utilizării capcanelor cu pedală și introducerea pe piață a blănurilor și a produselor prelucrate de la animalele sălbatice capturate cu capcana cu pedală
- Directiva 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului (text codificat), așa cum a fost modificată prin Directiva 2014/52/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 aprilie 2014, precum și prevederile art. 6 alin. (3) și (4) din Directiva 92/43/CEE a Consiliului din 21 mai 1992 privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică, așa cum a fost modificată prin Directiva 2013/17/UE din 13 mai 2013 sunt transpuse în Legea nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului. Această lege instituie mecanismele de evaluare a impactului asupra mediului pentru diverse activități planificate, publice și private, precum și evaluarea biodiversității, având scopul de a preveni sau minimiza impactul semnificativ asupra mediului și sănătății populației încă din etapele inițiale ale proiectului. Legea asigură, de asemenea, implementarea obligațiilor internaționale asumate de Republica Moldova.
- Directiva 2001/42/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 27 iunie 2001 privind evaluarea efectelor anumitor planuri și programe asupra mediului este transpusă parțial în Legea nr. 11/2017 privind evaluarea strategică de mediu. Legea stabilește cadrul juridic pentru efectuarea evaluării strategice de mediu, inclusiv procedura de evaluare în context transfrontalier, acolo unde este necesar. Scopul acesteia este asigurarea unui nivel înalt de protecție a mediului și prevenirea sau diminuarea efectelor negative ale documentelor de politici și planificare asupra mediului și sănătății populației.
- Regulamentul (UE) 2017/625 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 martie 2017 privind controalele oficiale și alte activități oficiale este transpus în Legea nr. 82/2024 privind controalele oficiale în domeniul agroalimentar. Legea reglementează controalele oficiale pentru aplicarea legislației în domeniul alimentelor și furajelor, sănătății și bunăstării animalelor, sănătății plantelor și produselor de protecție a plantelor, asigurând astfel conformitatea cu reglementările europene relevante.
- Directiva 1999/105/CE a Consiliului din 22 decembrie 1999 privind comercializarea materialului forestier de reproducere este transpusă în Legea nr. 44/2022 cu privire la

producerea, comercializarea și utilizarea materialului forestier de reproducere. De asemenea, se transpune și Regulamentul (CE) nr. 1597/2002 al Comisiei din 6 septembrie 2002, care stabilește norme pentru aplicarea Directivei 1999/105/CE, precum și Regulamentul (CE) nr. 2301/2002 al Comisiei din 20 decembrie 2002, care reglementează definiția „cantităților reduse de semințe". În plus, Legea include și prevederi din art. 2, 4 și anexa II din Decizia 2008/971/CE a Consiliului din 16 decembrie 2008 privind echivalența materialului forestier de reproducere produs în țări terțe, precum și orientările din Recomandarea 2012/90/UE a Comisiei din 14 februarie 2012 pentru prezentarea informațiilor privind loturile de material forestier de reproducere.

Documente de politici și planificare care au ca obiectiv restaurarea naturii, conservarea, protecția, restabilirea și folosirea obiectelor regnului vegetal și animal, constituirea şi dezvoltarea reţelei ecologice naţionale, rețelei Emerald, protecția speciilor faunei și florei sălbatice prin controlul comerțului cu acestea, accesul la resursele genetice sunt:

- **Strategia națională de dezvoltare „Moldova Europeană 2030"** aprobată prin Legea nr. 315/2022 având ca obiective fiind creșterea durabilă a suprafeței pădurilor și ariilor protejate; restabilirea rețelei ecologice naționale de arii naturale, restaurarea zonelor de protecție ale râurilor, stimularea plantării pădurilor private pe terenurile agricole private, implementarea programului național de împădurire și extinderea a suprafețelor împădurite prin valorificarea terenurilor degradate din fondul de terenuri cu destinație agricolă și a altor categorii de terenuri, prin regenerarea terenurilor din fondul forestier; ameliorarea metodelor şi a tehnicilor de îngrijire, de regenerare, de conservare și de reconstrucție ecologică, de valorificare rațională a produselor lemnoase de pădure şi de gestionare a pădurilor; crearea unor ecosisteme forestiere înalt productive și stabile; menținerea fâșiilor forestiere deja existente și contracararea practicilor de defrișare a acestora; crearea unui mecanism nou de finanțare a managementului forestier durabil, elaborarea unui mecanism de compensare a pierderilor în silvicultură și de plată pentru serviciile ecosistemice.
- **Programul național de adaptare la schimbările climatice până în anul 2030** aprobat prin H.G. nr. 624/2023 având ca obiective adaptarea sectorului forestier la schimbările climatice prin aplicarea practicilor complexe de conservare a biodiversității și printr-o abordare ecosistemică, conservarea stocului de carbon în păduri și incorporarea acestora în managementul forestier; adaptarea regulamentelor și practicilor de regenerare forestieră la necesitățile impuse de schimbările climatice; crearea și/sau reabilitarea sistemelor silvopastorale și agroforestiere; crearea și reconstrucția spațiilor verzi în localitățile urbane și rurale; crearea și consolidarea sistemelor de perdele forestiere pentru protecția terenurilor agricole și a căilor de comunicație; reconstrucția ecologică a arboretelor necorespunzătoare și vulnerabile la schimbările climatice.
- **Programul național de extindere și reabilitare a pădurilor pentru perioada 2023-2032 și Planul de acțiuni pentru implementarea acestuia pe perioada 2023-2027** aprobat prin H.G. nr. 55/2023 are ca obiective: extinderea suprafețelor acoperite cu vegetație forestieră până la cel puțin 15% din suprafața țării până în anul 2032; reabilitarea/reconstruirea plantațiilor forestiere noi (110 mii ha) și a terenurilor (35 mii ha) până în anul 2032; diminuarea indicelui de fragmentare a pădurilor cu 0,75 unități (ceea ce înseamnă compactitate mai mare) prin îmbunătățirea conectivității ecologice cu habitatele asigurate pentru biodiversitate până în anul 2032; reducerea suprafeței de terenuri degradate cu 45 mii ha până în anul 2032; consolidarea sectorului forestier comunal prin

extinderea suprafețelor împădurite și reabilitarea celor existente, instruirea personalului și elaborarea planurilor de management forestier (85 mii ha) până în anul 2032; consolidarea sectorului forestier privat prin extinderea suprafețelor împădurite, instruirea personalului și elaborarea planurilor de management forestier până în anul 2032; reducerea suprafeței terenurilor puternic erodate cu 15 mii ha până în anul 2032; întărirea carcasei hidrologice prin împădurirea a 15 mii ha de fâșii riverane până în anul 2032; diminuarea proceselor de eroziune a solurilor și protejarea a circa 350 mii ha terenuri agricole prin crearea/reabilitarea a 10 mii de perdele forestiere de protecție a câmpurilor agricole până în anul 2032; consolidarea capacităților de diminuare a incidenței incendiilor forestiere prin elaborarea planurilor de management antiincendiar, precum și crearea infrastructurii antiincendiare în pădurile noi sau reabilitate (echipament, surse de asigurare cu apă, fâșii mineralizate, turnuri de pază și monitorizare etc.) –145 mii ha până în anul 2032; consolidarea capacităților de management al pajiștilor prin implementarea unor activități practice de creare și reabilitare a sistemelor silvopastorale – 5 mii ha până în 2032; ameliorarea habitatelor pentru specii de floră și faună prin adăpost, migrație, hrană și satisfacerea altor necesități vitale.

- **Strategia de mediu pentru anii 2024-2030** aprobată prin H.G. nr. 409/2024 are următoarele obiective: asigurarea conservării, restabilirii și utilizării durabile a ecosistemelor de apă dulce terestre și interioare și a serviciilor acestora, în special păduri și zone umede; promovarea implementării managementului durabil al tuturor tipurilor de păduri, efectuarea lucrărilor silvotehnice, restabilirea pădurilor degradate și creșterea semnificativă a împăduririi și reîmpăduririi; luarea unor măsuri urgente și semnificative pentru a reduce degradarea habitatelor naturale, pentru a stopa pierderea biodiversității și, pentru a proteja și a preveni extincția speciilor amenințate; luarea unor măsuri urgente pentru a stopa braconajul și traficul de specii de floră și faună protejate, precum și pentru a face față problemelor puse de cererea și oferta de produse ilegale de specii sălbatice; adoptarea și implementarea măsurilor pentru a preveni introducerea și a reduce semnificativ impactul speciilor invazive asupra ecosistemelor terestre și acvatice și pentru a controla și a eradica speciile prioritare; integrarea și monitorizarea valorilor biodiversității și a ecosistemelor în planificarea națională și locală, procesele de dezvoltare, strategii, planurile de reducere a sărăciei și planurile de amenajare a teritoriilor; protejarea și restabilirea ecosistemelor legate de apă, inclusiv păduri, zone umede, râuri, acvifere și lacuri; gestionarea și protecția durabilă a ecosistemelor pentru a evita impacturile negative semnificative, inclusiv prin consolidarea rezistenței acestora, și luarea de măsuri pentru restaurarea acestora; eliminarea pescuitului ilegal, nedeclarat și nereglementat.
- **Programul de dezvoltare cu emisii reduse al Republicii Moldova până în anul 2030**, aprobat prin H.G. nr. 659/2023 are următorul obiectiv specific privind biodiversitatea: reducerea necondiţionată, până în anul 2030, a gazelor cu efect de seră (GES) provenite din sectorul agricol cu 44% şi reducerea de GES condiţionată până la 47% comparativ cu anul 1990. Impactul rezultat din implementarea măsurilor: protejarea, restaurarea și promovarea utilizării durabile a ecosistemelor terestre, gestionarea durabilă a pădurilor, combaterea deșertificării, stoparea și repararea degradării solului și stoparea pierderilor de biodiversitate; conservarea biodiversității; reducerea presiunilor directe asupra biodiversității și promovarea utilizării durabile a resurselor naturale; asigurarea securității alimentare prin măsuri reziliente la schimbările climatice în sectorul agricol.

- **Programul de promovare a economiei verzi și circulare** în Republica Moldova pentru perioada 2024-2028, aprobat prin H.G. nr. 495/2024, are ca unul din obiective includerea în Programul privind biodiversitatea a principiilor Pactului verde european în vederea refacerii ecosistemelor și sporirea biodiversității în spațiile urbane.
- **Programul de îmbunătățiri funciare în scopul asigurării managementului durabil al resurselor de sol pentru anii 2021-2025** și a **Planul de acțiuni pentru anii 2021-2023 privind implementarea acestuia**, aprobat prin H.G. nr. 864/2020 are următoarele obiective generale: racordarea sistemului de cercetare și învățământ la prioritățile domeniului; prevenirea și combaterea eroziunii solului; ameliorarea solurilor terenurilor agricole; conservarea şi sporirea fertilităţii solurilor terenurilor agricole.
- **Strategia națională de dezvoltare agricolă și rurală pentru anii 2023-2030**, aprobat prin H.G. nr. 56/2023, are ca unul din obiectivele generale fortificarea potențialului sectorului agricol primar și promovarea practicilor agricole inteligente, durabile și reziliente la schimbările climatice și stabilind ca direcții prioritare adoptarea practicilor moderne de valorificare și gestionare eficientă a resurselor de apă și extinderea suprafețelor irigate pentru asigurarea rezilienței climatice, implementarea tehnologiilor și a măsurilor de stimulare a implementării principiilor bioeconomiei și a economiei circulare, sprijinirea și consolidarea protecției mediului prin conservarea biodiversității, protecției apelor, a solului și promovarea utilizării practicilor ecologice agricole, sprijinirea valorificării surselor de energie regenerabilă în cadrul exploatațiilor agricole, inclusiv utilizarea deșeurilor de origine vegetală și animală.

Legislația națională relevantă:

- Codul Silvic nr. 69/2024 stabilește cadrul normativ privind gestionarea durabilă a fondului forestier, conservarea și restabilirea diversității biologice, indiferent de tipul de proprietate, precum și folosirea rațională și asigurarea cu resurse forestiere a necesităților actuale și de viitor ale societății.
- Legea nr. 1515/1993 privind protecția mediului înconjurător reglementează conservarea biodiversității și protecția monumentelor naturii.
- Legea nr. 1102/1997 cu privire la resursele naturale reglementează relațiile din domeniul folosirii, protecției și reproducerii resurselor naturale în scopul asigurării securității ecologice și dezvoltării durabile a țării.
- Legea nr. 1538/1998 privind fondul ariilor naturale protejate de stat - stabileşte bazele juridice ale creării şi funcţionării fondului ariilor naturale protejate de stat, principiile, mecanismul şi modul lui de conservare, precum şi atribuţiile autorităţilor publice centrale şi locale, ale organizaţiilor neguvernamentale şi ale cetăţenilor în acest domeniu.
- Legea nr. 325/2005 cu privire la Cartea Roşie a Republicii Moldova reglementează relaţiile sociale în domeniul protecţiei, folosinţei şi restabilirii speciilor de plante şi animale dispărute, critic periclitate, periclitate, vulnerabile, rare şi nedeterminate, incluse în Cartea Roşie a Republicii Moldova, în scopul prevenirii dispariţiei şi asigurării conservării fondului lor genetic, stabileşte bazele juridice ale ţinerii Cărţii Roşii, atribuţiile autorităţilor publice de toate nivelurile şi ale instituţiilor ştiinţifice în domeniu.

- Legea nr. 55/2024 vânătorii și a protecției fondului cinegetic stabilește bazele juridice ale dezvoltării durabile, protecției, conservării și folosirii raționale a faunei de interes cinegetic, precum și drepturile persoanelor fizice privind practicarea vânătorii.
- Legea nr. 172/2014 privind aprobarea Nomenclaturii combinate a mărfurilor stabilește măsuri tarifare și netarifare de reglementare a activități economice externe a statului, perfecționării evidenței statistice și a schimbului de informație referitoare la circulația mărfurilor pe plan extern, cu alinierea acestora la standardele internaționale.
- Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activităţii de întreprinzător - scopul legii constă în instituirea unor prevederi unitare privind procedura de reglementare prin autorizare a activităţii de întreprinzător, care va fi aplicată de autorităţile emitente persoanelor fizice şi persoanelor juridice pentru practicarea activităţii de întreprinzător sau a unei alte activităţi prevăzute de lege, conexă cu activitatea de întreprinzător şi indispensabilă ei.
- Legea nr. 231/2006 privind identificarea şi înregistrarea animalelor - stabileşte principiile de bază ale organizării şi desfăşurării activităţii de identificare şi înregistrare a animalelor pe teritoriul Republicii Moldova.
- Legea nr. 221/2007 privind activitatea sanitară veterinară - stabileşte principalele norme şi cerinţe sanitare veterinare privind sănătatea și bunăstarea animalelor, identificarea animalelor, mișcarea acestora, mecanismul autorizării sanitar veterinare activităților de creștere și întreținere a animalelor.
- Codul contravențional nr. 218/2008 care prevede sancțiuni pentru nerespectarea prevederilor legislației privind funcționarea gradinilor zoologice și a cerințelor de conservare și întreținere a animalelor sălbatice.
- În vederea implementării cadrului normativ primar pe domeniul conservării, protecției, restabilirii și folosinței obiectelor regnului vegetal și animal, constituirea şi dezvoltarea reţelei ecologice naţionale, rețelei Emerald, protecția speciilor faunei și florei sălbatice prin controlul comerțului cu acestea, protecția animalelor folosite în scopuri experimentale sau în alte scopuri științifice, accesul la resursele genetice și împărțirea beneficiilor au fost aprobate.
- H.G. nr. 1107/2003 despre aprobarea Regulamentului cu privire la înfiinţarea, înregistrarea, completarea, păstrarea, exportul şi importul colecţiilor de animale şi plante din flora şi fauna sălbatică - regulamentul are drept scop coordonarea activităţilor şi instituirea controlului asupra înfiinţării, înregistrării, completării, păstrării, exportului şi importului colecţiilor de animale şi plante din flora şi fauna sălbatică de importanţă ştiinţifică, culturală, educaţională şi estetică. Regulamentul este elaborat în conformitate cu prevederile.
- H.G. nr. 866/2018 cu privire la aprobarea formularelor-tip ale actelor permisive - sunt aprobate formularele-tip ale actelor permisive (autorizație pentru dobândirea de animale care nu constituie obiecte ale vânatului și pescuitului, acord pentru exportul/importul animalelor sălbatice/plantelor sălbatice și Permis/Certificat CITES).
- Hotărîrea Guvernului nr.318/2019 privind aprobarea Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Comitetului național de etică pentru protecția animalelor folosite în scopuri experimentale sau în alte scopuri științifice.
- H.G. nr. 793/2012 pentru aprobarea Normei sanitar-veterinare privind protecția și bunăstarea animalelor în timpul transportului.

- H.G. nr. 763/2024 privind aprobarea Cerințelor la importul produselor derivate din focă transpune Regulamentul (CE) nr. 1007/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 septembrie 2009 privind comerțul cu produse derivate din focă, Regulamentul (UE) nr. 737/2010 al Comisiei din 10 august 2010 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1007/2009 al Parlamentului European și al Consiliului privind comerțul cu produse derivate din focă, Directiva Consiliului din 28 martie 1983 privind importul în statele membre de piele de pui de focă și de produse derivate.
- H.G. nr. 866/2018 cu privire la aprobarea formularelor-tip ale actelor permisive - sunt aprobate formularele-tip ale actelor permisive (autorizație pentru dobândirea de animale care nu constituie obiecte ale vânatului și pescuitului, acord pentru exportul/importul animalelor sălbatice/plantelor sălbatice și Permis/Certificat CITES).
- H.G. nr.793/2024 pentru punerea în aplicare a prevederilor Legii vânătorii și a protecției fondului cinegetic nr. 55/2024 reglementează modul de constituire a fondului cinegetic, reglementarea efectivului de animale de interes cinegetic în ariile naturale protejate de stat, organizarea și practicarea vânătorii.
- H.G. nr. 782/2000 pentru aprobarea regulamentelor-cadru ale parcurilor naţionale, monumentelor naturii, rezervaţiilor de resurse şi rezervaţiilor biosferei.
- H.G. nr.784/2000 pentru aprobarea Regulamentului-cadru cu privire la ariile cu management multifuncţional, Regulamentului-cadru cu privire la rezervaţiile naturale, Regulamentului-cadru cu privire la rezervaţiile peisagistice şi Regulamentului-cadru cu privire la monumentele de arhitectură peisajeră.
- H.G. nr.785/2000 pentru aprobarea Regulamentului-cadru cu privire la grădinile dendrologice, Regulamentului-cadru cu privire la grădinile zoologice, Regulamentului cadru cu privire la rezervaţiile ştiinţifice.
- H.G. nr.1009/2000 despre aprobarea Regulamentului privind zonele protejate naturale şi construite.
- H.G. nr. 803/2002 pentru aprobarea Regulamentului privind procedura de instituire a regimului de arie naturală protejată.
- H.G. nr. 665/2007 pentru aprobarea Regulamentului-cadru al zonelor umede de importanță internațională.
- H.G. nr. 923/2014 pentru aprobarea Regulamentului de funcţionare a Parcului Naţional "Orhei".
- H.G. nr. 122/2021 pentru aprobarea Regulamentului de funcţionare a Rezervaţiei biosferei „Prutul de Jos” nr. 122/2021.
- Hotărîrea de Guvern nr. 414/2000 privind aprobarea Regulamentului Cadastrului obiectelor şi complexelor din fondul ariilor naturale protejate de stat.
- Hotărîrea de Guvern nr. 1005/2004 privind aprobarea Regulamentului Cadastrului de stat al regnului animal.
- Hotărîrea de Guvern nr. 211/2009 privind aprobarea Regulamentului Cadastrului obiectelor regnului vegetal.
- H.G. nr. 43/2013 pentru aprobarea Regulamentului privind testarea şi admiterea soiurilor în Catalogul soiurilor de plante transpune parţial Directiva 2002/53/CE a Consiliului din 13 iunie 2002 privind Catalogul comun al soiurilor de plante agricole, regulamentul stabileşte procedurile de testare a soiurilor de plante şi admitere a acestora în Catalogul

soiurilor de plante al Republicii Moldova în scopul utilizării acestora în producţie şi transpune parţial prevederile.

- Ordinul Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor nr.91/2022 privind Componența și instituirea Comitetului național de etică pentru protecția animalelor folosite in scopuri experimentale sau in alte scopuri științifice.
- Ordinul Ministerului Mediului nr. 105/2024 cu privire la aprobarea Ghidului privind evaluarea biodiversității care oferă îndrumări privind procedura, a documentelor tehnice și a condițiilor pentru luarea măsurilor necesare în vederea implementării mecanismului de evaluare a biodiversității asupra activităților planificate.
- Ordinul Ministerului Mediului nr. 80/2024 cu privire la aprobarea Ghidului pentru elaborarea planurilor de management pentru siturile Emerald.

27.4.1.2. Cadrul administrativ

Ministerul Mediului prin **Direcția politici în domeniul conservării naturii și biosecurității** (personal: 6 unități, 5 completate), este responsabil de elaborarea proiectelor de acte normative și documente de politici în domeniul conservării naturii, protecției, restabilirii și folosinței obiectelor regnului vegetal și animal, protecției resurselor acvatice, constituirii şi dezvoltarii reţelei ecologice naţionale, rețelei Emerald, creării şi funcţionării fondului ariilor naturale protejate de stat, biosecurității.

Agenția de Mediu prin **Direcția monitoringul resurselor naturale** (personal: 5 unități, 3 completate) este responsabilă de monitoringul obiectelor regnului animal și vegetal, a resurselor biologice acvatice, a ariilor naturale protejate de stat și dezvoltarea sistemului de indicatori statistici din domeniu, eliberarea autorizațiilor pentru colectarea obiectelor regnului vegetal, dobândirea de animale care nu constituie obiecte ale vânatului şi pescuitului, eliberarea acordurilor pentru exportul/importul animalelor sălbatice/plantelor sălbatice și permise/certificate CITES, înregistrarea/reînregistrarea colecțiile de animale și plante din flora și fauna sălbatică.

Inspectoratul pentru Protecția Mediului prin intermediul **Direcției control fond forestier, arii naturale protejate și spații verzi** (personal: 15 unități, 8 completate), **Direcției control resurse cinegetice și piscicole** (personal: 10 unități, 6 completate) și a subdiviziunilor teritoriale (personal: 219 unități, 209 completate) exercită controlul privind protecția florei și faunei sălbatice, resurselor acvatice, ariilor naturale protejate și utilizării raționale a resurselor naturale.

Agenția „Moldsilva” prin **Direcția fond forestier, arii protejate și regenerarea pădurii** (personal: 5 unități, 5 completate) și **Serviciul gospodărire cinegetică și vânătoare** (personal: 2 unități, 2 completate) este responsabilă de implementarea politicilor în domeniile silviculturii și cinegetici, dezvoltării durabile a fondului forestier proprietatea publică a statului, protecția și paza pădurilor şi faunei sălbatice, menținerea, conservarea, reconstrucția ecologică a pădurilor din ariile naturale protejate de stat, aflate în gestiune, asigură respectarea regimului de administrare a fondului ariilor naturale, conservarea și protecția obiectelor regnului vegetal și animal din aceste arii.

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare prin Direcția medicină veterinară și siguranța alimentelor de origine animală (personal: 5 unități, 4 completate) este responsabil de elaborarea proiectelor de acte normative și documente de politici în domeniul sănătății și bunăstării animalelor, trasabilității animalelor, medicamentelor de uz veterinar, utilizării animalelor în proceduri, prin **Direcția protecția plantelor și siguranța alimentelor de origine vegetală** (personal: 5 unități, 3 completate) elaborarea proiectelor de acte normative și documente de politici în domeniul protecției plantelor și carantinei fitosanitare.

Comisia de Stat pentru Testarea Soiurilor de Plante prin **Direcția testare VCU (Valoarea Culturală și de Utilizare)** coordonează activitatea de testare a soiurilor de plante la indicii agronomici cantitativi și calitativi în cadrul stațiunilor sale de testare, amplasate în toate zonele pedo-climaterice ale republicii, în scopul evidențierii celor mai competitive soiuri, comparativ cu soiurile prezente pe piață, pregătirea și înaintarea propunerilor de înregistrare a noilor soiuri în Catalogul Soiurilor de Plante, prin ***Direcția testare DUS (Distinctivitate, Uniformitate, Stabilitate)*** efectuează examinarea tehnică a soiurilor noi de plante la condițiile de brevetabilitate în condiții de câmp, ce includ indicatori morfo-fiziologici, conform Metodologiilor unice de protecția soiurilor noi de plante (UPOV). Prezintă Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală (AGEPI) rapoartele tehnice al examinărilor pentru ulterioara eliberare a Brevetului pentru Soi de Plante, cu acordarea protecției juridice la soiul respectiv. Direcția dată menține baza de date a UPOV-ului și furnizează informația relevantă pentru completarea acestei baze, elaborează ghiduri de testare a soiurilor la distinctivitate, uniformitate, stabilitate pentru speciile rare de plante; (total personal pe ambele direcții: 54 unități, 47 completate).

Instituția Publică „Centrul pentru Ameliorarea și Reproducția animalelor” prin **Direcția ameliorare și reproducție a animalelor** (personal: 2 unități, 1 completate) desfășoară activități în domeniul creșterii, selecției, ameliorării și testării animalelor pentru reproductie, recepționează și analizează informațiile primite de la exploatațiile zootehnice privind lucrările de selecție și ameliorare efectuate cu animalele de reproducție de diferite specii și rase; prezintă simestrial informația privind lucrările de selecție și ameliorare a efectivului de animale pe specii și rase în baza informației prezentate de către exploatațiile zootehnice.

Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor prin **Direcția sănătatea și bunăstarea animalelor** (personal: 10 unități, 8 completate) este responsabil de supravegherea și controlul respectării normelor de sănătate, protecția și bunăstarea animalelor, identificarea și înregistrarea animalelor, autorizarea sanitar veterinară a activităților de creștere și întreținere a animalelor, autorizarea și reglementarea utilizării animalelor în proceduri și în alte scopuri științifice, monitorizarea utilizării animalelor în proceduri, **Direcția protecția plantelor** exercită controlul și supravegherea de stat în domeniul carantina fitosanitară și certificarea producției vegetale.

Serviciul Vamal prin **Direcția organizarea controlul vamal și facilitarea comerțului** (personal: 23 unități, 23 completate), subdiviziune structurală a Departamentului venituri și control vamal din cadrul Aparatului Central al Serviciului Vamal al Republicii Moldova este responsabil de controlul vamal al mărfurilor, bunurilor și mijloacelor de transport, precum și

monitorizarea și controlul modului de administrare de către subdiviziunile vamale a formelor de control vamal.

Instituția Publică Universitatea de Stat din Moldova:

Grădina Botanică Națională (Institut) „Alexandru Ciubotaru prin **Laboratorul Resurse vegetale** (deține un potențial științific de 5 cercetători științifici și 3 specialiști coordonatori, inclusiv 3 doctori în științe) efectuează una din activitățile de bază ale grupului de cercetători, care este introducerea plantelor utile din flora spontană, reprezentată în colecție de peste 100 specii de plante cu potențial terapeutic, aromatic, condimentar și melifer; mobilizează genofondul de plante aromatice, completează colecțiile cu specii noi, cercetează particularitățile ecologice și biomorfologice ale speciilor endemice și introduse, evidențierea celor de perspectivă pentru economia națională reprezintă directiva de bază ale cercetărilor botanice actuale. Anual colecția se completează cu 15-20 specii, obținute prin schimbul internațional de semințe, precum și din flora spontană, prin **Laboratorul Embriologie și Biotehnologie** (deține un potențial științific de 7 cercetători științifici și 1 specialist coordonator, inclusiv 3 doctori în științe) efectuează activitățile de bază, cum sunt fundamentarea științifică privind elaborarea tehnologiilor de înmulțire *in vitro* a speciilor valoroase, de interes economic pentru Republica Moldova, introducerea și elaborarea tehnologiilor de cultivare prin tehnici convenționale și culturi *in vitro* a speciilor de plante lemnoase noi; bazându-se pe direcțiile de elaborare a tehnicilor de micropropagare *in vitro* pentru specii noi introduse, stabilire a tehnologiilor *in vitro,* de aclimatizare a plantelor obținute și înființarea unor câmpuri experimentale.

Institutul de Ecologie și Geografie prin Laboratorul Ecosisteme Naturale și Antropizate (deține un potențial științific de 12 cercetători) este responsabil de evaluarea stării ecosistemelor naturale/antropizate, argumentarea ştiinţifică a statutului de protecţie a patrimoniului lor natural, valuarea integrată a impactului antropic asupra ariilor naturale protejate de stat în scopul conservării şi extinderii lor, crearea, ținerea și completarea băncii de date a cadastrului ariilor naturale protejate de stat, evidenţierea şi argumentarea ştiinţifică de noi arii naturale protejate, evaluarea impactului antropic asupra componentelor mediului în context local şi transfrontalier.

Institutul de Zoologie format din Laboratorul Vertebrate Terestre (deține un potențial de 23 cercetători științifici) și este un centru de cercetări în domeniul zoologiei, ecologiei vertebratelor terestre, fiziologiei şi etologiei mamiferelor, păsărilor, reptilelor şi amfibienilor, atât în republică, cât şi în Sud – Estul Europeişi și **Laboratorul Ihtiologie şi Acvacultură** (deține un potențial de 10 cercetători științifici) este un centru de cercetări științifice fundamentale și aplicative în vederea inventarierii ihtiofaunei, elaborării prognozei de perspectivă a stării funcționale a ecosistemelor acvatice şi recomandărilor de sporire a productivității piscicole în obiectivele acvatice.

Institutul de Genetică și Fiziologie și Protecție a Plantelor prin **Laboratorul Resurse Genetice Vegetale** (personal: 8,75 unități, 12 completate) este responsabil de instituirea și menținerea a unui sistem național de conservare de lungă durată a agro biodiversității vegetale în Republica Moldova. Laboratorul este responsabil de crearea, completarea și menținerea Băncii naționale de gene cu păstrarea în colecții de bază și cele active a resurselor genetice vegetale pentru

alimentație și agricultură, precum și a sistemului național de documentare a agro biodiversității vegetale.

27.4. 2. Planuri de viitor

27.4. 2.1. Planuri legislative

Restaurarea naturii, conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică, protecția păsărilor sălbatice, controlul comerțului cu specii de floră și faună pe cale de dispariție, prevenirea și gestionarea introducerii și răspândirii speciilor alogene invazive, accesul la resursele genetice și împărțirea corectă și echitabilă a beneficiilor care rezultă din utilizarea acestora, prin asigurarea transpunerii complete a Directivei 92/43/CEE a Consiliului din 21 mai 1992 privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică, Directivei 2009/147/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind conservarea și protecția păsărilor sălbatice, Regulamentului (CE) nr. 338/97 al Consiliului privind protecția speciilor faunei și florei sălbatice prin controlul comerțului cu acestea, Regulamentului (CE) Nr. 865/2006 al Comisiei din 4 mai 2006 de stabilire a normelor de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 338/97 al Consiliului privind protecția speciilor faunei și florei sălbatice prin controlul comerțului cu acestea, Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 792/2012 al Comisiei din 23 august 2012 de stabilire a modelelor pentru permisele, certificatele și alte documente prevăzute în Regulamentul (CE) nr. 338/97 al Consiliului privind protecția speciilor faunei și florei sălbatice prin controlul comerțului cu acestea și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 865/2006 al Comisiei, Regulamentului (UE) nr. 1143/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 octombrie 2014 privind prevenirea și gestionarea introducerii și răspândirii speciilor alogene invazive, Regulamentului (UE) nr. 511/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 aprilie 2014 privind măsurile de conformitate destinate utilizatorilor prevăzute în Protocolul de la Nagoya privind accesul la resursele genetice și împărțirea corectă și echitabilă a beneficiilor care rezultă din utilizarea acestora în Uniune care reprezintă un angajament din Acordul de Asociere stabilit la art. 87, 368 și Anexa XI și o recomandare din raportul Comisiei Europene pentru anul 2023.

Pentru asigurarea alinierii la Regulamentului (UE) 2024/1991 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2024 privind restaurarea naturii se planifică:

- elaborarea unei foi de parcurs care va sprijini procesul de implementare a obiectivelor stabilite în regulament;
- aprobarea Programului privind Diversitatea Biologică pentru perioada 2025-2030.

27.4.2.2. Acțiuni de implementare a acquis-ului UE și consolidarea capacităților administrative

Asigurarea unui management eficient a ariilor naturale protejate, conservarea biodiversității și adaptarea la schimbările climatice prin crearea Agenției Arii Naturale Protejate, Dezvoltarea Sistemului Informațional Automatizat Registrul Ariilor Naturale Protejate și elaborarea unei foi de parcurs pentru alinierea siturilor Emerald la standardele Natura 2000. Conform Raportului Comisiei Europene pentru anul 2023 și 2024, Republica Moldova trebuie, să-și dezvolte capacitatea de management mai eficient în domeniul protecției naturii, să continue să se pregătească pentru identificarea și pre-desemnarea siturilor care vor fi acoperite de rețeaua Natura 2000 și înființarea unui serviciu independent pentru ariile protejate în acest sens.

27.4.3. Aspecte financiare

Costul acțiunilor privind transpunerea acquis-ului UE este de 2009 mii lei, costul pentru implementare a acquis-ului UE și consolidarea capacităților administrative fiind de 48,469 mii lei. Aceste cheltuieli vor fi suportate din bugetul de stat al Republicii Moldova.

SUBCAPITOLUL 27. 5. CALITATEA AERULUI

27.5.1. Prezentarea generală a situației

Necesitatea elaborării și aprobării cadrului normativ privind calitatea aerului atmosferic rezultă din obiectivul de a crea un sistem integrat de monitorizare și management al calității aerului, precum și de a reduce emisiile de poluanți atmosferici, conform prevederilor **Strategiei de Mediu pentru anii 2024-2030, aprobată prin H.G. nr. 409/2024**. De asemenea, se va contribui la realizarea Obiectivului general 10 din **SND "Moldova Europeană 2030"**, aprobată prin Legea nr. 315/2022 - Asigurarea unui mediu sănătos și sigur.

27.5.1.1. Cadrul Legislativ

Calitatea aerului ambiental

- Republica Moldova a aderat la Convenția asupra poluării atmosferice transfrontaliere pe distanțe lungi (CLRTAP), încheiată la Geneva pe 13 noiembrie 1979, prin H.G. nr. 399/1995.
- Republica Moldova a ratificat Convenția de la Minamata cu privire la mercur prin Legea nr. 51/2017, care urmărește protejarea sănătății umane și a mediului prin reducerea emisiilor de mercur din sursele existente și din cele noi.
- Legea nr. 98/2022 privind calitatea aerului atmosferic, în calitate de lege-cadru, stabilește baza juridică pentru consolidarea capacităților instituționale de monitorizare și evaluare a calității aerului atmosferic. De asemenea, Legea nr. 98/2022 reglementează raporturile juridice asociate implementării sistemelor integrate, precum Sistemul Național Integrat de Monitorizare și Gestionare a Calității Aerului și Sistemul Național de Inventariere a Emisiilor de Poluanți Atmosferici.
- Legea nr. 98/2022 privind calitatea aerului atmosferic stabilește cadrul juridic pentru:

1. praguri de evaluare și opțiuni pentru regimul de evaluare preliminară;
2. obiective de calitate, criterii de agregare a datelor și metode de referință pentru evaluarea concentrațiilor poluanților atmosferici;
3. delimitarea aglomerărilor și zonelor pe întreg teritoriul Republicii Moldova;
4. criterii de amplasare a punctelor de prelevare pentru poluanții atmosferici;
5. criterii de determinare a numărului minim de puncte de prelevare necesare pentru măsurătorile fixe ale poluanților atmosferici;
6. informațiile ce trebuie incluse în planurile de calitate a aerului / de menținere a calității aerului atmosferic;
7. cerințe privind informarea publicului.

- H.G. nr. 63/2025 privind monitorizarea și gestionarea calității aerului atmosferic stabilește un mecanism pentru implementarea managementului calității aerului atmosferic, conform prevederilor Legii nr. 98/2022. Acest mecanism se bazează pe următoarele acțiuni de implementare:

  1. delimitarea *aglomerărilor și zonelor* pe întreg teritoriul Republicii Moldova_pentru evaluarea calității aerului atmosferic și stabilirea punctelor potențiale de amplasare a stațiilor automate de monitorizare. Estimarea nivelurilor poluanților atmosferici se efectuează în raport cu obiectivele de sănătate și mediu, stabilite în Anexa nr.2 la Legea nr.98/2022;

  2. stabilirea *regimurilor și metodelor de evaluare a calității aerului atmosferic* - se realizează conform art. 21 din Legea nr.98/2022, bazându-se pe pragurile de evaluare prevăzute în anexa nr.3, precum și pe rezultatele măsurărilor preliminare și studiilor de modelare;

  3. stabilirea *criteriilor de clasificare a ariilor în regimuri de evaluare a calității aerului* pe întreg teritoriul Republicii Moldova în cadrul SNMGICA, precum și procedura de determinare a numărului de puncte de prelevare necesare pentru monitorizarea poluanților atmosferici prin intermediul Rețelei Naționale de Monitorizare a Calității Aerului (RNMCA);

  4. *etapele elaborării inventarul național al emisiilor de poluanți atmosferici*, prevăzuți în anexa nr.1 la Legea nr.98/2022, monitorizați în cadrul SNIEPA

  5. *numărul de puncte de prelevare probe de aer* pentru asigurarea monitorizării poluanților atmosferici prin intermediul RNMCA

  6. *întocmirea metodologiei de elaborare a planurilor de calitate și de menținere a calității aerului* cu scopul de a stabili procedurile necesare pentru crearea, aprobarea și implementarea eficientă a acestor planuri.

  7. *întocmirea listei unităților administrativ-teritoriale încadrate în regimuri de gestionare a ariilor din zone și aglomerări* (regim de gestionare I sau II).

Pentru monitorizarea poluanților atmosferici PM_{10}, $PM_{2.5}$, NO_2, CO, B(a)P și Ozon teritoriul Republicii Moldova este delimitat în următoarele cinci zone, specificate în anexa nr.1 la proiectul de Regulament, precum:

1. Zona Nord
2. Zona Centru
3. Zona Est
4. Zona Sud
5. Zona Sud-Est

Pentru monitorizarea poluanților atmosferici SO_2, benzen, Pb, Cd, Ni, As, NO_x teritoriul Republicii Moldova este delimitat într-o singură zonă, specificată în anexa nr.2 la proiectul de Regulament. Pentru monitorizarea tuturor poluanților atmosferici specificați în anexa nr.1 la Legea nr.98/2022, este stabilită o aglomerare - ce include teritoriul municipiului Chișinău (conform anexei nr.2 la proiectul de Regulament). Prevederile proiectului stipulează că în diverse zone și aglomerări se aplică regimuri de evaluare diferite. Pe baza rezultatelor evaluării, se stabilesc măsuri cuantificabile, implementate astfel încât să nu fie depășite valorile limită pentru poluanții atmosferici.

Metodologia de elaborare a planurilor de calitate și menținere a calității aerului, specificată în anexa nr.2 la proiectul de hotărâre de Guvern, prevede două tipuri de planuri:

- *Planuri de calitate a aerului* pentru zonele clasificate în regim de gestionare I;
- *Planuri de menținere a calității aerului* pentru zonele clasificate în regim de gestionare II.

Legea nr.227/2022 privind emisiile industriale, instituie cadrul normativ cu privire la prevenirea poluării provocate de activitățile industriale și economice, în vederea reducerii emisiilor în aer, apă și sol. Legea creează sistemul de autorizare integrată de mediu/autorizare de mediu, instituie procedura de aplicare a celor mai bune tehnici disponibile și a regulilor generale pentru operatori, precum și sistemul de monitorizare a respectării condițiilor din autorizația integrată de mediu/autorizația de mediu.

Regulamentul privind reducerea emisiilor naționale de anumiți poluanți atmosferici, aprobat prin H.G. nr.593/2024, sprijină atingerea obiectivelor de calitate a aerului prin stabilirea angajamentelor naționale de reducere a emisiilor pentru cinci poluanți atmosferici de origine antropogenă. Acest obiectiv va fi realizat prin elaborarea programului național de control al poluării atmosferice și a inventarului național de emisii, însoțit de un raport informativ de inventariere.

Următoarele acte normative contribuie la îmbunătățirea calității aerului:

- H.G. nr. 914/2020 cu privire la aprobarea Regulamentului privind limitarea emisiilor de compuși organici volatili (COV) cauzate de utilizarea de solvenți organici în anumite vopsele, lacuri și în produsele de refinisare a autovehiculelor stabilește limite pentru conținutul de COV;
- H.G. nr. 587/2020 pentru aprobarea Regulamentului privind controlul emisiilor de compuși organici volatili (COV) generate de depozitarea și distribuția benzinei, de la terminale până la stațiile de alimentare cu produse petroliere, reglementează reducerea emisiilor de COV rezultate din evaporarea benzinei pe parcursul lanțului de depozitare și distribuție a carburanților.

Analiza comparativă a transpunerii Directivei 2008/50/CE și ale Directivei 2004/107/CE, aşa cum au fost modificate prin Directiva (UE) 2015/1480

În conformitate cu angajamentele asumate prin anexa nr. XI, capitolul 16, din Acordul de Asociere (AA) dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană (RM-UE), ratificat de Parlament prin Legea nr. 112/2014, Republica Moldova a transpus parțial Directiva 2008/50/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 mai 2008 privind calitatea aerului înconjurător și un aer mai curat pentru Europa și Directiva 2004/107/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 decembrie 2004 privind arsenicul, cadmiul, mercurul, nichelul și hidrocarburile aromatice policiclice din aerul înconjurător.

Legea nr. 98/2022 privind calitatea aerului atmosferic și H.G. nr. privind monitorizarea și gestionarea calității aerului atmosferic transpun parțial Directiva 2008/50/CE privind calitatea aerului înconjurător și un aer mai curat pentru Europa şi Directiva 2004/107/CE privind arsenicul, cadmiul, mercurul, nichelul şi hidrocarburile aromatice policiclice în aerul înconjurător, aşa cum au fost modificate prin Directiva (UE) 2015/1480 a Comisiei din 28 august 2015 de modificare a mai multor anexe la Directivele 2004/107/CE și 2008/50/CE ale Parlamentului European și ale Comisiei prin care se stabilesc normele privind metodele de referință, validarea datelor și amplasarea punctelor de prelevare pentru evaluarea calității aerului înconjurător.

Nu au fost transpuse articolele care nu au fost incluse pentru transpunere în Acordul de Asociere. Printre acestea se numără:

- art. 15: Obiectivul național de reducere a expunerii la PM2.5 pentru protecția sănătății umane;
- art. 21: Depășiri atribuite operațiunilor de nisipare sau sărare a drumurilor pe timp de iarnă;
- art. 22: Amânarea termenelor de atingere a obiectivelor și exceptarea de la aplicarea anumitor valori-limită;
- art. 24: Planuri de acțiune pe termen scurt;
- art. 28: Măsuri de punere în aplicare.

În ceea ce privește metodele de măsurare de referință (art. 8), Legea nr. 98/2022 include doar partea descriptivă a acestor metode. Detaliile tehnice sunt reglementate prin H.G. nr.63/2025 privind monitorizarea și gestionarea calității aerului atmosferic, având în vedere faptul că acestea pot necesita actualizări frecvente. Alegerea de a reglementa aceste aspecte printr-un act normativ secundar se datorează procedurii complexe și de durată implicate de modificarea legii, ceea ce permite o adaptare mai rapidă și eficientă a normelor tehnice.

Anexa nr. 5 Criterii pentru determinarea numărului minim de puncte de prelevare, a fost transpusă, adaptându-se la realitățile demografice ale Republicii Moldova. Anexa nr. 6 a fost transpusă în lege doar în ceea ce privește partea descriptivă a metodelor. Metodele de referință sunt reglementate prin H.G. nr. 63/2025, deoarece acestea pot necesita modificări mai frecvente. Procedura de modificare a legii este mult mai complexă și de lungă durată.

Unele anexe ale Directivei 2008/50/CE au fost integrate într-o singură anexă a Legii nr. 98/2022, astfel: anexa nr. 11 - Valorile-limită pentru protecția sănătății umane, anexa nr. 12 - Pragurile de informare și alertă și anexa nr. 13 - Nivelurile critice pentru protecția vegetației au fost transpuse în anexa nr. 2 - Standardele privind calitatea aerului atmosferic. Anexa nr.14 Obiectivul național de reducere a expunerii, valoarea -țintă și valoarea-limită pentru $PM_{2,5}$ nu a fost transpusă din motivul că nu a fost inclusă pentru transpunere în Acordul de Asociere ratificat prin Legea nr. 112/2014.

Art. 30 din Directiva 2008/50/CE și art. 9 din Directiva 2004/107/CE, care reglementează regimul de sancționare aplicabil, vor fi examinate suplimentar pentru a determina în ce măsură contravențiile prevăzute în Codul Contravențional și Codul Penal reflectă sancțiuni "eficace, proporționale și cu efect de descurajare". În funcție de concluzii, se vor propune modificări relevante.

2011/850/UE: Decizia de punere în aplicare a Comisiei din 12 decembrie 2011 de stabilire a normelor pentru Directivele 2004/107/CE și 2008/50/CE ale Parlamentului European și ale Consiliului în ceea ce privește schimbul reciproc de informații și raportarea privind calitatea aerului înconjurător [notificată cu numărul C(2011) 9068] nu a fost transpusă în legislația națională.

Prevederile Directivei 2008/50/CE și ale Directivei 2004/107/CE non aplicabile

Dispozițiile art. 29-35 din Directiva 2008/50/CE, precum și art. 6, art. 8 și art. 10-12 din Directiva 2004/107/CE nu constituie obiect al transpunerii, deoarece stabilesc obligații specifice aplicabile statelor membre sau Comisiei Europene. Aceste obligații nu pot fi implementate înainte de aderarea la UE sau, în general, nu se supun transpunerii.

Angajamentele naționale de reducere a emisiilor

Reducerea emisiilor naționale de anumiți poluanți atmosferici astfel încât să contribuie eficient la atingerea obiectivului pe termen lung al Uniunii Europene privind calitatea aerului, conform orientărilor Organizației Mondiale a Sănătății. De asemenea, această reducere sprijină obiectivele Uniunii în domeniul biodiversității și protecției ecosistemelor, prin diminuarea nivelurilor și depunerilor de poluanți atmosferici care cauzează acidifiere și eutrofizare, precum și a nivelului de ozon sub pragurile și cantitățile critice stabilite de Convenția asupra poluării atmosferice transfrontaliere pe distanțe lungi (Convenția LRTAP).

Republica Moldova a aderat la Convenția asupra poluării atmosferice transfrontaliere pe distanțe lungi (CLRTAP), încheiată la Geneva pe 13 noiembrie 1979, prin H.G. nr. 399/1995.

Angajamentele internaționale de reducere a emisiilor de dioxid de sulf, oxizi de azot, compuși organici volatili nemetanici, amoniac și particule fine în suspensie, precum și reducerea emisiilor de negru de fum, sunt stipulate în Protocolul privind reducerea acidifierii, eutrofizării și nivelului de ozon troposferic (Protocolul de la Göteborg). Protocolul de la Göteborg a fost adoptat la 1 decembrie 1999, iar Republica Moldova l-a semnat pe 23 mai 2000, însă nu la ratificat.

La nivelul UE, prevederile Protocolului de la Göteborg privind reducerea emisiilor naționale de anumiți poluanți atmosferici sunt reglementate prin Directiva (UE) 2016/2284 privind reducerea emisiilor naționale de anumiți poluanți atmosferici așa cum a fost modificată ultima dată prin Directiva delegată (UE) 2024/299 și prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2018/1522, care stabilește un format comun pentru programele naționale de control al poluării atmosferice, conform Directivei (UE) 2016/2284.

Prevederile Directivei (UE) 2016/2284 și ale Deciziei de punere în aplicare (UE) 2018/1522 au fost transpuse parțial la nivel național prin art. 33 din Legea nr. 98/2022 privind calitatea aerului atmosferic și prin Regulamentul privind reducerea emisiilor naționale de anumiți poluanți atmosferici, aprobat prin H.G. nr. 593/2024. HG nr. 593/2024 pentru aprobarea Regulamentului privind reducerea emisiilor naționale de anumiți poluanți atmosferici a fost elaborat în conformitate cu prevederile capitolului IV „Mediul înconjurător", Anexa XI, Cap.16 din Acordul de Asociere, care stabilește obligația Republicii Moldova de a transpune prevederile Directivei CE 2001/81 privind plafoanele naționale de emisie pentru anumiți poluanți atmosferici, care a fost ulterior abrogată și înlocuită prin Directiva UE 2016/2284 privind reducerea emisiilor naționale de anumiți poluanți atmosferici.

Punerea în aplicare a HG nr. 593/2024 pentru aprobarea Regulamentului privind reducerea emisiilor naționale de anumiți poluanți atmosferici va contribui la atingerea obiectivelor stabilite în Legea nr. 1515/1993 privind protecția mediului înconjurător, Legea nr. 98/2022 privind calitatea aerului atmospheric, Legea nr.277/2018 privind substanțele chimice, Legea nr. 227/2022 privind emisiile industriale, Legea nr. 74/2024 privind acțiunile climatice și se aliniază la angajamentele asumate de țară pentru a contribui la realizarea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă (ODD-lor) stabilite în Strategia Națională de Dezvoltare „Moldova Europeană 2030" (în continuare – SND), aprobată prin Legea nr.315/2022, în special Obiectivul general 10, care vizează asigurarea unui mediu sănătos și sigur.

HG nr. 593/2024 pentru aprobarea Regulamentului privind reducerea emisiilor naționale de anumiți poluanți atmosferici a creat cadrul juridic necesar pentru îmbunătățirea calității aerului atmosferic prin stabilirea angajamentelor naționale de reducere a emisiilor antropice de poluanți, în special, poluanți atmosferici cum ar fi dioxidul de sulf (SO_2), oxizii de azot (NO_x), compușii organici volatili nemetanici (COVnm), amoniac (NH_3), particulele fine în suspensie ($PM_{2,5}$) – substanțe care afectează grav sănătatea umană. HG nr. 593/2024 pentru aprobarea Regulamentului

privind reducerea emisiilor naționale de anumiți poluanți atmosferici stabilește perioadele de reducere a emisiilor pentru cei 5 poluanți, începând cu anul 2030, având ca an de referință anul 2020, și prevede:

- *reducerea emisiilor de dioxid de sulf (SO_2), până la 27% către anul 2040;*
- *reducerea emisiilor de oxizi de azot (NO_X), până la 26% către anul 2040;*
- *reducerea emisiilor de $PM_{2,5,}$ până la 29% către anul 2040;*
- *reducerea emisiilor de amoniac (NH_3), până la 4% către anul 2040*
- *reducerea emisiilor de compuși organici volatili nemetanici (COVnm), până la 15% către anul 2040.*

Realizarea obiectivelor Regulamentului, aprobat prin HG nr. 593/2024 se va realiza prin elaborarea unui Program național de control al poluării atmosferice, care va include măsuri politico-juridice pentru asigurarea reducerii emisiilor de poluanți atmosferici. În Anexa nr. 3 a proiectului este stabilit formatul și conținutul minim al Programului de control al poluării, care se va elabora în conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

De asemenea, Regulamentului, aprobat prin HG nr. 593/2024 conține prevederi referitoare la elaborarea și raportarea inventarelor de emisii, prognozelor naționale de emisii, rapoartelor informative de inventariere (pentru toți poluanții atmosferici care fac obiectul Regulamentului).
Limitarea conținutului total de compuși organici volatili în anumite vopsele, lacuri și în produsele de refinisare a autovehiculelor este reglementată prin H.G. nr. 914/2020 cu privire la aprobarea Regulamentului privind limitarea emisiilor de compuși organici volatili cauzate de utilizarea de solvenți organici în anumite vopsele, lacuri și în produsele de refinisare a autovehiculelor. Reducerea emisiilor de compuși organici volatili rezultați din evaporarea benzinei de-a lungul lanțului de depozitare și distribuție a carburanților este prevăzută în H.G. nr. 587/2020 pentru aprobarea Regulamentului privind controlul emisiilor de compuși organici volatili (COV) rezultați din depozitarea și din distribuția benzinei de la terminale la stațiile de alimentare cu produse petroliere.

Analiza comparativă a transpunerii Directivei (UE) 2016/2284 așa cum a fost modificată ultima dată prin Directiva delegată (UE) 2024/299 și ale Deciziei de punere în aplicare (UE) 2018/1522

Prevederile art. 2 din Directiva (UE) 2016/2284 au fost transpuse parțial. Dispozițiile referitoare la zonele economice exclusive și zonele de protecție a mediului, inclusiv cele aplicabile Insulelor Canare, departamentelor franceze de peste mări, Madeira și Azore, nu sunt relevante în contextul Republicii Moldova. Art. 3 din Directiva (UE) 2016/2284 este transpus parțial, deoarece astfel de noțiuni cum ar fi: „trafic maritim internațional", „zonă de control a poluării" și „legislația Uniunii privind controlul poluării aerului la sursă" nu sunt relevante pentru Republica Moldova.
De asemenea, prevederile referitoare la emisiile provenite din transportul maritim intern către și dinspre zonele menționate la Art. 2(2) din Directiva (UE) 2016/2284 nu sunt relevante în contextul Republicii Moldova. Art. 4, Anexa nr.1-3 din Directiva (UE) 2016/2284, termenele au fost adaptate la realitățile transpunerii și implementării standardelor UE în Republica Moldova:

- 2020 (Reg. UE) = 2030 (pentru RM);
- 2029 (Reg. UE) = 2039 (pentru RM);
- 2030 (Reg. UE) = 2040 (pentru RM).

Referitor la stabilirea termenelor de atingere a angajamentelor de reducere a emisiilor de poluanți atmosferici, menționez că în urma analizei scenariilor identificate, experții naționali, în

consultare cu experții Institutului Internațional pentru Analiza Sistemelor Aplicate din Austria (IIASA), au concluzionat că scenariul cu anul de referință 2020 este cel mai fezabil pentru Republica Moldova. Acest scenariu reflectă în mod adecvat capacitatea țării de a gestiona poluarea aerului. După atingerea acestui nivel de îndeplinire a angajamentelor până în 2040, angajamentele pot fi recalculate pe baza unui scenariu mai ambițios.

Decizia de punere în aplicare (UE) 2018/1522, care stabilește un format comun pentru Programele naționale de control al poluării atmosferice în temeiul Directivei (UE) 2016/2284, a fost transpusă în Anexa nr. 3 la Regulamentul, aprobat prin HG nr. 593/2024, cu adaptarea termenelor la realitățile Republicii Moldova, astfel:

- 2020 (Reg. UE) = 2030 (pentru RM);
- 2029 (Reg. UE) = 2039 (pentru RM);
- 2025 (Reg. UE) = 2035 (pentru RM);
- 2030 (Reg. UE) = 2040 (pentru RM).

Directiva delegată (UE) 2024/299, care modifică Directiva (UE) 2016/2284 privind metodologia de raportare a prognozelor de emisii pentru anumiți poluanți atmosferici, a fost integral transpusă în Anexa nr. 1, în Tabelul C și Tabelul D la Regulamentul privind reducerea emisiilor naționale de anumiți poluanți atmosferici, aprobat prin HG nr. 593/2024.

Prevederile Directivei (UE) 2016/2284 așa cum a fost modificată ultima dată prin Directiva delegată (UE) 2024/299 și ale Deciziei de punere în aplicare (UE) 2018/1522 non aplicabile

- Dispozițiile Directivei (UE) 2016/2284, art. 2 (2), art. 3, pct. 12 - 14, art. 4 (3) (c) și (d), art. 5 (5) - (8), art. 6 (7) - (10), art. 7, art. 8 (6) și (7), art. 9 (3), art. 10 (2) - (4), art. 11- 13, art. 16, art. 17, art. 19 - 23 nu constituie obiect al transpunerii întrucât stabilesc obligații specifice pe seama statelor membre sau a Comisiei, care nu pot fi implementate pînă la data aderării la UE sau, per general, nu se supun transpunerii.
- Dispozițiile Directivei delegate (UE) 2024/299, art. 2 și art. 3 nu constituie obiect al transpunerii întrucât stabilesc prevederi UE care nu se supun transpunerii.
- Comunicare a Comisiei – Orientări pentru elaborarea programelor naționale de control al poluării atmosferice în temeiul Directivei (UE) 2016/2284 nu are caracter obligatoriu din punct de vedere juridic și reprezintă un ghid menit să sprijine autoritățile naționale în elaborarea programelor naționale de control al poluării atmosferice.

Convenţia asupra poluării atmosferice transfrontiere pe distanţe lungi

Republica Moldova a aderat la Convenția asupra poluării atmosferice transfrontaliere pe distanțe lungi (CLRTAP), încheiată la Geneva pe 13 noiembrie 1979, prin H.G. nr. 399/1995. Prin această convenție, țările semnatare își asumă angajamentul de a colabora pentru a limita, preveni progresiv și reduce emisiile proprii de poluanți atmosferici, în vederea combaterii poluării transfrontaliere. Convenţia a intrat în vigoare în 1983. Acesta a fost extinsă de opt protocoale adiționale.

Din cele 8 protocoale ale Convenției LRTAP, țara noastră a semnat 4 și a ratificat 3, printre care: Protocolul privind metalele grele, Protocolul privind poluanții organici persistenți și Protocolul privind Programul de monitorizare și evaluare a transportului pe distanțe lungi a poluanților atmosferici în Europa (EMEP).

Republica Moldova a aderat la Protocolul din 1984 cu privire la finanțarea pe termen lung a Programului comun de monitorizare continuă și evaluare a transportului poluanților atmosferici pe distanțe lungi în Europa (EMEP) prin Legea nr.215/2015. RM raportează inventarierea poluanților atmosferici începând cu anul 2012.

Legea nr. 98/2022 privind calitatea aerului atmosferic, în calitate de lege-cadru, reglementează raporturile juridice legate de implementarea sistemelor integrate, inclusiv Sistemul Național Integrat de Monitorizare și Gestionare a Calității Aerului și Sistemul Național de Inventariere a Emisiilor de Poluanți Atmosferici.

Republica Moldova, în calitate de țară parte a Convenției LRTAP, transmite anual către Centrul EMEP pentru Inventarele și Proiecțiile Emisiilor, precum și către Secretariatul CLRTAP, următoarele rapoarte:

- nomenclatura pentru Raportare (NFR)
- raportul Informativ al Inventarului (IIR).

RM raportează inventarierea poluanților atmosferici începând cu anul 2012. Prin Legea nr. 1018/2002, Republica Moldova a ratificat două protocoale ale Convenției LRTAP: Protocolul privind poluanții organici persistenți (Protocolul POPs) și Protocolul privind metalele grele, ambele adoptate la Aarhus pe 24 iunie 1998.

Cerințele referitoare la producția, plasarea pe piață și utilizarea substanțelor cu conținut de POPs, fie individual, fie în compoziția produselor chimice sau sub formă de compuși în diverse articole, sunt transpuse în Regulamentul privind poluanții organici persistenți, aprobat de Guvern prin HG nr. 744/2024. Acest Regulament asigură implementarea Convenției de la Stockholm privind poluanții organici persistenți (ratificată prin Legea nr. 40/2004) și a Protocolului POPs, precum și transpune parțial Regulamentul (UE) 2019/1021 din 20 iunie 2019 privind poluanții organici persistenți (reformare).

Prevederile art. 53 din Legea nr. 209/2016 privind deșeurile reglementează plasarea pe piață și utilizarea substanțelor care fac obiectul prevederilor privind gestionarea stocurilor și deșeurilor de poluanți organici persistenți. Totodată, Legea nr. 277/2018 privind substanțele chimice stabilește că cerințele privind utilizarea unor substanțe chimice periculoase, inclusiv a unor poluanți organici persistenți, cum sunt mercurul, plumbul, cadmiul, compușii organici ai staniului, cromul hexavalent, ftalații, substanțele care distrug stratul de ozon, inclusiv hidroclorofluorocarburile în echipamente electrice și electronice, în vehicule, în acumulatori și baterii, în ambalaje sau componente de ambalaje și în alte articole sau dispozitive fabricate sau plasate pe piață, se stabilesc prin legislație specială.

Cerințele referitoare la producția, plasarea pe piață și utilizarea substanțelor cu conținut de POPs, fie individual, fie în compoziția produselor chimice sau sub formă de compuși în diverse articole, sunt transpuse în Regulamentul privind poluanții organici persistenți, aprobat de Guvern prin H.G. nr. 744/2024. Acest Regulament asigură implementarea Convenției de la Stockholm privind poluanții organici persistenți (ratificată prin Legea nr. 40/2004) și a Protocolului POPs, precum și transpune parțial Regulamentul (UE) 2019/1021 din 20 iunie 2019 privind poluanții organici persistenți (reformare). Protocolul privind reducerea acidifierii, eutrofizării și nivelului de ozon troposferic (Protocolul de la Göteborg) a fost adoptat la 1 decembrie 1999, iar Republica Moldova l-a semnat pe 23 mai 2000, însă nu la ratificat. La nivelul UE, prevederile Protocolului de la Göteborg privind reducerea emisiilor naționale de anumiți poluanți atmosferici sunt reglementate prin Directiva (UE) 2016/2284 privind reducerea emisiilor naționale de anumiți poluanți atmosferici așa cum a fost modificată ultima dată prin Directiva delegată (UE) 2024/299

și prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2018/1522, care stabilește un format comun pentru programele naționale de control al poluării atmosferice, conform Directivei (UE) 2016/2284.

Prevederile Directivei (UE) 2016/2284 și ale Deciziei de punere în aplicare (UE) 2018/1522 au fost transpuse parțial la nivel național prin art. 33 din Legea nr. 98/2022 privind calitatea aerului atmosferic și prin Regulamentul privind reducerea emisiilor naționale de anumiți poluanți atmosferici, aprobat prin H.G. nr. 593/2024. Republica Moldova nu a ratificat următoarele protocoale adiționale ale Convenției LRTAP:

- Protocolul din 1985 cu privire la reducerea suplimentară a emisiilor de sulf (Protocolul de la Helsinki);
- Protocolul din 1988 referitor la controlul emisiilor oxizilor de azot și al fluxurilor transfrontaliere ale acestora (Protocolul de la Sofia);
- Protocolul din 1991 privind reducerea emisiilor de COV sau al fluxului lor transfrontalier;
- Protocolul din 1994 cu privire la reducerea ulterioară a emisiilor de sulf (Protocolul de la Oslo).

Conținutul de sulf în combustibilii lichizi

Republica Moldova a aderat la Convenția asupra poluării atmosferice transfrontaliere pe distanțe lungi (CLRTAP), încheiată la Geneva pe 13 noiembrie 1979, prin H.G. nr. 399/1995. În cadrul Convenției LRTAP au fost adoptate două protocoale adiționale pentru reducerea emisiilor de dioxid de sulf: Protocolul din 1985 privind reducerea suplimentară a emisiilor de sulf (Protocolul de la Helsinki) și Protocolul din 1994 privind reducerea ulterioară a emisiilor de sulf (Protocolul de la Oslo). Republica Moldova nu a ratificat aceste protocoale ale Convenției LRTAP. Protocolul de la Oslo stipulează că părțile contractante trebuie să reducă emisiile de sulf cu cel puțin 30%, conform prevederilor Protocolului de la Helsinki, sau chiar mai mult. De asemenea, protocolul subliniază faptul că nivelurile critice și cantitățile depășite vor continua să persiste în anumite zone sensibile, ceea ce impune adoptarea unor măsuri suplimentare pentru reducerea emisiilor de dioxid de sulf. Prin urmare, părțile contractante sunt obligate să reducă semnificativ emisiile de dioxid de sulf.

Republica Moldova a aderat, în anul 2005, prin lege, la Convenția Internațională privind Prevenirea Poluării cauzate de Nave, adoptată la Londra la 2 noiembrie 1973, precum și la Protocolul adițional (MARPOL 73/78), adoptat la Londra la 17 februarie 1978. Republica Moldova este membră a Organizației Meteorologice Mondiale (OMM) din anul 1994 și a aderat la Organizația Maritimă Internațională (OMI) în anul 2001. Reglementările Uniunii Europene privind reducerea emisiilor de sulf sunt stabilite prin Directiva (UE) 2016/802 din 11 mai 2016, care vizează limitarea conținutului de sulf din anumiți combustibili lichizi și prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2015/253 a Comisiei din 16 februarie 2015, care stabilește norme pentru prelevarea de probe și raportarea referitoare la conținutul de sulf din combustibilii marini, în conformitate cu Directiva 1999/32/CE a Consiliului.

Legea nr. 98/2022 privind calitatea aerului atmosferic, în calitate de lege-cadru, stabilește baza juridică pentru consolidarea capacităților instituționale de monitorizare și evaluare a calității aerului atmosferic. De asemenea, Legea nr. 98/2022 reglementează raporturile juridice asociate implementării sistemelor integrate, precum Sistemul Național Integrat de Monitorizare și Gestionare a Calității Aerului și Sistemul Național de Inventariere a Emisiilor de Poluanți Atmosferici.

HG nr. 593/2024 pentru aprobarea Regulamentului privind reducerea emisiilor naționale de anumiți poluanți atmosferici a creat cadrul juridic necesar pentru îmbunătățirea calității aerului atmosferic prin stabilirea angajamentelor naționale de reducere a emisiilor antropice de poluanți, în special, poluanți atmosferici cum ar fi dioxidul de sulf (SO_2), oxizii de azot (NO_x), compușii organici volatili nemetanici (COVnm), amoniac (NH_3), particulele fine în suspensie ($PM_{2,5}$) – substanțe care afectează grav sănătatea umană. HG nr. 593/2024 pentru aprobarea Regulamentului privind reducerea emisiilor naționale de anumiți poluanți atmosferici stabilește perioadele de reducere a emisiilor pentru cei 5 poluanți, începând cu anul 2030, având ca an de referință anul 2020, și prevede:

- reducerea emisiilor de dioxid de sulf (SO_2), până la 27% către anul 2040;
- reducerea emisiilor de oxizi de azot (NO_X), până la 26% către anul 2040;
- reducerea emisiilor de $PM_{2,5,}$ până la 29% către anul 2040;
- reducerea emisiilor de amoniac (NH_3), până la 4% către anul 2040
- reducerea emisiilor de compuși organici volatili nemetanici (COVnm), până la 15% către anul 2040.

Sistemul obligatoriu de control al cantității şi calității produselor petroliere importate a fost creat în anul 2002 prin aprobarea H.G.nr.476/2002 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de transportare a produselor petroliere importate. Conform prevederilor hotărârii respective a fost organizat controlul cantității şi calității produselor petroliere importate la introducerea în teritoriul vamal al Republicii Moldova. Până în 24 februarie 2019, în Republica Moldova a fost utilizată sistemul de confirmare a calității și cantității prin procedura de certificare a benzinei și motorinei, care prevedea: prelevarea probelor pentru produsele petroliere introduse în teritoriul vamal al Republicii Moldova, efectuarea încercărilor de către laboratorul de încercări acreditat și eliberarea ulterioară a certificatelor de conformitate de către organismul de certificare acreditat. Procedura de certificare se efectuată de către organisme de evaluare a conformității acreditate. Prin procedura menționată se verificau parametrii pentru benzină și motorină, care erau stabiliți în standardele GOST. Astfel procedura de certificare, aplicată până în 24 februarie 2019, asigura un control total a conformității produselor petroliere importate. Totodată menționăm că, prin procedura de control la import de fapt nu putea fi garantată calitatea produselor petroliere comercializate cu amănuntul la stațiile de alimentare (la pompă) pentru consumatorii finali.

În 2018 prin Legea nr.168/2018 au fost efectuate modificări la art. 5 alin. (3) din Legea nr. 461/2001 privind piața produselor petroliere care prevedea că, produsele petroliere importate şi comercializate trebuie să corespundă prevederilor actelor normative şi tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte. Piața produselor petroliere actualmente este reglementată printr-un șir de acte normative:

- Legea nr. 461/2001 privind piața produselor petroliere;
- H.G. nr. 476/2002 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de transportare a produselor petroliere importate;
- H.G. nr. 1027/2001 cu privire la unele măsuri de implementare a Legii privind piața produselor petroliere;
- H.G. nr. 414/2016 pentru aprobarea Regulamentului privind reducerea conținutului de sulf din anumiți combustibili lichizi. H.G. nr. 414/2016, care aproba Regulamentul privind reducerea conținutului de sulf din anumiți combustibili lichizi, a transpus parțial Directiva 1999/32/CE a Consiliului din 26 aprilie 1999 referitoare la limitarea conținutului de sulf din combustibili lichizi și la modificarea Directivei 93/12/CEE. Directiva 1999/32/CE a

fost ulterior abrogată prin Directiva (UE) 2016/802 din 11 mai 2016, care vizează limitarea conținutului de sulf din anumiți combustibili lichizi.

Analiza comparativă a transpunerii Directivei (UE) 2016/802

Analizând nivelul de transpunere, se constată că art.1(2) lit.d) din Directiva (UE) 2016/802 a fost transpus parțial în H.G. nr. 414/2016. Excepția referitoare la combustibilii din regiunile ultraperiferice nu este reglementată sau transpusă, aceștia trebuie să respecte standardele de calitate a aerului, iar utilizarea păcurii cu un conținut de sulf de peste 3% este interzisă. H.G. nr. 414/2016 a fost adoptată într-o perioadă în care Directiva privind emisiile industriale nu era încă transpusă. În consecință, prevederile art.3(2) și (3) din Directiva (UE) 2016/802, care se referă la monitorizarea emisiilor din instalațiile de combustie de către autoritățile competente, nu au fost incluse.

Articole din Directiva (UE) 2016/802 netranspuse:

- art.8 Metode de reducere a emisiilor;
- art.10 Testarea noilor metode de reducere a emisiilor;
- art.11 Măsuri financiare;
- art.13 Eșantionarea și analiza.

De asemenea, anexele I și II din Directiva (UE) 2016/802 privind criteriile de utilizare a metodelor de reducere a emisiilor nu au fost transpuse în legislația națională.

Prevederile Directivei (UE) 2016/802 non aplicabile

Dispozițiile Directivei (UE) 2016/802*,* art.12, art.14-21 Anexele III și IV nu constituie obiect al transpunerii întrucât stabilesc obligații specifice pe seama statelor membre sau a Comisiei, care nu pot fi implementate pînă la data aderării la UE sau, per general, nu se supun transpunerii.

VOCs (Compuși Organici Volatili) în vopsele și controlul acestora

Compușii organici volatili (COV) sunt recunoscuți pentru impactul lor negativ asupra sănătății umane și contribuția la formarea poluanților secundari, precum oxidanții fotochimici și particulele în suspensie. COV emiși de vopsele și lacuri utilizate în acoperirea suprafețelor au generat o preocupare tot mai mare în ceea ce privește calitatea aerului, în special în zonele de utilizare. Republica Moldova a aderat la Convenția asupra poluării atmosferice transfrontaliere pe distanțe lungi (CLRTAP), încheiată la Geneva pe 13 noiembrie 1979, prin H.G. nr. 399/1995. Prin această convenție, țările semnatare își asumă angajamentul de a colabora pentru a limita, preveni progresiv și reduce emisiile proprii de poluanți atmosferici, în vederea combaterii poluării transfrontaliere. Convenţia a intrat în vigoare în 1983. Acesta a fost extinsă de opt protocoale adiționale.

Din cele 8 protocoale ale Convenției LRTAP, țara noastră a semnat 4 și a ratificat 3, printre care: Protocolul privind metalele grele, Protocolul privind poluanții organici persistenți și Protocolul privind Programul de monitorizare și evaluare a transportului pe distanțe lungi a poluanților atmosferici în Europa (EMEP). Republica Moldova nu a ratificat Protocolul din 1991 privind reducerea emisiilor de COV sau al fluxului lor transfrontalier. Legea nr. 98/2022 privind calitatea aerului atmosferic, în calitate de lege-cadru, stabilește baza juridică pentru consolidarea capacităților instituționale de monitorizare și evaluare a calității aerului atmosferic. De asemenea,

Legea nr. 98/2022 reglementează raporturile juridice asociate implementării sistemelor integrate, precum Sistemul Național Integrat de Monitorizare și Gestionare a Calității Aerului și Sistemul Național de Inventariere a Emisiilor de Poluanți Atmosferici.

Totodată, Legea nr. 277/2018 privind substanțele chimice stabilește că cerințele privind utilizarea unor substanțe chimice periculoase, inclusiv a unor poluanți organici persistenți, cum sunt mercurul, plumbul, cadmiul, compușii organici ai staniului, cromul hexavalent, ftalații, substanțele care distrug stratul de ozon, inclusiv hidroclorofluorocarburile în echipamente electrice și electronice, în vehicule, în acumulatori și baterii, în ambalaje sau componente de ambalaje și în alte articole sau dispozitive fabricate sau plasate pe piață, se stabilesc prin legislație specială. Protocolul privind reducerea acidifierii, eutrofizării și nivelului de ozon troposferic (Protocolul de la Göteborg) a fost adoptat la 1 decembrie 1999, iar Republica Moldova l-a semnat pe 23 mai 2000, însă nu la ratificat. La nivelul UE, prevederile Protocolului de la Göteborg privind reducerea emisiilor naționale de anumiți poluanți atmosferici sunt reglementate prin Directiva (UE) 2016/2284 privind reducerea emisiilor naționale de anumiți poluanți atmosferici așa cum a fost modificată ultima dată prin Directiva delegată (UE) 2024/299 și prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2018/1522, care stabilește un format comun pentru programele naționale de control al poluării atmosferice, conform Directivei (UE) 2016/2284.

Prevederile Directivei (UE) 2016/2284 și ale Deciziei de punere în aplicare (UE) 2018/1522 au fost transpuse parțial la nivel național prin art. 33 din Legea nr. 98/2022 privind calitatea aerului atmosferic și prin Regulamentul privind reducerea emisiilor naționale de anumiți poluanți atmosferici, aprobat prin H.G. nr. 593/2024. HG nr. 593/2024 pentru aprobarea Regulamentului privind reducerea emisiilor naționale de anumiți poluanți atmosferici a creat cadrul juridic necesar pentru îmbunătățirea calității aerului atmosferic prin stabilirea angajamentelor naționale de reducere a emisiilor antropice de poluanți, în special, poluanți atmosferici cum ar fi dioxidul de sulf (SO_2), oxizii de azot (NO_x), compușii organici volatili nemetanici (COVnm), amoniac (NH_3), particulele fine în suspensie ($PM_{2,5}$) – substanțe care afectează grav sănătatea umană.

HG nr. 593/2024 pentru aprobarea Regulamentului privind reducerea emisiilor naționale de anumiți poluanți atmosferici stabilește perioadele de reducere a emisiilor pentru cei 5 poluanți, începând cu anul 2030, având ca an de referință anul 2020, și prevede:

- *reducerea emisiilor de dioxid de sulf (SO_2), până la 27% către anul 2040;*
- *reducerea emisiilor de oxizi de azot (NO_X), până la 26% către anul 2040;*
- *reducerea emisiilor de $PM_{2,5,}$ până la 29% către anul 2040;*
- *reducerea emisiilor de amoniac (NH_3), până la 4% către anul 2040*
- *reducerea emisiilor de compuși organici volatili nemetanici (COVnm), până la 15% către anul 2040.*

Analiza comparativă a transpunerii Directivei 2004/42/CE

În conformitate cu angajamentele asumate prin anexa nr. XI, capitolul 16, din Acordul de Asociere (AA) dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană (RM-UE), ratificat de Parlament prin Legea nr. 112/2014, Republica Moldova a transpus parțial Directiva 2004/42/CE din 21 aprilie 2004 privind limitarea emisiilor de compuși organici volatili cauzate de utilizarea de solvenți organici în anumite vopsele și lacuri și în produsele de refinisare a vehiculelor și de modificare a Directivei 1999/13/CE.

Directiva 2004/42/CE a fost transpusă la nivel national prin HG nr.914/2020 pentru aprobarea Regulamentului privind limitarea emisiilor de compuși organici volatili cauzate de utilizarea de solvenți organici în anumite vopsele, lacuri și în produsele de refinisare a autovehiculelor.

HG nr.914/2020 stabilește cerințe tehnice menite să asigure că produsele enumerate în Anexa nr. 1 sunt introduse pe piață în conformitate cu valorile limită specificate în Anexa nr. 2 și respectă prevederile referitoare la etichetare. Implementarea acestor cerințe și dispoziții, armonizate cu standardele europene, va contribui semnificativ la reducerea emisiilor de COV în atmosferă, promovând astfel protecția sănătății publice și a mediului în ansamblu. Prevederile art. 3 din Directiva 2004/42/CE au fost transpuse parțial. Dispozițiile privind licențele individuale pentru vânzarea și achiziționarea, în cantități strict limitate, a produselor care nu respectă valorile limită de COV, destinate întreținerii clădirilor și vehiculelor de epocă, nu au fost transpuse.
Valorile limită maxime pentru conținutul de COV din faza I (începând cu 01.01.2007) au fost excluse, deoarece, conform Acordului de Asociere UE-Moldova, Moldova are obligația de a transpune prevederile fazei II din Anexa II.

Prevederile Directivei 2004/42/CE non aplicabile

- Dispozițiile Directiva 2004/42/CE, art. 7-12 nu constituie obiect al transpunerii întrucât stabilesc obligații specifice pe seama statelor membre sau a Comisiei, care nu pot fi implementate pînă la data aderării la UE sau, per general, nu se supun transpunerii.
- Art. 10 din Directiva 2004/42/CE, care reglementează regimul de sancționare aplicabil, vor fi examinate suplimentar pentru a determina în ce măsură contravențiile prevăzute în Codul Contravențional și Codul Penal reflectă sancțiuni "eficace, proporționale și cu efect de descurajare". În funcție de concluzii, se vor propune modificări relevante.
- Cadrul legislativ al Uniunii Europene reglementează reducerea emisiilor de compuși organici volatili (COV) rezultate din evaporarea benzinei pe parcursul lanțului de depozitare și distribuție a carburanților. Acest obiectiv este stabilit prin Directiva 94/63/CE din 20 decembrie 1994, care prevede controlul emisiilor de COV generate în timpul depozitării carburanților și distribuției acestora de la terminale la stațiile de alimentare, precum și prin Directiva 2009/126/CE din 21 octombrie 2009, care reglementează etapa a II-a de recuperare a vaporilor de benzină în timpul alimentării autovehiculelor la stațiile de benzină.
- Directiva 94/63/CE a fost transpusă parțial prin H.G. nr. 587/2020 pentru aprobarea Regulamentului privind controlul emisiilor de compuși organici volatili rezultați din depozitarea și din distribuția benzinei de la terminale la stațiile de alimentare cu produse petroliere.
- Directiva 2009/126/CE nu a fost transpusă.

Analiza comparativă a transpunerii Directivei 94/63/CE

În conformitate cu angajamentele asumate prin anexa nr. XI, capitolul 16, din Acordul de Asociere (AA) dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană (RM-UE), ratificat de Parlament prin Legea nr. 112/2014, Republica Moldova a transpus parțial Directiva 94/63/CE.

HG nr. 587/2020 se aplică procedeelor, instalațiilor, vehiculelor și navelor utilizate pentru depozitarea, încărcarea/descărcarea și transportarea benzinei de la un terminal la altul sau de la un

terminal la o stație de alimentare cu produse petroliere în scopul limitării emisiilor de compuși organici volatili rezultați ca urmare a executării acestor operațiuni. Dispozițiile referitoare la termenele de conformare, prevăzute la alin.(2) art. 3, alin.(2) art. 4, alin. (2) art. 5, alin. (2) art. 6 din Directiva 94/63/CE, au fost ajustate pentru Republica Moldova. [3]

Prevederile Directivei 94/63/CE non aplicabile

Dispozițiile Directiva 94/63/CE, art. 8-11 nu constituie obiect al transpunerii întrucât stabilesc obligații specifice pe seama statelor membre sau a Comisiei, care nu pot fi implementate pînă la data aderării la UE sau, per general, nu se supun transpunerii.

27.5.1.2. Cadrul administrativ

Protecția mediului și gestionarea calității aerului se realizează printr-un cadru administrativ bine organizat, în care mai multe instituții publice au atribuții clare și se coordonează pentru a asigura un mediu curat și sănătos. Aceste instituții colaborează pentru a elabora politici și reglementări, pentru a monitoriza implementarea acestora și pentru a sancționa eventualele abateri.

Ministerul Mediului joacă un rol esențial în elaborarea politicii și legislației pentru protecția mediului și calitatea aerului. Acesta coordonează și reglementează activitățile care țin de monitorizarea și evaluarea emisiilor de poluanți atmosferici. Ministerul gestionează sistemele naționale de monitorizare a calității aerului și emisiilor de poluanți și dezvoltă planuri pentru menținerea calității aerului la nivel național. În cadrul Ministerului, **Direcția Politici în Domeniul Protecției Aerului Atmosferic** are un rol central în elaborarea reglementărilor și normelor pentru evaluarea și controlul emisiilor de poluanți atmosferici. Direcția se ocupă cu coordonarea implementării acestor reglementări, iar personalul său este format din **5 unități**, dintre care **4 unități sunt completate**.

Agenția de Mediu este responsabilă pentru implementarea efectivă a cadrului normativ privind calitatea aerului atmosferic. Aceasta monitorizează și raportează periodic Ministerului Mediului despre progresul realizării obiectivelor stabilite prin legislație. Agenția de Mediu întocmește și transmite anual Ministerului Mediului mai multe documente esențiale, printre care:

- Inventarul național al emisiilor de poluanți atmosferici, care include date actualizate despre sursele de poluare și tipurile de poluanți emisi;
- Raportul informativ de inventariere a emisiilor de poluanți, care însoțește inventarul și oferă detalii suplimentare despre nivelul emisiilor;
- Prognozele naționale ale emisiilor de poluanți atmosferici, care prezintă estimări pe termen scurt și lung referitoare la evoluția acestora;
- Asigură implementarea sistemului de evaluare și monitorizare a emisiilor de poluanți atmosferici, având rolul de a verifica și evalua continuu starea calității aerului din diverse locații ale țării.

Agenția de Mediu prezintă, de asemenea, propuneri de modificare și îmbunătățire a reglementărilor existente în domeniul calității aerului, în funcție de necesitățile și condițiile actuale. În cadrul Agenției de Mediu, **Direcția de Monitorizare a Calității Mediului** este responsabilă cu gestionarea rețelelor de monitorizare și evaluare a calității aerului. Personalul

acestei direcții include **5 unități**, dintre care **3 unități sunt completate**. Agenția mai dispune de **Laboratorul de Referință pentru Mediu** (48 de unități, dintre care 36 completate) și **Laboratorul pentru Calitatea Aerului** (15 unități, dintre care 12 completate), care au ca scop verificarea echipamentelor de monitorizare și analiza datelor colectate.

Inspectoratul pentru Protecția Mediului este instituția care se ocupă cu constatarea încălcărilor legislației în domeniul protecției aerului atmosferic și aplicarea sancțiunilor corespunzătoare. Inspectoratul colaborează cu Poliția de Frontieră pentru a verifica respectarea reglementărilor privind combustibilii utilizați pe nave și emisiile provenite de la sursele fixe de poluare. În cadrul Inspectoratului, **Direcția Control Gestionare Resurse de Apă și Aer Atmosferic** se ocupă cu supravegherea acestora, având un personal de **5 unități**, dintre care **3 unități sunt completate**.

Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării are un rol important în protecția mediului prin supravegherea pieței și monitorizarea introducerii produselor pe piață. Acesta se ocupă cu elaborarea și coordonarea activităților de **standardizare, metrologie, acreditare și reglementare tehnică** la nivel național. În plus, Ministerul întocmește anual **raportul național privind monitorizarea calității benzinei și motorinei**, care conține date despre:

- Calitatea benzinei și motorinei, incluzând informații despre conținutul acestora și conformitatea cu standardele de mediu;
- Cantitățile totale de benzină și motorină vândute, cu detalii despre distribuția lor pe regiuni și pe perioade de timp.

Acest raport este întocmit în conformitate cu standardele internaționale, inclusiv **SM EN 14274**, și este publicat pe site-ul ministerului. Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării include două entități relevante:

- **Departamentul de Infrastructură a Calității și Supravegherea Pieței**, cu un personal de 10 unități (dintre care 1 unitate completată),
- **Secția Protecția Consumatorului și Supravegherea Pieței**, cu un personal de 4 unități (dintre care 1 unitate completată).

Ministerul Energiei se ocupă cu gestionarea resurselor energetice și promovarea tranziției energetice. Acesta monitorizează emisiile de poluanți provenite din sectorul energetic și implementează politici pentru reducerea acestora, în colaborare cu alte autorități și instituții relevante.

Serviciul Vamal are un rol important în controlul importului, exportului și tranzitului substanțelor periculoase, cum sunt hidroclorofluorocarburile (HCFC), hidrofluorocarburilor (HFC) și se asigură că reglementările internaționale referitoare la aceste substanțe sunt respectate. Vama colaborează cu Agenția de Mediu pentru a furniza informații detaliate despre tranzacțiile internaționale, contribuind astfel la protecția mediului.

Oficiul Național de Implementare a Proiectelor în Domeniul Mediului (ONIPM) sprijină educația și formarea profesională în domeniul protecției mediului. Acesta acordă suport pentru actualizarea bazei tehnico-informaționale a instituțiilor educaționale din domeniu și pentru

formarea funcționarilor vamali și a inspectorilor de mediu. În cadrul ONIPM, **Unitatea Națională a Protocolului de la Montreal** are un personal de **2 unități**, toate completate, și se ocupă cu implementarea măsurilor internaționale de protecție a stratului de ozon.

Autoritățile administrației publice locale la nivel local, organizează, împreună cu agențiile teritoriale de mediu, elaborarea și implementarea planurilor pentru îmbunătățirea calității aerului. Acestea sunt implicate în monitorizarea progresului și în raportarea anuală a realizărilor, contribuind totodată la planificarea amplasamentului stațiilor de monitorizare a calității aerului.

27.5.2. Planuri de viitor

27.5.2.1. Planuri legislative

Calitatea aerului ambiental

PNA prevede revizuirea Legii nr. 98/2022 privind calitatea aerului atmosferic pentru a include articolele netranspuse, care nu au fost incluse în Acordul de Asociere ratificat prin Legea nr. 112/2014. De asemenea, proiectul de modificare a Legii nr. 98/2022 urmărește alinierea acesteia la noile prevederi ale Directivei (UE) 2024/2881 privind calitatea aerului înconjurător și un aer mai curat pentru Europa, cu termenul de aprobare stabilit pentru septembrie 2028.

Pentru transpunerea cerințelor Deciziei 2011/850/UE a Comisiei din 12 decembrie 2011, care stabilește normele pentru Directivele 2004/107/CE și 2008/50/CE privind schimbul reciproc de informații și raportarea calității aerului înconjurător, se planifică elaborarea unei metodologii ce va fi aprobată prin ordinul Agenției de Mediu. Aceasta va institui un format standardizat pentru raportarea anuală privind evaluarea calității aerului înconjurător, precum și pentru prezentarea informațiilor legate de planurile și programele referitoare la valorile limită pentru anumiți poluanți atmosferici. Pe viitor, un astfel de format standardizat va permite prelucrarea electronică a datelor, conform cerințelor Directivei 2007/2/CE din 14 martie 2007 privind instituirea unei infrastructuri pentru informații spațiale în Comunitatea Europeană (INSPIRE).

În prezent, sancțiunile aplicate nu sunt încă aliniate la noile standarde, nu reflectă pe deplin gravitatea daunelor aduse mediului și nu sunt suficient de proporționale pentru a asigura respectarea legislației privind calitatea aerului. Se planifică modificarea Codului Contravențional nr. 218/2008 și a Codului Penal nr. 985/2002 pentru a include noi dispoziții privind contravențiile și infracțiunile legate de încălcarea legislației privind calitatea aerului.

Angajamente naționale de reducere a emisiilor de anumiți poluanți atmosferici

Republica Moldova, prin transpunerea Directivei (UE) 2016/2284 privind reducerea emisiilor naționale de anumiți poluanți atmosferici, astfel cum a fost modificată ultima dată prin Directiva delegată (UE) 2024/299 și prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2018/1522, s-a aliniat angajamentelor internaționale prevăzute de Protocolul privind reducerea acidifierii, eutrofizării și nivelului de ozon troposferic (Protocolul de la Göteborg).

Se preconizează elaborarea și aprobarea proiectului de Lege pentru ratificarea Protocolului de la Göteborg până în noiembrie 2027.

În același timp, pentru implementarea eficientă a Regulamentului privind reducerea emisiilor naționale de anumiți poluanți atmosferici, în planul de viitor sunt incluse următoarele măsuri:

- elaborarea și aprobarea proiectului HG pentru aprobarea Programului național de control al poluării atmosferice până în decembrie 2026;
- modificarea Codului Contravențional nr. 218/2008 și a Codului Penal nr. 985/2002 pentru a include noi dispoziții privind contravențiile și infracțiunile legate de încălcarea legislației privind calitatea aerului.

Convenţia asupra poluării atmosferice transfrontiere pe distanţe lungi

Republica Moldova, prin transpunerea acquis-ului UE privind calitatea aerului (Directivele 2008/50/CE, 2004/107/CE și (UE) 2016/2284 etc.), s-a aliniat angajamentelor internaționale prevăzute de Convenție LRTAP și de protocoalele sale adiționale. Pentru a respecta procedurile necesare de aderare la nivel național, se planifică elaborarea și aprobarea, până în noiembrie 2027, a proiectului de lege pentru ratificarea Protocolului cu privire la reducerea suplimentară a emisiilor de sulf, Protocolului referitor la controlul emisiilor oxizilor de azot și al fluxurilor transfrontaliere ale acestora, Protocolului privind reducerea gradului de acidifiere, eutrofizare și nivelul de ozon troposferic și Protocolului privind reducerea emisiilor de COV sau al fluxului lor transfrontalier la Convenţia din 1979 asupra poluării atmosferice transfrontiere pe distanţe lungi.

VOCs (Compuși Organici Volatili) în vopsele

Republica Moldova, prin transpunerea parțială a Directivei 2004/42/CE, s-a aliniat angajamentelor internaționale prevăzute de Convenție LRTAP și de Protocolul privind reducerea emisiilor de COV sau al fluxului lor transfrontalier, pe care nu la ratificat.

Pentru a respecta procedurile necesare de aderare la nivel național, se planifică elaborarea și aprobarea, până în noiembrie 2027, a proiectului de lege pentru ratificarea Protocolului cu privire la reducerea suplimentară a emisiilor de sulf (Protocolul de la Helsinki), Protocolului referitor la controlul emisiilor oxizilor de azot și al fluxurilor transfrontaliere ale acestora; Protocolului privind reducerea emisiilor de COV sau al fluxului lor transfrontalier, Protocolului cu privire la reducerea ulterioară a emisiilor de sulf (Protocolul de la Oslo), Protocolului privind reducerea acidifierii, eutrofizării și nivelului de ozon troposferic.

Se preconizează modificarea H.G.nr. 914/2020 privind aprobarea Regulamentului referitor la limitarea emisiilor de compuși organici volatili (COV) cauzate de utilizarea solvenților organici în anumite vopsele, lacuri și produse de refinisare a autovehiculelor, în vederea transpunerii integrale a prevederilor Directivei 2004/42/CE.

Pentru a îndeplini angajamentele asumate privind reducerea emisiilor de compuși organici volatili (COV) și pentru a implementa eficient Regulamentul privind reducerea emisiilor naționale de anumiți poluanți atmosferici, aprobat prin H.G. nr. 593/2024, se preconizează elaborarea și

aprobarea unui proiect de Hotărâre a Guvernului pentru adoptarea Programului național de control al poluării atmosferice până în decembrie 2026.

Pentru implementarea eficientă a H.G.nr.914/2020, se planifică modificarea Codului Contravențional nr. 218/2008 și a Codului Penal nr. 985/2002, prin introducerea unor noi dispoziții referitoare la contravențiile și infracțiunile legate de încălcarea legislației privind calitatea aerului.

Controlul Compușilor Organici Volatili

Republica Moldova, prin transpunerea parțială a Directivei 94/63/CE, s-a aliniat angajamentelor internaționale prevăzute de Convenție LRTAP și de Protocolul privind reducerea emisiilor de COV sau al fluxului lor transfrontalier, pe care nu la ratificat.

Pentru a respecta procedurile necesare de aderare la nivel național, se planifică elaborarea și aprobarea, până în noiembrie 2027, a proiectului de lege pentru ratificarea Protocolului cu privire la reducerea suplimentară a emisiilor de sulf (Protocolul de la Helsinki), Protocolului referitor la controlul emisiilor oxizilor de azot și al fluxurilor transfrontaliere ale acestora; Protocolului privind reducerea emisiilor de COV sau al fluxului lor transfrontalier, Protocolului cu privire la reducerea ulterioară a emisiilor de sulf (Protocolul de la Oslo), Protocolului privind reducerea acidifierii, eutrofizării și nivelului de ozon troposferic.

Se preconizează modificarea H.G.nr. 587/2020 pentru aprobarea Regulamentului privind controlul emisiilor de compuși organici volatili rezultați din depozitarea și din distribuția benzinei de la terminale la stațiile de alimentare cu produse petroliere în vederea transpunerii integrale a prevederilor Directivei 94/63/CE.

Prevederile Directivei 2009/126/CE din 21 octombrie 2009, care reglementează etapa a II-a de recuperare a vaporilor de benzină în timpul alimentării autovehiculelor la stațiile de benzină vor fi transpuse printr-o nouă hotărâre de Guvern, planificată pentru februarie 2027.[8]

Pentru a îndeplini angajamentele asumate privind reducerea emisiilor de compuși organici volatili (COV) și pentru a implementa eficient Regulamentul privind reducerea emisiilor naționale de anumiți poluanți atmosferici, aprobat prin H.G. nr. 593/2024, se preconizează elaborarea și aprobarea unui proiect de Hotărâre a Guvernului pentru adoptarea Programului național de control al poluării atmosferice până în decembrie 2026.

Pentru implementarea eficientă a H.G.nr. 587/2020, se planifică modificarea Codului Contravențional nr. 218/2008 și a Codului Penal nr. 985/2002, prin introducerea unor noi dispoziții referitoare la contravențiile și infracțiunile legate de încălcarea legislației privind calitatea aerului.

27.5.2.2. Implementarea acquis-ului și consolidarea capacităților administrative

Calitatea aerului ambiental

Pentru implementarea acquis-ului UE privind calitatea aerului, transpus în legislația națională, se prevede crearea Rețelei Naționale de Monitorizare a Calității Aerului prin

achiziționarea și instalarea a 10 stații fixe. Pentru a asigura buna funcționare a stațiilor de monitorizare, se planifică organizarea unor sesiuni de instruire pentru reprezentanții Agenției de Mediu.

În prezent Ministerul Mediului are încheiat un acord cu PNUD care implementează Proiectul „Greening the Future, Advancing Rights and Stability: Spurring an Inclusive and Green Transition with Responsive Governance in the Eastern Neighbourhood Region" / „Accelerate a Just Energy Transition in Moldova", prin intermediul căruia vor fi acoperite cheltuielile necesare pentru consolidarea și funcționarea Rețelei Naționale de Monitorizare a Calității Aerului. Astfel, 10 stații de monitoring automate urmează a fi procurate cu suportul proiectului UE-PNUD „Facilitarea unei tranziții verzi incluzive în Republica Moldova", pentru a fi amplasate pe teritoriul Republicii Moldova, în zonele delimitate în prezentul Regulament.

Pentru a asigura funcționarea stațiilor de monitorizare și efectuarea măsurătorilor, este necesară achiziționarea analizatoarelor și echiparea laboratorului de referință și calibrare. Totodată, se prevede dotarea Agenției de Mediu cu echipamente TIC (hard și soft).

Angajamentele naționale de emisii

Pentru a asigura implementarea eficientă a prevederilor HG nr. 593/2024 privind aprobarea Regulamentului pentru reducerea emisiilor naționale de anumiți poluanți atmosferici, inclusiv elaborarea inventarului național al emisiilor, raportului informativ de inventariere și prognozelor naționale ale emisiilor de poluanți atmosferici, angajații Agenției de Mediu au nevoie de suport financiar și metodologic, sub formă de instruiri.

Comunicare a Comisiei – Orientări pentru elaborarea programelor naționale de control al poluării atmosferice în temeiul Directivei (UE) 2016/2284 a Parlamentului European și a Consiliului privind reducerea emisiilor naționale de anumiți poluanți atmosferici vor fi luate în considerare pe parcursul instruirilor.

Convenţia asupra poluării atmosferice transfrontiere pe distanţe lungi

Pentru implementarea standardelor privind calitatea aerului, se prevede înființarea Rețelei Naționale de Monitorizare a Calității Aerului prin achiziționarea și instalarea a 18 stații fixe și a unei stații mobile. Pentru a asigura buna funcționare a stațiilor de monitorizare, se planifică organizarea unor sesiuni de instruire pentru reprezentanții Agenției de Mediu. Pentru a asigura funcționarea stațiilor de monitorizare și efectuarea măsurătorilor, este necesară achiziționarea analizatoarelor și echiparea laboratorului de referință și calibrare. Totodată, se prevede dotarea Agenției de Mediu cu echipamente TIC (hard și soft).

VOCs (Compuși Organici Volatili) în vopsele

Elaborarea unui program cuprinzător de instruire destinat îmbunătățirii capacității administrative în limitarea și monitorizarea emisiilor de compuși organici volatili, asigurând că autoritățile de reglementare și personalul administrativ dispun de cunoștințele și competențele necesare pentru a implementa în mod eficient cadrul de reglementare.

Controlul Compușilor Organici Volatili

Elaborarea unui program cuprinzător de instruire destinat îmbunătățirii capacității administrative în limitarea și monitorizarea emisiilor de compuși organici volatili, asigurând că autoritățile de reglementare și personalul administrativ dispun de cunoștințele și competențele necesare pentru a implementa în mod eficient cadrul de reglementare.

27.5.3. Aspecte financiare

Pentru implementarea măsurilor necesare alinierii legislației și proceselor naționale la standardele europene în domeniul legislației privind calitatea aerului, se estimează o sumă totală de **1,031,201.00 MDL**. Aceste resurse financiare vor fi asigurate atât din surse externe, prin intermediul proiectelor internaționale, cât și din bugetul de stat. Investițiile propuse vor sprijini consolidarea unui cadru legislativ coerent, dezvoltarea capacităților instituționale și instruirea personalului competent, facilitând, astfel, implementarea eficientă a măsurilor menite să asigure conformitatea cu reglementările europene în acest domeniu.

SUBCAPITOLUL 27.6. SUBSTANȚELE CHIMICE

27.6.1. Prezentarea general a situației

27.6.1.1. Cadrul legislativ

Republica Moldova gestionează substanțele chimice în conformitate cu angajamentele internaționale asumate prin semnarea și ratificarea unor tratate de mediu semnificative. Cadrul legislativ național în domeniu este structurat pe baza principalelor convenții internaționale, care reglementează gestionarea substanțelor chimice periculoase, având ca scop protejarea sănătății umane și a mediului. Aceste tratate impun măsuri clare și eficiente pentru prevenirea riscurilor generate de substanțele chimice și deșeurile periculoase, contribuind la crearea unui mediu mai sigur și mai sănătos.

- **Convenția de la Stockholm privind poluanții organici persistenți (POPs)**, ratificată prin Legea nr. 40/2004, vizează eliminarea sau reducerea poluanților organici persistenți (POPs). Acești poluanți sunt extrem de periculoși pentru sănătatea umană și mediul, având o durată lungă de viață și tendința de a se acumula în lanțul trofic. Convenția impune statelor părți să interzică producția și utilizarea acestor substanțe și să implementeze politici care să prevină expunerea la riscurile lor. De menționat că Republica Moldova a ratificat Convenția Stockholm cu unele declarații, ceea ce înseamnă că toate substanțele listate în Anexele Convenției urmau a fi ratificate prin act separat adițional. Astfel, pe parcursul anilor au rămas neratificate 18 substanțe. În acest sens, Moldova urmează să întreprindă măsurile necesare pentru a asigura alinierea integrală la prevederile Convenției.

- **Convenția de la Rotterdam privind procedura de consimțământ prealabil în cunoștință de cauză** aplicabilă anumitor produse chimice periculoase și pesticide care fac obiectul comerțul internațional**,** ratificată prin Legea nr. 389/2004, reglementează comerțul

internațional cu produse chimice periculoase și pesticide, stabilind un mecanism de consimțământ prealabil în cunoștință de cauză. Statele părți sunt obligate să obțină consimțământul altor state înainte de a exporta aceste substanțe. Scopul este de a proteja mediul și sănătatea publică prin asigurarea unei informări corespunzătoare înainte de comercializarea acestor substanțe.

- **Convenția de la Minamata privind mercurul**, ratificată prin Legea nr. 51/2017, vizează reducerea emisiilor de mercur și protejarea sănătății umane și a mediului de efectele nocive ale acestuia. Convenția impune măsuri de control asupra utilizării mercurului, interzicerea utilizării acestuia în anumite procese industriale și promovarea unor alternative mai sigure și mai sustenabile.

- Pe lângă tratatele internaționale menționate, Republica Moldova s-a alăturat **Cadrului global pentru substanțele chimice**, o inițiativă internațională care urmărește un sistem global de gestionare durabilă a substanțelor chimice. Acest cadru promovează un viitor sustenabil, în care substanțele chimice și deșeurile periculoase nu reprezintă o amenințare pentru sănătatea publică și mediul înconjurător. Cadrul global subliniază importanța implicării sectorului privat în adoptarea celor mai bune practici, soluții inovative și tehnologii care să reducă riscurile asociate cu substanțele chimice periculoase.

- În domeniul gestionării substanțelor chimice, Republica Moldova și-a aliniat parțial cadrul legislativ la cerințele Uniunii Europene, în scopul respectării angajamentelor asumate prin **Acordul de Asociere** între Republica Moldova și Uniunea Europeană, ratificat prin Legea nr. 112/2014.

Obiectivele și prioritățile naționale pentru dezvoltarea unui sistem de management durabil al substanțelor chimice de-a lungul întregului ciclu de viață, inclusiv în conformitate cu tratatele internaționale menționate, sunt setate în Programul de management durabil al substanțelor chimice pentru anii 2023-2030, aprobat prin H.G. nr. 816/2023, acesta fiind documentul strategic pentru sectorul dat.

Legea de bază care are drept scop de a proteja viața și sănătatea umană, mediul și proprietatea de efectele nocive ale substanțelor și amestecurilor chimice este Legea nr. 277/2018 privind substanțele chimice.

REACH - Înregistrarea, Evaluarea, Autorizarea și Restricționarea Substanțelor Chimice

Unul dintre instrumentele esențiale ale legislației UE în domeniul substanțelor chimice este Regulamentul (CE) nr. 1907/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 decembrie 2006 privind înregistrarea, evaluarea, autorizarea și restricționarea substanțelor chimice (REACH), care stabilește un cadru detaliat pentru gestionarea acestora pe teritoriul Uniunii Europene. Scopul principal al REACH este de a asigura protecția sănătății umane și a mediului, printr-o evaluare riguroasă a substanțelor chimice, atât la nivelul producției, cât și al comercializării acestora. Regulamentul este transpus parțial în Legea nr. 277/2018 privind substanțele chimice, care stabilește autoritățile competente, reglementează aspecte precum înregistrarea, evaluarea, autorizarea și restricționarea substanțelor chimice pe teritoriul național.

În acest context, legea națională stabilește cerințele de bază pentru alinierea la principiile REACH, pentru a facilita schimburile comerciale în condiții de siguranță.

Un aspect important al REACH este reglementarea Fișei cu Date de Securitate (FDS), care conține informații esențiale despre substanțele chimice, riscurile asociate utilizării acestora și măsurile de protecție necesare. În conformitate cu Anexa nr. 2 la Regulamentul (CE) nr. 1907/2006, Fișa cu Date de Securitate trebuie să fie furnizată de către producători și importatori de substanțe chimice, pentru a asigura o informare corectă și completă a utilizatorilor. Reglementările referitoare la Fișele cu Date de Securitate sunt la fel transpuse în Legea nr. 277/2018 privind substanțele chimice, în Anexa nr. 2^1 și în Ordinul Ministrului Mediului nr. 189/2044, care aprobă Instrucțiunea de completare a Fișei cu Date de Securitate.

CLP - Clasificarea, Etichetarea și Ambalarea Substanțelor și Amestecurilor

Cerințele Uniunii Europene în domeniul clasificării, etichetării și ambalării substanțelor și amestecurilor chimice sunt reglementate prin Regulamentul (CE) nr. 1272/2008 privind clasificarea, etichetarea şi ambalarea substanţelor şi amestecurilor chimice, care stabilește un sistem uniform de clasificare a substanțelor chimice pe baza caracteristicilor lor periculoase, etichetarea corespunzătoare și cerințele de ambalare pentru a proteja sănătatea umană și mediul. Acest regulament este esențial pentru asigurarea unei informări corecte și clare a utilizatorilor și pentru prevenirea accidentelor sau a expunerii la substanțe chimice periculoase. Regulamentul (CE) nr. 1272/2008 este transpus parțial în Legea nr. 277/2018 privind substanțele chimice, care constituie cadrul legislativ național de bază pentru gestionarea substanțelor chimice. Legea națională reglementează aspecte și stabilește baza pentru dezvoltarea cadrului normativ secundar de reglementare, care va include norme detaliate referitoare la clasificarea, etichetarea și ambalarea substanțelor chimice. Se preconizează ca aceste reglementări secundare să fie elaborate sub forma unui regulament privind clasificarea substanțelor și amestecurilor chimice, urmat de anexe care se referă la caracteristicile periculoase (de exemplu, toxicitate, corozivitate, periculozitate pentru mediu), dar și la etichetarea substanțelor cu informații clare și ușor de înțeles și cerințele de ambalare pentru prevenirea scurgerilor sau accidentelor în timpul manipulării și transportului.

Exportul și Importul Substanțelor Chimice Periculoase

În ceea ce privește comerțul internațional cu substanțe chimice periculoase, Republica Moldova se ghidează, în principal, după Convenția de la Rotterdam privind procedura de consimțământ prealabil în cunoștință de cauză aplicabilă anumitor produse chimice periculoase și pesticide care fac obiectul comerțului internațional. Convenția, ratificată prin Legea nr. 389/2004, are ca scop protejarea sănătății umane și a mediului prin reglementarea comerțului internațional cu substanțe chimice periculoase, printr procedura de consimțământ prealabil. Aceasta impune ca statele exportatoare să obțină acordul autorităților desemnate din țările importatoare înainte de a exporta anumite substanțe chimice periculoase sau pesticide.

Regulamentul UE 649/2012 privind exportul și importul produselor chimice care prezintă risc are drept obiectiv crearea mecanismului de aplicare a Convenției de la Rotterdam. Unele prevederi ale Regulamentului (art. 1–4, 18 și 28) sunt transpuse în Legea nr. 277/2018 privind

substanțele chimice, iar alinierea cadrului normativ național cu cerințele Regulamentului a fost realizată prin aprobarea Hotărârii de Guvern nr. 505/2020 pentru aprobarea Regulamentului privind exportul și importul produselor chimice periculoase, amendat ultima dată prin HG 537/2025 pentru a aduce în concordanță actul național cu cele mai noi actualizări ale actului european.

Poluanți Organici Persistenți (POPs), Bifenili Policlorurați (PCB) și Terfenili Policlorurați (PCT)

- Directiva 96/59/CE a Consiliului din 16 septembrie 1996 privind eliminarea bifenililor policlorurați și a terfenililor policlorurați (PCB/TPC) a fost transpusă integral în legislația națională prin H.G. nr. 81/2009 pentru aprobarea Regulamentului privind bifenilii policloruraţi (BPC). Astfel, producerea şi introducerea pe piaţă a BPC în stare pură, în amestecuri sau în calitate de componente ale unor articole este interzisă, în conformitate Regulamentului menționat.
- Regulamentul (UE) 2019/1021 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019 privind poluanții organici persistenți (reformare), așa cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul delegat (UE) 2023/866 al Comisiei din 24 februarie 2023 de modificare a Regulamentului (UE) 2019/1021 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește acidul perfluorooctanoic (PFOA), sărurile acestuia și compușii înrudiți cu acesta a fost aliniat prin H.G. nr. 744/2024 pentru aprobarea Regulamentului privind poluanții organici persistenți. Regulamentul nominalizat abrogă punctul 7 din Regulamentul privind bifenilii policlorurați, aprobat prin H.G. nr. 81/2009, stabilind noi termene privind scoaterea din uz și eliminarea echipamentelor cu conținut de BPC și respectând, astfel prevederile Convenției de la Stockholm privind POPs. Totodată, ținând cont de actualizările la nivel EU, Regulamentul național urmează a fi amendat periodic, pentru a aduce în concordanță prevederile naționale cu cele stabilite la nivelul Uniunii Europene.
- Planul Național de Implementare a Convenției de la Stockholm privind POPs (Anexa nr. 2 la H.G. nr. 816/2023 pentru aprobarea Programului de management durabil al substanțelor chimice pentru anii 2023-2030 setează 11 obiective care urmează a fi atinse, prin realizarea anumitor acțiuni stabilite până în anul 2030. Acesta se aliniază cerințelor Convenției de la Stockholm privind POPs, contribuind astfel la implementarea prevederilor acesteia.

Biocidele

- Regulamentul (UE) nr. 528/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 mai 2012 privind punerea la dispoziție pe piață și utilizarea produselor biocide este transpus parțial (art. 1, 3, 17, 19, 20, 22, 25, 48 și anexa V) în Legea nr. 277/2018 privind substanțele chimice și în H.G. nr. 344/2020 pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind punerea la dispoziție pe piață și utilizarea produselor biocide

27.6.1.2. Cadrul administrativ

În conformitate cu art. 7, alin. (1) din Legea nr. 277/2018 privind substanțele chimice, **Ministerul Mediului** este autoritatea competentă în domeniul managementului integrat al substanțelor chimice. Acesta are atribuții esențiale în elaborarea, promovarea și coordonarea

politicii unice de stat, precum și în asigurarea unui cadru normativ corespunzător pentru gestionarea substanțelor și produselor chimice pe întregul lor ciclu de viață. De asemenea, Ministerul Mediului reprezintă punctul oficial de contact pentru tratatele și acordurile internaționale relevante la care Republica Moldova este parte. Ținând cont de statutul de țară candidată la Uniunea Europeană, Ministerul Mediului joacă un rol fundamental în alinierea reglementărilor naționale la acquis-ul comunitar în domeniul gestionării substanțelor chimice. În urma reformei instituționale din 2021, a fost înființat Serviciul politici de gestionare a substanțelor chimice (compus din 3 angajați), cu scopul de a elabora și promova politici de stat în domeniul gestionării durabile a substanțelor chimice.

Cu toate acestea, în prezent nu există o instituție desemnată pentru implementarea completă a politicii statului în acest domeniu. Conform Legii nr. 277/2018, responsabilitatea ar trebui să revină **Agenției Naționale de Reglementare a Activităților Nucleare, Radiologice și Chimice**, însă această agenție nu a fost încă creată. În acest context, atribuțiile respective vor fi transferate către **Agenția de Mediu**, în special către Direcția Generală Substanțe Chimice, care va fi instituită odată cu finalizarea reformei instituționale.

Inspectoratul pentru Protecția Mediului – Conform H.G.nr. 548/2018, Inspectoratul pentru Protecția Mediului este responsabil de exercitarea controlului de stat privind respectarea legislației referitoare la protecția mediului în procesul de fabricare, depozitare, transport, utilizare, neutralizare și înhumare a deșeurilor, precum și a produselor și substanțelor nocive.

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare – prin **Centrul Național Sănătatea Animalelor, Plantelor și Siguranța Alimentelor**, este responsabil de omologarea și înregistrarea produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților, care sunt reglementate și monitorizate conform normativelor naționale și internaționale.

Ministerul Sănătății – prin intermediul **Agenției Naționale pentru Sănătate Publică**, autorizează și înregistrează produsele biocide care sunt plasate pe piața Republicii Moldova, asigurându-se că acestea respectă cerințele de sănătate publică și siguranță.

27.6.2. Planuri de viitor

27.6.2.1. Planuri legislative

În perioada 2025- 2027 urmează să fie asigurat un proces esențial de aliniere a legislației naționale la reglementările Uniunii Europene în domeniul substanțelor chimice. Aceste măsuri sunt deosebit de importante pentru a asigura gestionarea durabilă a substanțelor chimice, respectând standardele europene și recomandările Comisiei Europene, ce vizează protecția mediului și sănătatea publică.

Se planifică alinierea unor reglementări cheie, care vor aduce legislația din Republica Moldova mai aproape de normele europene. Printre acestea, se numără Regulamentul (CE) nr. 1907/2006 (REACH) privind înregistrarea, evaluarea, autorizarea și restricționarea substanțelor chimice. Aceasta presupune modificarea Legii nr. 277/2018 privind substanțele chimice și adoptarea unei hotărâri de Guvern care să aprobe o listă a substanțelor și amestecuri chimice

interzise și restricționate și a unei hotărâri de Guvern care să aprobe o listă a substanțelor cu risc major pentru sănătatea umană și mediu.

Alinierea totală la Regulamentul (CE) nr. 1272/2008 privind clasificarea, etichetarea și ambalarea substanțelor chimice va include aprobarea Regulamentului privind clasificarea, etichetarea și ambalarea substanțelor și amestecurilor chimice care va stabili reglementări precise pentru etichetarea și clasificarea substanțelor și amestecurilor chimice, contribuind astfel la protejarea consumatorilor și a mediului înconjurător.

În ceea ce privește Regulamentul (CE) nr. 648/2004 privind detergenții, Ministerul Mediului va adopta măsuri specifice pentru reglementarea substanțelor chimice folosite în produsele de curățare, având în vedere impactul acestora asupra sănătății și mediului prin aprobarea Regulamentului privind detergenții. Acțiunea de elaborare a actului normativ care aliniază cadrul normativ național la reglementările Regulamentului (CE) nr. 648/2004 se regăsește în Capitolul 1 al Programului Național de Aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru perioada 2025-2029 „Libera circulație a mărfurilor”.

Pe lângă acestea, integrarea normelor europene în domeniul substanțelor chimice va include și transpunerea Directivei 2004/9/CE și Directivei 2004/10/CE, care stabilesc principiile bunei practici de laborator în testele efectuate asupra substanțelor chimice. Aceste reglementări vor asigura evaluarea sigură și corectă a substanțelor chimice comercializate pe piața din Moldova. Acțiunea de elaborare a Regulamentului privind aplicarea principiilor bunei practici de laborator (BAT) și verificarea aplicării acestora la testele efectuate asupra substanțelor chimice, care va transpune reglementările Directivei 2004/9/CE și Directivei 2004/10/CE se regăsește în Capitolul 1 al Programului Național de Aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru perioada 2025-2029 „Libera circulație a mărfurilor”.

De asemenea, cadrul legislativ național urmează a fi aliniat cu Regulamentul (CE) nr. 440/2008 al comisiei din 30 mai 2008 de stabilire a metodelor de testare în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1907/2006 al Parlamentului European și al Consiliului privind înregistrarea, evaluarea, autorizarea și restricționarea substanțelor chimice (REACH). În acest sens, urmează a fi elaborat un regulament pentru alinierea integrală la cerințele UE.

27.6.2.2. Implementarea acquis-ului și consolidarea capacităților administrative

Implementarea reglementărilor europene în domeniul gestionării substanțelor chimice este un proces esențial pentru alinierea Republicii Moldova la standardele Uniunii Europene. Acest proces presupune o serie de măsuri și pași strategici care implică atât consolidarea capacităților administrative, cât și dezvoltarea unor instrumente și sisteme necesare pentru implementarea reglementărilor. Primul pas esențial în acest proces este înființarea Direcției Generale Substanțe Chimice în cadrul Agenției de Mediu, structură care va avea atribuțiile necesare pentru gestionarea substanțelor chimice conform reglementărilor europene și naționale. După finalizarea reformei instituționale, atribuțiile și responsabilitățile acestei direcții vor fi clar definite, iar aceasta va deveni un pilon central al procesului de implementare.

O componentă fundamentală a succesului acestui proces va fi consolidarea capacităților administrative ale Agenției de Mediu. În acest sens, instruirea continuă a personalului este

esențială. Participarea la grupurile de lucru europene, schimbul de bune practici cu alte autorități europene și dezvoltarea unui plan de formare profesională vor contribui la creșterea expertizei angajaților agenției și a altor autorități implicate. Astfel, personalul va fi pregătit pentru a face față cerințelor impuse de reglementările europene și va putea implementa cu succes măsurile prevăzute.

Un alt pas important în implementarea reglementărilor europene este dezvoltarea și implementarea unor sisteme informatice eficiente. Un element-cheie în acest sens va fi consolidarea Sistemului Informațional Automatizat „Registrul produselor chimice plasate pe piața Republicii Moldova" (SIA REPC), care va facilita înregistrarea și gestionarea substanțelor chimice conform reglementărilor europene.

În paralel, în cadrul Agenției de Mediu, se va dezvolta un Sistem Național de Suport Helpdesk, destinat să ofere asistență operatorilor economici și altor entități implicate în procesul de înregistrare și gestionare a substanțelor chimice. În ceea ce privește testarea substanțelor chimice, se va asigura dotarea corespunzătoare a laboratorului specializat pentru testarea substanțelor chimice. Achiziționarea echipamentelor necesare și instruirea personalului din laboratoare vor fi priorități, pentru a asigura realizarea testelor specifice conform reglementărilor internaționale. Aceste măsuri vor contribui la asigurarea siguranței și conformității substanțelor chimice care ajung pe piața națională.

Un alt aspect crucial va fi implementarea reglementărilor europene privind clasificarea, etichetarea și ambalarea substanțelor chimice. Un sistem de etichetare conform cerințelor europene va fi creat pentru substanțele chimice periculoase, care va include fraze de pericol și măsuri de precauție. Astfel, va fi asigurată o etichetare corectă și transparentă, în concordanță cu reglementările europene. De asemenea, în contextul reglementărilor internaționale privind exportul și importul de substanțe chimice periculoase, Agenția de Mediu va prelua rolul de Autoritate Națională Desemnată pentru implementarea prevederilor Convenției de la Rotterdam. Aceasta va implica transpunerea reglementărilor internaționale în legislația națională, crearea unui sistem de monitorizare a tranzacțiilor internaționale de produse chimice periculoase și implementarea procedurilor de control la frontieră, pentru a asigura respectarea acestor reglementări.

Pentru ca Republica Moldova să își poată asuma angajamentele pe care le are față de Convenția de la Stockholm privind POPs raportând situația de facto în ceea ce privește gestionarea POPs-urilor, dar și în conformitate cu prevederile stabilite de Planul Național de Implementare a Convenției pentru perioada imediat următoare se planifică realizarea următoarelor acțiuni:

- Amendarea Legii nr. 40/2004 privind ratificarea de către RM a Convenției de la Stockholm.
- Elaborarea de inventare ale articolelor care conțin POP, inclusiv a stocurilor, a deșeurilor contaminate cu POP.
- Elaborarea inventarului siturilor contaminate cu POPs.
- Remedierea siturilor contaminate cu POPs.

27.6.3. Aspecte financiare

Pentru alinierea integrală cu Regulamentul EU 1907/2006 sunt estimate ca fiind necesare următoarele costuri:

- Elaborarea și adoptarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 277/2018 privind substanțele chimice - 560, 68 mii lei, respectiv 337,48 mii lei acoperite din bugetul de stat, iar 223,20 mii lei cu suportul Proiectului Twinning Calitatea Aerului și mediul înconjurător, finanțat de Uniunea Europeană.
- Elaborarea și aprobarea Proiectului de hotărâre pentru aprobarea Listei produselor chimice interzise și restricționate - 337, 48 mii lei din bugetul de stat.
- Elaborarea și aprobarea Proiectului de hotărâre pentru aprobarea Listei cu risc major pentru sănătatea umană și pentru mediu - 337, 48 mii lei din bugetul de stat.

Pentru alinierea integrală cu Regulamentul EU 1272/2008 sunt estimate ca fiind necesare următoarele costuri:

- Elaborarea și aprobarea proiectului de hotărâre pentru aprobarea Regulamentului privind clasificarea, etichetarea și ambalarea substanțelor și amestecurilor chimice - 560, 68 mii lei, respectiv 337,48 mii lei acoperite din bugetul de stat, iar 223,20 mii lei cu suportul Proiectului Twinning Calitatea Aerului și mediul înconjurător, finanțat de Uniunea Europeană.

Costul pentru acțiunile setate în Planul Național de Implementare a Convenției de la Stockholm privind POPs (Anexa nr. 2 la HG nr. 816/2023) este de 58420 mii lei. Acestea urmează a fi acoperite atât din bugetul autorităților/instituțiilor implicate, cât și cu suportul partenerilor externi. O parte din acțiuni, inclusiv cele sus-listate nu au acoperire, respectiv se atestă o necesitate stringentă de identificare a resurselor financiare pentru realizarea acestora.

SUBCAPITOLUL 27.7. ZGOMOTUL

27.7.1. Prezentarea generală a situației

27.1.1.1. Cadrul legislativ

Legislația Republicii Moldova în domeniul gestionării zgomotului ambiental cuprinde un set de acte normative naționale care reglementează aspectele esențiale ale poluării sonore, în concordanță cu standardele europene. Deși Directiva 2002/49/CE privind gestionarea zgomotului ambiental nu a fost transpusă integral în legislația națională, țara noastră a implementat deja măsuri relevante pentru protecția sănătății publice și a mediului, precum și pentru gestionarea riscurilor asociate expunerii la zgomot. Printre actele normative relevante în acest domeniu se numără:

- Legea nr. 10/2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice
- Legea nr. 1515/1993 privind protecția mediului
- Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală

În completarea acestora, Hotărârile Guvernului stabilesc structuri, proceduri și măsuri specifice pentru implementarea reglementărilor și coordonarea autorităților responsabile. Printre aceste acte se regăsesc:

- H.G. nr. 246/2019 pentru aprobarea Regulamentului privind stabilirea normelor și procedurilor referitoare la introducerea restricțiilor de operare legate de zgomot la aeroporturi, într-o abordare echilibrată;
- H.G. nr. 362/2014 privind aprobarea cerințelor minime de protecție a lucrătorilor împotriva riscurilor generate de expunerea la zgomot, în special riscurile de pierdere a auzului;
- H.G. nr. 148/2021 privind organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății;
- H.G. nr. 1090/2017 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Sănătate Publică;
- H.G. nr. 145/2021 privind organizarea și funcționarea Ministerului Mediului;
- H.G. nr. 548/2018 privind organizarea și funcționarea Inspectoratului pentru Protecția Mediului;
- H.G. nr. 549/2018 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției de Mediu;
- H.G. nr. 690/2017 privind organizarea și funcționarea Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale;
- H.G. nr. 133/2019 privind organizarea și funcționarea Autorității Aeronautice Civile.

27.7.1.2. Cadrul administrativ

Atribuțiile autorităților în gestionarea zgomotului ambiental sunt reglementate de diverse instituții care acoperă domenii precum sănătatea publică, protecția mediului, siguranța muncii și infrastructura aeronautică. Fiecare entitate are un rol distinct în prevenirea și diminuarea poluării sonore, având ca obiectiv principal protejarea sănătății și bunăstării cetățenilor. În continuare, sunt detaliate responsabilitățile principalelor autorități implicate:

Ministerul Sănătății este responsabil pentru supravegherea stării de sănătate publică și pentru implementarea politicilor publice menite să prevină riscurile pentru sănătate, inclusiv cele asociate expunerii la zgomot. Conform Legii nr. 10/2009[9] privind supravegherea stării de sănătate publică, Ministerul reglementează expunerea la zgomot ca factor de risc pentru sănătatea publică. De asemenea, autoritatea dezvoltă programe și măsuri pentru protecția populației, inclusiv în domeniul poluării sonore.

Agenția Națională pentru Sănătate Publică are un rol esențial în monitorizarea și controlul expunerii la zgomot, în special în mediile de muncă și în zonele rezidențiale. Aceasta implementează măsuri de prevenire și protecție împotriva riscurilor de sănătate generate de zgomot, coordonând studii și cercetări pentru evaluarea impactului poluării sonore asupra sănătății. Totodată, agenția elaborează ghiduri pentru instituțiile publice și private, referitoare la gestionarea riscurilor de expunere la zgomot.

Ministerul Mediului este responsabil pentru protejarea mediului și reglementarea poluării fonice. Conform legislației în vigoare, ministerul trebuie să implementeze politici și reglementări care să reducă impactul zgomotului asupra mediului. Acesta colaborează cu instituțiile implicate în controlul poluării și se asigură că sunt respectate normele naționale și internaționale privind poluarea fonică. În colaborare cu **Inspectoratul pentru Protecția Mediului și cu Agenția de Mediu,** Ministerul Mediului verifică respectarea standardelor de calitate a mediului, inclusiv în ceea ce privește zgomotul.

Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale are responsabilitatea gestionării infrastructurii de transport, inclusiv a celor care generează zgomot semnificativ, cum ar fi transportul feroviar și aerian. Autoritatea reglementează măsurile care trebuie adoptate pentru reducerea zgomotului provenit de la infrastructurile de transport, conform normelor naționale și europene privind poluarea fonică. Ministerul monitorizează implementarea proiectelor de infrastructură ce includ măsuri de protecție împotriva zgomotului, precum construirea de bariere fonoabsorbante și stabilirea de limite sonore pentru zonele rezidențiale aflate în apropierea drumurilor și căilor ferate.

Autoritatea Aeronautică Civilă reglementează zgomotul generat de aeroporturi și aeronave, implementând restricții de operare specifice pentru reducerea impactului poluării sonore asupra zonelor rezidențiale din apropierea aeroporturilor. Conform Hotărârii nr. 246/2019, autoritatea stabilește reguli și proceduri pentru introducerea restricțiilor de operare legate de zgomot în aeroporturile din Republica Moldova, urmând o abordare echilibrată. Autoritatea se asigură că operatorii aerieni respectă limitele de zgomot și adoptă măsuri de atenuare a acestuia, inclusiv prin utilizarea de echipamente mai puțin poluante fonic.

Autoritățile administrațiile publice locale joacă un rol esențial în implementarea reglementărilor privind zgomotul ambiental la nivel local. Acestea sunt responsabile pentru aplicarea măsurilor de protecție împotriva zgomotului în cadrul comunităților locale, adaptate particularităților fiecărei zone. Autoritățile administrației publice locale monitorizează și controlează sursele de zgomot urban (trafic, construcții, activități comerciale etc.) și implementează măsuri pentru limitarea expunerii la zgomot, în scopul protejării sănătății publice. De asemenea, autoritățile administrațiilor publice locale pot adopta reglementări suplimentare pentru a proteja calitatea vieții cetățenilor.

27.7.2. Planuri de viitor

27.7.2.1. Planuri legislative

În conformitate cu angajamentele internaționale ale Republicii Moldova, transpunerea Directivei 2002/49/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 iunie 2002 privind evaluarea și gestionarea zgomotului ambiental va fi realizată prin adoptarea unei Hotărâri de Guvern, care va aproba un Regulament național detaliat. Acest regulament va stabili proceduri precise pentru evaluarea și gestionarea zgomotului, aliniind legislația națională la standardele europene și va include măsuri pentru elaborarea hărților de zgomot, identificarea surselor majore de poluare fonică și definirea zonelor ce necesită intervenții. Proiectul de H.G. este planificat să fie adoptat în 2025 și va constitui un instrument esențial în protecția sănătății publice și în reducerea impactului negativ al poluării sonore asupra mediului.

27.7.2.2. Implementarea acquis -ului și consolidarea capacităților administrative

Autoritățile vor adopta măsuri de formare continuă pentru funcționarii publici, pentru a asigura o aplicare corectă și eficientă a legislației europene. De asemenea, se vor face investiții în tehnologii avansate de monitorizare a zgomotului ambiental, iar colaborarea interinstituțională va fi încurajată și consolidată pentru o gestionare mai eficientă a poluării sonore și protecția mediului.

27.7.3. Aspecte financiare

Pentru transpunerea Directivei 2002/49/CE privind evaluarea și gestionarea zgomotului ambiental, se preconizează un buget total de 189.087 mii lei. Această sumă va fi alocată în principal pentru elaborarea și adoptarea regulamentului național, asigurând astfel alinierea legislației naționale la cerințele europene. Fondurile vor fi acoperite din bugetul de stat. De asemenea, vor fi finanțate activitățile de formare și instruire a personalului responsabil din instituțiile publice, pentru a asigura o implementare corectă a reglementărilor și o gestionare eficientă a poluării sonore conform standardelor europene.

SUBCAPITOLUL 27.8. EMISII INDUSTRIALE

27.8.1. Prezentarea generală a situației

27.8.1.1. Cadrul legislativ

În vederea prevenirii și controlului emisiilor în aer, apă și sol, gestionării deșeurilor, eficienței energetice și prevenirii accidentelor, Republica Moldova a semnat și ratificat o serie de tratate internaționale care vizează protecția mediului, atât la nivel național, cât și european și internațional. Aceste acte internaționale oferă autorităților competente posibilitatea de a monitoriza și controla impactul activităților propuse asupra mediului, promovând cooperarea transfrontalieră și la scară largă pentru prevenirea poluării. Astfel, Republica Moldova a aderat la Tratatul de instituire a Comunității Energiei (aprobat prin Legea nr. 117/2009), în cadrul căruia s-au asumat obligații referitoare la implementarea acquis-ului comunitar privind resursele energetice. În acest context, Directiva 2001/80/CE a Parlamentului European și al Consiliului privind limitarea emisiilor atmosferice provenind de la instalațiile de ardere de dimensiuni mari a fost transpusă în legislația națională prin Legea nr. 227/2022 privind emisiile industriale.

Convenția privind poluarea atmosferică transfrontalieră pe distanțe lungi a fost ratificată de Republica Moldova prin Hotărârea Parlamentului nr. 399/1995, având ca obiectiv reducerea și controlul poluării atmosferice transfrontaliere prin cooperare internațională. Convenția stabilește un cadru pentru monitorizarea, schimbul de informații și dezvoltarea unor strategii comune pentru reducerea emisiilor de poluanți atmosferici. În cadrul acestei convenții, Republica Moldova a semnat patru din cele opt protocoale, ratificând trei dintre ele:

- Protocolul privind metalele grele, ratificat prin Legea nr. 1018/2002;
- Protocolul privind poluanții organici persistenți, ratificat prin Legea nr. 1018/2002;
- Protocolul privind finanțarea pe termen lung a programului de cooperare pentru monitorizarea și evaluarea transmiterii pe distanțe lungi a poluării atmosferice în Europa (Protocolul EMEP), ratificat prin Legea nr. 215/2015;

- Protocolul privind reducerea acidificării, eutrofizării și ozonului troposferic (Protocolul de la Göteborg), semnat la 23 mai 2000, dar care nu a fost ratificat de Republica Moldova.

În conformitate cu obligațiile stabilite de aceste protocoale și convenții internaționale, Republica Moldova are responsabilitatea de a monitoriza și raporta emisiile poluante și de a implementa măsuri de reducere a poluării atmosferice transfrontaliere. Aceste angajamente au fost reglementate prin următoarele acte normative naționale:

- Programul național privind managementul durabil al substanțelor chimice pentru perioada 2010-2015, aprobat prin H.G. nr. 973/2010;
- Programul de management durabil al substanțelor chimice pentru perioada 2023-2030, aprobat prin H.G. nr. 816/2023;
- Legea nr. 227/2022 privind emisiile industriale;
- Regulamentul privind poluanții organici persistenți (POPs), aprobat prin H.G. nr. 744/2024;
- Regulamentul privind reducerea emisiilor naționale de anumiți poluanți atmosferici, aprobat prin H.G. nr. 593/2024;
- Regulamentul privind bifenilii policlorurați, aprobat prin H.G. nr. 81/2009.

Protocolul privind registrele de emisii și transferuri de poluanți (PRTR), semnat la Kiev în 2003, în cadrul Convenției Aarhus, a fost ratificat de Republica Moldova prin Legea nr. 99/2013. Convenția Aarhus garantează accesul publicului la informații, justiție și participare în procesul decizional privind protecția mediului. În vederea implementării acestui protocol, Republica Moldova a creat Registrul național al emisiilor și al transferului de poluanți, aprobat prin H.G. nr. 373/2018, care include un sistem informațional pentru raportarea emisiilor provenite din activitățile economice (www.retp.md).

În ceea ce privește evaluarea impactului asupra mediului în context transfrontalier, Republica Moldova a devenit parte la Convenția privind evaluarea impactului asupra mediului în context transfrontalier (Convenția Espoo, 1991), ratificată prin Hotărârea Parlamentului nr. 1546/1993. În urma aderării la această convenție, a fost adoptată Legea nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului, care reglementează procesul de evaluare a impactului asupra mediului pentru activitățile publice și private și stabilește măsurile necesare pentru prevenirea și minimizarea impactului acestora asupra sănătății populației și mediului.

Totodată, prin Hotărârea Parlamentului nr. 1546/1993, Republica Moldova a ratificat și Convenția privind efectele transfrontaliere ale accidentelor industriale (Convenția de la Helsinki, 1992). Pentru implementarea prevederilor acestei convenții, a fost adoptată Legea nr. 108/2020, care reglementează măsurile de prevenire și control al accidentelor majore implicând substanțe periculoase, asigurând protecția sănătății umane și a mediului în cazul unui accident. Prin aceste tratate internaționale și actele normative naționale, Republica Moldova își întărește angajamentele în domeniul protecției mediului, contribuind la prevenirea poluării și la asigurarea unui nivel înalt de protecție a sănătății și mediului. În același context, documentele de politici naționale stabilesc obiectivele și măsurile necesare pentru implementarea actelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

- **Strategia Națională de Dezvoltare „Moldova Europeană 2030”** adoptată prin Legea nr. 315/2022 determină obiectivele de dezvoltare printre care Obiectivul general 10. „Asigurarea unui mediu sănătos și sigur” și obiectivele specifice care prevăd îmbunătățirea calității componentelor de mediu, promovarea economiei circulare și realizarea obiectivelor de dezvoltare economică ecologică. Prin urmare au fost aprobate documente de politici pe domenii specifice care au același obiectiv de protecție a mediului și direct contribuie la implementarea Strategiei Moldova 2030:
- **Strategia de mediu pentru anii 2024-2030**, aprobată prin H.G. nr. 409/2024;
- **-Programul de dezvoltare cu emisii reduse până în 2030**, aprobată prin H.G. nr. 659/2023;
- **Programul privind gestionarea deșeurilor pentru anii 2023-2027**, aprobat prin H.G. nr. 972/2023;
- **Programul pentru gestionarea durabilă a substanțelor chimice pentru anii 2023-2030**, aprobat prin H.G. nr. 816/2023;

Republica Moldova are angajamentul să transpună și să implementeze următoarele directive ale Uniunii Europene:

1. **Directiva 2010/75/UE** a Parlamentului European și a Consiliului din 24 noiembrie 2010 privind emisiile industriale (prevenirea și controlul integrat al poluării)(reformare);
2. **Directiva 2001/80/CE** a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2001 privind limitarea emisiilor în atmosferă a anumitor poluanți provenind de la instalații de ardere de dimensiuni mari;
3. **Directiva 2015/2193/UE** a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2015 privind limitarea emisiilor în atmosferă a anumitor poluanți provenind de la instalații medii de ardere;

Aceste directive au fost transpuse în legislația națională prin următoarele acte normative:

- Legea nr. 227/2022 privind emisiile industriale;
- Regulamentul privind incinerarea și coincinerarea deșeurilor, aprobat prin H.G. nr. 205/2023;
- Ordinul ministrului mediului nr. 186/2024 cu privire la elaborarea Raportului privind situația de referință;

- **Legea nr. 227/2022 privind emisiile industriale,** care transpune parțial Directiva 2010/75/UE privind emisiile industriale (prevenirea și controlul integrat al poluării) și Directiva (UE) 2015/2193 privind limitarea emisiilor de poluanți provenind de la instalațiile medii de ardere, reglementează cadrul normativ cu privire la prevenirea poluării provocate de activitățile industriale şi economice, în vederea reducerii emisiilor în aer, apă şi sol, inclusiv a generării de deșeuri, precum şi controlul de mediu, promovarea şi aplicarea celor mai bune tehnici disponibile pentru a se atinge un nivel înalt de protecție a mediului. În acest sens sunt stabilite condițiile pentru autorizarea activităților economice cu impact asupra mediului și măsurile de prevenire a emisiilor și deversărilor în mediu, raportare și funcționarea instalațiilor mari și medii de ardere, accentuând prevederile de implicare a publicului în procesul de autorizare a activităților industriale și economice cu impact asupra mediului.

- **Regulamentul privind incinerarea și coincinerarea deșeurilor** - reglementează activitatea și stabilește condițiile de exploatare și supraveghere a instalațiilor de incinerare și coincinerare a deșeurilor, în scopul de a preveni sau a limita, pe cât este posibil, efectele negative asupra mediului și, în special, poluarea datorată emisiilor în aer, sol, în apele de suprafață și în apele subterane, precum și riscurile pe care acestea le prezintă pentru sănătatea oamenilor, floră și faună. La fel, Regulamentul stabilește condițiile pentru funcționarea unităților tehnice sau mobile, teritoriilor stațiilor de incinerare și coincinerare a deșeurilor.
- **Ordinul ministrului mediului nr. 186/2024 cu privire la elaborarea Raportului privind situația de referință** urmărește implementarea Legii 227/2022, fiind destinat operatorilor economici precum și publicului interesat de starea componentelor de mediu pe amplasamentul unei instalații, stabilind competențele și responsabilitățile instituționale, precum și a operatorilor în procesul de elaborare, examinare și aprobare a Raportului privind situația de referință.

Totodată, au fost aprobate acte normative aferente care contribuie la implementarea Directivei 2010/75/UE, a Directivei 2001/80/CE și a Directivei 2015/2193/UE, și anume:

- Legea nr. 98/2022 privind calitatea aerului atmosferic care reglementează protecția aerului atmosferic și stabilește standardele de calitate a acestuia, impunând limitări ale emisiilor de poluanți din industrie, controlul surselor de poluare și monitorizarea calității aerului în zonele industriale.
- Legea apelor nr. 272/2011 care reglementează protecția și utilizarea resurselor de apă, stabilind norme pentru prevenirea poluării apelor prin activitățile industriale. Autoritățile competente sunt obligate să monitorizeze și să controleze descărcările de substanțe toxice în cursurile de apă.
- Legea nr. 209/2016 privind deșeurile care reglementează condițiile de gestionare, valorificare și eliminare a deșeurilor provenite de la instalațiile industriale, impunând autorităților competente să stabilească norme pentru controlul emisiilor de substanțe poluante provenite din deșeuri, inclusiv prin activitățile de reciclare și incinerare.
- Legea nr. 277/2018 privind substanțele chimice care reglementează utilizarea, manipularea și eliminarea substanțelor chimice periculoase, stabilind norme stricte pentru gestionarea substanțelor care pot genera emisii periculoase în cadrul proceselor industriale. Autoritățile de mediu sunt responsabile pentru monitorizarea respectării acestor norme.
- Legea nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului care reglementează procedurile de evaluare a impactului asupra mediului pentru activitățile planificate industriale care pot avea un impact semnificativ asupra mediului. Activitățile planificate care pot avea impact semnificativ asupra mediului trebuie să fie supuse procedurii de evaluarea a impactului asupra mediului, cu identificarea măsurilor pentru reducerea, prevenirea și compensarea impactului potențial negativ asupra mediului.
- Legea nr. 108/2020 privind controlul pericolelor de accidente majore care implică substanțe periculoase) reglementează măsurile de prevenire și control al riscurilor de accidente majore în industriile care manipulează substanțe periculoase. Emisiile industriale rezultate în urma unui accident major sunt monitorizate și controlate în vederea prevenirii poluării masive a aerului, apei și solului.

- Legea nr. 1515/1993 privind protecția mediului impune autorităților să adopte măsuri adecvate pentru prevenirea poluării industriale și protecția ecosistemelor, reglementând limitarea emisiilor de substanțe poluante care pot afecta sănătatea umană și mediul.
- H.G. nr. 373/2018 cu privire la Registrul național al emisiilor și al transferului de poluanți prin care a fost creat Sistemul Informațional Automatizat „Registrul emisiilor și al transferului de poluanți" (www.retp.gov.md)impunând obligația ca toate entitățile industriale să raporteze anual emisiile în aer și apă, contribuind astfel la transparența și monitorizarea emisiilor.
- H.G. nr. 205/2023 pentru aprobarea Regulamentului privind incinerarea și coincinerarea deșeurilor, care reglementează condițiile de incinerarea și co-incinerare a deșeurilor, impunând norme stricte privind controlul emisiilor de poluanți, în special cele de dioxid de carbon și alte substanțe toxice;
- HG 235/2025 pentru aprobarea Metodologiei de calculare a costului autorizaţiei integrate de mediu şi al autorizaţiei de mediu, a Nomenclatorului serviciilor aferente emiterii autorizaţiei integrate de mediu şi autorizaţiei de mediu și a cuantumului tarifelor la acestea;
- Ordinul ministrului Mediului nr. 143 din 03.10.2025 u privire la aprobarea concluziilor privind cele mai bune tehnici disponibile (BAT) pentru producerea cimentului, varului și oxidului de magneziu;
- Ordinul ministrului Mediului nr. 159 din 15.10.2025 cu privire la aprobarea concluziilor privind cele mai bune tehnici disponibile (BAT) pentru fabricarea sticlei;
- Ordinul ministrului Mediului nr. 158 din 15.10.2025 cu privire la aprobarea concluziilor privind cele mai bune tehnici disponibile (BAT) pentru tăbăcirea pieilor;
- Ordinul ministrului Mediului nr. 146 din 03.10.2025, cu privire la aprobarea concluziilor privind cele mai bune tehnici disponibile (BAT) pentru producția de celuloză, hârtie şi carton;
- Ordinul ministrului Mediului nr. 144 din 03.10.2025, cu privire la aprobarea concluziilor privind cele mai bune tehnice disponibile (BAT) pentru tratarea deșeurilor;
- Ordinul ministrului Mediului nr. 148 din 03.10.2025, cu privire la aprobarea concluziilor privind cele mai bune tehnici disponibile (BAT) pentru industria alimentară, a băuturilor şi a laptelui;
- Ordinul ministrului Mediului nr. 147 din 03.10.2025, cu privire la adoptarea concluziilor privind cele mai bune tehnici disponibile (BAT) pentru abatoare şi pentru sectoarele subproduselor de origine animală şi/sau coproduselor comestibile;
- Ordinul ministrului Mediului nr. 145 din 03.10.2025, cu privire la aprobarea concluziilor privind cele mai bune tehnici disponibile (BAT) pentru industria textilă;
- Ordinul ministrului Mediului nr. 160 din 15.10.2025 cu privire la aprobarea concluziilor privind cele mai bune tehnici disponibile (BAT) pentru rafinarea petrolului mineral și a gazului.

Aceste reglementări normative formează un cadru juridic complet și coerent pentru prevenirea și reducerea emisiilor industriale. În ceea ce privește domeniul controlului pericolelor de accidente majore care implică substanțe periculoase:

Tratatele internaționale, la care Republica Moldova este parte:

- Acordul de Asociere între Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte, ratificat prin Legea nr. 112/2014 și intrat în vigoare la data de 02.07.2014.
- Convenția privind efectele transfrontaliere ale accidentelor industriale (Helsinki, 1992) (Decizia Parlamentului nr. 1546/1993);
- Convenția privind accesul la informație, participarea publicului la procesul decizional și accesul la justiție în probleme de mediu (Aarhus, 25 iunie 1998) - ratificată prin Decizia Parlamentului nr. 346/1999;

Documente și strategii naționale care au referire și la Directiva SEVESO:

- Strategia Națională de Dezvoltare Moldova Europeană 2030, aprobată prin Legea nr. 315/2022, care are ca obiective asigurarea unui mediu sănătos pentru viață, cu obiectivele specifice de creștere a calității componentelor de mediu, promovarea economiei circulare și atingerea țintelor de dezvoltare a economiei verzi;
- Programul de Management Durabil al Substanțelor Chimice pentru anii 2023-2030, adoptat prin H.G. nr. 816/2023, care are ca obiectiv general reducerea și eliminarea impactului substanțelor chimice asupra mediului și sănătății umane.

Cadrul normativ de bază care reglementează domeniul **accidentelor industriale** este:

- Legea nr. 108/2020 privind controlul pericolelor de accidente majore care implică substanțe periculoase reglementează măsurile de prevenire a riscurilor de accidente majore care implică substanțe periculoase, precum și de limitare a consecințelor acestora asupra sănătății umane și a mediului, în vederea asigurării unui nivel ridicat de protecție pe întreg teritoriul Republicii Moldova; stabilește cerințele pentru operatorii în ale căror amplasamente sunt prezente substanțe periculoase, autoritățile responsabile de implementare, responsabilitățile instituționale în domeniul controlului pericolelor de accidente majore care implică substanțe periculoase, informațiile furnizate și acțiunile care trebuie întreprinse, informarea/consultarea/participarea publicului la procesul decizional, procedurile care trebuie puse în aplicare; etc.;
- Legea nr. 151/2022 privind funcționarea în condiții de siguranță a obiectivelor industriale și a instalațiilor tehnice potențial periculoase;
- Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător - reglementează modul de solicitare, acordare, suspendare și retragere a actelor permisive;
- Legea nr. 277/2018 privind substanțele chimice;
- Legea nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului, reglementează mecanismul de evaluare a impactului asupra mediului al unor genuri de activitate planificate publice și private și a mecanismului de evaluare a biodiversității pentru asigurarea prevenirii sau minimizării, la etapele inițiale, a impactului semnificativ asupra mediului și sănătății populației;
- Legea nr. 131/2011 privind controlul de stat, care reglementează procedura efectuării controlului activității de întreprinzător de către entitățile împuternicite cu asemenea competențe;
- Codul urbanismului si construcțiilor nr. 434/2023, stabilește cadrul normativ unitar pentru amenajarea teritoriului, urbanism, autorizarea și execuția lucrărilor de proiectare și a

lucrărilor de construcții, postutilizarea construcțiilor, asigurarea calității construcțiilor, a materialelor și produselor pentru construcții, exercitarea controlului de stat cu privire la respectarea disciplinei în amenajarea teritoriului și urbanism și a regimului de autorizare a execuției construcțiilor, precum și aplicarea unitară a prevederilor legislației în domeniul calității în construcții pe teritoriul Republicii Moldova, cu respectarea interesului public.

- HG nr.1467/2016 pentru aprobarea Regulamentului privind accesul publicului la informaţia de mediu;
- HG nr. 1076/2010 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la clasificarea situaţiilor excepţionale şi la modul de acumulare şi prezentare a informațiilor în domeniul protecției populației şi teritoriului în caz de situaţii excepționale.

Legea privind controlul pericolelor de accidente majore care implică substanțe periculoase nr. 108/2020 transpune parțial Directiva 2012/18/UE privind controlul pericolelor de accidente majore care implică substanțe periculoase, de modificare și abrogare ulterioară a Directivei 96/82/UE. Legea reglementează măsuri de prevenire a riscurilor de accidente majore care implică substanțe periculoase, precum și de limitare a consecințelor acestora asupra sănătății umane și asupra mediului, în vederea asigurării unui nivel ridicat de protecție pe întreg teritoriul Republicii Moldova și Stabilește cerințele pentru operatorii pe ale căror amplasamente sunt prezente substanțe periculoase, care sunt autoritățile responsabile cu implementarea, responsabilitățile instituționale în domeniul controlului pericolelor de accidente majore care implică substanțe periculoase, informațiile furnizate și acțiunile care trebuie întreprinse, informarea/consultarea/participarea publicului la procesul decizional, procedurile care urmează a fi implementate etc.

În ceea ce privește **Sistemul comunitar de management de mediu și audit (EMAS),** deși nu există un cadru legislativ național complet reglementat pentru implementarea EMAS, unele organizații și instituții publice din Republica Moldova organizează sesiuni de informare și instruire privind acest sistem. Companiile care doresc să adopte sistemul EMAS se pot certifica voluntar în Uniunea Europeană. EMAS este menționat în diverse acte legislative naționale care favorizează produsele și companiile certificate, printre care:

- H.G. nr. 592/2019 privind Programul de ecologizare a întreprinderilor mici și mijlocii.
- Legea nr. 131/2015 privind achizițiile publice.
- Legea nr. 74/2020 privind achizițiile în sectoarele energeticii, apei, transporturilor și serviciilor poștale.
- Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 69/2021 privind aprobarea Documentației standard pentru realizarea achizițiilor publice de lucrări.

Începând cu anul 2024, Ministerul Mediului a inițiat procesul de aliniere la reglementările Uniunii Europene și de elaborare a unui regulament național pentru implementarea EMAS. Acest regulament este așteptat să fie adoptat în anul 2026, reprezentând un pas important în promovarea unei economii mai verzi și mai sustenabile. Implementarea EMAS în Republica Moldova este susținută de diverse documente strategice, cum ar fi:

- Strategia națională de dezvoltare „Moldova Europeană 2030, aprobată prin Legea nr. 315/2022”.

- Strategia de mediu pentru anii 2024-2030, aprobată prin H.G. nr. 409/2024.
- Strategia națională de dezvoltare economică 2030, aprobată prin H.G. nr. 393/2024.
- Programul de promovare a economiei verzi și circulare în Republica Moldova pentru perioada 2024-2028, aprobat prin H.G. nr. 495/2024.
- Programul național pentru promovarea antreprenoriatului și creșterea competitivității în anii 2023-2027, aprobat prin H.G. nr. 653/2023.

În ceea ce privește **etichetarea ecologică,** la 25 septembrie 2015, Republica Moldova, alături de alte 192 de state membre ale ONU, a adoptat **Agenda 2030 de Dezvoltare Durabilă**, cunoscută sub denumirea „Transformarea lumii în care trăim". Această agendă include **17 Obiective de Dezvoltare Durabilă (ODD)** și 169 de ținte, care sunt structurate în cinci piloni fundamentali: oameni, planetă, prosperitate, pace și parteneriate. Republica Moldova și-a angajat responsabilitatea de a implementa această agendă până la sfârșitul anului 2030, iar obiectivul ODD 12 – Consum și producție responsabilă joacă un rol central în contextul etichetării ecologice. În această direcție, etichetele ecologice oficiale contribuie semnificativ la realizarea acestui obiectiv, având un rol important în promovarea unui consum și al unei producții mai durabile și responsabile, prin evidențierea produselor cu un impact redus asupra mediului, sănătății, climatului și resurselor naturale.

Pe lângă angajamentul luat prin adoptarea Agendei 2030, Republica Moldova a semnat și implementat Acordul de Asociere cu Uniunea Europeană, ratificat prin Legea nr. 112/2014. Acordul promovează dezvoltarea durabilă, incluzând la Titlul V, capitolul 13 - Comerț și Dezvoltare Durabilă, clauze care subliniază importanța comerțului cu mărfuri care respectă standarde durabile, inclusiv prin utilizarea etichetelor ecologice și sistemelor de certificare a produselor.

Eticheta ecologică este un instrument eficient pentru promovarea produselor care au un nivel ridicat de performanță în ceea ce privește protecția mediului, contribuind astfel la realizarea unui comerț durabil și echitabil. Schema de etichetare ecologică face parte din politica europeană de consum și producție durabilă, care vizează reducerea impactului negativ asupra mediului și resurselor naturale. În anul 2023 Republica Moldova a aprobat H.G. nr. 204/2023, care aprobă Regulamentul privind etichetarea ecologică. Prezentul Regulament transpune parțial (art. 1-4; art. 6 (1)-(4), (6); art. 9 (1)-(6), (8)-(12); art. 10; Anexa III pct. 1 și 3 și Anexa V) Regulamentul (CE) nr. 66/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 noiembrie 2009 privind eticheta UE ecologică, CELEX: 32010R0066, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 27/1 din 30 ianuarie 2010, așa cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul (UE) 2017/1941 al Comisiei din 24 octombrie 2017.

De asemenea, cadrul legislativ național cuprinde o serie de legi și documente de politici care reglementează indirect aspectele etichetării ecologice. Mai multe legi și reglementări naționale reglementează aspectele legate de etichetarea ecologică și certificarea produselor, inclusiv:

- Legea nr. 420/2006 privind activitatea de reglementare tehnică: Această lege are scopul de a sprijini buna funcționare a pieței interne prin eliminarea barierelor tehnice și promovarea unui comerț care respectă standardele de siguranță și durabilitate, în conformitate cu obligațiile față de Organizația Mondială a Comerțului (OMC) și Uniunea Europeană;

- Legea nr. 235/2011 privind activitățile de acreditare și evaluare a conformității: Aceasta stabilește cadrul legal pentru activitatea de acreditare a organismelor de evaluare a conformității, pentru asigurarea că produsele introduse pe piață respectă reglementările de mediu și alte standarde de calitate și siguranță;
- Legea nr. 7/2016 privind supravegherea pieței în ceea ce privește comercializarea produselor nealimentare: Legea reglementează procedurile de supraveghere a pieței pentru produsele nealimentare, asigurându-se că acestea îndeplinesc cerințele esențiale de siguranță și protecția mediului, în conformitate cu reglementările europene. Aceasta se aliniază cu Regulamentul (CE) nr. 765/2008 al Parlamentului European și al Consiliului privind cerințele de acreditare și supraveghere a pieței pentru produsele comercializate în Uniunea Europeană;
- Ordinul ministrului mediului nr. 55 din 23.04.2025 cu privire la aprobarea criteriilor de acordare a etichetei ecologice pentru substraturile de cultură și amelioratorii de sol;
- Ordinul ministrului mediului nr. 62 din 05.05.2025 cu privire la aprobarea criteriilor de acordare a etichetei ecologice pentru unități turistice de cazare;
- Ordinul ministrului mediului nr. 63 din 05.05.2025 Cu privire la aprobarea criteriilor de acordare a etichetei ecologice pentru încălțăminte;
- Ordinul ministrului mediului nr. 149 din 03.10.2025 cu privire la aprobarea criteriilor de acordare a etichetei ecologice pentru detergenții de rufe;
- Ordinul ministrului mediului nr. 150 din 03.10.2025 cu privire la aprobarea criteriilor de acordare a etichetei ecologice pentru spălarea manuală a vaselor;
- Ordinul ministrului mediului nr.161 din 15.10.2025 cu privire la aprobarea criteriilor de acordare a etichetei ecologice pentru produse de hârtie tipărită, produse de papetărie din hârtie și sacoșe din hârtie.

27.8.1.2. Cadrul administrativ

În domeniul reglementării emisiilor industriale, mai multe autorități guvernamentale sunt implicate în gestionarea, controlul și prevenirea poluării mediului, având responsabilități clar delimitate pentru asigurarea respectării legislației și protejarea resurselor naturale și a sănătății publice.

Ministerul Mediului, creat prin H.G. nr. 145/2021 cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Mediului, joacă un rol esențial în formularea politicilor și actelor normative care vizează prevenirea și controlul poluării industriale. **Direcția Politici de Prevenire a Poluării** este responsabilă pentru elaborarea și promovarea documentelor de politici, proiectelor de acte normative și reglementărilor în domeniul emisiilor industriale, evaluării de mediu și riscurilor de accidente industriale. Scopul acestei direcții este prevenirea și minimizarea impactului negativ asupra componentelor de mediu (apă, aer, sol), în etapele inițiale ale activităților economice, pentru a asigura protecția mediului și sănătatea populației. Activitățile Direcției se concentrează pe:

- Prevenirea și controlul integrat al poluării (emisii industriale);
- Gestionarea riscurilor de accidente industriale;

- Evaluarea impactului asupra mediului și evaluarea strategică de mediu;
- Implementarea eco-etichetării și răspunderea de mediu.

Numărul de unități: 7 persoane; numărul de angajați: 5 persoane.

Agenția de Mediu, conform H.G. nr. 549/2018 cu privire la constituirea, organizarea și funcționarea Agenției de Mediu, are responsabilitatea de a implementa politica națională de protecție a mediului, inclusiv prevenirea poluării și reglementarea activităților economice cu impact asupra mediului. Aceasta este implicată în autorizarea activităților industriale prin eliberarea autorizațiilor de mediu necesare, inclusiv a autorizației integrate de mediu, reglementând emisiile de poluanți în apă, aer și sol.

Direcția Reglementări și Acte Permisive de Mediu este responsabilă pentru:

- Prevenirea poluării mediului;
- Reducerea emisiilor de poluanți;
- Reglementarea și autorizarea activităților economice cu impact asupra mediului.

Numărul de unități: 8 persoane; numărul de angajați: 7 persoane, dintre care 3 sunt responsabili pentru eliberarea autorizațiilor integrate de mediu/autorizațiilor de mediu.

Inspectoratul pentru Protecția Mediului, creat prin H.G. nr. 548/2018 cu privire la organizarea și funcționarea acestuia, are rolul de a controla și supraveghea respectarea reglementărilor din domeniul protecției mediului și utilizării raționale a resurselor naturale. Acesta efectuează controale la întreprinderi, instituții și organizații pentru a asigura că activitățile industriale și economice se desfășoară conform condițiilor prevăzute în actele permisive de mediu, precum autorizațiile integrate de mediu și autorizațiile de mediu. Inspectoratul are responsabilități în:

- Controlul și supravegherea respectării reglementărilor de protecția mediului;
- Investigarea încălcărilor legislației și aplicarea sancțiunilor corespunzătoare;
- Recuperarea prejudiciilor asupra mediului conform principiului „poluatorul plătește”.

Structura Inspectoratului include mai multe direcții, fiecare având atribuții specifice în domeniul controlului poluării industriale:

- **Direcția Metodologie, Evaluarea Riscurilor și Planificarea Controalelor**: 5 unități, 2 angajați;
- **Direcția Control Gestionare Resurse de Apă și Aer Atmosferic**: 5 unități, 3 angajați;
- **Direcția Control Gestionarea Deșeurilor și Substanțelor Chimice**: 5 unități, 4 angajați;
- **Direcția Control Geologic și Resurse Funciare**: 5 unități, 4 angajați.

În domeniul controlului pericolelor de accidente majore care implică substanțe periculoase: În conformitate cu Legea nr. 108/2020 privind controlul pericolelor de accidente majore care implică substanțe periculoase, autoritățile centrale competente sunt Ministerul Mediului, Ministerul Economiei, Ministerul Afacerilor Interne și Ministerul Sănătății, iar autorități responsabile pentru aplicarea prevederilor prezentei legi sunt: Agenția de Mediu, inclusiv subdiviziunile ei teritoriale; Inspectoratul pentru Protecția Mediului; Inspectoratul Național pentru

Supravegherea Tehnică; Inspectoratul General pentru Situații de Urgență; Agenția Națională pentru Sănătatea Publică și autoritățile administrației publice locale. În statele Ministerului Mediului pe partea de realizare a prevederilor Legii/Directivei Seveso, prevenirii poluării, emisiilor industriale, etc. se ocupă Direcția politici de prevenire a poluării și Serviciul politici de gestionare a substanțelor chimice.

Direcția evaluare de mediu și expertiză ecologică din cadrul Agenției de Mediu se ocupă cu toate întrebările legate cu implementarea prevederilor Legii și Directivei Seveso. Direcția control gestionare deșeuri și substanțe chimice, precum și subdiviziunile teritoriale ale Inspectoratului pentru Protecția Mediului sunt responsabile pentru implementarea prevederilor Legii și Directivei Seveso în aria lor de responsabilitate. Din cadrul Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică responsabilitatea punerii în aplicare a Directivei și a Legii Seveso revine efectivului Direcției supraveghere tehnică și control în domeniul apărării împotriva incendiilor și protecției civile, iar pe principiul teritorial efectivului Direcțiilor teritoriale supraveghere tehnică și control Nord și Sud. IGSU al MAI este reprezentat de Direcția radiativ chimică și medico-biologică din cadrul Direcției generale prevenție – 5 pers, sunt responsabile pentru coordonarea și realizarea activităților profilactice în comun cu reprezentanții subdiviziunilor teritoriale DGP.

Efectivul Serviciului CBRN din DRCS-1, Chisinau – 12 pers, și Serviciului CBRN din DRCS-2, Balți – 12 pers, în comun cu forțele și mijloacele Direcțiilor și Secțiilor SE teritoriale pot acorda ajutorul organelor administrației publice locale și obiectivelor economice pentru localizarea accidentelor majore care implică substanțe periculoase și lichidarea consecințelor acestora. În cadrul Agenției Naționale Sănătății Publice Secția sănătatea mediului din cadrul Direcției protecția sănătății publice duce responsabilitatea pentru implementarea prevederilor Legii/Directivei Seveso.

27.8.2. Planuri de viitor

27.8.2.1. Planuri legislative

Transpunerea Directivei 2010/75/UE, Directivei 2001/80/CE și a Directivei 2015/2193/UE necesită întreprinderea măsurilor de elaborare și aprobare a cadrului normativ care să asigure implementarea și aplicarea Legii 227/2022. Astfel, pentru implementarea acestei sunt planificate elaborarea și aprobarea următoarelor acte subsecvente:

1. Modificarea Legii nr. 227/2022 privind emisiile industriale (ajustarea cadrului normativ conform modificările operate la Directiva 2010/75/UE privind emisiile industriale (prevenirea și controlul integrat al poluării prin Directiva (UE) 2024/1785 a Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Directivei 2010/75/UE a Parlamentului European și al Consiliului privind emisiile industriale (prevenirea și controlul integrat al poluării) și a Directivei 1999/31/CE a Consiliului privind depozitele de deșeuri.
2. Elaborarea proiectului hotărârii de Guvern pentru aprobarea Regulamentului cu privire la organizarea și prestarea serviciilor publice de emitere a autorizației integrate de mediu și a autorizației de mediu;
3. Elaborarea proiectului ordinului ministrului mediului privind aprobarea Ghidului cu privire la emiterea autorizației integrate de mediu, autorizației de mediu și înregistrarea activității;

4. Adoptarea prin ordinul ministrului mediului a Concluziilor privind cele mai bune tehnici disponibile (BAT) pentru 12 categorii de activități.

Transpunerea Directivei 2012/18/UE necesită întreprinderea măsurilor de elaborare și aprobare a cadrului normativ care să asigure implementarea și aplicarea Legii 108/2020. Astfel, pentru implementarea acestei sunt planificate elaborarea și aprobarea următoarelor acte subsecvente:

- Modificarea Legii nr. 108/2020 pentru a asigura transpunerea Directivei 2012/18;
- Consolidarea capacităților umane ale Agenției de Mediu, Inspectoratului pentru Protecția Mediului și Inspectoratului Național de Supraveghere Tehnică în domeniul SEVESO;
- Achiziționarea echipamentelor pentru laboratoarele mobile pentru investigații privind nivelul de poluare a componentelor de mediu, inclusiv în caz de accidente majore.
- Modificarea Ghidului privind procedurile de implementare a prevederilor Legii privind controlul pericolelor de accidente majore cu substanțe periculoase nr. 108/2020 aprobat prin Ordinul ministrului mediului nr. 54/2025.

În paralel cu aceste reglementări, în 2026, Republica Moldova va implementa complet **Regulamentul EMAS (Eco-Management and Audit Scheme)**, un sistem voluntar de certificare care va încuraja organizațiile să adopte bune practici de management de mediu. Ministerul Mediului va pregăti o H.G. nr.pentru implementarea EMAS, integrarea celor mai bune practici de management de mediu în sectoare cheie, cum ar fi gestionarea deșeurilor, agricultura, industria alimentară și băuturi, precum și administrația publică.

27.8.2.2. Implementarea acquis-ului și consolidarea capacităților administrative

Aplicarea eficientă a legislației privind emisiile industriale și prevenirea poluării necesită măsuri complexe pentru fortificarea capacitățile administrative și operaționale ale instituțiilor de mediu abilitate cu atribuții de implementare a acquis-ul Uniunii Europene pe domeniul emisiilor industriale. În acest sens sunt necesare următoarele tipuri de acțiuni destinate să consolideze capacitățile atât a autorităților publice cât și a operatorilor și persoanelor interesate:

- Crearea Grupului de lucru din reprezentanții autorităților publice, mediul de afaceri și experți pentru elaborarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 227/2022 privind emisiile industriale;
- Evaluarea cadrului normativ secundar de punere în aplicare a Legii nr. 227/2022 privind emisiile industriale și ajustarea/modificarea actelor normative, reieșind din modificările operate la Legea nr. 227/2022;
- Urmărirea evoluției și actualizarea Concluziilor privind cele mai bune tehnici disponibile;
- Reformarea Agenției de Mediu cu creșterea numărului de angajați cu responsabilități de emitere a autorizației integrate de mediu și a autorizației de mediu;
- Instruirea personalului implicat în implementarea Legii nr. 227/2022 privind emisiile industriale și operarea Sistemului Informațional Automatizat „Registrului emisiilor și transferului de poluanți”;
- Crearea unei baze de date pentru evidența operatorilor care se încadrează în lista activităților din anexa nr. 1, 2 și 3 la Legea nr. 227/2022, cu monitorizarea actelor permisive emise;

- Evaluarea Sistemului Informațional Automatizat „Registrului emisiilor și transferului de poluanți” cu înaintarea propunerilor de modificare a H.G.nr. 373/2018 cu privire la Registrul național al emisiilor și al transferului de poluanți prin prisma modificărilor operate la Directiva 2010/75/UE privind emisiile industriale.

Aplicarea eficientă a legislației din domeniul controlul pericolelor de accidente majore care implică substanțe periculoase și prevenirea poluării necesită măsuri complexe pentru fortificarea capacitățile administrative și operaționale ale instituțiilor de mediu abilitate cu atribuții de implementare a acquis-ul Uniunii Europene pe domeniul de control al pericolelor de accidente industriale. În acest sens sunt necesare următoarele tipuri de acțiuni destinate să consolideze capacitățile atât a autorităților publice cât și a operatorilor și persoanelor interesate:

- Consolidarea capacităților umane ale Agenției de Mediu, Inspectoratului pentru Protecția Mediului și Inspectoratului Național de Supraveghere Tehnică în domeniul SEVESO.
- Achiziționarea echipamentelor pentru laboratoarele mobile pentru investigații privind nivelul de poluare a componentelor de mediu, inclusiv în caz de accidente majore.

Un alt obiectiv important va fi implementarea Eco-Management and Audit Scheme (EMAS). Agenția de Mediu va crea un Birou EMAS care va fi responsabil de promovarea și implementarea sistemului în Republica Moldova. Dezvoltarea Listei naționale a organizațiilor înregistrate EMAS, accesibilă publicului, va permite urmărirea performanței ecologice a organizațiilor certificate EMAS, iar instruirea continuă a personalului agenției și a altor instituții relevante va contribui la succesul acestui sistem. Participarea la grupuri de lucru europene pentru schimbul de bune practici va sprijini implementarea EMAS și va asigura integrarea acestui sistem în cadrul național.

27.8.3. Aspecte financiare

Pentru implementarea măsurilor necesare alinierii legislației și proceselor naționale la standardele europene în domeniul emisiilor industriale, se estimează o sumă totală de **MDL**. Aceste resurse financiare vor fi asigurate atât din surse externe, prin intermediul proiectelor internaționale, cât și din bugetul de stat. Investițiile propuse vor sprijini consolidarea unui cadru legislativ coerent, dezvoltarea capacităților instituționale și instruirea personalului competent, facilitând, astfel, implementarea eficientă a măsurilor menite să asigure conformitatea cu reglementările europene în acest domeniu.

SUBCAPITOLUL 27. 9. SCHIMBĂRI CLIMATICE

27.9.1. Prezentarea generală a situației

Republica Moldova se numără printre cele mai vulnerabile țări din Europa în fața impactului schimbărilor climatice, o vulnerabilitate determinată de factori multipli, inclusiv de (i) sensibilitatea sporită la modificările condițiilor climatice, reflectând în principal dependența semnificativă de sectorul agricol, concentrarea mare a populației în zonele rurale, o dependență

crescută de importurile de energie și o diversificare limitată a surselor de aprovizionare cu energie, precum și resurse financiare restrânse pentru asigurarea unor servicii publice de calitate; și (ii) capacitatea scăzută de adaptare la șocurile climatice, datorată unei strategii de prevenire a dezastrelor relativ slabe, adaptării insuficiente în sectorul agricol și calității infrastructurii vulnerabile.

Evaluarea vulnerabilității climatice se realizează pe baza a trei sub-indici fundamentali: *expunerea*, care măsoară gradul în care societatea și sectoarele economice vulnerabile vor fi afectate de viitoarele condiții climatice, aflate într-o continuă schimbare; *sensibilitatea*, care reflectă gradul în care oamenii și sectoarele de care depind aceștia sunt afectate de perturbările climatice, având în vedere factori precum topografia și demografia; și *capacitatea de adaptare*, care definește abilitatea societății și a sectoarelor economice de a implementa măsuri de reducere a daunelor potențiale și de a răspunde eficient la consecințele negative ale fenomenelor climatice.

În acest context, consolidarea capacității instituționale, inclusiv prin dezvoltarea competențelor personalului și creșterea expertizei tehnice, joacă un rol crucial în implementarea eficientă a politicilor energetice și climatice. De asemenea, colaborarea interministerială este esențială pentru crearea sinergiilor, optimizarea resurselor și reducerea redundanței. În timp ce abordarea provocărilor pe termen scurt poate fi realizată prin utilizarea mai eficientă a resurselor existente, construirea unor capacități specifice și durabile este imperativă pentru atingerea obiectivelor pe termen lung ale guvernanței energetice și climatice.

27.9.1.1. Cadrul legislativ

Republica Moldova este un actor activ în eforturile globale de combatere a schimbărilor climatice, fiind parte integrantă a numeroaselor inițiative și acorduri internaționale. Acestea nu doar că reflectă angajamentele naționale față de reducerea impactului schimbărilor climatice, dar constituie și un cadru esențial în vederea implementării unor măsuri concrete de protecție a mediului și dezvoltare durabilă.

1. **Convenția-cadru a Organizației Națiunilor Unite privind schimbările climatice (UNFCCC)**, ratificată la 16 martie 1995, reprezintă baza principală a angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova în domeniul schimbărilor climatice. Această convenție stabilește principiile generale pentru cooperarea globală în combaterea schimbărilor climatice, promovând, în același timp, o abordare echitabilă și diferențiată între țările dezvoltate și cele în dezvoltare.
2. **Protocolul de la Kyoto la Convenţia-cadru a Organizaţiei Naţiunilor Unite cu privire la schimbarea climei,** la care Republica Moldova operaționalizează Convenția-cadru a Națiunilor Unite privind schimbările climatice, angajând țările industrializate și economiile în tranziție să limiteze și să reducă emisiile de gaze cu efect de seră (GES) în conformitate cu obiectivele individuale convenite.
3. **Convenția UNECE privind accesul la informație, participarea publicului la luarea deciziilor și accesul la justiție în probleme de mediu (Convenția de la Aarhus)**, intrată în vigoare pentru Moldova la 7 aprilie 1999, promovează transparența și participarea activă

a cetățenilor în procesul decizional legat de protecția mediului, inclusiv în contextul schimbărilor climatice.

4. **Protocolul privind registrele de emisii și transferuri de poluanți adițional la Convenția de la Aarhus**, în vigoare din 26 aprilie 2013, constituie un instrument suplimentar prin care Republica Moldova se angajează să colecteze și să facă publice informațiile referitoare la emisiile de poluanți și transferurile acestora, astfel contribuind la monitorizarea și reducerea emisiilor.
5. **Acordul de asociere între Uniunea Europeană și Republica Moldova**, care a intrat în vigoare la 2 iulie 2014, include sectoare specifice de cooperare în domeniul schimbărilor climatice, promovând integrarea politicilor climatice ale Republicii Moldova în cadrul celor europene, în vederea reducerii emisiilor și a stimulării unui model de dezvoltare verde.
6. **Acordul de la Paris**, ratificat de Republica Moldova la 4 mai 2017, constituie un angajament ferm la nivel global de limitare a creșterii temperaturii medii globale la sub 2 grade Celsius față de nivelurile preindustriale, cu scopul de a preveni schimbările climatice periculoase și de a construi un viitor sustenabil. În acest context, Moldova și-a asumat obiective clare de reducere a emisiilor și implementarea de măsuri de adaptare, având în vedere vulnerabilitatea țării în fața fenomenelor extreme.

În plus față de aceste acorduri, Republica Moldova face parte și din organizații internaționale relevante pentru combaterea schimbărilor climatice, cum ar fi:

- **Fondul Verde pentru Climă (Green Climate Fund - GCF)**, din care Republica Moldova poate accesa finanțări pentru implementarea proiectelor de reducere a impactului schimbărilor climatice și promovarea unei economii cu emisii scăzute de carbon.
- **Organizația Mondială a Meteorologiei (OMM)**, membră din 1992, prin care Republica Moldova contribuie la monitorizarea și analiza datelor meteorologice globale, esențiale pentru anticiparea și gestionarea schimbărilor climatice.
- **Inițiativa Uniunii Europene privind Pactul Primarilor pentru Climă și Energie**, la care mai multe localități din Republica Moldova au aderat, asumându-și angajamente de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră și îmbunătățirea rezilienței climatice, în conformitate cu obiectivele europene de dezvoltare sustenabilă.

La nivel național, Republica Moldova a elaborat o serie de documente de politici și planificare care stabilesc cadrul pentru combaterea schimbărilor climatice și promovarea dezvoltării durabile, cum ar fi:

- **Strategia de mediu pentru anii 2024 – 2030** (aprobată prin H.G.nr. 409/2024) Această strategie reprezintă o viziune pe termen lung pentru dezvoltarea durabilă a Republicii Moldova, prin integrarea considerentelor de mediu în toate domeniile de politici publice. Strategia include măsuri specifice pentru protecția biodiversității, gestionarea resurselor naturale, reducerea poluării și combaterea schimbărilor climatice. Obiectivul principal este acela de a asigura un mediu sănătos pentru cetățeni, în contextul schimbărilor climatice globale, și de a sprijini tranziția către o economie verde și sustenabilă. De asemenea, aceasta urmărește alinierea legislației naționale cu standardele și practicile internaționale în domeniul protecției mediului.

- **Programul național de adaptare la schimbările climatice** (aprobat prin H.G.nr. 624/2023)

  Acest program vizează identificarea și implementarea măsurilor de adaptare la schimbările climatice în diferite sectoare economice și sociale. Obiectivele sale includ reducerea vulnerabilității țării la efectele schimbărilor climatice, precum creșterea frecvenței fenomenelor extreme (secete, inundații, temperaturi extreme) și protejarea celor mai expuse sectoare, cum ar fi agricultura, infrastructura, sănătatea și gestionarea resurselor de apă. Programul oferă un cadru coerent pentru integrarea măsurilor de adaptare în politicile naționale și locale, contribuind la creșterea rezilienței țării față de schimbările climatice.
- **Programul de dezvoltare cu emisii reduse al Republicii Moldova până în 2030** (aprobat prin H.G. nr. 659/2023)

  Acest program urmărește să sprijine Republica Moldova în atingerea obiectivelor sale de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră și să contribuie la tranziția către o economie cu emisii scăzute de carbon. Programul include măsuri de promovare a eficienței energetice, utilizarea surselor regenerabile de energie, transporturi durabile și reducerea emisiilor din industrie. De asemenea, programul prevede implementarea unor măsuri de eficientizare a utilizării resurselor, reducerea risipei și adoptarea de tehnologii curate, în conformitate cu angajamentele internaționale asumate prin Acordul de la Paris.
- **Planul Național Integrat pentru Energie și Climă pentru perioada 2025- 2030 (PNEIC)** (aprobat prin H.G. nr.86/2025) – reprezintă un cadru strategic detaliat care include măsuri specifice pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și îmbunătățirea eficienței energetice. Acest plan abordează atât domeniul energiei, cât și aspectele legate de schimbările climatice, integrarea celor două arii fiind esențială pentru realizarea unui sistem energetic durabil. Măsurile incluse în PNEIC sunt aliniate cu politicile europene în domeniul energiei și climatului și se concentrează pe dezvoltarea infrastructurii energetice eficiente, creșterea utilizării surselor regenerabile de energie și sprijinirea inovării în domeniul tehnologiilor ecologice.
- **Contribuția determinată la nivel național (NDC)**

  În conformitate cu angajamentele asumate prin Acordul de la Paris, Republica Moldova a stabilit obiective clare de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru perioada 2021-2030. Contribuția determinată la nivel național (NDC) detaliază măsurile de reducere a emisiilor în sectoarele non-ETS (sectorul de energie, industrie, transporturi, agricultură și silvicultură), având ca obiectiv final o economie cu emisii reduse de carbon. NDC reprezintă o componentă esențială în angajamentele țării față de comunitatea internațională și reflectă un angajament ferm în lupta împotriva schimbărilor climatice.
- **Programul Național de Extindere și Reabilitare a Pădurilor pentru perioada 2023-2032 și Planul de acțiuni pentru implementarea acestuia pe perioada 2023-2027** (aprobat prin H.G.nr. 55/2023)

  Pădurile joacă un rol crucial în combaterea schimbărilor climatice prin absorbția CO_2 și protejarea solului împotriva eroziunii. În acest context, Republica Moldova a elaborat un program național care vizează extinderea și reabilitarea pădurilor, contribuind astfel la creșterea capacității țării de a combate schimbările climatice și de a proteja biodiversitatea. Planul de acțiuni detaliază măsurile specifice pentru creșterea suprafeței forestiere,

reabilitarea pădurilor degradate și îmbunătățirea gestionării resurselor forestiere, fiind un element esențial în strategia națională de adaptare la schimbările climatice.

1. **Strategia de mobilitate 2030** aprobată prin H.G. nr. 589/2024.Prezenta Strategie este aliniată la Agenda de Dezvoltare Durabilă 2030, transpusă contextului național prin H.G. nr. 953/2022 și contribuie direct la atingerea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă (în continuare – *ODD*) din domeniul „Transport", dar și celor conexe:

   1.1. ODD 9.1: va fi asigurată dezvoltarea unei infrastructuri de calitate, fiabile, durabile și sigure în întreaga țară pentru a susține dezvoltarea economică și creșterea bunăstării populației, cu accent pe accesul larg și echitabil pentru toți;

   1.2. ODD 10.2: va fi asigurată promovarea incluziunii sociale, economice și politice a tuturor, indiferent de vârstă, sex, dizabilitate, rasă, etnie, origine, religie sau statut economic sau de altă natură;

   1.3. ODD 11.2: va fi asigurat accesul la sisteme de transport sigure, la prețuri echitabile, accesibile și durabile pentru toți, va fi îmbunătățită siguranța rutieră, în special prin extinderea rețelelor de transport public;

   1.4. ODD 13.2: vor fi integrate măsurile privind schimbările climatice în politici, strategii și planuri naționale.

În ceea ce privește **gradul de aliniere a legislației naționale cu acquis-ul UE,** identificăm următoarele aspecte relevante:

- **Legea europeană privind clima (ECL)**

Legea europeană privind clima (ECL), adoptată prin Regulamentul (UE) 2021/1119, stabilește un cadru obligatoriu pentru atingerea neutralității climatice până în 2050, asigurând astfel respectarea de către UE a Acordului de la Paris. Acest regulament istoric urmărește să integreze durabilitatea în politicile economice și sociale din toate statele membre, stabilind obiective ambițioase de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră (GES) și promovând reziliența la schimbările climatice. Printre reperele fundamentale ale ECL se numără reducerea netă a emisiilor de GES cu 55% până în 2030 față de nivelurile din 1990, precum și stabilirea unor obiective intermediare pentru 2040. Articolele 1, 2, 4, 5, 9 din Regulamentul (UE) 2021/1119 sunt transpuse în Legea nr. 74/2024 privind acțiunile climatice, asigurând astfel conformitatea legislativă a Republicii Moldova cu obiectivele UE în materie de climă.

- **Regulamentul privind guvernanța**

Punerea în aplicare eficientă a Regulamentului (UE) 2018/1999 stabilește fundamentul legislativ necesar pentru o guvernanță fiabilă, favorabilă incluziunii, eficientă din punctul de vedere al costurilor, transparentă și previzibilă a uniunii energetice și a acțiunilor climatice (mecanismul de guvernanță), care să asigure atingerea obiectivelor uniunii energetice prevăzute pentru anul 2030 și pe termen lung în conformitate cu Acordul de la Paris din 2015 asupra schimbărilor climatice încheiat în urma celei de a 21-a sesiuni a Conferinței părților la Convenția-cadru a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice („Acordul de la Paris"), prin eforturi complementare, coerente și ambițioase din partea Uniunii și a statelor sale membre,

limitând totodată complexitatea administrativă. Articolele 1, 15 și 16 din Regulamentul (UE) 2018/1999 sunt de asemenea transpuse în Legea nr. 74/2024 privind acțiunile climatice, consolidând astfel integritatea legislativă a țării în domeniul schimbărilor climatice și energiei.

- **Sistemul de comercializare a emisiilor (ETS) consolidat**

Republica Moldova a inițiat procesul de aliniere la cadrul ETS al Uniunii Europene (EU ETS) în contextul angajamentelor asumate prin Acordul de Asociere și obiectivul pe termen lung de atingere a neutralității climatice până în 2050. Cu referire la Directiva 2003/87/EC e de menționat că în prezent, Republica Moldova a transpus parțial prevederile directivei. Printre aspectele deja transpuse se numără stabilirea unui sistem de monitorizare, raportare și verificare (MRV) pentru instalațiile staționare și sectorul aviației, conform Regulamentelor UE 2018/2066 și 2018/2067. De asemenea, au fost create registre naționale pentru raportarea emisiilor, iar obligațiile de raportare și verificare au fost parțial transpuse. Cu toate acestea, rămân neimplementate aspecte critice, cum ar fi: art. 10-13, referitoare la comercializarea certificatelor de emisie și mecanismele de licitație; integrarea sectoarelor maritime (transpunerea Regulamentului 2023/2449 și a Directivei 2023/958); stabilirea unui sistem operațional de tranzacționare a certificatelor de emisie.

În contextul național, Republica Moldova a realizat progrese parțiale în transpunerea obiectivelor prevăzute în cadrul EU ETS, prin implementarea unor acte legislative cheie, dintre care menționăm:

1. Legea privind protecția mediului nr. 1515/1993 – stabilește principiile fundamentale ale protecției mediului și abordează în mod direct schimbările climatice, constituind baza legală pentru acțiunile de combatere a acestora.
2. Legea nr. 74/2024 privind acțiunile climatice – transpune în legislația națională elementele esențiale ale Legii Europene privind Clima (ECL), incluzând articolele 3, 6, 8, 10 și 11. Aceasta susține angajamentul Moldovei de a atinge neutralitatea climatică și pune accent pe dezvoltarea strategiilor sectoriale de decarbonizare.
3. H.G. nr. 425/2024 privind organizarea și funcționarea Comisiei Naționale pentru Schimbările Climatice – înființează Comisia Națională pentru Schimbările Climatice (NCCC), care va coordona politicile și investițiile climatice naționale, având un rol central în implementarea obiectivelor de mediu.
4. H.G. nr. 54/2025 privind aprobarea regulamentului cu privire la criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru biocarburanți, biolichide și combustibili din biomasă și a Metodologiei de calcul al impactului biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă asupra emisiilor de gaze cu efect de seră – stabilește un cadru metodologic pentru evaluarea impactului acestora asupra emisiilor de GES, esențial în dezvoltarea unui sistem de energie regenerabilă mai sustenabil.
5. H.G. nr. 1277/2018 privind instituirea și funcționarea Sistemului Național de Monitorizare și Raportare a Emisiilor de Gaze cu Efect de Seră – definește cadrul operațional pentru monitorizarea emisiilor de GES, contribuind la implementarea corectă a obligațiilor de raportare conform reglementărilor internaționale.

- **ETS (Maritim și pentru Aviație)**

Republica Moldova a inițiat procesul de aliniere cu cadrul Uniunii Europene privind sistemul de comerț cu emisii de gaze cu efect de seră (ETS) în contextul angajamentelor asumate prin Acordul de Asociere și obiectivul său pe termen lung de a atinge neutralitatea climatică până în 2050. Implementarea Directivei 2003/87/EC și a amendamentului recent, Directiva 2023/958, este esențială pentru dezvoltarea unui mecanism funcțional de preț al carbonului, precum și pentru integrarea Republicii Moldova în piața europeană a certificatelor de emisie. Articolele 3g 3gd, 3ge, 4-5, 14, 15, 15a, 18, precum și anexele I, II, și IV din Directiva 2003/87/CE sunt transpuse în Legea nr. 74/2024 privind acțiunile climatice.

În cadrul acestui proces, Republica Moldova a realizat transpunerea parțială a Regulamentului (UE) 2015/757, privind monitorizarea, raportarea și verificarea (MRV) emisiilor de CO2 din sectorul transportului maritim. Acest regulament are ca scop reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră (GES) din transportul maritim și asigurarea unui cadru transparent pentru raportarea acestora. Deși au fost realizate progrese importante, anumite prevederi, precum cele referitoare la sancțiuni, verificare și măsuri de conformitate, rămân neimplementate, ceea ce limitează eficiența implementării integrale a regulamentului. Alinierea completă la standardele internaționale de monitorizare a emisiilor din sectorul maritim va asigura o raportare corectă și transparentă, esențială pentru respectarea normelor comerciale și de mediu internaționale. În acest sens, au fost adoptate și se aplică următoarele acte normative:

1. **Legea nr. 74/2024 privind acțiunile climatice** – furnizează un cadru parțial pentru monitorizarea și raportarea emisiilor din sectorul aviației, contribuind la alinierea Republicii Moldova la standardele internaționale în acest domeniu. Cu toate acestea, dispozițiile esențiale referitoare la licitarea și alocarea cotelor de emisii pentru aviație (articolele 3c-3d) rămân netranspuse, iar integrarea efectelor non-CO2 ale emisiilor din aviație în mecanismele de monitorizare și raportare (articolul 14) necesită o implementare suplimentară.
2. **Codul aerian al Republicii Moldova nr. 301/2017** – reglementează activitățile ce vizează reducerea impactului negativ al aviației civile asupra mediului, inclusiv emisiile de gaze cu efect de seră provenite din motoarele aeronavelor și alte substanțe asociate activităților aeronautice, cum ar fi substanțele chimice utilizate în timpul operațiunilor și reziduurile acestora.
3. **Legea nr. 98/2022 privind calitatea aerului atmosferic** – stabilește responsabilități specifice pentru autoritățile publice, în special pentru Guvern și Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (MIDR), în ceea ce privește controlul și monitorizarea emisiilor de gaze cu efect de seră din sectorul aviației.
4. **H.G. nr. 259/2024 privind instituirea și funcționarea Schemei de compensare și reducere a emisiilor de carbon pentru aviația internațională (CORSIA)** – această hotărâre guvernamentală reglementează implementarea CORSIA (Carbon Offsetting and Reduction Scheme for International Aviation), un mecanism global de reducere a emisiilor de CO2 din aviația internațională, care face parte dintr-o inițiativă globală a Organizației Aviației Civile Internaționale (OACI).

- **Regulamentul privind partajarea eforturilor (ESR)**

Regulamentul (UE) 2018/842 privind partajarea eforturilor, care stabilește obiective anuale obligatorii de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră (GES) pentru statele membre ale Uniunii Europene, constituie un element central al angajamentelor UE față de acțiunile climatice și Acordul de la Paris. Pentru Republica Moldova, alinierea la acest regulament este esențială, nu doar în contextul aspirațiilor sale de aderare la Uniunea Europeană, dar și pentru tranziția către o economie cu emisii reduse de carbon, în linie cu angajamentele internaționale și obiectivele de dezvoltare durabilă.

Regulamentul stabilește obiective clare și obligatorii de reducere a emisiilor de GES pentru perioada 2021-2030, punând accent pe sectoarele cheie ale economiei, precum energia, transporturile, agricultura și gestionarea deșeurilor. Acesta prevede un cadru complex de alocare a obligațiilor de reducere a emisiilor pentru fiecare stat membru, având în vedere diversitatea și particularitățile economice ale fiecărei țări.

În acest context, Republica Moldova a făcut progrese în direcția implementării regulamentului, însă încă nu s-a aliniat pe deplin la cerințele acestuia. Adoptarea Legii nr. 74/2024 privind acțiunile climatice reprezintă un pas semnificativ, oferind un cadru legislativ esențial pentru reducerea emisiilor de GES și stabilind măsuri sectoriale de decarbonizare. În plus, documentele strategice relevante, cum ar fi **Programul de dezvoltare cu emisii reduse până în 2030** (aprobat prin HG nr. 659/2023), integrează obiectivele de reducere a emisiilor, iar inițiativele guvernamentale fac referire la planuri de acțiune pentru a asigura conformitatea pe termen lung cu angajamentele internaționale.

Republica Moldova nu dispune încă de alocări anuale obligatorii de emisii, așa cum sunt prevăzute în articolele 4 și 5 ale regulamentului, iar mecanismele de flexibilitate, cum ar fi rezervarea, împrumutarea și comercializarea alocărilor de emisii, nu au fost implementate în mod corespunzător. Aceste lacune legislative și instituționale necesită o abordare mai amplă pentru a asigura conformitatea integrală cu Regulamentul privind partajarea eforturilor și pentru a sprijini o tranziție eficientă către o economie verde și sustenabilă.

Alinierea completă la acest regulament va permite Republicii Moldova să participe activ la mecanismele europene de reducere a emisiilor și să contribuie în mod semnificativ la realizarea obiectivelor climatice globale, asigurând, în același timp, o dezvoltare economică sustenabilă și rezilientă la schimbările climatice.

- **Utilizarea terenurilor, schimbarea utilizării terenurilor și silvicultură LULUCF**

Regulamentul (UE) 2018/841 privind utilizarea terenurilor, schimbarea utilizării terenurilor și silvicultură (LULUCF) stabilește un cadru esențial pentru integrarea emisiilor și absorbțiilor de gaze cu efect de seră (GES) provenite din aceste sectoare, având ca scop echilibrarea acestora pentru a atinge un nivel net-zero de emisii. Implementarea acestui regulament reprezintă un pas semnificativ în îndeplinirea obiectivelor naționale de integrare în Uniunea Europeană și în consolidarea unui sector agricol și forestier sustenabil.

Deși Republica Moldova a început să adopte măsuri relevante, transpunerea completă a acestui regulament nu a fost realizată până în prezent. Implementarea Regulamentului (UE) 2018/841 presupune integrarea unor măsuri legislative și strategice adecvate care să contribuie la reducerea emisiilor de GES și la promovarea unor practici de gestionare durabilă a resurselor naturale. Printre măsurile legislative deja adoptate, care sunt relevante pentru acest domeniu, se numără:

- **Legea nr. 1041/2000 pentru ameliorarea prin împădurire a terenurilor degradate**, care vizează reabilitarea ecologică a terenurilor degradate prin plantarea de păduri, contribuind astfel la absorbția de CO2 din atmosferă și la prevenirea erodării solului.
- **Codul silvic nr. 69/2024**, care va intra în vigoare la 26 aprilie 2025, și care reglementează gestionarea pădurilor în scopul protejării biodiversității, asigurării resurselor de lemn și promovării absorbției de gaze cu efect de seră prin refacerea și menținerea pădurilor.
- **Codul funciar nr. 22/2024**, ce va intra în vigoare pe 7 martie 2025, reglementând utilizarea terenurilor agricole și a celor forestiere, astfel încât schimbările de utilizare a terenurilor să contribuie la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și să sprijine absorbția acestora prin conservarea ecosistemelor și promovarea practicilor agricole sustenabile.
- **Captarea și stocarea carbonului**

Directiva 2009/31/CE stabilește un cadru pentru stocarea geologică a CO2 în condiții de siguranță pentru mediu, având ca scop atenuarea schimbărilor climatice prin limitarea permanentă a emisiilor de CO2. Directiva încă nu este transpusă. În acest context, pentru a stabili posibilitatea stocării geologice a CO_2, sunt necesare studii care să confirme dacă formațiunile geologice sunt adecvate pentru stocarea în siguranță a CO_2 și prevenirea eventualelor scurgeri. Stocarea dioxidului de carbon se face în rezervoare geologice, de obicei în formațiuni subterane de rocă poroasă, de adâncime mare. Republica Moldova nu dispune de astfel de infrastructuri, există o lipsă de date detaliate despre capacitatea stocarii dioxidului de carbon în formațiunile geologice.

Pentru a stabili posibilitatea stocării geologice a CO_2, e nevoie de studii geologice și hidrogeologice detaliate pentru a determina fezabilitatea și siguranța stocării geologice a CO_2, care să confirme dacă structurile geologice sunt potrivite pentru a depozita CO_2 în siguranță și pentru a evita eventualele scurgeri, inclusiv identificarea straturilor poroase care pot servi drept „rezervoare„ și a straturilor impermiabile care pot acționa ca „capace”, monitoprizarea fluxului de ape subterane, evaluarea riscurilor (ex: scurgeri prin falii sau migrarea de CO2-ului în alte formațiuni). Având în vedere complexitatea și importanța acestei problematici, ar fi necesare studii geologice și hidrogeologice detaliate pentru a determina fezabilitatea și siguranța stocării geologice a CO_2 în Republica Moldova.

- **Fondul social pentru climă**

Regulamentul (UE) 2023/955 privind instituirea Fondului Social pentru Climă (FSC) are ca scop sprijinirea financiară a statelor membre pentru implementarea măsurilor și investițiilor prevăzute în planurile lor sociale pentru climă. Aceste planuri vizează un set coerent de măsuri și investiții naționale existente sau noi pentru a aborda impactul stabilirii prețului carbonului asupra gospodăriilor vulnerabile, micro-întreprinderilor vulnerabile și utilizatorilor vulnerabili ai

transportului, pentru a asigura încălzire, răcire și mobilitate la prețuri accesibile, însoțind și accelerând în același timp măsurile necesare pentru îndeplinirea obiectivelor climatice ale Uniunii. Fondul reprezintă un instrument esențial pentru asigurarea unei tranziții echitabile către neutralitatea climatică, având în vedere impactul semnificativ al schimbărilor climatice asupra celor mai defavorizate segmente ale populației.

Pentru Republica Moldova, alinierea la acest regulament presupune armonizarea legislației naționale, consolidarea capacității instituționale și o planificare strategică adecvată pentru combaterea sărăciei energetice și de transport. În acest sens, s-au adoptat mai multe acte normative care sprijină obiectivele Fondului Social pentru Climă, inclusiv:

- Legea nr. 148/2023 privind accesul la informațiile de interes public, care facilitează transparența și implicarea publicului în procesul de decizie.
- Legea nr. 139/2018 privind eficiența energetică, care promovează utilizarea eficientă a resurselor energetice.
- Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, care sprijină tranziția către surse de energie mai sustenabile.
- Legea nr. 181/2014 privind finanțele publice și responsabilitatea bugetar-fiscală, care asigură un cadru fiscal corespunzător pentru implementarea măsurilor financiare în domeniul energiei și al schimbărilor climatice.

- **Gaze fluorurate cu efect de seră**

Acțiunile necesare pentru eliminarea treptată din consum a gazelor fluorurate cu potențial de încălzire globală (GWP) ridicat sunt reglementate de Protocolul privind substanțele care distrug stratul de ozon (Montreal, 1987), la care Republica Moldova a aderat prin Hotărârea Parlamentului nr. 966/1996. Aceste măsuri vor contribui la îndeplinirea angajamentelor asumate de Republica Moldova în cadrul Convenției-cadru a Organizației Națiunilor Unite privind schimbarea climei (CONUSC), ratificată prin Hotărârea Parlamentului nr. 404/1995, și al Acordului de la Paris privind schimbările climatice, ratificat prin Legea nr. 78/2017. De asemenea, ele derivă din obligațiile asumate prin Tratatul de constituire a Comunității Energetice, la care Republica Moldova a aderat prin Legea nr. 117/2009, contribuind la atenuarea schimbărilor climatice.
Ulterior, Republica Moldova a aderat la amendamentele de la Londra, Copenhaga, Montreal și Beijing la Protocolul de la Montreal, incluzînd în domeniul său de reglementare atît substanțele chimice care diminuează stratul de ozon, cît și cele ce provoacă încălzirea globală. La 15 octombrie 2016, în Kigali, Rwanda, a fost adoptată Decizia XXVIII/1 privind Amendamentul suplimentar la Protocolul de la Montreal, care are ca scop reducerea progresivă a utilizării hidrofluorocarburilor (HFC) la nivel global. Republica Moldova a ratificat acest amendament prin Legea nr. 178/2023 privind aderarea la Amendamentul la Protocolul de la Montreal referitor la substanțele care distrug stratul de ozon.

Potrivit prevederilor capitolului „Mediul înconjurător” din Anexa XII, Cap. 17, a Acordului de Asociere, Republica Moldova are obligația de a transpune în legislația națională dispozițiile Regulamentului (CE) nr. 842/2006 din 17 mai 2006 privind anumite gaze fluorurate cu efect de seră. Acest regulament a fost abrogat și înlocuit de Regulamentul (UE) nr. 517/2014 din 16 aprilie 2014 privind gazele fluorurate cu efect de seră. Conținutul normelor internaționale și ale Regulamentului (UE) nr. 517/2014 coincid în mare parte. Ținînd cont de acest fapt, este oportună ajustarea concomitentă a legislației naționale atât la legislația UE, cât și la cerințele

CONUSC, Acordului de la Paris și Protocolului de la Montreal. Regulamentul (UE) nr. 517/2014 a fost transpus parțial în Legea nr. 43/2023 privind gazele fluorurate cu efect și în Regulamentul cu privire la formarea și atestarea specialiștilor în domeniul tehnicii frigului care conține hidroclorofluorocarburi și gaze fluorurate cu efect de seră, aprobat prin HG nr. 483/2019.
Legea nr. 43/2023 și HG nr. 483/2019 transpun următoarele regulamente de punere în aplicare emise în temeiul Regulamentului nr. 517/2014:

- Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2015/2067 al Comisiei din 17 noiembrie 2015 de stabilire, în temeiul Regulamentului (UE) nr. 517/2014 al Parlamentului European și al Consiliului, a cerințelor minime și a condițiilor pentru recunoașterea reciprocă în scopul certificării persoanelor fizice în ceea ce privește echipamentele staționare de refrigerare, de climatizare și pompele de căldură, precum și unitățile de refrigerare ale camioanelor și remorcilor frigorifice care conțin gaze fluorurate cu efect de seră și în scopul certificării întreprinderilor în ceea ce privește echipamentele staționare de refrigerare, de climatizare și pompele de căldură care conțin gaze fluorurate cu efect de seră;
- Regulamentul (CE) nr. 306/2008 al Comisiei din 2 aprilie 2008 de stabilire, în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 842/2006 al Parlamentului European și al Consiliului, a cerințelor minime și a condițiilor de recunoaștere reciprocă privind certificarea personalului care recuperează anumiți solvenți pe bază de gaze fluorurate cu efect de seră din echipamente;
- Regulamentul (CE) nr. 307/2008 al Comisiei din 2 aprilie 2008 de stabilire, în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 842/2006 al Parlamentului European și al Consiliului, a cerințelor minime pentru programele de formare și a condițiilor pentru recunoașterea reciprocă a certificatelor de formare pentru personal, în ceea ce privește sistemele de climatizare ale unor autovehicule care conțin anumite gaze fluorurate cu efect de seră.

Legea nr. 43/2023 privind gazele fluorurate cu efect de seră stabilește cadrul juridic pentru reducerea emisiilor de gaze F în sectoarele climatizării staționare, refrigerării comerciale, refrigerării industriale, climatizării mobile, răcirii în transport, cu scopul de a atenua schimbările climatice și a proteja mediul. Legea reglementează izolarea, utilizarea, recuperarea și distrugerea gazelor F, impune condiții pentru introducerea pe piață a produselor și echipamentelor care conțin sau a căror funcționare se bazează pe aceste gaze, stabilește cerințe pentru utilizările specifice ale gazelor F și limite cantitative pentru introducerea lor pe piață, precum și norme privind raportarea importului și utilizării acestor substanțe. În 2025 Guvernul a aprobat HG 435/2025 pentru aprobarea unui Program de suprimare eșalonată a HFC pentru perioada 2025–2045, cu un plan de acțiuni pentru perioada 2025–2029, în conformitate cu Amendamentul de la Kigali.

Legea nr. 277/2018 privind substanțele chimice oferă un cadru consolidat pentru managementul substanțelor și amestecurilor chimice și prevede armonizarea treptată a legislației naționale cu acquis-ul Uniunii Europene în acest domeniu. Legea prevede emiterea autorizației pentru importul, exportul sau reexportul hidrofluorcarburilor specificate în Anexa nr. 1, Secțiunea 1 la Legea nr. 43/2023, care este valabilă până la sfârșitul anului pentru care este alocat contingentul.

Standardele UE cu privire la formarea și certificarea persoanelor fizice care deservesc echipamentele frigorifice și de condiționare a aerului, care funcționează pe bază de HFC au fost transpuse în legislația națională prin Regulamentul cu privire la formarea și atestarea specialiștilor în domeniul tehnicii frigului care conține hidroclorofluorocarburi și gaze fluorurate cu efect de seră, aprobat prin H.G. nr. 483/2019, (în continuare – H.G. nr. 483/2019).

Regulamentul cu privire la stabilirea mecanismului de repartizare a contingentelor anuale pentru importul hidroclorofluorocarburilor și hidrofluorcarburilor, aprobat prin H.G. nr. 589/2018, (în continuare – H.G. nr. 589/2018), reglementează activitatea și componența Comisiei de repartizare a contingentelor anuale pentru importul HCFC și HFC și stabilește nivelul de bază al consumului de HFC, estimat conform Mecanismului de alocare a contingentelor anuale pentru introducerea pe piață a hidrofluorcarburilor (prevăzut de Legea nr. 43/2023), luând în considerare consumul total de HFC în perioada 2020–2022.

H.G. nr. 1277/2018 cu privire la instituirea și funcționarea Sistemului național de monitorizare și raportare a emisiilor de GES și altor informații relevante pentru schimbările climatice a creat cadrul normativ în vederea consolidării capacităților instituționale și asigurării monitorizării tuturor emisiilor antropice din surse a gazelor cu efect de seră, evaluării progresului înregistrat cu privire la îndeplinirea angajamentelor referitoare la emisiile în cauză, precum și la punerea în aplicare a cerințelor de raportare în temeiul CONUSC și Acordului de la Paris. Prin intermediul instrumentelor de raportare către CONUSC, prevăzute de H.G.nr.1277/2018 (Inventarul național al emisiilor de gaze cu efect de seră, Raportul național de inventariere, Raportul bienal de transparență și Comunicarea națională), se prezintă informații despre modul în care implementarea politicilor și măsurilor de atenuare, prognoza emisiilor de GES și progresul în realizarea contribuției naționale determinate contribuie la adaptarea economiei Republicii Moldova la schimbările climatice globale, promovând în același timp drepturile omului și egalitatea de gen. Reglementările ce țin de utilizarea hidrofluorcarburilor în sistemele de climatizare ale autovehiculelor sunt puse în aplicare prin interzicerea utilizării HFC-urilor specificate în Regulamentul cu privire la măsurile de reducere a emisiilor provenite de la sistemele de climatizare ale autovehiculelor, aprobat prin H.G. nr. 1242/2016.

Analiza comparativă a transpunerii Regulamentului (UE) nr. 517/2014 și unor Regulamente de punere în aplicare în temeiul Regulamentului (UE) nr. 517/2014

Unele prevederi ale Regulamentului (UE) nr. 517/2014 au fost transpuse parțial:

- termenele prevăzute la art. 15, art. 24, art. 27-29, art. 32, art. 36 și în Anexa 4 nu sunt relevante pentru punerea în aplicare, deoarece Republica Moldova a transpus prevederile stabilite prin Protocolul de la Montreal;
- art. 13. Excepția de la interdicția de plasare pe piață pentru trifluorometanul obținut ca produs secundar în timpul procesului de fabricație, inclusiv în cadrul fabricării intermediarilor de sinteză necesari producției acestuia, nu a fost transpusă, deoarece în Republica Moldova nu există procese industriale pentru producerea acestor substanțe;
- la art. 18 nu au fost transpuse prevederi referitoare la certificarea întreprinderilor, acestea au obligația de a angaja operatori certificați;
- la art.26 interdicția privind utilizarea hexafluorurii de sulf în turnarea sub presiune a magneziului și în reciclarea aliajelor de magneziu turnate sub presiune nu este transpusă.
- la Anexa 6, privind calcularea cantității maxime, a valorilor de referință și a cotelor pentru introducerea pe piață a hidrofluorocarburilor, a fost transpus un alt orar în conformitate cu Protocolul de la Montreal. În calitate de țară clasificată conform Art. 5 drept „țară în curs de dezvoltare", Republica Moldova este obligată să urmeze următorul orar pentru reducerea HFC.
- Anexa nr. 5 la Legea privind gazele fluorurate cu efect de seră.

Anii	Procentaj pentru calculul cantității maxime de hidrofluorocarburi ce urmează să fie introduse pe piață și al cotelor corespunzătoare
2024-2028	înghețarea consumului la nivelul de 100% a consumului nivelului de bază[(1)]
2029-2034 (etapa I)	90% din consumul nivelului de bază
2035-2039 (etapa II)	70% din consumul nivelului de bază
2040-2 44 (etapa III)	50% din consumul nivelului de bază
2045 și ulterior (etapa IV)	20% din consumul nivelului de bază

Note:[(1)] - estimarea nivelului de bază (producția/consumul de HFC) ca medie a anilor 2020, 2021, 2022 + 65% din nivelul de bază (producția/consumul) de HCFC.

Prevederile art. 5 din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2015/2067, referitoare la certificarea întreprinderilor, nu au fost transpuse, dar întreprinderile au obligația de a angaja operatori certificați.

Următoarele prevederi ale Regulamentul (CE) nr. 306/2008 au fost transpuse parțial:

- art.3 cerința conform căreia, în cazul în care un sistem de certificare acoperă parțial competențele minime definite, organismele de certificare pot emite un certificat cu condiția ca solicitantul să promoveze un examen suplimentar nu este transpusă;
- art.4 procedurile pentru suspendarea și retragerea certificatelor, precum și pentru înregistrarea acestora, nu sunt transpuse;
- art.5 procedurile de raportare ale organismului de certificare nu au fost transpuse.

Prevederea din art. 2 al Regulamentul (CE) nr. 307/2008, conform căruia personalul înscris la un curs de formare în vederea obținerii unui certificat, pentru o perioadă de maximum 12 luni, nu este considerat calificat în mod adecvat pentru a desfășura activitatea, nu a fost transpusă.

Prevederile Regulamentului (UE) nr. 517/2014 non aplicabile în temeiul Regulamentului (UE) nr. 517/2014

- Art. 6 (2) și (3) pct. 2, art. 10 (10), (12) – (15), art. 11 (6), art. 12 (14) - (15), art. 14 (4), art. 15 (4), art. 16 (1) pct. 2 și (5) pct. 2-3, art. 17 (4), art. 18 (2) pct. 2, art. 19 (6) – (8), art. 20 - 27 din Regulamentul UE nr. 517/2014 stabilesc norme care vizează exclusiv statele membre UE, și nu puteau fi transpuse, reieșind din statutul Republicii Moldova de stat asociat al Uniunii Europene.
- Art. 9, art. 11, art.12 și Anexa II din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2015/2067 nu fac obiectul transpunerii.
- Prevederile art. 6-8 și anexa din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2015/2067 nu fac obiectul transpunerii.
- Prevederile art. 4 și art.6 din Regulamentul (CE) nr. 307/2008 nu fac obiectul transpunerii.
- La data de 11 martie 2024 a intrat în vigoare Regulamentul (UE) 2024/573 din 7 februarie 2024 privind gazele fluorurate cu efect de seră, de modificare a Directivei (UE) 2019/1937 și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 517/2014. Pentru anul 2026 este planificată

transpunerea Regulamentului (UE) 2024/573 în legislația națională prin modificarea Legii nr. 43/3023 privind gazele fluorurate cu efect de seră.

Substanțe care diminuează stratul de ozon

Diminuarea ratei emisiilor de substanțe care distrug stratul de ozon în atmosferă și eliminarea completă a hidroclorofluorocarburilor din consum până în anul 2040 reprezintă un angajament asumat de Republica Moldova prin aderarea la Convenția pentru protecția stratului de ozon (Viena, 1985) și la Protocolul privind substanțele care distrug stratul de ozon (Montreal, 1987), conform Hotărârii Parlamentului nr. 966/1996.

Protocolul de la Montreal reglementează producția și consumul substanțelor care distrug stratul de ozon (ODS) încă din 1989. Prin Amendamentul de la Kigali, ratificat de Republica Moldova prin Legea nr. 178/2023, hidrofluorocarburile (HFC), substanțe cu un potențial ridicat de încălzire globală, au fost incluse pe lista substanțelor controlate.

Măsurile de reducere a substanțelor care distrug stratul de ozon (SDO), cum ar fi emiterea autorizațiilor pentru import, export sau reexport de SDO, interzicerea importului anumitor substanțe reglementate și eliminarea treptată a SDO, sunt reglementate la nivel național prin Legea nr. 852/2002, care aprobă Regulamentul privind regimul comercial și utilizarea hidrocarburilor halogenate care distrug stratul de ozon. Legea nr. 852/2002 a fost elaborată în conformitate cu Protocolul de la Montreal al Convenției pentru protecția stratului de ozon.

La nivelul Uniunii Europene, prevederile Convenției de la Viena și Protocolului de la Montreal sunt implementate prin Regulamentul (UE) nr. 1005/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 septembrie 2009 privind substanțele care diminuează stratul de ozon. Conform prevederilor capitolului „Mediul înconjurător" din Anexa XII, Cap. 17, al Acordului de Asociere, Republica Moldova are obligația de a transpune în legislația națională prevederile Regulamentului (UE) nr. 1005/2009.

Legea nr. 852/2002 a fost modificată prin Legea nr. 197/2024, transpunând prevederi din următoarele acte ale Uniunii Europene:

- Regulamentul (UE) nr. 1005/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 septembrie 2009 privind substanțele care diminuează stratul de ozon;
- Regulamentul (UE) nr. 291/2011 al Comisiei din 24 martie 2011 privind utilizările esențiale de laborator și analitice autorizate în Uniune ale substanțelor reglementate, altele decât hidroclorofluorocarburile, în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1005/2009;

Măsurile legislative prevăzute de Legea nr. 852/2002 sunt esențiale pentru asigurarea unui nivel ridicat de eficiență în atingerea obiectivului general. În acest context, se stabilește următorul calendar național pentru eliminarea treptată a hidroclorofluorocarburilor, elaborat în conformitate cu prevederile Protocolului de la Montreal aplicabile țărilor în curs de dezvoltare:

- reducerea cu 10% din nivelul de bază pînă la sfîrşitul anului 2015;
- reducerea cu 35% din nivelul de bază pînă în anul 2020;
- reducerea cu 67,5% din nivelul de bază pînă în anul 2025;
- reducerea cu 97,5 % din nivelul de bază pînă în anul 2030;
- eliminarea completă a hidroclorofluorocarburilor din consum pînă în anul 2040.

Implementarea eficientă a prevederilor Legii nr. 852/2002 este sprijinită de aplicarea Legii nr. 277/2018 privind substanțele chimice, care reglementează obligațiile persoanelor fizice și juridice care produc sau plasează pe piață substanțe sau amestecuri chimice, interdicțiile și restricțiile privind producerea, plasarea pe piață, importul, exportul și utilizarea substanțelor și amestecurilor chimice periculoase, condițiile de clasificare, etichetare și ambalare a substanțelor

și amestecurilor chimice, crearea și menținerea unui registru al produselor chimice, procedura de raportare a produselor chimice, procedura de autorizare a produselor chimice periculoase, obligațiile de raportare, controlul și alte aspecte cu privire la substanțele și amestecurile chimice.

Gestionarea proceselor de înregistrare a HCFC-urilor, recepționarea și procesarea rapoartelor anuale ale importatorilor de HCFC-uri, precum și autorizarea plasării acestora pe piața din Republica Moldova vor fi realizate prin intermediul Sistemului Informațional Automatizat „Registrul produselor chimice plasate pe piața Republicii Moldova" (SIA REPC).

SIA REPC a fost creat conform prevederilor art. 30 din Legea nr. 277/2018 privind substanțele chimice, este momentan în proces de pilotare, din motiv că nu a fost instituită autoritatea competentă responsabilă de gestionarea integrată a substanțelor chimice în calitate de deținător al sistemului, conform H.G.nr. 535/2020 pentru aprobarea Conceptului tehnic al Sistemului informațional automatizat „Registrul produselor chimice plasate pe piața Republicii Moldova". Regulamentul cu privire la stabilirea mecanismului de repartizare a contingentelor anuale pentru importul hidroclorofluorocarburilor și hidrofluorcarburilor, aprobat prin H.G. nr. 589/2018 stabilește mecanismul de repartizare a contingentelor anuale pentru importul hidroclorofluorocarburilor halogenate și asigură realizarea prevederilor Programului de suprimare eşalonată a hidroclorofluorocarburilor halogenate pentru anii 2016-2040, aprobat prin H.G. nr. 856/2016, precum și reglementează activitatea și componența Comisiei de repartizare a contingentelor anuale pentru importul HCFC și HFC.

Analiza comparativă a transpunerii Regulamentului (UE) nr. 1005/2009, Regulamentului (UE) nr. 291/2011 și Regulamentului (UE) 2017/605

Prevederile actelor Uniunii Europene au fost transpuse parțial. Prevederile art.1, art.2, art.5, art.12, art.13, art.15, art. 23, art.24 și art.27 din Regulamentului (UE) nr. 1005/2009 sunt transpuse parțial și ajustate în conformitate cu dispozițiile aplicabile țărilor în curs de dezvoltare, conform Protocolului de la Montreal. Unele prevederi ale Regulamentului 1005/2009/CE nu au fost transpuse la nivel național din diverse motive specifice:

- o serie de noțiuni din art. 3 al Regulamentului 1005/2009/CE, precum „producție", „nivel calculat", „raționalizare industrială", „aplicații de preexpediere", „produse și echipamente care depind de substanțe reglementate" și „substanțe nou produse", nu au fost transpuse deoarece acestea se aplică proceselor de producție a substanțelor, iar în Republica Moldova nu există procese industriale de producere sau distrugere a acestor substanțe.
- art. 9 din Regulamentul 1005/2009/CE, care reglementează introducerea pe piață a substanțelor reglementate pentru distrugere sau regenerare, precum și a produselor și echipamentelor care conțin sau depind de aceste substanțe, nu a fost transpus. Conform art. 63 din Legea nr. 209/2016 privind deșeurile, importul deșeurilor este strict interzis în Republica Moldova.
- art. 11 din Regulamentul 1005/2009/CE, care conține norme opționale și depășite privind derogările aplicabile producției, introducerii pe piață și utilizării hidroclorofluorocarburilor, precum și introducerii pe piață a produselor și echipamentelor care conțin aceste substanțe, nu a fost preluat.
- art. 14 alin. (2) din Regulamentul 1005/2009/CE, referitor la raționalizarea industrială, nu a fost transpus din cauza lipsei capacității de producție în Republica Moldova.

- art. 22 alin. (2) și (4) din Regulamentul 1005/2009/CE, care reglementează recuperarea și distrugerea substanțelor reglementate uzate, nu a fost transpus, întrucât aceste acțiuni sunt deja reglementate prin Legea nr. 209/2016 privind deșeurile.
- Anexa VII din Regulamentul 1005/2009/CE, care prevede tehnologiile de distrugere a substanțelor reglementate menționate la art. 22 alin. (1), nu a fost transpusă. Tabelul de concordanță indică faptul că normele privind tehnologiile de distrugere sunt reglementate conform Legii nr. 209/2016 privind deșeurile.

Prevederile Regulamentului (UE) nr. 1005/2009, Regulamentului (UE) nr. 291/2011 și Regulamentului (UE) 2017/605 non aplicabile

Următoarele dispoziții ale Regulamentului (UE) nr. 1005/2009 nu constituie obiect al transpunerii, întrucât stabilesc obligații ale Comisiei Europene, fie vizează obligații specifice pentru statele membre ale Uniunii Europene și care nu pot fi implementate de către Republica Moldova până la aderarea la UE: unele prevederi ale art. 7, art. 8, art. 10 (2), (4) – (6), art. 12 (3), art. 13 (2), (4), art.14 (3) - (4), art. 16, art. 17 (3), art. 18, art. 19, art. 20 (2) – (4), art. 21, art. 22 (3), (5), art.23 (7), art. 24 (2) – (3), art. 25, art. 26, art. 27(8) – (10), art. 28, art. 29, art. 30, art. 31, Anexa VII și Anexa VIII.

Prevederile art. 2 din Regulamentul (UE) 2017/605 și prevederile art.2 din Regulamentul (UE) nr. 291/2011 nu fac obiectul transpunerii. La data de 11 martie 2024 a intrat în vigoare Regulamentul (UE) 2024/590 din 7 februarie 2024 privind substanțele care diminuează stratul de ozon, care a abrogat Regulamentul (CE) nr. 1005/2009. Majoritatea normelor aplicabile sistemului electronic de acordare a licențelor vor fi aplicate începând cu 3 martie 2025, inclusiv norma referitoare la comunicarea de către autorități a informațiilor privind vămuirea mărfurilor către sistemul de acordare a licențelor, prin intermediul platformei aferente ghișeului unic pentru vămi. În legislația națională, Regulamentul (UE) 2024/590 va fi transpus în anul 2026 prin introducerea modificărilor la Legea nr. 852/2202 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la regimul comercial și utilizarea hidrocarburilor halogenate care distrug stratul de ozon.

Calitatea combustibililor

Reducerea semnificativă a conținutului de substanțe aromatice, olefine, benzen și sulf poate îmbunătăți considerabil calitatea combustibililor, având un impact pozitiv asupra calității aerului și contribuind totodată la atenuarea efectelor schimbărilor climatice. Armonizarea standardelor UE pentru benzina și motorina utilizate în autoturisme, camioane și vehicule nerutiere, având ca scop protejarea sănătății umane și a mediului înconjurător, inclusiv prin interzicerea plumbului în compoziția benzinei și limitarea conținutului de sulf în motorină, va contribui semnificativ la îndeplinirea angajamentelor asumate prin următoarele convenții:

- Convenția asupra poluării atmosferice transfrontaliere pe distanțe lungi (CLRTAP), (Republica Moldova a aderat prin H.G. nr. 399/1995);
- Convenția-cadru a Organizației Națiunilor Unite privind schimbarea climei (CONUSC), ratificată prin Hotărârea Parlamentului nr. 404/1995, și al Acordului de la Paris privind schimbările climatice, ratificat prin Legea nr. 78/2017.
- Tratatul de constituire a Comunității Energetice, la care Republica Moldova a aderat prin Legea nr. 117/2009.

Legea nr. 98/2022 privind calitatea aerului atmosferic, în calitate de lege-cadru, stabilește baza juridică pentru consolidarea capacităților instituționale de monitorizare și evaluare a calității aerului atmosferic. De asemenea, Legea nr. 98/2022 reglementează raporturile juridice asociate implementării sistemelor integrate, precum Sistemul Național Integrat de Monitorizare și Gestionare a Calității Aerului și Sistemul Național de Inventariere a Emisiilor de Poluanți Atmosferici.

Totodată, Legea nr. 277/2018 privind substanțele chimice stabilește că cerințele privind utilizarea unor substanțe chimice periculoase, inclusiv a unor poluanți organici persistenți, cum sunt mercurul, plumbul, cadmiul, compușii organici ai staniului, cromul hexavalent, ftalații, substanțele care distrug stratul de ozon, inclusiv hidroclorofluorocarburile în echipamente electrice și electronice, în vehicule, în acumulatori și baterii, în ambalaje sau componente de ambalaje și în alte articole sau dispozitive fabricate sau plasate pe piață, se stabilesc prin legislație specială. Piața produselor petroliere actualmente este reglementată printr-un șir de acte normative:

- Legea nr. 461/2001 privind piața produselor petroliere, cu modificările și completările ulterioare;
- H.G. nr. 476/2002 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de transportare a produselor petroliere importate;
- H.G. nr. 1116/2002 despre aprobarea Regulamentului cu privire la depozitarea și comercializarea cu ridicata, prin sistem automatizat, a produselor petroliere identificate;
- H.G. nr. 1117/2002 despre aprobarea Regulamentului de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere.

Calitatea benzinei și a motorinei, inclusiv conținutul de sulf și plumb, este reglementată la nivelul Uniunii Europene prin Directiva 98/70/CE din 13 octombrie 1998 privind calitatea benzinei și a motorinei**,** care modifică Directiva 93/12/CEE a Consiliului**.** Potrivit prevederilor capitolului „Mediul înconjurător” din Anexa XII, Cap. 17, a Acordului de Asociere, Republica Moldova are obligația de a transpune în legislația națională dispozițiile Directivei 98/70/CE. H.G. nr. 1116/2002 transpune art. 2 pct.1 și 2, art. 3, 4, 7 și 8, anexa I–II din Directiva 98/70/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 octombrie 1998 privind calitatea benzinei și a motorinei și de modificare a Directivei 93/12/CEE.

În conformitate cu Anexa Nr. 1 la Legea nr. 162/2023 privind supravegherea pieței și conformitatea produselor, Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării este desemnat ca autoritate de reglementare, iar autoritatea de supraveghere este Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor. Decizia Comisiei din 18 februarie 2002 privind elaborarea unui formular comun pentru prezentarea sintezelor de date naționale referitoare la calitatea carburanților nu a fost transpusă la nivel national.

Analiza comparativă a transpunerii Directivei 98/70/CE

Următoarele prevederi ale Directivei 98/70/CE nu au fost transpuse:

- Art.6 Comercializarea combustibililor care prezintă specificații de mediu mai stricte;
- Anexa III. Specificații de mediu aplicabile combustibililor de pe piață destinați vehiculelor echipate cu motor cu aprindere prin scânteie;
- Anexa IV. Specificații de mediu aplicabile combustibililor de pe piață destinați vehiculelor echipate cu motor cu aprindere prin compresie.

Prevederile Directivei 98/70/CE non aplicabile

- Art.9-16 din Directiva 98/70/CE nu fac obiectul transpunerii.

Emisiile de CO2 pentru autoturisme, autovehiculele utilitare și vehiculele grele

La nivel național, nu există un cadru normativ specific pentru emisiile de CO2 generate de vehiculele rutiere la momentul introducerii acestora pe piață. În prezent, procesul de introducere pe piață este reglementat de normele generale prevăzute în Codul Vamal. Taxarea pentru vehiculele introduse pe piață se bazează pe criteriul vârstei acestora, iar valoarea taxelor crește proporțional cu vârsta unității de transport. Conform articolului 153 din Codul Transporturilor Rutiere nr. 150/2014, începând cu 1 ianuarie 2020, doar autobuzele și autocarele care respectă cel puțin standardele de emisii Euro 1 sunt admise la efectuarea transportului rutier.

Pentru a rezolva această situație, este esențială implementarea unui sistem național de omologare a vehiculelor rutiere. Aceasta presupune desemnarea unei autorități responsabile de monitorizarea și autorizarea introducerii pe piață a vehiculelor care îndeplinesc cerințele tehnice și de mediu. În conformitate cu anexa nr. 2 la Legea nr. 162/2023 privind supravegherea pieței și conformitatea produselor, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale este desemnat ca autoritate de reglementare pentru sectorul autovehiculelor rutiere.

27.9.1.2. Capacități administrative

Ministerul Mediului (MM)—Responsabil de elaborarea și monitorizarea politicilor climatice. Activitățile în cadrul MM se realizează prin Secția Politici în domeniul Schimbărilor Climatice parte a Ministerului Mediului, dar cu resurse limitate. Conform organigramei în Secției sunt 4 unități dintre care 3 sunt completate.

Ministerul Energiei (MEn) - Ministerul realizează funcțiile în următoarele domenii: 1) securitate energetică; 2) eficiență energetică; 3) surse de energie regenerabilă; 4) energie electrică; 5) energie termică şi promovarea cogenerării de înaltă eficiență; 6) gaze naturale şi produse petroliere; 7) tranziţie energetică.

Comisia Națională pentru Schimbări Climatice (CNSC)—Un organism interministerial care coordonează politici și proiecte privind schimbările climatice. Este structură fără personalitate juridică, instituit la nivelul Guvernului, compus din: prim-ministru, președinte al Comisiei, Ministrul Mediului, vicepreședinte al Comisiei, viceprim-ministru, ministrul dezvoltării economice și digitalizării, viceprim-ministru, Ministrul agriculturii și industriei alimentare, Ministrul finanțelor, Ministrul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Ministrul Energiei, Ministrul Sănătății, Ministrul Muncii și Protecției Sociale, Ministrul Educației și Cercetării, Ministrul Culturii, Ministrul Afacerilor Interne

Agenția de mediu—Instituție responsabilă pentru implementarea politicilor de mediu, monitorizarea calității aerului, apei și solului, precum și pentru raportarea indicatorilor de mediu. Conform HG nr. 549/2018 cu privire la constituirea, organizarea şi funcționarea Agenției de Mediu, AM în domeniul schimbărilor climatice are următoarele atribuții:

a) asigură implementarea legislației Naționale, monitorizează şi raportează periodic Ministerului despre stadiul realizării acesteia, prezintă propuneri de modificare şi completare a legislației respective;

b) participă la procesul de armonizare treptată a legislației naționale cu legislația comunitară de mediu, asigurând ulterior implementarea legislației adoptate în domeniile respective;

c) implementează prevederile documentelor de politici şi ale tratatelor internaționale de mediu la care Republica Moldova, elaborează şi prezintă Ministerului informații cu privire la realizarea acestora;

d) eliberează persoanelor fizice şi juridice autorizația de emisie a poluanților în atmosferă de la sursele fixe, suspendă, retrage sau prelungește valabilitatea acesteia;

e) eliberează persoanelor fizice şi juridice autorizația pentru importul, exportul sau reexportul substanțelor care distrug stratul de ozon, al produselor şi al echipamentului care conțin asemenea substanțe, suspendă, retrage sau prelungește valabilitatea acesteia;

f) creează şi asigură funcționarea sistemului de monitoring al calității şi poluării aerului atmosferic;

g) participă în cadrul activității Comisiei naționale pentru schimbări climatice;

j) asigură implementarea sistemului de monitorizare, raportare şi verificare a emisiilor de gaze cu efect de seră;

k) realizează colectarea, centralizarea, validarea şi prelucrarea datelor şi a informațiilor pentru elaborarea inventarelor şi rapoartelor de emisii de poluanți atmosferici şi de gaze cu efect de seră;

l) acordă suport tehnic Ministerului la elaborarea comunicărilor naționale şi a raportului bianual, conform prevederilor Convenţiei-cadru a Organizaţiei Naţiunilor Unite cu privire la schimbările climatice.

În cadrul AM dedicate domeniul sunt următoarele structuri: Direcția Monitorizarea Calității Mediului – în care doar 3 unități din 5 sunt acoperite cu angajați; Direcția Monitorizarea Resurselor Naturale - în care doar 2 unități din 4 sunt acoperite cu angajați; Secția Mecanisme Economice de Mediu - în care doar 2 unități din 4 sunt acoperite cu angajați;

Serviciul Hidrometeorologic de Stat—Furnizează date și prognoze meteo, precum și informații privind schimbările climatice, fiind un actor esențial în evaluarea riscurilor climatice, are următoarele atribuții:

a) monitorizează starea şi evoluția condițiilor meteorologice şi hidrologice pe teritoriul țării în vederea protecției populației contra fenomenelor meteorologice şi hidrologice periculoase, a prevenirii sau diminuării pagubelor ce pot fi cauzate de acestea;

b) colectează, prelucrează, analizează, evaluează şi sintetizează sistematic datele cu privire la condiţiile meteorologice, hidrologice, agrometeorologice şi climatice colectate şi prelucrate pe teritoriul ţării;

c) elaborează orientări practice şi metodologii privind activitatea meteorologică şi hidrologică în conformitate cu recomandările Organizației Meteorologice Mondiale şi cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte;

d) asigură implementarea noilor metode şi procedee de elaborare a prognozelor meteorologice, hidrologice, agrometeorologice şi climatice; analiza şi evaluarea caracteristicilor spațiale şi temporale ale elementelor meteorologice şi dezvoltarea bazelor climatice; studii şi analize pentru amenajarea teritoriului, pentru proiectarea, construcția şi exploatarea unor spații mari de investiții, în condițiile legii;

e) efectuează cercetări științifice aplicative în domeniul meteorologic, climatologic şi hidrologic;

f) participă, în modul stabilit, la lucrările comisiilor de stat pentru examinarea consecințelor calamităților naturale, ale catastrofelor şi accidentelor generate de fenomenele meteorologice şi hidrologice periculoase;

g) asigură managementul datelor şi informațiilor meteorologice şi hidrologice în vederea adaptării la schimbările climatice, de asemenea schimbul rapid de date, observații şi servicii atât la nivel național, cât şi la nivel internațional. Serviciul dispune de 261 de unități, dintre care doar 254 sunt ocupate cu angajați.

Ministerul Infrastructurii şi Dezvoltării Regionale are următoarele atribuții relevante: elaborează şi include în programele sectoriale pentru activitățile din transport, şi dezvoltare regională, în limita competențelor funcționale, prevederi şi măsuri care vizează reducerea impactului asupra calității aerului atmosferic şi a mediului ca întreg, dezvoltând politici pentru susținerea tehnologiilor mai puțin poluante şi a surselor regenerabile; elaborează reglementări normative privind emisiile provenite de la vehiculele rutiere (Euro 5 şi Euro 6) şi stabilește condițiile tehnice pentru mijloacele de transport în vederea reducerii impactului emisiilor asupra calității aerului atmosferic; pune la dispoziția Agenției de Mediu, la solicitare, informațiile necesare elaborării inventarelor emisiilor provenite din activități specifice sectorului, inclusiv date privind implementarea activităților incluse în documentele de politici de mediu.

- **Serviciu de politici de transport aerian din cadrul MIDR** – care are responsabilități pentru reglementările în domeniul aviației, compus din trei angajați. În cazul monitorizării emisiilor provenite din aviația internațională, conform Hotărârii de Guvern nr. 259/2024, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, prin Autoritatea Aeronautică Civilă, primește, examinează și aprobă planul de monitorizare a emisiilor al operatorului aerian supus CORSIA și planul de monitorizare revizuit, după caz; primește și examinează raportul anual privind emisiile și raportul de verificare a emisiilor operatorului aerian care face obiectul CORSIA.

Pentru domeniul **MRV Maritim** sunt implicate autorități cu responsabilități specifice cum sunt:

- **Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale -** este responsabil pentru elaborarea politicilor naționale în domeniul transporturilor, inclusiv în sectorul maritim. Elaborarea de strategii naționale care să includă cerințele MRV. Transpunerea directivelor UE și a altor norme internaționale relevante în legislația națională.

- **Agenția Navală** - este instituția-cheie responsabilă de reglementarea și monitorizarea activităților legate de navele sub pavilion moldovenesc. Este autoritatea administrativă subordonată Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, care are misiunea de a asigura punerea în aplicare a politicilor de stat în domeniul navigației și supravegherea respectării de către persoanele fizice și juridice a cadrului de reglementare în acest domeniu pentru a asigura siguranța navigației pe căile navigabile interioare și în zona portuară, calitatea și siguranța serviciilor de transport maritim și a navigației în general. Cele mai relevante sarcini sunt:

  (i) Punerea în aplicare a standardelor internaționale în domeniul transportului maritim, inclusiv a celor legate de MRV;
  (ii) Asigurarea respectării reglementărilor privind monitorizarea emisiilor de CO_2 pentru navele care operează sub pavilion moldovenesc;
  (iii) emiterea documentelor relevante și supravegherea conformității navelor cu cerințele internaționale.

Agenția "Moldsilva" în conformitate cu H.G. nr. 150/2010 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Agenției "Moldsilva", structurii și efectivului-limită ale aparatului central al acesteia, are următoarele atribuții, printre altele, organizarea şi coordonarea implementării politicilor în domeniile de fondului forestier, asigurând aplicarea uniformă a legislației naționale în domeniile vizate; elaborează şi implementează programe de dezvoltare în domeniile silviculturii şi cinegeticii, şi serviciilor forestiere şi cinegetice. Direcția fond forestier, arii protejate și regenerarea pădurii – **3 unități din 5 sunt** ocupate la moment și în cadrul Serviciului protecţia pădurii şi garda forestieră **-2 unități din 4** sunt ocupate de angajați.

Institutul de Cercetări şi Amenajări Silvice – ICAS- este ÎS subordonată Agenţiei pentru Silvicultură "Moldsilva". Atribuțiile sunt fundamentate pe baze ştiinţifice de gestionare şi dezvoltare a sectorului forestier prin producerea şi diseminarea de informaţie ştiinţifică şi tehnică, acordarea de consultanţă de specialitate, crearea, transferul şi implementarea de tehnologii noi sau modernizate, dezvoltarea de produse inovative, care să contribuie la creşterea competitivităţii sectorului forestier şi la bunăstarea societăţii.

Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale - elaborarea, împreună cu organele centrale de specialitate și alte instituții interesate, a programelor de stat pentru cercetarea geologică a subsolului în vederea extinderii bazei de materii prime minerale și monitorizarea stării subsolului, asigurarea realizării acestora. În cadrul Direcției geologice 3 unități din 3 planificate sunt ocupate.

Instituțiile responsabile pentru implementarea politicilor climatice și transpunerea acquis-ului comunitar al UE, precum Ministerul Mediului, Agenția de Mediu, Comisia Națională pentru Schimbări Climatice și Ministerul Energiei, se confruntă cu provocări semnificative în ceea ce privește resursele umane și financiare. Astfel, Serviciul de politici climatice din cadrul

Ministerului Mediului operează cu mai puțin de 70% din personalul necesar, ceea ce afectează negativ eficiența în gestionarea obligațiilor de raportare și coordonare. De asemenea, Agenția Navală și Autoritatea Aeronautică Civilă nu dispun de expertiza adecvată pentru monitorizarea emisiilor în sectoarele maritim și aviație. Un alt punct critic este absența unui organism dedicat gestionării sistemului ETS, ceea ce îngreunează implementarea mecanismelor de piață pentru tranzacționarea certificatelor de emisii. Fără o consolidare substanțială a acestor instituții, Republica Moldova riscă întârzieri semnificative în implementarea măsurilor climatice și posibile sancțiuni pentru neconformitate.

27.9.2. Planuri de viitor

Pentru a asigura o aliniere completă la acquis-ul UE și o implementare eficientă a politicilor climatice, Republica Moldova își concentreze eforturile pe următoarele direcții strategice în procesul de transpunere a acquise communitare climatic:

1. **Accelerarea transpunerii legislației europene** – finalizarea transpunerii directivelor și regulamentelor UE pentru a evita lacunele legislative care pot împiedica accesul la fondurile UE.
2. **Consolidarea capacității administrative** – extinderea/ reforma structurilor instituționale și dotarea acestora cu personal și expertiză necesară pentru implementarea măsurilor climatice la nivel național și local, dezvoltarea capacităților în domeniul diplomației climatice.
3. **Dezvoltarea unui sistem robust de monitorizare, raportare și verificare (MRV)** – crearea unor registre digitale compatibile cu platformele UE pentru creșterea transparenței și eficienței datelor climatice.
4. **Accesarea fondurilor europene și internaționale** – dezvoltarea unor mecanisme financiare clare pentru absorbția fondurilor destinate tranziției climatice.

27.9.2.1. Planuri legislative

În vederea alinierii complete la acquis-ul comunitar privind schimbările climatice, autoritățile naționale intenționează adoptarea și modificarea unui număr semnificativ de acte normative, pentru a asigura o conformitate deplină cu cerințele Uniunii Europene. Printre cele mai relevante inițiative legislative se numără:

- Proiectul de Lege pentru modificarea Legii nr. 74/2024 privind acțiunile climatice, care va integra cerințe suplimentare privind măsurile de adaptare și mecanismele de flexibilitate.
- Proiect de H.G.de modificarea H.G.Nr. 593/2024 privind aprobarea Regulamentului pentru reducerea emisiilor naționale ale anumitor poluanți atmosferici pentru a include raportarea impactului asupra calității aerului și a emisiilor de poluanți atmosferici.

- Modificarea Codului Contravențional nr. 218/2008 în vederea transpunerii articolului 16, „Sancțiuni”, din Directiva 2003/87/CE privind ETS.
- Proiect de H.G.privind aprobarea Strategiei de dezvoltare pe termen lung cu emisii reduse.
- Proiect de H.G.privind aprobarea Programului Național de Reducere a Metanului.
- Proiect de Lege pentru modificarea Legii nr. 43/2023 privind gazele fluorurate cu efect de seră, în vederea transpunerii Regulamentului (UE) 2024/573, până în noiembrie 2026.
- Proiect de H.G.de modificare a H.G.nr. 483/2019 privind formarea și atestarea specialiștilor în domeniul gazelor fluorurate cu efect de seră.
- Proiect de lege privind modificarea Legii nr. 852/2002, precum și transpunerea prevederilor Regulamentului (UE) 2024/590 din 7 februarie 2024 privind substanțele care diminuează stratul de ozon, care a abrogat Regulamentul (CE) nr. 1005/2009, până în martie 2026.
- Proiect de modificare a Legii nr. 43/2023 și Proiectul de H.G.de modificare a H.G.nr. 483/2019 va asigura transpunerea Regulamentului (CE) nr. 1497/2007; Regulamentului (CE) nr. 1516/2007; Regulamentul (CE) nr. 304/2008; Regulamentului (UE) 2015/2066; Regulamentului (UE) 2016/879; Regulamentului (UE) 2024/2215; Regulamentului (UE) 2024/2174; Regulamentului (UE) 2015/2065.
- Proiect de H.G.pentru modificarea Codului Contravențional nr. 218/2008 și a Codului Penal nr. 985/2002, pentru introducerea unor dispoziții referitoare la contravențiile și infracțiunile legate de încălcarea legislației privind schimbările climatice.
- Proiect de H.G.pentru modificarea H.G.nr. 575/2024 privind monitorizarea, raportarea și verificarea (MRV) emisiilor de gaze cu efect de seră (GES) provenite de la instalațiile staționare și sectorul aviației.
- Proiect de H.G.pentru modificarea H.G.nr. 544/2024, care reglementează monitorizarea emisiilor de GES din transportul maritim.
- Proiect de H.G.pentru aprobarea Regulamentul privind acreditarea și cerințele aplicabile verificatorilor emisiilor de gaze cu efect de seră.
- Proiect de H.G.pentru modificarea H.G.nr. 1116/2002 despre aprobarea Regulamentului cu privire la depozitarea și comercializarea cu ridicata, prin sistem automatizat, a produselor petroliere identificate.
- Proiect de Hotărâre a Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind stabilirea standardelor de emisii de CO2 pentru autoturismele și vehiculele utilitare noi, care va stabili limite clare și standarde tehnice pentru reducerea emisiilor de CO2.
- Proiect de Hotărâre a Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind monitorizarea și raportarea datelor referitoare la emisiile de CO2 provenite de la autoturismele și vehiculele utilitare ușoare, care va institui proceduri și obligații pentru raportarea emisiilor în mod periodic.
- Proiect de Hotărâre a Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind stabilirea procedurii de aprobare și certificare a tehnologiilor inovatoare de reducere a emisiilor de CO2 provenite de la autoturisme și vehicule utilitare ușoare, care va încuraja adoptarea de soluții tehnologice ecologice și eficiente.
- Proiect de Hotărâre a Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind stabilirea standardelor de performanță în materie de emisii de CO2 pentru vehiculele grele noi, care va reglementa limitele de emisii specifice pentru acest tip de vehicule și va stabili metodele de colectare a datelor referitoare la emisii.

- Proiect de Hotărâre a Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind monitorizarea și raportarea emisiilor de CO2 provenite de la vehiculele grele noi și a consumului de combustibil al acestora, care va institui un mecanism de urmărire a respectării normelor de emisii și eficiență energetică.
- Proiect de Hotărâre a Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind datele care trebuie raportate pentru verificarea emisiilor de CO2 și a consumului de combustibil al vehiculelor grele noi, care va preciza informațiile necesare pentru a evalua conformitatea cu reglementările privind emisiile de CO2 și consumul de combustibil.

Aceste inițiative vor contribui semnificativ la eliminarea lacunelor legislative existente, facilitând integrarea Republicii Moldova în mecanismele climatice europene și asigurându-se că țara își îndeplinește angajamentele internaționale.

27.9.2.2. Planuri legislative viitoare

Pentru a implementa noile reglementări, este necesară consolidarea instituțiilor-cheie implicate în politica climatică:

- **Ministerul Mediului** trebuie să își extindă **Secția politici în domeniul schimbării climei** pentru a gestiona eficient MRV și implementarea politicilor de adaptare.
- **Agenția de Mediu** trebuie să își îmbunătățească capacitatea tehnică și digitală pentru a asigura colectarea și verificarea corectă a datelor privind emisiile și pentru monitoring (hard și soft).
- **Inspectoratul pentru Protecția Mediului** trebuie să dispună de resurse mai mari pentru a implementa mecanismele de sancționare a operatorilor care nu respectă cerințele de mediu. De asemenea este importantă aplicarea măsurilor de îmbunătățire a Sistemului de raportare pe emisii GES este un element fundamental pentru respectarea angajamentelor internaționale și pentru atragerea finanțării externe. Se planifică crearea unui registru național digital al emisiilor, ce va include toate sistemele de raportare pe emisii GES (RETP și MRV).

Pentru a încuraja tranziția către o economie cu emisii reduse, Moldova intenționează să creeze mecanisme economice sustenabile de sprijin pentru tehnologii verzi, inclusiv subvenții pentru energie regenerabilă și vehicule electrice. Crearea unor scheme de sprijin pentru IMM-uri care doresc să adopte soluții sustenabile și stimularea investițiilor private prin facilități fiscale și granturi pentru tehnologii verzi sunt esențiale.

Pentru a sprijini implementarea reformelor, Moldova trebuie să își optimizeze capacitatea de atragere a fondurilor UE dedicate inovării, biodiversității și tranziției verzi, precum Horizon Europe, LIFE și InvestEU. Este nevoie de efectuarea unui studiu în vederea stabilirii mecanismului de ajustare la frontieră a emisiilor de carbon și crearea unui sistem de comercializare a certificatelor de emisii și a schemelor de sprijin pentru decarbonizarea sectoarelor industriale, CBAM și ETS. Implementarea eficientă a politicilor climatice necesită sprijinul societății civile și al sectorului privat. Pentru a spori nivelul de implicare a acestora sunt necesare campanii de informare privind beneficiile tranziției ecologice.

27.9.3. Aspecte financiare

Pentru implementarea măsurilor necesare alinierii legislației și proceselor naționale la standardele europene în domeniul legislației privind schimbările climatice, se estimează o sumă totală de **715,980 MDL**. Aceste resurse financiare vor fi asigurate atât din surse externe, prin intermediul proiectelor internaționale, cât și din bugetul de stat. Investițiile propuse vor sprijini consolidarea unui cadru legislativ coerent, dezvoltarea capacităților instituționale și instruirea personalului competent, facilitând, astfel, implementarea eficientă a măsurilor menite să asigure conformitatea cu reglementările europene în acest domeniu.

SUBCAPITOLUL 27.10. PROTECȚIA CIVILĂ ȘI GESTIONAREA RISCURILOR DE MEDIU

27.10.1. Prezentarea generală a situației

27.10.1.1. Cadrul legislativ

În vederea îmbunătățirii eficienței sistemelor de prevenire, pregătire și răspuns la dezastre naturale și cele provocate de om, precum și în scopul consolidării cooperării dintre Uniunea Europeană și statele membre și a facilitării coordonării în domeniul protecției civile, a fost instituit Mecanismul de protecție civilă al Uniunii Europene (UCPM), prin Decizia nr. 1313/2013/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 17 decembrie 2013 privind un mecanism de protecție civilă al Uniunii.

La data de 29 septembrie 2023, semnat la Chișinău Republica Moldova a semnat Acordul dintre Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană, pe de altă parte, privind participarea Republicii Moldova la Mecanismul de Protecție Civilă al Uniunii Europene, astfel începînd cu 1 ianuarie 2024, Republica Moldova a devenit oficial stat participant la UCPM.

Cadrul național asociat domeniului protecției civile este constituit din:

- Legea nr. 271/1994 cu privire la protecția civilă;
- Legea nr. 267/1994 privind apărarea împotriva incendiilor;
- Legea nr. 212/2004 privind starea de urgență, regimul de asediu și de război;
- Legea nr. 93/2007 Inspectoratului General pentru Situații de Urgență;
- H.G. nr. 1340/2001 cu privire la Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova;
- H.G. nr. 282/2005 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la instruirea în domeniul protecției civile;
- H.G. nr. 1076/2010 cu privire la clasificarea situaţiilor excepţionale şi la modul de acumulare şi prezentare a informaţiilor în domeniul protecţiei populaţiei şi teritoriului în caz de situaţii excepţionale;
- H.G. nr. 803/2018 cu privire la Centrul de dirijare în situații excepționale al Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova și structurile de asigurare a activității altor comisii pentru situații excepționale;
- H.G. nr. 408/2017 pentru aprobarea Regulamentului-cadru privind suportul țării gazdă în situaţii excepţionale;

- H.G. nr. 846/2022 privind aprobarea Programului de prevenire și gestionare a situațiilor de urgență și excepționale pentru perioada 2022-2025;
- H.G. nr. 804/2024 privind aprobarea Strategiei naționale de reducere a riscului la dezastre pentru perioada 2024-2030.

27.10.1.2. Cadrul administrativ

Inspectoratul General pentru Situații de Urgență al MAI (IGSU) este autoritate administrativă subordonată Ministerului Afacerilor Interne care exercită atribuțiile și implementează politica statului în domeniul protecției civile, apărării împotriva incendiilor, acordării primului ajutor calificat, prevenirii și lichidării consecințelor situațiilor de urgență și excepționale, desfășurării în siguranță a activităților nucleare și radiologice. Astfel, IGSU este instituția desemnată, drept autoritatea competentă responsabilă de implementarea prevederilor Acordului dintre Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană, pe de altă parte, privind participarea Republicii Moldova la Mecanismul de Protecție Civilă al Uniunii Europene, și va acționa în calitate de punct național de contact cu Centrul de Coordonare a Răspunsurilor de Urgență al Direcției Generale pentru Protecție Civilă Europeană și Operațiuni de Ajutor Umanitar al Comisiei Europene, pentru Uniunea Europeană.

27.10.2. Planuri de viitor

27.10.2.1 Planuri legislative

În scopul transpunerii unor prevederi ale Deciziei nr. 1313/2013/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 17 decembrie 2013 privind un mecanism de protecție civilă al Uniunii, este necesar să fie adoptat un cadru național de reglementare pentru implementarea acestei Decizii europene. În acest context, IGSU a inițiat elaborarea unui proiect de Lege privind participarea Republicii Moldova la Mecanismul de protecție civilă al Uniunii Europene. Totodată, vor fi transpuse și prevederile Deciziei 762/2014/UE de punere în aplicare a Comisiei din 16 octombrie 2014 de stabilire a normelor de punere în aplicare a Deciziei nr. 1313/2013/UE a Parlamentului European și a Consiliului privind un mecanism de protecție civilă al Uniunii și de abrogare a Deciziilor 2004/277/CE, Euratom și 2007/606/CE, Euratom ale Comisiei.

27.10.2.2 Implementarea acquis-ului și consolidarea capacităților administrative, includ realizarea următoarelor obiective:

- Consolidarea capacităților de instruire în domeniul protecției civile și gestionării dezastrelor prin îmbunătățirea infrastructurii Centrului Republican de Instruire aș IGSU al MAI;
- Implementarea măsurilor de prevenire în rândul populației, prin desfășurarea de campanii de informare și instruire a tuturor categoriilor de populație, în special a tinerii generații și copiilor;
- Crearea modulelor/echipelor de intervenție de următoarele tipuri - USAR (modul de căutare și salvare urbană), GFFFv (modul de combatere a incendiilor forestiere la sol cu ajutorul vehiculelor) și HCP (modul de pompare de capacitate mare), capabile să intervină dincolo de granițele Republicii Moldova, în conformitate cu legislația și standardele Uniunii Europene;
- Crearea Sistemului de Avertizare Publică al Republicii Moldova pentru notificarea populației despre apariția pericolelor de situații excepționale/de urgență.

27.10.3. Aspecte financiare

În vederea implementării obiectivelor stabilite, în special pentru transpunerea unor prevederi ale Deciziei 1313/2013/UE, au fost estimate costuri de 189,08 (mii lei).

[1] Text consolidat: Regulamentul (UE) 2018/1999 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2018 privind guvernanța uniunii energetice și acțiunea pentru climă, de modificare a Regulamentului (CE) nr. 663/2009 și (CE) nr. 2009/31/CE, 2009/73/CE, 2010/31/UE, 2012/27/UE și 2013/30/UE ale Parlamentului European și ale Consiliului, Directivele Consiliului 2009/119/CE și (UE) 2015/652 și de abrogare a Regulamentului (52/UE) (link)
[2] Regulamentul delegat (UE) 2020/1044 al Comisiei din 8 mai 2020 de completare a Regulamentului (UE) 2018/1999 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește valorile potențialelor de încălzire globală și orientările privind inventarul și în ceea ce privește sistemul de inventariere al Uniunii și de abrogare a Regulamentului delegat (UE) nr. 666/Tex al Comisiei cu relevanță14 (UE) nr. (link)
[3] Regulamentul (UE) nr. 606/2010 al Comisiei din 9 iulie 2010 privind aprobarea unui instrument simplificat dezvoltat de organizația europeană pentru siguranța navigației aeriene (Eurocontrol) pentru estimarea consumului de combustibil al anumitor operatori de aeronave cu emisii mici (Text cu relevanță pentru SEE) (link)
[4] Regulamentul (UE) Nr. 291/2011 al Comisiei din 24 martie 2011 privind utilizările esențiale de laborator și analitice autorizate în Uniune ale substanțelor reglementate, altele decât hidroclorofluorocarburile, în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1005/2009 al Parlamentului European și al Consiliului privind substanțele care diminuează stratul de ozon (link)
[5] Directiva 1999/22/CE a Consiliului din 29 martie 1999 privind ținerea animalelor sălbatice în grădinile zoologice (link)
[6] Regulamentul (CE) nr. 338/97 al Consiliului din 9 decembrie 1996 privind protecția speciilor faunei și florei sălbatice prin reglementarea comerțului cu acestea (link)
[7] Regulamentul (CE) nr. 1007/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 septembrie 2009 privind comerțul cu produse derivate din focă (Text cu relevanță pentru SEE) (link)
[8] Regulamentul (UE) nr. 737/2010 al Comisiei din 10 august 2010 de stabilire a normelor detaliate de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1007/2009 al Parlamentului European și al Consiliului privind comerțul cu produse derivate din focă Text cu relevanță pentru SEE (link)
[9] Directiva 83/129/CEE a Consiliului din 28 martie 1983 privind importul în statele membre a pieilor anumitor pui de focă și a produselor derivate din acestea (link)
[10] Regulamentul (CEE) nr. 3254/91 al Consiliului din 4 noiembrie 1991 de interzicere a utilizării capcanelor de picior în Comunitate și a introducerii în Comunitate a pieilor și a mărfurilor prelucrate din anumite specii de animale sălbatice originare din țările care le prind prin intermediul capcanelor cu capcane sau prin metode de captare care nu îndeplinesc standardele internaționale de capcane umane.
(link)
[11]Regulamentul (CE) nr. 35/97 al Comisiei din 10 ianuarie 1997 de stabilire a dispozițiilor cu privire la autorizarea blănurilor și a bunurilor care intră sub incidența Regulamentului (CEE) nr. 3254/91 al Consiliului (link)
[12] Decizia Consiliului nr. 97/602/CE din 22 iulie 1997 privind lista menționată la articolul 3 alineatul (1) al doilea paragraf din Regulamentul (CEE) nr. 3254/91 și la articolul 1 alineatul (1) litera a) din Regulamentul (CE) nr. 35/97 al Comisiei (link)
[13] REGULAMENTUL (UE) 2019/1021 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI din 20 iunie 2019 privind poluanții organici persistenți (link)
[14] Directiva 96/59/CE a Consiliului din 16 septembrie 1996 privind eliminarea bifenililor policlorurați și a terfenililor policlorurați (PCB/PCT) (link)

[15] Directiva 94/63/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 decembrie 1994 privind controlul emisiilor de compuși organici volatili (COV) rezultate din depozitarea benzinei și distribuția acesteia de la terminale la stațiile de benzină (link)
[16] Regulamentul (UE) 2021/1119 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 iunie 2021 de stabilire a cadrului pentru atingerea neutralității climatice și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 401/2009 și (UE) 2018/1999 („Legea europeană a climei") (link)
[17] Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2022/2299 al Comisiei din 15 noiembrie 2022 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) 2018/1999 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește structura, formatul, detaliile tehnice și procesul pentru rapoartele naționale integrate privind progresul energetic și climatic (link)
[18] Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 octombrie 2003 de stabilire a unui sistem de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră în cadrul Uniunii și de modificare a Directivei 96/61/CE a Consiliului (Text cu relevanță pentru SEE)Text cu relevanță pentru SEE (link)
[19] Text consolidat: Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 octombrie 2003 de stabilire a unui sistem de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră în cadrul Uniunii și de modificare a Directivei 96/61/CE a Consiliului (Text cu relevanță pentru SEE)Text cu relevanță pentru SEE (link)
[20] Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2018/2066 al Comisiei din 19 decembrie 2018 privind monitorizarea și raportarea emisiilor de gaze cu efect de seră în conformitate cu Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 601/2012 al Comisiei (Text cu relevanță pentru SEE.) (link)
[21] Regulamentul (UE) 2015/757 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2015 privind monitorizarea, raportarea și verificarea emisiilor de dioxid de carbon din transportul maritim și de modificare a Directivei 2009/16/CE (Text cu relevanță pentru SEE) (link)
[22] Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2016/1928 al Comisiei din 4 noiembrie 2016 privind determinarea mărfurilor transportate pentru alte categorii de nave decât navele de pasageri, ro-ro și containere, în temeiul Regulamentului (UE) 2015/757 al Parlamentului European și al Consiliului privind monitorizarea, raportarea și verificarea emisiilor de dioxid de carbon cu relevanță EEA din transportul maritim. (link)
[23] Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2023/2449 al Comisiei din 6 noiembrie 2023 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) 2015/757 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește modelele de planuri de monitorizare, rapoarte de emisii, rapoarte parțiale de emisii, documente de conformitate și rapoarte la nivel de companie și de punere în aplicare a Regulamentului de punere în aplicare (UE) 201617 (link)
[24] Regulamentul (UE) 2024/573 al Parlamentului European și al Consiliului din 7 februarie 2024 privind gazele fluorurate cu efect de seră, de modificare a Directivei (UE) 2019/1937 și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 517/2014 (Text cu relevanță pentru SEE) (link)
[25] Regulamentul (CE) nr. 306/2008 al Comisiei din 2 aprilie 2008 de stabilire, în temeiul Regulamentului (CE) nr. 842/2006 al Parlamentului European și al Consiliului, a cerințelor minime și a condițiilor de recunoaștere reciprocă pentru certificarea personalului care recuperează din echipamente anumiți solvenți fluorurati pe bază de gaze cu efect de seră (Text cu relevanță pentru SEE) (link)
[26] Regulamentul (CE) nr. 307/2008 al Comisiei din 2 aprilie 2008 de stabilire, în temeiul Regulamentului (CE) nr. 842/2006 al Parlamentului European și al Consiliului, a cerințelor minime pentru programele de formare și a condițiilor de recunoaștere reciprocă a atestatelor de formare a personalului în ceea ce privește sistemele de climatizare a anumitor autovehicule care conțin anumite gaze cu efect de seră cu relevanță EEA (T.E.) (link)
[27] Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2024/2215 al Comisiei din 6 septembrie 2024 de stabilire, în temeiul Regulamentului (UE) 2024/573 al Parlamentului European și al Consiliului, a cerințelor minime pentru eliberarea certificatelor persoanelor fizice și juridice și a condițiilor de recunoaștere reciprocă a unor astfel de certificate, în ceea ce privește ciclurile staționare de răcire și pompe de căldură, echipamente frigorifice și de aer condiționat, echipamente frigorifice și frigorifice organice. camioane, remorci frigorifice, vehicule ușoare frigorifice, containere intermodale și vagoane de tren care conțin gaze fluorurate cu efect de seră sau alternative ale acestora și de abrogare a Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2015/2067 al Comisiei (link)
[28] Regulamentul (UE) 2024/590 al Parlamentului European și al Consiliului din 7 februarie 2024 privind substanțele care epuizează stratul de ozon și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1005/2009 (Text cu relevanță pentru SEE) (link)
[29] Directiva 1999/94/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 1999 privind disponibilitatea informațiilor pentru consumatori privind economia de combustibil și emisiile de CO2 în ceea ce privește comercializarea autoturismelor noi (link)

[30] Directiva 98/70/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 octombrie 1998 privind calitatea benzinei și a motorinei și de modificare a Directivei 93/12/CEE a Consiliului (link)
[31] Directiva 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului (codificare) Text cu relevanță pentru SEE (link)
[32] Directiva 2001/42/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 27 iunie 2001 privind evaluarea efectelor anumitor planuri și programe asupra mediului (link)
[33] Directiva 2003/4/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 28 ianuarie 2003 privind accesul publicului la informațiile de mediu și de abrogare a Directivei 90/313/CEE a Consiliului (link)
[34] Directiva 2003/35/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 mai 2003 de prevedere a participării publicului la elaborarea anumitor planuri și programe referitoare la mediu și de modificare în ceea ce privește participarea publicului și accesul la justiție Directivele Consiliului 85/337/CEE și 96/61/CE - Declarație a Comisiei (link)
[35] Directiva 2004/35/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 aprilie 2004 privind răspunderea pentru mediu în ceea ce privește prevenirea și remedierea daunelor mediului (link)
[36] DIRECTIVA (UE) 2024/1203 A PARLAMENTULUI EUROPEAN SI A CONSILIULUI din 11 aprilie 2024 privind protecția mediului prin dreptul penal și care înlocuiește Directivele 2008/99/CE și 2009/123/CE (link)
[37] Directiva 2007/2/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 14 martie 2007 de instituire a unei infrastructuri pentru informații spațiale în Comunitatea Europeană (INSPIRE) (link)
[38] REGULAMENTUL (UE) 2021/783 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI din 29 aprilie 2021 de instituire a unui program pentru mediu și acțiuni climatice (LIFE) și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1293/2013 (link)
[39] Directiva 2008/50/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 mai 2008 privind calitatea aerului înconjurător și un aer mai curat pentru Europa (link)
[40] Directiva 2004/107/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 decembrie 2004 privind arsenul, cadmiul, mercurul, nichelul și hidrocarburile aromatice policiclice din aerul ambiant (link)
[41] Directiva (UE) 2016/2284 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 decembrie 2016 privind reducerea emisiilor naționale de anumiți poluanți atmosferici, de modificare a Directivei 2003/35/CE și de abrogare a Directivei 2001/81/CE (Text cu relevanță pentru SEE) (link)
[42] Decizia de punere în aplicare (UE) 2018/1522 a Comisiei din 11 octombrie 2018 de stabilire a unui format comun pentru programele naționale de control al poluării atmosferice în temeiul Directivei (UE) 2016/2284 a Parlamentului European și a Consiliului privind reducerea emisiilor naționale de anumiți poluanți atmosferici (notificat sub documentul C(254198) (link)
[43] Directiva (UE) 2016/802 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 mai 2016 privind reducerea conținutului de sulf al anumitor combustibili lichizi (codificare) (link)
[44] Directiva 2008/98/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 noiembrie 2008 privind deșeurile și de abrogare a anumitor directive (Text cu relevanță pentru SEE) (link)
[45] Regulamentul (CE) nr. 1013/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 iunie 2006 privind transporturile de deșeuri (link)
[46] Regulamentul (CE) nr. 1418/2007 al Comisiei din 29 noiembrie 2007 privind exportul în vederea valorificării anumitor deșeuri enumerate în anexa III sau IIIA la Regulamentul (CE) nr. 1013/2006 al Parlamentului European și al Consiliului către anumite țări cărora Decizia OCDE privind controlul mișcărilor transfrontaliere a deșeurilor nu se aplică (cu relevanță EEA) (link)
[47] Regulamentul (UE) 2024/1157 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 aprilie 2024 privind transporturile de deșeuri, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1257/2013 și (UE) 2020/1056 și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1013/2006 (text cu relevanță) (link)
[48] Directiva (UE) 2019/904 a Parlamentului European și a Consiliului din 5 iunie 2019 privind reducerea impactului anumitor produse din plastic asupra mediului (Text cu relevanță pentru SEE) (link)
[49] Directiva 94/62/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 decembrie 1994 privind ambalajele și deșeurile de ambalaje (link)
[50] Directiva 2000/53/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 18 septembrie 2000 privind vehiculele scoase din uz - Declarații ale Comisiei (link)
[51] Directiva 2006/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 martie 2006 privind gestionarea deșeurilor din industriile extractive și de modificare a Directivei 2004/35/CE - Declarație a Parlamentului European, a Consiliului și a Comisiei (link)

[52] Directiva 86/278/CEE a Consiliului din 12 iunie 1986 privind protecția mediului, în special a solului, atunci când nămolurile de epurare sunt utilizate în agricultură (link)
[53] Directiva 2006/66/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 6 septembrie 2006 privind bateriile și acumulatorii și deșeurile de baterii și acumulatori și de abrogare a Directivei 91/157/CEE (Text cu relevanță pentru SEE) (link)
[54] Directiva 1999/31/CE a Consiliului din 26 aprilie 1999 privind depozitarea deșeurilor (link)
[55] Directiva 2012/19/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 4 iulie 2012 privind deșeurile de echipamente electrice și electronice (DEEE) (reformare) Text cu relevanță pentru SEE (link)
[56] Directiva 2008/56/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 17 iunie 2008 de stabilire a unui cadru de acțiune comunitară în domeniul politicii de mediu marin (Directiva-cadru privind strategia marină) (Text cu relevanță pentru SEE) (link)
[57] Directiva 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2000 de stabilire a unui cadru de acțiune comunitară în domeniul politicii apei (link)
[58] REGULAMENTUL (UE) 2020/741 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI din 25 mai 2020 privind cerințele minime pentru reutilizarea apei (link)
[59] DIRECTIVA (UE) 2020/2184 A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI din 16 decembrie 2020 privind calitatea apei destinate consumului uman (link)
[60] Directiva Consiliului din 21 mai 1991 privind tratarea apelor uzate urbane (91/271/CEE) (link)
[61] Directiva 2008/105/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 decembrie 2008 privind standardele de calitate a mediului în domeniul politicii apei, de modificare și ulterior de abrogare a Directivelor Consiliului 82/176/CEE, 83/513/CEE, 84/156/CEE, 84/498/CEE și de modificare a Directivei 84/491/CEE și 84/491/CEE 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului (link)
[62] Directiva 2006/118/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind protecția apelor subterane împotriva poluării și deteriorării (link)
[63] Directiva 2007/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2007 privind evaluarea și gestionarea riscurilor de inundații (Text cu relevanță pentru SEE) (link)
[64] Directiva 91/676/CEE a Consiliului din 12 decembrie 1991 privind protecția apelor împotriva poluării cauzate de nitrați (link)
[65] DIRECTIVA 2010/63/EU A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI din 22 septembrie 2010 privind protecția animalelor utilizate în scopuri științifice (link)
[66] Directiva 2009/147/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind conservarea păsărilor sălbatice (versiunea codificată) (link)
[67] Directiva 92/43/CEE a Consiliului din 21 mai 1992 privind conservarea habitatelor naturale și a faunei și florei sălbatice (link)
[68] Regulamentul (CE) nr. 865/2006 al Comisiei din 4 mai 2006 de stabilire a normelor detaliate privind punerea în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 338/97 al Consiliului privind protecția speciilor faunei și florei sălbatice prin reglementarea comerțului cu acestea (link)
[69] Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 792/2012 al Comisiei din 23 august 2012 de stabilire a normelor de proiectare a autorizațiilor, certificatelor și a altor documente prevăzute în Regulamentul (CE) nr. (link)
[70] Decizia nr. 1313/2013/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 17 decembrie 2013 privind un mecanism al Uniunii de protecție civilă Text cu relevanță pentru SEE (link)
[71] Regulamentul (UE) nr. 528/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 mai 2012 privind punerea la dispoziție pe piață și utilizarea produselor biocide Text cu relevanță pentru SEE (link)
[72] REGULAMENTUL (CE) NR. 1907/2006 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI (link)
[73] REGULAMENTUL (CE) NR. 1272/2008 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI din 16 decembrie 2008 privind clasificarea, etichetarea și ambalarea substanțelor și a amestecurilor, de modificare și abrogare a Directivele 67/548/CEE și 1999/45/CE și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1907/2006 (link)
[74] REGULAMENTUL (UE) NR. 649/2012 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI din 4 iulie 2012 privind exportul și importul de produse chimice periculoase (link)
[75] Directiva 2010/75/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 24 noiembrie 2010 privind emisiile industriale (prevenirea și controlul integrat al poluării) (reformare) (Text cu relevanță pentru SEE) (link)
[76] Regulamentul (UE) 2024/1244 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 aprilie 2024 privind raportarea datelor de mediu din instalațiile industriale, de instituire a unui portal de emisii industriale și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 166/2006 (link)

[77] Directiva 2004/42/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 aprilie 2004 privind limitarea emisiilor de compuși organici volatili datorate utilizării de solvenți organici în anumite vopsele și lacuri și produse de finisare a vehiculelor și de modificare a Directivei 1999/13/CE (link)
[78] Regulamentul (UE) 2017/852 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 mai 2017 privind mercurul și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1102/2008 (Text cu relevanță pentru SEE.) (link)
[79] Regulamentul (CE) nr. 66/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 noiembrie 2009 privind eticheta ecologică a UE (Text cu relevanță pentru SEE) (link)
[80] Directiva 2012/18/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 4 iulie 2012 privind controlul pericolelor de accidente majore care implică substanțe periculoase, de modificare și ulterior de abrogare a Directivei 96/82/CE a Consiliului (link)
[81] Decizia (UE) 2015/1814 a Parlamentului European și a Consiliului din 6 octombrie 2015 privind instituirea și funcționarea unei rezerve de stabilitate a pieței pentru sistemul de comercializare a emisiilor de gaze cu efect de seră din Uniune și de modificare a Directivei 2003/87/CE (Text cu relevanță pentru SEE) (link)
[82] 2010/634/UE: Decizia Comisiei din 22 octombrie 2010 de ajustare a cantității de cote la nivelul Uniunii care urmează să fie eliberate în cadrul sistemului Uniunii pentru 2013 și de abrogare a Deciziei 2010/384/UE [notificată în documentul C(2010) 7180] (link)
[83] 2013/448/UE: Decizia Comisiei din 5 septembrie 2013 privind măsurile naționale de punere în aplicare pentru alocarea cu titlu gratuit de tranziție a cotelor de emisie de gaze cu efect de seră în conformitate cu articolul 11 alineatul (3) din Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului [notificată în temeiul documentului C(2013) 5666] Text cu relevanță pentru SEE (link)
[84] Regulamentul delegat (UE) 2019/856 al Comisiei din 26 februarie 2019 de completare a Directivei 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește funcționarea Fondului pentru inovare (Text cu relevanță pentru SEE.) (link)
[85] Regulamentul delegat (UE) 2019/331 al Comisiei din 19 decembrie 2018 de stabilire a normelor tranzitorii la nivelul Uniunii pentru alocarea gratuită armonizată a cotelor de emisie în conformitate cu articolul 10a din Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului (Text cu relevanță pentru SEE). (link)
[86] DECIZIA DELEGATĂ (UE) 2019/708 A COMISIEI din 15 februarie 2019 de completare a Directivei 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind stabilirea sectoarelor și subsectoarelor considerate a fi expuse riscului de relocare a emisiilor de carbon pentru perioada 2021 până în 2030 (link)
[87] REGULAMENTUL DE PUNERE ÎN APLICARE (UE) 2021/447 AL COMISIEI din 12 martie 2021 de stabilire a valorilor de referință revizuite pentru alocarea cu titlu gratuit a cotelor de emisii pentru perioada 2021-2025 în temeiul articolului 10a alineatul (2) din Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului (link)
[88] Regulamentul delegat (UE) 2023/2830 al Comisiei din 17 octombrie 2023 de completare a Directivei 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului prin stabilirea normelor privind calendarul, administrarea și alte aspecte ale licitației cotelor de emisii de gaze cu efect de seră (link)
[89] Decizia de punere în aplicare (UE) 2021/927 a Comisiei din 31 mai 2021 de stabilire a factorului de corecție transsectorial uniform pentru ajustarea alocărilor gratuite de certificate de emisie pentru perioada 2021-2025 [notificată sub documentul C(2021) 3745] (Text cu relevanță pentru SEE) (link)
[90] Decizia (UE) 2020/2166 a Comisiei din 17 decembrie 2020 privind determinarea cotelor de licitație ale statelor membre în perioada 2021-2030 a Sistemului UE de comercializare a certificatelor de emisii (notificată sub documentul C(2020) 8945) (link)
[91] REGULAMENTUL DE PUNERE ÎN APLICARE (UE) 2023/2441 AL COMISIEI din 31 octombrie 2023 de stabilire a normelor de aplicare a Directivei 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului Consiliului în ceea ce privește conținutul și formatul planurilor de neutralitate climatică necesare pentru acordarea alocare gratuită de certificate de emisii (link)
[92] Regulamentul (UE) nr. 389/2013 al Comisiei din 2 mai 2013 de instituire a unui registru al Uniunii în temeiul Directivei 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului, Deciziei nr. 280/2004/CE și nr. 406/2009/CE ale Parlamentului European și al Consiliului și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 200 și nr. 1193/2011 Text cu relevanță pentru SEE (link)
[93] Regulamentul delegat (UE) 2019/1122 al Comisiei din 12 martie 2019 de completare a Directivei 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește funcționarea Registrului Uniunii (Text cu relevanță pentru SEE.) (link)
[94] 2006/780/CE: Decizia Comisiei din 13 noiembrie 2006 privind evitarea numărării duble a reducerilor de emisii de gaze cu efect de seră în cadrul schemei comunitare de comercializare a certificatelor de emisii pentru activitățile de

proiect în temeiul Protocolului de la Kyoto, în conformitate cu Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului (notificată sub documentul cu numărul C(2006) EEAT relevantă (link)

[95] 2011/389/UE: Decizia Comisiei din 30 iunie 2011 privind cantitatea de cote la nivelul Uniunii menționată la articolul 3e alineatul (3) literele (a)-(d) din Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului de stabilire a unui sistem de comercializare a cotelor de emisii de gaze cu efect de seră în cadrul Comunității Text cu relevanță pentru SEE (link)

[96] Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2018/2067 al Comisiei din 19 decembrie 2018 privind verificarea datelor și acreditarea verificatorilor în conformitate cu Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului (Text cu relevanță pentru SEE.) (link)

[97] Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/1842 al Comisiei din 31 octombrie 2019 de stabilire a normelor de aplicare a Directivei 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește măsurile ulterioare pentru ajustările alocării gratuite a cotelor de emisie ca urmare a modificărilor nivelului de activitate (link)

[98] Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2020/1001 al Comisiei din 9 iulie 2020 de stabilire a normelor detaliate de aplicare a Directivei 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește funcționarea Fondului de modernizare care sprijină investițiile pentru modernizarea sistemelor energetice și îmbunătățirea eficienței energetice a anumitor state membre (link)

[99] 2013/447/UE: Decizia Comisiei din 5 septembrie 2013 privind factorul standard de utilizare a capacității în conformitate cu articolul 18 alineatul (2) din Decizia 2011/278/UE Text cu relevanță pentru SEE (link)

[100] Regulamentul delegat (UE) 2024/2620 al Comisiei din 30 iulie 2024 de completare a Directivei 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește cerințele pentru a considera că gazele cu efect de seră au devenit permanent legate chimic într-un produs (link)

[101] Decizia Comisiei din 4 mai 2005 de stabilire a unui chestionar în vederea prezentării de rapoarte privind aplicarea Directivei 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului de stabilire a unui sistem de comercializare a cotelor de emisie de gaze cu efect de seră în cadrul Comunității și de modificare a Directivei 96/61/CE a Consiliului [notificată cu numărul C(2005) 1359]Text cu relevanță pentru SEE. (link)

[102] REGULAMENTUL DE PUNERE ÎN APLICARE (UE) 2021/447 AL COMISIEI din 12 martie 2021 de stabilire a valorilor de referință revizuite pentru alocarea cu titlu gratuit a cotelor de emisii pentru perioada 2021-2025 în temeiul articolului 10a alineatul (2) din Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului (link)

[103] 2009/450/CE: Decizia Comisiei din 8 iunie 2009 privind interpretarea detaliată a activităților de aviație enumerate în anexa I la Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului [notificată sub documentul numărul C(2009) 4293] (link)

[104] Regulamentul (CE) nr. 748/2009 al Comisiei din 5 august 2009 privind lista operatorilor de aeronave care au desfășurat o activitate de aviație enumerată în anexa I la Directiva 2003/87/CE la 1 ianuarie 2006 sau după aceasta de specificare a statului membru de administrare pentru fiecare operator de aeronave (Text cu relevanță pentru SEE) (link)

[105] Regulamentul (UE) nr. 606/2010 al Comisiei din 9 iulie 2010 privind aprobarea unui instrument simplificat dezvoltat de organizația europeană pentru siguranța navigației aeriene (Eurocontrol) pentru estimarea consumului de combustibil al anumitor operatori de aeronave cu emisii mici (Text cu relevanță pentru SEE) (link)

[106] Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2018/2067 al Comisiei din 19 decembrie 2018 privind verificarea datelor și acreditarea verificatorilor în conformitate cu Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului (Text cu relevanță pentru SEE.) (link)

[107] Regulamentul delegat (UE) 2019/1603 al Comisiei din 18 iulie 2019 de completare a Directivei 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește măsurile adoptate de Organizația Aviației Civile Internaționale pentru monitorizarea, raportarea și verificarea emisiilor din aviație în scopul punerii în aplicare a unei măsuri globale de piață (Text cu relevanță EEA) (link)

[108] Decizia (UE) 2023/2440 a Comisiei din 27 octombrie 2023 privind cantitatea totală de cote la nivelul Uniunii care urmează să fie alocată pentru operatorii de aeronave în cadrul Sistemului UE de comercializare a certificatelor de emisii pentru 2024 (link)

[109] Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2024/622 al Comisiei din 22 februarie 2024 privind lista statelor care sunt considerate a fi aplicate CORSIA în sensul Directivei 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind emisiile în 2023 (link)

[110] Regulamentul (UE) 2024/1030 al Comisiei din 27 martie 2024 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 748/2009 în ceea ce privește actualizarea listei operatorilor de aeronave care desfășoară o activitate de aviație enumerați în anexa I la Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului (link)

[111] Decizia Comisiei din 5 iulie 2024 privind instruirea administratorului central al Registrului Uniunii de a introduce tabelele naționale de alocare pentru aviație pentru 2024 și 2025 în Registrul Uniunii (link)
[112] Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2024/1879 al Comisiei din 9 iulie 2024 de stabilire a normelor de aplicare a Directivei 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește calcularea cerințelor de compensare în scopul CORSIA (link)
[113] Regulamentul delegat (UE) 2023/2917 al Comisiei din 20 octombrie 2023 privind activitățile de verificare, acreditarea verificatorilor și aprobarea planurilor de monitorizare de către autoritățile administratoare în temeiul Regulamentului (UE) 2015/757 al Parlamentului European și al Consiliului privind monitorizarea, raportarea și verificarea emisiilor de gaze cu efect de seră, regulamentul delegat din transportul maritim și al Comisiei (UE) 2016/2072 (link)
[114] Regulamentul delegat (UE) 2023/2849 al Comisiei din 12 octombrie 2023 de completare a Regulamentului (UE) 2015/757 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește normele de raportare și transmitere a datelor agregate privind emisiile la nivel de companie (link)
[115] Regulamentul delegat (UE) 2023/2776 al Comisiei din 12 octombrie 2023 de modificare a Regulamentului (UE) 2015/757 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește normele de monitorizare a emisiilor de gaze cu efect de seră și alte informații relevante din transportul maritim (link)
[116] Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2023/2297 al Comisiei din 26 octombrie 2023 de identificare a porturilor de transbordare a containerelor învecinate în conformitate cu Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului (link)
[117] Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2023/2599 al Comisiei din 22 noiembrie 2023 de stabilire a normelor de aplicare a Directivei 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește administrarea companiilor de transport maritim de către autoritățile de administrare în ceea ce privește o companie de transport maritim (like)
[118] Decizia de punere în aplicare (UE) 2023/2895 a Comisiei din 19 decembrie 2023 de stabilire a listei insulelor și porturilor menționate la articolul 12 alineatul (3-d) din Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a listei contractelor de serviciu public transnațional sau a obligațiilor de serviciu public transnațional menționate la articolul 12 alineatul (3) din directiva menționată. (link)
[119] Decizia de punere în aplicare (UE) 2024/1113 a Comisiei din 18 aprilie 2024 de modificare a Deciziei de punere în aplicare (UE) 2023/2895 în ceea ce privește lista insulelor și porturilor menționate la articolul 12 alineatul (3-d) din Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului (link)
[120] Regulamentul (UE) 2023/955 al Parlamentului European și al Consiliului din 10 mai 2023 de instituire a unui Fond pentru clima socială și de modificare a Regulamentului (UE) 2021/1060 (link)
[121] Regulamentul (UE) 2018/842 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2018 privind reducerea obligatorie anuală a emisiilor de gaze cu efect de seră de către statele membre în perioada 2021-2030 care contribuie la acțiunile climatice pentru îndeplinirea angajamentelor asumate prin Acordul de la Paris și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 525/2013 (Text relevant pentru SEE) (link)
[122] Decizia de punere în aplicare (UE) 2020/2126 a Comisiei din 16 decembrie 2020 privind stabilirea alocărilor anuale de emisii ale statelor membre pentru perioada 2021-2030, în conformitate cu Regulamentul (UE) 2018/842 al Parlamentului European și al Consiliului (Text cu relevanță pentru SEE) (link)
[123] Decizia (UE) 2023/863 a Comisiei din 26 aprilie 2023 privind stabilirea sumelor corespunzătoare la 20 % din depășirea globală a anumitor state membre în perioada 2013-2020, în conformitate cu Regulamentul (UE) 2018/842 al Parlamentului European și al Consiliului (link)
[124] Regulamentul delegat (UE) 2019/1122 al Comisiei din 12 martie 2019 de completare a Directivei 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește funcționarea Registrului Uniunii (Text cu relevanță pentru SEE.) (link)
[125] Regulamentul (UE) 2018/841 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2018 privind includerea emisiilor de gaze cu efect de seră și a eliminărilor din utilizarea terenurilor, modificarea utilizării terenurilor și silvicultură în cadrul climatic și energetic pentru 2030 și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 525/2013 și a Deciziei nr. (link)
[126] Regulamentul (UE) 2024/3012 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 noiembrie 2024 de instituire a unui cadru de certificare al Uniunii pentru absorbțiile permanente de carbon, agricultura carbonului și stocarea carbonului în produse (link)
[127] Directiva 2009/31/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009 privind stocarea geologică a dioxidului de carbon și de modificare a Directivei 85/337/CEE a Consiliului, a Directivelor Parlamentului European

și a Consiliului 2000/60/CE, 2001/80/CE, 2004/35/CE, Regulamentul 220/CE, 2801/CE și 2201/CE (CE) nr. 1013/2006 (Text cu relevanță pentru SEE) (link)

[128] 2011/92/UE: Decizia Comisiei din 10 februarie 2011 de introducere a chestionarului care urmează să fie utilizat pentru primul raport privind punerea în aplicare a Directivei 2009/31/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind stocarea geologică a dioxidului de carbon [notificată sub documentul C(2011) 657] Text cu relevanță pentru SEE (link)

[129] 2010/670/UE: Decizia Comisiei din 3 noiembrie 2010 de stabilire a criteriilor și măsurilor pentru finanțarea proiectelor demonstrative comerciale care vizează captarea și stocarea geologică a CO 2 în condiții de siguranță pentru mediu, precum și proiectele demonstrative de tehnologii inovatoare de energie regenerabilă în cadrul schemei de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră în cadrul Comunității instituită prin Directiva 2003/CE a Consiliului C(2010) 7499) (link)

[130] Regulamentul (CE) nr. 1497/2007 al Comisiei din 18 decembrie 2007 de stabilire, în temeiul Regulamentului (CE) nr. 842/2006 al Parlamentului European și al Consiliului, cerințe standard de verificare a scurgerilor pentru sistemele staționare de protecție împotriva incendiilor care conțin anumite gaze fluorurate cu efect de seră (Text cu relevanță pentru SEE) (link)

[131] Regulamentul (CE) nr. 1516/2007 al Comisiei din 19 decembrie 2007 de stabilire, în temeiul Regulamentului (CE) nr. 842/2006 al Parlamentului European și al Consiliului, cerințe standard de verificare a scurgerilor pentru echipamentele staționare de refrigerare, aer condiționat și pompe de căldură care conțin anumite gaze fluorurate cu efect de seră (Text cu relevanță pentru SEE) (link)

[132] Regulamentul (CE) nr. 304/2008 al Comisiei din 2 aprilie 2008 de stabilire, în temeiul Regulamentului (CE) nr. 842/2006 al Parlamentului European și al Consiliului, a cerințelor minime și a condițiilor de recunoaștere reciprocă pentru certificarea companiilor și a personalului în ceea ce privește sistemele staționare de protecție împotriva incendiilor și stingătoarele care conțin anumite gaze fluorurate cu efect de seră (EEA) cu relevanță. (link)

[133] Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2015/2066 al Comisiei din 17 noiembrie 2015 de stabilire, în temeiul Regulamentului (UE) nr. 517/2014 al Parlamentului European și al Consiliului, a cerințelor minime și a condițiilor de recunoaștere reciprocă pentru certificarea persoanelor fizice care efectuează instalarea, întreținerea, întreținerea, repararea sau scoaterea din funcțiune a gazelor electrice cu efect de seră cu efect de seră fluorurate recuperate sau cu efect de seră fluorurate. gaze de la aparatura electrică staționară (Text cu relevanță pentru SEE) (link)

[134] Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2016/879 al Comisiei din 2 iunie 2016 de stabilire, în temeiul Regulamentului (UE) nr. 517/2014 al Parlamentului European și al Consiliului, a modalităților detaliate referitoare la declarația de conformitate la introducerea pe piață a echipamentelor de refrigerare, aer condiționat și pompe de căldură încărcate cu hidrofluorocarburi (verificarea EEA de către un auditor independent cu relevanța acestora) (link)

[135] Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2024/2174 al Comisiei din 2 septembrie 2024 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) 2024/573 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește formatul etichetelor pentru anumite produse și echipamente care conțin gaze fluorurate cu efect de seră și de abrogare a Regulamentului de punere în aplicare (UE) 20685/2068 al Comisiei (link)

[136] Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2024/2195 al Comisiei din 4 septembrie 2024 de stabilire a formatului de transmitere a rapoartelor de date menționate la articolul 26 din Regulamentul (UE) 2024/573 al Parlamentului European și al Consiliului privind gazele fluorurate cu efect de seră și de abrogare a Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 1191 al Comisiei. (link)

[137] Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2015/2065 al Comisiei din 17 noiembrie 2015 de stabilire, în temeiul Regulamentului (UE) nr. 517/2014 al Parlamentului European și al Consiliului, a formatului de notificare a programelor de formare și certificare ale statelor membre (Text cu relevanță pentru SEE) (link)

[138] Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2024/2473 al Comisiei din 19 septembrie 2024 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) 2024/573 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește înregistrarea pe portalul F-gaz și de abrogare a Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2019/661 al Comisieia Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2024/2473 al Comisiei din 19 septembrie 2024 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) 2024/573 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește înregistrarea pe portalul F-gaz și de abrogare a Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2019/661 al Comisiei (link)

[139] Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2024/2174 al Comisiei din 2 septembrie 2024 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) 2024/573 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește formatul etichetelor pentru anumite produse și echipamente care conțin gaze fluorurate cu efect de seră și de abrogare a Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2015/2068 al Comisiei (link)

[140] Regulamentul (UE) nr. 537/2011 al Comisiei din 1 iunie 2011 privind mecanismul de alocare a cantităților de substanțe reglementate permise pentru utilizări de laborator și analitice în Uniune în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1005/2009 al Parlamentului European și al Consiliului privind substanțele care epuizează stratul de ozon (link)
[141] Regulamentul (UE) 2019/1242 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019 de stabilire a standardelor de performanță privind emisiile de CO2 pentru vehiculele grele noi și de modificare a Regulamentului (CE) nr. (link)
[142] Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2020/1079 al Comisiei din 20 iulie 2020 privind verificarea și corectarea datelor menționate în Regulamentul (UE) 2018/956 privind monitorizarea și raportarea emisiilor de CO2 și a consumului de combustibil al vehiculelor grele noi (Text cu relevanță pentru SEE)Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2020/1079 al Comisiei din 20 iulie 2020 privind verificarea și corectarea datelor menționate în Regulamentul (UE) 2018/956 privind monitorizarea și raportarea emisiilor de CO2 și a consumului de combustibil al vehiculelor grele noi (Text cu relevanță pentru SEE) (link)
[143] Regulamentul delegat (UE) 2021/1430 al Comisiei din 31 mai 2021 de completare a Regulamentului (UE) 2018/956 al Parlamentului European și al Consiliului prin specificarea datelor care trebuie raportate de statele membre în scopul verificării emisiilor de CO2 și a consumului de combustibil al vehiculelor grele noi (Text cu relevanță pentru SEE) (link)
[144] Regulamentul delegat (UE) 2024/1127 al Comisiei din 8 februarie 2024 de completare a Regulamentului (UE) 2019/1242 al Parlamentului European și al Consiliului prin stabilirea principiilor directoare și a criteriilor pentru definirea procedurilor de verificare a valorilor emisiilor de CO2 și consumului de combustibil ale vehiculelor grele, verificarea în exploatare (ve de CO2 ale autoturismelor și ale vehiculelor utilitare ușoare în temeiul Regulamentului (UE) 2019/631 al Parlamentului European și al Consiliului și de abrogare a Regulamentelor de punere în aplicare (UE) nr. 1014/2010, (UE) nr. 293/2012, (UE) 2017/1152 și (UE) 2017/1153 ale Comisiei (Text cu relevanță pentru SEE) (link)
[150] Regulamentul (UE) nr. 63/2011 al Comisiei din 26 ianuarie 2011 de stabilire a dispozițiilor detaliate pentru aplicarea unei derogări de la obiectivele privind emisiile specifice de CO 2 , în temeiul articolului 11 din Regulamentul (CE) nr. 443/2009 al Parlamentului European și al Consiliului Text cu relevanță pentru SEE (link)
[151] Regulamentul delegat (UE) nr. 114/2013 al Comisiei din 6 noiembrie 2012 de completare a Regulamentului (UE) nr. 510/2011 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește normele referitoare la cererea de derogare de la obiectivele privind emisiile specifice de CO 2 ale vehiculelor utilitare ușoare noi Text cu relevanță pentru SEE (link)
[152] Regulamentul de punere în aplicare erificare în exploatare) (link)
[145] Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2022/1362 al Comisiei din 1 august 2022 de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 595/2009 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește performanța remorcilor grele în ceea ce privește influența acestora asupra emisiilor de CO2, consumului de combustibil, consumului de energie și de modificare a regulamentului de implementare a vehiculelor cu emisii zero (UE) 2020/683 (Text cu relevanță pentru SEE)Text cu relevanță pentru SEE (link)
[146] Regulamentul (UE) 2017/2400 al Comisiei din 12 decembrie 2017 de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 595/2009 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește determinarea emisiilor de CO2 și a consumului de combustibil al vehiculelor grele și de modificare a Directivei 2007/46/CE și a Regulamentului (UE) nr. (Text cu relevanță pentru SEE)Text cu relevanță pentru SEE (link)
[147] Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2021/941 al Comisiei din 10 iunie 2021 de stabilire a unei proceduri specifice de identificare a vehiculelor grele certificate ca vehicule profesionale, dar neînmatriculate ca atare și care aplică corecții la media anuală a emisiilor specifice de CO2 ale unui producător pentru a lua în considerare vehiculele respective (Text cu relevanță pentru SEE) (link)
[148] Regulamentul (UE) 2019/631 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 aprilie 2019 de stabilire a standardelor de performanță privind emisiile de CO2 pentru autoturismele noi și pentru vehiculele utilitare ușoare noi și de abrogare a Regulamentelor (CE) nr. 443/2009 și (UE) nr. 510/2011 (reformare) (Text cu relevanță pentru SEE.) (link)
[149] Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2021/392 al Comisiei din 4 martie 2021 privind monitorizarea și raportarea datelor referitoare la emisiil(UE) 2023/2767 al Comisiei din 13 decembrie 2023 de stabilire a unei proceduri de omologare și de certificare a tehnologiilor inovatoare care contribuie la reducerea emisiilor de CO2 generate de autoturisme și de vehiculele utilitare ușoare, în temeiul Regulamentului (UE) 2019/631 al Parlamentului European și al Consiliului (link)

[153] 2012/100/UE: Decizia Comisiei din 17 februarie 2012 privind o metodă de colectare a primelor pentru emisiile suplimentare de CO 2 generate de autoturismele noi în temeiul Regulamentului (CE) nr. 443/2009 al Parlamentului European și al Consiliului Text cu relevanță pentru SEE (link)
[154] 2012/99/UE: Decizia de punere în aplicare a Comisiei din 17 februarie 2012 privind dispozițiile detaliate de colectare a primelor pentru emisiile suplimentare de CO 2 generate de vehiculele utilitare ușoare noi, în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 510/2011 al Parlamentului European și al Consiliului Text cu relevanță pentru SEE (link)
[155] Regulamentul delegat (UE) 2023/2867 al Comisiei din 5 octombrie 2023 de completare a Regulamentului (UE) 2019/631 al Parlamentului European și al Consiliului prin stabilirea principiilor directoare și a criteriilor pentru definirea procedurilor de verificare a valorilor emisiilor de CO2 și ale consumului de combustibil ale autoturismelor și ale vehiculelor utilitare ușoare în circulație (verificare în circulație) (link)
[156] Consolidated text: Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2023/2866 al Comisiei din 15 decembrie 2023 de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2019/631 al Parlamentului European și al Consiliului prin stabilirea procedurilor de verificare a valorilor pentru emisiile de CO2 și consumul de combustibil ale autoturismelor și ale vehiculelor utilitare ușoare aflate în circulație (verificare în circulație) (link)
[157] Decizia Comisiei din 18 februarie 2002 privind un format comun pentru transmiterea rezumatelor datelor naționale privind calitatea combustibililor [notificată sub documentul numărul C(2002) 508] (link)
[158] Directiva 2002/49/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 iunie 2002 privind evaluarea și gestionarea zgomotului ambiental - Declarație a Comisiei în cadrul comitetului de conciliere privind Directiva privind evaluarea și gestionarea zgomotului ambiental (link)
[159] Directiva (UE) 2024/2881 a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2024 privind calitatea aerului înconjurător și un aer mai curat pentru Europa (reformare) (link)
[160] 2011/850/UE: Decizia de punere în aplicare a Comisiei din 12 decembrie 2011 de stabilire a normelor pentru Directivele 2004/107/CE și 2008/50/CE ale Parlamentului European și ale Consiliului în ceea ce privește schimbul reciproc de informații și raportarea privind calitatea aerului înconjurător [notificată în documentul C(2011) 90] (link)
[162] Regulamentul (UE) nr. 1257/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 noiembrie 2013 privind reciclarea navelor și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1013/2006 și a Directivei 2009/16/CE Text cu relevanță pentru SEE (link)
[163] Regulamentul (UE) 2025/40 al Parlamentului European și al Consiliului din 19 decembrie 2024 privind ambalajele și deșeurile de ambalaje, de modificare a Regulamentului (UE) 2019/1020 și a Directivei (UE) 2019/904 și de abrogare a Directivei 94/62/CE (Text cu relevanță pentru SEE) (link)
[164] Regulamentul (UE) 2023/1542 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 iulie 2023 privind bateriile și bateriile uzate, de modificare a Directivei 2008/98/CE și a Regulamentului (UE) 2019/1020 și de abrogare a Directivei 2006/66/CE (Text cu relevanță pentru SEE) (link)
[165] 2003/33/CE: Decizia Consiliului din 19 decembrie 2002 de stabilire a criteriilor și procedurilor de acceptare a deșeurilor la depozitele de deșeuri în conformitate cu articolul 16 și cu anexa II la Directiva 1999/31/CE (link)
[166] Directiva 2011/65/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 8 iunie 2011 privind restricționarea utilizării anumitor substanțe periculoase în echipamentele electrice și electronice (reformare) Text cu relevanță pentru SEE (link)
[167] Directiva 2006/7/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 februarie 2006 privind gestionarea calității apei de scăldat și de abrogare a Directivei 76/160/CEE (link)
[168] 2014/431/UE: Decizia de punere în aplicare a Comisiei din 26 iunie 2014 privind formatele de raportare privind programele naționale de punere în aplicare a Directivei 91/271/CEE a Consiliului [notificată prin documentul C(2014) 4208] (link)
[169] Directiva (UE) 2024/3019 a Parlamentului European și a Consiliului din 27 noiembrie 2024 privind tratarea apelor uzate urbane (reformare) (Text cu relevanță pentru SEE) (link)
[170]Propunere de DIRECTIVĂ A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI de modificare a Directivei 2000/60/CE de instituire a unui cadru pentru acțiunea comunitară în domeniul politicii apei, a Directivei 2006/118/CE privind protecția apelor subterane împotriva poluării și deteriorării și a Directivei 2008/105/CE privind standardele de calitate a mediului în domeniul politicii apei (link)
[171] Propunere de DIRECTIVA A PARLAMENTULUI EUROPEAN SI A CONSILIULUI privind monitorizarea si rezistenta solului (Legea privind monitorizarea solului) (link)
[172] Regulamentul (UE) 2024/1991 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2024 privind refacerea naturii și de modificare a Regulamentului (UE) 2022/869 (Text cu relevanță pentru SEE) (link)

[173] Regulamentul (UE) nr. 511/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 aprilie 2014 privind măsurile de conformitate pentru utilizatori din Protocolul de la Nagoya privind accesul la resursele genetice și împărțirea echitabilă și echitabilă a beneficiilor care decurg din utilizarea acestora în Uniune Text cu relevanță pentru SEE (link)
[174] Regulamentul (UE) nr. 995/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 octombrie 2010 de stabilire a obligațiilor operatorilor care introduc pe piață lemn și produse din lemn Text cu relevanță pentru SEE (link)
[175] Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 607/2012 al Comisiei din 6 iulie 2012 privind normele detaliate privind sistemul de due diligence și frecvența și natura controalelor asupra organizațiilor de monitorizare prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 995/2010 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a obligațiilor operatorilor care introduc lemn și produse din lemn pe piața relevantă Textul EEA (link)
[176] Regulamentul delegat (UE) nr. 363/2012 al Comisiei din 23 februarie 2012 privind normele de procedură pentru recunoașterea și retragerea recunoașterii organizațiilor de monitorizare, astfel cum este prevăzut în Regulamentul (UE) nr. 995/2010 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a obligațiilor operatorilor care introduc pe piață lemn și produse din lemn relevante. (link)
[177] REGULAMENTUL (UE) 2023/1115 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI din 31 mai 2023 privind punerea la dispoziție pe piața Uniunii și exportul din Uniune al anumitor mărfuri și produse asociate cu defrișarea și degradarea pădurilor și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 995/2010 (link)
[178] Regulamentul (CE) nr. 2173/2005 al Consiliului din 20 decembrie 2005 privind instituirea unui sistem de licențe FLEGT pentru importurile de lemn în Comunitatea Europeană (link)
[179] Regulamentul (CE) nr. 1024/2008 al Comisiei din 17 octombrie 2008 de stabilire a măsurilor detaliate de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 2173/2005 al Consiliului privind instituirea unui sistem de licențe FLEGT pentru importurile de lemn în Comunitatea Europeană (link)
[180] 2014/762/UE: Decizia de punere în aplicare a Comisiei din 16 octombrie 2014 de stabilire a normelor de punere în aplicare a Deciziei nr. 1313/2013/UE a Parlamentului European și a Consiliului privind un mecanism al Uniunii de protecție civilă și de abrogare a Deciziilor Comisiei 2004/277/CE, Euratom și 2013/UE (documentul E606007 C(2014) 7489) Text cu relevanță pentru SEE (link)
[181] Decizia de punere în aplicare (UE) 2019/1310 a Comisiei din 31 iulie 2019 de stabilire a normelor privind funcționarea Pool-ului european de protecție civilă și a rescEU [notificată sub documentul C(2019) 5614] (Text cu relevanță pentru SEE.) (link)
[182] Decizia de punere în aplicare (UE) 2019/570 a Comisiei din 8 aprilie 2019 de stabilire a normelor de punere în aplicare a Deciziei nr. 1313/2013/UE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește capacitățile rescEU și de modificare a Deciziei de punere în aplicare 2014/762/UE a Comisiei (notificată sub documentul C(2013/UE) cu relevanță) (Tex. (link)
[183] Directiva 87/217/CEE a Consiliului din 19 martie 1987 privind prevenirea și reducerea poluării mediului cu azbest (link)
[184] Directiva 2009/126/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 octombrie 2009 privind etapa II de recuperare a vaporilor de benzină în timpul realimentării autovehiculelor în stațiile de benzină (link)
[185] Regulamentul (CE) nr. 1221/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 noiembrie 2009 privind participarea voluntară a organizațiilor la o schemă comunitară de management și audit ecologic (EMAS), de abrogare a Regulamentului (CE) nr. (link)
[186] Decizia (UE) 2023/2463 a Comisiei din 3 noiembrie 2023 privind publicarea ghidului utilizatorului de stabilire a pașilor necesari pentru a participa la sistemul UE de management și audit ecologic (EMAS) în temeiul Regulamentului (CE) nr. (link)

NR. D/O	CELEX	DENUMIRE ACT UE	ACORD DE ASOCIERE	RAPORT EXTINDERE	FOAIE DE PARCURS	NR. D/O	ACȚIUNE NORMATIVĂ	INDICATOR DE MONITORIZARE	INSTITUȚIA RESPONSABILĂ	INSTITUȚII CO-RESPONSABILE	TERMEN APROBARE ÎN GUVERN (PENTRU LEGI)	LUNĂ	ANUL ADOPTĂRII	COSTURI ESTIMATIVE (mii lei)	ACOPERIT DIN BUGETUL DE STAT (mii lei)	ACOPERIT DIN ASISTENȚĂ EXTERNĂ	COSTURI NEACOPERITE (mii lei)
CLUSTER 4. AGENDA VERDE ȘI CONECTIVITATE SUSTENABILĂ																	
CAPITOLUL 14. POLITICA DE TRANSPORT																	
Transport rutier																	
1	31999L0062	Directiva 1999/62/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 17 iunie 1999 de aplicare a taxelor la vehiculele grele de marfă pentru utilizarea anumitor infrastructuri	AA, Anexa X TCT, Anexa 1.3			**1**	Proiect de lege pentru modificarea unor acte normative (stabilirea mecanismului de reglementare a taxelor la infrastructura rutieră)	Lege adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	MF – Ministerul Finanțelor, MM – Ministerul Mediului	octombrie 2027	Decembrie	2027	207.99	207.99		
2	32023D2698	Decizia de punere în aplicare (UE) 2023/2698 a Comisiei din 4 decembrie 2023 privind specificarea nivelului de referință al emisiilor de CO2 pentru grupele de vehicule grele care nu intră sub incidența Regulamentului (UE) 2019/1242 al Parlamentului European și al Consiliului în temeiul Directivei 1999/62/CE a Parlamentului European și a Consiliului	TCT, anexa 1.3			**1**	Proiect de lege pentru modificarea unor acte normative (stabilirea mecanismului de reglementare a taxelor la infrastructura rutieră)	Lege adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	MF – Ministerul Finanțelor, MM – Ministerul Mediului	octombrie 2027	Decembrie	2027				
3	32019L0520	Directiva (UE) 2019/520 a Parlamentului European și a Consiliului din 19 martie 2019 privind interoperabilitatea sistemelor de taxare rutieră electronică și facilitarea schimbului transfrontalier de informații cu privire la neplata taxelor rutiere în cadrul Uniunii	TCT, anexa 1.3			**2**	Proiect hotărâre de Guvern privind interoperabilitatea sistemelor de taxare rutieră electronică și facilitarea schimbului transfrontalier de informații cu privire la neplata taxelor rutiere	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	MF – Ministerul Finanțelor		Decembrie	2027	189.08	189.08		
4	32020R0203	Regulamentul Delegat (UE) 2020/203 al Comisiei din 28 noiembrie 2019 privind clasificarea vehiculelor, obligațiile utilizatorilor serviciului european de taxare rutieră electronică, cerințele privind elementele constitutive de interoperabilitate și criteriile minime de eligibilitate pentru organismele notificate	TCT, anexa 1.3			**3**	Proiect hotărâre de Guvern privind implementarea sistemului european de taxare rutieră electronică, cerințelor de interoperabilitate și procedurilor de notificare a organismelor competente	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	MF – Ministerul Finanțelor, MDED – Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării		Decembrie	2028	189.08	189.08		
5	32020R0204	Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2020/204 al Comisiei din 28 noiembrie 2019 privind obligațiile detaliate ale furnizorilor serviciului european de taxare rutieră electronică, conținutul minim al declarației privind domeniul serviciului european de taxare rutieră electronică, interfețele electronice și cerințele pentru elementele constitutive de interoperabilitate și de abrogare a Deciziei 2009/750/CE	TCT, anexa 1.3			**4**	Proiect hotărâre de Guvern privind obligațiile detaliate ale furnizorilor serviciului de taxare rutieră electronică, conținutul minim al declarației privind domeniul serviciului de taxare rutieră electronică, interfețele electronice și cerințele pentru elementele constitutive de interoperabilitate	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	MF – Ministerul Finanțelor		Decembrie	2028	189.08	189.08		
6	32016R0480	Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2016/480 al Comisiei din 1 aprilie 2016 de stabilire a unor norme comune privind interconectarea registrelor electronice naționale ale întreprinderilor de transport rutier și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1213/2010				**5**	Proiect hotărâre de Guvern pentru modificarea hotărârii de Guvern nr. 127/2020 pentru aprobarea Regulamentului privind menținerea registrelor de stat instituite de Sistemul informațional „e-Autorizație de transport"	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	ANTA - Agenția Națională Transport Auto		Decembrie	2026	117.29	117.29		
7	32009D0992	Decizia Comisiei din 17 decembrie 2009 privind cerințele minime pentru datele care trebuie introduse în registrul electronic național al întreprinderilor de transport rutier				**5**	Proiect hotărâre de Guvern pentru modificarea hotărârii de Guvern nr. 127/2020 pentru aprobarea Regulamentului privind menținerea registrelor de stat instituite de Sistemul informațional „e-Autorizație de transport"	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	ANTA - Agenția Națională Transport Auto		Decembrie	2026				
8	32024D2164	Decizia de punere în aplicare (UE) 2024/2164 a Comisiei din 11 iulie 2024 privind cerințele minime referitoare la datele vehiculelor închiriate care trebuie introduse în registrele electronice naționale ale întreprinderilor de transport rutier [notificată cu numărul C(2024) 4665]				**5**	Proiect hotărâre de Guvern pentru modificarea hotărârii de Guvern nr. 127/2020 pentru aprobarea Regulamentului privind menținerea registrelor de stat instituite de Sistemul informațional „e-Autorizație de transport"	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	ANTA - Agenția Națională Transport Auto		Decembrie	2026				
9	32014R0165	Regulamentul (UE) nr. 165/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 4 februarie 2014 privind tahografele în transportul rutier, de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 3821/85 al Consiliului privind aparatura de înregistrare în transportul rutier și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 561/2006 al Parlamentului European și al Consiliului privind armonizarea anumitor dispoziții ale legislației sociale în domeniul transporturilor rutiere	TCT, anexa 1.3	RE 2024, RE 2025	GP - Planul de creștere economică	**6**	Proiect de lege pentru modificarea Codului transporturilor rutiere nr.150/2014	Lege adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	ANTA - Agenția Națională Transport Auto	septembrie 2026	Noiembrie	2026	865.98	415.98	450	
	32014R0165					**7**	Proiect hotărâre de Guvern pentru modificarea hotărârii de Guvern nr.475/2016 pentru aprobarea Regulamentului privind condițiile de instalare, reparare și verificare a tahografelor și limitatoarelor de viteză	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	ANTA - Agenția Națională Transport Auto		Martie	2027	117.29	117.29		
10	32016R0799	Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2016/799 al Comisiei din 18 martie 2016 de punere în aplicare a Regulamentului (UE) nr. 165/2014 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a cerințelor pentru construirea, testarea, instalarea, operarea și repararea tahografelor și a componentelor acestora	TCT, anexa 1.3			**8**	Proiect de ordin al ministrului pentru aprobarea Cerințelor privind construcția, testarea, instalarea și inspecția tahografelor	Ordin emis	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Martie	2027	66.86	66.85		
11	32024R1886	Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2024/1886 al Comisiei din 10 iulie 2024 de stabilire a normelor detaliate de punere în aplicare a Regulamentului (UE) nr. 165/2014 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește conținutul formării inițiale și continue a agenților de control pentru analiza datelor înregistrate și pentru verificarea tahografelor				**9**	Proiect de ordin al ministrului pentru aprobarea Programului de formare a agenților de control pentru analiza datelor înregistrate și pentru verificarea tahografelor	Ordin emis	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	ANTA - Agenția Națională Transport Auto		Martie	2027	66.86	66.86		

NR. D/O	CELEX	DENUMIRE ACT UE	ACORD DE ASOCIERE	RAPORT EXTINDERE	FOAIE DE PARCURS	NR. D/O	ACȚIUNE NORMATIVĂ	INDICATOR DE MONITORIZARE	INSTITUȚIA RESPONSABILĂ	INSTITUȚII CO-RESPONSABILE	TERMEN APROBARE ÎN GUVERN (PENTRU LEGI)	LUNĂ	ANUL ADOPTĂRII	COSTURI ESTIMATIVE (mii lei)	ACOPERIT DIN BUGETUL DE STAT (mii lei)	ACOPERIT DIN ASISTENȚĂ EXTERNĂ	COSTURI NEACOPERITE (mii lei)
12	**32006R0561**	Regulamentul (CE) nr. 561/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 martie 2006 privind armonizarea anumitor dispoziții ale legislației sociale în domeniul transporturilor rutiere, de modificare a Regulamentelor (CEE) nr. 3821/85 și (CE) nr. 2135/98 ale Consiliului și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 3820/85 al Consiliului	AA, Anexa X TCT, anexa 1.3	RE 2024, RE 2025	GP - Planul de creștere economică	**6**	Proiect de lege pentru modificarea Codului transporturilor rutiere nr.150/2014	Lege adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	ANTA - Agenția Națională Transport Auto	septembrie 2026	Noiembrie	2026				
13	C(2011)3759/F1	Decizia de implementare a Comisiei din 07.06.2011 privind calcularea timpului zilnic de conducere în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 561/2006 a Parlamentului European și a Consiliului				**10**	Proiect de ordin al ministrului privind calcularea timpului zilnic de conducere	Ordin emis	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	ANTA - Agenția Națională Transport Auto		Aprilie	2027	66.86	66.86		
14	32009R1071	Regulamentul (CE) nr. 1071/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 octombrie 2009 de stabilire a unor norme comune privind condițiile care trebuie îndeplinite pentru exercitarea ocupației de operator de transport rutier și de abrogare a Directivei 96/26/CE a Consiliului	AA, Anexa X TCT, anexa 1.3	RE 2024, RE 2025	GP - Planul de creștere economică	**6**	Proiect de lege pentru modificarea Codului transporturilor rutiere nr.150/2014	Lege adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	ANTA - Agenția Națională Transport Auto	septembrie 2026	Noiembrie	2026				
	32009R1071				GP - Planul de creștere economică	**11**	Proiect hotărâre de Guvern pentru stabilirea conceptului și regulamentului platformei digitale de atestare	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	ANTA - Agenția Națională Transport Auto		Decembrie	2026	417.29	117.29	300	
15	32009R1072	Regulamentul (CE) nr. 1072/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 octombrie 2009 privind normele comune pentru accesul la piața transportului rutier internațional de mărfuri		RE 2024, RE 2025	GP - Planul de creștere economică	**6**	Proiect de lege pentru modificarea Codului transporturilor rutiere nr.150/2014	Lege adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	ANTA - Agenția Națională Transport Auto	septembrie 2026	Noiembrie	2026				
16	32009R1073	Regulamentul (CE) nr. 1073/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 octombrie 2009 privind normele comune pentru accesul la piața internațională a serviciilor de transport cu autocarul și autobuzul și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 561/2006		RE 2024, RE 2025	GP - Planul de creștere economică	**6**	Proiect de lege pentru modificarea Codului transporturilor rutiere nr.150/2014	Lege adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	ANTA - Agenția Națională Transport Auto	septembrie 2026	Noiembrie	2026				
17	32006L0022	Directiva 2006/22/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 martie 2006 privind condițiile minime pentru punerea în aplicare a Regulamentelor (CE) nr. 561/2006 și (UE) nr. 165/2014 și a Directivei 2002/15/CE în ceea ce privește legislația socială referitoare la activitățile de transport rutier și de abrogare a Directivei 88/599/CEE a Consiliulu	AA, Anexa X TCT, anexa 1.3	RE 2024, RE 2025	GP - Planul de creștere economică	**6**	Proiect de lege pentru modificarea Codului transporturilor rutiere nr.150/2014	Lege adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	ANTA - Agenția Națională Transport Auto	septembrie 2026	Noiembrie	2026				
18	32016R0403	Regulamentul (UE) 2016/403 al Comisiei din 18 martie 2016 de completare a Regulamentului (CE) nr. 1071/2009 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește clasificarea încălcărilor grave ale normelor Uniunii, care pot determina pierderea de către un operator de transport rutier a bunei reputații și de modificare a anexei III la Directiva 2006/22/CE a Parlamentului European și a Consiliului		RE 2025, RE 2024		**6**	Proiect de lege pentru modificarea Codului transporturilor rutiere nr.150/2014	Lege adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	ANTA - Agenția Națională Transport Auto	septembrie 2026	Noiembrie	2026				
19	32020L1057	Directiva (UE) 2020/1057 a Parlamentului European și a Consiliului din 15 iulie 2020 de stabilire a unor norme specifice cu privire la Directiva 96/71/CE și la Directiva 2014/67/UE privind detașarea conducătorilor auto în sectorul transportului rutier și de modificare a Directivei 2006/22/CE în ceea ce privește cerințele de control și a Regulamentului (UE) nr. 1024/2012	TCT, anexa 1.3	RE 2024, RE 2025	GP - Planul de creștere economică	**6**	Proiect de lege pentru modificarea Codului transporturilor rutiere nr.150/2014	Lege adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	ANTA - Agenția Națională Transport Auto	septembrie 2026	Noiembrie	2026				
20	32011R0181	Regulamentul (UE) nr. 181/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2011 privind drepturile pasagerilor care călătoresc cu autobuzul și autocarul și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 2006/2004	TCT, anexa 1.3	RE 2024, RE 2025		**6**	Proiect de lege pentru modificarea Codului transporturilor rutiere nr.150/2014	Lege adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	ANTA - Agenția Națională Transport Auto	septembrie 2026	Noiembrie	2026				
	32011R0181					**12**	Proiect hotărâre de Guvern privind drepturile pasagerilor care călătoresc cu autobuzul și autocarul	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	ANTA - Agenția Națională Transport Auto		Martie	2027	417.29	117.29	300	
21	32002L0015	Directiva 2002/15/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 martie 2002 privind organizarea timpului de lucru al persoanelor care efectuează activități mobile de transport rutier	AA, Anexa X TCT, anexa 1.3	RE 2024, RE 2025		**6**	Proiect de lege pentru modificarea Codului transporturilor rutiere nr.150/2014	Lege adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale		septembrie 2026	Noiembrie	2026				
22	31989R4058	Regulamentul (CEE) nr. 4058/89 al Consiliului din 21 decembrie 1989 privind stabilirea prețurilor la transportul rutier de mărfuri între statele membre				**6**	Proiect de lege pentru modificarea Codului transporturilor rutiere nr.150/2014	Lege adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	ANTA - Agenția Națională Transport Auto	septembrie 2026	Noiembrie	2026				
23	31990R3916	Regulamentul (CEE) nr. 3916/90 al Consiliului din 21 decembrie 1990 privind măsurile care trebuie luate în eventualitatea unei crize pe piața transportului rutier de mărfuri				**6**	Proiect de lege pentru modificarea Codului transporturilor rutiere nr.150/2014	Lege adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	ANTA - Agenția Națională Transport Auto	septembrie 2026	Noiembrie	2026				
24	32006L0001	Directiva 2006/1/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 18 ianuarie 2006 privind utilizarea vehiculelor închiriate fără conducători auto pentru transportul rutier de mărfuri				**6**	Proiect de lege pentru modificarea Codului transporturilor rutiere nr.150/2014	Lege adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	ANTA - Agenția Națională Transport Auto	septembrie 2026	Noiembrie	2026				

NR. D/O	CELEX	DENUMIRE ACT UE	ACORD DE ASOCIERE	RAPORT EXTINDERE	FOAIE DE PARCURS	NR. D/O	ACȚIUNE NORMATIVĂ	INDICATOR DE MONITORIZARE	INSTITUȚIA RESPONSABILĂ	INSTITUȚII CO-RESPONSABILE	TERMEN APROBARE ÎN GUVERN (PENTRU LEGI)	LUNĂ	ANUL ADOPTĂRII	COSTURI ESTIMATIVE (mii lei)	ACOPERIT DIN BUGETUL DE STAT (mii lei)	ACOPERIT DIN ASISTENȚĂ EXTERNĂ	COSTURI NEACOPERITE (mii lei)
25	32014R0361	Regulamentul (UE) nr. 361/2014 al Comisiei din 9 aprilie 2014 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1073/2009 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește documentele pentru transportul internațional de călători cu autocarul și autobuzul și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 2121/98				**13**	Proiect de ordin al ministrului pentru aprobarea Modelului documentelor pentru transportul internațional de călători cu autocarul și autobuzul	Ordin emis	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Noiembrie	2027	66.85	66.85		
26	31996L0053	Directiva 96/53/CE a Consiliului din 25 iulie 1996 de stabilire, pentru anumite vehicule rutiere care circulă în interiorul Comunității, a dimensiunilor maxime autorizate în traficul național și internațional și a greutăți maxime autorizate în traficul internațional	AA, Anexa X TCT, anexa 1.3			**14**	Proiect hotărâre de Guvern pentru modificarea hotărârii de Guvern nr.326/2022 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la efectuarea pe drumurile publice a transporturilor rutiere cu depășirea masei totale, a maselor pe axe și/sau a dimensiunilor maxime admise	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Martie	2027	117.29	117.29		
	31996L0053					**15**	Proiect de lege pentru modificarea Legii drumurilor nr. 509/1995 (în vederea reglementării dimensiunilor maxime autorizate în traficul național și internațional)	Lege adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale		martie 2026	Mai	2026	207.99	207.99		
	31996L0053					**16**	Proiect de ordin al ministrului pentru aprobarea Cerințelor Tehnice aplicabile echipamentelor de cântărire la bord	Ordin emis	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	ANTA - Agenția Națională Transport Auto		Mai	2027	66.85	66.85		
27	32019R1213	Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/1213 al Comisiei din 12 iulie 2019 de stabilire a unor dispoziții detaliate care să asigure condiții uniforme pentru punerea în aplicare a interoperabilității și compatibilității echipamentelor de cântărire la bord în conformitate cu Directiva 96/53/CE a Consiliului	AA, Anexa X TCT, anexa 1.3			**14**	Proiect hotărâre de Guvern pentru modificarea hotărârii de Guvern nr.326/2022 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la efectuarea pe drumurile publice a transporturilor rutiere cu depășirea masei totale, a maselor pe axe și/sau a dimensiunilor maxime admise	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Martie	2027				
	32019R1213					**15**	Proiect de lege pentru modificarea Legii drumurilor nr. 509/1995 (în vederea reglementării dimensiunilor maxime autorizate în traficul național și internațional)	Lege adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale		martie 2026	Mai	2026				
	32019R1213					**16**	Proiect de ordin al ministrului privind aprobarea Cerințelor Tehnice aplicabile echipamentelor de cântărire la bord	Ordin emis	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	ANTA - Agenția Națională Transport Auto		Mai	2027				
28	32019R1916	Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/1916 al Comisiei din 15 noiembrie 2019 de stabilire a dispozițiilor detaliate în ceea ce privește utilizarea dispozitivelor aerodinamice montate în spate în temeiul Directivei 96/53/CE a Consiliului				**14**	Proiect hotărâre de Guvern pentru modificarea hotărârii de Guvern nr.326/2022 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la efectuarea pe drumurile publice a transporturilor rutiere cu depășirea masei totale, a maselor pe axe și/sau a dimensiunilor maxime admise	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	ANTA - Agenția Națională Transport Auto		Martie	2027				
	32019R1916					**15**	Proiect de lege pentru modificarea Legii drumurilor nr. 509/1995 (în vederea reglementării dimensiunilor maxime autorizate în traficul național și internațional)	Lege adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale		martie 2026	Mai	2026				
	32019R1916					**16**	Proiect de ordin al ministrului privind aprobarea Cerințelor Tehnice aplicabile echipamentelor de cântărire la bord	Ordin emis	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	ANTA - Agenția Națională Transport Auto		Mai	2027				
29	32014L0045	Directiva 2014/45/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 3 aprilie 2014 privind inspecția tehnică periodică a autovehiculelor și a remorcilor acestora și de abrogare a Directivei 2009/40/CE	TCT, anexa 1.3			**17**	Proiect hotărâre de Guvern pentru modificarea hotărârii de Guvern nr.840/2024 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la inspecția tehnică periodică a vehiculelor rutiere	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	ANTA - Agenția Națională Transport Auto		Octombrie	2026	117.29	117.29		
30	32019R0621	Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/621 al Comisiei din 17 aprilie 2019 privind informațiile tehnice necesare pentru inspecția tehnică a elementelor autovehiculelor care trebuie testate, privind utilizarea metodelor de testare recomandate, precum și de stabilire a normelor detaliate privind formatul datelor și procedurile de accesare a informațiilor tehnice relevante	TCT, anexa 1.3			**17**	Proiect hotărâre de Guvern pentru modificarea hotărârii de Guvern nr.840/2024 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la inspecția tehnică periodică a vehiculelor rutiere	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	ANTA - Agenția Națională Transport Auto		Octombrie	2026				
31	32021L1716	Directiva delegată (UE) 2021/1716 a Comisiei din 29 iunie 2021 de modificare a Directivei 2014/47/UE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește modificările aduse desemnărilor categoriilor de vehicule rezultate din modificările aduse legislației privind omologarea de tip	TCT, anexa 1.3			**18**	Proiect hotărâre de Guvern privind controlul tehnic în trafic al vehiculelor comerciale care circulă în Republica Moldova	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	ANTA - Agenția Națională Transport Auto		Decembrie	2026	489.08	189.08	300	
32	32020R1056	Regulamentul (UE) 2020/1056 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 iulie 2020 privind informațiile electronice referitoare la transportul de mărfuri	TCT, anexa 1.2			**19**	Proiect hotărâre de Guvern privind informațiile electronice referitoare la transportul de mărfuri	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	ANTA - Agenția Națională Transport Auto, MF – Ministerul Finanțelor, SV - Serviciul Vamal		Martie	2027	639.08	189.08	450	
33	32024R1942	Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2024/1942 al Comisiei din 5 iulie 2024 de stabilire a procedurilor comune și a normelor detaliate pentru accesarea și prelucrarea informațiilor electronice referitoare la transportul de mărfuri de către autoritățile competente în conformitate cu Regulamentul (UE) 2020/1056 al Parlamentului European și al Consiliului				**19**	Proiect hotărâre de Guvern privind informațiile electronice referitoare la transportul de mărfuri	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	ANTA - Agenția Națională Transport Auto, MF – Ministerul Finanțelor, SV - Serviciul Vamal		Martie	2027				

NR. D/O	CELEX	DENUMIRE ACT UE	ACORD DE ASOCIERE	RAPORT EXTINDERE	FOAIE DE PARCURS	NR. D/O	ACȚIUNE NORMATIVĂ	INDICATOR DE MONITORIZARE	INSTITUȚIA RESPONSABILĂ	INSTITUȚII CO-RESPONSABILE	TERMEN APROBARE ÎN GUVERN (PENTRU LEGI)	LUNĂ	ANUL ADOPTĂRII	COSTURI ESTIMATIVE (mii lei)	ACOPERIT DIN BUGETUL DE STAT (mii lei)	ACOPERIT DIN ASISTENȚĂ EXTERNĂ	COSTURI NEACOPERITE (mii lei)
34	32024R2024	Regulamentul delegat (UE) 2024/2024 al Comisiei din 26 iulie 2024 de completare a Regulamentului (UE) 2020/1056 prin stabilirea setului de date eFTI comune și a subseturilor de date eFTI				**19**	Proiect hotărâre de Guvern privind informațiile electronice referitoare la transportul de mărfuri	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	ANTA - Agenția Națională Transport Auto, MF – Ministerul Finanțelor, SV - Serviciul Vamal		Martie	2027				
35	32016R0068	Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2016/68 al Comisiei din 21 ianuarie 2016 privind procedurile și specificațiile comune necesare pentru interconectarea registrelor electronice ale cardurilor de conducător auto	TCT, anexa 1.3			**20**	Proiect de ordin al ministrului privind aprobarea Regulamentului cu privire la procedurile și specificațiile pentru interconectarea registrelor electronice ale cardurilor de conducător auto	Ordin emis	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Martie	2027	66.85	66.85		
36	32017R0548	Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2017/548 al Comisiei din 23 martie 2017 de stabilire a unui formular standard pentru declarația scrisă referitoare la îndepărtarea sau ruperea sigiliului unui tahograf				**21**	Proiect de ordin al ministrului cu privire la aprobarea formularului standard pentru declarația scrisă referitoare la îndepărtarea sau ruperea sigiliului unui tahograf	Ordin emis	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Martie	2027	66.85	66.85		
37	32017D1013	Decizia de punere în aplicare (UE) 2017/1013 a Comisiei din 30 martie 2017 de stabilire a formularului tip pentru raportare menționat la articolul 17 din Regulamentul (CE) nr. 561/2006 al Parlamentului European și al Consiliului [notificată cu numărul C (2017) 1927]				**22**	Proiect de ordin al ministrului privind stabilirea unui formular tip pentru raportarea încălcărilor depistate cu privire la timpul de muncă și odihnă a conducătorilor auto	Ordin emis	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Februarie	2027	66.85	66.85		
38	32022R1012	Regulamentul delegat (UE) 2022/1012 al Comisiei din 7 aprilie 2022 de completare a Regulamentului (CE) nr. 561/2006 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește stabilirea de standarde care detaliază nivelul de servicii și de securitate al spațiilor de parcare sigure și securizate și procedurile de certificare a acestora	TCT, anexa 1.3			**23**	Proiect hotărâre de Guvern pentru stabilirea standardelor de siguranță și securitate privind spațiile de parcare	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Aprilie	2027	189.08	189.08		
39	32022R0695	Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2022/695 al Comisiei din 2 mai 2022 de stabilire a normelor de aplicare a Directivei 2006/22/CE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește formula comună pentru calcularea gradului de risc al întreprinderilor de transport	TCT, anexa 1.3			**24**	Proiect de ordin al ministrului privind formula comună pentru calcularea gradului de risc al întreprinderilor de transport	Ordin emis	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	ANTA - Agenția Națională Transport Auto		Decembrie	2026	117.29	117.29		
40	32021R2179	Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2021/2179 al Comisiei din 9 decembrie 2021 privind funcționalitățile interfeței publice conectate la Sistemul de informare al pieței interne pentru detașarea conducătorilor auto în sectorul transportului rutier				**5**	Proiect hotărâre de Guvern pentru modificarea hotărârii de Guvern nr. 127/2020 pentru aprobarea Regulamentului privind menținerea registrelor de stat instituite de Sistemul informațional „e-Autorizație de transport"	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	ANTA - Agenția Națională Transport Auto		Decembrie	2026				
41	32007D0230	2007/230/CE: Decizia Comisiei din 12 aprilie 2007 privind formularul referitor la legislația socială în domeniul transporturilor rutiere	TCT, anexa 1.3			**25**	Proiect de ordin al ministrului privind aprobarea formularului de raportare a condițiilor de muncă a conducătorilor auto care efectuează transporturi rutiere internaționale	Ordin emis	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			August	2027	66.85	66.85		
42	32022L2561	Directiva (UE) 2022/2561 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 decembrie 2022 privind calificarea inițială și formarea periodică a conducătorilor auto ai anumitor vehicule rutiere destinate transportului de mărfuri sau de persoane (codificare)	TCT, anexa 1.3			**26**	Proiect de modificare a ordinului comun al ministrului infrastructurii și dezvoltării regionale și al ministrului educației și cercetării nr.126/1065 din 04.09.2023	Ordin emis	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	MEC – Ministerul Educației și Cercetării		Mai	2027	66.85	66.85		
43	32007L0038	Directiva 2007/38/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 iulie 2007 privind postechiparea cu oglinzi retrovizoare a vehiculelor grele pentru transportul de mărfuri înmatriculate în Comunitate	TCT, anexa 1.3			**27**	Proiect de ordin al ministrului privind postechiparea cu oglinzi retrovizoare a vehiculelor grele pentru transportul de mărfuri	Ordin emis	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Decembrie	2027	66.85	66.85		
44	31989L0459	Directiva Consiliului din 18 iulie 1989 privind apropierea legislațiilor statelor membre referitoare la adâncimea profilului pneurilor anumitor categorii de autovehicule și ale remorcilor acestora				**28**	Proiect hotărâre de Guvern pentru modificarea hotărârii de Guvern nr.357/2009 cu privire la Regulamentul circulației rutiere	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Martie	2026	117.29	117.29		
45	31992L0006	Directiva 92/6/CEE a Consiliului din 10 februarie 1992 privind instalarea și utilizarea dispozitivelor limitatoare de viteză pentru anumite categorii de vehicule din cadrul Comunității	AA, Anexa X TCT, anexa 1.3			**7**	Proiect hotărâre de Guvern pentru modificarea hotărârii de Guvern nr.475/2016 pentru aprobarea Regulamentului privind condițiile de instalare, reparare și verificare a tahografelor și limitatoarelor de viteză	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Martie	2027				
46	32023R1804	Regulamentul (UE) 2023/1804 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 septembrie 2023 privind instalarea infrastructurii pentru combustibili alternativi și de abrogare a Directivei 2014/94/UE				**29**	Proiect hotărâre de Guvern privind aprobarea Strategiei de e-mobilitate	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	MEn – Ministerul Energiei		Mai	2026	417.29	117.29	300	
	32023R1804					**30**	Proiect hotărâre de Guvern privind instalarea infrastructurii pentru combustibili alternativi	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	MEn – Ministerul Energiei		Decembrie	2026	117.29	117.29		
47	31991L0671	Directiva Consiliului din 16 decembrie 1991 de apropiere a legislațiilor statelor membre privind utilizarea obligatorie a centurii de siguranță în vehiculele cu o capacitate mai mică de 3,5 tone	TCT, anexa 1.3			**31**	Proiect de ordin al ministrului pentru aprobarea Condițiilor privind echiparea cu centuri de siguranță și a sistemelor de fixare a copiilor în scaune în vehicule	Ordin emis	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Decembrie	2027	66.85	66.85		

NR. D/O	CELEX	DENUMIRE ACT UE	ACORD DE ASOCIERE	RAPORT EXTINDERE	FOAIE DE PARCURS	NR. D/O	ACȚIUNE NORMATIVĂ	INDICATOR DE MONITORIZARE	INSTITUȚIA RESPONSABILĂ	INSTITUȚII CO-RESPONSABILE	TERMEN APROBARE ÎN GUVERN (PENTRU LEGI)	LUNĂ	ANUL ADOPTĂRII	COSTURI ESTIMATIVE (mii lei)	ACOPERIT DIN BUGETUL DE STAT (mii lei)	ACOPERIT DIN ASISTENȚĂ EXTERNĂ	COSTURI NEACOPERITE (mii lei)
48	32009L0033	Directiva 2009/33/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009 privind promovarea vehiculelor de transport rutier nepoluante și eficiente din punct de vedere energetic	AA, Anexa X TCT, anexa 1.3			**32**	Proiect de lege privind promovarea vehiculelor de transport rutier nepoluante și eficiente din punct de vedere energetic	Lege adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	MM – Ministerul Mediului, MEn – Ministerul Energiei	octombrie 2026	Decembrie	2026	429.02	129.02	300	
49	32010L0040	Directiva 2010/40/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 iulie 2010 privind cadrul pentru implementarea sistemelor de transport inteligente în domeniul transportului rutier și pentru interfețele cu alte moduri de transport	TCT, anexa 1.3		GP - Planul de creștere economică	**33**	Proiect hotărâre de Guvern pentru implementarea sistemelor de transport inteligente în domeniul transportului rutier și pentru interfețele cu alte moduri de transport și stabilirea cadrului instituțional pentru Punctul Național de Acces	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Iunie	2027	378.16	378.16		
	32010L0040				GP - Planul de creștere economică	**34**	Proiect hotărâre de Guvern pentru aprobarea Strategiei privind implementarea sistemelor de transport inteligente	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Iunie	2026	489.08	189.08	300	
	32010L0040				GP - Planul de creștere economică	**35**	Proiect hotărâre de Guvern cu privire la aprobarea Programului pentru implementarea Strategiei privind implementarea sistemelor de transport inteligente	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Decembrie	2026	489.08	189.08	300	
50	32022R0670	Regulamentul delegat (UE) 2022/670 al Comisiei din 2 februarie 2022 de completare a Directivei 2010/40/UE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește furnizarea la nivelul UE a unor servicii de informare în timp real cu privire la trafic	TCT, anexa 1.3	:		**33**	Proiect hotărâre de Guvern pentru implementarea sistemelor de transport inteligente în domeniul transportului rutier și pentru interfețele cu alte moduri de transport și stabilirea cadrului instituțional pentru Punctul Național de Acces	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Iunie	2027				
51	32013R0886	Regulamentul delegat (UE) nr. 886/2013 al Comisiei din 15 mai 2013 de completare a Directivei 2010/40/UE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește datele și procedurile pentru furnizarea către utilizatori, în mod gratuit, atunci când este posibil, a unor informații minime universale în materie de trafic referitoare la siguranța rutieră	TCT, anexa 1.3		GP - Planul de creștere economică	**33**	Proiect hotărâre de Guvern pentru implementarea sistemelor de transport inteligente în domeniul transportului rutier și pentru interfețele cu alte moduri de transport și stabilirea cadrului instituțional pentru Punctul Național de Acces	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Iunie	2027				
52	32017R1926	Regulamentul delegat (UE) 2017/1926 al Comisiei din 31 mai 2017 de completare a Directivei 2010/40/UE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește furnizarea la nivelul UE a unor servicii de informare cu privire la călătoriile multimodale			GP - Planul de creștere economică	**33**	Proiect hotărâre de Guvern pentru implementarea sistemelor de transport inteligente în domeniul transportului rutier și pentru interfețele cu alte moduri de transport și stabilirea cadrului instituțional pentru Punctul Național de Acces	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Iunie	2027				
53	32025D0264	Decizia de punere în aplicare (UE) 2025/264 a Comisiei din 11 noiembrie 2024 de stabilire a modelului, inclusiv a indicatorilor-cheie de performanță, pentru raportarea de către statele membre în temeiul Directivei 2010/40/UE a Parlamentului European și a Consiliului [notificată cu numărul C(2024) 7744]				**36**	Proiect de ordin al ministrului privind formatul și indicatorii de raportare privind nivelul de implementare a sistemelor de transport inteligente și stabilirea cadrului instituțional pentru Punctul Național de Acces	Ordin emis	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Decembrie	2027	66.85	66.85		
54	32014D0585	Decizia nr. 585/2014/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 mai 2014 privind implementarea serviciului eCall interoperabil la nivelul UE	TCT, anexa 1.3			**37**	Proiect de lege pentru modificarea Legii nr. 174/2014 cu privire la organizarea și funcționarea Serviciului Național Unic pentru Apelurile de Urgență 112	Lege adoptată	MAI – Ministerul Afacerilor Interne	MDED – Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	ianuarie 2027	Martie	2027	1089	544.5	544.5	
55	32013R0305	Regulamentul delegat (UE) nr. 305/2013 al Comisiei din 26 noiembrie 2012 de completare a Directivei 2010/40/UE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește furnizarea în mod armonizat a unui sistem eCall interoperabil la nivelul UE	TCT, anexa 1.3			**37**	Proiect de lege pentru modificarea Legii nr. 174/2014 cu privire la organizarea și funcționarea Serviciului Național Unic pentru Apelurile de Urgență 112	Lege adoptată	MAI – Ministerul Afacerilor Interne	MDED – Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	ianuarie 2027	Martie	2027				
56	32015R0758	Regulamentul (UE) 2015/758 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2015 privind cerințele de omologare de tip pentru instalarea sistemului eCall bazat pe serviciul 112 la bordul vehiculelor și de modificare a Directivei 2007/46/CE				**37**	Proiect de lege pentru modificarea Legii nr. 174/2014 cu privire la organizarea și funcționarea Serviciului Național Unic pentru Apelurile de Urgență 112	Lege adoptată	MAI – Ministerul Afacerilor Interne	MDED – Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	ianuarie 2027	Martie	2027				
57	32013R0885	Regulamentul delegat (UE) nr. 885/2013 al Comisiei din 15 mai 2013 de completare a Directivei 2010/40/UE a Parlamentului European și a Consiliului privind STI în ceea ce privește furnizarea de servicii de informații referitoare la locuri de parcare sigure și securizate pentru camioane și vehicule comerciale	TCT, anexa 1.3		GP - Planul de creștere economică	**38**	Proiect hotărâre de Guvern privind reglementarea serviciilor de informații referitoare la locurile de parcare pentru camioane și vehicule comerciale	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Decembrie	2027	189.08	189.08		
58	32014L0047	Directiva 2014/47/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 3 aprilie 2014 privind controlul tehnic în trafic al vehiculelor comerciale care circulă în Uniune și de abrogare a Directivei 2000/30/CE	TCT, anexa 1.3			**18**	Proiect hotărâre de Guvern privind controlul tehnic în trafic al vehiculelor comerciale care circulă în Republica Moldova	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	ANTA - Agenția Națională Transport Auto		Decembrie	2026				
59	32017R2205	Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2017/2205 al Comisiei din 29 noiembrie 2017 privind normele detaliate referitoare la procedurile de notificare a vehiculelor comerciale cu deficiențe majore sau periculoase identificate în timpul unui control tehnic în trafic	TCT, anexa 1.3			**18**	Proiect hotărâre de Guvern privind controlul tehnic în trafic al vehiculelor comerciale care circulă în Republica Moldova	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	ANTA - Agenția Națională Transport Auto		Decembrie	2026				
60	31999L0037	Directiva 1999/37/CE a Consiliului din 29 aprilie 1999 privind documentele de înmatriculare pentru vehicule	TCT, anexa 1.3			**39**	Proiect hotărâre de Guvern cu privire la Registrul de Stat al Vehiculelor	Hotărâre adoptată	MAI – Ministerul Afacerilor Interne	ASP – Agenția Servicii Publice		Iunie	2026	189.08	189.08		

NR. D/O	CELEX	DENUMIRE ACT UE	ACORD DE ASOCIERE	RAPORT EXTINDERE	FOAIE DE PARCURS	NR. D/O	ACȚIUNE NORMATIVĂ	INDICATOR DE MONITORIZARE	INSTITUȚIA RESPONSABILĂ	INSTITUȚII CO-RESPONSABILE	TERMEN APROBARE ÎN GUVERN (PENTRU LEGI)	LUNĂ	ANUL ADOPTĂRII	COSTURI ESTIMATIVE (mii lei)	ACOPERIT DIN BUGETUL DE STAT (mii lei)	ACOPERIT DIN ASISTENȚĂ EXTERNĂ	COSTURI NEACOPERITE (mii lei)
	31999L0037					**40**	Proiect de lege pentru modificarea Legii nr. 131/2007 privind siguranța traficului rutier (suspendarea înmatriculării)	Lege adoptată	MAI – Ministerul Afacerilor Interne	ASP – Agenția Servicii Publice	aprilie 2026	Iunie	2026	129.02	129.02		
61	32004L0054	Directiva 2004/54/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind cerințele minime de siguranță pentru tunelurile din Rețeaua rutieră transeuropeană	TCT, anexa 1.3			**41**	Proiect de lege pentru modificarea Legii drumurilor nr.509/1995 (în vederea reglementării cerințelor minime de siguranță pentru tuneluri)	Lege adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale		aprilie 2027	Iunie	2027	207.99	207.99		
62	32008L0096	Directiva 2008/96/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 noiembrie 2008 privind gestionarea siguranței infrastructurii rutiere		RE 2023, RE 2025	GP - Planul de creștere economică	**42**	Proiect hotărâre de Guvern pentru aprobarea Regulamentului privind inspecțiile în domeniul siguranței rutiere și clasificarea siguranței rețelei rutiere	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	MAI – Ministerul Afacerilor Interne		Decembrie	2025	117.29	117.29		
	32008L0096					**43**	Proiect de lege pentru modificarea Legii nr. 350/2023 privind gestionarea siguranței infrastructurii rutiere	Lege adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale		octombrie 2026	Decembrie	2026	207.99	207.99		
63	32015L0413	Directiva (UE) 2015/413 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 martie 2015 de facilitare a schimbului transfrontalier de informații privind încălcările normelor de circulație care afectează siguranța rutieră		.		**44**	Proiect de lege privind modificarea Codului contravențional nr. 218/2008 *(Constatarea contravențiilor în domeniul circulației rutiere săvârșite cu vehicule înmatriculate în alte state)*	Lege adoptată	MAI – Ministerul Afacerilor Interne	MJ – Ministerul Justiției	ianuarie 2026	Martie	2026	207.99	207.99		
64	32007R1370	Regulamentul (CE) nr. 1370/2007 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 octombrie 2007 privind serviciile publice de transport feroviar și rutier de călători și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 1191/69 și nr. 1107/70 ale Consiliului	AA, Anexa X			**45**	Proiect hotărâre de Guvern cu privire la modificarea hotărârii de Guvern nr.47/2023 pentru aprobarea Regulamentului privind serviciile publice de transport feroviar de pasageri	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	ANTA - Agenția Națională Transport Auto, APL – Administrația Publică Locală, CC – Consiliul Concurenței, ASP – Agenția Servicii Publice, MF – Ministerul Finanțelor		Octombrie	2026	189.08	189.08		
65	32025L2205 .	Directiva (UE) 2025/2205 a Parlamentului European și a Consiliului din 22 octombrie 2025 privind permisele de conducere, de modificare a Regulamentului (UE) 2018/1724 al Parlamentului European și al Consiliului și a Directivei (UE) 2022/2561 a Parlamentului European și a Consiliului și de abrogare a Directivei 2006/126/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a Regulamentului (UE) nr. 383/2012 al Comisiei	AA, Anexa X TCT, anexa 1.3			**46**	Proiect de lege privind modificarea Legii nr. 131/2007 privind siguranța traficului rutier (stabilirea termenelor de preschimbare, recunoașterea reciprocă, refuzul de a elibera permisul)	Lege adoptată	MAI – Ministerul Afacerilor Interne	ASP – Agenția Servicii Publice	octombrie 2027	Decembrie	2027	74.25	74.25		
	32025L2205 .					**47**	Proiect hotărâre de Guvern cu privire la modificarea hotărârii de Guvern nr.181/2022 pentru aprobarea Regulamentului privind procedura de examinare pentru obținerea dreptului de a conduce vehicule, emiterea și valabilitatea permisului de conducere	Hotărâre adoptată	MAI – Ministerul Afacerilor Interne	ASP – Agenția Servicii Publice		Decembrie	2027	67.5	67.5		
	32025L2205 .					**48**	Proiect hotărâre de Guvern cu privire la aprobarea modelelor permiselor de conducere de tip nou	Hotărâre adoptată	MAI – Ministerul Afacerilor Interne	ASP – Agenția Servicii Publice		Martie	2026	44	44		
66	32016D1945	Decizia (UE) 2016/1945 a Comisiei din 14 octombrie 2016 privind echivalențele între categoriile de permise de conducere [notificată cu numărul C(2016) 6517]				**49**	Proiect hotărâre de Guvern privind aplicarea principiului recunoașterii reciproce a permiselor de conducere cu statele membre ale UE	Hotărâre adoptată	MAI – Ministerul Afacerilor Interne	ASP – Agenția Servicii Publice		Decembrie	2026	67.5	67.5		
67	31993D0704	Decizia Consiliului din 30 noiembrie 1993 privind crearea unei baze de date comunitare asupra accidentelor rutiere				**50**	Proiect hotărâre de Guvern pentru aprobarea Conceptului Sistemului informațional automatizat „Registrul de stat al accidentelor rutiere” și a Regulamentului privind modalitatea de ținere a Registrului de stat al accidentelor rutiere	Hotărâre adoptată	MAI – Ministerul Afacerilor Interne	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, MS – Ministerul Sănătății, ASP – Agenția Servicii Publice		Mai	2026	189.08	189.08		
68	32009H0060	Recomandarea Comisiei din 23 ianuarie 2009 privind orientările pentru cele mai bune practici în ceea ce privește controlul aparatelor de înregistrare care trebuie efectuat în cadrul controalelor pe șosea și de către atelierele autorizate [notificată cu numărul C(2009) 108]				**51**	Proiect de ordin al ministrului privind condițiile de control a aparatelor de înregistrare care trebuie efectuat în cadrul controalelor pe șosea și de către atelierele autorizate	Ordin emis	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	ANTA - Agenția Națională Transport Auto		Martie	2027	66.85	66.85		
69	32010H0378	Recomandarea Comisiei din 5 iulie 2010 privind evaluarea defecțiunilor în cadrul inspecțiilor tehnice auto, în conformitate cu Directiva 2009/40/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind inspecția tehnică auto pentru autovehicule și remorcile acestora				**17**	Proiect hotărâre de Guvern pentru modificarea hotărârii de Guvern nr.840/2024 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la inspecția tehnică periodică a vehiculelor rutiere	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	ANTA - Agenția Națională Transport Auto		Octombrie	2026				
70	32023H0550	Recomandarea (UE) 2023/550 a Comisiei din 8 martie 2023 privind programele naționale de sprijin pentru planificarea mobilității urbane durabile		RE 2025	GP - Planul de creștere economică	**52**	Proiect de lege privind mobilitatea urbană durabilă în Republica Moldova	Lege adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale		octombrie 2026	Decembrie	2026	589	189	400	
	32023H0550			RE 2025	GP - Planul de creștere economică	**53**	Proiect de ordin al ministrului privind aprobarea aspectelor metodologice și normelor tehnice pentru elaborarea planurilor de mobilitate urbană durabilă	Ordin emis	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Martie	2027	589	189	400	
Transport feroviar																	

NR. D/O	CELEX	DENUMIRE ACT UE	ACORD DE ASOCIERE	RAPORT EXTINDERE	FOAIE DE PARCURS	NR. D/O	ACȚIUNE NORMATIVĂ	INDICATOR DE MONITORIZARE	INSTITUȚIA RESPONSABILĂ	INSTITUȚII CO-RESPONSABILE	TERMEN APROBARE ÎN GUVERN (PENTRU LEGI)	LUNĂ	ANUL ADOPTĂRII	COSTURI ESTIMATIVE (mii lei)	ACOPERIT DIN BUGETUL DE STAT (mii lei)	ACOPERIT DIN ASISTENȚĂ EXTERNĂ	COSTURI NEACOPERITE (mii lei)
71	32012L0034	Directiva 2012/34/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 noiembrie 2012 privind instituirea spațiului feroviar unic european (reformare)	TCT, anexa 1.2			**54**	Proiect de lege privind modificarea Codului transportului feroviar nr.19/2022	Lege adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale		aprilie 2027	Iunie	2027	207.99	207.99		
72	32016L0798	Directiva (UE) 2016/798 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 mai 2016 privind siguranța feroviară	TCT, anexa 1.2			**54**	Proiect de lege privind modificarea Codului transportului feroviar nr.19/2022	Lege adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale		aprilie 2027	Iunie	2027				
73	32007L0059	Directiva 2007/59/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2007 privind certificarea mecanicilor de locomotivă care conduc locomotive și trenuri în sistemul feroviar comunitar	AA ANEXA X TCT, anexa 1.2			**55**	Proiect hotărâre de Guvern pentru modificarea hotărârii de Guvern nr.792/2023 pentru aprobarea Regulilor privind certificarea mecanicilor de locomotivă	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Martie	2027	117.29	117.29		
74	32018R1795	Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2018/1795 al Comisiei din 20 noiembrie 2018 de stabilire a procedurii și a criteriilor de aplicare a testului de echilibru economic în temeiul articolului 11 din Directiva 2012/34/UE a Parlamentului European și a Consiliului	TCT, anexa 1.2			**56**	Proiect hotărâre de Guvern privind aplicarea testului de echilibru economic operatorilor de transport feroviar	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Decembrie	2026	117.29	117.29		
75	32017R2177	Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2017/2177 al Comisiei din 22 noiembrie 2017 privind accesul la infrastructurile de servicii și la serviciile feroviare conexe				**57**	Proiect hotărâre de Guvern pentru modificarea hotărârii de Guvern nr.344/2024 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la contractele-cadru pentru alocarea capacităților de infrastructură feroviară și a Regulamentului privind accesul la infrastructurile de servicii și serviciile auxiliare conexe	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Decembrie	2026	117.29	117.29		
76	32016R0545	Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2016/545 al Comisiei din 7 aprilie 2016 privind proceduri și criterii referitoare la acordurile-cadru pentru alocarea capacităților de infrastructură feroviară	TCT, anexa 1.2			**57**	Proiect hotărâre de Guvern pentru modificarea hotărârii de Guvern nr.344/2024 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la contractele-cadru pentru alocarea capacităților de infrastructură feroviară și a Regulamentului privind accesul la infrastructurile de servicii și serviciile auxiliare conexe	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Decembrie	2026				
77	32015R1100	Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2015/1100 al Comisiei din 7 iulie 2015 privind obligațiile de raportare ale statelor membre în cadrul monitorizării pieței feroviare	TCT, anexa 1.2			**58**	Proiect de ordin al ministrului privind conținutul și formatul datelor în vederea monitorizării pieței feroviare	Ordin emis	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Martie	2026	66.85	66.85		
78	32015R0909	Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2015/909 al Comisiei din 12 iunie 2015 privind modalitățile de calculare a costurilor generate direct în urma exploatării serviciului de transport feroviar	TCT, anexa 1.2			**59**	Proiect hotărâre de Guvern privind aprobarea metodologiei de calcul al costurilor direct generate de exploatarea serviciului de transport feroviar	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Octombrie	2026	117.29	117.29		
79	32015R0171	Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2015/171 al Comisiei din 4 februarie 2015 privind anumite aspecte din cadrul procedurii de acordare de licențe întreprinderilor feroviare	TCT, anexa 1.2			**60**	Proiect hotărâre de Guvern pentru modificarea hotărârii de Guvern nr.230/2025 privind aprobarea Regulamentului de stabilire a unor aspecte din cadrul procedurii de acordare a autorizațiilor de transport feroviar întreprinderilor feroviare și modificarea hotărârii de Guvern nr.792/2023	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Decembrie	2026	117.29	117.29		
80	32015R0010	Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2015/10 al Comisiei din 6 ianuarie 2015 privind criteriile aplicabile solicitanților de capacități de infrastructură feroviară și de abrogare a Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 870/2014	TCT, anexa 1.2			**61**	Proiect hotărâre de Guvern privind stabilirea unor criterii clare și transparente pentru acordarea capacităților de infrastructură feroviară	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Decembrie	2026	117.29	117.29		
81	32010R0913	Regulamentul (UE) nr. 913/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 septembrie 2010 privind rețeaua feroviară europeană pentru un transport de marfă competitiv	AA Anexa X TCT, anexa 1.2			**62**	Proiect hotărâre de Guvern privind rețeaua feroviară europeană pentru un transport de marfă competitiv	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Februarie	2027	189.08	189.08		
82	32010D0017	Decizia Comisiei din 29 octombrie 2009 privind adoptarea parametrilor de bază pentru registrele de evidență a permiselor de mecanici de locomotivă și a certificatelor complementare prevăzute de Directiva 2007/59/CE a Parlamentului European și a Consiliului	AA, Anexa X TCT, anexa 1.2			**63**	Proiect de ordin al ministrului privind registrul de evidență a permiselor și certificatelor mecanicilor de locomotivă	Ordin emis	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Decembrie	2025	66.85	66.85		
83	32011D0765	2011/765/UE: Decizia Comisiei din 22 noiembrie 2011 privind criteriile pentru recunoașterea centrelor de formare implicate în formarea mecanicilor de locomotivă, criteriile pentru recunoașterea examinatorilor responsabili cu evaluarea mecanicilor de locomotivă și criteriile pentru organizarea examinărilor în conformitate cu Directiva 2007/59/CE a Parlamentului European și a Consiliului	TCT, anexa 1.2			**64**	Proiect hotărâre de Guvern privind stabilirea cerințelor pentru recunoașterea centrelor de formare a mecanicilor de locomotivă	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	MEC – Ministerul Educației și Cercetării		Aprilie	2026	117.29	117.29		
84	32021R0782	Regulamentul (UE) 2021/782 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2021 privind drepturile și obligațiile călătorilor din transportul feroviar		RE 2025		**65**	Proiect hotărâre de Guvern pentru modificarea hotărârii de Guvern nr.593/2023 privind Drepturile și obligațiile pasagerilor în transportul feroviar și a regulilor de furnizare a serviciilor în transportul feroviar de pasageri	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Decembrie	2026	117.29	117.29		

NR. D/O	CELEX	DENUMIRE ACT UE	ACORD DE ASOCIERE	RAPORT EXTINDERE	FOAIE DE PARCURS	NR. D/O	ACȚIUNE NORMATIVĂ	INDICATOR DE MONITORIZARE	INSTITUȚIA RESPONSABILĂ	INSTITUȚII CO-RESPONSABILE	TERMEN APROBARE ÎN GUVERN (PENTRU LEGI)	LUNĂ	ANUL ADOPTĂRII	COSTURI ESTIMATIVE (mii lei)	ACOPERIT DIN BUGETUL DE STAT (mii lei)	ACOPERIT DIN ASISTENȚĂ EXTERNĂ	COSTURI NEACOPERITE (mii lei)
85	32017D1474	Decizia delegată (UE) 2017/1474 a Comisiei din 8 iunie 2017 de completare a Directivei (UE) 2016/797 a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește obiectivele specifice pentru elaborarea, adoptarea și revizuirea specificațiilor tehnice de interoperabilitate	TCT, anexa 1.2	RE 2025		**66**	Proiect de ordin al ministrului privind aprobarea procedurilor privind elaborarea, adoptarea și revizuirea specificațiilor tehnice de interoperabilitate	Ordin emis	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Iulie	2026	66.85	66.85		
86	32018R0545	Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2018/545 al Comisiei din 4 aprilie 2018 de instituire a modalităților practice pentru procesul de autorizare a vehiculelor feroviare și de autorizare de tip a vehiculelor feroviare în temeiul Directivei (UE) 2016/797 a Parlamentului European și a Consiliului	TCT, anexa 1.2			**67**	Proiect hotărâre de Guvern privind stabilirea modalităților practice pentru procesul de autorizare a vehiculelor feroviare și de certificare a tipului acestora	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Decembrie	2025	117.29	117.29		
87	32011D0665	Decizia de punere în aplicare a Comisiei din 4 octombrie 2011 privind registrul european al tipurilor autorizate de vehicule feroviare		RE 2024		**68**	Proiect de ordin al ministrului privind crearea și gestionarea unui registru a vehiculelor feroviare autorizate	Ordin emis	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Aprilie	2026	66.85	66.85		
88	32018D1614	Decizia de punere în aplicare (UE) 2018/1614 a Comisiei din 25 octombrie 2018 de stabilire a specificațiilor pentru registrele vehiculelor menționate la articolul 47 din Directiva (UE) 2016/797 a Parlamentului European și a Consiliului și de modificare și abrogare a Deciziei 2007/756/CE a Comisiei	TCT, anexa 1.2	RE 2024		**69**	Proiect de ordin al ministrului pentru stabilirea specificațiilor tehnice ale registrelor vehiculelor feroviare	Ordin emis	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Decembrie	2025	66.85	66.85		
89	32019R0250	Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/250 al Comisiei din 12 februarie 2019 privind modelele de certificate și de declarații „CE” pentru subsistemele și pentru elementele constitutive de interoperabilitate feroviare, modelul de declarație de conformitate cu un tip de vehicul feroviar autorizat și procedurile de verificare „CE” a subsistemelor în conformitate cu Directiva (UE) 2016/797 a Parlamentului European și a Consiliului și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 201/2011 al Comisiei				**70**	Proiect hotărâre de Guvern pentru modificarea hotărârii de Guvern nr.725/2024 cu privire la aprobarea unor regulamente în domeniul transportului feroviar	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Iunie	2027	117.29	117.29		
90	32014R1302	Regulamentul (UE) nr. 1302/2014 al Comisiei din 18 noiembrie 2014 privind o specificație tehnică de interoperabilitate referitoare la subsistemul „material rulant – material rulant de călători și locomotive” al sistemului feroviar din Uniunea Europeană	TCT, anexa 1.2	RE 2024, RE 2025		**71**	Proiect de ordin al ministrului privind aprobarea specificației tehnice de interoperabilitate referitoare la subsistemul „material rulant – material rulant de călători și locomotive”	Ordin emis	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Decembrie	2025	66.85	66.85		
91	32004D0446	Decizia Comisiei din 29 aprilie 2004 de precizare a parametrilor de bază ai specificațiilor tehnice de interoperabilitate pentru „zgomot” , „vagoane de marfă” și „aplicații telematice pentru transportul de marfă” menționate de Directiva 2001/16/CE [notificată cu numărul C(2004) 1558]		RE 2025		**72**	Proiect de ordin al ministrului pentru aprobarea parametrilor de bază ai specificațiilor tehnice de interoperabilitate pentru „zgomot” , „vagoane de marfă” și „aplicații telematice pentru transportul de marfă”	Ordin emis	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Iunie	2026	66.85	66.85		
92	32002D0735	Decizia Comisiei din 30 mai 2002 privind specificațiile tehnice de interoperabilitate pentru subsistemul material rulant al sistemului feroviar transeuropean de mare viteză menționat la articolul 6 alineatul (1) din Directiva 96/48/CE [notificată cu numărul C(2002) 1952		RE 2025		**73**	Proiect de ordin al ministrului privind specificațiile tehnice de interoperabilitate pentru subsistemul material rulant al sistemului feroviar transeuropean de mare viteză	Ordin emis	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Iunie	2026	66.85	66.85		
93	32014R1305	Regulamentul (UE) nr. 1305/2014 al Comisiei din 11 decembrie 2014 privind specificația tehnică de interoperabilitate referitoare la subsistemul „aplicații telematice pentru transportul de marfă” al sistemului feroviar din Uniunea Europeană și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 62/2006	TCT, anexa 1.2	RE 2024		**74**	Proiect de ordin al ministrului privind aprobarea specificației tehnice de interoperabilitate referitor la subsistemul aplicații telematice pentru transportul de marfă	Ordin emis	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Iunie	2026	66.85	66.85		
94	32019R0777	Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/777 al Comisiei din 16 mai 2019 privind specificațiile comune pentru registrul de infrastructură feroviară și de abrogare a Deciziei de punere în aplicare 2014/880/UE	TCT, anexa 1.2			**75**	Proiect de ordin al ministrului privind specificațiile comune pentru registrul de infrastructură feroviară	Ordin emis	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Iunie	2026	66.85	66.85		
95	32020R0424	Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2020/424 al Comisiei din 19 martie 2020 privind transmiterea către Comisie a informațiilor referitoare la neaplicarea specificațiilor tehnice de interoperabilitate în conformitate cu Directiva (UE) 2016/797	TCT, anexa 1.2			**76**	Proiect de ordin al ministrului privind informațiile referitoare la neaplicarea specificațiilor tehnice de interoperabilitate	Ordin emis	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Iunie	2027	66.85	66.85		
96	32009D0965	Decizia Comisiei din 30 noiembrie 2009 privind documentul de referință menționat la articolul 27 alineatul (4) din Directiva 2008/57/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind interoperabilitatea sistemului feroviar în Comunitate [notificată cu numărul C(2009) 8680]				**77**	Proiect de ordin al ministrului privind stabilirea listei parametrilor pentru punerea în funcțiune a vehiculelor feroviare	Ordin emis	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Noiembrie	2026	66.85	66.85		
97	32011D0155	2011/155/UE: Decizia Comisiei din 9 martie 2011 privind publicarea și gestionarea documentului de referință menționat la articolul 27 alineatul (4) din Directiva 2008/57/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind interoperabilitatea sistemului feroviar în Comunitate				**78**	Proiect hotărâre de Guvern privind stabilirea listei parametrilor pentru punerea în funcțiune a vehiculelor feroviare	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Noiembrie	2026	117.29	117.29		

NR. D/O	CELEX	DENUMIRE ACT UE	ACORD DE ASOCIERE	RAPORT EXTINDERE	FOAIE DE PARCURS	NR. D/O	ACȚIUNE NORMATIVĂ	INDICATOR DE MONITORIZARE	INSTITUȚIA RESPONSABILĂ	INSTITUȚII CO-RESPONSABILE	TERMEN APROBARE ÎN GUVERN (PENTRU LEGI)	LUNĂ	ANUL ADOPTĂRII	COSTURI ESTIMATIVE (mii lei)	ACOPERIT DIN BUGETUL DE STAT (mii lei)	ACOPERIT DIN ASISTENȚĂ EXTERNĂ	COSTURI NEACOPERITE (mii lei)
98	32010D0713	2010/713/UE: Decizia Comisiei din 9 noiembrie 2010 privind modulele pentru procedurile de evaluare a conformității și a adecvării pentru utilizare, precum și de verificare CE care trebuie utilizate în specificațiile tehnice de interoperabilitate adoptate în temeiul Directivei 2008/57/CE a Parlamentului European și a Consiliului [notificată cu numărul C(2010) 7582]				**70**	Proiect hotărâre de Guvern pentru modificarea hotărârii de Guvern nr.725/2024 cu privire la aprobarea unor regulamente în domeniul transportului feroviar	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Iunie	2027				
99	32018R0761	Regulamentul delegat (UE) 2018/761 al Comisiei din 16 februarie 2018 de stabilire a metodelor comune de siguranță pentru supravegherea de către autoritățile naționale de siguranță după eliberarea unui certificat unic de siguranță sau a unei autorizații de siguranță în conformitate cu Directiva (UE) 2016/798 a Parlamentului European și a Consiliului și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1077/2012 al Comisiei	TCT, anexa 1.2			**79**	Proiect hotărâre de Guvern privind stabilirea unor proceduri de monitorizare a siguranței feroviare de către autoritatea națională de siguranță	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Septembrie	2026	117.29	117.29		
100	32020R0572	Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2020/572 al Comisiei din 24 aprilie 2020 privind structura de raportare care trebuie urmată pentru rapoartele de investigare a accidentelor și a incidentelor feroviare	TCT, anexa 1.2			**80**	Proiect de ordin al ministrului privind structura și conținutul rapoartelor de investigare a accidentelor și a incidentelor feroviare	Ordin emis	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	Biroul pentru investigarea accidentelor și incidentelor		Aprilie	2026	66.85	66.85		
101	32019R0779	Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/779 al Comisiei din 16 mai 2019 de stabilire a unor dispoziții detaliate privind un sistem de certificare a entităților responsabile cu întreținerea vehiculelor în temeiul Directivei (UE) 2016/798 a Parlamentului European și a Consiliului și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 445/2011 al Comisiei	TCT, anexa 1.2			**81**	Proiect hotărâre de Guvern pentru stabilirea unor dispoziții detaliate privind sistemul de certificare a entităților responsabile de întreținerea vehiculelor	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Iunie	2026	439.08	189.08	250	
102	32009D0460	2009/460/CE: Decizia Comisiei din 5 iunie 2009 privind adoptarea unei metode de siguranță comune pentru evaluarea atingerii obiectivelor de siguranță, prevăzute la articolul 6 din Directiva 2004/49/CE a Parlamentului European și a Consiliului	TCT, anexa 1.2			**82**	Proiect hotărâre de Guvern pentru stabilirea metodologiei de siguranță privind evaluarea îndeplinirii obiectivelor de siguranță	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Mai	2026	189.08	189.08		
103	32013R0402	Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 402/2013 al Comisiei din 30 aprilie 2013 privind metoda comună de siguranță pentru evaluarea riscurilor și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 352/2009				**83**	Proiect hotărâre de Guvern privind stabilirea unei metodologii de evaluare a riscurilor de siguranță asociate operării sistemului feroviar	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Mai	2026	417.29	117.29	300	
104	32016R0796	Regulamentul (UE) 2016/796 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 mai 2016 privind Agenția Uniunii Europene pentru Căile Ferate și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 881/2004 (Text cu relevanță pentru SEE)	TCT, anexa 1.2			**84**	Proiect hotărâre de Guvern privind cooperarea cu Agenția Uniunii Europene pentru Căile Ferate	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Iunie	2027	189.08	189.08		
105	32018R0867	Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2018/867 al Comisiei din 13 iunie 2018 de stabilire a regulamentului de procedură al comisiei (comisiilor) pentru soluționarea contestațiilor a(le) Agenției Uniunii Europene pentru Căile Ferate	TCT, anexa 1.2			**54**	Proiect de lege privind modificarea Codului transportului feroviar nr.19/2022	Lege adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale		aprilie 2027	Iunie	2027	. .	. .		
106	32018R0764	Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2018/764 al Comisiei din 2 mai 2018 privind taxele și sumele de bani care trebuie plătite Agenției Uniunii Europene pentru Căile Ferate și condițiile de plată a acestora	TCT, anexa 1.2			**54**	Proiect de lege privind modificarea Codului transportului feroviar nr.19/2022	Lege adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	MF – Ministerul Finanțelor	aprilie 2027	Iunie	2027				
107	31992L0106	Directiva 92/106/CEE a Consiliului din 7 decembrie 1992 privind stabilirea de norme comune pentru anumite tipuri de transporturi combinate de mărfuri între state membre	AA, Anexa X	RE 2024		**85**	Proiect de Lege privind transporturile combinate	Lege adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	MF – Ministerul Finanțelor, SV - Serviciul Vamal	ianuarie 2027	Martie	2027	207.99	207.99		
	31992L0106					**19**	Proiect hotărâre de Guvern privind informațiile electronice referitoare la transportul de mărfuri	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	MF – Ministerul Finanțelor, SV - Serviciul Vamal		Martie	2027				
	31992L0106					**86**	Proiect hotărâre de Guvern pentru implementarea unor stimulente pentru reducerea și/sau rambursarea taxelor pe mijloacele de transport	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	MF – Ministerul Finanțelor, SV - Serviciul Vamal		Iunie	2027	189.08	189.08		
108	32024R0949	Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2024/949 al Comisiei din 27 martie 2024 de stabilire a formularului comun pentru cererile de rambursare și de despăgubire a călătorilor din transportul feroviar pentru întârzieri, legături pierdute și anulări ale serviciilor feroviare în conformitate cu Regulamentul (UE) 2021/782 al Parlamentului European și al Consiliului				**87**	Proiect de ordin al ministrului pentru stabilirea formularului de rambursare și despăgubire a călătorilor din transportul feroviar	Ordin emis	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Decembrie	2025	66.85	66.85		
109	32016L0797	Directiva (UE) 2016/797 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 mai 2016 privind interoperabilitatea sistemului feroviar în Uniunea Europeană (reformare)	TCT, anexa 1.2	RE 2025		**70**	Proiect hotărâre de Guvern pentru modificarea hotărârii de Guvern nr.725/2024 cu privire la aprobarea unor regulamente în domeniul transportului feroviar	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Iunie	2027				
110	32019R0776	Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/776 al Comisiei din 16 mai 2019 de modificare a mai multor regulamente				**70**	Proiect hotărâre de Guvern pentru modificarea hotărârii de Guvern nr.725/2024 cu privire la aprobarea unor regulamente în domeniul transportului feroviar	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Iunie	2027				

NR. D/O	CELEX	DENUMIRE ACT UE	ACORD DE ASOCIERE	RAPORT EXTINDERE	FOAIE DE PARCURS	NR. D/O	ACȚIUNE NORMATIVĂ	INDICATOR DE MONITORIZARE	INSTITUȚIA RESPONSABILĂ	INSTITUȚII CO-RESPONSABILE	TERMEN APROBARE ÎN GUVERN (PENTRU LEGI)	LUNĂ	ANUL ADOPTĂRII	COSTURI ESTIMATIVE (mii lei)	ACOPERIT DIN BUGETUL DE STAT (mii lei)	ACOPERIT DIN ASISTENȚĂ EXTERNĂ	COSTURI NEACOPERITE (mii lei)
111	32012D0226	2012/226/UE: Decizia Comisiei din 23 aprilie 2012 privind al doilea set de obiective de siguranță comune în ceea ce privește sistemul feroviar [notificată cu numărul C(2012) 2084]		RE 2025		**70**	Proiect hotărâre de Guvern pentru modificarea hotărârii de Guvern nr.725/2024 cu privire la aprobarea unor regulamente în domeniul transportului feroviar	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Iunie	2027				
112	32013D0753	2013/753/UE: Decizia de punere în aplicare a Comisiei din 11 decembrie 2013 de modificare a Deciziei 2012/226/UE privind al doilea set de obiective de siguranță comune în ceea ce privește sistemul feroviar		RE 2025		**70**	Proiect hotărâre de Guvern pentru modificarea hotărârii de Guvern nr.725/2024 cu privire la aprobarea unor regulamente în domeniul transportului feroviar	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Iunie	2027				
113	32018R0763	Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2018/763 al Comisiei din 9 aprilie 2018 de stabilire a modalităților practice pentru emiterea certificatelor unice de siguranță pentru întreprinderile feroviare în temeiul Directivei (UE) 2016/798 a Parlamentului European și a Consiliului și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 653/2007 al Comisiei		RE 2025		**88**	Proiect hotărâre de Guvern pentru modificarea hotărârii de Guvern nr.896/2024 privind aprobarea Regulamentului de stabilire a modalităților practice pentru emiterea certificatelor de siguranță pentru întreprinderile feroviare	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Octombrie	2026	117.29	117.29		
114	32011H0766	Recomandarea Comisiei din 22 noiembrie 2011 cu privire la procedura de recunoaștere a centrelor de formare și a examinatorilor pentru mecanici de locomotivă în conformitate cu Directiva 2007/59/CE a Parlamentului European și a Consiliului Text cu relevanță pentru SEE				**64**	Proiect hotărâre de Guvern privind stabilirea cerințelor pentru recunoașterea centrelor de formare a mecanicilor de locomotivă	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	MEC – Ministerul Educației și Cercetării		Aprilie	2026				
115	32014H0881	2014/881/UE: Recomandarea Comisiei din 18 noiembrie 2014 privind procedura de demonstrare a nivelului de conformitate a liniilor de cale ferată existente cu parametrii de bază ai specificațiilor tehnice de interoperabilitate				**89**	Proiect de ordin al ministrului privind procedura de demonstrare a nivelului de conformitate a liniilor feroviare existente cu parametrii de bază ai specificațiilor tehnice de interoperabilitate	Ordin emis	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Februarie	2027	66.85	66.85		
116	32019H0780	Recomandarea (UE) 2019/780 a Comisiei din 16 mai 2019 privind modalitățile practice de eliberare a autorizațiilor de siguranță pentru administratorii de infrastructură				**90**	Proiect de ordin al ministrului privind modul de eliberare a autorizațiilor de siguranță pentru administratorii de infrastructură	Ordin emis	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Iulie	2026	266.85	66.85	200	
Transport maritim și naval																	
117	32017R0352	Regulamentul (UE) 2017/352 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 februarie 2017 de stabilire a unui cadru privind furnizarea de servicii portuare și a normelor comune privind transparența financiară a porturilor	TCT, anexa 1.4			**91**	Proiect de lege privind noul Cod al transportului naval	Lege adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	ANRM – Agenția Navală, MDED – Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării	aprilie 2027	Iunie	2027	207.99	207.99		
118	31960R0011	Regulamentul nr. 11 privind eliminarea discriminării în materie de tarife și condiții de transport, adoptat în aplicarea articolului 79 alineatul (3) din Tratatul de instituire a Comunității Economice Europene	TCT, anexa 1.2			**91**	Proiect de lege privind noul Cod al transportului naval	Lege adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	ANRM – Agenția Navală, MDED – Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării	aprilie 2027	Iunie	2027				
119	32005L0035	Directiva 2005/35/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 septembrie 2005 privind poluarea cauzată de nave și introducerea unor sancțiuni în caz de încălcare	TCT, anexa 1.4			**92**	Proiect de lege pentru modificarea unor acte normative (pentru implementarea Convenției internaționale pentru prevenirea poluării de către nave MARPOL)	Lege adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	MM – Ministerul Mediului, ANRM – Agenția Navală	octombrie 2026	Decembrie	2026	507.99	207.99	300	
	32005L0035					**93**	Proiect hotărâre de Guvern privind prevenirea poluării cu hidrocarburi	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	ANRM – Agenția Navală		Iunie	2027	507.99	207.99	300	
	32005L0035					**94**	Proiect hotărâre de Guvern privind controlul poluării cu substanțe lichide nocive transportate în vrac	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	ANRM – Agenția Navală		Iunie	2027	507.99	207.99	300	
	32005L0035					**95**	Proiect hotărâre de Guvern privind prevenirea poluării cu substanțe periculoase transportate ambalat	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	ANRM – Agenția Navală		Iunie	2027	507.99	207.99	300	
	32005L0035					**96**	Proiect hotărâre de Guvern privind prevenirea poluării de către apele uzate provenite de la instalațiile sanitare de pe nave	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	ANRM – Agenția Navală		Iunie	2027	507.99	207.99	300	
	32005L0035					**97**	Proiect hotărâre de Guvern privind prevenirea poluării de către deșeurile solide provenite de la nave	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	ANRM – Agenția Navală		Iunie	2027	507.99	207.99	300	
	32005L0035					**98**	Proiect hotărâre de Guvern privind prevenirea poluării de către nave	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	ANRM – Agenția Navală		Iunie	2027	507.99	207.99	300	
	32005L0035					**99**	Proiect de lege privind aderarea Republicii Moldova la Anexa VI la Convenția MARPOL	Lege adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	ANRM – Agenția Navală	aprilie 2027	Iunie	2027	207.99	207.99		
120	32003R0782	Regulamentul (CE) nr. 782/2003 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 aprilie 2003 privind interzicerea compușilor organostanici pe nave	AA, Anexa XXVIII-D TCT, anexa 1.4			**100**	Proiect de lege privind aderarea Republicii Moldova la Convenția internațională privind controlul sistemelor antivegetative dăunătoare de pe nave (Convenția AFS, 2001)	Lege adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale		decembrie 2026	Februarie	2027	207.99	207.99		
	32003R0782					**101**	Proiect hotărâre de Guvern privind interzicerea compușilor organostanici pe nave	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Martie	2027	189.08	189.08		

NR. D/O	CELEX	DENUMIRE ACT UE	ACORD DE ASOCIERE	RAPORT EXTINDERE	FOAIE DE PARCURS	NR. D/O	ACȚIUNE NORMATIVĂ	INDICATOR DE MONITORIZARE	INSTITUȚIA RESPONSABILĂ	INSTITUȚII CO-RESPONSABILE	TERMEN APROBARE ÎN GUVERN (PENTRU LEGI)	LUNĂ	ANUL ADOPTĂRII	COSTURI ESTIMATIVE (mii lei)	ACOPERIT DIN BUGETUL DE STAT (mii lei)	ACOPERIT DIN ASISTENȚĂ EXTERNĂ	COSTURI NEACOPERITE (mii lei)
121	32008R0536	Regulamentul (CE) nr. 536/2008 al Comisiei din 13 iunie 2008 de stabilire a modalităților de aplicare a articolului 6 alineatul (3) și a articolului 7 din Regulamentul (CE) nr. 782/2003 al Parlamentului European și al Consiliului privind interzicerea compușilor organostanici pe nave și de modificare a acestuia	AA, Anexa XXVIII-D			**102**	Proiect hotărâre de Guvern privind reglementarea controlului respectării interdicției utilizării compușilor organostanici pe nave	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Februarie	2027	189.08	189.08		
122	32019L0883	Directiva (UE) 2019/883 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019 privind instalațiile portuare de preluare pentru predarea deșeurilor provenite de la nave, de modificare a Directivei 2010/65/UE și de abrogare a Directivei 2000/59/CE				**103**	Proiect hotărâre de Guvern privind instalațiile portuare de preluare pentru predarea deșeurilor provenite de la nave	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	ANRM – Agenția Navală		Aprilie	2026	389.08	189.08	200	
123	32022R0091	Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2022/91 al Comisiei din 21 ianuarie 2022 de definire a criteriilor care permit determinarea faptului că o navă produce cantități reduse de deșeuri și le gestionează într-un mod durabil și rațional din punct de vedere ecologic, în conformitate cu Directiva (UE) 2019/883 a Parlamentului European și a Consiliului				**104**	Proiect hotărâre de Guvern privind stabilirea criteriilor de evaluare și clasificare a navelor care generează cantități reduse de deșeuri	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	ANRM – Agenția Navală		Iunie	2027	189.08	189.08		
124	32013R1257	Regulamentul (UE) nr. 1257/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 noiembrie 2013 privind reciclarea navelor și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1013/2006 și a Directivei 2009/16/CE				**105**	Proiect de lege privind aderarea Republicii Moldova la Convenția internațională de la Hong Kong privind reciclarea sigură și ecologică a navelor din 2009	Lege adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	MM – Ministerul Mediului	martie 2026	Mai	2026	189.08	189.08		
	32013R1257					**106**	Proiect hotărâre de Guvern pentru aprobarea Regulamentului privind reciclarea navelor	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	MM – Ministerul Mediului		Decembrie	2026	189.08	189.08		
125	32016D2325	Decizia de punere în aplicare (UE) 2016/2325 a Comisiei din 19 decembrie 2016 privind formatul certificatului de inventar al materialelor periculoase emis în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1257/2013 al Parlamentului European și al Consiliului privind reciclarea navelor				**107**	Proiect hotărâre de Guvern privind aprobarea formatului certificatului de inventar al materialelor periculoase	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	MM – Ministerul Mediului		Mai	2026	117.29	117.29		
126	32016D2322	Decizia de punere în aplicare (UE) 2016/2322 a Comisiei din 19 decembrie 2016 privind formatul declarației de finalizare a reciclării navei care trebuie prezentată în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1257/2013 al Parlamentului European și al Consiliului privind reciclarea navelor				**108**	Proiect hotărâre de Guvern privind aprobarea formatului declarației de finalizare a reciclării navei	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	MM – Ministerul Mediului		Mai	2026	117.29	117.29		
127	32009L0045	Directiva 2009/45/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 6 mai 2009 privind normele și standardele de siguranță pentru navele de pasageri	AA, Anexa XXVIII-D TCT, anexa 1.4			**109**	Proiect de lege pentru modificarea Legii nr. 136/2025 privind normele și standardele de siguranță pentru navele de pasageri	Lege adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale		ianuarie 2027	Martie	2027	129.02	129.02		
	32009L0045					**110**	Proiect hotărâre de Guvern privind cerințele de siguranță pentru navele de pasageri	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Aprilie	2027	117.29	117.29		
128	32003L0025	Directiva 2003/25/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 14 aprilie 2003 privind cerințele de stabilitate specifice pentru navele de pasageri ro-ro	AA, Anexa XXVIII-D TCT, anexa 1.4			**111**	Proiect hotărâre de Guvern pentru aprobarea cerințelor de stabilitate specifice pentru navele de pasageri ro-ro	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Aprilie	2026	389.08	189.08	200	
129	32017L2110	Directiva (UE) 2017/2110 a Parlamentului European și a Consiliului din 15 noiembrie 2017 privind un sistem de inspecții pentru operarea în condiții de siguranță a navelor de pasageri de tip ro-ro și a ambarcațiunilor de pasageri de mare viteză care desfășoară servicii regulate și de modificare a Directivei 2009/16/CE și de abrogare a Directivei 1999/35/CE a Consiliului	TCT, anexa 1.4	RE 2025		**112**	Proiect hotărâre de Guvern privind inspecția operării în condiții de siguranță a navelor de pasageri de tip ro-ro și a ambarcațiunilor de pasageri de mare viteză	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Martie	2026	389.08	189.08	200	
130	31998L0041	Directiva 98/41/CE a Consiliului din 18 iunie 1998 privind înregistrarea persoanelor care călătoresc la bordul navelor de pasageri care operează în porturile de destinație sau de plecare din statele membre ale Comunității	TCT, anexa 1.4			**113**	Proiect hotărâre de Guvern privind înregistrarea persoanelor care călătoresc la bordul navelor de pasageri	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Decembrie	2026	189.08	189.08		
131	32010R0428	Regulamentul (UE) nr. 428/2010 al Comisiei din 20 mai 2010 de punere în aplicare a articolului 14 din Directiva 2009/16/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind inspecțiile extinse ale navelor	AA, Anexa XXVIII-D			**114**	Proiect hotărâre de Guvern pentru modificarea hotărârii de Guvern nr.183/2024 pentru aprobarea Regulamentului-cadru cu privire la respectarea obligațiilor statului port	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Iunie	2026	189.08	189.08		
	32010R0428					**115**	Proiect hotărâre de Guvern pentru modificarea hotărârii de Guvern nr.706/2018 cu privire la crearea Agenției Navale a Republicii Moldova	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Martie	2027	189.08	189.08		
132	32010R0801	Regulamentul (UE) nr. 801/2010 al Comisiei din 13 septembrie 2010 privind aplicarea articolului 10 alineatul (3) din Directiva 2009/16/CE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește criteriile privind statul de pavilion	AA, Anexa XXVIII-D			**114**	Proiect hotărâre de Guvern pentru modificarea hotărârii de Guvern nr.183/2024 pentru aprobarea Regulamentului-cadru cu privire la respectarea obligațiilor statului port	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Iunie	2026				

NR. D/O	CELEX	DENUMIRE ACT UE	ACORD DE ASOCIERE	RAPORT EXTINDERE	FOAIE DE PARCURS	NR. D/O	ACȚIUNE NORMATIVĂ	INDICATOR DE MONITORIZARE	INSTITUȚIA RESPONSABILĂ	INSTITUȚII CO-RESPONSABILE	TERMEN APROBARE ÎN GUVERN (PENTRU LEGI)	LUNĂ	ANUL ADOPTĂRII	COSTURI ESTIMATIVE (mii lei)	ACOPERIT DIN BUGETUL DE STAT (mii lei)	ACOPERIT DIN ASISTENȚĂ EXTERNĂ	COSTURI NEACOPERITE (mii lei)
	32010R0801					**115**	Proiect hotărâre de Guvern pentru modificarea hotărârii de Guvern nr.706/2018 cu privire la crearea Agenției Navale a Republicii Moldova	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Martie	2027				
133	32010R0802	Regulamentul (UE) nr. 802/2010 al Comisiei din 13 septembrie 2010 de punere în aplicare a articolului 10 alineatul (3) și a articolului 27 din Directiva 2009/16/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind performanța companiei	AA, Anexa XXVIII-D			**114**	Proiect hotărâre de Guvern pentru modificarea hotărârii de Guvern nr.183/2024 pentru aprobarea Regulamentului-cadru cu privire la respectarea obligațiilor statului port	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Iunie	2026				
	32010R0802					**115**	Proiect hotărâre de Guvern pentru modificarea hotărârii de Guvern nr.706/2018 cu privire la crearea Agenției Navale a Republicii Moldova	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Martie	2027				
134	32009L0016	Directiva 2009/16/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009 privind controlul statului portului (reformare)	AA Anexa XXVIII-D TCT, anexa 1.4	RE 2025		**114**	Proiect hotărâre de Guvern pentru modificarea hotărârii de Guvern nr.183/2024 pentru aprobarea Regulamentului-cadru cu privire la respectarea obligațiilor statului port	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Iunie	2026				
	32009L0016					**116**	Proiect de Lege privind aderarea Republicii Moldova la Memorandumul de Înțelegere la Marea Neagră	Lege adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale		decembrie 2026	Februarie	2027	129.02	129.02		
135	31996L0040	Directiva 96/40/CE a Comisiei din 25 iunie 1996 de instituire a unui model comun de carte de identitate pentru inspectorii care desfășoară controlul de stat în port				**115**	Proiect hotărâre de Guvern pentru modificarea hotărârii de Guvern nr.706/2018 cu privire la crearea Agenției Navale a Republicii Moldova	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Martie	2027				
136	32002L0059	Directiva 2002/59/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 27 iunie 2002 de instituire a unui sistem comunitar de monitorizare și informare privind traficul navelor maritime și de abrogare a Directivei 93/75/CEE a Consiliului	AA, Anexa XXVIII-D TCT, anexa 1.4			**117**	Proiect hotărâre de Guvern pentru modificarea hotărârii de Guvern nr.413/2021 pentru aprobarea Regulamentului privind stabilirea Sistemului de informare și monitorizare a traficului navelor maritime	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Decembrie	2026	189.08	189.08		
137	32009L0021	Directiva 2009/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009 privind respectarea obligațiilor statelor de pavilion	AA, Anexa XXVIII-D TCT, anexa 1.4	RE 2025		**118**	Proiect hotărâre de Guvern pentru modificarea hotărârii de Guvern nr.414/2020 cu privire la aprobarea Regulamentului-cadru privind respectarea obligațiilor statului de pavilion	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Decembrie	2026	189.08	189.08		
138	32009R0391	Regulamentul (CE) nr. 391/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 aprilie 2009 privind normele și standardele comune pentru organizațiile cu rol de inspecție și control al navelor (reformare)	AA, Anexa XXVIII-D TCT, anexa 1.4			**119**	Proiect hotărâre de Guvern pentru modificarea hotărârii de Guvern nr.2/2020 privind aprobarea Regulamentului cu privire la normele și standardele comune pentru organizațiile cu rol de inspecție și control al navelor de circulație maritimă și mixtă, precum și pentru activitățile în domeniu ale administrațiilor maritime	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Iunie	2026	189.08	189.08		
139	32009L0015	Directiva 2009/15/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009 privind normele și standardele comune pentru organizațiile cu rol de inspecție și control al navelor, precum și pentru activitățile în domeniu ale administrațiilor maritime (reformare)	AA, Anexa XXVIII-D TCT, anexa 1.4	RE 2025		**119**	Proiect hotărâre de Guvern pentru modificarea hotărârii de Guvern nr.2/2020 privind aprobarea Regulamentului cu privire la normele și standardele comune pentru organizațiile cu rol de inspecție și control al navelor de circulație maritimă și mixtă, precum și pentru activitățile în domeniu ale administrațiilor maritime	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Iunie	2026				
140	32013L0054	Directiva 2013/54/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 noiembrie 2013 privind anumite responsabilități ale statului de pavilion referitoare la respectarea și asigurarea aplicării Convenției din 2006 privind munca în domeniul maritim	TCT, anexa 1.4	RE 2025		**120**	Proiect hotărâre de Guvern pentru implementarea unor mecanisme adecvate și eficiente de efectuare a inspecțiilor, în vederea asigurării unor condiții de muncă sigure și echitabile pentru lucrătorii din sectorul maritim	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Noiembrie	2026	189.08	189.08		
	32013L0054					**121**	Proiect de lege privind aderarea Republicii Moldova la Convenția privind munca în sectorul maritim (MLC 2006)	Lege adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale		ianuarie 2026	Martie	2026	129.02	129.02		
141	32014R0788	Regulamentul (UE) nr. 788/2014 al Comisiei din 18 iulie 2014 de stabilire a normelor detaliate pentru aplicarea amenzilor și a penalităților cu titlu cominatoriu și retragere a recunoașterii organizațiilor de inspecție și control al navelor în conformitate cu articolele 6 și 7 din Regulamentul (CE) nr. 391/2009 al Parlamentului European și al Consiliului	TCT, anexa 1.4			**119**	Proiect hotărâre de Guvern pentru modificarea hotărârii de Guvern nr.2/2020 privind aprobarea Regulamentului cu privire la normele și standardele comune pentru organizațiile cu rol de inspecție și control al navelor de circulație maritimă și mixtă, precum și pentru activitățile în domeniu ale administrațiilor maritime	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Iunie	2026				
142	32009D0491	2009/491/CE: Decizia Comisiei din 16 iunie 2009 privind criteriile aplicabile pentru a decide dacă performanța unui organism care acționează în numele unui stat de pavilion poate fi considerată o amenințare inacceptabilă pentru siguranță și mediu [notificată cu numărul C(2009) 4398]	TCT, anexa 1.4	RE 2025		**119**	Proiect hotărâre de Guvern pentru modificarea hotărârii de Guvern nr.2/2020 privind aprobarea Regulamentului cu privire la normele și standardele comune pentru organizațiile cu rol de inspecție și control al navelor de circulație maritimă și mixtă, precum și pentru activitățile în domeniu ale administrațiilor maritime	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Iunie	2026				

NR. D/O	CELEX	DENUMIRE ACT UE	ACORD DE ASOCIERE	RAPORT EXTINDERE	FOAIE DE PARCURS	NR. D/O	ACȚIUNE NORMATIVĂ	INDICATOR DE MONITORIZARE	INSTITUȚIA RESPONSABILĂ	INSTITUȚII CO-RESPONSABILE	TERMEN APROBARE ÎN GUVERN (PENTRU LEGI)	LUNĂ	ANUL ADOPTĂRII	COSTURI ESTIMATIVE (mii lei)	ACOPERIT DIN BUGETUL DE STAT (mii lei)	ACOPERIT DIN ASISTENȚĂ EXTERNĂ	COSTURI NEACOPERITE (mii lei)
143	32004R0789	Regulamentul (CE) nr. 789/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 aprilie 2004 privind transferul în alt registru al cargoboturilor și al navelor de pasageri în interiorul Comunității și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 613/91 al Consiliului	TCT, anexa 1.4			**122**	Proiect hotărâre de Guvern privind transferul cargoboturilor și a navelor de pasageri	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Decembrie	2026	367.29	117.29	250	
144	32022L0993	Directiva (UE) 2022/993 a Parlamentului European și a Consiliului din 8 iunie 2022 privind nivelul minim de formare a navigatorilor (codificare)	TCT, anexa 1.4	RE 2025		**123**	Proiect hotărâre de Guvern privind nivelul minim de formare a navigatorilor	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Aprilie	2026	489.08	189.08	300	
145	32009L0020	Directiva 2009/20/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009 privind asigurarea proprietarilor navelor în ceea ce privește creanțele maritime	TCT, anexa 1.4			**124**	Proiect de lege privind aderarea Republicii Moldova la Convenția din 1976 privind limitarea răspunderii pentru creanțe maritime	Lege adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale		octombrie 2026	Decembrie	2026	429.02	129.02	300	
	32009L0020					**125**	Proiect de lege privind aderarea Republicii Moldova la Convenția internațională de la Nairobi privind ridicarea epavelor, 2007	Lege adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale		martie 2026	Mai	2026	129.02	129.02		
	32009L0020					**91**	Proiect de lege privind noul Cod al transportului naval	Lege adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale		aprilie 2027	Iunie	2027				
146	32002D0762	Decizia Consiliului din 19 septembrie 2002 de autorizare a statelor membre, în interesul Comunității Europene, să semneze, să ratifice sau să adere la Convenția internațională din 2001 privind răspunderea civilă pentru daunele provocate de poluarea cu hidrocarburi utilizate pentru propulsia navei (Convenția hidrocarburi utilizate pentru propulsia navei)				**91**	Proiect de lege privind noul Cod al transportului naval	Lege adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale		aprilie 2027	Iunie	2027				
147	32002D0971	Decizia Consiliului din 18 noiembrie 2002 de autorizare a statelor membre să ratifice sau să adere, în interesul Comunității Europene, la Convenția internațională din 1996 privind răspunderea și despăgubirile pentru prejudicii în legătură cu transportul pe mare al substanțelor periculoase și nocive (Convenția HNS)				**126**	Proiect de lege privind aderarea Republicii Moldova la Convenția internațională din 1996 privind răspunderea și despăgubirile pentru prejudicii în legătură cu transportul pe mare al substanțelor periculoase și nocive (Convenția HNS)	Lege adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale		octombrie 2026	Decembrie	2026	129.02	129.02		
	32002D0971					**91**	Proiect de lege privind noul Cod al transportului naval	Lege adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale		aprilie 2027	Iunie	2027				
148	32004D0246	Decizia Consiliului din 2 martie 2004 de autorizare a statelor membre să semneze, să ratifice sau să adere, în interesul Comunității Europene, la Protocolul din 2003 la Convenția internațională din 1992 privind crearea unui fond internațional pentru compensarea prejudiciilor cauzate de poluarea cu hidrocarburi și de autorizare a Austriei și Luxemburgului să adere, în interesul Comunității Europene, la instrumentele de referință				**127**	Proiect de lege privind aderarea Republicii Moldova la Protocolul din 2003 la Convenția internațională din 1992 privind crearea unui fond internațional pentru compensarea prejudiciilor cauzate de poluarea cu hidrocarburi	Lege adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale		octombrie 2026	Decembrie	2026	129.02	129.02		
	32004D0246					**91**	Proiect de lege privind noul Cod al transportului naval	Lege adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale		aprilie 2027	Iunie	2027				
149	32014L0090	Directiva 2014/90/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 iulie 2014 privind echipamentele maritime și de abrogare a Directivei 96/98/CE a Consiliului	AA, Anexa XXVIII-D TCT, anexa 1.4			**128**	Proiect hotărâre de Guvern privind echipamentele maritime	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			August	2026	389.08	189.08	200	
150	32025R1533	Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2025/1533 al Comisiei din 23 iulie 2025 de stabilire a normelor de aplicare a Directivei 2014/90/UE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește cerințele de proiectare, construcție și performanță, precum și standardele de încercare pentru echipamentele maritime și de abrogare a Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2024/1975 al Comisiei		:		**129**	Proiect hotărâre de Guvern privind cerințele de proiectare, construcție și performanță privind echipamentele maritime	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	:		Octombrie	2026	189.08	189.08		
151	32018R0414	Regulamentul delegat (UE) 2018/414 al Comisiei din 9 ianuarie 2018 de completare a Directivei 2014/90/UE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește identificarea componentelor specifice ale echipamentelor maritime care pot beneficia de etichetarea electronică				**130**	Proiect hotărâre de Guvern privind identificarea componentelor specifice ale echipamentelor maritime	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Octombrie	2026	189.08	189.08		
152	32013D0638	2013/638/UE: Decizia Comisiei din 12 august 2013 privind cerințele esențiale pentru echipamentele de radiocomunicații maritime destinate utilizării pe navele care nu intră sub incidența Convenției SOLAS și participării la Sistemul mondial pentru caz de sinistru și pentru siguranța navigației pe mare (GMDSS) [notificată cu numărul C(2013) 5185]				**131**	Proiect hotărâre de Guvern privind cerințele tehnice și de performanță pentru echipamentele de radiocomunicații destinate navelor	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Iulie	2026	189.08	189.08		

NR. D/O	CELEX	DENUMIRE ACT UE	ACORD DE ASOCIERE	RAPORT EXTINDERE	FOAIE DE PARCURS	NR. D/O	ACȚIUNE NORMATIVĂ	INDICATOR DE MONITORIZARE	INSTITUȚIA RESPONSABILĂ	INSTITUȚII CO-RESPONSABILE	TERMEN APROBARE ÎN GUVERN (PENTRU LEGI)	LUNĂ	ANUL ADOPTĂRII	COSTURI ESTIMATIVE (mii lei)	ACOPERIT DIN BUGETUL DE STAT (mii lei)	ACOPERIT DIN ASISTENȚĂ EXTERNĂ	COSTURI NEACOPERITE (mii lei)
153	32001L0096	Directiva 2001/96/CE A Parlamentului European și a Consiliului din 4 decembrie 2001 de stabilire a cerințelor și procedurilor armonizate pentru încărcarea și descărcarea în siguranță a vrachierelor	AA, Anexa XXVIII-D TCT, anexa 1.4			**132**	Proiect hotărâre de Guvern privind aprobarea cerințelor și procedurilor armonizate pentru încărcarea și descărcarea în siguranță a vrachierelor	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Decembrie	2025	317.29	117.29	200	
	32001L0096					**133**	Proiect de lege pentru modificarea Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008	Lege adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	MJ – Ministerul Justiției	ianuarie 2027	Martie	2027	207.9	207.9		
154	32014D0195	(2014/195/UE): Decizia Consiliului din 17 februarie 2014 de autorizare a statelor membre pentru a semna, a ratifica sau a adera la Acordul de la Cape Town din 2012 privind punerea în aplicare a dispozițiilor Protocolului de la Torremolinos din 1993 referitor la Convenția internațională de la Torremolinos pentru siguranța navelor de pescuit din 1977				**134**	Proiect de lege pentru aderarea Republicii Moldova la Acordul de la Cape Town din 2012 privind punerea în aplicare a dispozițiilor Protocolului de la Torremolinos din 1993 referitor la Convenția internațională de la Torremolinos pentru siguranța navelor de pescuit din 1977	Lege adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	MAIA – Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare	octombrie 2026	Decembrie	2026	129.02	129.02		
155	31997L0070	Directiva 97/70/CE a Consiliului din 11 decembrie 1997 de instituire a unui regim armonizat de siguranță pentru navele de pescuit cu lungimea de 24 metri sau mai mare	TCT, anexa 1.4			**135**	Proiect hotărâre de Guvern privind stabilirea normelor de siguranță pentru navele de pescuit	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Martie	2027	189.08	189.08		
156	32002R1406	Regulamentul (CE) nr. 1406/2002 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 iunie 2002 de instituire a unei Agenții Europene pentru Siguranță Maritimă	TCT, anexa 1.4			**136**	Proiect hotărâre de Guvern privind cooperarea cu Agența Europenă pentru Siguranță Maritimă	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Decembrie	2026	317.29	117.29	200	
	32002R1406					**91**	Proiect de lege privind noul Cod al transportului naval	Lege adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale		aprilie 2027	Iunie	2027				
157	32002R2099	Regulamentul (CE) nr. 2099/2002 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 noiembrie 2002 de instituire a unui Comitet pentru siguranța maritimă și prevenirea poluării de către nave (COSS) și de modificare a regulamentelor privind siguranța maritimă și prevenirea poluării de către nave	TCT, anexa 1.4			**137**	Proiect de ordin al ministului cu privire la Comitetul pentru siguranța maritimă și prevenirea poluării de către nave	Ordin emis	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Decembrie	2026	66.85	66.85		
158	32009R0169	Regulamentul (CE) nr. 169/2009 al Consiliului din 26 februarie 2009 privind aplicarea regulilor de concurență transporturilor feroviare, rutiere și pe căile navigabile interioare				**138**	Proiect hotărâre a Plenului Consiliului Concurenței privind aprobarea Regulamentului privind aplicarea normelor de concurență în transporturile feroviare, rutiere și pe căile navigabile interioare	Hotărâre adoptată	CC – Consiliul Concurenței	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale		Decembrie	2026	189.08	189.08		
159	31999R0718	Regulamentul (CE) nr. 718/1999 al Consiliului din 29 martie 1999 privind politica capacității flotei Comunității cu scopul de a promova transportul pe căile navigabile interioare	TCT, anexa 1.5			**139**	Proiect hotărâre de Guvern privind stabilirea unui cadru pentru gestionarea și optimizarea capacității flotei de transport pe cai navigabile interioare	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Noiembrie	2026	489.08	189.08	300	
160	31987L0540	Directiva Consiliului din 9 noiembrie 1987 privind inițierea profesiei de operator de transport de mărfuri pe cale navigabilă în transportul național și internațional și privind recunoașterea reciprocă a diplomelor, certificatelor și altor titluri oficiale de calificare pentru această activitate	AA, Anexa X TCT, anexa 1.5			**140**	Proiect hotărâre de Guvern pentru aprobarea Regulamentului privind inițierea profesiei de operator de transport de mărfuri pe cale navigabilă în transportul național și internațional și privind recunoașterea reciprocă a diplomelor, certificatelor și altor titluri oficiale de calificare pentru această activitate	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	MEC – Ministerul Educației și Cercetării		Mai	2026	489.08	189.08	300	
161	31996L0075	Directiva 96/75/CE a Consiliului din 19 noiembrie 1996 privind sistemele de navlosire și de stabilire a prețurilor în transportul național și internațional pe căile navigabile interioare în Comunitate	AA, Anexa X TCT, anexa 1.5			**141**	Proiect de lege privind modificarea Legii nr. 176/2013 privind transportul naval intern în vederea ajustării acesteia în privința sistemelor de navlosire	Lege adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	ANRM – Agenția Navală	martie 2026	Mai	2026	129.02	129.02		
162	31996R1356	Regulamentul nr. 1356/96/CE al Consiliului din 8 iulie 1996 privind normele comune aplicabile transportului de mărfuri sau călători pe căile navigabile interioare între statele membre în vederea instituirii libertății de a furniza aceste servicii de transport				**142**	Proiect hotărâre de Guvern privind servicii de transport de mărfuri și călători pe căile navigabile interioare	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Aprilie	2026	489.08	189.08	300	
163	31991R3921	Regulamentul (CEE) nr. 3921/91 al Consiliului din 16 decembrie 1991 de stabilire a condițiilor în care transportatorii nerezidenți pot transporta mărfuri sau călători pe căile navigabile interioare în interiorul unui stat membru	TCT, anexa 1.5			**143**	Proiect hotărâre de Guvern privind accesul transportatorilor nerezidenți la piețele de transport pe căile navigabile interioare	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	ANRM – Agenția Navală		Aprilie	2026	489.08	189.08	300	
164	32009L0100	Directiva 2009/100/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 septembrie 2009 privind recunoașterea reciprocă a certificatelor de navigație pentru navele de navigație interioară	TCT, anexa 1.5			**144**	Proiect hotărâre de Guvern privind recunoașterea reciprocă a certificatelor de navigație interioară	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	ANRM – Agenția Navală, MEC – Ministerul Educației și Cercetării		Iunie	2026	189.08	189.08		
165	32017L2397	Directiva (UE) 2017/2397 a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2017 privind recunoașterea calificărilor profesionale în domeniul navigației interioare și de abrogare a Directivelor 91/672/CEE și 96/50/CE ale Consiliului	AA, Anexa X TCT, anexa 1.5			**145**	Proiect de lege pentru modificarea unor acte normative (stabilirea mecanismului de recunoaștere a calificărilor profesionale în domeniul navigației interioare)	Lege adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	ANRM – Agenția Navală, MEC – Ministerul Educației și Cercetării	martie 2026	Mai	2026	207.99	207.99		
	32017L2397					**146**	Proiect hotărâre de Guvern cu privire la aprobarea Regulamentului privind recunoașterea calificărilor profesionale în domeniul navigației interioare	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	ANRM – Agenția Navală, MEC – Ministerul Educației și Cercetării		Iunie	2026	189.08	189.08		

NR. D/O	CELEX	DENUMIRE ACT UE	ACORD DE ASOCIERE	RAPORT EXTINDERE	FOAIE DE PARCURS	NR. D/O	ACȚIUNE NORMATIVĂ	INDICATOR DE MONITORIZARE	INSTITUȚIA RESPONSABILĂ	INSTITUȚII CO-RESPONSABILE	TERMEN APROBARE ÎN GUVERN (PENTRU LEGI)	LUNĂ	ANUL ADOPTĂRII	COSTURI ESTIMATIVE (mii lei)	ACOPERIT DIN BUGETUL DE STAT (mii lei)	ACOPERIT DIN ASISTENȚĂ EXTERNĂ	COSTURI NEACOPERITE (mii lei)
166	32020R0182	Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2020/182 al Comisiei din 14 ianuarie 2020 privind modelele utilizate pentru calificările profesionale în domeniul navigației interioare	TCT, anexa 1.5			**146**	Proiect hotărâre de Guvern cu privire la aprobarea Regulamentului privind recunoașterea calificărilor profesionale în domeniul navigației interioare	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	ANRM – Agenția Navală, MEC – Ministerul Educației și Cercetării		Iunie	2026				
167	32020L0012	Directiva (UE) 2020/12 din 2 august 2019 de completare a Directivei (UE) 2017/2397 a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește standardele de competențe și cunoștințele și aptitudinile corespunzătoare, pentru examenele practice, pentru aprobarea simulatoarelor și pentru fitness medical	TCT, anexa 1.5			**146**	Proiect hotărâre de Guvern cu privire la aprobarea Regulamentului privind recunoașterea calificărilor profesionale în domeniul navigației interioare	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	ANRM – Agenția Navală, MEC – Ministerul Educației și Cercetării		Iunie	2026				
168	32020R0473	Regulamentul delegat (UE) 2020/473 al Comisiei din 20 ianuarie 2020 de completare a Directivei (UE) 2017/2397 a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește standardele pentru bazele de date privind certificatele de calificare ale Uniunii, carnetele de servicii și jurnalele de bord	TCT, anexa 1.5			**146**	Proiect hotărâre de Guvern cu privire la aprobarea Regulamentului privind recunoașterea calificărilor profesionale în domeniul navigației interioare	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	ANRM – Agenția Navală, MEC – Ministerul Educației și Cercetării		Iunie	2026				
169	32005L0044	Directiva 2005/44/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 septembrie 2005 privind serviciile de informații fluviale (RIS) armonizate pe căile navigabile interioare de pe teritoriul Comunității	AA Anexa X TCT, anexa 1.5			**147**	Proiect hotărâre de Guvern pentru modificarea hotărârii de Guvern nr.377/2025 cu privire la aprobarea Regulamentului privind serviciile de informații fluviale (RIS) pe căile navigabile interioare și de modificare a hotărârii de Guvern nr.413/2021 pentru aprobarea Regulamentului privind stabilirea Sistemului de informare și monitorizare a traficului navelor maritime .	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Martie	2027	189.08	189.08		
170	32019R0838	Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/838 al Comisiei din 20 februarie 2019 privind specificațiile tehnice pentru sistemele de urmărire și reperare a navelor și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 415/2007	TCT, anexa 1.5			**148**	Proiect hotărâre de Guvern privind specificațiile tehnice pentru sistemele de urmărire și reperare a navelor	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Noiembrie	2026	189.08	189.08		
171	32013R0909	Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 909/2013 al Comisiei din 10 septembrie 2013 privind specificațiile tehnice pentru sistemul de afișare a hărților electronice și de informații pentru navigația interioară (sistemul ECDIS interior) menționat în Directiva 2005/44/CE a Parlamentului European și a Consiliului	TCT, anexa 1.5			**149**	Proiect de ordin al ministrului privind specificațiile tehnice pentru sistemul de afișare a hărților electronice și de informații pentru navigație interioară	Ordin emis	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			August	2026	66.85	66.85		
172	32007R0416	Regulamentul (CE) nr. 416/2007 al Comisiei din 22 martie 2007 privind specificațiile tehnice ale notificărilor transmise comandanților de nave menționate la articolul 5 din Directiva 2005/44/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind serviciile de informații fluviale (RIS) armonizate pe căile navigabile interioare de pe teritoriul Comunității	TCT, anexa 1.5			**150**	Proiect de ordin al ministrului privind specificațiile tehnice ale notificărilor transmise comandanților de nave	Ordin emis	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Noiembrie	2026	117.29	117.29		
173	32019R1744	Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/1744 al Comisiei din 17 septembrie 2019 privind specificațiile tehnice pentru raportarea electronică a navelor în navigația interioară și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 164/2010	TCT, anexa 1.5			**151**	Proiect de ordin al ministrului privind specificațiile tehnice pentru raportarea electronică a navelor în navigația interioară	Ordin emis	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Decembrie	2026	66.85	66.85		
174	32007R0414	Regulamentul (CE) nr. 414/2007 al Comisiei din 13 martie 2007 privind orientările tehnice pentru planificarea, punerea în aplicare și utilizarea operațională a serviciilor de informații fluviale (RIS) menționate la articolul 5 din Directiva 2005/44/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind serviciile de informații fluviale (RIS) armonizate pe căile navigabile interioare de pe teritoriul Comunității	TCT, anexa 1.5			**152**	Proiect hotărâre de Guvern privind stabilirea orientărilor tehnice pentru planificarea, implementarea și utilizarea operațională a serviciilor de informații fluviale (RIS)	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Noiembrie	2026	189.08	189.08		
175	32010R1177	Regulamentul (UE) nr. 1177/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 noiembrie 2010 privind drepturile pasagerilor care călătoresc pe mare și pe căi navigabile interioare și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 2006/2004				**91**	Proiect de lege privind noul Cod al transportului naval	Lege adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale		aprilie 2027	Iunie	2027				
	32010R1177			RE 2025		**153**	Proiect hotărâre de Guvern privind stabilirea drepturilor pasagerilor care călătoresc pe mare și pe căi navigabile interioare	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Iunie	2027	389.08	189.08	200	
176	32009R0392	Regulamentul (CE) nr. 392/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 aprilie 2009 privind răspunderea în caz de accident a transportatorilor de persoane pe mare				**91**	Proiect de lege privind noul Cod al transportului naval	Lege adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale		aprilie 2027	Iunie	2027				
177	32023R1805	Regulamentul (UE) 2023/1805 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 septembrie 2023 privind utilizarea combustibililor din surse regenerabile și cu emisii scăzute de carbon în transportul maritim și de modificare a Directivei 2009/16/C				**154**	Proiect hotărâre de Guvern privind utilizarea combustibililor din surse regenerabile și cu emisii scăzute de carbon în transportul maritim	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	ANRM – Agenția Navală		Martie	2027	189.08	189.08		

NR. D/O	CELEX	DENUMIRE ACT UE	ACORD DE ASOCIERE	RAPORT EXTINDERE	FOAIE DE PARCURS	NR. D/O	ACȚIUNE NORMATIVĂ	INDICATOR DE MONITORIZARE	INSTITUȚIA RESPONSABILĂ	INSTITUȚII CO-RESPONSABILE	TERMEN APROBARE ÎN GUVERN (PENTRU LEGI)	LUNĂ	ANUL ADOPTĂRII	COSTURI ESTIMATIVE (mii lei)	ACOPERIT DIN BUGETUL DE STAT (mii lei)	ACOPERIT DIN ASISTENȚĂ EXTERNĂ	COSTURI NEACOPERITE (mii lei)
	32023R1805					**155**	Proiect hotărâre de Guvern pentru modificarea hotărârii de Guvern nr. 544/2024 pentru aprobarea Regulamentului privind monitorizarea, raportarea și verificarea emisiilor de gaze cu efect de seră generate de transportul maritim	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	ANRM – Agenția Navală		Martie	2027	189.08	189.08		
178	32024R2027	Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2024/2027 al Comisiei din 26 iulie 2024 privind activitățile de verificare în temeiul Regulamentului (UE) 2023/1805 al Parlamentului European și al Consiliului privind utilizarea combustibililor din surse regenerabile și cu emisii scăzute de carbon în transportul maritim și de modificare a Directivei 2009/16/CE				**156**	Proiect hotărâre de Guvern pentru stabilirea normelor de verificare a utilizării combustibililor din surse regenerabile și cu emisii scăzute de carbon în transportul maritim	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	ANRM – Agenția Navală		Decembrie	2026	189.08	189.08		
179	32024R2031	Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2024/2031 al Comisiei din 26 iulie 2024 privind modelul planurilor de monitorizare în temeiul Regulamentului (UE) 2023/1805 al Parlamentului European și al Consiliului privind utilizarea combustibililor din surse regenerabile și cu emisii scăzute de carbon în transportul maritim și de modificare a Directivei 2009/16/CE				**157**	Proiect hotărâre de Guvern privind planurile de monitorizare a conformității navelor cu cerințele privind utilizarea combustibililor din surse regenerabile și cu emisii scăzute de carbon în transportul maritim	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	ANRM – Agenția Navală		Decembrie	2026	189.08	189.08		
180	32019R1239	Regulamentul (UE) 2019/1239 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019 de stabilire a unui mediu aferent ghișeului unic european în domeniul maritim și de abrogare a Directivei 2010/65/UE	TCT, anexa 1.4			**158**	Proiect hotărâre de Guvern privind stabilirea și aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Sistemului informațional „Ghișeul unic în domeniul maritim”	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Decembrie	2026	189.08	189.08		
181	32023R2790	Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2023/2790 al Comisiei din 14 decembrie 2023 de stabilire a specificațiilor funcționale și tehnice pentru modulul de interfață de raportare al ghișeelor unice naționale în domeniul maritim				**158**	Proiect hotărâre de Guvern privind stabilirea și aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Sistemului informațional „Ghișeul unic în domeniul maritim”	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Decembrie	2026				
182	32023R0205	Regulamentul delegat (UE) 2023/205 al Comisiei din 7 noiembrie 2022 de completare a Regulamentului (UE) 2019/1239 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește stabilirea setului de date al mediului aferent ghișeului unic european în domeniul maritim și de modificare a anexei la regulament				**158**	Proiect hotărâre de Guvern privind stabilirea și aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Sistemului informațional „Ghișeul unic în domeniul maritim”	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Decembrie	2026				
183	32023R0204	Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 2023/204 al Comisiei din 28 octombrie 2022 de stabilire a specificațiilor tehnice, a standardelor și a procedurilor pentru mediul aferent ghișeului unic european în domeniul maritim				**158**	Proiect hotărâre de Guvern privind stabilirea și aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Sistemului informațional „Ghișeul unic în domeniul maritim”	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Decembrie	2026				
184	31992R3577	Regulamentul (CEE) nr. 3577/92 al Consiliului din 7 decembrie 1992 de aplicare a principiului liberei circulații a serviciilor la transporturile maritime în interiorul statelor membre (cabotaj maritim)	TCT, anexa 1.4			**91**	Proiect de lege privind noul Cod al transportului naval	Lege adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale		aprilie 2027	Iunie	2027				
185	31986R4055	Regulamentul (CEE) nr. 4055/86 al Consiliului din 22 decembrie 1986 de aplicare a principiului libertății de a presta servicii în transporturile maritime între state membre și între state membre și țări terțe	TCT, anexa 1.4			**91**	Proiect de lege privind noul Cod al transportului naval	Lege adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale		aprilie 2027	Iunie	2027				
186	31986R4057	Regulamentul (CEE) nr. 4057/86 al Consiliului din 22 decembrie 1986 privind practicile tarifare neloiale în transportul maritim	TCT, anexa 1.4			**91**	Proiect de lege privind noul Cod al transportului naval	Lege adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale		aprilie 2027	Iunie	2027				
187	31986R4058	Regulamentul (CEE) nr. 4058/86 al Consiliului din 22 decembrie 1986 privind o acțiune coordonată de garantare a accesului liber la traficul transoceanic	TCT, anexa 1.4			**91**	Proiect de lege privind noul Cod al transportului naval	Lege adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale		aprilie 2027	Iunie	2027				
188	32020R0474	Regulamentul delegat (UE) 2020/474 al Comisiei din 20 ianuarie 2020 privind baza de date europeană pentru identificarea navelor	TCT, anexa 1.5			**159**	Proiect de ordin al ministrului pentru colectarea, prelucrarea și accesarea datelor pentru identificarea navelor	Ordin emis	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Decembrie	2026	189.08	189.08		
189	32009L0018	Directiva 2009/18/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009 de instituire a principiilor fundamentale care reglementează investigarea accidentelor din sectorul de transport maritim și de modificare a Directivei 1999/35/CE a Consiliului și a Directivei 2002/59/CE a Parlamentului European și a Consiliului	AA Anexa XXVIII-D TCT, anexa 1.4	RE 2024		**160**	Proiect de lege pentru modificarea Legii nr. 213/2021 cu privire la investigarea accidentelor și incidentelor în transporturi	Lege adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	Biroul pentru investigarea accidentelor și incidentelor	octombrie 2026	Decembrie	2026	117.29	117.29		
	32009L0018					**161**	Proiect hotărâre de Guvern pentru investigarea accidentelor și incidentelor maritime	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Decembrie	2026	117.29	117.29		
	32009L0018					**162**	Proiect de ordin al Biroului de Investigare a Accidentelor și Incidentelor în Transporturi pentru aprobarea procedurilor interne privind procesul de investigare (inclusiv prevederile enumerate în anexele I și II la Directiva 2009/18/CE)	Ordin emis	Biroul pentru investigarea accidentelor și incidentelor			Decembrie	2026	66.85	66.85		

NR. D/O	CELEX	DENUMIRE ACT UE	ACORD DE ASOCIERE	RAPORT EXTINDERE	FOAIE DE PARCURS	NR. D/O	ACȚIUNE NORMATIVĂ	INDICATOR DE MONITORIZARE	INSTITUȚIA RESPONSABILĂ	INSTITUȚII CO-RESPONSABILE	TERMEN APROBARE ÎN GUVERN (PENTRU LEGI)	LUNĂ	ANUL ADOPTĂRII	COSTURI ESTIMATIVE (mii lei)	ACOPERIT DIN BUGETUL DE STAT (mii lei)	ACOPERIT DIN ASISTENȚĂ EXTERNĂ	COSTURI NEACOPERITE (mii lei)
190	32008R0324	Regulamentul (CE) nr. 324/2008 al Comisiei din 9 aprilie 2008 de stabilire a procedurilor revizuite de desfășurare a inspecțiilor efectuate de către Comisie în domeniul securității maritime				**163**	Proiect hotărâre de Guvern privind inspecțiile efectuate în domeniul securității maritime	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Iulie	2026	389.08	189.08	200	
191	32015R0757	Regulamentul (UE) 2015/757 al Parlamentului European și al Consiliului privind monitorizarea, raportarea și verificarea emisiilor de gaze cu efect de seră generate de transportul maritim și de modificare a Directivei 2009/16/CE				**155**	Proiect hotărâre de Guvern pentru modificarea hotărârii de Guvern nr. 544/2024 pentru aprobarea Regulamentului privind monitorizarea, raportarea și verificarea emisiilor de gaze cu efect de seră generate de transportul maritim	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	ANRM – Agenția Navală		Martie	2027				
192	32016L1629	Directiva (UE) 2016/1629 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 septembrie 2016 de stabilire a cerințelor tehnice pentru navele de navigație interioară, de modificare a Directivei 2009/100/CE și de abrogare a Directivei 2006/87/CE	TCT, anexa 1.5			**91**	Proiect de lege privind noul Cod al transportului naval	Lege adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale		aprilie 2027	Iunie	2027				
	32016L1629					**164**	Proiect hotărâre de Guvern pentru modificarea hotărârii de Guvern nr. 723/2023 pentru aprobarea normelor și standardelor privind examinarea tehnică a navelor de navigație interioară și de recunoaștere a societăților de clasificare de navigație interioară	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Martie	2027	117.29	117.29		
193	52015XC0519(01)	Lista organizațiilor recunoscute pe baza Regulamentului (CE) nr. 391/2009 al Parlamentului European și al Consiliului privind normele și standardele comune pentru organizațiile cu rol de inspecție și control al navelor				**165**	Proiect hotărâre de Guvern privind modificarea hotărârii de Guvern nr.155/2023 cu privire la recunoașterea organizațiilor cu rol de inspecție și control al navelor	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Decembrie	2026	117.29	117.29		
194	32012R0530	Regulamentul (UE) nr. 530/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iunie 2012 privind accelerarea introducerii cerințelor referitoare la coca dublă sau a unor standarde de proiectare echivalente pentru petrolierele cu coca simplă	TCT, anexa 1.4			**166**	Proiect hotărâre de Guvern pentru modificarea hotărârii de Guvern nr.733/2016 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la stabilirea unor cerințe referitoare la coca dublă sau a unor standarde de proiectare echivalente pentru petrolierele cu coca simplă	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Mai	2026	117.29	117.29		
195	32006R0336	Regulamentul (CE) nr. 336/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 februarie 2006 privind aplicarea Codului Internațional de Management al Siguranței pe teritoriul Comunității și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 3051/95 al Consiliului	TCT, anexa 1.4	RE 2025		**167**	Proiect hotărâre de Guvern pentru modificarea hotărârii de Guvern nr.76/2020 cu privire la aprobarea Normelor metodologice privind punerea în aplicare a prevederilor Codului internațional de management pentru siguranța exploatării navelor și pentru prevenirea poluării (Codul ISM)	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Decembrie	2026	117.29	117.29		
196	32004R0725	Regulamentul (CE) nr. 725/2004 al Parlamentului European Și al Consiliului din 31 martie 2004 privind consolidarea securității navelor și a instalațiilor portuare	TCT, anexa 1.4	RE 2025		**168**	Proiect hotărâre de Guvern privind modificarea hotărârii de Guvern nr.23/2024 privind consolidarea securității portuare și a securității la bordul navelor	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Iunie	2026	117.29	117.29		
197	32005L0065	Directiva 2005/65/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 octombrie 2005 privind consolidarea securității portuare	TCT, anexa 1.4			**168**	Proiect hotărâre de Guvern privind modificarea hotărârii de Guvern nr.23/2024 privind consolidarea securității portuare și a securității la bordul navelor	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Iunie	2026				
198	32010H0159	Recomandarea Comisiei din 11 martie 2010 privind măsurile de autoprotecție și de prevenire a actelor de piraterie și a atacurilor armate împotriva navelor				**169**	Proiect de ordin al ministrului privind măsurile de autoprotecție și de prevenire a actelor de piraterie și a atacurilor armate împotriva navelor	Ordin emis	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Decembrie	2026	66.85	66.85		
Transport aerian																	
199	32018R1139	Regulamentul (UE) 2018/1139 al Parlamentului European și al Consiliului din 4 iulie 2018 privind normele comune în domeniul aviației civile și de înființare a Agenției Uniunii Europene pentru Siguranța Aviației, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 2111/2005, (CE) nr. 1008/2008, (UE) nr. 996/2010, (UE) nr. 376/2014 și a Directivelor 2014/30/UE și 2014/53/UE ale Parlamentului European și ale Consiliului, precum și de abrogare a Regulamentelor (CE) nr. 552/2004 și (CE) nr. 216/2008 ale Parlamentului European și ale Consiliului și a Regulamentului (CEE) No 3922/91 al Consiliului	ASAC	RE 2025		**170**	Proiect de lege cu privire la noul Cod aerian al Republicii Moldova	Lege adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	AAC - Autoritatea Aeronautică Civilă	septembrie 2026	Noiembrie	2026	207.99	207.99		
200	32008R1008	Regulamentul (CE) nr. 1008/2008 al Parlamentului European Și al Consiliului din 24 septembrie 2008 privind normele comune pentru operarea serviciilor aeriene în Comunitate (reformare)	ASAC	RE 2025		**170**	Proiect de lege cu privire la noul Cod aerian al Republicii Moldova	Lege adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	AAC - Autoritatea Aeronautică Civilă	septembrie 2026	Noiembrie	2026				
201	32025R0023	Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2025/23 al Comisiei din 19 decembrie 2024 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) 2018/1139 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește cerințele de supraveghere a serviciilor de handling la sol și a organizațiilor care le furnizează				**171**	Proiect hotărâre de Guvern privind cerințele de supraveghere a serviciilor de handling la sol	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	AAC - Autoritatea Aeronautică Civilă		Mai	2027	117.29	117.29		

NR. D/O	CELEX	DENUMIRE ACT UE	ACORD DE ASOCIERE	RAPORT EXTINDERE	FOAIE DE PARCURS	NR. D/O	ACȚIUNE NORMATIVĂ	INDICATOR DE MONITORIZARE	INSTITUȚIA RESPONSABILĂ	INSTITUȚII CO-RESPONSABILE	TERMEN APROBARE ÎN GUVERN (PENTRU LEGI)	LUNĂ	ANUL ADOPTĂRII	COSTURI ESTIMATIVE (mii lei)	ACOPERIT DIN BUGETUL DE STAT (mii lei)	ACOPERIT DIN ASISTENȚĂ EXTERNĂ	COSTURI NEACOPERITE (mii lei)
202	32025R0020	Regulamentul delegat (UE) 2025/20 al Comisiei din 19 decembrie 2024 de completare a Regulamentului (UE) 2018/1139 al Parlamentului European și al Consiliului prin stabilirea unor cerințe pentru furnizarea în condiții de siguranță a serviciilor de handling la sol și pentru organizațiile care le furnizează				**171**	Proiect hotărâre de Guvern privind cerințele de supraveghere a serviciilor de handling la sol	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	AAC - Autoritatea Aeronautică Civilă		Mai	2027				
203	32014R0139	Regulamentul (UE) nr. 139/2014 al Comisiei din 12 februarie 2014 de stabilire a cerințelor tehnice și a procedurilor administrative referitoare la aerodromuri în temeiul Regulamentului (CE) nr. 216/2008 al Parlamentului European și al Consiliului	ASAC			**172**	Proiect hotărâre de Guvern pentru modificarea hotărârii de Guvern nr.653/2018 privind procedurile administrative referitoare la aerodromuri	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	AAC - Autoritatea Aeronautică Civilă		Decembrie	2026	117.29	117.29		
204	32012R0748	Regulamentul (UE) nr. 748/2012 al Comisiei din 3 august 2012 de stabilire a normelor de punere în aplicare privind certificarea pentru navigabilitate și mediu a aeronavelor și a produselor, pieselor și echipamentelor aferente, precum și certificarea organizațiilor de proiectare și producție (reformare)	ASAC			**173**	Proiect hotărâre de Guvern privind modificarea hotărârii de Guvern nr.91/2024 cu privire la aprobarea Regulamentului privind stabilirea cerințelor și procedurilor administrative de certificare pentru navigabilitate și mediu sau declarația de conformitate a aeronavelor și a produselor, pieselor și echipamentelor aferente, precum și cerințele referitoare la capacitatea organizațiilor de proiectare și producție	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	AAC - Autoritatea Aeronautică Civilă		Decembrie	2026	117.29	117.29		
205	32011R1178	Regulamentul (UE) nr. 1178/2011 al Comisiei din 3 noiembrie 2011 de stabilire a cerințelor tehnice și a procedurilor administrative referitoare la personalul navigant din aviația civilă în temeiul Regulamentului (CE) nr. 216/2008 al Parlamentului European și al Consiliului	ASAC			**174**	Proiect hotărâre de Guvern privind modificarea hotărârii de Guvern nr.204/2020 cu privire la aprobarea Regulamentului de stabilire a cerințelor tehnice și a procedurilor administrative referitoare la personalul navigant din aviația civilă	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	AAC - Autoritatea Aeronautică Civilă		Octombrie	2026	117.29	117.29		
206	32006R0474	Regulamentul (CE) nr. 474/2006 al Comisiei din 22 martie 2006 de stabilire a listei comunitare a transportatorilor aerieni care fac obiectul unei interdicții de exploatare pe teritoriul Comunității menționate la capitolul II din Regulamentul (CE) nr. 2111/2005 al Parlamentului European și al Consiliului		:		**175**	Proiect de ordin al ministrului pentru aprobarea listei transportatorilor aerieni supuși unei interdicții de exploatare în Republica Moldova	Ordin emis	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	AAC - Autoritatea Aeronautică Civilă		Decembrie	2026	66.85	66.85		
207	32018R1976	Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2018/1976 al Comisiei din 14 decembrie 2018 de stabilire a normelor detaliate pentru operarea planoarelor, precum și pentru acordarea de licențe de echipaj de zbor pentru planoare în temeiul Regulamentului (UE) 2018/1139 al Parlamentului European și al Consiliului	ASAC	:		**176**	Proiect de ordin al Autorității Aeronautice Civile pentru adoptarea procedurilor și instrucțiunilor din aviația civilă, precum și a mijloacelor acceptabile de punere în conformitate (AMC și GM)	Ordin emis	AAC - Autoritatea Aeronautică Civilă	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale		Iunie	2026	66.85	66.85		
208	32021R0664	Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2021/664 al Comisiei din 22 aprilie 2021 privind un cadru de reglementare pentru U-space	ASAC			**177**	Proiect hotărâre de Guvern pentru aprobarea Regulamentului privind adoptarea regulilor și procedurilor pentru operațiunile UAS (sisteme de aeronave fără pilot la bord) în spațiul aerian U-space	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	AAC - Autoritatea Aeronautică Civilă		Februarie	2026	189.08	189.08		
209	32010R0996	Regulamentul (UE) nr. 996/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 octombrie 2010 privind investigarea și prevenirea accidentelor și incidentelor survenite în aviația civilă				**160**	Proiect de lege pentru modificarea Legii nr. 213/2021 cu privire la investigarea accidentelor și incidentelor în transporturi	Lege adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	Biroul pentru investigarea accidentelor și incidentelor	octombrie 2026	Decembrie	2026				
	32010R0996					**178**	Proiect hotărâre de Guvern privind procesul de investigare și prevenirea accidentelor și incidentelor survenite în aviația civilă	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	Biroul pentru investigarea accidentelor și incidentelor		Decembrie	2026	189.08	189.08		
210	32024R2803	Regulamentul (UE) 2024/2803 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 octombrie 2024 privind punerea în aplicare a Cerului unic european (reformare)				**179**	Proiect hotărâre de Guvern privind punerea în aplicare a Cerului unic european (reformare)	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	AAC - Autoritatea Aeronautică Civilă		Martie	2026	189.08	189.08		
211	32019R0317	Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/317 al Comisiei din 11 februarie 2019 de instituire a unui sistem de performanță și de tarifare în cadrul cerului unic european și de abrogare a Regulamentelor de punere în aplicare (UE) nr. 390/2013 și (UE) nr. 391/2013	ASAC			**180**	Proiect hotărâre de Guvern privind instituirea unui sistem de tarifare comun	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	AAC - Autoritatea Aeronautică Civilă		Aprilie	2026	189.08	189.08		
212	32013R0409	Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 409/2013 al Comisiei din 3 mai 2013 privind definirea proiectelor comune, instituirea guvernanței și identificarea stimulentelor pentru sprijinirea implementării Planului general european de management al traficului aerian	ASAC			**181**	Proiect hotărâre de Guvern privind definirea proiectelor comune, instituirea guvernanței și identificarea stimulentelor pentru sprijinirea implementării Planului general european de management al traficului aerian	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	AAC - Autoritatea Aeronautică Civilă		Decembrie	2026	189.08	189.08		
213	32015R0340	Regulamentul (UE) 2015/340 al Comisiei din 20 februarie 2015 de stabilire a cerințelor tehnice și a procedurilor administrative referitoare la licențele și certificatele controlorilor de trafic aerian în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 216/2008 al Parlamentului European și al Consiliului, de modificare a Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 923/2012 al Comisiei și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 805/2011 al Comisiei	ASAC			**182**	Proiect hotărâre de Guvern pentru modificarea hotărârii de Guvern nr.134/2019 cu privire la aprobarea Regulamentului de stabilire a cerințelor și procedurilor administrative referitoare la certificatele controlorilor de trafic aerian	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	AAC - Autoritatea Aeronautică Civilă		Decembrie	2026	117.29	117.29		

NR. D/O	CELEX	DENUMIRE ACT UE	ACORD DE ASOCIERE	RAPORT EXTINDERE	FOAIE DE PARCURS	NR. D/O	ACȚIUNE NORMATIVĂ	INDICATOR DE MONITORIZARE	INSTITUȚIA RESPONSABILĂ	INSTITUȚII CO-RESPONSABILE	TERMEN APROBARE ÎN GUVERN (PENTRU LEGI)	LUNĂ	ANUL ADOPTĂRII	COSTURI ESTIMATIVE (mii lei)	ACOPERIT DIN BUGETUL DE STAT (mii lei)	ACOPERIT DIN ASISTENȚĂ EXTERNĂ	COSTURI NEACOPERITE (mii lei)
214	32024R1109	Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2024/1109 al Comisiei din 10 aprilie 2024 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) 2018/1139 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește cerințele pentru autoritatea competentă și procedurile administrative pentru certificarea, supravegherea și asigurarea respectării cerințelor privind continuitatea navigabilității sistemelor certificate de aeronave fără pilot la bord și de modificare a Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2023/20				**183**	Proiect hotărâre de Guvern pentru aprobarea Regulamentului privind cerințele tehnice și administrative pentru menținerea navigabilității sistemelor de aeronave fără pilot la bord certificate și a componentelor acestora, precum și autorizarea organizațiilor și personalului cu responsabilități în acest domeniu, precum și cerințele pentru autoritățile competente	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	AAC - Autoritatea Aeronautică Civilă		Martie	2026	66.85	66.85		
215	32024R1107	Regulamentul delegat (UE) 2024/1107 al Comisiei din 13 martie 2024 de completare a Regulamentului (UE) 2018/1139 al Parlamentului European și al Consiliului prin stabilirea unor norme detaliate privind continuitatea navigabilității sistemelor certificate de aeronave fără pilot la bord și a componentelor acestora și autorizarea organizațiilor și personalului cu atribuții în domeniu				**183**	Proiect hotărâre de Guvern pentru aprobarea Regulamentului privind cerințele tehnice și administrative pentru menținerea navigabilității sistemelor de aeronave fără pilot la bord certificate și a componentelor acestora, precum și autorizarea organizațiilor și personalului cu responsabilități în acest domeniu, precum și cerințele pentru autoritățile competente	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	AAC - Autoritatea Aeronautică Civilă		Martie	2026				
216	31993R0095	Regulamentul (CEE) nr. 95/93 al Consiliului din 18 ianuarie 1993 privind normele comune de alocare a sloturilor orare pe aeroporturile comunitare	ASAC			**184**	Proiect hotărâre de Guvern pentru modificarea hotărârii de Guvern nr. 462/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind normele comune de alocare a sloturilor orare pe aeroporturile comunitare	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	AAC - Autoritatea Aeronautică Civilă		Septembrie	2026	117.29	117.29		
217	32009R0080	Regulamentul (CE) nr. 80/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 ianuarie 2009 privind un cod de conduită pentru sistemele informatizate de rezervare și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 2299/89 al Consiliului	ASAC			**185**	Proiect hotărâre de Guvern pentru aprobarea Regulamentului privind stabilirea unui cod de conduită pentru sistemele informatizate de rezervare	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	AAC - Autoritatea Aeronautică Civilă		Decembrie	2026	189.08	189.08		
218	32023R2405	Regulamentul (UE) 2023/2405 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 octombrie 2023 privind asigurarea unor condiții de concurență echitabile pentru un transport aerian durabil (ReFuelEU în domeniul aviației)	ASAC			**186**	Proiect hotărâre de Guvern pentru aprobarea Regulamentului privind utilizarea combustibilului sustenabil (SAF) în aviația civilă	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	MEn – Ministerul Energiei		Decembrie	2026	189.08	189.08		
219	32015R1998	Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2015/1998 al Comisiei din 5 noiembrie 2015 de stabilire a măsurilor detaliate de implementare a standardelor de bază comune în domeniul securității aviației	ASAC			**187**	Proiect hotărâre de Guvern pentru modificarea hotărârii de Guvern nr.124/2021 cu privire la aprobarea Programului național de securitate în domeniul aviației civile	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	AAC - Autoritatea Aeronautică Civilă		Aprilie	2026	117.29	117.29		
220	32019R0945	Regulamentul delegat (UE) 2019/945 al Comisiei din 12 martie 2019 privind sistemele de aeronave fără pilot la bord și operatorii de sisteme de aeronave fără pilot la bord din țări terțe	ASAC	:		**188**	Proiect de ordin al Autorității Aeronautice Civile pentru aprobarea documentației tehnice relevante în temeiul Regulamentului delegat (UE) 2019/945	Ordin emis	AAC - Autoritatea Aeronautică Civilă	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale		Decembrie	2026	66.85	66.85		
221	32019R0947	Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/947 al Comisiei din 24 mai 2019 privind normele și procedurile de operare a aeronavelor fără pilot la bord	ASAC	:		**189**	Proiect de ordin al Autorității Aeronautice Civile pentru aprobarea documentației tehnice relevante în temeiul Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2019/947	Ordin emis	AAC - Autoritatea Aeronautică Civilă	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale		Decembrie	2026	66.85	66.85		
222	32024D2103	Decizia de punere în aplicare (UE) 2024/2103 a Comisiei din 30 iulie 2024 privind standardul armonizat pentru identificarea directă la distanță a aeronavelor fără pilot la bord, elaborat în sprijinul Regulamentului delegat (UE) 2019/945				**190**	Proiect hotărâre de Guvern pentru modificarea hotărârii de Guvern nr. 949/2022 cu privire la aprobarea normelor de operare a aeronavelor fără pilot la bord	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	AAC - Autoritatea Aeronautică Civilă		Iulie	2026	189.08	189.08		
223	32006R1107	Regulamentul (CE) nr. 1107/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iulie 2006 privind drepturile persoanelor cu handicap și ale persoanelor cu mobilitate redusă pe durata călătoriei pe calea aerului				**191**	Proiect hotărâre de Guvern pentru modificarea hotărârii de Guvern nr. 476/2016 cu privire la aprobarea Metodologiei privind baza de calcul și aprobare a taxelor pentru serviciile aeroportuare și de navigație aeriană	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	AAC - Autoritatea Aeronautică Civilă		Iunie	2027	189.08	189.08		
224	32009L0012	Directiva 2009/12/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 martie 2009 privind tarifele de aeroport	ASAC	RE 2025		**191**	Proiect hotărâre de Guvern pentru modificarea hotărârii de Guvern nr. 476/2016 cu privire la aprobarea Metodologiei privind baza de calcul și aprobare a taxelor pentru serviciile aeroportuare și de navigație aeriană	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	AAC - Autoritatea Aeronautică Civilă		Iunie	2027				
225	31996L0067	Directiva 96/67/CE a Consiliului din 15 octombrie 1996 privind accesul la piața serviciilor de handling la sol în aeroporturile Comunității	ASAC	RE 2025		**192**	Proiect hotărâre de Guvern pentru modificarea hotărârii de Guvern nr.971/2017 pentru aprobarea Regulamentului privind accesul la piața serviciilor de handling la sol în aeroporturile Republicii Moldova	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	AAC - Autoritatea Aeronautică Civilă		Martie	2027	189.08	189.08		
226	32008R0300	Regulamentul (CE) nr. 300/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2008 privind norme comune în domeniul securității aviației civile și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 2320/2002				**193**	Proiect de lege privind securitatea aeronautică	Lege adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	AAC - Autoritatea Aeronautică Civilă	septembrie 2026	Noiembrie	2026	207.99	207.99		

NR. D/O	CELEX	DENUMIRE ACT UE	ACORD DE ASOCIERE	RAPORT EXTINDERE	FOAIE DE PARCURS	NR. D/O	ACȚIUNE NORMATIVĂ	INDICATOR DE MONITORIZARE	INSTITUȚIA RESPONSABILĂ	INSTITUȚII CO-RESPONSABILE	TERMEN APROBARE ÎN GUVERN (PENTRU LEGI)	LUNĂ	ANUL ADOPTĂRII	COSTURI ESTIMATIVE (mii lei)	ACOPERIT DIN BUGETUL DE STAT (mii lei)	ACOPERIT DIN ASISTENȚĂ EXTERNĂ	COSTURI NEACOPERITE (mii lei)
227	32009R0272	Regulamentul (CE) nr. 272/2009 al Comisiei din 2 aprilie 2009 de completare a standardelor de bază comune în domeniul securității aviației civile prevăzute în anexa la Regulamentul (CE) nr. 300/2008 al Parlamentului European și al Consiliului				**193**	Proiect de lege privind securitatea aeronautică	Lege adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	AAC - Autoritatea Aeronautică Civilă	septembrie 2026	Noiembrie	2026				
228	32009R1254	Regulamentul (UE) nr. 1254/2009 al Comisiei din 18 decembrie 2009 de stabilire a criteriilor care să permită statelor membre să deroge de la standardele de bază comune privind securitatea aviației civile și să adopte măsuri de securitate alternative				**193**	Proiect de lege privind securitatea aeronautică	Lege adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	AAC - Autoritatea Aeronautică Civilă	septembrie 2026	Noiembrie	2026				
229	32012R0965	Regulamentul (UE) nr. 965/2012 al Comisiei din 5 octombrie 2012 de stabilire a cerințelor tehnice și a procedurilor administrative referitoare la operațiunile aeriene în temeiul Regulamentului (CE) nr. 216/2008 al Parlamentului European și al Consiliului				**194**	Proiect hotărâre de Guvern pentru modificarea hotărârii de Guvern nr.612/2022 cu privire la aprobarea Regulamentului de stabilire a cerințelor tehnice și a procedurilor administrative referitoare la operațiunile aeriene	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	AAC - Autoritatea Aeronautică Civilă		Septembrie	2026	189.08	189.08		
230	32015R0640	Regulamentul (UE) 2015/640 al Comisiei din 23 aprilie 2015 privind specificații de navigabilitate suplimentare pentru un anumit tip de operațiuni și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 965/2012				**195**	Proiect de ordin al Autorității Aeronautice Civile pentru modificarea ordinului ordinul AAC nr.23/GEN din 14.05.2024	Ordin emis	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	AAC - Autoritatea Aeronautică Civilă		Decembrie	2026	66.85	66.85		
231	32014R0598	Regulamentul (UE) nr. 598/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 aprilie 2014 de stabilire a normelor și a procedurilor cu privire la introducerea restricțiilor de operare referitoare la zgomot pe aeroporturile din Uniune în cadrul unei abordări echilibrate și de abrogare a Directivei 2002/30/CE	ASAC			**196**	Proiect hotărâre de Guvern pentru modificarea hotărârii de Guvern nr. 246/2019 privind aprobarea Regulamentului de stabilire a normelor și procedurilor cu privire la introducerea restricțiilor de operare referitoare la zgomot pe aeroporturile din Republica Moldova în cadrul unei abordări echilibrate	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Decembrie	2025	117.29	117.29		
232	32006L0093	Directiva 2006/93/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind reglementarea exploatării avioanelor care intră sub incidența părții a II-a, capitolul 3, volumul 1 din anexa 16 la Convenția privind aviația civilă internațională, a doua ediție (1988)	ASAC			**196**	Proiect hotărâre de Guvern pentru modificarea hotărârii de Guvern nr. 246/2019 privind aprobarea Regulamentului de stabilire a normelor și procedurilor cu privire la introducerea restricțiilor de operare referitoare la zgomot pe aeroporturile din Republica Moldova în cadrul unei abordări echilibrate	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Decembrie	2025				
233	52024XC05997	Comunicare a Comisiei – Orientări interpretative privind aplicarea derogărilor prevăzute la articolul 5 din Regulamentul (UE) 2023/2405 al Parlamentului European și al Consiliului privind asigurarea unor condiții de concurență echitabile pentru un transport aerian durabil (ReFuelEU în domeniul aviației)				**186**	Proiect hotărâre de Guvern pentru aprobarea Regulamentului privind utilizarea combustibilului sustenabil (SAF) în aviația civilă	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	MEn – Ministerul Energiei		Decembrie	2026				
234	32000L0084	Directiva 2000/84/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 ianuarie 2001 privind dispozițiile referitoare la orarul de vară				**197**	Proiect hotărâre de Guvern pentru aprobarea orei oficiale pe teritoriul Republicii Moldova și a orarului de vară	Hotărâre adoptată	MDED – Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării			Aprilie	2026	66.85	66.85		

NR. D/O	CELEX	DENUMIRE ACT UE	ACORD DE ASOCIERE	RAPORT EXTINDERE	FOAIE DE PARCURS	NR. D/O	ACȚIUNE NORMATIVĂ	INDICATOR DE MONITORIZARE	INSTITUȚIA RESPONSABILĂ	INSTITUȚIA CO-RESPONSABILĂ	TERMEN APROBARE ÎN GUVERN (doar pentru proiecte de legi)	LUNĂ	ANUL ADOPTĂRII	COSTURI ESTIMATIVE (mii lei)	ACOPERIT DIN BUGETUL DE STAT (mii lei)	ACOPERIT DIN ASISTENȚĂ EXTERNĂ (mii lei)	COSTURI NEACOPERITE (mii lei)
CLUSTER 4. AGENDA VERDE ȘI CONECTIVITATE SUSTENABILĂ																	
CAPITOLUL 15. ENERGIE																	
Eficiența energetică																	
						1	Proiect Hotărâre de Guvern pentru aprobarea Programului de dezvoltare a sectorului serviciilor energetice pentru perioada 2026-2030 (SUPER ESCO)	Hotărâre adoptată	MEn – Ministerul Energiei			Septembrie	2026	189.1	189.1		
1	32023R0826	Regulamentul (UE) 2023/826 al Comisiei din 17 aprilie 2023 de stabilire a cerințelor în materie de proiectare ecologică pentru consumul de energie în modurile oprit, standby și standby în rețea al echipamentelor electrice și electronice de uz casnic și de birou în temeiul Directivei 2009/125/CE a Parlamentului European și a Consiliului și de abrogare a Regulamentelor (CE) nr. 1275/2008 și (CE) nr. 107/2009 ale Comisiei (Text cu relevanță pentru SEE)	AA – Art. 77, lit. (f, g)			2	Proiect Hotărâre de Guvern cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr.750/2016 pentru aprobarea regulamentelor privind cerințele în materie de proiectare ecologică aplicabile produselor cu impact energetic	Hotărâre adoptată	MEn – Ministerul Energiei			Septembrie	2026	117.3	117.3		
2	32024R1834	Regulamentul (UE) 2024/1834 al Comisiei din 3 iulie 2024 de punere în aplicare a Directivei 2009/125/CE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește cerințele de proiectare ecologică pentru ventilatoarele acționate de motoare cu o putere electrică de intrare între 125 W și 500 kW și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 327/2011 al Comisiei	AA – Art. 77, lit. (f, g)			2	Proiect Hotărâre de Guvern cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr.750/2016 pentru aprobarea regulamentelor privind cerințele în materie de proiectare ecologică aplicabile produselor cu impact energetic	Hotărâre adoptată	MEn – Ministerul Energiei			Septembrie	2026				
3	32023R2533	Regulamentul (UE) 2023/2533 al Comisiei din 17 noiembrie 2023 de punere în aplicare a Directivei 2009/125/CE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește cerințele în materie de proiectare ecologică aplicabile uscătoarelor de rufe de uz casnic cu tambur, de modificare a Regulamentului (UE) 2023/826 al Comisiei și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 932/2012 al Comisiei	AA – Art. 77, lit. (f, g)			2	Proiect Hotărâre de Guvern cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr.750/2016 pentru aprobarea regulamentelor privind cerințele în materie de proiectare ecologică aplicabile produselor cu impact energetic	Hotărâre adoptată	MEn – Ministerul Energiei			Septembrie	2026				
4	32024R1103	Regulamentul (UE) 2024/1103 al Comisiei din 18 aprilie 2024 de punere în aplicare a Directivei 2009/125/CE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește cerințele în materie de proiectare ecologică aplicabile aparatelor pentru încălzire locală și dispozitivelor de control conexe separate și de abrogare a Regulamentului (UE) 2015/1188 al Comisiei	AA – Art. 77, lit. (f, g)			2	Proiect Hotărâre de Guvern cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr.750/2016 pentru aprobarea regulamentelor privind cerințele în materie de proiectare ecologică aplicabile produselor cu impact energetic	Hotărâre adoptată	MEn – Ministerul Energiei			Septembrie	2026				
5	32023R2534	Regulamentul delegat (UE) 2023/2534 al Comisiei din 13 iulie 2023 de completare a Regulamentului (UE) 2017/1369 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește etichetarea energetică a uscătoarelor de rufe de uz casnic cu tambur și de abrogare a Regulamentului delegat (UE) nr. 392/2012 al Comisiei	AA – Art. 77, lit. (f, g)			3	Proiect Hotărâre de Guvern cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 1003/2014 pentru aprobarea regulamentelor privind cerințele de etichetare energetică a unor produse cu impact energetic	Hotărâre adoptată	MEn – Ministerul Energiei			Noiembrie	2026	117.3	117.3		
6	32019R2018	Regulamentul delegat (UE) 2019/2018 al Comisiei din 11 martie 2019 de completare a Regulamentului (UE) 2017/1369 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește etichetarea energetică a aparatelor frigorifice cu funcție de vânzare directă (Text cu relevanță pentru SEE)	AA – Art. 77, lit. (f, g)			3	Proiect Hotărâre de Guvern cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 1003/2014 pentru aprobarea regulamentelor privind cerințele de etichetare energetică a unor produse cu impact energetic	Hotărâre adoptată	MEn – Ministerul Energiei			Noiembrie	2026				
7	32024R0994	Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2024/994 al Comisiei din 2 aprilie 2024 de stabilire a detaliilor operaționale ale bazei de date cu produse instituite în temeiul Regulamentului (UE) 2017/1369 al Parlamentului European și al Consiliului	AA – Art. 77, lit. (f, g)			3	Proiect Hotărâre de Guvern cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 1003/2014 pentru aprobarea regulamentelor privind cerințele de etichetare energetică a unor produse cu impact energetic	Hotărâre adoptată	MEn – Ministerul Energiei			Noiembrie	2026				
8	32024R1781	Regulamentul (UE) 2024/1781 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iunie 2024 de instituire a unui cadru pentru stabilirea cerințelor în materie de proiectare ecologică pentru produsele sustenabile, de modificare a Directivei (UE) 2020/1828 și a Regulamentului (UE) 2023/1542 și de abrogare a Directivei 2009/125/CE (Text cu relevanță pentru SEE)	AA – Art. 77, lit. (f, g)			4	Proiect de Lege privind instituirea unui cadru pentru stabilirea cerințelor în materie de proiectare ecologică pentru produsele sustenabile	Lege adoptată	MEn – Ministerul Energiei		Octombrie 2026	Decembrie	2026	558.0	208.0	350.0	
	32024R1781			RE 2025		5	Proiect Hotărâre de Guvern cu privire la aprobarea Regulamentului privind inspecția sistemelor de încălzire	Hotărâre adoptată	MEn – Ministerul Energiei			Iulie	2026	189.1	189.1		
	32024R1781			RE 2025		6	Proiect Hotărâre de Guvern cu privire la aprobarea Regulamentului privind inspecția sistemelor de ventilare și condiționare	Hotărâre adoptată	MEn – Ministerul Energiei			Iulie	2026	189.1	189.1		
9	32023L1791	Directiva (UE) 2023/1791 a Parlamentului European și a Consiliului din 13 septembrie 2023 privind eficiența energetică și de modificare a Regulamentului (UE) 2023/955 (reformare) (Text cu relevanță pentru SEE)	AA – Art. 77, lit. (f, g)	RE 2025		7	Proiect de Lege pentru modificarea Legii nr. 139/2018 privind eficiența energetică	Lege adoptată	MEn – Ministerul Energiei		Octombrie 2026	Decembrie	2026	208.0	208.0		
10	32023R0807	Regulamentul delegat (UE) 2023/807 al Comisiei din 15 decembrie 2022 privind revizuirea factorului de energie primară pentru energia electrică în aplicarea Directivei 2012/27/UE a Parlamentului European și a Consiliului	AA – Art. 77, lit. (f, g)	RE 2025		7	Proiect de Lege pentru modificarea Legii nr. 139/2018 privind eficiența energetică	Lege adoptată	MEn – Ministerul Energiei		Octombrie 2026	Decembrie	2026				
11	32024R1364	Regulamentul delegat (UE) 2024/1364 al Comisiei din 14 martie 2024 privind prima etapă a instituirii unui sistem comun al Uniunii de evaluare a centrelor de date	AA – Art. 77, lit. (f, g)	RE 2025		7	Proiect de Lege pentru modificarea Legii nr. 139/2018 privind eficiența energetică	Lege adoptată	MEn – Ministerul Energiei	AGE – Agenția de Guvernare Electronică	Octombrie 2026	Decembrie	2026				
12	32024L1275	Directiva (UE) 2024/1275 a Parlamentului European și a Consiliului din 24 aprilie 2024 privind performanța energetică a clădirilor (reformare) (Text cu relevanță pentru SEE)	AA – Art. 77, lit. (f, g)	RE 2025		8	Proiect de Lege pentru modificarea Legii nr.282/2023 privind performanța energetică a clădirilor	Lege adoptată	MEn – Ministerul Energiei		Octombrie 2027	Decembrie	2027	208.0	208.0		
13	32020R2155	Regulamentul delegat (UE) 2020/2155 al Comisiei din 14 octombrie 2020 de completare a Directivei 2010/31/UE a Parlamentului European și a Consiliului prin instituirea unui sistem comun opțional al Uniunii Europene privind evaluarea gradului de pregătire pentru soluții inteligente a clădirilor (Text cu relevanță pentru SEE)	AA – Art. 77, lit. (f, g)	RE 2025		8	Proiect de Lege pentru modificarea Legii nr.282/2023 privind performanța energetică a clădirilor	Lege adoptată	MEn – Ministerul Energiei		Octombrie 2027	Decembrie	2027				
14	32020R2156	Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2020/2156 al Comisiei din 14 octombrie 2020 care detaliază modalitățile tehnice de implementare efectivă a unui sistem comun opțional al Uniunii pentru evaluarea indicatorului gradului de pregătire pentru soluții inteligente a clădirilor (Text cu relevanță pentru SEE)	AA – Art. 77, lit. (f, g)	RE 2025		8	Proiect de Lege pentru modificarea Legii nr.282/2023 privind performanța energetică a clădirilor	Lege adoptată	MEn – Ministerul Energiei		Octombrie 2027	Decembrie	2027				
	32020R2156			RE 2025		9	Proiect Hotărâre de Guvern privind aprobarea Programului privind implementarea obligației de renovare a clădirilor autorităților centrale specializate ale administrației publice pentru anii 2027–2029, în conformitate cu art.14, alin.(7) din Legea nr.139/2018 privind eficiența energetica	Hotărâre adoptată	MEn – Ministerul Energiei			Decembrie	2026	117.3	117.3		
Surse de energie regenerabilă și mobilitate verde																	

NR. D/O	CELEX	DENUMIRE ACT UE	ACORD DE ASOCIERE	RAPORT EXTINDERE	FOAIE DE PARCURS	NR. D/O	ACȚIUNE NORMATIVĂ	INDICATOR DE MONITORIZARE	INSTITUȚIA RESPONSABILĂ	INSTITUȚIA CO-RESPONSABILĂ	TERMEN APROBARE ÎN GUVERN (doar pentru proiecte de legi)	LUNĂ	ANUL ADOPTĂRII	COSTURI ESTIMATIVE (mii lei)	ACOPERIT DIN BUGETUL DE STAT (mii lei)	ACOPERIT DIN ASISTENȚĂ EXTERNĂ (mii lei)	COSTURI NEACOPERITE (mii lei)
CLUSTER 4. AGENDA VERDE ȘI CONECTIVITATE SUSTENABILĂ																	
CAPITOLUL 15. ENERGIE																	
15	32023L2413	Directiva (UE) 2023/2413 a Parlamentului European și a Consiliului din 18 octombrie 2023 de modificare a Directivei (UE) 2018/2001, a Regulamentului (UE) 2018/1999 și a Directivei 98/70/CE în ceea ce privește promovarea energiei din surse regenerabile și de abrogare a Directivei (UE) 2015/652 a Consiliului	AA – Art. 77, lit. (f, g)	RE 2025		10	Proiect de Lege pentru modificarea Legii nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile *(pentru transpunere Art. 15, 16)*	Lege adoptată	MEn – Ministerul Energiei		Octombrie 2026	Decembrie	2026	208.0	208.0		
	32023L2413		AA – Art. 77, lit. (f, g)	RE 2025		11	Proiect de Lege pentru modificarea Legii nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile *(pentru transpunere versiunea consolidată)*	Lege adoptată	MEn – Ministerul Energiei		Octombrie 2027	Decembrie	2027	208.0	208.0		
	32023L2413			RE 2023, RE 2025		12	Proiect Hotărâre de Guvern cu privire la aprobarea Strategiei Energetice a Republicii Moldova 2050	Hotărâre adoptată	MEn – Ministerul Energiei			Iulie	2026	189.1	189.1		
	32023L2413					13	Proiect Hotărâre a Guvernului privind modificarea Hotărârii Guvernului nr.1051/2018 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la calificarea și înregistrarea instalatorilor de cazane, furnale sau sobe pe bază de biomasă, de sisteme fotovoltaice și termice solare, de sisteme geotermale de mică adîncime și pompe de căldură	Hotărâre adoptată	MEn – Ministerul Energiei			Iunie	2026	117.3	117.3		
16	32022R0996	Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2022/996 al Comisiei din 14 iunie 2022 privind normele de verificare a criteriilor de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră și a criteriilor privind riscurile reduse din perspectiva schimbării indirecte a destinației terenurilor (Text cu relevanță pentru SEE)	AA – Art. 77, lit. (g)		GP - Planul de creștere economică	14	Proiect Hotărâre de Guvern cu privire la aprobarea Regulamentului privind normele de verificare a biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă, recunoașterea schemelor voluntare, precum și modificarea unor acte normative	Hotărâre adoptată	MEn – Ministerul Energiei			Decembrie	2026	189.1	189.1		
17	32014R1307	Regulamentul (UE) nr. 1307/2014 al Comisiei din 8 decembrie 2014 privind criteriile și limitele geografice pentru identificarea pășunilor cu biodiversitate ridicată în sensul articolului 7b alineatul (3) litera (c) din Directiva 98/70/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind calitatea benzinei și a motorinei și al articolului 17 alineatul (3) litera (c) din Directiva 2009/28/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile	AA – Art. 77, lit. (g)		GP - Planul de creștere economică	14	Proiect Hotărâre de Guvern cu privire la aprobarea Regulamentului privind normele de verificare a biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă, recunoașterea schemelor voluntare, precum și modificarea unor acte normative	Hotărâre adoptată	MEn – Ministerul Energiei			Decembrie	2026				
18	32023R1185	Regulamentul delegat (UE) 2023/1185 al Comisiei din 10 februarie 2023 de completare a Directivei (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului prin stabilirea unui prag minim pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră generate de combustibilii pe bază de carbon reciclat și prin specificarea unei metodologii de evaluare a reducerilor de emisii de gaze cu efect de seră obținute de la combustibilii lichizi și gazoși de origine nebiologică produși din surse regenerabile și utilizați în transporturi și de la combustibilii pe bază de carbon reciclat	AA – Art. 77, lit. (g)		GP - Planul de creștere economică	14	Proiect Hotărâre de Guvern cu privire la aprobarea Regulamentului privind normele de verificare a biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă, recunoașterea schemelor voluntare, precum și modificarea unor acte normative	Hotărâre adoptată	MEn – Ministerul Energiei			Decembrie	2026	117.3	117.3		
19	32022R2448	Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2022/2448 al Comisiei din 13 decembrie 2022 de stabilire a unor orientări operaționale privind dovezile pentru demonstrarea conformității cu criteriile de durabilitate aplicabile biomasei forestiere, prevăzute la articolul 29 din Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului (Text cu relevanță pentru SEE)	AA – Art. 77, lit. (g)		GP - Planul de creștere economică	14	Proiect Hotărâre de Guvern cu privire la aprobarea Regulamentului privind normele de verificare a biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă, recunoașterea schemelor voluntare, precum și modificarea unor acte normative	Hotărâre adoptată	MEn – Ministerul Energiei			Decembrie	2026				
20	32023R1640	Regulamentul delegat (UE) 2023/1640 al Comisiei din 5 iunie 2023 privind metodologia de stabilire a ponderii biocombustibililor și a biogazului pentru transporturi rezultând din prelucrarea biomasei împreună cu combustibili fosili în cadrul unui proces comun	AA – Art. 77, lit. (g)		GP - Planul de creștere economică	14	Proiect Hotărâre de Guvern cu privire la aprobarea Regulamentului privind normele de verificare a biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă, recunoașterea schemelor voluntare, precum și modificarea unor acte normative	Hotărâre adoptată	MEn – Ministerul Energiei			Decembrie	2026				
21	32018L2001	Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile (reformare) (Text cu relevanță pentru SEE.)	AA – Art. 77, lit. (g)		GP - Planul de creștere economică	14	Proiect Hotărâre de Guvern cu privire la aprobarea Regulamentului privind normele de verificare a biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă, recunoașterea schemelor voluntare, precum și modificarea unor acte normative	Hotărâre adoptată	MEn – Ministerul Energiei			Decembrie	2026	117.3	117.3		
22	32024L1405	Directiva delegată (UE) 2024/1405 a Comisiei din 14 martie 2024 de modificare a anexei IX la Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește adăugarea de materii prime pentru producția de biocombustibili și biogaz			GP - Planul de creștere economică	14	Proiect Hotărâre de Guvern cu privire la aprobarea Regulamentului privind normele de verificare a biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă, recunoașterea schemelor voluntare, precum și modificarea unor acte normative	Hotărâre adoptată	MEn – Ministerul Energiei			Decembrie	2026	117.3	117.3		
	32024L1405					15	Ghid tehnic privind eligibilitatea și trasabilitatea noilor materii prime pentru biocombustibili și biogaz	Ghid aprobat	MEn – Ministerul Energiei			Decembrie	2026	60.0	60.0		
23	32010D0335	2010/335/: Decizia Comisiei din 10 iunie 2010 privind orientările pentru calcularea stocurilor de carbon din sol în sensul anexei V la Directiva 2009/28/CE [notificată cu numărul C(2010) 3751]			GP - Planul de creștere economică	14	Proiect Hotărâre de Guvern cu privire la aprobarea Regulamentului privind normele de verificare a biocarburanților, biolichidelor și combustibililor din biomasă, recunoașterea schemelor voluntare, precum și modificarea unor acte normative	Hotărâre adoptată	MEn – Ministerul Energiei			Decembrie	2026	60.0	60.0		
	32010D0335					16	Ghid tehnic național privind aplicarea metodologiei de calcul al stocurilor de carbon din sol	Ghid aprobat	MEn – Ministerul Energiei			Noiembrie	2026	60.0	60.0		
24	32018R0732	Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2018/732 al Comisiei din 17 mai 2018 privind o metodologie comună pentru compararea prețului pe unitate al combustibililor alternativi în conformitate cu Directiva 2014/94/UE a Parlamentului European și a Consiliului (Text cu relevanță pentru SEE.)				17	Proiect Hotărâre de Guvern privind aprobarea Metodologiei comune stabilită în prezenta anexă se referă la combustibilii alternativi	Hotărâre adoptată	MEn – Ministerul Energiei			Decembrie	2026	117.3	117.3		
	32018R0732			RE 2025	GP - Planul de creștere economică	18	Proiect Hotărâre de Guvern cu privire la oferirea statutului de producator eligibil mare, pentru a doua rundă de licitații	Hotărâre adoptată	MEn – Ministerul Energiei			Decembrie	2026	117.3	117.3		
Energie electrică																	
25	32024R1106	Regulamentul (UE) 2024/1106 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 aprilie 2024 de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1227/2011 și (UE) 2019/942 în ceea ce privește îmbunătățirea protecției Uniunii împotriva manipulării pieței în cadrul pieței angro de energie (Text cu relevanță pentru SEE)	AA – Art. 77, lit. (b, d, e)			19	Proiect de Lege pentru modificarea Legii nr. 164/2025 cu privire la energia electrică	Lege adoptată	MEn – Ministerul Energiei		Octombrie 2026	Decembrie	2026	208.0	208.0		
26	32024R1747	Regulamentul (UE) 2024/1747 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iunie 2024 de modificare a Regulamentelor (UE) 2019/942 și (UE) 2019/943 în ceea ce privește îmbunătățirea organizării pieței energiei electrice a Uniunii (Text cu relevanță pentru SEE)	AA – Art. 77, lit. (b, d, e)			19	Proiect de Lege pentru modificarea Legii nr. 164/2025 cu privire la energia electrică	Lege adoptată	MEn – Ministerul Energiei		Octombrie 2026	Decembrie	2026				

NR. D/O	CELEX	DENUMIRE ACT UE	ACORD DE ASOCIERE	RAPORT EXTINDERE	FOAIE DE PARCURS	NR. D/O	ACȚIUNE NORMATIVĂ	INDICATOR DE MONITORIZARE	INSTITUȚIA RESPONSABILĂ	INSTITUȚIA CO-RESPONSABILĂ	TERMEN APROBARE ÎN GUVERN (doar pentru proiecte de legi)	LUNĂ	ANUL ADOPTĂRII	COSTURI ESTIMATIVE (mii lei)	ACOPERIT DIN BUGETUL DE STAT (mii lei)	ACOPERIT DIN ASISTENȚĂ EXTERNĂ (mii lei)	COSTURI NEACOPERITE (mii lei)
CLUSTER 4. AGENDA VERDE ȘI CONECTIVITATE SUSTENABILĂ																	
CAPITOLUL 15. ENERGIE																	
	32024R1747		AA – Art. 77, lit. (d)	RE 2025		20	Proiect Hotărâre de Guvern cu privire la exproprierea pentru cauză de utilitate publică a bunurilor imobile și a dreptului de folosință asupra bunurilor imobile situate pe amplasamentul lucrărilor de interes național de construcție a liniei electrice aeriene (LEA) 400 kV Bălți-Suceava	Hotărâre aprobată	MEn – Ministerul Energiei			Decembrie	2026	189.1	189.1		
	32024R1747		AA – Art. 77, lit. (d)	RE 2025		21	Proiect de Lege privind declararea utilității publice de interes național a lucrărilor de construcție a liniei electrice aeriene (LEA) 400 kV de transport al energiei electrice Strășeni-Gutinaș și modernizarea stației electrice Strășeni 330 kV	Lege adoptată	MEn – Ministerul Energiei		Octombrie 2026	Decembrie	2026	208.0	208.0		
27	32024R1366	Regulamentul delegat (UE) 2024/1366 al Comisiei din 11 martie 2024 de completare a Regulamentului (UE) 2019/943 al Parlamentului European și al Consiliului prin stabilirea unui cod de rețea privind normele sectoriale pentru aspectele legate de securitatea cibernetică a fluxurilor transfrontaliere de energie electrică	AA – Art. 77, lit. (b, d, e)			22	Proiect Hotărâre ANRE privind aprobarea codului de rețea privind normele sectoriale pentru aspectele legate de securitatea cibernetică a fluxurilor transfrontaliere de energie electrică	Hotărâre adoptată	ANRE - Agenția Națională Pentru Reglementare în Energetică	MEn – Ministerul Energiei		Decembrie	2026	117.3	117.3		
28	32010R0838	Regulamentul (UE) nr. 838/2010 al Comisiei din 23 septembrie 2010 privind stabilirea orientărilor referitoare la mecanismul compensărilor între operatorii de sisteme de transport și abordarea comună de reglementare în domeniul stabilirii taxelor de transport Text cu relevanță pentru SEE	AA – Art. 77, lit. (b, d, e)			23	Proiect Hotărâre ANRE privind aprobarea regulamentului privind stabilirea orientărilor referitoare la mecanismul compensărilor între operatorii de sisteme de transport și abordarea comună de reglementare în domeniul stabilirii taxelor de transport	Hotărâre adoptată	ANRE - Agenția Națională Pentru Reglementare în Energetică	MEn – Ministerul Energiei		Decembrie	2026	117.3	117.3		
Gaze naturale și produse combustibile																	
29	32009L0119	Directiva 2009/119/CE a Consiliului din 14 septembrie 2009 privind obligația statelor membre de a menține un nivel minim de rezerve de țiței și/sau de produse petroliere	AA, Anexa VIII			24	Proiect de Lege privind securitatea aprovizionării cu produse petroliere	Lege adoptată	MEn – Ministerul Energiei		Octombrie 2026	Decembrie	2026	208.0	208.0		
	32009L0119		AA, Anexa VIII			25	Proiect de Lege pentru modificarea unor acte normative (ajustarea cadrului normativ conex domeniului securității aprovizionării cu produse petroliere)	Lege adoptată	MEn – Ministerul Energiei		Octombrie 2026	Decembrie	2026	73.5	73.5		
30	32024L1788	Directiva (UE) 2024/1788 a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iunie 2024 privind normele comune pentru piețele interne în sectorul gazelor din surse regenerabile, al gazelor naturale și al hidrogenului, de modificare a Directivei (UE) 2023/1791 și de abrogare a Directivei 2009/73/CE (reformare) (Text cu relevanță pentru SEE)	AA – Art. 77, lit. (d)			26	Proiect de Lege (cu includerea gazelor din surse regenerabile, al gazelor naturale și al hidrogenului)	Lege adoptată	MEn – Ministerul Energiei		Octombrie 2028	Decembrie	2028	208.0	208.0		
31	32024R1789	Regulamentul (UE) 2024/1789 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iunie 2024 privind piețele interne ale gazelor din surse regenerabile, gazelor naturale și hidrogenului, de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1227/2011, (UE) 2017/1938, (UE) 2019/942 și (UE) 2022/869 și a Deciziei (UE) 2017/684 și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 715/2009 (reformare) (Text cu relevanță pentru SEE)	AA – Art. 77, lit. (d)			26	Proiect de Lege (cu includerea gazelor din surse regenerabile, al gazelor naturale și al hidrogenului)	Lege adoptată	MEn – Ministerul Energiei	ANRE - Agenția Națională Pentru Reglementare în Energetică	Octombrie 2028	Decembrie	2028				
	32024R1789		AA – Art. 77, lit. (d)			27	Proiect privind aprobarea Hotărârii ANRE cu privire la aprobarea Regulamentului privind accesul la rețelele de transport al gazelor din surse regenerabile, al gazelor naturale și al hidrogenului și gestionarea congestiilor	Hotărâre adoptată	ANRE - Agenția Națională Pentru Reglementare în Energetică			Decembrie	2029	117.3	117.3		
32	32017R1938	Regulamentul (UE) 2017/1938 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2017 privind măsurile de garantare a siguranței furnizării de gaze și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 994/2010 (Text cu relevanță pentru SEE)	AA – Art. 77, lit. (e)			28	Proiect de Lege pentru modificarea Legii nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale	Lege adoptată	MEn – Ministerul Energiei	ANRE - Agenția Națională Pentru Reglementare în Energetică	Octombrie 2027	Decembrie	2027	208.0	208.0		
	32017R1938		AA – Art. 77, lit. (e)			29	Proiect de Hotărâre pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 728/2024 cu privire la aprobarea Regulamentului privind situațiile excepționale în sectorul gazelor naturale și a Planului de acțiuni pentru situații excepționale în sectorul gazelor naturale	Hotărâre adoptată	MEn – Ministerul Energiei	ANRE - Agenția Națională Pentru Reglementare în Energetică		Decembrie	2027	189.1	189.1		
33	32013L0030	Directiva 2013/30/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 iunie 2013 privind siguranța operațiunilor petroliere și gaziere offshore și de modificare a Directivei 2004/35/CE (Text cu relevanță pentru SEE)	AA – Art. 77, lit. (e)			28	Proiect de Lege pentru modificarea Legii nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale	Lege adoptată	MEn – Ministerul Energiei	ANRE - Agenția Națională Pentru Reglementare în Energetică	Octombrie 2027	Decembrie	2027				
	32013L0030		AA – Art. 77, lit. (e)		GP - Planul de creștere economică	30	Proiect de Lege pentru modificarea Legii nr. 461/2001 cu privire la produse petroliere	Lege adoptată	MEn – Ministerul Energiei	ANRE - Agenția Națională Pentru Reglementare în Energetică	Octombrie 2027	Decembrie	2027	208.0	208.0		
34	32014R1112	Regulamentul de punere în aplicare UE) nr. 1112/2014 al Comisiei din 13 octombrie 2014 de stabilire a unui format comun pentru schimbul de informații cu privire la indicatorii privind pericolele majore de către operatorii și proprietarii de instalații offshore de petrol și gaze și a unui format comun de publicare a informațiilor referitoare la indicatorii privind pericolele majore de către statele membre (Text cu relevanță pentru SEE)	AA – Art. 77, lit. (h)			28	Proiect de Lege pentru modificarea Legii nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale	Lege adoptată	MEn – Ministerul Energiei	ANRE - Agenția Națională Pentru Reglementare în Energetică	Octombrie 2027	Decembrie	2027				
	32014R1112		AA – Art. 77, lit. (h)		GP - Planul de creștere economică	30	Proiect de Lege pentru modificarea Legii nr. 461/2001 cu privire la produse petroliere	Lege adoptată	MEn – Ministerul Energiei	ANRE - Agenția Națională Pentru Reglementare în Energetică	Octombrie 2027	Decembrie	2027				
Energie termică și cogenerare																	
9	32023L1791	Directiva (UE) 2023/1791 a Parlamentului European și a Consiliului din 13 septembrie 2023 privind eficiența energetică și de modificare a Regulamentului (UE) 2023/955 (reformare) (Text cu relevanță pentru SEE)	AA – Art. 77, lit. (f, g)		GP - Planul de creștere economică	31	Proiect de Lege cu privire la energie termică și promovarea cogenerării	Lege adoptată	MEn – Ministerul Energiei		Octombrie 2026	Decembrie	2026	208.0	208.0		
Abilitarea consumatorilor, analiză, modelări, prognoze, inovare și securitate cibernetică																	

NR. D/O	CELEX	DENUMIRE ACT UE	ACORD DE ASOCIERE	RAPORT EXTINDERE	FOAIE DE PARCURS	NR. D/O	ACȚIUNE NORMATIVĂ	INDICATOR DE MONITORIZARE	INSTITUȚIA RESPONSABILĂ	INSTITUȚIA CO-RESPONSABILĂ	TERMEN APROBARE ÎN GUVERN (doar pentru proiecte de legi)	LUNĂ	ANUL ADOPTĂRII	COSTURI ESTIMATIVE (mii lei)	ACOPERIT DIN BUGETUL DE STAT (mii lei)	ACOPERIT DIN ASISTENȚĂ EXTERNĂ (mii lei)	COSTURI NEACOPERITE (mii lei)
CLUSTER 4. AGENDA VERDE ȘI CONECTIVITATE SUSTENABILĂ																	
CAPITOLUL 15. ENERGIE																	
35	32018R1999	Regulamentul (UE) 2018/1999 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2018 privind guvernanța uniunii energetice și a acțiunilor climatice, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 663/2009 și (CE) nr. 715/2009 ale Parlamentului European și ale Consiliului, a Directivelor 94/22/CE, 98/70/CE, 2009/31/CE, 2009/73/CE, 2010/31/UE, 2012/27/UE și 2013/30/UE ale Parlamentului European și ale Consiliului, a Directivelor 2009/119/CE și (UE) 2015/652 ale Consiliului și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 525/2013 al Parlamentului European și al Consiliului (Text cu relevanță pentru SEE)			GP - Planul de creștere economică	32	Proiect Hotărâre de Guvern cu privire la modificarea Hotărârii de Guvern nr. 10/2024 pentru aprobarea Regulamentului privind mecanismul de guvernanță energetică și a acțiunilor climatice	Hotărâre adoptată	MEn – Ministerul Energiei			Decembrie	2027	189.1	189.1		
Energie nucleară																	
36	32024R1787	Regulamentul (UE) 2024/1787 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iunie 2024 privind reducerea emisiilor de metan în sectorul energetic și de modificare a Regulamentului (UE) 2019/942 (Text cu relevanță pentru SEE)				33	Proiect Hotărâre de Guvern cu privire la reducerea emisiilor de metan în sectorul energiei	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului	MEn – Ministerul Energiei		Decembrie	2028	189.1	189.1		
37	12010A/TXT	Versiunea consolidată a Tratatului de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice	AA – Art. 77, lit. (i)			34	Proiect de Lege pentru ratificarea versiunii consolidate a Tratatului de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice	Lege adoptată	MM – Ministerul Mediului	MEn – Ministerul Energiei	Mai 2027	Iulie	2027	208.0	208.0		
38	32009L0071	Directiva 2009/71/EURATOM a Consiliului din 25 iunie 2009 de instituire a unui cadru comunitar pentru securitatea nucleară a instalațiilor nucleare	AA – Art. 77, lit. (i)			35	Proiect de Lege privind siguranța nucleară a instalațiilor nucleare	Lege adoptată	MM – Ministerul Mediului	MEn – Ministerul Energiei	Mai 2027	Iulie	2027	208.0	208.0		
39	32013L0059	Directiva 2013/59/EURATOM a Consiliului din 5 decembrie 2013 de stabilire a normelor de securitate de bază privind protecția împotriva pericolelor prezentate de expunerea la radiațiile ionizante și de abrogare a Directivelor 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom și 2003/122/Euratom	AA – Art. 77, lit. (i)			36	Proiect Hotărâre de Guvern cu privire la nivelele naționale de referință în securitatea radiologică și nucleară	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului	MEn – Ministerul Energiei		Decembrie	2026	189.1	189.1		
	32013L0059		AA – Art. 77, lit. (i)			37	Proiect de Lege pentru modificarea Legii nr. 289/2022 cu privire la cerințele de bază în securitatea radiologică	Lege adoptată	MM – Ministerul Mediului	MEn – Ministerul Energiei	Octombrie 2026	Decembrie	2026	208.0	208.0		
	32013L0059		AA – Art. 77, lit. (i)			38	Proiect de Lege pentru modificarea Legii nr. 132/2012 privind desfășurarea în siguranță a activităților nucleare și radiologice	Lege adoptată	MM – Ministerul Mediului	MEn – Ministerul Energiei	Octombrie 2026	Decembrie	2026	208.0	208.0		
40	32006L0117	Directiva 2006/117/Euratom a Consiliului din 20 noiembrie 2006 privind supravegherea și controlul transferurilor de deșeuri radioactive și combustibil uzat între statele membre și către și dinspre Comunitate, de abrogare a Directivei 92/3/Euratom a Consiliului (JO L 337, 5.12.2006, p. 21)	AA – Art. 77, lit. (i)			39	Proiect de Lege privind supravegherea și controlul transferurilor de deșeuri radioactive și combustibil uzat	Lege adoptată	MM – Ministerul Mediului	MEn – Ministerul Energiei	Mai 2027	Iulie	2027	66.8	66.8		
41	32011L0070	Directiva 2011/70/EURATOM a Consiliului din 19 iulie 2011 de instituire a unui cadru comunitar pentru gestionarea responsabilă și în condiții de siguranță a combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive	AA – Art. 77, lit. (i)			40	Proiect de Lege cu privire la gestionarea responsabilă și în condiții de siguranță a combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive	Lege adoptată	MM – Ministerul Mediului	MEn – Ministerul Energiei	Octombrie 2026	Decembrie	2026	189.1	189.1		
	32011L0070		AA – Art. 77, lit. (i)			41	Proiect Hotărâre de Guvern privind aprobarea Programului național de gestionare a deșeurilor radioactive pentru perioada 2027-2031 și a Planului de acțiune pentru punerea în aplicare a acestuia	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului	MEn – Ministerul Energiei/ MAI - MAI – Ministerul Afacerilor Interne /IGSU – Inspectoratul General pentru Situații de Urgență		Decembrie	2026	189.1	189.1		
42	32025R0974	Regulamentul (Euratom) 2025/974 al Comisiei din 26 mai 2025 privind aplicarea garanțiilor nucleare Euratom				42	Ordin ANRANR privind aplicarea garanțiilor nucleare Euratom	Ordin aprobat	MM – Ministerul Mediului	ANRANR - Agenția Națională de Reglementare a Activităților Nucleare și Radiologice		August	2027	66.8	66.8		
43	32016R0052	Regulamentul (Euratom) 2016/52 al Consiliului din 15 ianuarie 2016 de stabilire a nivelurilor maxime permise de contaminare radioactivă a alimentelor și furajelor în urma unui accident nuclear sau a oricărui alt caz de urgență radiologică și de abrogare a Regulamentului (Euratom) nr. 3954/87 al Consiliului și a Regulamentelor (Euratom) nr. 944/89 și (Euratom) nr. 770/90 ale Comisiei	AA – Art. 77, lit. (i)			43	Proiect Hotărâre de Guvern privind stabilirea nivelurilor maxime permise de contaminare radioactivă a alimentelor și furajelor în urma unui accident nuclear sau a oricărui alt caz de urgență radiologică	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului	ANRANR - Agenția Națională de Reglementare a Activităților Nucleare și Radiologice		Decembrie	2026	189.1	189.1		
44	31993R1493	Regulamentul (Euratom) nr. 1493/93 al Consiliului din 8 iunie 1993 privind transferurile de substanțe radioactive între statele membre (JO L 148, 19.6.1993, p. 1-7)	AA – Art. 77, lit. (i)			44	Proiect Hotărâre de Guvern de modificare a Hotărârii de Guvern nr. 4343/2015 privind transportul în condiții de siguranță al materialelor radioactive	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului	ANRANR - Agenția Națională de Reglementare a Activităților Nucleare și Radiologice		August	2027	189.1	189.1		

NR. D/O	CELEX	DENUMIRE ACT UE	ACORD DE ASOCIERE	RAPORT EXTINDERE	FOAIE DE PARCURS	NR. D/O	ACȚIUNE NORMATIVĂ	INDICATOR DE MONITORIZARE	INSTITUȚIA RESPONSABILĂ	INSTITUȚII CO-RESPONSABILE	TERMEN APROBARE ÎN GUVERN (PENTRU LEGI)	LUNĂ	ANUL ADOPTĂRII	COSTURI ESTIMATIVE (mii lei)	ACOPERIT DIN BUGETUL DE STAT (mii lei)	ACOPERIT DIN ASISTENȚĂ EXTERNĂ	COSTURI NEACOPERITE (mii lei)
CLUSTER 4. AGENDA VERDE ȘI CONECTIVITATE SUSTENABILĂ																	
CAPITOLUL 21. REȚELE TRANSEUROPENE																	
1	32024R1679	Regulamentul (UE) 2024/1679 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iunie 2024 privind orientările Uniunii pentru dezvoltarea rețelei transeuropene de transport, de modificare a Regulamentelor (UE) 2021/1153 și (UE) nr. 913/2010 și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1315/2013	TCT, Anexa 1.1			1	Proiect hotărâre de Guvern privind crearea și dezvoltarea rețelei naționale a coridoarelor internaționale de transport	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	MDED – Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, MF – Ministerul Finanțelor		Iunie	2026	189.08	189.08		
	32024R1679					2	Proiect hotărâre de Guvern privind aprobarea Programului de implementare a Strategiei de Mobilitate 2030	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Decembrie	2026	189.08	189.08		
2	32021L1187	Directiva (UE) 2021/1187 a Parlamentului European și a Consiliului din 7 iulie 2021 privind măsurile de raționalizare în scopul înregistrării de progrese în direcția realizării rețelei transeuropene de transport (TEN-T)				3	Proiect de lege privind măsurile de raționalizare în scopul înregistrării de progrese în direcția realizării rețelei transeuropene de transport (TEN-T)	Lege adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale		septembrie 2026	Noiembrie	2026	207.99	207.99		
3	32022R0869	Regulamentul (UE) 2022/869 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2022 privind liniile directoare pentru infrastructurile energetice transeuropene, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 715/2009, (UE) 2019/942 și (UE) 2019/943 și a Directivelor 2009/73/CE și (UE) 2019/944 și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 347/2013	AA – Art. 77, lit. (a)	RE 2023		4	Proiect de lege privind modificarea Legii nr. 174/2017 cu privire la energetică	Lege adoptată	MEn – Ministerul Energiei		iulie 2026	Septembrie	2026	207.99	207.99		

NR. D/O	CELEX	DENUMIRE ACT UE	ACORD DE ASOCIERE	RAPORT EXTINDERE	FOAIE DE PARCURS	N/O	ACȚIUNE NORMATIVĂ	INDICATOR DE MONITORIZARE	INSTITUȚIA RESPONSABILĂ	INSTITUȚII CO-RESPONSABILĂ	TERMEN APROBARE ÎN GUVERN (pentru toate Proiectele de Legi)	LUNĂ	ANUL IMPLEMENTĂRII	COSTURI ESTIMATIVE (mii lei)	ACOPERIT DIN BUGETUL DE STAT (mii lei)	ACOPERIT DIN ASISTENȚĂ EXTERNĂ (mii lei)	COSTURI NEACOPERITE (mii lei)
CLUSTER 4. AGENDA VERDE ȘI CONECTIVITATEA SUSTENABILĂ																	
Capitolul 27. Mediu și Schimbări Climatice																	
							Legislație orizontală										
1	32007L0002	Directiva 2007/2/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 14 martie 2007 de instituire a uneiinfrastructuri pentru informații spațiale în Comunitatea Europeană (INSPIRE)				1	Proiect de Ordin cu privire la aprobarea modelelor de date spațiale	Ordin emis	AGCC – Agenției Geodezie, Cartografie și Cadastru	S.A. "Administrația Națională a Drumurilor", MM – Ministerul Mediului, BNS – Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova, MAIA – Ministerul Agriculturii și		Decembrie	2027	117.29			117.29
2	32023R0138	Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2023/138 al Comisiei din 21 decembrie 2022 de stabilire a unei liste de seturi de date cu valoare ridicată specifice și a modalităților de publicare și reutilizare a acestora (Text cu relevanță pentru SEE)				2	Proiectul de Lege pentru modificarea Legii nr. 254/2016 cu privire la infrastructura națională de date spațiale (pentru identificarea seturilor de date cu valoare adăugată)	Lege adoptată	AGCC – Agenției Geodezie, Cartografie și Cadastru		Aprilie 2026	Iunie	2026	129.02			129.02
3	32019D1372	Decizia de punere în aplicare (UE) 2019/1372 a Comisiei din 19 august 2019 de punere în aplicare a Directivei 2007/2/CE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește monitorizarea și raportarea [notificată cu numărul C(2019) 6026]				3	Proiectul de Hotărâre de Guvern cu privire la monitorizarea și raportarea utilizării infrastructurilor de informații spațiale	Hotărâre adoptată	AGCC – Agenției Geodezie, Cartografie și Cadastru			Decembrie	2026	117.29			117.29
4	32021R0783	Regulamentul (UE) 2021/783 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2021 de instituire a unui program pentru mediu și acțiuni climatice (LIFE) și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1293/2013		RE 2025	PAR	4	Proiect de Hotărâre de Guvern privind aprobarea Regulamentului de implementare a Programului LIFE și instituirea mecanismului financiar național pentru cofinanțarea proiectelor LIFE	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului	MF – Ministerul Finanțelor		Octombrie	2026	900.00	450.00	450.00	0.00
5	32004L0035	Directiva 2004/35/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 aprilie 2004 privind răspunderea pentru mediu în ceea ce privește prevenirea și remedierea daunelor mediului		RE 2025	GP - Planul de creștere economică	5	Proiect de Lege pentru modificarea unor acte normative (ajustarea cadrului normativ conform Legii nr. 107/2025 privind răspunderea de mediu cu referire la prevenirea și repararea daunelor aduse mediului)	Lege adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu, IPM – Inspectoratul pentru Protecția Mediului	Aprilie 2026	Iunie	2026	337.83			337.83
				RE 2025	GP - Planul de creștere economică	6	Proiect de Hotărâre de Guvern cu privire la aprobarea Metodologiei de calculare a daunelor aduse mediului	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu, IPM – Inspectoratul pentru Protecția Mediului		Iunie	2026	362.58			362.58
				RE 2025	GP - Planul de creștere economică	7	Proiect de hotărâre de Guvern cu privire la aprobarea Regulamentului privind stabilirea și aplicarea formelor de garanție financiară în cazul daunelor de mediu	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu, IPM – Inspectoratul pentru Protecția Mediului		Iunie	2026	362.58			362.58
6	32024L1203	Directiva (UE) 2024/1203 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 aprilie 2024 privind protecția mediului prin dreptul penal și de înlocuire a Directivelor 2008/99/CE și 2009/123/CE		RE 2025		8	Proiect de Lege pentru modificarea Codului penal nr. 985/2002 (Capitolul 9: Infracțiuni împotriva mediului) și a Codului contravențional nr. 218/2008 (privind infracțiunile de mediu)	Lege adoptată	MM – Ministerul Mediului	MJ – Ministerul Justiției	Aprilie 2027	Iunie	2027	192.54	192.54		0.00
						9	Proiect de Hotărâre de Guvern privind aprobarea Programului și a Planului de Acțiuni pentru combaterea infracțiunilor de mediu	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului			Octombrie	2028	189.00	189.00		0.00
7	32003L0004	Directiva 2003/4/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 28 ianuarie 2003 privind accesul publicului la informațiile de mediu și de abrogare a Directivei 90/313/CEE a Consiliului	AA - Anexa XI, Capitolul 16	RE 2023		10	Proiect de Lege privind accesul publicului la informație, justiție și participarea la adoptarea deciziilor de mediu	Lege adoptată	MM – Ministerul Mediului		Septembrie 2026	Noiembrie	2026	192.54		192.54	0.00
8	32003L0035	Directiva 2003/35/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 mai 2003 de prevedere a participării publicului la elaborarea anumitor planuri și programe referitoare la mediu și de modificare a directivelor Consiliului în ceea ce privește participarea publicului și accesul la justiție 85/337/CEE și 96/61/CE - Declarație a Comisiei	AA - Anexa XI, Capitolul 16	RE 2023		10	Proiect de Lege privind accesul publicului la informație, justiție și participarea la adoptarea deciziilor de mediu	Lege adoptată	MM – Ministerul Mediului		Septembrie 2026	Noiembrie	2026				
9	32006R1367	Regulamentul (CE) nr. 1367/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 6 septembrie 2006 privind aplicarea, pentru instituțiile și organismele comunitare, a dispozițiilor Convenției de la Aarhus privind accesul la informație, participarea publicului la luarea deciziilor și accesul la justiție în domeniul mediului		RE 2023		10	Proiect de Lege privind accesul publicului la informație, justiție și participarea la adoptarea deciziilor de mediu	Lege adoptată	MM – Ministerul Mediului		Septembrie 2026	Noiembrie	2026				
					GP - Planul de creștere economică	11	Proiect de Hotărâre de Guvern pentru aprobarea conceptului tehnic al platformei informaționale unice în domeniul mediului	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM - Agenția de Mediu		Iunie	2027	380.00	380.00		0.00

NR. D/O	CELEX	DENUMIRE ACT UE	ACORD DE ASOCIERE	RAPORT EXTINDERE	FOAIE DE PARCURS	N/O	ACȚIUNE NORMATIVĂ	INDICATOR DE MONITORIZARE	INSTITUȚIA RESPONSABILĂ	INSTITUȚII CO-RESPONSABILĂ	TERMEN APROBARE ÎN GUVERN (pentru toate Proiectele de Legi)	LUNĂ	ANUL IMPLEMENTĂRII	COSTURI ESTIMATIVE (mii lei)	ACOPERIT DIN BUGETUL DE STAT (mii lei)	ACOPERIT DIN ASISTENȚĂ EXTERNĂ (mii lei)	COSTURI NEACOPERITE (mii lei)
10	52018DC0010	Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor. Acțiuni ale UE în vederea îmbunătățirii conformării cu legislația de mediu și a guvernanței de mediu				12	Proiect de Ordin privind Planul de acțiune pentru îmbunătățirea conformării cu legislația de mediu și a guvernanței de mediu	Ordin emis	MM – Ministerul Mediului			Decembrie	2026	67.00	67.00		0.00
11	32014L0052	Directiva Consiliului 2011/92/UE din 13 decembrie 2011 privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului (codificat) modificată prin Directiva 2014/52/UE	AA - Anexa XI, Capitolul 16			13	Proiect de Lege de modificare a Legii nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului	Lege adoptată	MM – Ministerul Mediului		Octombrie 2026	Decembrie	2026	244.06	244.71		0.00
				RE 2025		14	Proiect de Ordin cu privire la aprobarea procedurii de analiză postproiect și a formei raportului de analiză postproiect	Ordin emis	MM – Ministerul Mediului			Martie	2026	67.00	67.00		
				RE 2025		15	Proiect de Hotărâre de Guvern cu privire la modificarea unor Hotărâri de Guvern în vederea ajustării la prevederile Legii nr. 226/2022	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului			Iunie	2026	197.00	197.00		
12	32001L0042	Directiva 2001/42/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 27 iunie 2001 privind evaluarea efectelor anumitor planuri și programe asupra mediului	AA - Anexa XI, Capitolul 16			16	Proiect de Lege de modificare la Legea nr. 11/2017 privind evaluarea strategică de mediu	Lege adoptată	MM – Ministerul Mediului		Octombrie 2026	Decembrie	2026	244.71	244.71		0.00
				RE 2025		17	Proiect de Ordin cu privire la aprobarea Ghidului privind integrarea aspectelor de schimbări climatice în procedura evaluării strategice de mediu	Ordin emis	MM – Ministerul Mediului			Decembrie	2025	240.00	240.00		
Aerul atmosferic																	
13	21998A1203(02)	Protocolul la Convenția din 1979 privind poluarea atmosferică transfrontalieră pe distanțe lungi cu privire la reducerea suplimentară a emisiilor de sulf				18	Proiectul de Lege pentru ratificarea Protocolului cu privire la reducerea suplimentară a emisiilor de sulf, Protocolului referitor la controlul emisiilor oxizilor de azot și al fluxurilor transfrontaliere ale acestora, Protocolului privind reducerea gradului de acidifiere, eutrofizare și nivelul de ozon troposferic și Protocolului privind reducerea emisiilor de COV sau al fluxului lor transfrontalier la Convenția din 1979 asupra poluării atmosferice transfrontiere pe distanțe lungi	Lege adoptată	MM – Ministerul Mediului	MAE– Ministerul Afacerilor Externe	Octombrie 2026	Noiembrie	2026	207.90	207.90		0.00
14	21993A0621(01)	Protocolul Convenției din 1979 privind poluarea atmosferică transfrontalieră pe distanțe lungi, referitor la controlul emisiilor oxizilor de azot și al fluxurilor transfrontaliere ale acestora				18	Proiectul de Lege pentru ratificarea Protocolului cu privire la reducerea suplimentară a emisiilor de sulf, Protocolului referitor la controlul emisiilor oxizilor de azot și al fluxurilor transfrontaliere ale acestora, Protocolului privind reducerea gradului de acidifiere, eutrofizare și nivelul de ozon troposferic și Protocolului privind reducerea emisiilor de COV sau al fluxului lor transfrontalier la Convenția din 1979 asupra poluării atmosferice transfrontiere pe distanțe lungi	Lege adoptată	MM – Ministerul Mediului	MAE– Ministerul Afacerilor Externe	Octombrie 2026	Noiembrie	2026				
15	22003A0717(01)	Protocol la convenția din 1979 privind poluarea atmosferică transfrontalieră pe distanțe lungi pentru a reduce gradul de acidifiere, eutrofizare și nivelul de ozon troposferic				18	Proiectul de Lege pentru ratificarea Protocolului cu privire la reducerea suplimentară a emisiilor de sulf, Protocolului referitor la controlul emisiilor oxizilor de azot și al fluxurilor transfrontaliere ale acestora, Protocolului privind reducerea gradului de acidifiere, eutrofizare și nivelul de ozon troposferic și Protocolului privind reducerea emisiilor de COV sau al fluxului lor transfrontalier la Convenția din 1979 asupra poluării atmosferice transfrontiere pe distanțe lungi	Lege adoptată	MM – Ministerul Mediului	MAE– Ministerul Afacerilor Externe	Octombrie 2026	Noiembrie	2026				

NR. D/O	CELEX	DENUMIRE ACT UE	ACORD DE ASOCIERE	RAPORT EXTINDERE	FOAIE DE PARCURS	N/O	ACȚIUNE NORMATIVĂ	INDICATOR DE MONITORIZARE	INSTITUȚIA RESPONSABILĂ	INSTITUȚII CO-RESPONSABILĂ	TERMEN APROBARE ÎN GUVERN (pentru toate Proiectele de Legi)	LUNĂ	ANUL IMPLEMENTĂRII	COSTURI ESTIMATIVE (mii lei)	ACOPERIT DIN BUGETUL DE STAT (mii lei)	ACOPERIT DIN ASISTENȚĂ EXTERNĂ (mii lei)	COSTURI NEACOPERITE (mii lei)
16	Link	Protocolul la Convenția din 1979 privind reducerea emisiilor de COV sau al fluxului lor transfrontalier				18	Proiectul de Lege pentru ratificarea Protocolului cu privire la reducerea suplimentară a emisiilor de sulf, Protocolului referitor la controlul emisiilor oxizilor de azot și al fluxurilor transfrontaliere ale acestora, Protocolului privind reducerea gradului de acidifiere, eutrofizare și nivelul de ozon troposferic și Protocolului privind reducerea emisiilor de COV sau al fluxului lor transfrontalier la Convenția din 1979 asupra poluării atmosferice transfrontiere pe distanțe lungi	Lege adoptată	MM – Ministerul Mediului	MAE– Ministerul Afacerilor Externe	Octombrie 2026	Noiembrie	2026				
17	32024L2881	Directiva (UE) 2024/2881 a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2024 privind calitatea aerului înconjurător și un aer mai curat pentru Europa (reformare)				19	Proiect de Lege pentru modificarea Legii nr. 98/2022 privind calitatea aerului atmosferic	Lege adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu, IPM – Inspectoratul pentru Protecția Mediului	Iulie 2028	Septembrie	2028	207.90	207.90		0.00
	32024L2881					20	Proiect de Lege pentru modificarea Codului contravențional nr. 218/2008	Lege adoptată	MM – Ministerul Mediului	MJ – Ministerul Justiției	Octombrie 2028	Decembrie	2028	207.90	207.90		0.00
18	32011D0850	2011/850/UE: Decizia de punere în aplicare a Comisiei din 12 decembrie 2011 de stabilire a normelor pentru Directivele 2004/107/CE și 2008/50/CE ale Parlamentului European și ale Consiliului în ceea ce privește schimbul reciproc de informații și raportarea privind calitatea aerului înconjurător [notificată cu numărul C (2011) 9068]				21	Proiect de Ordin privind aprobarea Cerințelor comune referitoare la schimbul reciproc de informații și raportarea privind calitatea aerului atmosferic	Ordin emis	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu		Mai	2027	135.00	135.00		0.00
19	32009L0126	Directiva 2009/126/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 octombrie 2009 privind etapa a II-a de recuperare a vaporilor de benzină în timpul alimentării autovehiculelor la stațiile de benzină				22	Proiect de Hotărâre de Guvern privind etapa a II-a de recuperare a vaporilor de benzină în timpul alimentării autovehiculelor la stațiile de benzină	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului	IPM – Inspectoratul pentru Protecția Mediului, AM – Agenția de Mediu, MDED – Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării		Februarie	2027	189.09	189.09		0.00
20	32016L0802	Directiva (UE) 2016/802 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 mai 2016 privind reducerea conținutului de sulf din anumiți combustibili lichizi				23	Proiect de Hotărâre de Guvern pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 414/2016 pentru aprobarea Regulamentului privind reducerea conținutului de sulf al anumitor combustibili lichizi	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului	MEn – Ministerul Energiei, MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, ANRM – Agenția Navală, MDED – Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării		Octombrie	2026	189.09	189.09		0.00
	32016L0802					24	Proiect de Lege pentru modificarea Codului contravențional nr. 218/2008	Lege adoptată	MM – Ministerul Mediului	MM – Ministerul Mediului	Octombrie 2026	Decembrie	2026	207.90	207.90		0.00
21	31994L0063	Directiva 94/63/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 decembrie 1994 privind controlul emisiilor de compuși organici volatili (COV) rezultați din depozitarea carburanților și din distribuția acestora de la terminale la stațiile de distribuție a carburanților	AA - Anexa XI, Capitolul 16			25	Proiect de Hotărâre de Guvern de modificare a unor Hotărâri de Guvern (Hotărâre de Guvern nr. 914/2020 pentru aprobarea Regulamentului privind limitarea emisiilor de compuși organici volatili cauzate de utilizarea de solvenți organici în anumite vopsele, lacuri și în produsele de refinisare a autovehiculelor și Hotărâre de Guvern nr. 587/2020 pentru aprobarea Regulamentului privind controlul emisiilor de compuși organici volatili rezultați din depozitarea și din distribuția benzinei de la terminale la stațiile de alimentare cu produse petroliere)	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului	MEn – Ministerul Energiei, MDED – Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării		Decembrie	2026	189.09	189.09		0.00
	31994L0063					24	Proiect de Lege pentru modificarea Codului contravențional nr. 218/2008	Lege adoptată	MM – Ministerul Mediului	MJ – Ministerul Justiției	Octombrie 2026	Decembrie	2026				
22	31998L0070	Directiva 98/70/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 octombrie 1998 privind calitatea benzinei și a motorinei și de modificare a Directivei 93/12/CEE a Consiliului	AA - Titlul IV, Anexa XII, Capitolul 17			26	Proiect de Hotărâre de Guvern privind calitatea benzinei și a motorinei	Hotărâre adoptată	MDED – Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării	MM – Ministerul Mediului		Octombrie	2026	189.09	189.09		0.00
23	32002D0159	Decizia Comisiei din 18 februarie 2002 privind elaborarea unui formular comun pentru prezentarea sintezelor de date naționale referitoare la calitatea carburanților [notificată cu numărul C(2002) 508]				27	Proiect de Hotărâre de Guvern privind elaborarea unui formular comun pentru prezentarea sintezelor de date naționale referitoare la calitatea carburanților	Hotărâre adoptată	MDED – Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării	MM – Ministerul Mediului		Octombrie	2027	94.54	94.54		

NR. D/O	CELEX	DENUMIRE ACT UE	ACORD DE ASOCIERE	RAPORT EXTINDERE	FOAIE DE PARCURS	N/O	ACȚIUNE NORMATIVĂ	INDICATOR DE MONITORIZARE	INSTITUȚIA RESPONSABILĂ	INSTITUȚII CO-RESPONSABILĂ	TERMEN APROBARE ÎN GUVERN (pentru toate Proiectele de Legi)	LUNĂ	ANUL IMPLEMENTĂRII	COSTURI ESTIMATIVE (mii lei)	ACOPERIT DIN BUGETUL DE STAT (mii lei)	ACOPERIT DIN ASISTENȚĂ EXTERNĂ (mii lei)	COSTURI NEACOPERITE (mii lei)
24	32004L0042	Directiva 2004/42/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 aprilie 2004 privind limitarea emisiilor de compuși organici volatili cauzate de utilizarea de solvenți organici în anumite vopsele și lacuri și în produsele de refinisare a vehiculelor și de modificare a Directivei 1999/13/CE	AA - Anexa XI, Capitolul 16			25	Proiect de Hotărâre de Guvern de modificare a unor Hotărâri de Guvern (Hotărâre de Guvern nr. 914/2020 pentru aprobarea Regulamentului privind limitarea emisiilor de compuși organici volatili cauzate de utilizarea de solvenți organici în anumite vopsele, lacuri și în produsele de refinisare a autovehiculelor și Hotărâre de Guvern nr. 587/2020 pentru aprobarea Regulamentului privind controlul emisiilor de compuși organici volatili rezultați din depozitarea și din distribuția benzinei de la terminale la stațiile de alimentare cu produse petroliere)	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu, MDED – Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării		Decembrie	2026				
	32004L0042					24	Proiect de Lege pentru modificarea Codului contravențional nr. 218/2008	Lege adoptată	MM – Ministerul Mediului	MJ – Ministerul Justiției	Octombrie 2026	Decembrie	2026				
25	32010D0693	2010/693/UE: Decizia Comisiei din 22 iulie 2010 de stabilire a unui model comun pentru al doilea raport al statelor membre privind punerea în aplicare a Directivei 2004/42/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind limitarea emisiilor de compuși organici volatili [notificată cu numărul C(2010) 4955]				25	Proiect de Hotărâre de Guvern de modificare a unor Hotărâri de Guvern (Hotărâre de Guvern nr. 914/2020 pentru aprobarea Regulamentului privind limitarea emisiilor de compuși organici volatili cauzate de utilizarea de solvenți organici în anumite vopsele, lacuri și în produsele de refinisare a autovehiculelor și Hotărâre de Guvern nr. 587/2020 pentru aprobarea Regulamentului privind controlul emisiilor de compuși organici volatili rezultați din depozitarea și din distribuția benzinei de la terminale la stațiile de alimentare cu produse petroliere)	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului	MM – Ministerul Mediului		Decembrie	2026				
26	32024R0573	Regulamentul (UE) 2024/573 al Parlamentului European și al Consiliului din 7 februarie 2024 privind gazele fluorurate cu efect de seră, de modificare a Directivei (UE) 2019/1937 și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 517/2014	AA nexa XII la Cap.17.			28	Proiect de Lege pentru modificarea Legii nr. 43/2023 privind gazele fluorurate cu efect de seră	Lege adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu, IPM – Inspectoratul pentru Protecția Mediului, Serviciul Vamal	Octombrie 2026	Decembrie	2026	208.00	137.90	70.09	0.00
	32024R0573					24	Proiect de Lege pentru modificarea Codului contravențional nr. 218/2008	Lege adoptată	MM – Ministerul Mediului	MJ – Ministerul Justiției	Octombrie 2026	Decembrie	2026				
27	32007R1497	Regulamentul (CE) nr. 1497/2007 al Comisiei din 18 decembrie 2007 de stabilire, în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 842/2006 al Parlamentului European și al Consiliului, a cerințelor de verificare standard în vederea detectării scurgerilor pentru sistemele staționare de protecție împotriva incendiilor, care conțin anumite gaze fluorurate cu efect de seră				28	Proiect de Lege pentru modificarea Legii nr. 43/2023 privind gazele fluorurate cu efect de seră	Lege adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu, IPM – Inspectoratul pentru Protecția Mediului, Serviciul Vamal	Octombrie 2026	Decembrie	2026				
28	32007R1516	Regulamentul (CE) nr. 1516/2007 al Comisiei din 19 decembrie 2007 de stabilire, în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 842/2006 al Parlamentului European și al Consiliului, a cerințelor de verificare standard în vederea detectării scurgerilor pentru echipamentele staționare de refrigerare, de climatizare și pentru pompele de căldură care conțin anumite gaze fluorurate cu efect de seră				28	Proiect de Lege pentru modificarea Legii nr. 43/2023 privind gazele fluorurate cu efect de seră	Lege adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu, IPM – Inspectoratul pentru Protecția Mediului, Serviciul Vamal	Octombrie 2026	Decembrie	2026				
29	32016R0879	Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2016/879 al Comisiei din 2 iunie 2016 de stabilire, în temeiul Regulamentului (UE) nr. 517/2014 al Parlamentului European și al Consiliului, a modalităților legate de declarația de conformitate la introducerea pe piață a echipamentelor de refrigerare, de climatizare și a pompelor de căldură încărcate cu hidrofluorcarburi și de verificare a acesteia de către un auditor independent (Text cu relevanță pentru SEE)				28	Proiect de Lege pentru modificarea Legii nr. 43/2023 privind gazele fluorurate cu efect de seră	Legea adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu, IPM – Inspectoratul pentru Protecția Mediului, Serviciul Vamal	Octombrie 2026	Decembrie	2026				
30	32024R2195	Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2024/2195 al Comisiei din 4 septembrie 2024 de stabilire a formatului pentru prezentarea rapoartelor cu datele menționate la articolul 26 din Regulamentul (UE) 2024/573 al Parlamentului European și al Consiliului privind gazele fluorurate cu efect de seră și de abrogare a Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 1191/2014 al Comisiei				28	Proiect de Lege pentru modificarea Legii nr. 43/2023 privind gazele fluorurate cu efect de seră	Lege adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu, IPM – Inspectoratul pentru Protecția Mediului, Serviciul Vamal	Octombrie 2026	Decembrie	2026				

NR. D/O	CELEX	DENUMIRE ACT UE	ACORD DE ASOCIERE	RAPORT EXTINDERE	FOAIE DE PARCURS	N/O	ACȚIUNE NORMATIVĂ	INDICATOR DE MONITORIZARE	INSTITUȚIA RESPONSABILĂ	INSTITUȚII CO-RESPONSABILĂ	TERMEN APROBARE ÎN GUVERN (pentru toate Proiectele de Legi)	LUNĂ	ANUL IMPLEMENTĂRII	COSTURI ESTIMATIVE (mii lei)	ACOPERIT DIN BUGETUL DE STAT (mii lei)	ACOPERIT DIN ASISTENȚĂ EXTERNĂ (mii lei)	COSTURI NEACOPERITE (mii lei)
31	32024R2473	Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2024/2473 al Comisiei din 19 septembrie 2024 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) 2024/573 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește înregistrarea pe portalul privind gazele fluorurate și de abrogare a Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2019/661 al Comisiei				28	Proiect de Lege pentru modificarea Legii nr. 43/2023 privind gazele fluorurate cu efect de seră	Lege adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu, IPM – Inspectoratul pentru Protecția Mediului, Serviciul Vamal	Octombrie 2026	Decembrie	2026				
32	32024R2174	Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2024/2174 al Comisiei din 2 septembrie 2024 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) 2024/573 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește formatul etichetelor pentru anumite produse și echipamente care conțin gaze fluorurate cu efect de seră și de abrogare a Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2015/2068 al Comisiei				28	Proiect de Lege pentru modificarea Legii nr. 43/2023 privind gazele fluorurate cu efect de seră	Legea adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu, IPM – Inspectoratul pentru Protecția Mediului, Serviciul Vamal	Octombrie 2026	Decembrie	2026				0.00
33	32024R2215	Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2024/2215 al Comisiei din 6 septembrie 2024 de stabilire, în temeiul Regulamentului (UE) 2024/573 al Parlamentului European și al Consiliului, a cerințelor minime pentru eliberarea de certificate persoanelor fizice și juridice și a condițiilor pentru recunoașterea reciprocă a acestor certificate, în ceea ce privește echipamentele staționare de refrigerare, de climatizare și pompele de căldură, ciclurile Rankine organice și unitățile de refrigerare ale camioanelor frigorifice, remorcilor frigorifice, vehiculelor frigorifice ușoare, containerelor intermodale și vagoanelor care conțin gaze fluorurate cu efect de seră sau alternativele acestora și de abrogare a Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2015/2067 al Comisiei				29	Proiect de Hotărâre de Guvern pentru modificarea Hotărârii de Guvern nr. 483/2019 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la formarea și atestarea specialiștilor în domeniul tehnicii frigului care conține hidroclorofluorocarburi și gaze fluorurate cu efect de seră	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu, IPM – Inspectoratul pentru Protecția Mediului		Decembrie	2026	189.09	189.09		0.00
34	32008R0304	Regulamentul (CE) nr. 304/2008 al Comisiei din 2 aprilie 2008 de stabilire, în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 842/2006 al Parlamentului European și al Consiliului, a cerințelor minime și a condițiilor de recunoaștere reciprocă pentru certificarea societăților și a personalului în ceea ce privește sistemele staționare de protecție împotriva incendiilor și extinctoarele care conțin anumite gaze fluorurate cu efect de seră (Text cu relevanță pentru SEE)				29	Proiect de Hotărâre de Guvern pentru modificarea Hotărârii de Guvern nr. 483/2019 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la formarea și atestarea specialiștilor în domeniul tehnicii frigului care conține hidroclorofluorocarburi și gaze fluorurate cu efect de seră	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu, IPM – Inspectoratul pentru Protecția Mediului		Decembrie	2026				
35	32025R0623	Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2025/623 al Comisiei din 28 martie 2025 de stabilire, în temeiul Regulamentului (UE) 2024/573 al Parlamentului European și al Consiliului, a cerințelor minime pentru certificatele persoanelor fizice și a condițiilor pentru recunoașterea reciprocă a acestor certificate în ceea ce privește recuperarea solvenților pe bază de gaze fluorurate cu efect de seră din echipamente și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 306/2008 al Comisiei				29	Proiect de Hotărâre de Guvern pentru modificarea Hotărârii de Guvern nr. 483/2019 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la formarea și atestarea specialiștilor în domeniul tehnicii frigului care conține hidroclorofluorocarburi și gaze fluorurate cu efect de seră	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu, IPM – Inspectoratul pentru Protecția Mediului		Decembrie	2026				
36	32025R1893	Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2025/1893 al Comisiei din 17 septembrie 2025 de stabilire, în temeiul Regulamentului (UE) 2024/573 al Parlamentului European și al Consiliului, a cerințelor minime pentru atestatele de formare ale persoanelor fizice și a condițiilor pentru recunoașterea reciprocă a acestor atestate de formare în ceea ce privește anumite echipamente mobile care conțin gaze fluorurate cu efect de seră sau alternative la acestea și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 307/2008 al Comisiei				29	Proiect de Hotărâre de Guvern pentru modificarea Hotărârii de Guvern nr. 483/2019 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la formarea și atestarea specialiștilor în domeniul tehnicii frigului care conține hidroclorofluorocarburi și gaze fluorurate cu efect de seră	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu, IPM – Inspectoratul pentru Protecția Mediului		Decembrie	2026				

NR. D/O	CELEX	DENUMIRE ACT UE	ACORD DE ASOCIERE	RAPORT EXTINDERE	FOAIE DE PARCURS	N/O	ACȚIUNE NORMATIVĂ	INDICATOR DE MONITORIZARE	INSTITUȚIA RESPONSABILĂ	INSTITUȚII CO-RESPONSABILĂ	TERMEN APROBARE ÎN GUVERN (pentru toate Proiectele de Legi)	LUNĂ	ANUL IMPLEMENTĂRII	COSTURI ESTIMATIVE (mii lei)	ACOPERIT DIN BUGETUL DE STAT (mii lei)	ACOPERIT DIN ASISTENȚĂ EXTERNĂ (mii lei)	COSTURI NEACOPERITE (mii lei)
37	32025R0627	Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2025/627 al Comisiei din 28 martie 2025 de stabilire, în temeiul Regulamentului (UE) 2024/573 al Parlamentului European și al Consiliului, a cerințelor minime pentru certificatele persoanelor fizice și a condițiilor pentru recunoașterea reciprocă a acestor certificate în ceea ce privește instalarea, întreținerea sau asigurarea service-ului, repararea sau dezafectarea întrerupătoarelor electrice fixe care conțin gaze fluorurate cu efect de seră și recuperarea gazelor fluorurate cu efect de seră din întrerupătoarele electrice fixe și de abrogare a Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2015/2066 al Comisiei				29	Proiect de Hotărâre de Guvern pentru modificarea Hotărârii de Guvern nr. 483/2019 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la formarea și atestarea specialiștilor în domeniul tehnicii frigului care conține hidroclorofluorocarburi și gaze fluorurate cu efect de seră	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu, IPM – Inspectoratul pentru Protecția Mediului		Decembrie	2026				
38	32015R2065	Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2015/2065 al Comisiei din 17 noiembrie 2015 de stabilire, în temeiul Regulamentului (UE) nr. 517/2014 al Parlamentului European și al Consiliului, a formatului notificării programelor de formare și certificare ale statelor membre				29	Proiect de Hotărâre de Guvern pentru modificarea Hotărârii de Guvern nr. 483/2019 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la formarea și atestarea specialiștilor în domeniul tehnicii frigului care conține hidroclorofluorocarburi și gaze fluorurate cu efect de seră	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu, IPM – Inspectoratul pentru Protecția Mediului		Decembrie	2026				
39	32024R0590	Regulamentul (UE) 2024/590 al Parlamentului European și al Consiliului din 7 februarie 2024 privind substanțele care diminuează stratul de ozon și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1005/2009.	AA - Titlul IV, Anexa XII, Capitolul 17			30	Proiect de Lege pentru modificarea Legii nr. 852/2002 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la regimul comercial și reglementarea utilizării hidrocarburilor halogenate care distrug stratul de ozon	Legea adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu, IPM – Inspectoratul pentru Protecția Mediului, Serviciul Vamal	Octombrie 2026	Decembrie	2026	208.00	137.90	70.09	0.00
40	32016L2284	Directiva 2016/2284/CE privind reducerea emisiilor naționale de anumiți poluanți atmosferici, de modificare a Directivei 2003/35/CE și de abrogare a Directivei 2001/81/CE				31	Proiect de Hotărâre de Guvern de modificare a Hotărârii de Guvern nr. 593/2024 privind aprobarea Regulamentului pentru reducerea emisiilor naționale ale anumitor poluanți atmosferici	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului			Noiembrie	2026	189.08	189.08		0.00
	32016L2284					24	Proiect de Lege pentru modificarea Codului contravențional nr. 218/2008	Legea adoptată	MM – Ministerul Mediului	MJ – Ministerul Justiției	Octombrie 2026	Decembrie	2026				
41	02018D1522-20181012	Decizia de punere în aplicare (UE) 2018/1522 a Comisiei din 11 octombrie 2018 de stabilire a unui format comun pentru programele naționale de control al poluării atmosferice în temeiul Directivei (UE) 2016/2284 a Parlamentului European și a Consiliului privind reducerea emisiilor naționale de anumiți poluanți atmosferici (Text cu relevanță pentru SEE)Text cu relevanță pentru SEE				31	Proiect de Hotărâre de Guvern de modificare a Hotărârii de Guvern nr. 593/2024 privind aprobarea Regulamentului pentru reducerea emisiilor naționale ale anumitor poluanți atmosferici	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului			Noiembrie	2026				
					GP - Planul de creștere economică	32	Proiect de hotărâre de Guvern pentru aprobarea Programului național de control al poluării atmosferice	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu		Decembrie	2026	208.00	208.00		0.00
Managementul Deșeurilor																	
42	32008L0098	Directiva 2008/98/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 noiembrie 2008 privind deșeurile și de abrogare a anumitor directive (Text cu relevanță pentru SEE)	AA Anexa XI, Capitolul 16	RE 2025		33	Proiect de Lege privind modificarea Legii nr. 209/2016 privind deșeurile	Lege adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu, IPM – Inspectoratul pentru Protecția Mediului	Ianuarie 2027	Martie	2027	347.40		347.40	0.00
	32008L0098			RE 2025		34	Proiect de Hotărâre de Guvern pentru aprobarea Regulamentului privind gestionarea produselor textile și a deșeurilor textile	Hotărâre aprobată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu, IPM – Inspectoratul pentru Protecția Mediului		Septembrie	2026	160.19		160.19	0.00

NR. D/O	CELEX	DENUMIRE ACT UE	ACORD DE ASOCIERE	RAPORT EXTINDERE	FOAIE DE PARCURS	N/O	ACȚIUNE NORMATIVĂ	INDICATOR DE MONITORIZARE	INSTITUȚIA RESPONSABILĂ	INSTITUȚII CO-RESPONSABILĂ	TERMEN APROBARE ÎN GUVERN (pentru toate Proiectele de Legi)	LUNĂ	ANUL IMPLEMENTĂRII	COSTURI ESTIMATIVE (mii lei)	ACOPERIT DIN BUGETUL DE STAT (mii lei)	ACOPERIT DIN ASISTENȚĂ EXTERNĂ (mii lei)	COSTURI NEACOPERITE (mii lei)
43	32021D0019	Decizia de punere în aplicare (UE) 2021/19 a Comisiei din 18 decembrie 2020 de stabilire a unei metodologii comune și a unui format pentru raportarea privind reutilizarea în conformitate cu Directiva 2008/98/CE a Parlamentului European și a Consiliului [notificată cu numărul C(2020) 8976] (Text cu relevanță pentru SEE)				35	Proiect de Ordin privind aprobarea metodologiilor, normelor și metodelor de calcul pentru raportarea, verificarea și monitorizarea datelor referitoare la reutilizarea și reciclarea deșeurilor	Ordin emis	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu, IPM – Inspectoratul pentru Protecția Mediului		Septembrie	2026	67.00	67.00		0.00
44	32019D1004	Decizia de punere în aplicare (UE) 2019/1004 a Comisiei din 7 iunie 2019 de stabilire a normelor pentru calculul, verificarea și raportarea datelor privind deșeurile în conformitate cu Directiva 2008/98/CE a Parlamentului European și a Consiliului și de abrogare a Deciziei de punere în aplicare C (2012) 2384 a Comisiei [notificată cu numărul C (2019) 4114] (Text cu relevanță pentru SEE)				35	Proiect de Ordin privind aprobarea metodologiilor, normelor și metodelor de calcul pentru raportarea, verificarea și monitorizarea datelor referitoare la reutilizarea și reciclarea deșeurilor	Ordin emis	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu, IPM – Inspectoratul pentru Protecția Mediului		Septembrie	2026				
45	32011D0753	2011/753/UE: Decizia Comisiei din 18 noiembrie 2011 de stabilire a normelor și a metodelor de calcul pentru verificarea respectării obiectivelor fixate la articolul 11 alineatul (2) din Directiva 2008/98/CE a Parlamentului European și a Consiliului [notificată cu numărul C(2011) 8165]				35	Proiect de Ordin privind aprobarea metodologiilor, normelor și metodelor de calcul pentru raportarea, verificarea și monitorizarea datelor referitoare la reutilizarea și reciclarea deșeurilor	Ordin emis	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu, IPM – Inspectoratul pentru Protecția Mediului		Septembrie	2026				
46	32019D2000	Decizia de Punere în Aplicare (UE) 2019/2000 a Comisiei din 28 noiembrie 2019 de stabilire a unui format pentru raportarea datelor privind deșeurile alimentare și pentru transmiterea raportului de control al calității în conformitate cu Directiva 2008/98/CE a Parlamentului European și a Consiliului [notificată cu numărul C(2019) 8577] (Text cu relevanță pentru SEE)				36	Proiect de Ordin pentru stabilirea unui format pentru raportarea datelor privind deșeurile alimentare și pentru transmiterea raportului de control al calității	Ordin emis	MM – Ministerul Mediului	MAIA – Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, ANSA – Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor		Iunie	2027	67.00	67.00		0.00
47	32019D1597	Decizia delegată (UE) 2019/1597 a Comisiei din 3 mai 2019 de completare a Directivei 2008/98/CE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește o metodologie comună și cerințele minime de calitate pentru măsurarea uniformă a nivelurilor de deșeuri alimentare (Text cu relevanță pentru SEE.)				36	Proiect de Ordin pentru stabilirea unui format pentru raportarea datelor privind deșeurile alimentare și pentru transmiterea raportului de control al calității	Ordin emis	MM – Ministerul Mediului	MAIA – Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, ANSA – Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor		Iunie	2027				
48	32024R1157	Regulamentul (UE) 2024/1157 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 aprilie 2024 privind transferurile de deșeuri, de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1257/2013 și (UE) 2020/1056 și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1013/2006				37	Proiect de Hotărâre de Guvern privind modificarea Hotărârii Guvernului nr. 411/2022 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la transferurile de deșeuri	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu, IPM – Inspectoratul pentru Protecția Mediului, Serviciul Vamal		Decembrie	2026	142.60	142.60		0.00
49	32016R1245	Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2016/1245 al Comisiei din 28 iulie 2016 de stabilire a unui tabel de corespondență preliminar între codurile Nomenclaturii combinate prevăzute în Regulamentul (CEE) nr. 2658/87 al Consiliului și mențiunile privind deșeurile cuprinse în anexele III, IV și V la Regulamentul (CE) nr. 1013/2006 al Parlamentului European și al Consiliului privind transferurile de deșeuri (Text cu relevanță pentru SEE)				38	Proiect de Ordin pentru aprobarea Ghidului de aplicare al Regulamentului privind transferurile de deșeuri	Ordin emis	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu, IPM – Inspectoratul pentru Protecția Mediului, Serviciul Vamal		Decembrie	2026	67.00	67.00		0.00
50	32013R1257	Regulamentul (UE) nr. 1257/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 noiembrie 2013 privind reciclarea navelor și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1013/2006 și a Directivei 2009/16/CE Text cu relevanță pentru SEE				39	Proiect de Hotărâre de Guvern privind reciclarea navelor	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu, IPM – Inspectoratul pentru Protecția Mediului		Decembrie	2026	450.00		450.00	0.00
51	32022R0090	Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2022/90 al Comisiei din 21 ianuarie 2022 de stabilire a normelor de aplicare a Directivei (UE) 2019/883 a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește elementele detaliate ale mecanismului de urmărire bazat pe riscuri al Uniunii în vederea selectării navelor pentru inspecție (Text cu relevanță pentru SEE)				39	Proiect de Hotărâre de Guvern privind reciclarea navelor	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu, IPM – Inspectoratul pentru Protecția Mediului		Decembrie	2026				

NR. D/O	CELEX	DENUMIRE ACT UE	ACORD DE ASOCIERE	RAPORT EXTINDERE	FOAIE DE PARCURS	N/O	ACȚIUNE NORMATIVĂ	INDICATOR DE MONITORIZARE	INSTITUȚIA RESPONSABILĂ	INSTITUȚII CO-RESPONSABILĂ	TERMEN APROBARE ÎN GUVERN (pentru toate Proiectele de Legi)	LUNĂ	ANUL IMPLEMENTĂRII	COSTURI ESTIMATIVE (mii lei)	ACOPERIT DIN BUGETUL DE STAT (mii lei)	ACOPERIT DIN ASISTENȚĂ EXTERNĂ (mii lei)	COSTURI NEACOPERITE (mii lei)
52	32022R0091	Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2022/91 al Comisiei din 21 ianuarie 2022 de definire a criteriilor care permit determinarea faptului că o navă produce cantități reduse de deșeuri și le gestionează într-un mod durabil și rațional din punct de vedere ecologic, în conformitate cu Directiva (UE) 2019/883 a Parlamentului European și a Consiliului (Text cu relevanță pentru SEE)				39	Proiect de Hotărâre de Guvern privind reciclarea navelor	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu, IPM – Inspectoratul pentru Protecția Mediului		Decembrie	2026				
53	32015D2398	Decizia de punere în aplicare (UE) 2015/2398 a Comisiei din 17 decembrie 2015 cu privire la informațiile și documentele aferente unei cereri de includere a unei instalații de reciclare situate într-o țară terță pe lista europeană a instalațiilor de reciclare a navelor (Text cu relevanță pentru SEE)				39	Proiect de Hotărâre de Guvern privind reciclarea navelor	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu, IPM – Inspectoratul pentru Protecția Mediului		Decembrie	2026				
54	52018DC0028	Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor. O strategie europeană pentru materiale plastice într-o economie circulară				40	Proiect de Hotărâre de Guvern cu privire la aprobarea Programului privind economia circulară	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu, IPM – Inspectoratul pentru Protecția Mediului		August	2027	235.00	235.00		0.00
55	52020DC0098	Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor. Un nou plan de acțiune pentru economia circulară pentru o Europă mai curată și mai competitivă				40	Proiect de Hotărâre de Guvern cu privire la aprobarea Programului privind economia circulară	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu, IPM – Inspectoratul pentru Protecția Mediului		August	2027				
56	52014DC0398	Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor. Spre o economie circulară: un program „deșeuri zero" pentru Europa				40	Proiect de Hotărâre de Guvern cu privire la aprobarea Programului privind economia circulară	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu, IPM – Inspectoratul pentru Protecția Mediului		August	2027				
57	32019L0904	Directiva (UE) 2019/904 a Parlamentului European și a Consiliului din 5 iunie 2019 privind reducerea impactului anumitor produse din plastic asupra mediului (Text cu relevanță pentru SEE)		RE 2025		41	Proiect de Lege privind modificarea Legii nr. 209/2016 privind deșeurile	Lege adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu, IPM – Inspectoratul pentru Protecția Mediului	Iulie 2026	Septembrie	2026				
	32019L0904					42	Proiect de Hotărâre de Guvern privind aprobarea Regulamentului cu privire la reducerea impactului anumitor produse din plastic asupra mediului	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu, IPM – Inspectoratul pentru Protecția Mediului		Decembrie	2026	464.40		464.40	0.00
						24	Proiect de Lege privind modificarea Codului contravențional nr. 218/2008	Lege adoptată	MM – Ministerul Mediului	MJ – Ministerul Justiției	Octombrie 2026	Decembrie	2026				
						43	Proiect de Lege pentru modificarea Codului penal nr. 985/2002	Lege adoptată	MJ – Ministerul Justiției	MM – Ministerul Mediului	Octombrie 2026	Decembrie	2026	207.09			207.09
58	32023D2683	Decizia de punere în aplicare (UE) 2023/2683 a Comisiei din 30 noiembrie 2023 de stabilire a normelor de aplicare a Directivei (UE) 2019/904 a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește calcularea, verificarea și raportarea datelor referitoare la conținutul de plastic reciclat din sticlele de plastic de unică folosință pentru băuturi				42	Proiect de Hotărâre de Guvern privind aprobarea Regulamentului cu privire la reducerea impactului anumitor produse din plastic asupra mediului	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu, IPM – Inspectoratul pentru Protecția Mediului		Decembrie	2026				
59	32022D0162	Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/162 a Comisiei din 4 februarie 2022 de stabilire a normelor de aplicare aDirectiva (UE) 2019/904 a Parlamentului European și a Consiliului din 5 iunie 2019 privind reducerea impactului anumitor produse din plastic asupra mediului Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește calcularea, verificarea și raportarea privind reducerea consumului de anumite produse din plastic de unică folosință și măsurile luate de statele membre pentru a obține această reducere (Text cu relevanță pentru SEE)				42	Proiect de Hotărâre de Guvern privind aprobarea Regulamentului cu privire la reducerea impactului anumitor produse din plastic asupra mediului	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu, IPM – Inspectoratul pentru Protecția Mediului		Decembrie	2026				

NR. D/O	CELEX	DENUMIRE ACT UE	ACORD DE ASOCIERE	RAPORT EXTINDERE	FOAIE DE PARCURS	N/O	ACȚIUNE NORMATIVĂ	INDICATOR DE MONITORIZARE	INSTITUȚIA RESPONSABILĂ	INSTITUȚII CO-RESPONSABILĂ	TERMEN APROBARE ÎN GUVERN (pentru toate Proiectele de Legi)	LUNĂ	ANUL IMPLEMENTĂRII	COSTURI ESTIMATIVE (mii lei)	ACOPERIT DIN BUGETUL DE STAT (mii lei)	ACOPERIT DIN ASISTENȚĂ EXTERNĂ (mii lei)	COSTURI NEACOPERITE (mii lei)
60	32020R2151	Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2020/2151 al Comisiei din 17 decembrie 2020 de stabilire a unor norme referitoare la specificațiile armonizate privind marcarea produselor din plastic de unică folosință indicate în partea D din anexa la Directiva (UE) 2019/904 a Parlamentului European și a Consiliului privind reducerea impactului anumitor produse din plastic asupra mediului (Text cu relevanță pentru SEE)				42	Proiect de Hotărâre de Guvern privind aprobarea Regulamentului cu privire la reducerea impactului anumitor produse din plastic asupra mediului	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu, IPM – Inspectoratul pentru Protecția Mediului		Decembrie	2026				
61	32021D1752	Decizia de punere în aplicare (UE) 2021/1752 a Comisiei din 1 octombrie 2021 de stabilire a normelor de aplicare a Directivei (UE) 2019/904 a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește calcularea, verificarea și raportarea datelor referitoare la colectarea separată a deșeurilor generate de sticlele de plastic de unică folosință pentru băuturi				42	Proiect de Hotărâre de Guvern privind aprobarea Regulamentului cu privire la reducerea impactului anumitor produse din plastic asupra mediului	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu, IPM – Inspectoratul pentru Protecția Mediului		Decembrie	2026				
62	32021D2267	Decizia de punere în aplicare (UE) 2021/2267 a Comisiei din 17 decembrie 2021 de stabilire a formatului pentru raportarea datelor și a informațiilor privind deșeurile colectate după consum ale produselor din tutun cu filtre și ale filtrelor comercializate pentru a fi utilizate în combinație cu produse din tutun (Text cu relevanță pentru SEE)				42	Proiect de Hotărâre de Guvern privind aprobarea Regulamentului cu privire la reducerea impactului anumitor produse din plastic asupra mediului	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu, IPM – Inspectoratul pentru Protecția Mediului		Decembrie	2026				
63	32022R0092	Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2022/92 al Comisiei din 21 ianuarie 2022 de stabilire a normelor de aplicare a Directivei (UE) 2019/883 a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește metodologiile de lucru cu datele de monitorizare și formatul de raportare a deșeurilor pescuite în mod pasiv (Text cu relevanță pentru SEE)				42	Proiect de Hotărâre de Guvern privind aprobarea Regulamentului cu privire la reducerea impactului anumitor produse din plastic asupra mediului	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu, IPM – Inspectoratul pentru Protecția Mediului		Decembrie	2026				
64	32021D0958	Decizia de punere în aplicare (UE) 2021/958 a Comisiei din 31 mai 2021 de stabilire a formatului pentru raportarea datelor și informațiilor privind echipamentele de pescuit introduse pe piață și deșeurile provenite de la echipamentele de pescuit colectate în statele membre, și a formatului raportului privind verificarea calității în conformitate cu articolul 13 alineatul (1) litera (d) și cu articolul 13 alineatul (2) din Directiva (UE) 2019/904 a Parlamentului European și a Consiliului				42	Proiect de Hotărâre de Guvern privind aprobarea Regulamentului cu privire la reducerea impactului anumitor produse din plastic asupra mediului	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu, IPM – Inspectoratul pentru Protecția Mediului		Decembrie	2026				
65	31994L0062	Directiva 94/62/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 decembrie 1994 privind ambalajele și deșeurile de ambalaje	AA - Anexa XVI	RE 2025		44	Proiect de Hotărâre de Guvern privind modificarea Hotărârii de Guvern nr. 561/2020 privind aprobarea Regulamentului privind ambalajele și deșeurile de ambalaje	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu, IPM – Inspectoratul pentru Protecția Mediului, Serviciul Vamal		Decembrie	2026	142.60	142.60		0.00
66	32005D0270	Decizia Comisiei din 22 martie 2005 de stabilire a tabelelor corespunzătoare sistemului de baze de date în conformitate cu Directiva 94/62/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind ambalajele și deșeurile de ambalaje [notificată cu numărul C(2005) 854]Text cu relevanță pentru SEE.				44	Proiect de Hotărâre de Guvern privind modificarea Hotărârii de Guvern nr. 561/2020 privind aprobarea Regulamentului privind ambalajele și deșeurile de ambalaje	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu, IPM – Inspectoratul pentru Protecția Mediului		Decembrie	2026				
67	32001D0171	Decizia Comisiei din 19 februarie 2001 de stabilire a condițiilor derogatorii pentru ambalajele din sticlă de la nivelul concentrației de metale grele stabilit prin Directiva 94/62/CE privind ambalajele și deșeurile din ambalaje [notificată cu numărul C(2001) 398]Text cu relevanță pentru SEE				33	Proiect de Lege privind modificarea Legii nr. 209/2016 privind deșeurile	Lege adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu, IPM – Inspectoratul pentru Protecția Mediului	Ianuarie 2027	Martie	2027				
68	32009D0292	2009/292/CE: Decizia Comisiei din 24 martie 2009 de stabilire a condițiilor derogatorii pentru lăzile din plastic și paleții din plastic de la nivelurile de concentrație în metale grele stabilite prin Directiva 94/62/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind ambalajele și deșeurile din ambalaje [notificată cu numărul C(2009) 1959] (Text cu relevanță pentru SEE)				33	Proiect de Lege privind modificarea Legii nr. 209/2016 privind deșeurile	Lege adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu, IPM – Inspectoratul pentru Protecția Mediului	Ianuarie 2027	Martie	2027				

NR. D/O	CELEX	DENUMIRE ACT UE	ACORD DE ASOCIERE	RAPORT EXTINDERE	FOAIE DE PARCURS	N/O	ACȚIUNE NORMATIVĂ	INDICATOR DE MONITORIZARE	INSTITUȚIA RESPONSABILĂ	INSTITUȚII CO-RESPONSABILĂ	TERMEN APROBARE ÎN GUVERN (pentru toate Proiectele de Legi)	LUNĂ	ANUL IMPLEMENTĂRII	COSTURI ESTIMATIVE (mii lei)	ACOPERIT DIN BUGETUL DE STAT (mii lei)	ACOPERIT DIN ASISTENȚĂ EXTERNĂ (mii lei)	COSTURI NEACOPERITE (mii lei)
69	32025R0040	Regulamentul (UE) 2025/40 al Parlamentului European și al Consiliului din 19 decembrie 2024 privind ambalajele și deșeurile de ambalaje, de modificare a Regulamentului (UE) 2019/1020 și a Directivei (UE) 2019/904 și de abrogare a Directivei 94/62/CE		RE 2025		45	Proiect de Hotărâre de Guvern cu privire la ambalajele și deșeurile de ambalaje	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu		Iunie	2027	464.40	0.00		464.40
	32025R0040					33	Proiect de Lege privind modificarea Legii nr. 209/2016 privind deșeurile	Lege adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu, IPM – Inspectoratul pentru Protecția Mediului	Ianuarie 2027	Martie	2027				
70	32000L0053	Directiva 2000/53/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 18 septembrie 2000 privind vehiculele scoase din uz		RE 2025		46	Proiect de Hotărâre de Guvern cu privire la modificarea Hotărârii de Guvern nr. 93/2023 pentru aprobarea Regulamentului privind gestionarea vehiculelor scoase din uz	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu, IPM – Inspectoratul pentru Protecția Mediului, Serviciul Vamal		Decembrie	2026	301.80		301.80	0.00
71	32005D0293	Decizia Comisiei din 1 aprilie 2005 de stabilire a normelor privind monitorizarea obiectivelor de reutilizare/recuperare și reutilizare/reciclare instituite de Directiva 2000/53/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind vehiculele scoase din uz [notificată cu numărul C(2004) 2849]Text cu relevanță pentru SEE.				46	Proiect de Hotărâre de Guvern cu privire la modificarea Hotărârii de Guvern nr. 93/2023 pentru aprobarea Regulamentului privind gestionarea vehiculelor scoase din uz	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu, IPM – Inspectoratul pentru Protecția Mediului		Decembrie	2026				
72	32003D0138	Decizia Comisiei din 27 februarie 2003 de stabilire a standardelor de codificare a componentelor și a materialelor pentru vehicule în temeiul Directivei 2000/53/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind vehiculele scoase din uz [notificată cu numărul C(2003)620] (Text cu relevanță pentru SEE)				46	Proiect de Hotărâre de Guvern cu privire la modificarea Hotărârii de Guvern nr. 93/2023 pentru aprobarea Regulamentului privind gestionarea vehiculelor scoase din uz	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu, IPM – Inspectoratul pentru Protecția Mediului		Decembrie	2026				
73	32006L0021	Directiva 2006/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 martie 2006 privind gestionarea deșeurilor din industriile extractive și de modificare a Directivei 2004/35/CE	AA - Anexa XI, Capitolul 16			47	Proiect de Lege de modificare a Codului subsolului nr. 246/2024	Lege adoptată	MM – Ministerul Mediului		Mai 2026	Iulie	2026	248.00			
74	52023PC0416	Propunere de Directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind monitorizarea și reziliența solului (Legea privind monitorizarea solului)				48	Proiect de Lege cu privire la monitorizarea și reziliența solului	Lege adoptată	MM – Ministerul Mediului	MAIA – Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare	Aprilie 2027	Iunie	2027	248.00			
75	32020D0248	Decizia de punere în aplicare (UE) 2020/248 a Comisiei din 21 februarie 2020 de stabilire a unor orientări tehnice pentru inspecțiile prevăzute la articolul 17 din Directiva 2006/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului [notificată cu numărul C(2020) 889] (Text cu relevanță pentru SEE)				49	Proiect de Ordin pentru stabilirea unor orientări tehnice pentru inspecțiile instalațiilor de gestionare a deșeurilor extractive	Ordin emis	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu, IPM – Inspectoratul pentru Protecția Mediului		Noiembrie	2026	66.86			66.86
76	32009D0359	2009/359/CE: Decizia Comisiei din 30 aprilie 2009 de completare a definiției deșeurilor inerte, în aplicarea articolului 22 alineatul (1) litera (f) din Directiva 2006/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind gestionarea deșeurilor din industriile extractive [notificată cu numărul C(2009) 3012]				50	Proiect de Ordin privind aprobarea Procedurii pentru aprobarea planului de gestionare a deșeurilor din industriile extractive și a normativului de conținut al acestuia	Ordin emis	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu, IPM – Inspectoratul pentru Protecția Mediului		Decembrie	2026	117.29			117.29
77	32009D0360	2009/360/CE: Decizia Comisiei din 30 aprilie 2009 de completare a cerințelor tehnice pentru caracterizarea deșeurilor stabilite de Directiva 2006/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind gestionarea deșeurilor din industriile extractive [notificată cu numărul C (2009) 3013]				50	Proiect de Ordin privind aprobarea Procedurii pentru aprobarea planului de gestionare a deșeurilor din industriile extractive și a normativului de conținut al acestuia	Ordin emis	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu, IPM – Inspectoratul pentru Protecția Mediului		Decembrie	2026				
78	32009D0358	2009/358/CE: Decizia Comisiei din 29 aprilie 2009 privind armonizarea și transmiterea periodică a informațiilor și chestionarul prevăzute la articolul 22 alineatul (1) litera (a) și la articolul 18 din Directiva 2006/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind gestionarea deșeurilor din industriile extractive [notificată cu numărul C(2009) 3011]				49	Proiect de Ordin pentru stabilirea unor orientări tehnice pentru inspecțiile instalațiilor de gestionare a deșeurilor extractive	Ordin emis	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu, IPM – Inspectoratul pentru Protecția Mediului		Noiembrie	2026				

NR. D/O	CELEX	DENUMIRE ACT UE	ACORD DE ASOCIERE	RAPORT EXTINDERE	FOAIE DE PARCURS	N/O	ACȚIUNE NORMATIVĂ	INDICATOR DE MONITORIZARE	INSTITUȚIA RESPONSABILĂ	INSTITUȚII CO-RESPONSABILĂ	TERMEN APROBARE ÎN GUVERN (pentru toate Proiectele de Legi)	LUNĂ	ANUL IMPLEMENTĂRII	COSTURI ESTIMATIVE (mii lei)	ACOPERIT DIN BUGETUL DE STAT (mii lei)	ACOPERIT DIN ASISTENȚĂ EXTERNĂ (mii lei)	COSTURI NEACOPERITE (mii lei)
79	32009D0337	2009/337/CE: Decizia Comisiei din 20 aprilie 2009 privind definirea criteriilor de clasificare a instalațiilor de gestionare a deșeurilor în conformitate cu anexa III la Directiva 2006/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind gestionarea deșeurilor din industriile extractive [notificată cu numărul C (2009) 2856]				50	Proiect de Ordin privind aprobarea Procedurii pentru aprobarea planului de gestionare a deșeurilor din industriile extractive și a normativului de conținut al acestuia	Ordin emis	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu, IPM – Inspectoratul pentru Protecția Mediului		Decembrie	2026				
80	32009D0335	2009/335/CE: Decizia Comisiei din 20 aprilie 2009 de stabilire a orientărilor tehnice privind constituirea garanției financiare în conformitate cu Directiva 2006/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind gestionarea deșeurilor din industriile extractive [notificată cu numărul C(2009) 2798]				51	Proiectul de Hotărâre de Guvern cu privire la aprobarea Regulamentului cu privire la garanția financiară pentru refacerea mediului	Hotarare adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu, IPM – Inspectoratul pentru Protecția Mediului		Decembrie	2025	117.29			117.29
81	32023R1542	Regulamentul (UE) 2023/1542 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 iulie 2023 privind bateriile și deșeurile de baterii, de modificare a Directivei 2008/98/CE și a Regulamentului (UE) 2019/1020 și de abrogare a Directivei 2006/66/CE (Text cu relevanță pentru SEE)		RE 2025		52	Proiect de Hotărâre de Guvern pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 586/2020 privind aprobarea Regulamentului privind gestionarea bateriilor și acumulatorilor și a deșeurilor de baterii și acumulatori	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu, IPM – Inspectoratul pentru Protecția Mediului, Serviciul Vamal		Decembrie	2026	650.00			650.00
	32023R1542					41	Proiect de Lege privind modificarea Legii nr. 209/2016 privind deșeurile	Lege adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu, IPM – Inspectoratul pentru Protecția Mediului	Iulie 2026	Septembrie	2026				
						24	Proiect de Lege pentru modificarea Codului contravențional nr. 218/2008	Lege adoptată	MM – Ministerul Mediului	MJ – Ministerul Justiției	Octombrie 2026	Decembrie	2026				
						43	Proiect de Lege pentru modificarea Codului penal nr. 985/2002	Lege adoptată	MJ – Ministerul Justiției	MM – Ministerul Mediului	Octombrie 2026	Decembrie	2026				
82	32010R1103	Regulamentul (UE) nr. 1103/2010 al Comisiei din 29 noiembrie 2010 de stabilire, în conformitate cu Directiva 2006/66/CE a Parlamentului European și a Consiliului, a normelor de etichetare privind capacitatea pentru bateriile și acumulatorii portabili secundari (reîncărcabili) și auto Text cu relevanță pentru SEE				52	Proiect de Hotărâre de Guvern pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 586/2020 privind aprobarea Regulamentului privind gestionarea bateriilor și acumulatorilor și a deșeurilor de baterii și acumulatori	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu, IPM – Inspectoratul pentru Protecția Mediului		Decembrie	2026				
83	32008D0763	2008/763/CE: Decizia Comisiei din 29 septembrie 2008 de stabilire, în conformitate cu Directiva 2006/66/CE a Parlamentului European și a Consiliului, a unei metode comune de calculare a vânzărilor anuale de baterii și acumulatori portabili către utilizatorii finali [notificată cu numărul C(2008) 5339] (Text cu relevanță pentru SEE)				52	Proiect de Hotărâre de Guvern pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 586/2020 privind aprobarea Regulamentului privind gestionarea bateriilor și acumulatorilor și a deșeurilor de baterii și acumulatori	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu, IPM – Inspectoratul pentru Protecția Mediului		Decembrie	2026				
84	32012R0493	Regulamentul (UE) nr. 493/2012 al Comisiei din 11 iunie 2012 de stabilire, în conformitate cu Directiva 2006/66/CE a Parlamentului European și a Consiliului, a normelor detaliate privind calculul nivelurilor de eficiență a reciclării în procesele de reciclare a deșeurilor de baterii și acumulatori				52	Proiect de Hotărâre de Guvern pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 586/2020 privind aprobarea Regulamentului privind gestionarea bateriilor și acumulatorilor și a deșeurilor de baterii și acumulatori	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu, IPM – Inspectoratul pentru Protecția Mediului		Decembrie	2026				
85	31999L0031	Directiva 1999/31/CE a Consiliului din 26 aprilie 1999 privind depozitele de deșeuri	AA - Anexa XI, Capitolul 16			53	Proiect de Hotărâre de Guvern privind modificarea Hotărârii Guvernului nr. 939/2023 cu privire la aprobarea Regulamentului privind depozitarea deșeurilor	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu, IPM – Inspectoratul pentru Protecția Mediului		Decembrie	2026	200.00		200.00	0.00
	31999L0031					41	Proiect de Lege pentru modificarea Legii nr. 209/2016 privind deșeurile	Lege adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu, IPM – Inspectoratul pentru Protecția Mediului	Iulie 2026	Septembrie	2026				

NR. D/O	CELEX	DENUMIRE ACT UE	ACORD DE ASOCIERE	RAPORT EXTINDERE	FOAIE DE PARCURS	N/O	ACȚIUNE NORMATIVĂ	INDICATOR DE MONITORIZARE	INSTITUȚIA RESPONSABILĂ	INSTITUȚII CO-RESPONSABILĂ	TERMEN APROBARE ÎN GUVERN (pentru toate Proiectele de Legi)	LUNĂ	ANUL IMPLEMENTĂRII	COSTURI ESTIMATIVE (mii lei)	ACOPERIT DIN BUGETUL DE STAT (mii lei)	ACOPERIT DIN ASISTENȚĂ EXTERNĂ (mii lei)	COSTURI NEACOPERITE (mii lei)
						54	Proiect de Hotărâre de Guvern privind aprobarea Planului de închidere a depozitelor existente	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu, IPM – Inspectoratul pentru Protecția Mediului		August	2027	800.00		800.00	0.00
86	32019D1885	Decizia de Punere în Aplicare (UE) 2019/1885 a Comisiei din 6 noiembrie 2019 de stabilire a normelor pentru calculul, verificarea și raportarea datelor referitoare la depozitele de deșeuri municipale în conformitate cu Directiva 1999/31/CE a Consiliului și de abrogare a Deciziei 2000/738/CE a Comisiei [notificată cu numărul C(2019) 7874]				53	Proiect de Hotărâre de Guvern privind modificarea Hotărârii Guvernului nr. 939/2023 cu privire la aprobarea Regulamentului privind depozitarea deșeurilor	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu, IPM – Inspectoratul pentru Protecția Mediului		Decembrie	2026				
87	32003D0033	Decizia 2003/33/CE a Consiliului din 19 decembrie 2002 de stabilire a criteriilor și procedurilor de acceptare a deșeurilor în depozitele de deșeuri în conformitate cu articolul 16 și anexa II la Directiva 1999/31/CE				53	Proiect de Hotărâre de Guvern privind modificarea Hotărârii Guvernului nr. 939/2023 cu privire la aprobarea Regulamentului privind depozitarea deșeurilor	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu, IPM – Inspectoratul pentru Protecția Mediului		Decembrie	2026				
88	32012L0019	Directiva 2012/19/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 4 iulie 2012 privind deșeurile de echipamente electrice și electronice (DEEE) (reformare) Text cu relevanță pentru SEE		RE 2025		55	Proiect de Hotărâre de Guvern cu privire la modificarea Hotărârii de Guvern nr. 212/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind deșeurile de echipamente electrice și electronice	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu, IPM – Inspectoratul pentru Protecția Mediului, Serviciul Vamal		Noiembrie	2026	301.80		301.80	0.00
	32012L0019					24	Proiect de Lege pentru modificarea Codului contravențional nr. 218/2008	Lege adoptată	MM – Ministerul Mediului	MJ – Ministerul Justiției	Octombrie 2026	Decembrie	2026				
						43	Proiect de Lege pentru modificarea Codului penal nr. 985/2002	Lege adoptată	MJ – Ministerul Justiției	MM – Ministerul Mediului	Octombrie 2026	Decembrie	2026				
89	32019R0290	Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/290 al Comisiei din 19 februarie 2019 de stabilire a formatului pentru înregistrarea și raportarea în registru de către producătorii de echipamente electrice și electronice (Text cu relevanță pentru SEE.)				55	Proiect de Hotărâre de Guvern cu privire la modificarea Hotărârii de Guvern nr. 212/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind deșeurile de echipamente electrice și electronice	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu, IPM – Inspectoratul pentru Protecția Mediului, Serviciul Vamal		Noiembrie	2026				
90	32017R0699	Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2017/699 al Comisiei din 18 aprilie 2017 de stabilire a unei metodologii comune de calcul al greutății echipamentelor electrice și electronice (EEE) introduse pe piața fiecărui stat membru și a unei metodologii comune de calcul al cantității de deșeuri de echipamente electrice și electronice (DEEE) generate, exprimată în greutate, în fiecare stat membru (Text cu relevanță pentru SEE.)				55	Proiect de Hotărâre de Guvern cu privire la modificarea Hotărârii de Guvern nr. 212/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind deșeurile de echipamente electrice și electronice	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu, IPM – Inspectoratul pentru Protecția Mediului		Noiembrie	2026				
91	32019D2193	Decizia de punere în aplicare (UE) 2019/2193 a Comisiei din 17 decembrie 2019 de stabilire a normelor pentru calculul, verificarea și raportarea datelor și de stabilire a formatelor de date în sensul Directivei 2012/19/UE a Parlamentului European și a Consiliului privind deșeurile de echipamente electrice și electronice (DEEE) [notificată cu numărul C(2019) 8995] (Text cu relevanță pentru SEE)				55	Proiect de Hotărâre de Guvern cu privire la modificarea Hotărârii de Guvern nr. 212/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind deșeurile de echipamente electrice și electronice	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu, IPM – Inspectoratul pentru Protecția Mediului		Noiembrie	2026				
92	32005D0369	Decizia Comisiei din 3 mai 2005 de stabilire a normelor de control al conformității statelor membre și de stabilire a formatelor de date în sensul Directivei 2002/96/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind deșeurile de echipamente electrice și electronice [notificată cu numărul C(2005) 1355]				55	Proiect de Hotărâre de Guvern cu privire la modificarea Hotărârii de Guvern nr. 212/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind deșeurile de echipamente electrice și electronice	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu, IPM – Inspectoratul pentru Protecția Mediului		Noiembrie	2026				

NR. D/O	CELEX	DENUMIRE ACT UE	ACORD DE ASOCIERE	RAPORT EXTINDERE	FOAIE DE PARCURS	N/O	ACȚIUNE NORMATIVĂ	INDICATOR DE MONITORIZARE	INSTITUȚIA RESPONSABILĂ	INSTITUȚII CO-RESPONSABILĂ	TERMEN APROBARE ÎN GUVERN (pentru toate Proiectele de Legi)	LUNĂ	ANUL IMPLEMENTĂRII	COSTURI ESTIMATIVE (mii lei)	ACOPERIT DIN BUGETUL DE STAT (mii lei)	ACOPERIT DIN ASISTENȚĂ EXTERNĂ (mii lei)	COSTURI NEACOPERITE (mii lei)
93	31987L0217	Directiva 87/217/CEE a Consiliului din 19 martie 1987 privind prevenirea și reducerea poluării mediului cu azbest		RE 2025		56	Proiect de Hotărâre de Guvern cu privire la aprobarea Regulamentului privind gestionarea deșeurilor provenite din construcții și demolări	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu, IPM – Inspectoratul pentru Protecția Mediului		August	2026	350.00		350.00	0.00
	31987L0217					57	Proiect de Lege pentru modificarea Legii 227/2022 privind emisiile industriale	Lege adoptată	MM – Ministerul Mediului		Mai 2027	Iulie	2027	560.50	210.00		350.50
94	02017R0852-20240730	Regulamentul (UE) 2017/852 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 mai 2017 privind mercurul și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1102/2008 (Text cu relevanță pentru SEE)				58	Proiect de Hotărâre de Guvern cu privire la modificarea Hotărârii de Guvern nr. 144/2024 privind aprobarea Regulamentului privind gestionarea ecologică a deșeurilor de mercur	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu, IPM – Inspectoratul pentru Protecția Mediului		Decembrie	2026	189.09	189.09		0.00
Managementul Integrat al apelor																	
95	32006L0007	Directiva 2006/7/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 februarie 2006 privind gestionarea calității apei pentru scăldat și de abrogare a Directivei 76/160/CEE				59	Proiect Hotărâre de Guvern cu privire la aprobarea Hotărârii Guvernului privind Regulamentul calității apei pentru îmbăiere	Hotărâre adoptată	MS – Ministerul Sănătății	ANSP - Agenția Națională pentru Sănătate Publică		Iulie	2026	234.60	234.60		0.00
96	32020L2184	Directiva (UE) 2020/2184 a Parlamentului European și a Consiliului din 16 decembrie 2020 privind calitatea apei destinate consumului uman		RE 2025		60	Proiect de Hotărâre de Guvern privind modificarea Hotărârii de Guvern nr. 651/2023 pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind supravegherea și monitorizarea calității apei potabile	Hotărâre adoptată	MS – Ministerul Sănătății	ANSP - Agenția Națională pentru Sănătate Publică		Decembrie	2026	34.00			
	32020L2184					61	Proiect de Lege cu privire la modificarea Legii nr. 303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare	Lege adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	MM – Ministerul Mediului	Noiembrie 2026	Decembrie	2026	497.63	166.63	331.00	0.00
97	32020R0741	Regulamentul (UE) 2020/741 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 mai 2020 privind cerințele minime pentru reutilizarea apei				62	Proiect Hotărâre de Guvern cu privire la aprobarea Regulamentului privind cerințele minime pentru reutilizarea apei	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu, MAIA – Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare		Noiembrie	2026	70.00	70.00		0.00
	32020R0741					63	Proiect de Lege privind modificarea Legii Apelor nr. 272/2011	Lege adoptată	MM – Ministerul Mediului	AAM – Agenția Apele Moldovei	Noiembrie 2026	Decembrie	2026	166.73	166.73		
98	32024L3019	Directiva (UE) 2024/3019 a Parlamentului European și a Consiliului din 27 noiembrie 2024 privind epurarea apelor uzate urbane (reformare) (Text cu relevanță pentru SEE)		RE 2025		64	Proiect de Hotărâre de Guvern privind modificarea Hotărârii de Guvern nr. 950/2013 pentru aprobarea Regulamentului privind cerințele de colectare, epurare și deversare a apelor uzate în sistemul de canalizare și/sau în corpuri de apă pentru localitățile urbane și rurale	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	MM – Ministerul Mediului		Februarie	2027	401.00	70.00	331.00	0.00
	32024L3019			RE 2025		61	Proiect de Lege cu privire la modificarea Legii nr. 303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare	Lege adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	MM – Ministerul Mediului	Noiembrie 2026	Decembrie	2026				
						65	Proiect de Lege pentru aprobarea Secțiunii specializate „Apă și sanitație” a Planului de amenajare a teritoriului național	Lege adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	MM – Ministerul Mediului, ONDRL – Oficiul Național de Dezvoltare Regională și Locală	Septembrie 2027	Noiembrie	2027	18429.08	189.08	18240.00	
99	32000L0060	Directiva 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2000 de stabilire a unui cadru de acțiune comunitară în domeniul politicii apei	AA - Anexa XI, Capitolul 16	RE 2023		63	Proiect de Lege privind modificarea Legii Apelor nr. 272/2011	Lege adoptată	MM – Ministerul Mediului	AAM – Agenția Apele Moldovei	Noiembrie 2026	Decembrie	2026				0.00

NR. D/O	CELEX	DENUMIRE ACT UE	ACORD DE ASOCIERE	RAPORT EXTINDERE	FOAIE DE PARCURS	N/O	ACȚIUNE NORMATIVĂ	INDICATOR DE MONITORIZARE	INSTITUȚIA RESPONSABILĂ	INSTITUȚII CO-RESPONSABILĂ	TERMEN APROBARE ÎN GUVERN (pentru toate Proiectele de Legi)	LUNĂ	ANUL IMPLEMENTĂRII	COSTURI ESTIMATIVE (mii lei)	ACOPERIT DIN BUGETUL DE STAT (mii lei)	ACOPERIT DIN ASISTENȚĂ EXTERNĂ (mii lei)	COSTURI NEACOPERITE (mii lei)
100	32006L0118	Directiva 2006/118/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind protecția apelor subterane împotriva poluării și deteriorării				63	Proiect de Lege privind modificarea Legii Apelor nr. 272/2011	Lege adoptată	MM – Ministerul Mediului	AAM – Agenția Apele Moldovei	Noiembrie 2026	Decembrie	2026				
						66	Proiect de Hotărâre de Guvern privind modificarea Hotărârii Guvernului nr. 931/2013 privind aprobarea Regulamentului cu privire la cerințele de calitate a apelor subterane	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu		Decembrie	2025	66.86	66.86		0.00
101	32007L0060	Directiva 2007/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2007 privind evaluarea și gestionarea riscurilor de inundații (Text cu relevanță pentru SEE)	AA - Anexa XI, Capitolul 16			63	Proiect de Lege privind modificarea Legii Apelor nr. 272/2011	Lege adoptată	MM – Ministerul Mediului	AAM – Agenția Apele Moldovei	Noiembrie 2026	Decembrie	2026				
						67	Proiect de Hotărâre de Guvern privind modificarea Hotărârii de Guvern nr. 562/2020 cu privire la aprobarea Planurilor de gestionare a riscului de inundații	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului	AAM – Agenția Apele Moldovei, IGSU – Inspectoratul General pentru Situații de Urgență		Decembrie	2026	189.09		189.09	0.00
102	31991L0676	Directiva 91/676/CEE a Consiliului din 12 decembrie 1991 privind protecția apelor împotriva poluării cauzate de nitrați din surse agricole	AA - Anexa XI, Capitolul 16			63	Proiect de Lege privind modificarea Legii Apelor nr. 272/2011	Lege adoptată	MM – Ministerul Mediului	AAM – Agenția Apele Moldovei	Noiembrie 2026	Decembrie	2026				
						68	Proiect de Hotărâre de Guvern privind aprobarea Programului privind protecția apelor împotriva poluării cu nitrați din surse agricole	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului	MAIA – Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare		Noiembrie	2027	189.09	189.09		0.00
103	32025D0439	Decizia de punere în aplicare (UE) 2025/439 a Comisiei din 28 februarie 2025 de stabilire a unei liste de supraveghere a substanțelor pentru monitorizare în întreaga Uniune conform politicii în domeniul apei în temeiul Directivei 2008/105/CE a Parlamentului European și a Consiliului [notificată cu numărul C(2025) 1244]				69	Proiect de Hotărâre de Guvern privind modificarea Hotărârii de Guvern nr. 890/2013 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la cerințele de calitate a mediului pentru apele de suprafață	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu		Mai	2027	66.86	66.86		0.00
Conservarea naturii și sectorul forestier																	
104	32024R1991	Regulamentul (UE) 2024/1991 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2024 privind restaurarea naturii și de modificare a Regulamentului (UE) 2022/869				70	Proiect de Lege privind restaurarea naturii	Lege adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu	Mai 2025	Iunie	2027	208.00	208.00		
					GP - Planul de creștere economică	71	Proiect de Hotărâre de Guvern cu privire la aprobarea programului privind biodiversitatea pentru anii 2026-2030	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu		Mai	2026	189.00	189.00		0.00
						72	Proiect de Ordin privind aprobarea Foaii de Parcurs cu privire la Restaurea Naturii	Ordin aprobat	MM – Ministerul Mediului			Decembrie	2026	67.00	67.00		0.00
105	31992L0043	Directiva 92/43/CEE a Consiliului din 21 mai 1992 privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică	AA - Anexa XI, Capitolul 16	RE 2023	GP - Planul de creștere economică	73	Proiect de Lege privind protecția naturii	Lege adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu	Octombrie 2026	Decembrie	2026	208.00	208.00		0.00
						74	Proiect de Hotărâre de Guvern pentru aprobarea Conceptului Sistemului informațional Registrul ariilor naturale protejate	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu		Iunie	2026	189.00	189.00		0.00
				RE 2025	GP - Planul de creștere economică	75	Proiect de Ordin privind aprobarea foii de parcurs pentru alinierea managementului rețelei Emerald în Republica Moldova la standardele NATURA 2000	Ordin emis	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu		August	2026	67.00	67.00		0.00

NR. D/O	CELEX	DENUMIRE ACT UE	ACORD DE ASOCIERE	RAPORT EXTINDERE	FOAIE DE PARCURS	N/O	ACȚIUNE NORMATIVĂ	INDICATOR DE MONITORIZARE	INSTITUȚIA RESPONSABILĂ	INSTITUȚII CO-RESPONSABILĂ	TERMEN APROBARE ÎN GUVERN (pentru toate Proiectele de Legi)	LUNĂ	ANUL IMPLEMENTĂRII	COSTURI ESTIMATIVE (mii lei)	ACOPERIT DIN BUGETUL DE STAT (mii lei)	ACOPERIT DIN ASISTENȚĂ EXTERNĂ (mii lei)	COSTURI NEACOPERITE (mii lei)
106	32023D2806	Decizia de punere în aplicare (UE) 2023/2806 a Comisiei din 15 decembrie 2023 privind formularul-tip pentru siturile Natura 2000		RE 2025	GP - Planul de creștere economică	76	Proiect de Ordin privind aprobarea formularului - tip pentru siturile Natura 2000 și a modului de completare a acestuia	Ordin emis	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu		August	2026	67.00	67.00		0.00
107	32009L0147	Directiva 2009/147/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind conservarea păsărilor sălbatice	AA - Anexa XI, Capitolul 16	RE 2023	GP - Planul de creștere economică	73	Proiect de Lege privind protecția naturii	Lege adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu	Octombrie 2026	Decembrie	2026				
108	31997R0338	Regulamentului (CE) nr. 338/97 al Consiliului privind protecția speciilor faunei și florei sălbatice prin controlul comerțului cu acestea		RE 2023	GP - Planul de creștere economică	77	Proiect de Lege privind protecția speciilor faunei și florei sălbatice prin controlul comerțului cu acestea	Lege adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu	Septembrie 2026	Noiembrie	2026	189.00	189.00		0.00
109	32006R0865	Regulamentul (CE) Nr. 865/2006 al Comisiei din 4 mai 2006 de stabilire a normelor de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 338/97 al Consiliului privind protecția speciilor faunei și florei sălbatice prin controlul comerțului cu acestea		RE 2023		77	Proiect de Lege privind protecția speciilor faunei și florei sălbatice prin controlul comerțului cu acestea	Lege adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu	Septembrie 2026	Noiembrie	2026				
110	32012R0792	Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 792/2012 al Comisiei din 23 august 2012 de stabilire a modelelor pentru permisele, certificatele și alte documente prevăzute în Regulamentul (CE) nr. 338/97 al Consiliului privind protecția speciilor faunei și florei sălbatice prin controlul comerțului cu acestea și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 865/2006 al Comisiei		RE 2023		77	Proiect de Lege privind protecția speciilor faunei și florei sălbatice prin controlul comerțului cu acestea	Lege adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu	Septembrie 2026	Noiembrie	2026				
111	32023R2770	Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2025/6 al Comisiei din 6 ianuarie 2025 de interzicere a introducerii în Uniune a exemplarelor din anumite specii ale faunei și florei sălbatice în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 338/97 al Consiliului privind protecția speciilor faunei și florei sălbatice prin controlul comerțului cu acestea și de abrogare a Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2023/2770 al Comisiei		RE 2023		78	Proiect de Hotărâre de Guvern cu privire la interzicerea introducerii a exemplarelor din anumite specii ale faunei și florei sălbatice	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu		Iulie	2027	67.00	67.00		0.00
112	31999L0022	Directiva 1999/22/CE a Consiliului din 29 martie 1999 privind animalele sălbatice din grădini zoologice				79	Proiect de Lege cu privire la grădinile zoologice	Lege adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu	Iulie 2026	Septembrie	2026	129.00	129.00		0.00
113	32014R1143	Regulamentul (UE) nr. 1143/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 octombrie 2014 privind prevenirea și gestionarea introducerii și răspândirii speciilor alogene invazive		RE 2023		80	Proiect de Lege privind speciile alogene invazive	Lege adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu	Octombrie 2026	Decembrie	2026	189.00	189.00		0.00
114	32018R0968	Regulamentul delegat (UE) 2018/968 al Comisiei din 30 aprilie 2018 de completare a Regulamentului (UE) nr. 1143/2014 al Parlamentului European și al Consiliului referitor la evaluarea riscurilor în ceea ce privește speciile alogene invazive.		RE 2023		80	Proiect de Lege privind speciile alogene invazive	Lege adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu	Octombrie 2026	Decembrie	2026				
115	32016R1141	Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2016/1141 al Comisiei din 13 iulie 2016 de adoptare a unei liste a speciilor alogene invazive de interes pentru Uniune în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1143/2014 al Parlamentului European și al Consiliului		RE 2023		81	Proiect de Hotărâre de Guvern cu privire la aprobarea listei speciilor alogene invazive	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu		Mai	2027	117.00	117.00		0.00
116	32016R0145	Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2016/145 al Comisiei din 4 februarie 2016 de adoptare a formatului documentului care servește drept dovadă a eliberării de către autoritățile competente ale statelor membre a autorizației care permite unităților să efectueze anumite activități legate de speciile alogene invazive de interes pentru Uniune, în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 1143/2014 al Parlamentului European și al Consiliului		RE 2023		80	Proiect de Lege privind speciile alogene invazive	Lege adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu	Octombrie 2026	Decembrie	2026				0.00
117	32014R0511	Regulamentul (UE) nr. 511/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 aprilie 2014 privind măsurile de conformitate destinate utilizatorilor prevăzute în Protocolul de la Nagoya privind accesul la resursele genetice și împărțirea corectă și echitabilă a beneficiilor care rezultă din utilizarea acestora în Uniune.				82	Proiect de Lege privind accesul la resursele genetice și împărțirea corectă și echitabilă a beneficiilor care rezultă din utilizarea acestora	Lege adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu	Octombrie 2026	Decembrie	2026	208.00	208.00		0.00

NR. D/O	CELEX	DENUMIRE ACT UE	ACORD DE ASOCIERE	RAPORT EXTINDERE	FOAIE DE PARCURS	N/O	ACȚIUNE NORMATIVĂ	INDICATOR DE MONITORIZARE	INSTITUȚIA RESPONSABILĂ	INSTITUȚII CO-RESPONSABILĂ	TERMEN APROBARE ÎN GUVERN (pentru toate Proiectele de Legi)	LUNĂ	ANUL IMPLEMENTĂRII	COSTURI ESTIMATIVE (mii lei)	ACOPERIT DIN BUGETUL DE STAT (mii lei)	ACOPERIT DIN ASISTENȚĂ EXTERNĂ (mii lei)	COSTURI NEACOPERITE (mii lei)
118	32015R1866	Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2015/1866 al Comisiei din 13 octombrie 2015 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 511/2014 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește registrul colecțiilor, monitorizarea respectării normelor de către utilizatori și cele mai bune practici				83	Proiect de Hotărâre de Guvern privind registrul colecțiilor, monitorizarea respectării normelor de către utilizatori și cele mai bune practici	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu		Mai	2027	67.00	67.00		0.00
119	32015R1850	Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2015/1850 al Comisiei din 13 octombrie 2015 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1007/2009 al Parlamentului European și al Consiliului privind comerțul cu produse derivate din focă				84	Proiect de Hotărâre de Guvern de modificare a Hotărârii de Guvern nr. 763/2024 privind aprobarea cerințelor la importul produselor derivate din focă	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu		Decembrie	2026	67.00	67.00		
120	32010R0995	Regulamentul (UE) nr. 995/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 octombrie 2010 de stabilire a obligațiilor operatorilor care introduc pe piață lemn și produse din lemn Text cu relevanță pentru SEE				85	Proiectul de Lege privind autorizarea tăierilor, introducerea pe piață și circulația lemnului și a produselor din lemn	Lege adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu	Octombrie 2026	Decembrie	2026	208.00	208.00		0.00
	32010R0995					86	Proiect de Hotărâre de Guvern pentru aprobarea conceptului sistemului informațional automatizat de evidență și trasabilitate a produselor lemnoase recoltate și comercializate	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu		Februarie	2027	67.00	67.00		0.00
121	32023R1115	Regulamentul (UE) 2023/1115 al Parlamentului European și al Consiliului din 31 mai 2023 privind punerea la dispoziție pe piața Uniunii și exportul din Uniune a anumitor mărfuri și produse asociate cu defrișările și degradarea pădurilor și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 995/2010 (Text cu relevanță pentru SEE)				87	Proiect de Hotărâre de Guvern privind punerea la dispoziție pe piață și exportul a anumitor mărfuri și produse asociate cu defrișările și degradarea pădurilor	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu		Decembrie	2027	67.00	67.00		0.00
122	32010L0063	Directiva 2010/63/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 septembrie 2010 privind protecția animalelor utilizate în scopuri științifice				88	Proiect de Lege privind Ratificarea Convenției Europene privind protecția animalelor vertebrate utilizate în scopuri experimentale și științifice (ETS nr. 123)	Lege adoptată	MAIA – Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare	ANSA – Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor	Octombrie 2026	Decembrie	2026	189.00	189.00		0.00
Substanțe chimice																	
123	32012R0528	Regulamentul (UE) nr. 528/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 mai 2012 privind punerea la dispoziție pe piață și utilizarea produselor biocide (Text cu relevanță pentru SEE)	AA - Anexa XVI			89	Proiect de Hotărâre de Guvern pentru modificarea Hotărârii Guvernului Nr. 344/2020 pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind punerea la dispoziție pe piață și utilizarea produselor biocide	Hotărâre adoptată	MS – Ministerul Sănătății	ANSP - Agenția Națională pentru Sănătate Publică		August	2026	234.00	234.00		0.00
124	3A02006R1907	Regulamentul (CE) nr. 1907/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 decembrie 2006 privind înregistrarea, evaluarea, autorizarea și restricționarea substanțelor chimice (REACH), de înființare a Agenției Europene pentru Produse Chimice	AA - Anexa XI, Capitolul 16; Anexa XVI	RE 2025		90	Proiect de Lege pentru modificarea Legii nr. 277/2018 privind substanțele chimice	Lege adoptată	MM – Ministerul Mediului		Iulie 2026	Septembrie	2026	560.68	337.48	223.20	0.00
	32006R1907			RE 2025		91	Proiect de Hotărâre de Guvern privind aprobarea Listei substanțelor și amestecurilor chimice interzise și restricționate	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului			Mai	2026	337.48	337.48		0.00
	32006R1907			RE 2025		92	Proiect de hotărâre de Guvern pentru aprobarea Listei cu risc major pentru sănătatea umană și mediu	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului			Decembrie	2026	337.48	337.48		0.00

NR. D/O	CELEX	DENUMIRE ACT UE	ACORD DE ASOCIERE	RAPORT EXTINDERE	FOAIE DE PARCURS	N/O	ACȚIUNE NORMATIVĂ	INDICATOR DE MONITORIZARE	INSTITUȚIA RESPONSABILĂ	INSTITUȚII CO-RESPONSABILĂ	TERMEN APROBARE ÎN GUVERN (pentru toate Proiectele de Legi)	LUNĂ	ANUL IMPLEMENTĂRII	COSTURI ESTIMATIVE (mii lei)	ACOPERIT DIN BUGETUL DE STAT (mii lei)	ACOPERIT DIN ASISTENȚĂ EXTERNĂ (mii lei)	COSTURI NEACOPERITE (mii lei)
						93	Proiect de Hotărâre de Guvern cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de ținere a Registrului produselor chimice plasate pe piața Republicii Moldova, format în cadrul Sistemului informațional automatizat " Registrul produselor chimice plsarate pe piața Republicii Moldova, și de modificare a Hotărârii de Guvern nr. 535/2020 privind aprobarea Conceptului tehnci al Sistemului informațional automatizat "Registrul produselor chimice plasate pe piața Republicii Moldova"	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului			Iulie	2026	234.00	234.00		0.00
125	32008R1272	Regulamentul (CE) nr. 1272/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 decembrie 2008 privind clasificarea, etichetarea și ambalarea substanțelor și amestecurilor, de modificare și de abrogare a Directivelor 67/548/CEE și 1999/45/CE și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1907/2006 (Text cu relevanță pentru SEE)	AA – Anexa XI, Capitolul 16	RE 2025		94	Proiect de Hotărâre de Guvern pentru aprobarea Regulamentului privind clasificarea, etichetarea și ambalarea substanțelor și amestecurilor	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului	MS – Ministerul Sănătății		Iunie	2026	560.68	337.48	223.20	0.00
126	22006A0731(01)	Convenția de la Stockholm privind poluanții organici persistenți				95	Proiect de Lege pentru modificarea Legii nr. 40/2004 pentru ratificarea Convenției de la Stockholm privind poluanții organici persistenți	Lege adoptată	MM – Ministerul Mediului		Iulie 2027	Septembrie	2027	85.65		85.65	0.00
127	32019R1021	Regulamentul (UE) 2019/1021 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019 privind poluanții organici persistenți (reformare) (Text cu relevanță pentru SEE.)				96	Proiect de Hotărâre de Guvern pentru modificarea Hotărârii de Guvern nr. 744/2024 pentru aprobarea Regulamentului privind poluanții organici persistenți	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului			Septembrie	2026	337.48	337.48		0.00
128	3A32008R0440	Regulamentul (CE) nr. 440/2008 al Comisiei din 30 mai 2008 de stabilire a metodelor de testare în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1907/2006 al Parlamentului European și al Consiliului privind înregistrarea, evaluarea, autorizarea și restricționarea substanțelor chimice (REACH)	AA - Anexa XVI			97	Proiect de Hotărâre de Guvern pentru aprobarea Regulamentului privind stabilirea metodelor de testare a substanțelor chimice	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului			Septembrie	2027	560.68	560.68		0.00
129	32020D0659	Decizia de punere în aplicare (UE) 2020/659 a Comisiei din 15 mai 2020 privind standardul armonizat pentru documentația tehnică necesară în vederea evaluării materialelor, a componentelor și a echipamentelor electrice și electronice, elaborată în sprijinul Directivei 2011/65/UE a Parlamentului European și a Consiliului Comunicarea Comisiei în cadrul punerii în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1907/2006 al Parlamentului European și al Consiliului privind înregistrarea, evaluarea, autorizarea și restricționarea substanțelor chimice (REACH)				98	Proiect de Ordin cu privire la aprobarea Listei standardelor moldovenești care adoptă standarde europene armonizate pentru reglementările din domeniul gestionării substanțelor chimice	Ordin emis	MM – Ministerul Mediului			Martie	2026	85.65	86.65		
Zgomot																	
130	32002L0049	Directiva 2002/49/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 iunie 2002 privind evaluarea și gestiunea zgomotului ambiental		RE 2025		99	Proiect de Hotărâre de Guvern privind aprobarea Regulamentului privind evaluarea și gestionarea zgomotului ambiental	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului	MS – Ministerul Sănătății		Iulie	2026	189.09	189.09		0.00
Prevenirea poluării																	

NR. D/O	CELEX	DENUMIRE ACT UE	ACORD DE ASOCIERE	RAPORT EXTINDERE	FOAIE DE PARCURS	N/O	ACȚIUNE NORMATIVĂ	INDICATOR DE MONITORIZARE	INSTITUȚIA RESPONSABILĂ	INSTITUȚII CO-RESPONSABILĂ	TERMEN APROBARE ÎN GUVERN (pentru toate Proiectele de Legi)	LUNĂ	ANUL IMPLEMENTĂRII	COSTURI ESTIMATIVE (mii lei)	ACOPERIT DIN BUGETUL DE STAT (mii lei)	ACOPERIT DIN ASISTENȚĂ EXTERNĂ (mii lei)	COSTURI NEACOPERITE (mii lei)
131	32010L0075	Directiva 2010/75/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 24 noiembrie 2010 privind emisiile industriale (prevenirea și controlul integrat al poluării) (reformare) (text cu relevanță pentru SEE), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L334 din 17 decembrie 2010	AA - Anexa XI, Capitolul 16			57	Proiect de Lege pentru modificarea Legii nr. 227/2022 privind emisiile industriale	Lege adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu	Mai 2027	Iulie	2027				
				RE 2025		100	Proiect de Ordin cu privire la aprobarea Ghidul cu privire la emiterea autorizației integrate de mediu, a autorizației de mediu și înregistrare a activităților	Ordin emis	MM - Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu		Mai	2026	540.00	300.00	240.00	0.00
132	32015L2193	Directiva 2015/2193 a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2015 privind limitarea emisiilor în atmosferă a anumitor poluanți provenind de la instalații medii de ardere (Text cu relevanță pentru SEE), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L313/1 din 28.11. 2015				57	Proiect de Lege pentru modificarea Legii nr. 227/2022 privind emisiile industriale			AM – Agenția de Mediu	Mai 2027	Iulie	2027				
133	32015D2119	Decizia de punere în aplicare (UE) 2015/2119 a Comisiei din 20 noiembrie 2015 de stabilire a concluziilor privind cele mai bune tehnici disponibile (BAT) în temeiul Directivei 2010/75/UE a Parlamentului European și a Consiliului, pentru producerea de panouri pe bază de lemn [notificată cu numărul C(2015) 8062] (Text cu relevanță pentru SEE)	AA - Anexa XI, Capitolul 16			101	Proiect de Ordin cu privire la aprobarea concluziilor privind cele mai bune tehnici disponibile (BAT) pentru producerea de panouri pe bază de lemn	Ordin emis	MM- Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu		Septembrie	2026	240.00	240.00		0.00
134	32013D0732	2013/732/UE: Decizia de punere în aplicare a Comisiei din 9 decembrie 2013 de stabilire a concluziilor privind cele mai bune tehnici disponibile (BAT), în temeiul Directivei 2010/75/UE a Parlamentului European și a Consiliului privind emisiile industriale, pentru producerea de cloralcali [notificată cu numărul C(2013) 8589] Text cu relevanță pentru SEE	AA - Anexa XI, Capitolul 16			102	Proiect de Ordin cu privire la aprobarea concluziilor privind cele mai bune tehnici disponibile (BAT) pentru producerea de cloralcali	Ordin emis	MM- Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu		Decembrie	2026	240.00	240.00		0.00
135	32012D0249	2012/249/UE: Decizia de punere în aplicare a Comisiei din 7 mai 2012 privind stabilirea perioadelor de pornire și de oprire în sensul Directivei 2010/75/UE a Parlamentului European și a Consiliului privind emisiile industriale [notificată cu numărul C(2012) 2948] Text cu relevanță pentru SEE				103	Proiect de Ordin cu privire la stabilirea perioadelor de pornire și de oprire a instalațiilor de ardere	Ordin emis	MM- Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu		Decembrie	2025	240.00	240.00		0.00
136	32012D0135	2012/135/UE: Decizia de punere în aplicare a Comisiei din 28 februarie 2012 de stabilire a concluziilor privind cele mai bune tehnici disponibile (BAT) în temeiul Directivei 2010/75/UE a Parlamentului European și a Consiliului privind emisiile industriale pentru producerea fontei și a oțelului [notificată cu numărul C(2012) 903] Text cu relevanță pentru SEE	AA - Anexa XI, Capitolul 16			104	Proiect de Ordin cu privire la aprobarea concluziilor privind cele mai bune tehnici disponibile (BAT) pentru producerea fontei și a oțelului	Ordin emis	MM- Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu		Mai	2026	240.00	240.00		0.00
137	32022D2427	Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/2427 a Comisiei din 6 decembrie 2022 de stabilire a concluziilor privind cele mai bune tehnici disponibile (BAT), în temeiul Directivei 2010/75/UE a Parlamentului European și a Consiliului privind emisiile industriale, pentru sistemele comune de gestionare și tratare a gazelor reziduale din sectorul chimic [notificată cu numărul C(2022) 8788] (Text cu relevanță pentru SEE)	AA - Anexa XI, Capitolul 16			105	Proiect de Ordin cu privire la aprobarea concluziilor privind cele mai bune tehnici disponibile (BAT) pentru sisteme comune de gestionare și tratare a gazelor reziduale din sectorul chimic	Ordin emis	MM- Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu		Decembrie	2026	240.00	240.00		0.00

NR. D/O	CELEX	DENUMIRE ACT UE	ACORD DE ASOCIERE	RAPORT EXTINDERE	FOAIE DE PARCURS	N/O	ACȚIUNE NORMATIVĂ	INDICATOR DE MONITORIZARE	INSTITUȚIA RESPONSABILĂ	INSTITUȚII CO-RESPONSABILĂ	TERMEN APROBARE ÎN GUVERN (pentru toate Proiectele de Legi)	LUNĂ	ANUL IMPLEMENTĂRII	COSTURI ESTIMATIVE (mii lei)	ACOPERIT DIN BUGETUL DE STAT (mii lei)	ACOPERIT DIN ASISTENȚĂ EXTERNĂ (mii lei)	COSTURI NEACOPERITE (mii lei)
138	32017D0302	Decizia de punere în aplicare (UE) 2017/302 a Comisiei din 15 februarie 2017 de stabilire a concluziilor privind cele mai bune tehnici disponibile (BAT), în temeiul Directivei 2010/75/UE a Parlamentului European și a Consiliului privind emisiile industriale, pentru creșterea intensivă a păsărilor de curte și a porcilor [notificată cu numărul C(2017) 688] (Text cu relevanță pentru SEE)	AA - Anexa XI, Capitolul 16			106	Proiect de Ordin cu privire la aprobarea concluziilor privind cele mai bune tehnici disponibile (BAT) pentru creșterea intensivă a păsărilor de curte și a porcilor	Ordin emis	MM- Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu		Decembrie	2025	240.00	240.00		0.00
139	32019D2010	Decizia de punere în aplicare (UE) 2019/2010 a Comisiei din 12 noiembrie 2019 de stabilire a concluziilor privind cele mai bune tehnici disponibile (BAT), în temeiul Directivei 2010/75/UE a Parlamentului European și a Consiliului privind emisiile industriale, pentru incinerarea deșeurilor [notificată cu numărul C (2019) 7987] (Text cu relevanță pentru SEE)	AA - Anexa XI, Capitolul 16			107	Proiect de Ordin cu privire la aprobarea concluziilor privind cele mai bune tehnici disponibile (BAT) pentru incinerarea deșeurilor	Ordin emis	MM- Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu		Decembrie	2025	240.00	240.00		0.00
140	32021D2326	Decizia de punere în aplicare (UE) 2021/2326 a Comisiei din 30 noiembrie 2021 de stabilire a concluziilor privind cele mai bune tehnici disponibile (BAT), în temeiul Directivei 2010/75/UE a Parlamentului European și a Consiliului privind emisiile industriale, pentru instalațiile de ardere de dimensiuni mari [notificată cu numărul C(2021) 8580] (Text cu relevanță pentru SEE)	AA - Anexa XI, Capitolul 16			108	Proiect de Ordin cu privire la aprobarea concluziilor privind cele mai bune tehnici disponibile (BAT) pentru instalațiile de ardere de dimensiuni mari	Ordin emis	MM- Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu		Decembrie	2025	240.00	240.00		0.00
141	32012L0018	Directiva 2012/18/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 4 iulie 2012 privind controlul pericolelor de accidente majore care implică substanțe periculoase, de modificare și de abrogare ulterior a Directivei 96/82/CE a Consiliului Text cu relevanță pentru SE				109	Proiect de Lege de modificare a Legii nr. 108/2020 privind controlul pericolelor de accidente majore care implică substanțe periculoase	Lege adoptată	MM-Minsiterul Mediului	AM – Agenția de Mediu	Martie 2027	Mai	2027	240.00	240.00		0.00
142	32024R1244	Regulamentul (UE) 2024/1244 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 aprilie 2024 privind raportarea datelor despre mediu provenite de la instalații industriale, de înființare a Portalului emisiilor industriale și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 166/2006 (Text cu relevanță pentru SEE)		RE 2025		110	Proiect de Hotărâre de Guvern pentru modificarea Hotărârii de Guvern nr. 373/2018 cu privire la Registrul național al emisiilor și al transferului de poluanți	Hotărâre adoptată	MM- Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu		August	2026	520.00	520.00		0.00
				RE 2025	GP - Planul de creștere economică	111	Proiect de Ordin privind aprobarea metodologiilor și cerințelor de raportare a datelor și informațiilor despre mediu de către operatorii economici	Ordin emis	MM- Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu		Iunie	2026	240.00	240.00		
143	32019D0070	Decizia (UE) 2019/70 a Comisiei din 11 ianuarie 2019 de stabilire a criteriilor de acordare a etichetei ecologice a UE pentru hârtia grafică și a criteriilor de acordare a etichetei ecologice a UE pentru hârtia absorbantă și produsele din hârtie absorbantă [notificată cu numărul C(2019) 3] (Text cu relevanță pentru SEE)	AA – Art. 86 și art. 375 lit. (f) PgAA – 3.IV.2	RE 2025		112	Proiect de Ordin cu privire la aprobarea criteriilor de acordare a etichetei ecologice pentru hârtia grafică	Ordin emis	MM – Ministerul Mediului	MOLDAC-Centrul Național de Acreditare "MOLDAC"		Mai	2026	216.30			216.30
	32019D0070					113	Proiect de Ordin cu privire la aprobarea criteriilor de acordare a etichetei ecologice pentru hârtia absorbantă și produsele din hârtie absorbantă	Ordin emis	MM – Ministerul Mediului	MOLDAC-Centrul Național de Acreditare "MOLDAC"		Mai	2026	216.30			
144	32018D1702	Decizia (UE) 2018/1702 a Comisiei din 8 noiembrie 2018 de stabilire a criteriilor etichetei ecologice a UE pentru lubrifianți [notificată cu numărul C(2018) 7125] (Text cu relevanță pentru SEE.)	AA – Art. 86 și art. 375 lit. (f) PgAA – 3.IV.2	RE 2025		114	Proiect de Ordin cu privire la aprobarea criteriilor de acordare a etichetei ecologice pentru lubrifianți	Ordin emis	MM – Ministerul Mediului	MOLDAC-Centrul Național de Acreditare "MOLDAC"		Februarie	2026	216.30			216.30
145	32018D0680	Decizia (UE) 2018/680 a Comisiei din 2 mai 2018 de stabilire a criteriilor de acordare a etichetei ecologice a UE pentru servicii de curățenie interioară [notificată cu numărul C (2018) 2503] (Text cu relevanță pentru SEE.)	AA – Art. 86 și art. 375 lit. (f) PgAA – 3.IV.2	RE 2025		115	Proiect de Ordin cu privire la aprobarea criteriilor de acordare a etichetei ecologice pentru servicii de curățenie interioară	Ordin emis	MM – Ministerul Mediului	MOLDAC-Centrul Național de Acreditare "MOLDAC"		Februarie	2026	216.30			216.30

NR. D/O	CELEX	DENUMIRE ACT UE	ACORD DE ASOCIERE	RAPORT EXTINDERE	FOAIE DE PARCURS	N/O	ACȚIUNE NORMATIVĂ	INDICATOR DE MONITORIZARE	INSTITUȚIA RESPONSABILĂ	INSTITUȚII CO-RESPONSABILĂ	TERMEN APROBARE ÎN GUVERN (pentru toate Proiectele de Legi)	LUNĂ	ANUL IMPLEMENTĂRII	COSTURI ESTIMATIVE (mii lei)	ACOPERIT DIN BUGETUL DE STAT (mii lei)	ACOPERIT DIN ASISTENȚĂ EXTERNĂ (mii lei)	COSTURI NEACOPERITE (mii lei)
146	32017D1216	Decizia (UE) 2017/1216 a Comisiei din 23 iunie 2017 de stabilire a criteriilor de acordare a etichetei ecologice a UE privind detergenții pentru mașini de spălat vase [notificată cu numărul C(2017) 4240] (Text cu relevanță pentru SEE.)	AA – Art. 86 și art. 375 lit. (f) PgAA – 3.IV.2	RE 2025		116	Proiect de Ordin cu privire la aprobarea criteriilor de acordare a etichetei ecologice privind detergenții pentru mașini de spălat vase	Ordin emis	MM – Ministerul Mediului	MOLDAC-Centrul Național de Acreditare "MOLDAC"		Iunie	2026	216.30			216.30
147	32017D1215	Decizia (UE) 2017/1215 a Comisiei din 23 iunie 2017 de stabilire a criteriilor de acordare a etichetei ecologice a UE pentru detergenții de uz industrial și instituțional pentru mașinile de spălat vase [notificată cu numărul C(2017) 4228] (Text cu relevanță pentru SEE.)	AA – Art. 86 și art. 375 lit. (f) PgAA – 3.IV.2	RE 2025		117	Proiect de Ordin ministrului mediului cu privire la aprobarea criteriilor de acordare a etichetei ecologice pentru pentru detergenții de uz industrial și instituțional pentru mașinile de spălat vase	Ordin emis	MM – Ministerul Mediului	MOLDAC-Centrul Național de Acreditare "MOLDAC"		Iunie	2026	216.30			216.30
148	32017D1219	Decizia (UE) 2017/1219 a Comisiei din 23 iunie 2017 de stabilire a criteriilor de acordare a etichetei ecologice a UE pentru detergenții de rufe de uz industrial și instituțional [notificată cu numărul C(2017) 4245] (Text cu relevanță pentru SEE.)	AA – Art. 86 și art. 375 lit. (f) PgAA – 3.IV.2	RE 2025		118	Proiect de Ordin cu privire la aprobarea criteriilor de acordare a etichetei ecologice pentru detergenții de rufe de uz industrial și instituțional	Ordin emis	MM – Ministerul Mediului	MOLDAC-Centrul Național de Acreditare "MOLDAC"		Iunie	2026	216.30			216.30
149	32017D0176	Decizia (UE) 2017/176 a Comisiei din 25 ianuarie 2017 de stabilire a criteriilor de acordare a etichetei ecologice a UE pentru pardoseli pe bază de lemn, de plută și de bambus [notificată cu numărul C(2017) 303] (Text cu relevanță pentru SEE.)	AA – Art. 86 și art. 375 lit. (f) PgAA – 3.IV.2	RE 2025		119	Proiect de Ordin cu privire la aprobarea criteriilor de acordare a etichetei ecologice pentru pardosepe bază de lemn, de plută și de bambus	Ordin emis	MM – Ministerul Mediului	MOLDAC-Centrul Național de Acreditare "MOLDAC"		Martie	2026	216.30			216.30
150	32021D0476	Decizia (UE) 2021/476 a Comisiei din 16 martie 2021 de stabilire a criteriilor de acordare a etichetei ecologice a UE pentru produse aparținând categoriei îmbrăcăminți rezistente [notificată cu numărul C(2021) 1579] (Text cu relevanță pentru SEE)	AA – Art. 86 și art. 375 lit. (f) PgAA – 3.IV.2	RE 2025		120	Proiect de Ordin cu privire la aprobarea criteriilor de acordare a etichetei ecologice pentru pentru produse aparținând categoriei îmbrăcăminți rezistente	Ordin emis	MM – Ministerul Mediului	MOLDAC-Centrul Național de Acreditare "MOLDAC"		Aprilie	2026	216.30			216.30
151	32014D0312	Decizia (UE) 2014/312 a Comisiei din 28 mai 2014 de stabilire a criteriilor ecologice de acordare a etichetei ecologice a UE pentru vopselele și lacurile de interior și exterior [notificată cu numărul C(2014) 3429] (Text cu relevanță pentru SEE)	AA – Art. 86 și art. 375 lit. (f) PgAA – 3.IV.2	RE 2025		121	Proiect de Ordin cu privire la aprobarea criteriilor de acordare a etichetei ecologice pentru vopselele și lacurile de interior și exterior	Ordin emis	MM – Ministerul Mediului	MOLDAC-Centrul Național de Acreditare "MOLDAC"		Ianuarie	2026	216.30			216.30
152	32020D1804	Decizia (UE) 2020/1804 a Comisiei din 27 noiembrie 2020 de stabilire a criteriilor de acordare a etichetei ecologice a UE pentru afișajele electronice [notificată cu numărul C (2020) 8156] (Text cu relevanță pentru SEE)	AA – Art. 86 și art. 375 lit. (f) PgAA – 3.IV.2	RE 2025		122	Proiect de Ordin cu privire la aprobarea criteriilor de acordare a etichetei ecologice pentru afișajele electronice	Ordin emis	MM – Ministerul Mediului	MOLDAC-Centrul Național de Acreditare "MOLDAC"		Aprilie	2026	216.30			216.30
153	32016D1332	Decizia (UE) 2016/1332 a Comisiei din 28 iulie 2016 de stabilire a criteriilor ecologice de acordare a etichetei ecologice a UE pentru mobilier [notificată cu numărul C(2016) 4778] (Text cu relevanță pentru SEE)	AA – Art. 86 și art. 375 lit. (f) PgAA – 3.IV.2	RE 2025		123	Proiect de Ordin cu privire la aprobarea criteriilor de acordare a etichetei ecologice pentru mobilier	Ordin emis	MM – Ministerul Mediului	MOLDAC-Centrul Național de Acreditare "MOLDAC"		Ianuarie	2026	216.30			216.30
154	32014D0391	Decizia (UE) 2014/391 a Comisiei din 23 iunie 2014 de stabilire a criteriilor ecologice de acordare a etichetei ecologice a UE pentru saltelele de pat [notificată cu numărul C(2014) 4083] (Text cu relevanță pentru SEE)	AA – Art. 86 și art. 375 lit. (f) PgAA – 3.IV.2	RE 2025		124	Proiect de Ordin cu privire la aprobarea criteriilor de acordare a etichetei ecologice pentru saltelele de pat	Ordin emis	MM – Ministerul Mediului	MOLDAC-Centrul Național de Acreditare "MOLDAC"		Ianuarie	2026	216.30			216.30
155	32023D1809	Decizia (UE) 2023/1809 a Comisiei din 14 septembrie 2023 de stabilire a criteriilor de acordare a etichetei ecologice a UE pentru produsele de igienă absorbante [notificată cu numărul C(2023) 6024] (Text cu relevanță pentru SEE)	AA – Art. 86 și art. 375 lit. (f) PgAA – 3.IV.2	RE 2025		125	Proiect de Ordin cu privire la aprobarea criteriilor de acordare a etichetei ecologice pentru produsele de igienă absorbante	Ordin emis	MM – Ministerul Mediului	MOLDAC-Centrul Național de Acreditare "MOLDAC"		Decembrie	2025	216.30			216.30
156	32021D1870	Decizia (UE) 2021/1870 a Comisiei din 22 octombrie 2021 de stabilire a criteriilor de acordare a etichetei ecologice a UE pentru produsele cosmetice și produsele pentru îngrijirea animalelor [notificată cu numărul C (2021) 7500] (Text cu relevanță pentru SEE)	AA – Art. 86 și art. 375 lit. (f) PgAA – 3.IV.2	RE 2025		126	Proiect de Ordin cu privire la aprobarea criteriilor de acordare a etichetei ecologice pentru produsele cosmetice și produsele pentru îngrijirea animalelor	Ordin emis	MM – Ministerul Mediului	MOLDAC-Centrul Național de Acreditare "MOLDAC"		Februarie	2026	216.30			216.30
EMAS																	

NR. D/O	CELEX	DENUMIRE ACT UE	ACORD DE ASOCIERE	RAPORT EXTINDERE	FOAIE DE PARCURS	N/O	ACȚIUNE NORMATIVĂ	INDICATOR DE MONITORIZARE	INSTITUȚIA RESPONSABILĂ	INSTITUȚII CO-RESPONSABILĂ	TERMEN APROBARE ÎN GUVERN (pentru toate Proiectele de Legi)	LUNĂ	ANUL IMPLEMENTĂRII	COSTURI ESTIMATIVE (mii lei)	ACOPERIT DIN BUGETUL DE STAT (mii lei)	ACOPERIT DIN ASISTENȚĂ EXTERNĂ (mii lei)	COSTURI NEACOPERITE (mii lei)
157	32009R1221	Regulamentul (CE) nr. 1221/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 noiembrie 2009 privind participarea voluntară a organizațiilor la un sistem comunitar de management de mediu și audit (EMAS) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 761/2001 și a Deciziilor 2001/681/CE și 2006/193/CE ale Comisiei				127	Proiect de Hotărâre de Guvern privind participarea voluntară a organizațiilor la un sistem de management de mediu și audit	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului			Iulie	2026	150.00	50.00	100.00	0.00
158	32023D2463	Decizia Comisiei (UE) 2023/2463 din 3 noiembrie 2023 privind publicarea ghidului utilizatorului care stabilește etapele necesare pentru participarea la sistemul UE de management de mediu și audit (EMAS) în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1221/2009 al Parlamentului European și al Consiliului				128	Proiect de Ordin privind publicarea ghidului utilizatorului care stabilește etapele necesare pentru participarea la sistemul UE de management de mediu și audit (EMAS)	Ordin emis	MM – Ministerul Mediului			Iulie	2027	30.00	10.00	20.00	0.00
159	32011D0832	Decizia Comisiei 2011/832/UE din 7 decembrie 2011 privind un ghid pentru înregistrarea colectivă la nivelul UE, înregistrarea organizațiilor în țări terțe și înregistrarea globală în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1221/2009 al Parlamentului European și al Consiliului privind participarea voluntară a organizațiilor la un sistem comunitar de management de mediu și audit (EMAS)				129	Proiect de Ordin privind aprobarea ghidului pentru înregistrarea colectivă la nivelul UE , înregistrarea organizațiilor din țări terțe și înregistrarea globală în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1221/2009 al Parlamentului European și al Consiliului privind participarea voluntară a organizațiilor la un sistem comunitar de management de mediu și audit (EMAS)	Ordin emis	MM – Ministerul Mediului			Iulie	2027	30.00	10.00	20.00	0.00
Climă																	
						130	Proiect de Hotărâre de Guvern pentru aprobarea Programului de Reducere a Riscurilor de Dezastre Naturale 2026-2030	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului	MAI – Ministerul Afacerilor Interne		Septembrie	2026	189.09	189.09		
160	32018R2066	Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2018/2066 al Comisiei din 19 decembrie 2018 privind monitorizarea și raportarea emisiilor de gaze cu efect de seră în conformitate cu Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 601/2012 al Comisiei (Text cu relevanță pentru SEE.)	AA - Titlul IV, Anexa XII, Capitolul 17	RE 2025		131	Proiect de Hotărâre de Guvern de modificare a Hotărârii de Guvern nr. 575/2024 pentru aprobarea Regulamentului privind monitorizarea, raportarea și verificarea emisiilor de gaze cu efect de seră provenite de la instalațiile staționare și activitățile din domeniul aviației	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, AAC - Autoritatea Aeronautică Civilă		Decembrie	2026	189.09	189.09		0.00
				RE 2025	GP - Planul de creștere economică	132	Proiect de Ordin pentru aprobarea Ghidului metodologic pentru operatorii instalațiilor privind elaborarea planurilor de monitorizare a emisiilor de GES și raportarea emisiilor de GES	Ordin emis	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu		Martie	2026				
161	32018R2067	Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2018/2067 al Comisiei din 19 decembrie 2018 privind verificarea datelor și acreditarea verificatorilor în conformitate cu Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului (Text cu relevanță pentru SEE.)	AA - Titlul IV, Anexa XII, Capitolul 17	RE 2025	GP - Planul de creștere economică	133	Proiect de Hotărâre de Guvern pentru aprobarea Regulamentul privind acreditarea și cerințele aplicabile verificatorilor emisiilor de gaze cu efect de seră	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului	MDED – Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării		Aprilie	2026	300.00	300.00		0.00

NR. D/O	CELEX	DENUMIRE ACT UE	ACORD DE ASOCIERE	RAPORT EXTINDERE	FOAIE DE PARCURS	N/O	ACȚIUNE NORMATIVĂ	INDICATOR DE MONITORIZARE	INSTITUȚIA RESPONSABILĂ	INSTITUȚII CO-RESPONSABILĂ	TERMEN APROBARE ÎN GUVERN (pentru toate Proiectele de Legi)	LUNĂ	ANUL IMPLEMENTĂRII	COSTURI ESTIMATIVE (mii lei)	ACOPERIT DIN BUGETUL DE STAT (mii lei)	ACOPERIT DIN ASISTENȚĂ EXTERNĂ (mii lei)	COSTURI NEACOPERITE (mii lei)
162	32024R2620	Regulamentul delegat (UE) 2024/2620 al Comisiei din 30 iulie 2024 de completare a Directivei 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește cerințele pentru a se considera că gazele cu efect de seră s-au legat chimic permanent într-un produs		RE 2025		134	Proiect de Lege de modificare a Legii nr. 74/2024 privind acțiunile climatice	Lege adoptată	MM – Ministerul Mediului		Noiembrie 2026	Decembrie	2026	294.23			
163	32009D0450	2009/450/CE: Decizia Comisiei din 8 iunie 2009 privind interpretarea detaliată a activităților de aviație enumerate în anexa I la Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului [notificată cu numărul de document C(2009) 4293] (Text cu relevanță pentru SEE)		RE 2025		131	Proiect de Hotărâre de Guvern de modificare a Hotărârii de Guvern nr. 575/2024 pentru aprobarea Regulamentului privind monitorizarea, raportarea și verificarea emisiilor de gaze cu efect de seră provenite de la instalațiile staționare și activitățile din domeniul aviației	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, AAC - Autoritatea Aeronautică Civilă		Decembrie	2026	189.09	189.09		
164	32010R0606	Regulamentul (UE) nr. 606/2010 al Comisiei din 9 iulie 2010 privind aprobarea unui instrument simplificat dezvoltat de organizația europeană pentru siguranța navigației aeriene (Eurocontrol) pentru estimarea consumului de combustibil al anumitor operatori de aeronave cu emisii mici (Text cu relevanță pentru SEE)		RE 2025		131	Proiect de Hotărâre de Guvern de modificare a Hotărârii de Guvern nr. 575/2024 pentru aprobarea Regulamentului privind monitorizarea, raportarea și verificarea emisiilor de gaze cu efect de seră provenite de la instalațiile staționare și activitățile din domeniul aviației	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, AAC - Autoritatea Aeronautică Civilă		Decembrie	2026				
165	32025R0927	Regulamentul delegat (UE) 2025/927 al Comisiei din 20 mai 2025 de completare a Directivei 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește măsurile adoptate de Organizația Aviației Civile Internaționale pentru monitorizarea, raportarea și verificarea emisiilor provenite din aviație în scopul implementării unei măsuri globale bazate pe piață și de abrogare a Regulamentului delegat (UE) 2019/1603 al Comisiei		RE 2025		131	Proiect de Hotărâre de Guvern de modificare a Hotărârii de Guvern nr. 575/2024 pentru aprobarea Regulamentului privind monitorizarea, raportarea și verificarea emisiilor de gaze cu efect de seră provenite de la instalațiile staționare și activitățile din domeniul aviației	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, AAC - Autoritatea Aeronautică Civilă		Decembrie	2026				
166	32023R2849	Regulamentul delegat (UE) 2023/2849 al Comisiei din 12 octombrie 2023 de completare a Regulamentului (UE) 2015/757 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește normele de raportare și transmitere a datelor agregate privind emisiile la nivel de companie	AA- Art. 95, lit. (d)	RE 2025		135	Proiect de Hotărâre de Guvern pentru modificarea Hotărârii de Guvern nr. 544/2024 pentru aprobarea Regulamentului privind monitorizarea, raportarea și verificarea emisiilor de gaze cu efect de seră generate de transportul maritim	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	MM – Ministerul Mediului		Decembrie	2026	189.09	189.09		0.00
167	32023R2599	Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2023/2599 al Comisiei din 22 noiembrie 2023 de stabilire a normelor de aplicare a Directivei 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește administrarea companiilor de transport maritim de către autoritățile de administrare în ceea ce privește o companie de transport maritim	AA - Titlul IV, Anexa XII, Capitolul 17	RE 2025		135	Proiect de Hotărâre de Guvern pentru modificarea Hotărârii de Guvern nr. 544/2024 pentru aprobarea Regulamentului privind monitorizarea, raportarea și verificarea emisiilor de gaze cu efect de seră generate de transportul maritim	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	MM – Ministerul Mediului		Decembrie	2026				
168	32023R2917	Regulamentul delegat (UE) 2023/2917 al Comisiei din 20 octombrie 2023 privind activitățile de verificare, acreditarea verificatorilor și aprobarea planurilor de monitorizare de către autoritățile administrative în temeiul Regulamentului (UE) 2015/757 al Parlamentului European și al Consiliului privind monitorizarea, raportarea și verificarea emisiilor de gaze cu efect de seră provenite din transportul maritim și de abrogare a Regulamentului delegat (UE) 2016/2072 al Comisiei		RE 2025		135	Proiect de Hotărâre de Guvern pentru modificarea Hotărârii de Guvern nr. 544/2024 pentru aprobarea Regulamentului privind monitorizarea, raportarea și verificarea emisiilor de gaze cu efect de seră generate de transportul maritim	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	MM – Ministerul Mediului		Decembrie	2026				
169	32016R1928	Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2016/1928 al Comisiei privind determinarea mărfurilor transportate pentru categoriile de nave, altele decât navele de pasageri, navele ro-ro și navele container, în temeiul Regulamentului (UE) 2015/757 al Parlamentului European și al Consiliului privind monitorizarea, raportarea și verificarea emisiilor de dioxid de carbon provenite din transportul maritim		RE 2025		135	Proiect de Hotărâre de Guvern pentru modificarea Hotărârii de Guvern nr. 544/2024 pentru aprobarea Regulamentului privind monitorizarea, raportarea și verificarea emisiilor de gaze cu efect de seră generate de transportul maritim	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	MM – Ministerul Mediului		Decembrie	2026				

NR. D/O	CELEX	DENUMIRE ACT UE	ACORD DE ASOCIERE	RAPORT EXTINDERE	FOAIE DE PARCURS	N/O	ACȚIUNE NORMATIVĂ	INDICATOR DE MONITORIZARE	INSTITUȚIA RESPONSABILĂ	INSTITUȚII CO-RESPONSABILĂ	TERMEN APROBARE ÎN GUVERN (pentru toate Proiectele de Legi)	LUNĂ	ANUL IMPLEMENTĂRII	COSTURI ESTIMATIVE (mii lei)	ACOPERIT DIN BUGETUL DE STAT (mii lei)	ACOPERIT DIN ASISTENȚĂ EXTERNĂ (mii lei)	COSTURI NEACOPERITE (mii lei)
170	32023R2449	Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2023/2449 al Comisiei din 6 noiembrie 2023 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) 2015/757 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește modelele pentru planurile de monitorizare, rapoartele de emisii, documentele de conformitate și rapoartele la nivel de întreprindere și de abrogare a Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2016/1927 al Comisiei		RE 2025		135	Proiect de Hotărâre de Guvern pentru modificarea Hotărârii de Guvern nr. 544/2024 pentru aprobarea Regulamentului privind monitorizarea, raportarea și verificarea emisiilor de gaze cu efect de seră generate de transportul maritim	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	MM – Ministerul Mediului		Decembrie	2026				
171	32023R2776	Regulamentul delegat (UE) 2023/2776 al Comisiei din 12 octombrie 2023 de modificare a Regulamentului (UE) 2015/757 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește normele de monitorizare a emisiilor de gaze cu efect de seră și a altor informații relevante provenite din transportul maritim		RE 2025		135	Proiect de Hotărâre de Guvern pentru modificarea Hotărârii de Guvern nr. 544/2024 pentru aprobarea Regulamentului privind monitorizarea, raportarea și verificarea emisiilor de gaze cu efect de seră generate de transportul maritim	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	MM – Ministerul Mediului		Decembrie	2026				
172	32023R2297	Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2023/2297 al Comisiei din 26 octombrie 2023 de identificare a porturilor de transbordare a containerelor învecinate în temeiul Directivei 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului		RE 2025		135	Proiect de Hotărâre de Guvern pentru modificarea Hotărârii de Guvern nr. 544/2024 pentru aprobarea Regulamentului privind monitorizarea, raportarea și verificarea emisiilor de gaze cu efect de seră generate de transportul maritim	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	MM – Ministerul Mediului		Decembrie	2026				
173	32023D2895	Decizia de punere în aplicare (UE) 2023/2895 a Comisiei din 19 decembrie 2023 de stabilire a listei insulelor și porturilor menționate la articolul 12 alineatul (3) litera (d) din Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a listei contractelor de servicii publice transnaționale sau a obligațiilor de servicii publice transnaționale menționate la articolul 12 alineatul (3) litera (c) din directiva respectivă		RE 2025		135	Proiect de Hotărâre de Guvern pentru modificarea Hotărârii de Guvern nr. 544/2024 pentru aprobarea Regulamentului privind monitorizarea, raportarea și verificarea emisiilor de gaze cu efect de seră generate de transportul maritim	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	MM – Ministerul Mediului		Decembrie	2026				
174	32024D0411	Decizia de punere în aplicare (UE) 2024/411 a Comisiei din 30 ianuarie 2024 privind lista companiilor de transport maritim care specifică autoritatea administrativă pentru o companie de transport maritim în conformitate cu Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului		RE 2025		135	Proiect de Hotărâre de Guvern pentru modificarea Hotărârii de Guvern nr. 544/2024 pentru aprobarea Regulamentului privind monitorizarea, raportarea și verificarea emisiilor de gaze cu efect de seră generate de transportul maritim	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	MM – Ministerul Mediului		Decembrie	2026				
175	32018R0841	Regulamentul (UE) 2018/841 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2018 privind includerea emisiilor și a absorbțiilor de gaze cu efect de seră provenite din exploatarea terenurilor, schimbarea destinației terenurilor și silvicultură în cadrul politicii energetice și climatice pentru 2030 și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 525/2013 și a Deciziei nr. 529/2013/UE (Text cu relevanță pentru SEE)				136	Proiect de Hotărâre de Guvern privind includerea emisiilor și absorbțiilor de gaze cu efect de seră provenite din exploatarea terenurilor, schimbarea destinației terenurilor și silvicultură în cadrul politicii privind clima și energia pentru 2030	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului	MAIA – Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare		Septembrie	2027	189.09	189.09		
176	32021R1119	Regulamentul (UE) 2021/1119 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 iunie 2021 de stabilire a cadrului pentru atingerea neutralității climatice și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 401/2009 și (UE) 2018/1999 („Legea europeană a climei")		RE 2025		134	Proiect de Lege de modificare a Legii nr. 74/2024 privind acțiunile climatice	Lege adoptată	MM – Ministerul Mediului		Octombrie 2026	Decembrie	2026				
177	02003L0087	Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 octombrie 2003 de stabilire a unui sistem de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră în cadrul Uniunii și de modificare a Directivei 96/61/CE a Consiliului (Text cu relevanță pentru SEE)	AA - Titlul IV, Anexa XII, Capitolul 17	RE 2025	GP - Planul de creștere economică	134	Proiect de Lege de modificare a Legii nr. 74/2024 privind acțiunile climatice	Lege adoptată	MM – Ministerul Mediului		Octombrie 2026	Decembrie	2026				

NR. D/O	CELEX	DENUMIRE ACT UE	ACORD DE ASOCIERE	RAPORT EXTINDERE	FOAIE DE PARCURS	N/O	ACȚIUNE NORMATIVĂ	INDICATOR DE MONITORIZARE	INSTITUȚIA RESPONSABILĂ	INSTITUȚII CO-RESPONSABILĂ	TERMEN APROBARE ÎN GUVERN (pentru toate Proiectele de Legi)	LUNĂ	ANUL IMPLEMENTĂRII	COSTURI ESTIMATIVE (mii lei)	ACOPERIT DIN BUGETUL DE STAT (mii lei)	ACOPERIT DIN ASISTENȚĂ EXTERNĂ (mii lei)	COSTURI NEACOPERITE (mii lei)
				RE 2025		137	Proiect de Lege pentru modificarea Codului contravențional nr. 218/2008 (în vederea transpunerii articolului 16 „Sancțiuni" din Directiva 2003/87/CE)	Lege adoptată	MM – Ministerul Mediului	MJ – Ministerul Justiției	Septembrie 2026	Noiembrie	2026				
178	02019R0331-20240101	Regulamentul delegat (UE) 2019/331 al Comisiei din 19 decembrie 2018 de stabilire a unor norme tranzitorii la nivelul Uniunii pentru alocarea armonizată cu titlu gratuit a certificatelor de emisii în temeiul articolului 10a din Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului (Text cu relevanță pentru SEE.)		RE 2025		138	Proiect de Hotărâre de Guvern pentru aprobarea Regulamentului cu privire la alocarea gratuită a certificatelor de emisii	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului			Septembrie	2027	189.09	189.09		0.00
179	02019R1842-20220619	Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/1842 al Comisiei din 31 octombrie 2019 de stabilire a normelor de aplicare a Directivei 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește dispozițiile suplimentare privind ajustările alocării cu titlu gratuit a certificatelor de emisii datorate modificărilor nivelului de activitate				138	Proiect de Hotărâre de Guvern pentru aprobarea Regulamentului cu privire la alocarea gratuită a certificatelor de emisii	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului			Septembrie	2027				
180	32023R2441	Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2023/2441 al Comisiei din 31 octombrie 2023 de stabilire a normelor de aplicare a Directivei 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește conținutul și formatul planurilor de neutralitate climatică necesare pentru acordarea alocării cu titlu gratuit a certificatelor de emisii		RE 2025		139	Proiect de Ordin privind aprobarea conținutului și formatului planurilor de neutralitate climatică necesare pentru acordarea alocării cu titlu gratuit a certificatelor de emisii	Ordin emis	MM – Ministerul Mediului			Septembrie	2027	189.09	189.09		0.00
				RE 2025		140	Proiect de Hotărâre de Guvern privind aprobarea Strategiei de dezvoltare pe termen lung cu emisii reduse	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului			August	2026	1000.00	1000.00		0.00
				RE 2025		141	Proiect de Hotărâre de Guvern de modificare a Hotărârii de Guvern nr. 659/2023 cu privire la aprobarea Programului de dezvoltare cu emisii reduse al Republicii Moldova până în anul 2030	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului			Iunie	2027	235.38	235.38		0.00
181	32019R0631	Regulamentul (UE) 2019/631 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 aprilie 2019 de stabilire a standardelor de performanță privind emisiile de CO2 pentru autoturismele noi și pentru vehiculele utilitare ușoare noi și de abrogare a Regulamentelor (CE) nr. 443/2009 și (UE) nr. 510/2011				142	Proiect de Hotărâre de Guvern privind aprobarea Regulamentului privind stabilirea standardelor de performanță privind emisiile de CO2 pentru autoturismele noi și pentru vehiculele utilitare ușoare noi	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	MM – Ministerul Mediului		Decembrie	2028	189.08	189.08		0.00
182	32021R0392	Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2021/392 al Comisiei din 4 martie 2021 privind monitorizarea și raportarea datelor referitoare la emisiile de CO2 de la autoturismele și vehiculele utilitare ușoare, în conformitate cu Regulamentul (UE) 2019/631 al Parlamentului European și al Consiliului și de abrogare Regulamentul de punere în aplicare al Comisiei (UE) nr. 1014/2010, (UE) nr 293/2012, (UE) 2017/1152 și (UE) 2017/1153 (Text cu relevanță pentru SEE				143	Proiect de Hotărâre de Guvern privind aprobarea Regulamentului privind monitorizarea și raportarea datelor referitoare la emisiile de CO2 de la autoturismele și vehiculele utilitare ușoare	Ordin emis	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	MM – Ministerul Mediului		Decembrie	2028	189.00	189.00		0.00

NR. D/O	CELEX	DENUMIRE ACT UE	ACORD DE ASOCIERE	RAPORT EXTINDERE	FOAIE DE PARCURS	N/O	ACȚIUNE NORMATIVĂ	INDICATOR DE MONITORIZARE	INSTITUȚIA RESPONSABILĂ	INSTITUȚII CO-RESPONSABILĂ	TERMEN APROBARE ÎN GUVERN (pentru toate Proiectele de Legi)	LUNĂ	ANUL IMPLEMENTĂRII	COSTURI ESTIMATIVE (mii lei)	ACOPERIT DIN BUGETUL DE STAT (mii lei)	ACOPERIT DIN ASISTENȚĂ EXTERNĂ (mii lei)	COSTURI NEACOPERITE (mii lei)
183	32023R2767	Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2023/2767 al Comisiei din 13 decembrie 2023 de stabilire a unei proceduri de aprobare și certificare a tehnologiilor inovatoare de reducere a emisiilor de CO2 de la autoturismele și vehiculele utilitare ușoare în conformitate cu Regulamentul (UE) 2019/631 al Parlamentului European și al Consiliul				144	Proiect de Ordin privind procedura de aprobare și certificare a tehnologiilor inovatoare de reducere a emisiilor de CO2 de la autoturisme și vehiculele utilitare ușoare	Ordin emis	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Decembrie	2028	189.00	189.00		0.00
184	32023R2867	Regulamentul delegat (UE) 2023/2867 al Comisiei din 5 octombrie 2023 de completare a Regulamentului (UE) 2019/631 al Parlamentului European și al Consiliului prin stabilirea principiilor directoare și a criteriilor pentru definirea procedurilor de verificare a valorilor emisiilor de CO 2 și consumului de carburant ale autoturismelor și vehiculelor utilitare ușoare aflate în circulație (verificare în serviciu)				142	Proiect de Hotărâre de Guvern privind aprobarea Regulamentului privind stabilirea standardelor de performanță privind emisiile de CO2 pentru autoturismele noi și pentru vehiculele utilitare ușoare noi	Ordin emis	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Decembrie	2028	189.00	189.00		0.00
185	02023R2866-20240407	Regulamentul de implementare (UE) 2023/2866 al Comisiei din 15 decembrie 2023 de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2019/631 al Parlamentului European și al Consiliului prin stabilirea procedurilor pentru efectuarea verificării valorilor emisiilor de CO 2 și consumului de combustibil ale autoturismelor și vehiculelor utilitare ușoare aflate în circulație (verificare în circulație)				145	Proiect de Hotărâre de Guvern privind aprobarea Regulamentului privind procedurile pentru efectuarea verificării valorilor emisiilor de CO2 și consumului de combustibil ale autoturismelor și vehiculelor utilitare ușoare	Hotărâre adoptată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Decembrie	2028	189.00	189.00		0.00
186	32019R1242	Regulamentul (UE) 2019/1242 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019 de stabilire a standardelor de performanță privind emisiile de CO2 pentru vehiculele grele noi și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 595/2009 și (UE) 2018/956 ale Parlamentului European și ale Consiliului și a Directivei 96/53/CE a Consiliului				146	Proiect de Hotărâre de Guvern privind aprobarea Regulamentului de stabilire a standardelor de performanță privind emisiile de CO2 pentru vehiculele grele noi	Ordin emis	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Decembrie	2027	189.00	189.00		
187	32024R1127	Regulamentul delegat (UE) 2024/1127 al Comisiei din 8 februarie 2024 de completare a Regulamentului (UE) 2019/1242 al Parlamentului European și al Consiliului prin stabilirea principiilor directoare și a criteriilor pentru definirea procedurilor de verificare a emisiilor de CO2 și a combustibilului valorile de consum ale vehiculelor grele aflate în circulație (verificare în funcționare)				147	Proiect de Hotărâre de Guvern privind aprobarea Regulamentului privind procedurile de verificare a emisiilor de CO2 și a combustibilului valorile de consum ale vehiculelor grele aflate în circulație	Ordin emis	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale			Decembrie	2028	189.00	189.00		0.00
188	32019R0633	Directiva 1999/94/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 1999 privind disponibilitatea informațiilor cu privire la consumul de carburant și emisiile de CO2 destinate consumatorilor la comercializarea autoturismelor noi				148	Proiect de Ordin pentru aprobarea Formatului și conținutului etichetei privind consumul de combustibil și emisiile de CO2 destinate consumatorilor la comercializarea autoturismelor noi	Ordin emis	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	MM – Ministerul Mediului		Decembrie	2026	189.00	189.00		0.00
189	32023R0956	Regulamentul (UE) 2023/956 al Parlamentului European și al Consiliului din 10 mai 2023 de instituire a unui mecanism de ajustare la frontieră a emisiilor de carbon (Text cu relevanță pentru SEE)		RE 2025		134	Proiect de Lege de modificare a Legii nr. 74/2024 privind acțiunile climatice	Lege adoptată	MM – Ministerul Mediului		Octombrie 2026	Decembrie	2026				
190	32009L0031	Directiva 2009/31/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009 privind stocarea geologică a dioxidului de carbon și de modificare a Directivei 85/337/CEE a Consiliului, a Directivelor Parlamentului European și a Consiliului 2000/60/CE, 2001/80/CE, 2004/35/CE, 2006/12/CE, 2008/1/CE și Regulamentul (CE) nr. 1013/2006 (Text cu relevanță pentru SEE)		RE 2025		149	Proiect de Lege de modificare a Codului subsolului nr 246/2024	Lege adoptată	MM – Ministerul Mediului		Mai 2027	Iulie	2027				

NR. D/O	CELEX	DENUMIRE ACT UE	ACORD DE ASOCIERE	RAPORT EXTINDERE	FOAIE DE PARCURS	N/O	ACȚIUNE NORMATIVĂ	INDICATOR DE MONITORIZARE	INSTITUȚIA RESPONSABILĂ	INSTITUȚII CO-RESPONSABILĂ	TERMEN APROBARE ÎN GUVERN (pentru toate Proiectele de Legi)	LUNĂ	ANUL IMPLEMENTĂRII	COSTURI ESTIMATIVE (mii lei)	ACOPERIT DIN BUGETUL DE STAT (mii lei)	ACOPERIT DIN ASISTENȚĂ EXTERNĂ (mii lei)	COSTURI NEACOPERITE (mii lei)
191	32010D0670	2010/670/UE: Decizia Comisiei din 3 noiembrie 2010 de stabilire a criteriilor și măsurilor pentru finanțarea proiectelor demonstrative comerciale care vizează captarea și stocarea geologică a CO 2 în condiții de siguranță pentru mediu, precum și proiecte demonstrative de tehnologii inovatoare de energie regenerabilă în cadrul schemei pentru comercializarea cotelor de emisii de gaze cu efect de seră în cadrul Comunității, instituită prin Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului (notificată sub documentul C(2010) 7499)		RE 2025		150	Proiect de Hotărâre de Guvern cu privire la stabilirea criteriilor și măsurilor pentru finanțarea proiectelor demonstrative comerciale care vizează captarea și stocarea geologică a CO2 în condiții de siguranță pentru mediu, precum și proiecte demonstrative de tehnologii inovatoare de energie regenerabilă în cadrul lung cu emisii reduse cotelor de emisii de gaze cu efect de seră		MM – Ministerul Mediului			August	2027				
Protecție civilă																	
192	32013D1313	Decizia nr. 1313/2013/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 17 decembrie 2013 privind un mecanism de protecție civilă al Uniunii	AA – Art.119 PgAA – 3.III RA – Capitolul 24	RE 2023		151	Proiect de Lege privind participarea Republicii Moldova la Mecanismul de protecție civilă al Uniunii Europene	Lege adoptată	MAI – Ministerul Afacerilor Interne	IGSU – Inspectoratul General per	Septembrie 2026	Noiembrie	2026	189.08	189.08		0.00
				RE 2025		152	Proiect de Hotărâre de Guvern privind organizarea și funcționarea Ministerului Mediului	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM-Agenția de Mediu		Ianuarie	2026	155.00	155.00		
Acțiuni din Agenda de Reforme																	
				RE 2023, RE 2024, RE 2025	GP - Planul de creștere economică	153	Proiect de Hotărâre de Guvern cu privire la funcționarea Inspectoratului pentru Protecția Mediului	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului	IPM – Inspectoratul pentru Protecția Mediului		Martie	2026	155.00	155.00		0.00
				RE 2023, RE 2024, RE 2025	GP - Planul de creștere economică	154	Proiect de Hotărâre de Guvern cu privire la reorganizarea Agenției de Mediu	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM-Agenția de Mediu		Martie	2026	155.00	155.00		0.00
				RE 2023, RE 2024, RE 2025	GP - Planul de creștere economică	155	Proiect de Hotărâre de Guvern cu privire la reorganizarea Agenției „Moldsilva"	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului	Agenția Moldsilva		Decembrie	2026	155.00	155.00		0.00
				RE 2025	GP - Planul de creștere economică	156	Proiectul de Hotărâre de Guvern privind crearea insituției responsabile de gestionarea Ariilor Naturale protejate	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului			August	2026	155.00	155.00		0.00
					GP - Planul de creștere economică	157	Proiect de Lege pentru modificarea unor acte normative pentru eficientizarea activității de control în domeniul protecției mediului	Lege adoptată	MM – Ministerul Mediului	IPM- Inspectoratul pentru Protecția Mediului	Aprilie 2026	Iunie	2026	248.00	248.00		0.00
				RE 2025	GP - Planul de creștere economică	158	Proiect de Ordin privind aprobarea metodologiilor de verificare a calității rapoartelor de automonitorizare	Ordin emis	MM – Ministerul Mediului	AM- Agenția de Mediu		Iunie	2026	145.00	145.00		0.00
					GP - Planul de creștere economică	159	Proiect de Ordin privind mecanismul de aplicare a plăților pentru poluarea mediului și a taxelor pentru utilizarea resurselor naturale	Ordin emis	MM – Ministerul Mediului			Decembrie	2026	190.00	190.00		0.00

NR. D/O	CELEX	DENUMIRE ACT UE	ACORD DE ASOCIERE	RAPORT EXTINDERE	FOAIE DE PARCURS	N/O	ACȚIUNE NORMATIVĂ	INDICATOR DE MONITORIZARE	INSTITUȚIA RESPONSABILĂ	INSTITUȚII CO-RESPONSABILĂ	TERMEN APROBARE ÎN GUVERN (pentru toate Proiectele de Legi)	LUNĂ	ANUL IMPLEMENTĂRII	COSTURI ESTIMATIVE (mii lei)	ACOPERIT DIN BUGETUL DE STAT (mii lei)	ACOPERIT DIN ASISTENȚĂ EXTERNĂ (mii lei)	COSTURI NEACOPERITE (mii lei)
					GP - Planul de creștere economică	160	Proiect de Hotărâre de Guvern pentru aprobarea Programului de dezvoltare a sistemului integrat de monitorizare a mediului	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului	AM - Agenția de Mediu		Decembrie	2026	482.00	482.00		0.00
					GP - Planul de creștere economică	161	Proiect de Hotărâre de Guvern cu privire la Ciclul I al Inventarului Forestier Național	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului	Agenția „Moldsilva"		Mai	2026	208.00			208.00
					GP - Planul de creștere economică	162	Proiect de Ordin privind aprobarea Metodologiei pentru desfășurarea Ciclului I al Inventarului Forestier Național	Ordin emis	MM – Ministerul Mediului	Agenția „Moldsilva"		Iunie	2026	89.00			89.00
					GP - Planul de creștere economică	163	Proiect de Ordin pentru aprobarea Listei unităților administrativ-teritoriale încadrate în regimuri de gestionare a ariilor din zone și din aglomerare (care vor elabora planuri privind calitatea aerului și planuri pentru menținerea calității aerului în zone și aglomerări)	Ordin emis	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu		Decembrie	2027	67.00	67.00		0.00
					GP - Planul de creștere economică	164	Proiect de Lege pentru modificarea Codului Contravențional (includerea penalităților pentru nerespectarea cerințelor de prezentare a planurilor de monitorizare autorității competente și a cerințelor de raportare a emisiilor de GES)	Lege adoptată	MM – Ministerul Mediului	MJ – Ministerul Justiției	Aprilie 2026	Iunie	2026	300.00	300.00		0.00
					GP - Planul de creștere economică	165	Proiect de Ordin pentru aprobarea Ghidurilor privind elaborarea Planurilor de monitorizare a emisiilor GES și privind raportarea emisiilor	Ordin emis	MM – Ministerul Mediului	AM – Agenția de Mediu		Martie	2026	76.00	76.00		0.00
					GP - Planul de creștere economică	166	Proiect Hotărâre de Guvern cu privire la organizarea și funcționarea Centrului pentru gestionarea deșeurilor	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului			Decembrie	2026	208.00	208.00		
					GP - Planul de creștere economică	167	Proiect Hotărâre de Guvern cu privire la aprobarea Programului pentru utilizarea durabilă a resurselor minerale	Hotărâre adoptată	MM – Ministerul Mediului			Decembrie	2026	208.00	208.00		
				RE 2025	GP - Planul de creștere economică	168	Proiect de Lege privind plățile pentru poluarea mediului și taxele pentru utilizarea resurselor naturale	Lege adoptată	MM – Ministerul Mediului		Aprilie 2026	Iunie	2026	450.00	450.00		
					GP - Planul de creștere economică	169	Proiect de Lege privind modificarea unor acte normative (asigurarea conformității și punerea în aplicare a plăților pentru poluarea mediului și a taxelor pentru utilizarea resurselor naturale, precum și penalitățile pentru nerespectare)	Lege adoptată	MM – Ministerul Mediului		Octombrie 2026	Decembrie	2026	200.00	200.00		0.00

NR. D/O	ACȚIUNE	REFERINȚĂ LA ACȚIUNEA DIN ANEXA A	ACORD DE ASOCIERE	RAPORT EXTINDERE	FOAIE DE PARCURS	INDICATOR DE MONITORIZARE	INSTITUȚIA RESPONSABILĂ	LUNĂ	ANUL IMPLEMENTĂRII	COSTURI ESTIMATIVE (mii lei)	ACOPERIT DIN BUGETUL DE STAT (mii lei)	ACOPERIT DIN ASISTENȚĂ EXTERNĂ	NEACOPERITE (mii lei)
CLUSTER 4. AGENDA VERDE ȘI CONECTIVITATE SUSTENABILĂ													
CAPITOLUL 14. POLITICA DE TRANSPORT													
1	Implementarea Sistemului de management integrat al transporturilor rutiere	6, 12, 17, 24, 46				Sistem informațional funcțional	ANTA - Agenția Națională Transport Auto	Decembrie	2029	13700			13700
2	Efectuarea unei analize ex-ante pentru estimarea impactului reformei fondului rutier	1				Raport elaborat	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	Decembrie	2026	189	189		
3	Identificarea unui sistem eficient și sustenabil pe termen lung de finanțare a infrastructurii rutiere	1				Propunerea de politică publică elaborată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	Iunie	2027	189	189		
4	Modernizarea sistemului informațional „e-Vinieta”	2				Sistem informațional dezvoltat	AND - Administrația Națională a Drumurilor	Decembrie	2028	449			449
5	Dezvoltarea și asigurarea interoperabilității Sistemului informațional „e-Autorizatie Transport” cu alte registre naționale și internaționale	5, 6, 14, 15, 16, 18			GP - Planul de creștere economică	Sistem informațional dezvoltat; Registre interconectate	ANTA - Agenția Națională Transport Auto	Decembrie	2029	3600	3600		
6	Asigurarea interoperabilității registrului național al operatorilor de transport rutier în vederea interconectării cu Registrul European al Întreprinderilor de Transport Rutier (ERRU)	5				Registrul operatorilor de transport rutier aliniat la normele comune europene și interconectat	AGE – Agenția de Guvernare Electronică	Decembrie	2029	250	250		
7	Ajustarea Registrului național al operatorilor de transport rutier	5, 6, 13			GP - Planul de creștere economică	Registru ajustat	ANTA - Agenția Națională Transport Auto	Iunie	2027	2600			2600
8	Consolidarea capacității administrative a Agenției Naționale Transport Auto pentru a asigura îndeplinirea eficientă a responsabilităților sale în conformitate cu cerințele acquis-ului UE	6, 9, 10, 18, 24, 46, 51, 52				Număr de persoane angajate în realizarea misiunii și atribuțiilor autorității; Număr de persoane instruite pentru îmbunătățirea performanței instituționale	ANTA - Agenția Națională Transport Auto	Decembrie	2026-2029	1872			1872
9	Dezvoltarea și implementarea Platformei de atestare profesională în cadrul Agenției Naționale Transport Auto	6, 11, 26			GP - Planul de creștere economică	Platformă implementată; Procesul de atestare profesională a conducătorilor auto și personalului din domeniul transporturilor rutiere și serviciilor conexe, digitalizat în proporție de 100%	ANTA - Agenția Națională Transport Auto	Decembrie	2027	2640	2640		
10	Modernizarea centrelor de formare profesională prin adoptarea unor instrumente moderne de instruire, precum simulările interactive, platformele digitale pentru testare și evaluare, precum și modulele de e-learning	26				Centrele de formare profesionale modernizate	ANTA - Agenția Națională Transport Auto	Decembrie	2027	2150			2150
11	Crearea Centrului de monitorizare și comunicare conectat la Sistemul de management integrat în domeniul transporturilor rutiere	14, 15, 16, 17, 18, 24, 46				Centru funcțional	ANTA - Agenția Națională Transport Auto	Decembrie	2028	3900	1200		2700

NR. D/O	ACȚIUNE	REFERINȚĂ LA ACȚIUNEA DIN ANEXA A	ACORD DE ASOCIERE	RAPORT EXTINDERE	FOAIE DE PARCURS	INDICATOR DE MONITORIZARE	INSTITUȚIA RESPONSABILĂ	LUNĂ	ANUL IMPLEMENTĂRII	COSTURI ESTIMATIVE (mii lei)	ACOPERIT DIN BUGETUL DE STAT (mii lei)	ACOPERIT DIN ASISTENȚĂ EXTERNĂ	NEACOPERITE (mii lei)
12	Actualizarea „Studiului de fezabilitate pentru aplicarea sistemelor de cântărire în mișcare (WIM) în Moldova” pentru a confirma locațiile WIM propuse și a efectua evaluarea tehnico-economică finală pentru implementarea sistemului	14, 15, 16				Studiu actualizat	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	Decembrie	2025	300		300	
13	Dezvoltarea Sistemului informațional „Registrul drumurilor publice”	14, 15, 16				Sistem informațional dezvoltat și implementat; Ponderea drumurilor publice naționale incluse și actualizate în Registrul drumurilor publice de 100%	AND - Administrația Națională a Drumurilor	Decembrie	2026	8520			8520
14	Achiziția laboratorului mobil destinat inventarierii drumurilor publice	14, 15, 16				Echipament achiziționat	AND - Administrația Națională a Drumurilor	Decembrie	2026	21142.3		21142.3	
15	Dezvoltarea și implementarea Platformei de coordonare a traseelor de navigare în baza gabaritelor introduse și/sau datelor geospațiale	14, 15, 16				Platformă implementată	ANTA - Agenția Națională Transport Auto	Decembrie	2027	2640	2640		
16	Dezvoltarea unui proiect pilot axat pe instalarea a 2 puncte de cântărire în mișcare	14, 15, 16				2 puncte de cântărire în mișcare implementate	AND - Administrația Națională a Drumurilor	Decembrie	2027	30500			30500
17	Dezvoltarea și implementarea sistemului de control al cântăririi în mișcare a vehiculelor aflate în circulație pe drumurile publice	14, 15, 16				Sistem funcțional	AND - Administrația Națională a Drumurilor	Decembrie	2029	322402.7			322402.7
18	Cartografierea infrastructurii naționale de transport destinate atât mobilității civile, cât și celei militare, pentru a asigura respectarea specificațiilor tehnice în timpul modernizării, construcției și întreținerii acesteia	14, 15, 16				Infrastructura națională de transport cartografiată conform cerințelor de mobilitate civilă și militară	AND - Administrația Națională a Drumurilor	Decembrie	2029	9800			9800
19	Dezvoltarea interfeței publice privind detașarea conducătorilor auto	5			GP - Planul de creștere economică	Subsistem informațional dezvoltat și funcțional	ANTA - Agenția Națională Transport Auto	Decembrie	2029	1300			1300
20	Aprobarea Planului de implementare a politicii privind tahografele inteligente de către Centrul Comun de Cercetare (JRC)	6, 7			GP - Planul de creștere economică	Plan elaborat și validat de JRC	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	Decembrie	2027	117.9	117.9		
21	Dezvoltarea și implementarea Platformei pentru eliberarea, înlocuirea, schimbarea și înnoirea cartelei tahografice	20				Platformă implementată	ANTA - Agenția Națională Transport Auto	Decembrie	2026	134			134
22	Asigurarea interconectării directe la sistemul Tachonet	20				Sistemul național al cartelei tahografice interconectat cu Tachonet	ANTA - Agenția Națională Transport Auto	Decembrie	2029	400			400
23	Convertirea Sistemului Informațional Automatizat „Registrul de Stat al Accidentelor Rutiere” în conformitate cu setul comun de date despre accidentele rutiere (CADAS)	51		RE 2025		Baza de date modificată conform cerințelor CADAS	MAI – Ministerul Afacerilor Interne	Decembrie	2027	3800	3800		

NR. D/O	ACȚIUNE	REFERINȚĂ LA ACȚIUNEA DIN ANEXA A	ACORD DE ASOCIERE	RAPORT EXTINDERE	FOAIE DE PARCURS	INDICATOR DE MONITORIZARE	INSTITUȚIA RESPONSABILĂ	LUNĂ	ANUL IMPLEMENTĂRII	COSTURI ESTIMATIVE (mii lei)	ACOPERIT DIN BUGETUL DE STAT (mii lei)	ACOPERIT DIN ASISTENȚĂ EXTERNĂ	NEACOPERITE (mii lei)
24	Consolidarea capacităților Inspectoratului General al Poliției prin formare și schimb de expertiză cu statele membre ale UE	51				Numărul de angajați instruiți pentru consolidarea capacităților instituționale	MAI – Ministerul Afacerilor Interne	Decembrie	2026-2029	356	356		
25	Stabilirea unei subdiviziuni în cadrul Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale responsabile de elaborarea politicilor în domeniul securității industriale	32010L0035				Subdiviziune instituită	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	Decembrie	2026	936.1	936.1		
26	Dotarea Agenției Naționale Transport Auto cu echipamentul necesar pentru desfășurarea inspecțiilor tehnice rutiere în trafic	18				Echipament achiziționat	ANTA - Agenția Națională Transport Auto	Decembrie	2027	5275	5275		
27	Dezvoltarea Sistemului informațional Registrul de Stat al Vehiculelor	41, 42, 45				Sistem informațional dezvoltat	ASP – Agenția Servicii Publice	Iunie	2026	18000	18000		
28	Digitalizarea serviciilor de înmatriculare a vehiculelor	41, 42				Numărul serviciilor digitalizate	ASP – Agenția Servicii Publice	Decembrie	2026	2900	2900		
29	Implementarea evaluării siguranței rutiere la nivelul întregii rețele	43, 44				Plan de acțiuni/Program pe termen mediu elaborate în baza evaluarii automatizate a siguranței rutiere la nivelul întregii rețele	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	Decembrie	2029	117.9	117.9		
30	Efectuarea auditului siguranței rutiere pe rețeua drumurilor naționale și dotarea Agenției Naționale Transport Auto cu echipamentul necesar	43, 44				Procentul rețelei de drumurilor publice naționale evaluate din punctul de vedere al siguranței rutiere; Dotarea ANTA cu echipament necesar pentru desfășurarea inspecțiilor siguranței rutiere (2 echipe de inspectare)	ANTA - Agenția Națională Transport Auto	Decembrie	2026	7099	7099		
31	Asigurarea interoperabilității prin platforma Mconnect a Sistemului informațional "Registrul de Stat al Vehiculelor" în vederea interconectării cu EUCARIS	45				Sistem interconectat	AGE – Agenția de Guvernare Electronică	Decembrie	2027	500	500		
32	Formare și schimb de expertiză cu punctele naționale de contact ale statelor membre privind schimbul transfrontalier de informații privind încălcările normelor de circulație legate de siguranța rutieră	45				Cel puțin 10 persoane instruite	MAI – Ministerul Afacerilor Interne	Decembrie	2026-2029	100	100		
33	Operaționalizarea activității Punctului Național de Acces desemnat și a instituției responsabile pentru Sistemul de transport Inteligent	35, 36, 37			GP - Planul de creștere economică	Entitate publică desemnată; Competențe atribuite	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	Decembrie	2027	10800	10800		
34	Realizarea procesului de reorganizare a Î.S. „Calea Ferată din Moldova” și a procedurilor aferente	55			GP - Planul de creștere economică	Întreprindere reorganizată	APP – Agenția Proprietății Publice	Decembrie	2026	30000	30000		
35	Implementarea Contractului multianual pentru dezvoltarea infrastructurii feroviare	55			GP - Planul de creștere economică	Contract semnat și implementat	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	Decembrie	2027	400000	300000		100000
36	Implementarea Contractului de servicii publice de transport feroviar de pasageri	55			GP - Planul de creștere economică	Contract semnat și implementat	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	Decembrie	2027	450000	300000		150000

NR. D/O	ACȚIUNE	REFERINȚĂ LA ACȚIUNEA DIN ANEXA A	ACORD DE ASOCIERE	RAPORT EXTINDERE	FOAIE DE PARCURS	INDICATOR DE MONITORIZARE	INSTITUȚIA RESPONSABILĂ	LUNĂ	ANUL IMPLEMENTĂRII	COSTURI ESTIMATIVE (mii lei)	ACOPERIT DIN BUGETUL DE STAT (mii lei)	ACOPERIT DIN ASISTENȚĂ EXTERNĂ	NEACOPERITE (mii lei)
37	Atragerea de investiții pentru reabilitarea infrastructurii feroviare	63				Valoarea asistenței financiare atrase	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	Decembrie	2026-2029	207.9	207.9		
38	Consolidarea capacităților instituționale și funcționale ale Agenției Feroviare pentru a asigura îndeplinirea eficientă a responsabilităților sale în conformitate cu cerințele acquis-ului UE	46, 51, 55, 66, 85				Număr de persoane angajate în realizarea misiunii și atribuțiilor autorității; Numărul de angajați instruiți pentru îmbunătățirea performanței instituționale	Agenția Feroviară	Decembrie	2026-2029	936.1			936.1
39	Stabilirea unei structuri de guvernanță a coridoarelor care va gestiona coridoarele de transport de marfă	63				Subdiviziune instituită	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	Decembrie	2029	936.1			936.1
40	Inițierea consultărilor strategice pentru aderarea la coridoarele feroviare	63				Numărul de consultări strategice inițiate	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	Decembrie	2029	275	275		
41	Consolidarea capacităților instituționale ale Biroul de Investigare a Accidentelor și Incidentelor în Transporturi în ceea ce privește recrutarea și instruirea personalului	81, 160, 161, 162, 178				Număr de persoane instruite pentru îmbunătățirea performanței instituționale; Număr de persoane angajate în realizare misiunii și atribuțiilor Biroului	Biroul pentru investigarea accidentelor și incidentelor	Decembrie	2026-2029	356	356		
42	Semnarea unui Memorandum de cooperare cu Agenția Uniunii Europene pentru Căile Ferate	85				Memorandum de cooperare semnat	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	Noiembrie	2028	207.9	207.9		
43	Dezvoltarea și alinierea sistemelor operaționale și a bazelor de date ale Agenției Feroviare cu cele ale Agenției Uniunii Europene pentru Transporturi Feroviare	85				Gradul de interoperabilitate al sistemelor operaționale naționale cu cele ale UE	Agenția Feroviară	Decembrie	2029	20000			20000
44	Dezvoltarea sistemului informațional pentru asigurarea schimbului electronic de informații de reglementare referitoare la transportul de mărfuri (eFTI)	19, 87, 88				Sistem funcțional	ANTA - Agenția Națională Transport Auto	Decembrie	2029	59000			59000
45	Îmbunătățirea accesibilității informațiilor și a semnalizării pentru pasagerii cu mobilitate redusă, precum și desfășurarea campaniilor de informare corespunzătoare	191				Numărul de materiale publicate și campanii de informare desfășurate	AAC - Autoritatea Aeronautică Civilă	Decembrie	2026	100	100		
46	Implementarea proiectului „DANOVA NEXT” („Rețea inteligentă de transport pentru accesibilitatea pasagerilor cu dizabilități și mobilitate redusă în regiunea Dunării prin servicii inovatoare”) (INTERREG-DANUBE 2021-2027)	191				Gradul de implementare a proiectului „DANOVA NEXT”	Aeroportul Internațional Chișinău	Decembrie	2027	3121	624	2497	
47	Derularea campaniilor de informare și conștientizare destinate părților interesate relevante privind noul cadru juridic aferent implementării Cerului Unic European	170				Numărul de campanii de informare organizate	AAC - Autoritatea Aeronautică Civilă	Decembrie	2026	109.4	109.4		

NR. D/O	ACȚIUNE	REFERINȚĂ LA ACȚIUNEA DIN ANEXA A	ACORD DE ASOCIERE	RAPORT EXTINDERE	FOAIE DE PARCURS	INDICATOR DE MONITORIZARE	INSTITUȚIA RESPONSABILĂ	LUNĂ	ANUL IMPLEMENTĂRII	COSTURI ESTIMATIVE (mii lei)	ACOPERIT DIN BUGETUL DE STAT (mii lei)	ACOPERIT DIN ASISTENȚĂ EXTERNĂ	NEACOPERITE (mii lei)
48	Realizarea unei evaluări comune de către Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Ministerul Finanțelor și Autoritatea Aeronautică Civilă privind sustenabilitatea pe termen lung a sistemului de finanțare al Autorității Aeronautice Civile, în vederea asigurării capacității acesteia de a atrage, recruta și reține suficient personal calificat și instruit în toate domeniile funcționale	170, 174, 176				Evaluare efectuată	AAC - Autoritatea Aeronautică Civilă	Decembrie	2026	117.29	117.29		
49	Efectuarea de inspecții paralele și de instruire la locul de muncă în cooperare cu autoritățile naționale de aviație civilă din statele membre ale UE	194				Numărul de inspecții realizate; Număr de persoane instruite pentru îmbunătățirea performanței instituționale	AAC - Autoritatea Aeronautică Civilă	Decembrie	2026-2029	560			560
50	Semnarea unui acord cu Autoritatea de Investigații de Siguranță din Ucraina	160, 178				Acord semnat	Biroul pentru investigarea accidentelor și incidentelor	Decembrie	2026	117.29	117.29		
51	Achiziționarea unei platforme digitale pentru autorizarea, operarea și monitorizarea zborurilor UAS	177				Platformă achiziționată și funcțională	AAC - Autoritatea Aeronautică Civilă	Decembrie	2027	994.5			994.5
52	Implementarea sistemului de comunicații prin legătura de date controlor-pilot	32017R0373				Sistem funcțional	MOLDATSA	Decembrie	2029	40000			40000
53	Achiziționarea a 5 stații pentru echipamente de măsurare a distanței	32018R1048				Echipamente achiziționate	MOLDATSA	Decembrie	2029	40000			40000
54	Consolidarea capacităților instituționale și funcționale ale Autorității Aeronautice Civile pentru a asigura îndeplinirea eficientă a responsabilităților sale în conformitate cu cerințele acquis-ului UE	32017R0373 186, 193, 196				Număr de persoane angajate în realizarea misiunii și atribuțiilor autorității	AAC - Autoritatea Aeronautică Civilă	Decembrie	2026-2029	936.1			936.1
55	Realizarea unui studiu de fezabilitate pentru a defini specificațiile tehnice pentru dezvoltarea Sistemului Informațional al Ghișeului Unic Maritim	158				Studiu realizat	ANRM – Agenția Navală	Decembrie	2026	20000			20000
56	Dezvoltarea Sistemului informațional „Ghișeul unic în domeniul maritim”	158				Sistem lansat și funcțional	ANRM – Agenția Navală	Martie	2028	8050.0			8050.0
57	Consolidarea capacității instuționale și funcționale a Agenției Navale pentru a asigura îndeplinirea eficientă a responsabilităților sale în conformitate cu cerințele acquis-ului UE	51, 93, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 118, 119, 120, 121, 136, 144, 147, 148, 149, 150, 154, 155, 158, 164, 167				Număr de persoane angajate în realizarea misiunii și atribuțiilor autorității; Număr de persoane instruite pentru îmbunătățirea performanței instituționale	ANRM – Agenția Navală	Decembrie	2026-2029	1872			1872
58	Desemnarea autorității competente pentru autorizarea, monitorizarea și supravegherea implementării prevederilor privind transparența financiară a porturilor	93				Autoritate desemnată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	Noiembrie	2027	189.08	189.08		

NR. D/O	ACȚIUNE	REFERINȚĂ LA ACȚIUNEA DIN ANEXA A	ACORD DE ASOCIERE	RAPORT EXTINDERE	FOAIE DE PARCURS	INDICATOR DE MONITORIZARE	INSTITUȚIA RESPONSABILĂ	LUNĂ	ANUL IMPLEMENTĂRII	COSTURI ESTIMATIVE (mii lei)	ACOPERIT DIN BUGETUL DE STAT (mii lei)	ACOPERIT DIN ASISTENȚĂ EXTERNĂ	NEACOPERITE (mii lei)
59	Achiziționarea echipamentelor și programelor software pentru înființarea Serviciului VTMIS în Republica Moldova	117				Echipamente și software achiziționate	ANRM – Agenția Navală	Decembrie	2029	30000			30000
60	Dezvoltarea unei baze de date a navigatorilor deținători de certificate emise de Republica Moldova	123				Baza de date dezvoltată	ANRM – Agenția Navală	Decembrie	2028	449			449
61	Consolidarea cooperării cu Agenția Europeană pentru Siguranță Maritimă (EMSA) prin alinierea procedurilor naționale de conectivitate și interoperabilitate cu sistemele digitale ale EMSA pentru un schimb eficient de informații	93, 136				Gradul de interoperabilitate a sistemelor naționale cu platformele digitale ale Agenției Europene pentru Siguranță Maritimă (EMSA)	ANRM – Agenția Navală	Decembrie	2026-2029	310	310		
62	Obținerea statutului de observator la Convenția revizuită privind navigația pe Rin pentru navele aparținând navigației pe Rin	31985R2919				Obținerea statutului de observator	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	Decembrie	2026	129	129		
63	Participarea la cursuri de licențiere și activități de schimb de experiență cu statele vecine privind procesul de certificare a navigatorilor	145, 146				Numărul de persoane instruite	ANRM – Agenția Navală	Decembrie	2026-2029	356	356		
64	Identificarea și recunoașterea centrelor de formare a navigatorilor	145, 146				Numărul de centre de formare a navigatorilor identificate și recunoscute oficial	ANRM – Agenția Navală	Decembrie	2026-2029	400			400
65	Semnarea unui acord pentru a asigura recunoașterea certificatelor de navigație interioară de către statele membre ale UE	144				Acord negociat și semnat	ANRM – Agenția Navală	Decembrie	2027	129	129		
66	Dezvoltarea Sistemului Informațional „Servicii Informaționale Fluviale”	147				Sistem dezvoltat și operațional	ANRM – Agenția Navală	Decembrie	2029	60000			60000
67	Implementarea Foii de parcurs pentru excluderea Republicii Moldova de pe lista neagră a Memorandumului de înțelegere de la Paris privind controlul statului port	94, 95, 96, 97, 97, 99, 100, 101, 105, 114, 116, 118, 119, 123, 160, 161, 162, 167, 168		RE 2025		Foia de parcurs implementată	ANRM – Agenția Navală	Decembrie	2026-2027	207.9	207.9		

NR. D/O	ACȚIUNE	REFERINȚĂ LA ACȚIUNEA DIN ANEXA A	ACORD DE ASOCIERE	RAPORT EXTINDERE	FOAIE DE PARCURS	INDICATOR DE MONITORIZARE	INSTITUȚIA RESPONSABILĂ	LUNĂ	ANUL IMPLEMENTĂRII	COSTURI ESTIMATIVE (mii lei)	ACOPERIT DIN BUGETUL DE STAT (mii lei)	ACOPERIT DIN ASISTENȚĂ EXTERNĂ	PARTENERUL DE DEZVOLTARE	NEACOPERITE (mii lei)
CLUSTER 4. AGENDA VERDE ȘI CONECTIVITATE SUSTENABILĂ														
CAPITOLUL 15 ENERGIE														
1	Dezvoltarea sistemului informațional național în domeniul eficienței energetice „SINEE”	32012L0027	AA – Art. 77, lit. (f)		GP - Planul de creștere economică	1. Mediul de producție al SINEE elaborat; 2. Numărul subsitemelor informaționale ale SINEE elaborate - 4	MEn – Ministerul Energiei	Decembrie	2027	31081,7		16403,7	GIZ; BM	14678,0
2	Implementarea Proiectului de dezvoltare a sistemului electroenergetic (PDSE)			RE 2023, RE 2024, RE 2025	GP - Planul de creștere economică	158 km lungime a Liniei electrice aeriene de 400 kV (pe direcția Vulcănești-Chișinău) construită; Stație electrică de 400 kV (SE Vulcănești) extinsă; Stație electrică de 330 kV modernizată;	MEn – Ministerul Energiei	Iunie	2026	1276332,3	109231,5	1167100,8	BM (AID)	
3	Construcția LEA 400 kV Bălți-Suceava, a stației electrice Bălți 400 kV și reabilitarea rețelelor electrice de transport	20		RE 2023, RE 2024, RE 2025	GP - Planul de creștere economică	Lungime a LEA pe direcția Bălți – Suceava construită – 52 km; Stația electrică Bălți de 400 kV construită; Pondere a rețelelor electrice de transport reabilitate – 100%	MEn – Ministerul Energiei	Decembrie	2028	1560000,0	20000,0	1540000,0	BERD BEI UE/NIP	
4	Licitația pentru depunerea proiectelor de investiții în surse regenerabile cu o capacitate de 170 MW eolian cu capacitate de stocare de 22 MW/44MWh	32018L2001		RE 2024, RE 2025	GP - Planul de creștere economică	PV al comisiei de licitație privind aprobarea rezultatelor licitației întocmit; Hotărârea privind oferirea statutului de producător eligibil mare aprobată; Capacități de generare a energiei electrice regenerabile puse în funcțiune de către producătorii eligibili mari.	MEn – Ministerul Energiei	Decembrie	2026-2029	4234370,0			0,00	4234370,0
5	Implementarea Programului de finanțare din Fondul pentru eficiență energetică în sectorul rezidențial din Republica Moldova (FEERM)		AA – Art. 77, lit. (f)	RE 2023, RE 2025	GP - Planul de creștere economică	Activități de mediatizare și informare cu privire la promovarea Programului FEERM organizate – 4; Renovarea suprafeței încălzite în blocurile locative asigurată – 373,0 mii m2; Renovarea suprafeței încălzite în case individuale asigurată – 134,0 mii m2; Economii de energie la consumatorii finali din sectorul rezidențial realizate – 5,76 mii ktep; Clădiri cu mai multe etaje eficientizate din punct de vedere energetic - 100; Locuințe unifamiliale vor beneficia de îmbunătățiri ale eficienței energetice, alături de programe de stimulare a instalării de pompe de căldură, sisteme de stocare a bateriilor la scară mică și stații de încărcare, îmbunătățind accesul la tehnologii moderne și durabile - 1500;	MEn – Ministerul Energiei	Decembrie	2027	1764986,9	914543,5	355 875,0	BEI GIZ/Norvegia	494568,5
6	Implementarea Programului de vouchere pentru electrocasnice		AA – Art. 77, lit. (f)		GP - Planul de creștere economică	Număr de beneficiari ai Programului de vouchere, în condițiile unei finanțări suficiente – 28 000 5,76 mii ktep economisiți de energie la consumatorii finali din sectorul rezidențial realizate	MEn – Ministerul Energiei	Decembrie	2027	796000,0	378450,0	163750,0	GIZ/Norvegia/UE	253800,0
7	Implementarea Proiectului „Eficiența energetică în Republica Moldova” (PEEM)		AA – Art. 77, lit. (f)		GP - Planul de creștere economică	1..Număr de instituții medicale renovate cu măsuri de eficiență energetică – 10. 2. Suprafață totală reabilitată energetic – 203 413 m²; 3. Numărul de contracte de finanțare pentru reabilitarea energetică a blocurilor locative - 20.	MEn – Ministerul Energiei	Decembrie	2027	1522692,0	52692,0	1470000,0	BERD BEI UE/NIP EPTATF	
8	Implementarea Proiectului Tranziția Durabilă prin Eficiență Energetică în Moldova (Proiectul STEEM)		AA – Art. 77, lit. (f)	RE 2025	GP - Planul de creștere economică	Număr de instituții de învățământ reabilitate energetic – 46. Număr de puncte termice individuale instalate în clădiri publice din mun. Chișinău – cel puțin 280.	MEn – Ministerul Energiei	Iunie	2029	1026235,0		1026235,0	BM (BIRD, Fondul Fiduciar Multi-Donator M-GROW)	
9	Implementarea proiectelor demonstrative privind comunitățile de energie regenerabile					2 Proiecte pilotate	MEn – Ministerul Energiei		2026-2027	10202,5		10202,5	2 proiecte pilot PNUD - 500 000 USD 50 000 EUR DENA	
10	Implementarea Proiectului ”Inițiativa pentru dezvoltarea infrastructurii publice durabile prin renovări de eficiență energetică” (INSPIREE)		AA – Art. 77, lit. (f)	RE 2025		Număr de clădiri ale instituțiilor de învățământ superior și profesional tehnic eficientizate energetic - 16. Număr de clădiri ale spitalelor raionale eficientizate energetic - 14.	MEn – Ministerul Energiei	Decembrie	2026-2029	1430800,0	84280,0	1346520,0	AFD/KFW	
11	Inventarierea și evaluarea rețelelor de gaze naturale proprietate publică, din proprietatea terților și fără proprietar	26, 27, 28				Proiect pilot-1	MEn – Ministerul Energiei	Decembrie	2026-2027	50000,0			0,0	50000,0

12	Optimizarea Sistemului de alimentare centralizată cu energie termică din mun. Chișinău	32023L1791				1. Furnizarea și instalarea PTI - 2510 unități. 2. Conversia la distribuția pe orizontală a agentului termic - în 1665 blocuri rezidențiale. 3. Rețele termice primare modernizate - după necesitate aprox. 15 km (lungimea șanțului). 4. Stații de pompare care să asigure regimul hidrauluic - 2 unități după necesitate. 5. Proiecte pilot - 57 blocuri rezidențiale.	MEn – Ministerul Energiei	Decembrie	2029	6400184,0		6400184,0	BERD - 2812600,0 BEI - 2812600,0 EU-NIP - 480984,0 ESP - 294000,0	
13	Dezvoltarea mecanismului de sprijin pentru Stocarea energiei în sectorul rezidențial și în întreprinderi				GP - Planul de creștere economică	Produs financiar aprobat	MEn – Ministerul Energiei	Decembrie	2026	300000,00				300000,00
14	Implementarea Planului de Acțiuni privind Guvernanța Corporativă la Întreprinderea de Stat „Moldelectrica”					Numărul de proceduri și politici de guvernanță implementate și aplicate efectiv în companie	Î.S. „Moldelectrica" MEn - Ministerul Energiei	Decembrie	2026-2027	6772,00	2059,20			
15	Ajustarea Regulamentelor S.A. „Energocom” privind standardele de integritate, după cum urmează: - Regulamentul privind regimul juridic al conflictelor de interese - Regulamentul privind evidența cazurilor de influență necorespunzătoare - Regulamentul privind regimul juridic al cadourilor - Codul de Etică și Conduită Profesională					Regulamente și Cod adoptate	S.A. „Energocom”	Decembrie	2026	267,40				

NR. D/O	ACȚIUNE	REFERINȚĂ LA ACȚIUNEA DIN ANEXA A	ACORD DE ASOCIERE	RAPORT EXTINDERE	FOAIE DE PARCURS	INDICATOR DE MONITORIZARE	INSTITUȚIA RESPONSABILĂ	LUNĂ	ANUL IMPLEMENTĂRII	COSTURI ESTIMATIVE (mii lei)	ACOPERIT DIN BUGETUL DE STAT (mii lei)	ACOPERIT DIN ASISTENȚĂ EXTERNĂ	PARTENERUL DE DEZVOLTARE	NEACOPERITE (mii lei)
CLUSTER 4. AGENDA VERDE ȘI CONECTIVITATE SUSTENABILĂ														
CAPITOLUL 21. REȚELE TRANSEUROPENE														
1	Reabilitarea coridorului feroviar Nord - Sud	1		RE 2024		128 km de cale ferată reabilitate	CFM - Calea Ferată din Moldova	Decembrie	2028	2340000		2340000	BERD BEI CE	
2	Realizarea Studiului de prefezabilitate și lucrări conceptuale de proiectare pentru linia ferată cu ecartament european pentru coridorul feroviar Ungheni - Chișinău (lungime de 108 km)	1		RE 2024, RE 2025		Studiu de prefezabilitate realizat	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	Octombrie	2026	9577.9		9577.9	JASPERS	
3	Reabilitarea sectoarelor critice din tronsonul de cale ferată Prut-1 - Cahul - Giurgiulești	1				5.4 km de cale ferată reabilitate	CFM - Calea Ferată din Moldova	Decembrie	2027	150000				150000
4	Reabilitarea coridorului feroviar Centru – Sud (Tighina – Giurgiulești)	1				233 km de cale ferată reabilitate	CFM - Calea Ferată din Moldova	Decembrie	2027	2340000		2340000	BERD BEI	
5	Elaborarea unui studiu de fezabilitate pentru modernizarea/construcția sistemelor de Semnalizare și Alimentare cu Energie Electrică pentru transportul feroviar	1				Studiu elaborat	CFM - Calea Ferată din Moldova	Decembrie	2028	5900				5900
6	Realizarea studiului de fezabilitate și a documentației de proiect pentru modernizarea și construcția centurii mun. Chișinău (sectoarele 2 și 3)	1		RE 2024, RE 2025		Studiu realizat; Documentație de proiect realizată	AND - Administrația Națională a Drumurilor	Noiembrie	2026	3831.1	3831.1			
7	Realizarea studiul de fezabilitate pentru modernizarea și construcția centurii mun. Chișinău (sectoarele 4, 5 și 6)	1		RE 2024, RE 2025		Studiu realizat	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	Noiembrie	2026	3831.1		3831.1	EPIC	
8	Realizarea studiului de prefezabilitate privind construcția autostrăzii Iași - Ungheni - Chișinău - Odesa	1		RE 2024, RE 2025		Studiu realizat	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	Iulie	2026	3831.1		3831.1	BEI EPIC	
9	Realizarea studiului de fezabilitate privind construcția autostrăzii Iași - Ungheni - Chișinău - Odesa	1		RE 2025		Studiu realizat	AND - Administrația Națională a Drumurilor	Decembrie	2026	3831.1		3831.1	BEI EPIC	

NR. D/O	ACȚIUNE	REFERINȚĂ LA ACȚIUNEA DIN ANEXA A	ACORD DE ASOCIERE	RAPORT EXTINDERE	FOAIE DE PARCURS	INDICATOR DE MONITORIZARE	INSTITUȚIA RESPONSABILĂ	LUNĂ	ANUL IMPLEMENTĂRII	COSTURI ESTIMATIVE (mii lei)	ACOPERIT DIN BUGETUL DE STAT (mii lei)	ACOPERIT DIN ASISTENȚĂ EXTERNĂ	PARTENERUL DE DEZVOLTARE	NEACOPERITE (mii lei)
10	Construcția, reabilitarea și modernizarea drumurilor publice naționale incluse în rețeaua transeuropeană de transport (TEN-T)	1		.		1. 70% a lucrărilor de modernizare și extindere a sectorului Bălți - Briceni (94 km) din drumul M5 *Frontiera cu Ucraina – Criva – Bălți – Chișinău – Tiraspol – frontiera cu Ucraina,* executate. 2. 60% a lucrărilor de modernizare și extindere a sectoarelor ocolire Cimișlia (8 km), Chișinău - Porumbrei (34 km) și Porumbrei - Cimișlia (faza II 18 km) din drumul M3 *Chișinău – Comrat – Giurgiulești – frontiera cu România,* executate. 3. 55% a lucrărilor de modernizare a sectorului Rîșcani - Soroca, inclusiv drumul de acces către podul Cosăuți - Yampol (67 km) din drumul R7 *Soroca - Drochia - Costești*, executate. 4. 60% a lucrărilor de modernizare și extindere a Chișinău - Leușeni (85 km) din drumul M1 Frontiera cu România – Leușeni – Chișinău – Dubăsari – frontiera cu Ucraina, executate.	AND - Administrația Națională a Drumurilor	Decembrie	2029	7988577.0		3 994 288.5	BEI BERD	3 994 288.5
11	Realizarea studiului de prefezabilitate pentru dezvoltarea și modernizarea Portului de Pasageri și Mărfuri Giurgiulești	1				Studiu realizat	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	Decembrie	2028	2500				2500
12	Activități de formare și consolidare a capacităților pentru a sprijini gestionarea, monitorizarea și implementarea eficientă a proiectelor de investiții	1				Număr de persoane instruite pentru gestionarea și implementarea proiectelor de investiții	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, AND - Administrația Națională a Drumurilor, CFM - Calea Ferată din Moldova, Î.S. „Portul	Decembrie	2026-2029	356.7	356.7			
13	Implementarea proiectului de infrastructură transfrontalieră Giurgiulești – Galați (RO-MD)	1		RE 2025		Infrastructura transfrontalieră dezvoltată	SV - Serviciul Vamal	Decembrie	2026	84567		84567	CEF BM	
14	Implementarea proiectului de infrastructură transfrontalieră Ungheni (RO-MD)	1		RE 2025		Infrastructura transfrontalieră dezvoltată	AND - Administrația Națională a Drumurilor	Decembrie	2027	295000		295000	CEF BM	
15	Implementarea proiectului de infrastructură transfrontalieră Albița - Leușeni (RO-MD)	1		RE 2025		Infrastructura transfrontalieră dezvoltată	AND - Administrația Națională a Drumurilor	Decembrie	2027	350000		350000	CEF BM	
16	Implementarea proiectului RO–MD–UA pentru organizarea fluxurilor de transport și îmbunătățirea capacității, siguranței și eficienței infrastructurii la punctele comune de trecere a frontierei rutiere	1		RE 2025		Drumul de ocolire a satului Giurgiulești cu dotarea unei parcări pentru camioane construit; Infrastructura transfrontalieră dezvoltată	AND - Administrația Națională a Drumurilor	Decembrie	2027	380000		380000	CEF BERD	
17	Reabilitarea și electrificarea liniei de cale ferată Iași - Ungheni	1				2 km de cale ferată reabilitate	CFM - Calea Ferată din Moldova	Decembrie	2028	240000		120000	CEF	120000

NR. D/O	ACȚIUNE	REFERINȚĂ LA ACȚIUNEA DIN ANEXA A	ACORD DE ASOCIERE	RAPORT EXTINDERE	FOAIE DE PARCURS	INDICATOR DE MONITORIZARE	INSTITUȚIA RESPONSABILĂ	LUNĂ	ANUL IMPLEMENTĂRII	COSTURI ESTIMATIVE (mii lei)	ACOPERIT DIN BUGETUL DE STAT (mii lei)	ACOPERIT DIN ASISTENȚĂ EXTERNĂ	PARTENERUL DE DEZVOLTARE	NEACOPERITE (mii lei)
18	Implementarea Proiectului de dezvoltare a sistemului electroenergetic (PDSE)	4		RE 2024, RE 2025	GP - Planul de creștere economică	158 km lungime a Liniei electrice aeriene de 400 kV (pe direcția Vulcănești - Chișinău) construită; Stație electrică de 400 kV (SE Vulcănești) extinsă; Stație electrică de 330 kV modernizată.	MEn – Ministerul Energiei	Iunie	2026	1276332.3	109231.5	1167100.8	Asociația Internațională pentru Dezvoltare - IDA (Grupul Băncii Mondiale)	
19	Construcția LEA 400 kV Bălți - Suceava, a stației electrice Bălți 400 kV și reabilitarea rețelelor electrice de transport	4		RE 2024, RE 2025	GP - Planul de creștere economică	Stația electrică Bălți-400 kV construită; 52 km LEA construită (Bălți - Suceava); 100 % ponderea rețelelor electrice de transport reabilitate	MEn – Ministerul Energiei	Decembrie	2028	1560000.0	20000.0	1540000	BERD BEI UE/NIP	
20	Consolidarea capacității instituționale prin desfășurarea de cursuri de formare relevante pentru a asigura dezvoltarea eficientă a proiectelor de infrastructură energetică	4				Număr de persoane instruite pentru gestionarea și implementarea proiectelor de investiții; Număr de sesiuni de instruire desfășurate	MEn – Ministerul Energiei	Decembrie	2026-2029	241		241		
21	Elaborarea Ghidului privind procedura de autorizare a Proiectelor de Interes Comunitar și Proiectelor de Interes Reciproc	4				Ghid elaborat și publicat pe pagina web a autorității competente	MEn – Ministerul Energiei	Decembrie	2027	204	204			
22	Îndeplinirea cerințelor pentru cuplarea piețelor și depunerea cererii de acceptare la Comitetul de coordonare pentru cuplarea pieței (MCSC)	4			GP - Planul de creștere economică	1. Aderarea deplină/ Cuplarea la piața pentru ziua următoare și la Regiunea de calcul al capacității din Europa de Est; 2. Metodologia de calcul al capacității aprobată; 3. Cererea către MCSC depusă; 4. Decizia MCSC privind îndeplinirea tuturor condițiilor pentru punerea în funcțiune aprobată.	ANRE - Agenția Națională Pentru Reglementare în Energetică	Iunie	2027	308.0	308.0			

NR. D/O	ACȚIUNE	REFERINȚĂ LA ACȚIUNEA DIN ANEXA A	ACORD DE ASOCIERE	RAPORT EXTINDERE	FOAIE DE PARCURS	INDICATOR DE MONITORIZARE	INSTITUȚIA RESPONSABILĂ	LUNĂ	ANUL IMPLEMENTĂRII	COSTURI ESTIMATIVE (mii lei)	ACOPERIT DIN BUGETUL DE STAT (mii lei)	ACOPERIT DIN ASISTENȚĂ EXTERNĂ	COSTURI NEACOPERITE (mii lei)
CLUSTER 4. AGENDA VERDE ȘI CONECTIVITATEA SUSTENABILĂ													
Capiltolul 27. Mediu și Schimbări Climatice													
1	Crearea și actualizarea periodică a seturilor de date conform anexelor la Legea nr. 254/2016 cu privire la infrastructura națională de date spațiale	1				32 de seturi de date cu modele create	AGCC – Agenției Geodezie, Cartografie și Cadastru	Decembrie	2027	324.00	108.40		215.60
2	Armonizarea datelor spațiale și serviciilor de rețea	1				32 de seturi de date armonizate în conformitate cu specificațiile INSPIRE	AGCC – Agenției Geodezie, Cartografie și Cadastru	Decembrie	2027	1699.00	0.00		1699.00
3	Pregătirea specialiștilor în utilizarea programului Hale Studio pentru armonizarea datelor spațiale în conformitate cu specificațiile tehnice INSPIRE (aprox. 2 persoane din fiecare instituție responsabilă)	1				20 de specialiști instruiți	AGCC – Agenției Geodezie, Cartografie și Cadastru	Decembrie	2025-2027	N.D.			N.D.
4	Procurarea de echipament modern pentru AGCC și instituțiile responsabile de seturi de date spațiale (aprox. minim 5 work-statios per instituție)	1				Seturi de date și servicii de rețea active	AGCC – Agenției Geodezie, Cartografie și Cadastru	Martie	2025-2027	N.D.			N.D.
5	Elaborarea Ghidului privind metodologia de evaluare a riscurilor care vizează sistemele de distribuție casnică a apei potabile	59 , 60				Ghid elaborat	ANSP - Agenția Națională pentru Sănătate Publică	Decembrie	2026	150.00	50.00		100.00
6	Elaborarea Raportului național anual privind calitatea apei potabile	59 , 60				Raport național anual elaborat	ANSP - Agenția Națională pentru Sănătate Publică	Martie	2025-2027	60.00	60.00		0.00
7	Elaborarea Registrului național pentru zonele de îmbăiere din Republica Moldova	59				Registru național elaborat	ANSP - Agenția Națională pentru Sănătate Publică	Decembrie	2026	100.00	0.00		100.00
8	Studiu privind potențialul de reutilizare a apelor uzate în agricultură	63				Studiu realizat	MM – Ministerul Mediului	Decembrie	2025	5700.00		5700.00	0.00
9	Construcția apeductelor, rețelelor de canalizare și stații de epurare a apelor uzate	62	AA-Anexa XI	RE 2025		1898 km de rețea de apeduct construite; 100 stații de tratare a apei potabile construite/reabilitate;	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	Decembrie	2026-2028	2391395.60	1223963.10	1167432.50	0.00
10	Dezvoltarea capacităților operatorilor care prestează/furnizează servicii publice de alimentare cu apă și de canalizare	60				2 laboratoare construite/dotate și acreditate ale operatorilor de AAS titulari de licență	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	Decembrie	2028	15719.76		15719.76	0.00
11	Modificarea Foii de parcurs pentru implementarea Directivei Consiliului 91/271/CEE din 21 mai 1991 privind tratarea apelor urbane reziduale	61		RE 2025		Foaie de parcurs modificată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	Aprilie	2027	166.65	70.00		96.65

NR. D/O	ACȚIUNE	REFERINȚĂ LA ACȚIUNEA DIN ANEXA A	ACORD DE ASOCIERE	RAPORT EXTINDERE	FOAIE DE PARCURS	INDICATOR DE MONITORIZARE	INSTITUȚIA RESPONSABILĂ	LUNĂ	ANUL IMPLEMENTĂRII	COSTURI ESTIMATIVE (mii lei)	ACOPERIT DIN BUGETUL DE STAT (mii lei)	ACOPERIT DIN ASISTENȚĂ EXTERNĂ	COSTURI NEACOPERITE (mii lei)
12	Instruirea reprezentanților autorităților administrației publice locale cu privire la reglementările UE privind apele uzate urbane	60		RE 2025		2 traininguri realizate	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	Septembrie	2026	100.00		100.00	
13	Lansarea unei campanii de conștientizare publică în mai multe localități rurale pentru a promova soluții de salubritate și pentru a reduce dependența de latrine (75% predominante)	64		RE 2025		1 campanie desfășurată	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	Octombrie	2026	100.00		100.00	
14	Realizarea de studii de fezabilitate pentru modernizarea stațiilor de epurare a apelor uzate urbane	64		RE 2025		2 studii elaborate	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	Iunie	2028	2000.00			2000.00
15	Consolidarea rețelei de monitorizare hidrometeorologică pentru gestionarea eficientă a bazinelor hidrografice și detectarea inundațiilor rapide	66	AA-Anexa XI	RE 2024		3 stații meteorologice și 5 stații hidrologice în zonele pilot instalate	MM – Ministerul Mediului	Decembrie	2026	7858.44		7858.44	0.00
16	Crearea și operaționalizarea sistemului de prognoză și avertizare timpurie privind inundațiile	66	AA-Anexa XI	RE 2024, RE 2025		Procedurile de funcționare a Centrului de alertă/ avertizare timpurie a riscului la inundații elaborate și funcționale;	MM – Ministerul Mediului	Decembrie	2026	4491.27		4491.27	0.00
17	Modelarea hidrologică și hidraulică pentru evaluarea siguranței barajelor la diferite scenarii de inundații	66	AA-Anexa XI	RE 2024		Modelări efectuate pentru 5 zone pilot	MM – Ministerul Mediului	Decembrie	2026	1382.02		1382.02	0.00
18	Realizarea unui studiu privind siguranța barajelor cu evaluarea riscurilor și organizarea instruirii în domeniul evaluării siguranței barajelor pentru inginerii locali	66	AA-Anexa XI	RE 2024		Studiu realizat	MM – Ministerul Mediului	Decembrie	2026	984.44		984.44	0.00
19	Dezvoltarea și punerea în funcțiune a Sistemului informațional "Registrul ariilor naturale protejate"	158				Sistem creat și funcțional	MM – Ministerul Mediului	Decembrie	2027	800.00	800.00		0.00
20	Dezvoltarea și punerea în funcțiune a Sistemului informațional integrat de mediu/ Platforma unică în domeniul mediului	8 ,10				Sistem creat și funcțional	MM – Ministerul Mediului	Decembrie	2029	N/D			N/D
21	Acreditarea Laboratorului de Referință de Mediu (LRM) conform standardelor ISO relevante			RE 2025	GP - Planul de creștere economică	Laboratorul de Referință de Mediu (LRM) acreditat conform standardelor ISO relevante	AM – Agenția de Mediu	Decembrie	2026	N/D			N/D
22	Identificarea siturilor pentru rețeaua Natura 2000	71, 74		RE 2025	GP - Planul de creștere economică	Situri pentru rețeaua Natura 2000 identificate	MM – Ministerul Mediului	Decembrie	2027	48000.00	48000.00		
23	Elaborarea Inventarului Forestier Național	87			GP - Planul de creștere economică	Rețeaua națională privind fondul forestier elaborată; datele de teren privind fondul	MM – Ministerul Mediului	Decembrie	2027	44000.00		10000.00	34000.00

NR. D/O	ACȚIUNE	REFERINȚĂ LA ACȚIUNEA DIN ANEXA A	ACORD DE ASOCIERE	RAPORT EXTINDERE	FOAIE DE PARCURS	INDICATOR DE MONITORIZARE	INSTITUȚIA RESPONSABILĂ	LUNĂ	ANUL IMPLEMENTĂRII	COSTURI ESTIMATIVE (mii lei)	ACOPERIT DIN BUGETUL DE STAT (mii lei)	ACOPERIT DIN ASISTENȚĂ EXTERNĂ	COSTURI NEACOPERITE (mii lei)
24	Dezvoltarea sistemului informațional automatizat de evidență și trasabilitate a produselor lemnoase recoltate și comercializate	88				Sistem creat și funcțional	MM – Ministerul Mediului	Decembrie	2027	3482.00	482.00	3000.00	0.00
25	Consolidarea rețelei naționale de monitoring a calității aerului atmosferic	19		RE 2025		10 stații de monitoring noi instalate; 10 seturi de analizatoare noi instalate	AM – Agenția de Mediu	Noiembrie	2027	74981.00	0.00	48863.00	28117.80
26	Elaborarea studiului privind monitorizarea și gestionarea calității aerului	19		RE 2025		Studiu elaborat	MM – Ministerul Mediului	Mai	2026	240 000	0.00	240 000 Proiectul Twinning ,, Calitatea Aerului și Mediul înconjurător,,	0.00
27	Crearea serviciului de suport pentru agenții economici ,,Helpdesk" în cadrul Agenției de Mediu, care să acorde asistență consultativă în implementarea obligațiunilor de mediu	94		RE 2025		Help desk creat	AM – Agenția de Mediu	Iunie	2026	200.00	200.00		0.00
28	Extinderea funcționalității Sistemului informațional automatizat ,,Registrul Produselor Chimice plasate pe piața Republicii Moldova" (SIA REPC)	94		RE 2025		Sistem optimizat și funcțional	MM – Ministerul Mediului	Decembrie	2027	199 399.98	199 399.98		0.00
29	Modernizarea laboratorului Agenției de Mediu prin dotarea cu echipamente pentru detectarea și cuantificarea completă a poluanților organici persistenți (POP) în stocuri și fluxuri de deșeuri	99				Laborator modernizat	AM – Agenția de Mediu	Decembrie	2026-2027	1 935 922.11	0.00		1 935 922.11
30	Actualizarea inventarului articolelor care conțin poluanți organici persistenți (POPs), inclusiv a stocurilor și a deșeurilor contaminate cu POPs (o dată la 4 ani)	99				Inventar actualizat	AM – Agenția de Mediu	Decembrie	2027	4 839 805.28	0.00		4 839 805.28
31	Actualizarea inventarului site-urilor contaminate cu poluanți organici persistenți (POPs) (o dată la 4 ani)	99				Inventar actualizat	AM – Agenția de Mediu	Decembrie	2027	7 743 699.44	0.00		7 743 699.44
32	Remedierea siturilor contaminate cu POPs	99				350 ha remediate	IPM – Inspectoratul pentru Protecția Mediului	Decembrie	2029	338 786 369.30	0.00		338 786 369.30
33	Colectarea și eliminarea stocurilor de PCB	99				Stocuri eliminate	AM – Agenția de Mediu	Decembrie	2028	23593.68	0.00		23593.68
34	Eliminarea deșeurilor de mercur	58				Stocuri eliminate	AM – Agenția de Mediu	Decembrie	2028	N/D			N/D

NR. D/O	ACȚIUNE	REFERINȚĂ LA ACȚIUNEA DIN ANEXA A	ACORD DE ASOCIERE	RAPORT EXTINDERE	FOAIE DE PARCURS	INDICATOR DE MONITORIZARE	INSTITUȚIA RESPONSABILĂ	LUNĂ	ANUL IMPLEMENTĂRII	COSTURI ESTIMATIVE (mii lei)	ACOPERIT DIN BUGETUL DE STAT (mii lei)	ACOPERIT DIN ASISTENȚĂ EXTERNĂ	COSTURI NEACOPERITE (mii lei)
35	Actualizarea Sistemului Informațional SIA RETP - Registrul Național al Emisiilor și al Transferului de Poluanți (RETP)	112	AA, anexa XII	RE 2024		Sistem informațional actualizat și funcțional	MM – Ministerul Mediului	Decembrie	2029	3000.00	0.00	3000.00	0.00
36	Dezvoltarea sistemului electronic de colectare a planurilor de monitorizare și modificări, precum și pentru transmiterea de către operatori a rapoartelor anuale de emisii, a rapoartelor de verificare și a rapoartelor de îmbunătățire	57, 131, 138				Sistem creat și funcțional	AM – Agenția de Mediu	Decembrie	2027	N/D			N/D
37	Achiziționarea a unui laborator mobil pentru investigații privind nivelul de poluare a componentelor mediului				GP - Planul de creștere economică	Laborator mobil procurat	AM – Agenția de Mediu	Decembrie	2028	N/D			N/D
38	Desfășurarea de campanii de informare, sensibilizare și educare a publicului cu privire la necesitatea gestionării corespunzătoare a deșeurilor	32, 39, 45, 46, 53, 54				3 campanii anuale de informare despre importanța prevenirii deșeurilor, reciclării, sortării și gestionării responsabile a deșeurilor elaborate; 1 campanie anuală de	MM – Ministerul Mediului	Decembrie	2026-2028	N/D			N/D
39	Desemnarea administratorului național pentru sistemul de depozit de ambalaje (DRS) pentru operaționalizarea sistemului DRS	45				Administrator selectat	MM – Ministerul Mediului	Decembrie	2026	N/D			N/D
40	Elaborarea inventarului privind depozite de deșeuri existente	54				Inventar elaborat	MM – Ministerul Mediului	Decembrie	2026	N/D			N/D
41	Lansarea licitației pentru proiectarea și construcția sistemului integrat de gestionare a deșeurilor RMD nr. 1	54				Studiu elaborat	MM – Ministerul Mediului	Aprilie	2026	N.D.			N.D.
42	Elaborarea studiului de fezabilitate de creare a sistemului integrat de gestionare a deșeurilor RMD nr. 2	54				Studiu elaborat	MM – Ministerul Mediului	August	2026	148.00		148.00 (BEI/BERD)	0.00
43	Elaborarea studiului de fezabilitate de creare a sistemului integrat de gestionare a deșeurilor RMD nr. 4	54				Studiu elaborat	MM – Ministerul Mediului	Decembrie	2026	148.00		148.00 (BEI/BERD)	0.00
44	Elaborarea studiului de fezabilitate de creare a sistemului integrat de gestionare a deșeurilorRMD nr. 7	54				Studiu elaborat	MM – Ministerul Mediului	Decembrie	2026	148.00		148.000 (BEI/BERD)	0.00

NR. D/O	ACȚIUNE	REFERINȚĂ LA ACȚIUNEA DIN ANEXA A	ACORD DE ASOCIERE	RAPORT EXTINDERE	FOAIE DE PARCURS	INDICATOR DE MONITORIZARE	INSTITUȚIA RESPONSABILĂ	LUNĂ	ANUL IMPLEMENTĂRII	COSTURI ESTIMATIVE (mii lei)	ACOPERIT DIN BUGETUL DE STAT (mii lei)	ACOPERIT DIN ASISTENȚĂ EXTERNĂ	COSTURI NEACOPERITE (mii lei)
45	Dezvoltarea unui sistem nou informațional automatizat „Managementul deșeurilor” - SIA MD	32, 39, 45, 46, 53, 54				Sistem informațional automatizat nou	MM – Ministerul Mediului	Decembrie	2027	5000.00	5000.00		0.00
46	Realizarea unei cartografieri naționale a distribuției azbestului pentru a identifica numărul de clădiri, case acoperite cu azbest și pentru a indica locurile exacte în care este utilizat	56				Cartografiere realizată	MM – Ministerul Mediului	Decembrie	2026-2027	500 000.00	0.00		500 000.00
47	Elaborarea unui Plan de acțiuni și măsuri pentru eliminarea totală a stocului de azbest	56				Plan de acțiuni elaborat	MM – Ministerul Mediului	Decembrie	2029	N.D.			N.D.
48	Elaborarea studiului de fezabilitate de creare a centrului de gestionare a deșeurilor	54				Studiu de fezabilitate elaborat	MM – Ministerul Mediului	August	2026	500 000.00		500 000.00	0.00
49	Elaborarea Ghidului privind estimarea cantității deșeurilor de ambalaje din plastic generate	40, 45				Ghid elaborat	MM – Ministerul Mediului	Iulie	2027	67.00	67.00		0.00
50	Realizarea studiilor de fezabilitate pentru modernizarea mai multor stații urbane de epurare a apelor uzate	64				2 studii elaborate	MM – Ministerul Mediului	Iunie	2028	N.D.			N.D.
51	Elaborarea inventarului instalațiilor care cad sub incidența Anexei nr. 1 la Legea 227/2022	57				Inventar elaborat	MM – Ministerul Mediului	Decembrie	2026	N.D.			N.D.
52	Adoptarea Ghidului privind economia de combustibil și emisiile de CO_2	147				Ghid elaborat	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	Decembrie	2027	N.D.			N.D.
53	Realizarea unui studiu de evaluare privind implementarea Directivei Consiliului 2009/31/CE și capacitatea de stocare a CO_2 în cadrul cadrului geologic și juridic al Republicii Moldova	150				Studiu realizat	MM – Ministerul Mediului	Decembrie	2027	N.D.			N.D.

NR. D/O	ACȚIUNE	REFERINȚĂ LA ACȚIUNEA DIN ANEXA A	ACORD DE ASOCIERE	RAPORT EXTINDERE	FOAIE DE PARCURS	INDICATOR DE MONITORIZARE	INSTITUȚIA RESPONSABILĂ	LUNĂ	ANUL IMPLEMENTĂRII	COSTURI ESTIMATIVE (mii lei)	ACOPERIT DIN BUGETUL DE STAT (mii lei)	ACOPERIT DIN ASISTENȚĂ EXTERNĂ	COSTURI NEACOPERITE (mii lei)
54	Elaborarea și adoptarea Programului Național pentru implementarea Protocolului privind Apa și Sănătatea pentru perioada 2026-2030	64				Program elaborat și adoptat	MS – Ministerul Sănătății	Decembrie	2026	N.D.			N.D.
55	Consolidarea capacităților autorităților responsabile și a mediului de afaceri în ceea ce privește aplicarea prevederilor privind clasificarea, etichetarea și ambalarea substanțelor și amestecurilor, cât și înregistrarea, restricționarea și autorizarea substanțelor chimice	94, 98				2 instruiri realizate privind REACH și CLP (1 - pentru autoritățile responsabile, 1 - pentru mediul de afaceri)	MM – Ministerul Mediului	Decembrie	2026	436. 341		Proiectul Twinning ,, Calitatea Aerului și Mediul înconjurător,,	0.00
56	Campanii de informare cu privire la implementarea Legii cu privire la emisiile industriale și aplicarea documentelor de referință BAT	57, 103				20 operatori informați	MM – Ministerul Mediului	Septembrie	2026	N.D.		Proiectul Twinning ,, Calitatea Aerului și Mediul înconjurător,,	0.00
57	Instruirea specialiștilor APL privind reglementările UE în domeniul apelor uzate prin ateliere regionale	64				2 traininguri realizate	MM – Ministerul Mediului	Septembrie	2026	N.D.			N.D.
58	Consolidarea capacităților autorităților responsabile (Agenția de Mediu, Inspectoratul pentru Protecția Mediului) și a mediului de afaceri (operatorilor de instalații Seveso) în ceea ce privește aplicarea prevederilor Legii nr. 108/2020 privind controlul pericolelor de accidente majore care implică substanțe periculoase (Legea SEVESO)	111		RE 2025		2 instruiri realizate (1 - pentru autoritățile responsabile, 1 - pentru operatorii instalațiilor Seveso)	MM – Ministerul Mediului	Decembrie	2026	N.D.		Proiectul Twinning ,, Calitatea Aerului și Mediul înconjurător,,	N.D.
59	Crearea și actualizarea periodice a unei baze de date unificată a autorizațiilor de mediu, ușor accesibilă				GP - Planul de creștere economică	Baza de date unificată a autorizațiilor de mediu, actualizată periodic	AM – Agenția de Mediu	Iunie	2026	60.00	60.00		0.00
60	Organizarea cursurilor de instruire pentru inspectorii de mediu și personalul relevant privind evaluarea daunelor aduse mediului	5,6,7		RE 2025	GP - Planul de creștere economică	2 sesiuni de instruire desfășurate pentru inspectori și personalul relevant privind evaluarea daunelor aduse mediului	MM – Ministerul Mediului	Iunie	2026	N.D.			N.D.
61	Organizarea unui atelier de lucru pentru consultarea operatorilor de instalații, operatorilor avia și altor părți interesate cu privire la raportarea emisiilor de gaze cu efect de seră și pentru sensibilizare cu privire la prețurile carbonului, inclusiv în cadrul ETS al UE			RE 2025	GP - Planul de creștere economică	Atelier de lucru organizat privind raportarea emisiilor de GES și prețurile carbonului	MM – Ministerul Mediului	Decembrie	2026	N.D.			N.D.

NR. D/O	ACȚIUNE	REFERINȚĂ LA ACȚIUNEA DIN ANEXA A	ACORD DE ASOCIERE	RAPORT EXTINDERE	FOAIE DE PARCURS	INDICATOR DE MONITORIZARE	INSTITUȚIA RESPONSABILĂ	LUNĂ	ANUL IMPLEMENTĂRII	COSTURI ESTIMATIVE (mii lei)	ACOPERIT DIN BUGETUL DE STAT (mii lei)	ACOPERIT DIN ASISTENȚĂ EXTERNĂ	COSTURI NEACOPERITE (mii lei)
62	Realizarea activităților de împădurire a terenurilor/ extindere a suprafețelor împădurite			RE 2025		Minim 7000 ha teren împădurit și reabilitat	Agenția Moldsilva	Decembrie	2026-2027	690,000			690,000
63	Organizarea instruirilor, schimbului de experiență pentru personalul ICAS în domeniul inventarierii forestiere				GP - Planul de creștere economică	3 instruiri anuale organizate	MM – Ministerul Mediului	Decembrie	2026-2027	284.00		284.00	0.00
64	Desfășurarea de campanii de informare și conștientizare privind oportunitățile programului LIFE	4				Campanie desfășurată	Oficiul Național de Implementare a Proiectelor în domeniul Mediului		2026-2028	N.D.			N.D.
65	Lansarea apelului de proiecte pentru operatorii economici privind finanțarea infrastructurii de reciclare a deșeurilor din plastic, metal, hârtie și carton			RE 2025	GP - Planul de creștere economică	2 apeluri de proiecte lansate	Oficiul Național de Implementare a Proiectelor în domeniul Mediului	Septembrie	2026	N.D.			N.D.
66	Consolidarea Dialogului Național de politici în domeniul gestionării resurselor de apă			RE 2025		Ședințe organizate	Ministerul Mediului instituții partenere: MIDR		2026-2028	N.D.			N.D.
67	Elaborarea și implementarea conformă a Planurilor anuale de monitorizare a resurselor de apă			RE 2025		Planuri elaborate și aprobate; Rapoarte de implementare elaborate cu date interpretate.	Agenția de Mediu		2026-2028	N.D.			N.D.
68	Îmbunătățirea SIA Registrul emisiilor și transferului de poluanți prin asigurarea integrității datelor din sistem și stocarea fluxului de date (rapoarte)	112		RE 2025		Sistem informațional ajustat	MM – Ministerul Mediului	Iunie	2026	N.D.			N.D.
69	Organizarea de ședințe de informare, de instruire pentru sectorul privat privind aplicarea procedurilor de EIM	15		RE 2025		2 sesiuni/an	AM – Agenția de Mediu	Decembrie	2026-2027	N.D.			N.D.
70	Dotarea inspectorilor de mediu cu echipamente pentru a spori transparența și controlul în timpul activităților de teren					Inspectori de mediu dotați cu instrumentele esențiale necesare pentru a spori transparența și controlul în timpul activităților de teren	IPM – Inspectoratul pentru Protecția Mediului	Decembrie	2026-2027	N.D.			N.D.
71	Desfășurarea instruirilor anticorupție pentru personalul din domeniul mediului					1 sesiune/an	MM – Ministerul Mediului	Decembrie	2026	N.D.			N.D.
72	Implementarea unei campani de informare publică menite să promoveze o cultură a integrității					Campanie desfășurată	MM – Ministerul Mediului	Decembrie	2026-2027	N.D.			N.D.

NR. D/O	ACȚIUNE	REFERINȚĂ LA ACȚIUNEA DIN ANEXA A	ACORD DE ASOCIERE	RAPORT EXTINDERE	FOAIE DE PARCURS	INDICATOR DE MONITORIZARE	INSTITUȚIA RESPONSABILĂ	LUNĂ	ANUL IMPLEMENTĂRII	COSTURI ESTIMATIVE (mii lei)	ACOPERIT DIN BUGETUL DE STAT (mii lei)	ACOPERIT DIN ASISTENȚĂ EXTERNĂ	COSTURI NEACOPERITE (mii lei)
73	Colectarea datelor despre rețelele edilitare ale sistemelor de alimentare cu apă, de canalizare și de canalizare pluvială, cu integrarea acestora în Registrul de evidență a rețelelor edilitare (RERE)	61				Date integrate în Registrul de evidență	MIDR – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	Decembrie	2026	N.D.			N.D.